BIBLIOGRAPHICA

LEXICOGRAFIA POLIGLOTĂ

în secolele al XVII-lea – al XXI-lea:

LISTE, GLOSARE, VOCABULARE, DICȚIONARE, LEXICOANE, TEZAURE CARE CONȚIN LIMBA ROMÂNĂ

BIBLIOGRAFIE

Alina-Mihaela Pricop
(coord.)
Andreea-Giorgiana Marcu
Mihaela Mocanu
Oana Zamfirescu

EDITURA UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA" IAȘI

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

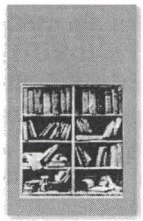

BIBLIOGRAPHICA

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Volumul reprezintă rezultatele cercetării din cadrul proiectului *Dicționarele multilingve românești. Istoric și tipologie* (cod: PN-II-RU-TE-2014-4-0195), finanțat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (CNCS – UEFISCDI), Programul „Resurse Umane", Proiecte de cercetare pentru stimularea constituirii de tinere echipe de cercetare independente (tip TE), desfășurat în perioada 2016-2017, în Institutul de Filologie Română „A. Philippide", Academia Română – Filiala Iași.

Referenți științifici:
Cercet. șt. pr. I dr. Cristina Florescu
Cercet. șt. pr. I dr. Gabriela Haja

Redactor: Tamara Botez
Coperta: Manuela Oboroceanu
Tehnoredactare: Luminița Răducanu

ISBN 978-606-714-405-5

© Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", 2017
700109 – Iași, str. Pinului, nr. 1A, tel./fax: (0232) 314947
http://www.editura.uaic.ro e-mail: editura@uaic.ro

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Alina-Mihaela Pricop (coord.)

Andreea-Giorgiana Marcu • Mihaela Mocanu • Oana Zamfirescu

LEXICOGRAFIA POLIGLOTĂ

ÎN SECOLELE AL XVII-LEA – AL XXI-LEA:

liste, glosare, vocabulare, dicţionare, lexicoane, tezaure

care conţin limba română

BIBLIOGRAFIE

Introducere de **Alina-Mihaela Pricop**

EDITURA UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA" IAȘI

2017

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Lexicografia poliglotă în secolele al XVII-lea – al XXI-lea: liste, glosare, vocabulare, dicţionare, lexicoane, tezaure care conţin limba română: bibliografie / Alina-Mihaela Pricop (coord.), Andreea-Giorgiana Marcu, Mihaela Mocanu, Oana Zamfirescu; introd. de Alina-Mihaela Pricop. – Iaşi: Editura Universităţii „Al. I. Cuza", 2017
Conţine bibliografie
Index
ISBN 978-606-714-405-5

I. Pricop, Alina-Mihaela
II. Marcu, Andreea Giorgiana
III. Mocanu, Mihaela
IV. Zamfirescu, Oana

81

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

MULȚUMIRI

Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării, Programul „Resurse Umane", Proiecte de cercetare pentru stimularea constituirii de tinere echipe de cercetare independente – tip TE, pentru finanțare.

Institutului de Filologie Română „A. Philippide" și Serviciului Administrativ ale Academiei Române – Filiala Iași, pentru suportul logistic.

Bibliotecilor în care s-a desfășurat documentarea proiectului: BCU „Mihai Eminescu" Iași, B.A.R. Iași, BCU „Carol I" București, B.A.R. București, BCU „Lucian Blaga" Cluj-Napoca, B.A.R. Cluj-Napoca, BCU „Eugen Todoran" Timișoara, BCU „Politehnica" Timișoara; Institut für Romanistik, Thüringer Universitäts- und Landesbibliothek, Friedrich Schiller Universität (Jena, Germania), Institut für Romanistik der Universität Wien (Viena, Austria), University College London School of Slavonic and East European Studies Library (Londra, Anglia), Natural History Museum Vienna – Library (Viena, Austria), Bibliothèque Interuniversitaire Sorbonne (Paris, Franța).

Editurii Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași.

*

Cercet. șt. pr. I dr. Cristina Florescu și cercet. șt. pr. I dr. Gabriela Haja, pentru lectura atentă și îndrumările oferite în vederea definitivării volumului.

Prof. univ. dr. Maria Iliescu, prof. univ. dr. Stelian Dumistrăcel, prof. univ. dr. Gheorghe Chivu, prof. univ. dr. Dan Cristea, pentru sugestiile punctuale.

Membrilor echipei de cercetare: cercet. senior dr. Eugen Munteanu, pentru literatura lexicografică pusă la dispoziție; cercet. postdoc. Marius-Radu Clim, pentru lectura și sugestiile de îmbunătățire a volumului; cercet. postdoc. Emilian Pricop, pentru colaborarea la documentare, lectura și sugestiile de îmbunătățire a prezentărilor dicționarelor de biologie; cercet. postdoc. Anca-Diana Bibiri, pentru colaborarea la documentare; Roxana-Petronela Bursuc (voluntar), pentru colaborarea la documentare; drd. Mădălin-Ionel Patrașcu (voluntar), pentru administrarea site-ului proiectului.

Familiilor noastre.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

SIGLE BIBLIOGRAFICE ŞI ABREVIERI

SIGLE BIBLIOGRAFICE

BRL = *Bibliografia românească de lingvistică*, Rubrica *Lexicografie*, în „Limba română", Academia Română, Institutul de Lingvistică, Bucureşti, Anii VIII-LXV, 1959-2016.

BRM = *Bibliografia românească modernă (1831-1918)*, Coordonare generală: Gabriel Ştrempel; 4 vol.: Vol. I (*A-C*), Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1984; Vol. II (*D-H*), Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1986; Vol. III (*L-Q*), Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1989; Vol. IV (*R-Z*), Editura Academiei Române, Bucureşti, 1996.

BRR = *Bibliografia românească retrospectivă (1919-1959)* (bibliografie on-line în lucru, conţinută în baza specială BIB).

BRV = *Bibliografia românească veche 1508-1830*, 4 vol.: Ioan Bianu, Nerva Hodoş, *Bibliografia românească veche 1508–1830*, Vol. I: *1508-1716*, Stabilimentul Grafic J.V. Socec, Bucureşti, 1903; *ibid.* Vol. II: *1716-1808*, Atelierele Socec & Co. Soc. Anonimă, Bucureşti, 1910; Ioan Bianu, [Gh. Cardaş], Nerva Hodoş, [Al. T. Dumitrescu,] Dan Simonescu, *Bibliografia românească veche 1508-1830*, Vol. III: *1809-1830*, Atelierele Grafice Socec & Co. Soc. Anonimă, Bucureşti, 1912-1936; Ioan Bianu, Dan Simonescu, *Bibliografia românească veche 1508-1830*, Vol. IV: *Adăogiri şi îndreptări*, Atelierele Grafice Socec & Co. Soc. Anonimă, Bucureşti, 1944.

Holmstrom 1969 = John Edwin Holmstrom (ed.), *Bibliography of interlingual scientific and technical dictionaries / Bibliographie de dictionnaires scientifiques et techniques multilingues / Bibliografia de diccionarios científicos y técnicos plurilingües*, 5e éd. [[1]1951], UNESCO, Paris, 1969.

Seche 1966, 1969 = Mircea Seche, *Schiţă de istorie a lexicografiei române de la origini până la 1880*, Vol. I, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1966; Mircea Seche, *Schiţă de istorie a lexicografiei române de la 1880 până astăzi*, Vol. II, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1969.

Ştrempel 1978, 1983, 1987, 1992 = Gabriel Ştrempel, *Catalogul manuscriselor româneşti*, 4 vol.: Vol. I, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1978; Vol. II, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1983; Vol. III, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1987; Vol. IV, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1992.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

ABREVIERI

A.G.I.R. = Asociaţia Generală a Inginerilor din România

A.N.C.Ş. = Autoritatea / Agenţia Naţională pentru Cercetare Ştiinţifică

A.S.E. = Academia de Studii / Ştiinţe Economice (Bucureşti)

B.A.R. = Biblioteca Academiei Române

BCU = Biblioteca Centrală Universitară

C.A.E.R. = Consiliul de Ajutor Economic Reciproc

C.E.I. = Comisia Electrotehnică Internaţională

C.T.Ş.E. = Comisia de Terminologie pentru Ştiinţele Exacte

I.M.F. = Institutul de Medicină şi Farmacie

ISO = [gr. *isos* „egal"] engl. *International Organization for Standardization* (Organizaţia Internaţională de Standardizare)

NATO = engl. *North Atlantic Treaty Organization* (Organizaţia Tratatului Atlanticului de Nord)

SI = Sistemul Internaţional

STAS = Sta[ndard de] s[tat]

TermRom = Asociaţia Română de Terminologie

U.M.F. = Universitatea de Medicină şi Farmacie

SEMNĂTURI

A.P. = Alina-Mihaela Pricop

G.M. = Andreea-Giorgiana Marcu

M.M. = Mihaela Mocanu

O.Z. = Oana Zamfirescu

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

INTRODUCERE

Lexicografia românească s-a raportat întotdeauna la modele şi tradiţii de prestigiu, precum cea slavonă (în trecut) sau franceză (în ultimele două secole), şi este pe deplin ancorată în curentele şi tendinţele actuale, aflându-se, în momentul de faţă, în plin proces de informatizare. Posibilităţile de stocare şi de interogare a datelor, pe care programele informatice şi internetul le oferă ştiinţei dicţionarelor, sunt nenumărate, foarte diverse şi extrem de rapide. Lexicografia poliglotă internaţională în format electronic este deja mai dezvoltată decât cea mono- sau bilingvă: sunt disponibile pe internet atât motoare de căutare simultană în mai multe limbi, cât şi bănci de date care aliniază mai multe dicţionare de specialitate mono- sau bilingve, creând instant „megadicţionare" multilingve.

Pe teren românesc, lexicografia poliglotă în format electronic este încă la început[1]. În acest context, este absolut necesară o retrospectivă a realizărilor anterioare în format clasic, pe hârtie.

Un prim pas îl constituie volumul de faţă, alcătuit de: Andreea-Giorgiana Marcu (stud.-drd.), Mihaela Mocanu (cercet. postdoc.), Alina-Mihaela Pricop (director de proiect) şi Oana Zamfirescu (stud.-drd.), în cadrul proiectului *Dicţionarele multilingve româneşti. Istoric şi tipologie*. Lucrarea cuprinde bibliografia dicţionarelor multilingve, în manuscris şi tipărite, care conţin limba română, din secolele al XVII-lea – al XXI-lea, întocmită pe baza unui corpus reprezentativ de surse. Bibliografia tematică, ordonată cronologic şi adnotată, este însoţită de lista alfabetică a lucrărilor vizate şi de un triplu indice (de autori, de limbi componente şi de materii). Bibliografia este tematică întrucât vizează tema dicţionarelor multilingve care conţin limba română. De asemenea, este semi-analitică prin notele asupra structurii şi conţinutului lucrărilor inventariate, dar şi critică prin aparatul selectiv de referinţe. Lucrarea oferă o incursiune în lexicografia poliglotă, fiind un instrument practic pentru diverse categorii de public: studenţi şi doctoranzi de la facultăţile de filologie, lingvişti, lexicografi, terminologi, specialişti în traductologie, specialişti din alte domenii preocupaţi de probleme de lexicografie, traductologie şi terminologii. În cele ce urmează, vor fi prezentate o seamă de observaţii privitoare la proiectul derulat şi la aspecte

[1] V. ediţia electronică a celebrului *Lexicon de la Buda* (1825): http://www.bcucluj.ro/lexiconuldelabuda/site/login.php. *Cf.* dicţionare multilingve disponibile în format pdf. pe site-uri autorizate, ex.: Toma Runcanu *et al.*, *Dicţionar meteorologic* (2014): http://smr.meteoromania.ro/sites/default/files/biblio/alexdum/2015/dictionar-final-26oct2014_0.pdf.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

relevante pentru studiul dicţionarelor multilingve: motivarea obiectului cercetării, obiectul şi cadrul cercetării, corpus de surse, scurt istoric, elemente de tipologie, intenţii, proiecte şi ediţii, limbi componente, particularităţi micro- şi macrostructurale, structura articolului bibliografic şi consideraţii conclusive. Pe parcursul acestui capitol introductiv este justificată punctual prezenţa în bibliografie a anumitor titluri.

1. Motivarea obiectului cercetării

În primul rând, dicţionarele multilingve, în general, şi cele care conţin limba română, în special, constituie o categorie lexicografică insuficient cunoscută şi prea puţin studiată. Totuşi, s-au proiectat, elaborat şi publicat numeroase şi variate lucrări în care limba română este pusă în relaţie cu cel puţin două limbi străine: limbi de cultură, limbi de circulaţie internaţională, limbi oficiale, limbi ale minorităţilor naţionale, dialecte sau graiuri (ex.: săsesc, caraşovean), idiomuri restrânse sau chiar artificiale (ex.: latina denumirilor ştiinţifice sau esperanto). În al doilea rând, dicţionarele multilingve reprezintă o noţiune insuficient delimitată şi aproape deloc definită în lucrările româneşti de lingvistică. În cea mai recentă clasificare a dicţionarelor după criteriul limbilor componente, se delimitează trei categorii: mono-, bi- şi plurilingve, însă, în timp ce primele două sunt definite şi ilustrate cu exemple, cea de-a treia categorie este doar menţionată (v. DŞL[1], *s.v. dicţionar*).

2. Obiectul şi cadrul cercetării

Prin „dicţionar multilingv" avem în vedere, pe de o parte, conceptul larg în care se încadrează mai multe specii lexicografice: listă, lexic, vocabular, glosar, dicţionar, lexicon, tezaur. Pe de altă parte, privitor la numărul de limbi componente, avem în vedere conceptul restrâns: lucrare lexicografică în care sunt puse în relaţie cel puţin trei limbi (limba română şi două limbi străine), faţă de conceptul larg, care include şi dicţionarele bilingve. Ca orice tip de dicţionar, dicţionarul multilingv se prezintă în două formate: clasic, pe suport hârtie (manuscris, tipărit cu ajutorul tiparului, în diversele lui etape de evoluţie, dactilografiat, multigrafiat, multiplicat) şi modern, pe suport electronic. Bibliografia de faţă se limitează la dicţionarele multilingve în manuscris şi tipărite, de la începuturi, de la prima astfel de lucrare, semnalată la sfârşitul secolului al XVII-lea, şi până în prezent, ultimele titluri identificate fiind din

[1] DŞL = Angela Bidu-Vrânceanu, Cristina Călăraşu, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Mihaela Mancaş, Gabriela Pană Dindelegan, *Dicţionar de ştiinţe ale limbii*, Ediţia a 2-a, Editura Nemira, Bucureşti, 2005.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

2016. Date fiind limitele temporale, bibliografia a fost alcătuită pe baza unui corpus reprezentativ şi, în acelaşi timp, restrâns de surse. Cadrul cercetării presupune excluderea câtorva tipuri de lucrări: a) dicţionare bilingve, considerate multilingve în sens larg (numărul lor considerabil şi literatura bogată presupun un studiu monografic complex şi independent); b) vocabulare poliglote pentru copii (deşi unele sunt de interes lingvistic sau computaţional: un vocabular român-maghiar-rrom sau un dicţionar multimedia român-francez-englez[1]); c) ghiduri, manuale de conversaţie sau ediţii poliglote, însoţite de glose; d) baze şi bănci de date terminologice (multilingve) constituite şi disponibile în format electronic[2].

Cu toate acestea, am avut în vedere şi câteva excepţii, motivate, de la obiectul şi cadrul cercetării: dicţionare care conţin limba aromână, dicţionare multimedia, dicţionare de conversaţie, dicţionare de proverbe şi vocabulare care se adresează inclusiv copiilor. Obiectul cercetării îl constituie dicţionarele care conţin limba română, dar am inclus în Bibliografie şi dicţionare care nu prezintă limba română, ci dialectul aromân. E vorba de primele mărturii scrise ale idiomului (ex.: Theodor Cavallioti, *Vocabular grec-aromân-albanez*, 1770), a cărui istorie este strâns legată de cea a limbii române (ambele fiind dialecte ale protoromanei din sud-estul Europei). Vocabularul menţionat este semnalat cronologic al doilea, la o distanţă de mai bine de jumătate de secol de primul dicţionar multilingv românesc despre care avem informaţii certe, fiind determinant pentru începuturile lexicografiei poliglote a dialectelor vechi româneşti. În plus, cele câteva lucrări care conţin aromâna sunt indexate în două dintre sursele stabilite: BRV şi CMR (v. *infra*), privesc cartea românească veche şi, implicit, lexicografia română veche şi, deci, se integrează principial în bibliografie. Privitor la primul sfert al secolului al XIX-lea, când lexicografia română se mută cu totul în Transilvania, din afara teritoriului românesc este semnalat, la 1821, dicţionarul în cinci limbi (conţine aromâna) al lui Ianovici (Seche 1966, p. 21). Lucrările respective sunt deosebit de importante atât pentru albanologie, cât mai ales pentru romanistică. Apoi, am înregistrat în Bibliografie cele câteva dicţionare publicate după anii 2000, care prezintă şi o anexă multimedia, un CD, pe care este stocat conţinutul, marcând o fază de tranziţie către formatul exclusiv electronic (ex.: Ioan Donisă *et al.*, *Dicţionar geomorfologic cu termeni corespondenţi în limbile engleză, franceză şi rusă*, 2009). Deşi pun probleme speciale de sintaxă şi pragmatică, totuşi am luat în considerare anumite dicţionare de conversaţie, deoarece: fie caracterizează vocabulare mai vechi ce

---

[1] Elena Nuică, Laszlo Murvai, Gheorghe Sarău, *Vocabular trilingv ilustrat român-maghiar-rrom. Pentru uzul învăţătorilor de la clasele I cu elevi rromi*, Vanemonde, Bucureşti, 2001, 99 p. (Referinţe: BRL, 44, 2001, nr. 767); *** *Dicţionar multimedia român-francez-englez*, Infomedia Pro, Bucureşti, 2004.

[2] Ex. pentru alte limbi: EURODICAUTOM – baza de date a Uniunii Europene, TERMIUM – baza de date a guvernului canadian etc.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

conţineau şi secţiuni dedicate acesteia, fie ilustrează un tip de comunicare specific anumitor contexte geo-politice, fie sunt relevante în contextul actualei comunicări europene. De asemenea, am inclus o serie de dicţionare de proverbe, dar şi de citate celebre cu caracter multilingv. Deşi, pe de o parte, comportă probleme de sintaxă aparte (ex.: Emma B. Mawr, *Proverbele românilor*, 1882, respectiv *Analogous Proverbs in Ten Languages*, 1885), iar, pe de altă parte, reprezintă o colecţie de dicţionare bilingve (ex.: Barbu Marian, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine*, [1]1915, [2]1916, [3]1918, [4]1921, [5]1924, [6]1929, [7]1973, [8]1995), aceste lucrări evidenţiază modul în care limba română traduce în alte limbi şi invers un anumit conţinut moral şi etic. Fără a fi neapărat o excepţie, trebuie precizat că anumite lucrări destinate învăţării limbilor străine se adresează nu numai adulţilor, ci şi copiilor. De asemenea, am luat în consideraţie scurte contribuţii care constituie expuneri de motive în vederea elaborării unor dicţionare multilingve, despre finalizarea cărora nu avem informaţii deocamdată (ex.: expuneri de motive semnate de Gr. Papadopol în 1844, respectiv Constantin Dominte în 2006).

3. Corpus

Dicţionarul este un instrument de lucru, iar bibliotecile, în calitate de instituţii de cultură şi de cunoaştere, colecţionează, gestionează şi pun la dispoziţia publicului fondul imens de carte produs de-a lungul timpului, implicit aceste lucrări (care, în cele mai multe cazuri, se găsesc numai în biblioteci). Până la un punct, alcătuirea prezentei bibliografii se identifică cu activitatea unui bibliotecar care întocmeşte bibliografii; de altfel, orice tânăr cercetător parcurge această etapă pentru aprofundarea temei de care se ocupă. Cercetarea noastră depăşeşte această etapă odată cu evidenţierea unor constante şi particularităţi: recurenţa şi modul de combinare a anumitor limbi componente, anumite influenţe lingvistice din interior: zonele de contact lingvistic şi, deci, de multilingvism, în special în Transilvania, şi din exterior: influenţe culturale şi lingvistice care au acţionat de multe ori simultan, politici lingvistice etc.

Pe plan internaţional, s-au întocmit numeroase bibliografii de dicţionare, de exemplu bibliografii ale dicţionarelor care conţin limba engleză sau limba germană (mono-, bi- şi multilingve, generale sau de specialitate) ori bibliografii ale dicţionarelor de specialitate (pe domenii, precum: hidrologie, ştiinţe fizice; unele conţin şi limba română). Singura bibliografie a dicţionarelor multilingve care conţin limba română se poate recupera din monografia lingvistului M. Seche, dar numai parţial: până în 1969 (anul publicării celui de-al doilea volum), doar cele vechi şi numai cele reprezentative. În aceste condiţii, principala sursă în vederea identificării dicţionarelor care ne interesează o constituie catalogul

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

național în format electronic[1] al bibliotecilor academice și universitare din țară. Se adaugă bibliografiile reprezentative pentru înregistrarea tuturor sau a majorității cărților românești, împreună cu studii și / sau recenzii pe marginea lor, de la începutul scrierii în limba română până astăzi. Astfel, din corpusul de surse fac parte, pe segmente temporale acoperite integral (1508-1830, 1831-1918, 1919-1959, 1959-2016), următoarele bibliografii: *Bibliografia românească veche 1508-1830* (BRV), *Bibliografia românească modernă (1831-1918)* (BRM), *Bibliografia românească retrospectivă (1919-1959)* (BRR) și *Bibliografia românească de lingvistică* (1944-2016) (BRL, publicată începând din 1959 până în prezent). Întrucât dicționarele terminologice sunt specifice secolului al XX-lea, am recurs și la o bibliografie internațională, reprezentativă în acest sens (deși numai pentru prima jumătate a secolului): Holmstrom 1969. Am suplimentat[2] corpusul cu catalogul manuscriselor românești: Ștrempel 1978-1992. Pentru completarea documentării și pentru alcătuirea unui aparat critic orientativ, am avut în vedere cele câteva monografii românești ale domeniului (Seche 1966, 1969; Lupu 1999; Canarache 1970[3]), studii și recenzii (înregistrate în BRL). De altfel, indexarea în BRL a multor dicționare le confirmă calitatea de lucrări lingvistice.

Subliniem prezența a zece titluri de dicționare cu caracter multilingv în *Bibliografia*, publicată în 2006, a *Dicționarului tezaur al limbii române*, redactat sub egida Academiei Române, respectiv a optsprezece titluri în *Bibliografia* actualizată a dicționarului. Cincisprezece dintre dicționare, majoritatea, sunt terminologice, fiind necesare în documentarea dicționarului tezaur pentru lămurirea noțiunilor științifice și tehnice. Celelalte trei, de tip general (*Lexiconul marsilian*, lexiconul comandat de I. Bobb și *Lexiconul budan*), marchează momente semnificative ale lexicografiei românești vechi, fiind surse esențiale atât pentru recuperarea primelor atestări ale unor cuvinte și sensuri, mai ales în cazul neologismelor de la începutul secolului al XIX-lea, cât și pentru definiții și etimologii.

Limitele corpusului, stabilite în funcție de limitele temporale ale proiectului și în conformitate cu cerința reprezentativității, au fost depășite odată cu identificarea de noi titluri în alte surse. Documentarea generală realizată de către membrii echipei de cercetare în vederea redactării de articole și comunicări, mai ales în cadrul stagiilor efectuate la biblioteci din țară și din străinătate, a prilejuit

---

[1] Disponibil pe portalul *Romanian Library Network Science & Technology* – ROLiNeST, și aflat în continuă actualizare, prin digitalizarea fișierelor / fișelor de semnalare clasice (format carton / hârtie).

[2] În al doilea an de proiect (martie 2017), la sugestia drd. Andreea-Giorgiana Marcu.

[3] Canarache 1970 = Ana Canarache, *Lexicografia de-a lungul veacurilor. De când există dicționare?*, București, 1970; Lupu 1999 = Coman Lupu, *Lexicografia românească în procesul de occidentalizare latino-romanică a limbii române moderne* (1780-1860), București, 1999.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

identificarea câtorva titluri noi (ex.: Georgeta Raţă *et al.*, *Compendium of Forage Technical Terms in English, French and Romanian*, 2012; Andrea Hamburg, *Dreisprachiges Wörterbuch für Tourismus. Deutsch-Rumänisch-Ungarisch*, 2016). Cunoaşterea literaturii de specialitate din domeniul biologie, mai ales subdomeniul botanică, de către doi membri[1] ai echipei, a dus la îmbogăţirea listei cu titluri noi (ex.: Mih. Neustädter, *Consignatio specifica omnium Plantarum quae in Magno hocce Principatu sponte sua crescunt*, 1795; Ion Dinu, *Dicţionar poliglot de zootehnie: română, franceză, engleză, germană, spaniolă*, 2000). De asemenea, între cele mai recente apariţii editoriale din domeniul lingvistică au fost identificate titluri care interesează cercetarea întreprinsă (ex.: Alexandru Nichitici (ed.), *Dicţionarul greco-slavo-românolatin*, 2015; Elisabeth Piirainen, *Lexicon of Common Figurative Units. Widespread Idioms in Europe and Beyond*, 2016).

Existenţa manuscriselor unor vocabulare poliglote din secolele al XVII-lea – al XIX-lea (v. CMR) confirmă un anumit gust, interes şi o anumită practică în rândul învăţaţilor poligloţi ai vremii pentru scrierea de liste paralele de cuvinte, mai ales în trei sau în patru limbi. Unele s-au pierdut (v. dicţionarul în patru limbi al lui Paul Iorgovici), altele sunt identificate aproape întâmplător şi, rar, în diverse locuri. Sunt semnalate, în elementele introductive ale unor dicţionare, inclusiv ediţii anterioare (fără prea multe detalii însă), care nu au putut fi încă achiziţionate. Formatul dactilografiat al unor lucrări de uz intern, deci cu circuit închis, în cadrul unor facultăţi, denotă o practică editorială şi didactică care poate fi urmărită pentru toate facultăţile româneşti odată cu extinderea cercetării la arhivele acestora. Elaborarea în străinătate, în general la iniţiativa unor organisme internaţionale, a unor dicţionare multilingve de specialitate care includ limba română (din varii motive: deţine literatură consistentă într-un anumit domeniu, în calitate de limbă europeană etc.) sugerează posibilitatea existenţei şi a altor lucrări de acelaşi tip. Identificarea progresivă a titlurilor suplimentare (v. *supra*) faţă de corpus în alte surse ne încredinţează că vor mai fi existând şi alte lucrări care nu au putut fi identificate în timpul avut la dispoziţie.

[1] Oana Zamfirescu, *Seria terminologică corespunzătoare plantelor inferioare în limba română*, Teză de doctorat – filologie (cond. şt.: prof. dr. Eugen Munteanu), 2015; Emilian Pricop, *Studiul florei din bazinul mijlociu al Bistriţei (jud. Neamţ) în vederea evaluării utilităţilor în fitoterapie ale unor specii*, Dizertaţie – biologie (cond. şt.: prof. dr. Nicolae Ştefan), 2009; *Diversitatea mimaridelor (Hymenoptera, Chalcidoidea, Mymaridae) din ecosisteme naturale şi antropizate, din zona de est a României*, Teză de doctorat – biologie (cond. şt.: prof. dr. Ioan Moglan), 2013.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

4. Scurt istoric

Dicţionarele multilingve româneşti se înscriu în două mari tradiţii (Seche 1966, p. 63, 1969, p. 317), fiind elaborate de persoane cu profesii variate, cu o cultură lingvistică, generală şi de specialitate, diversă, din perioade istorice diferite: cărturari, specialişti din diferite domenii ştiinţifice şi tehnice, lingvişti, profesori cu pregătire filologică specializaţi în predarea limbii române ca limbă străină etc.

La sfârşitul secolului al XVII-lea şi începutul secolului al XVIII-lea „se produce, în istoria lexicografiei româneşti, o cotitură fundamentală" (Seche 1966, p. 8): pe de o parte, locul limbii slavone este luat de limba latină sau de o limbă romanică, iar, pe de altă parte, limba maghiară începe să-şi exercite influenţa în acest domeniu. În aceste condiţii are loc debutul, rămas izolat, al lexicografiei multilingve româneşti prin primul dicţionar trilingv înregistrat (*Lexiconul latin-român-maghiar*, 1687-1701). După apariţia acestuia urmează o perioadă de mai bine de jumătate de secol de „tăcere", în care nu se poate confirma sau infirma vreun proiect multilingv.

În ultimele decenii ale secolului al XVIII-lea se manifestă trei direcţii ale lexicografiei multilingve. Apar o serie de liste multilingve de plante în paginile unor publicaţii din ţară sau din străinătate. În aceste liste, care conţin pe lângă limbile maghiară şi / sau germană şi limba română (prima aparţinând lui József Benkö, din 1783), se aplică sistemul introdus cu puţin timp înainte de naturalistul Carl Linné pentru clasificarea regnurilor animal şi vegetal pe ordine, familii, clase şi specii, cu ajutorul denumirilor ştiinţifice sau latineşti. Din aceeaşi perioadă s-au păstrat manuscrisele unor vocabulare de diferite dimensiuni, în general trilingve, în care apar limbile română şi greacă, la care se adaugă franceza, germana sau rusa. Însă, direcţia cea mai clară, continuată şi chiar perfecţionată în primele decenii ale secolului următor, o constituie, alături de numeroase dicţionare bilingve, dicţionarele poliglote realizate de reprezentanţi ai Şcolii Ardelene. Dezideratul Şcolii Ardelene era elaborarea unui dicţionar general al limbii, dar, cum în această perioadă nevoia de comunicare între diverse naţiuni face aproape imposibilă realizarea acestui deziderat, se răspândesc dicţionarele în mai multe limbi (Gheţie 1966[1], p. 94).

Secolul al XIX-lea poartă, pe de o parte, emblema versiunilor multilingve intermediare şi a celei finale, din 1825, a *Lexiconului de la Buda*, care încununează demersurile reprezentanţilor Şcolii Ardelene. Pe de altă parte, până spre finalul secolului, dominante rămân glosarele de nume de plante, o constantă a lexicografiei poliglote din toate secolele.

---

[1] I. Gheţie, *Opera lingvistică a lui Ion Budai-Deleanu*, Editura Academiei R.S. România, Bucureşti, 1966.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

În secolul al XX-lea (în special în cea de-a doua jumătate), odată cu întemeierea disciplinei *terminologie* (în anii '40-'50), sunt create organisme internaţionale şi apoi naţionale de studiere a terminologiilor şi de standardizare a acestora. În acest context, în condiţiile dezvoltării instituţiilor de învăţământ universitar şi a mobilităţii studenţilor străini spre România, centrele universitare şi instituţiile tipografice din jurul acestora (litografii, tipografii, după 1989 şi edituri) preiau sarcina editării şi difuzării acestor instrumente de lucru, elaborate de specialiştii care gravitează în jurul universităţilor şi centrelor de cercetare, şi indispensabile străinilor care vin să studieze sau să lucreze în diferite domenii în România, cât şi românilor care intră în contact (la locul de muncă sau în cercetare) cu literatura de specialitate străină. Această stare de lucruri caracterizează lexicografia poliglotă din secolul al XX-lea şi de la începutul secolului al XXI-lea. Apariţiile nu mai au aura celor din secolele anterioare, fiind piese „mărunte", dar numeroase, care completează tabloul complex al nevoii de cunoaştere într-un spaţiu divers şi multilingv. Dezvoltarea puternică a terminologiilor tehnice şi ştiinţifice este reprezentată în plan lexicografic de proiecte „gigant" de tip lexicon, în accepţie modernă, cu rol în procesul de fixare a terminologiilor „naţionale" (ex.: cele două ediţii ale *Lexiconului Tehnic Român*, dicţionarele Editurii Tehnice, seriile academice *Dicţionare explicative pentru ştiinţă şi tehnologie* şi *Dicţionare explicative pentru ştiinţele exacte*). În această vastă reţea a lexicografiei poliglote din secolul al XX-lea şi începutul secolului al XXI-lea, se disting, pe de o parte, lucrări care privesc evenimente cu caracter geo-politic: războaiele Europei, care au implicat şi România, sau aderarea la diferite organisme internaţionale (*NATO*, *Uniunea Europeană*). Pe de altă parte, aproape că nu există domeniu nou apărut sau dezvoltat care să nu fie punctat, la nivel lexicografic, de câte o lucrare (psihologie, lingvistică, informatică, muzică, sport etc.).

5. Elemente de tipologie

În corelaţie cu lexicografia internaţională, se impun şi în lexicografia de limbă română două prototipuri: dicţionarul poliglot sau lexiconul, care selectează intrările la nivelul vocabularului general al limbii, respectiv dicţionarul de specialitate multilingv, în care sunt analizate terminologiile diverselor domenii ştiinţifice şi tehnice. Limitele între cele două prototipuri sunt difuze, constatându-se în perioada veche, în care s-a dezvoltat dicţionarul poliglot, imixtiuni specifice preocupărilor pentru terminologia ştiinţifică a biologiei (conform sistemului introdus de Carl Linné cu foarte puţin timp înainte). De asemenea, în etapa dicţionarului de specialitate, apar vocabulare minimale pentru studenţii străini, care reflectă mişcarea intensă a populaţiei universitare.

Conform tipologiei uzuale a dicţionarelor, în funcţie de natura intrării lexicografice (DŞL, s.v. *dicţionar*) – concept sau semn lingvistic (cuvânt,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

expresie etc.) –, se delimitează dicţionarele nelingvistice de cele lingvistice sau de limbă. Dicţionarele nelingvistice, de specialitate sau terminologice, grupează termenii diferitelor domenii tehnice şi ştiinţifice, o categorie specială fiind constituită din dicţionarele enciclopedice. Dicţionarele lingvistice sau de limbă explică cuvinte, sensuri şi / sau etimologii, distingându-se câteva categorii: monolingve (etimologice şi / sau explicative, o categorie aparte fiind constituită din dicţionarele generale ale limbii), speciale (cu obiective lingvistice), respectiv bi- şi plurilingve (DŞL, *s.v. dicţionar*). Studiul, prilejuit de inventarierea dicţionarelor în care limba română este pusă în relaţie cu cel puţin două limbi străine, reconsideră şi rafinează tipologia uzuală, de lucru, din domeniu. Din această perspectivă, criteriul esenţial îl constituie tipul de lexic (lexic comun *vs.* lexic specializat) angajat în inventarul de intrări: pe de o parte, vocabularul general (cu variaţiile: vocabular minimal, vocabular reprezentativ, vocabular general conţinând inclusiv o selecţie de nume proprii sau de termeni de specialitate), şi, pe de altă parte, terminologiile diverselor domenii ştiinţifice şi tehnice (uneori cu inserarea unor cuvinte dintre cele mai obişnuite). Avem, pe de o parte, dicţionare lingvistice: monolingve generale, care conţin o componentă explicativă şi etimologică la care se adaugă o componentă multilingvă (ex.: *Lexiconul de la Buda* sau manuscrisul *Dicţionarului limbii române* al lui A. Philippide), dicţionare speciale (extrem de puţine, de toponime şi de antroponime), respectiv dicţionare multilingve pentru studenţii, turiştii şi oamenii de afaceri străini. Pe de altă parte, avem dicţionare nelingvistice, de specialitate, în acelaşi timp multilingve, incluzând elemente de vocabular general şi nume proprii, parte a sistemului noţional, pe care îl constituie o terminologie. Un alt criteriu[1], care caracterizează în special dicţionarele de specialitate, ţine de rolul pe care îl îndeplineşte şi de locul pe care îl ocupă explicaţia (corespunzătoare definiţiei din dicţionarele generale). Se disting: dicţionare non-explicative, liste paralele de cuvinte şi simple nomenclaturi, şi dicţionare explicative, explicaţia formulându-se în limba sursă (în general limba română), într-una sau mai multe limbi componente (mai rar) sau în toate limbile componente (foarte rar). O categorie aparte a dicţionarelor cu caracter explicativ o reprezintă lucrările în care dicţionarul propriu-zis este monolingv şi conţine explicaţii, iar componenta multilingvă se găseşte numai la nivelul indexului. Aşadar, se pot stabili tipologii după criteriile: tipul de lexic (dicţionar general *vs.* dicţionar de specialitate), respectiv prezenţa explicaţiei (dicţionar non-explicativ *vs.* dicţionar explicativ).

[1] O analiză detaliată face obiectul unui studiu separat, aflat în lucru.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

6. Intenții, proiecte, ediții

În general, elaborarea unei lucrări lexicografice presupune parcurgerea câtorva etape și abia finalizarea acestora dă produsul care poate să fie, printre altele, înregistrat într-o bibliografie. Sunt și situații în care dicționarul „îngheață" într-unul din stadiile prin care trece: intenții, expuneri de motive, proiecte, ediții originale, ediții filologice, reeditări. Se remarcă faptul că există extrem de puține ediții moderne și / sau filologice ale unor lexicoane vechi (aspect caracteristic editării tuturor textelor vechi), doar patru în bibliografia de față: 1) ediția originală în manuscris (1687-1701) și ediția, convențional numită cu numele editorului, Tagliavini (1930); 2) ediția originală în manuscris (cel mai probabil de la finalul secolului al XVIII-lea) și ediția discutabilă Nichitici (2015); 3) ediția originală publicată la Buda (1825) și ediția Aldea *et al.* în format electronic (2013); 4) edițiile dicționarului de proverbe realizat de Emma B. Mawr (1882, 1885) și ediția Sandulescu și Vianu (2011). La antipod sunt reeditările excesive, fără prea multe adăugiri, ale dicționarelor recente.

Punctăm câteva intenții, cărora nu le-am atribuit intrări bibliografice, întrucât nu comportă expuneri de motive sau de principii și nici liste de cuvinte. În 1805, Gr. Obradovici intenționa[1] să tipărească un mic „slovar" (Wörterbuch) în „limba cea nemțească, serbească și cea românească, pentru școalele ceale militărești". În 1865, Ioan Cattarigh invită[2] cititorii să contribuie la un *Dicționariu francesu, romanu și german*, în trei tomuri, proiectat pentru academii și pensionate, dar care nu a fost publicat niciodată (Seche 1966, p. 65). Astfel de intenții vor mai fi fost. Intenția lui Paul Iorgovici s-a materializat și, deși nu s-a păstrat, au putut fi recuperate câteva informații. Mulți dintre cei care și-au însușit crezul Școlii Ardelene își exprimă intenția de a realiza dicționare în mai multe limbi, alături de română, fiind preferate: latina, germana și maghiara. Unele intenții rămân la stadiul de proiect, altele se materializează parțial, altele sunt definitivate, dar au rămas la stadiul de manuscris (ex.: Praedes, Crișan și Budai-Deleanu, v. Gheție 1966, p. 95; dar și Iorgovici deja menționat), iar altele fac carieră, fiind construite din forme intermediare. La baza *Lexiconului budan* au stat manuscrisele altor dicționare poliglote (ex.: cele două variante ale dicționarului lui Samuil Micu-Klein, dicționarul lui Vasile Coloși), care ulterior au căpătat statut de forme intermediare sau de versiuni îmbunătățite. Astfel de lucrări, în măsura în care au fost identificate, sunt înregistrate și independent în bibliografia de față.

---

1 *** *Povățuire către învățătura socoatei sau arithmetica spre trebuința școalelor celor românești*, Traducere din germană: Gr. Obradovici, Buda, Crăiasca Tipografie a Universității din Peștiu, 1805, p. 54.

2 „Gazeta Transilvaniei", 1865, nr. 11, p. 42.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Pe lângă prima ediție sau ediția originală (v. *supra*), sunt înregistrate și edițiile următoare, dacă există. E vorba despre edițiile îmbunătățite și / sau revizuite (ex.: cele două ediții ale *Plantelor cunoscute de poporul român* publicate de Zacharia Panțu în 1906 și 1929, cele opt ediții ale dicționarului de citate și locuțiuni inițiat de Barbu Marian, cele patru ediții ale vocabularului lui Ștefan Luscov). De asemenea, sunt considerate edițiile de tip reprint (ex.: Paul Baltagi *et al.*, *Dicționar tehnic militar ilustrat român, englez, francez, german, rus*, publicat în 1973, reprint în 1993). Se adaugă traducerile (edițiile) românești ale unor dicționare mono-, bi- sau multilingve străine, limitate uneori la introducerea unui index românesc la ediția originală (ex.: Yves Bernard, *Vocabular economic și financiar* din 1989, tradus în 1994). Se observă existența dicționarelor (edițiilor) de autor dedicate unor domenii diferite (ex.: medicină, informatică, economie – Ileana Constantinescu), unor subdomenii diferite ale unui anumit domeniu (ex.: biologie – Alexandru Manoliu, gastronomie – Ana Maria Gal), unor combinații diferite de limbi (ex.: proverbe – Mircea Flonta). Edițiile anterioare și cele ulterioare, care însă nu conțin limba română, nu sunt înregistrate în bibliografie, datele lor fiind indicate, de regulă, în note de subsol.

Reeditarea unui dicționar în una (rar) sau în mai multe ediții (și mai rar) implică revizia și / sau îmbogățirea ediției inițiale, practic o redimensionare a lucrării. Acest lucru poate însemna, pe de o parte, regândirea și modificarea inventarului lexical (creșterea sau scăderea numărului de intrări), iar pe de altă parte, modificarea componenței glotice cu inserarea unor noi limbi, odată cu înlocuirea sau nu a celor din ediția anterioară (ex.: ediții ale dicționarului de termeni apicoli, ediții ale vocabularului minimal). Reeditarea poate fi realizată de autorul inițial, de un colectiv în care apare și autorul inițial (ex.: un dicționar de meteorologie din 1965, reeditat în 2014, din colectiv face parte Dumitru Bacinschi; un dicționar de economie, comerț exterior și turism din 1970, reeditat în 1982 și 2003, din colectiv face parte Nicolaie Frâncu) sau de cu totul alte persoane (ex.: un dicționar de proverbe și citate celebre, reeditat de fiii autorului inițial).

Un alt aspect al editării dicționarelor multilingve este organizarea pe volume a unor lucrări: un dicționar în mai multe volume (ex.: *Lexiconul Tehnic Român* este alcătuit din opt volume), două ediții ale aceluiași dicționar lucrate în două volume (ex.: Adrian Chiriac *et al.*, *Dicționar explicativ de chimie*, 1981, 1982), un dicționar proiectat pe niveluri complementare în două volume (ex.: Richard Sârbu *et al.*, *Dicționar poliglot român-englez-francez-arab-grec. Nivelul I* și *Nivelul II*), o serie dedicată unui domeniu realizată în mai multe volume corespunzătoare anumitor subdomenii (ex.: seria *Electrotehnică* a *Dicționarului explicativ pentru științele exacte*), sau un volum în limba română care împreună cu volume redactate în alte limbi alcătuiesc un dicționar poliglot (ex.: *Dicționar pentru construcții în douăsprezece limbi*, 1980). În funcție de apartenența la un alt tip de lucrare, vorbim, pe de o parte, de dicționare

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

independente şi, pe de altă parte, de dicţionare dependente, apărute în paginile unor publicaţii, în general, de specialitate (ex.: glosarul lui József Benkö, vocabularul editat de Timotei Cipariu, micul dicţionar reprodus de Nicolae Iorga) sau proiectate să apară în mai multe numere (ex.: un dicţionar sportiv sau un altul privind terminologia lemnului). Tot din categoria a doua înregistrăm dicţionare care reprezintă părţi componente, capitole sau anexe ale unor lucrări de specialitate, mai ample sau mai restrânse (ex.: Mariana Istrate, *Appunti sulla terminologia dell' energia solare proposta per un glossario italiano-inglese-romeno*, 2012).

8. Limbi componente

Selectarea limbilor străine este divers motivată: limbi de cultură, limbi de circulaţie internaţională, limbi funcţionale într-o anumită regiune a ţării, limbi aparţinând unei familii etc. Limba română apare în dublă ipostază, în funcţie de locul ocupat: ca limbă sursă pentru intrări, dar şi pentru definiţii sau explicaţii (istoric, este meritul reprezentanţilor Şcolii Ardelene de a fi mutat pe primul loc limba română) şi ca limbă ţintă (mai ales la începuturi). În funcţie de relaţia cu publicul ţintă, limba română apare atât ca limbă maternă (majoritatea dicţionarelor de specialitate sunt alcătuite pentru publicul românesc, motiv pentru care lipsesc uneori indexurile), cât şi ca limbă străină (în vocabularele pentru studenţi străini sau în dicţionarele editate în străinătate).

Limbile componente ale ediţiilor străine sunt alese după cu totul alte criterii decât în dicţionarele româneşti. Componenţa celor din urmă este influenţată de politici lingvistice care guvernează oficial (sau neoficial), cultural, ştiinţific, uzul limbilor străine pe teritoriul românesc. Principalele limbi străine cu care româna este pusă în relaţie în acest tip de lucrări lexicografice în secolele al XVIII-lea şi al XIX-lea sunt: latina, maghiara, germana (dar trebuie menţionate şi: rusa, greaca, turca şi franceza). Acestea îşi găsesc echivalent în principalele limbi străine cu care limba română este relaţionată în secolul al XX-lea şi începutul secolului al XXI-lea: limbile romanice (foarte rar latina şi mai ales prin idiomul denumirilor ştiinţifice, iar dintre limbile romanice, cronologic şi ca frecvenţă se delimitează franceza, urmată de italiană, şi mai târziu de spaniolă şi de portugheză), limbile engleză şi germană (ca reprezentante internaţionale, standardizate ale limbilor germanice), în combinaţii dese cu limbile rusă şi maghiară. Sunt axe lingvistice pe care dicţionarele multilingve româneşti le practică. Sigur, nu sunt singurele limbi sau familii de limbi care intră în componenţa lucrărilor inventariate: apar şi alte limbi europene sau chiar limbi vorbite în alte părţi ale lumii. În ceea ce priveşte relaţia limbii române cu limbile cu o anumită influenţă (culturală sau ştiinţifică) de-a lungul veacurilor, aceasta păstrează o relaţie constantă cu limbile clasice: latină, pe de o parte, dar neogreacă (şi aproape deloc greacă veche), pe de altă parte, care apar în lucrări

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

reprezentative din secolele al XVIII-lea şi al XIX-lea. O problemă deloc neglijabilă o pune statutul limbii latine în ceea ce priveşte denumirile ştiinţifice ale plantelor şi ale animalelor. Sunt semne lingvistice (li se spune în mod constant denumiri latineşti) şi, ca atare, putem considera limba latină între limbile componente, sau sunt semne non-lingvistice (alături de cifre şi formule chimice, v. Bidu-Vrănceanu 2010[1], p. 22)?[2] În mod tradiţional, prima listă de nume de plante, în care apare limba română şi care aparţine lui József Benkö, este considerată trilingvă, în condiţiile în care, pe lângă numele maghiare şi româneşti, conţine şi acest tip de denumiri latineşti sau ştiinţifice (v. şi Chivu 2013, 2014)[3]. Ulterior apariţiei acestei liste, editorul altei liste multilingve de nume de plante consideră latina folosită pentru denumirile ştiinţifice drept o limbă în sine, dar precizează că respectivii termeni ţin de sistemul naturalistului Carl Linné (în titlul vocabularului editat de T. Cipariu, apare indicaţia: „nume latineşti, după sistema lui Linné"). Pentru biologii români, denumirile ştiinţifice sau latineşti (determinanţii au ajuns să fie sinonimi în acest context) fac parte din cunoştinţele şi terminologia de specialitate a domeniului şi nu din cunoştinţele lingvistice, în speţă, de latină. O rezolvare parţială în această bibliografie constă în următorul compromis: în cazul dicţionarelor în care inventarul lexical este constituit integral din denumiri de plante (medicinale, din Transilvania, din Bucovina etc.) sau de animale (păsări), considerăm latina ca o limbă în sine, alături de celelalte limbi componente. În schimb, în cazul dicţionarelor în care denumirile ştiinţifice de plante şi / sau de animale ocupă doar un segment al inventarului terminologic, beneficiind de index separat (ex.: G.D. Vasiliu *et al.*, *Dicţionar cinegetic român, francez, german, englez*, 1965; *** *Dictionary of Beekeeping Terms with Allied Scientific Terms*. Volume 8. *Giving Translation from and into English-French-Italian-Spanish-Portuguese-Romanian. With Latin Index*, 1979), nu indicăm latina între limbile componente. Punerea în relaţie a limbii române cu limba latină şi / sau cu limbile romanice îi subliniază latinitatea (în cazul autorilor români) sau denotă recunoaşterea apartenenţei acesteia la familia respectivă de limbi (în cazul autorilor sau coordonatorilor străini). Curios este faptul că aproape fiecare dintre principalele limbi romanice apare, pentru prima dată, alături de limba română într-un dicţionar multilingv, în ediţii străine sau ale unor autori străini. Pot fi punctate cronologic: franceza (în

---

1 Bidu-Vrănceanu 2010 = Angela Bidu-Vrănceanu, *Terminologia – consideraţii generale* şi *Terminologia lingvistică*, în Angela Bidu-Vrănceanu (coord.), *Terminologie şi terminologii*, Editura Universităţii din Bucureşti, 2010, p. 11-30, 49-72.

2 Subiectul va fi dezvoltat într-un studiu separat.

3 Chivu 2013 = Gheorghe Chivu, *Nume de plante în texte vechi româneşti*, în Oliviu Felecan (ed.), *Proceedings of ICONN 2*, 2013, p. 1000-1015; Chivu 2014 = Gheorghe Chivu, *Prima listă de plante şi începuturile terminologiei botanice româneşti*, în Oana Uţă Bărbulescu, Gh. Chivu (ed.), *Ion Coteanu – in memoriam*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2014, p. 95-100.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

1798 într-o ediție străină, apoi în 1800), italiana (cca 1840-1860). Spaniola și portugheza apar pentru prima dată în dicționarul de proverbe al Emmei B. Mawr din 1885. Se observă progresia introducerii limbilor romanice: franceza la finalul secolului al XVIII-lea, italiana la mijlocul secolului al XIX-lea, spaniola și portugheza la finalul secolului al XIX-lea. Extrem de rar sunt incluse în componența glotică alte idiomuri romanice (sarda, ex.: Gabriel Gheorghe, *Proverbele lumii românești și proverbele lumii romanice. Studiu comparativ*, 1986; Corina Macovei *et al.*, *Dictionnaire illustré de termes botaniques*, 2009). Pot fi menționate diferite relații ale limbii române cu alte limbi în cadrul dicționarelor multilingve: „cvadrupla științifică" – franceză, engleză, germană, rusă – care reflectă și straturile de influență lingvistică asupra terminologiilor; limbile națiunilor minoritare – germană, maghiară, turcă, tătară, ruteană, dialectele săsesc și carașovean; sau, rar, limbi non-europene: chineză, japoneză, malayam, swahili etc., mare parte dintre acestea în ediții străine. Privitor la variațiile denominative pe care le-au cunoscut unele limbi din motive geo-politice, limbile sunt indicate după cum sunt menționate de autorii dicționarelor, respectiv: sârbă, croată sau sârbo-croată. Privitor la variațiile de numire ale limbii grecești actuale (moderne), comparativ cu greaca veche (elina), autorii folosesc mai multe posibilități: simplu greacă, greacă modernă sau neogreacă.

Privitor la caracterizarea dicționarelor după numărul de limbi, există tendința dubletelor în materie de determinant, dublete explicabile prin raportare la persoana care vorbește un anumit număr de limbi și numărul limbilor componente ale unui dicționar (în perioada veche, competența multilingvă a autorului se transfera asupra lucrării sale, deci poliglot era autorul, poliglot era numit și dicționarul, pe atunci sintetizat prin „lexicon", și era suficient pentru a înțelege că este elaborat în mai multe limbi). Avem: dicționar trilingv (dar triglot), cvadrilingv (dar tetraglot), pentalingv și pentaglot, apoi: hexaglot (v. *Rasulid Hexaglot*, un glosar în șase limbi din secolul al XIV-lea). Predomină dicționarele trilingve și cvadrilingve.

9. Particularități micro- și macrostructurale

Pe lângă dicționarul multilingv, alcătuit din dicționarul propriu-zis și indexuri, lucrarea, în general intitulată *dicționar* (sau numită prin intermediul altui termen din același câmp), poate conține și alte capitole: elemente introductive, îndrumări privind utilizarea dicționarului (cu sau fără traduceri în limbile componente), liste de abrevieri, bibliografie, erată. Părțile dicționarului și celelalte elemente, cu titlurile lor (după caz), sunt notate, în micromonografiile din bibliografia de față, pentru a evidenția, acolo unde autorii și / sau editorii fac cunoscute publicului inițiativa și munca din spatele dicționarului, modul cum l-au construit și cum văd ei utilizarea acestuia, precum și eficiența unui astfel de

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

instrument. Bibliografia constituie pentru orice tip de dicţionar: sursă pentru inventarul lexical, sursă pentru corespondenţe (în cazul particular al dicţionarului multilingv), sursă de documentare, fiind marca obiectivităţii şi dovada seriozităţii documentării. Destul de multe dicţionare multilingve sunt însoţite de o bibliografie completă sau selectivă, dată ca anexă sau indicată într-unul din elementele introductive, dar sunt şi lucrări care nu conţin aceasta secţiune necesară (în cazul unora se menţionează că s-a făcut documentarea pe baza unui număr de lucrări, fără a fi indicate), lipsa efectivă a titlurilor constituind o mare problemă. Se remarcă o fluctuaţie a terminologiei (meta)lexicografice la specialiştii din domeniile ştiinţifice şi tehnice, care denotă o stăpânire superficială a acestei terminologii şi tendinţa sinonimizării. Multe lucrări se numesc *dicţionare*, unele dintre ele chiar *dicţionar multilingv* sau *poliglot*, dar conţinutul nu corespunde întotdeauna noţiunii enunţate de titlu: de la nomenclaturi la dicţionare explicative în toate limbile componente, dominant fiind dicţionarul multilingv de specialitate, cu caracter explicativ, care oferă explicaţii în limba sursă, de cele mai multe ori limba română. În unele prefeţe se anunţă *glosare*, intitulate, la locul cuvenit, *indexuri*. În multe dintre elementele introductive (introducere, prefaţă, cuvânt înainte etc.), autorii ţin să precizeze faptul că respectivul dicţionar multilingv înlocuieşte sau echivalează un anumit număr de dicţionare bilingve, în ideea eficienţei şi economiei unui astfel de instrument (deşi sunt mulţi utilizatori care ar prefera mai degrabă un dicţionar mono- sau bilingv, dar care să ofere un plus de informaţie).

Structural, dicţionarul multilingv are două părţi sau secţiuni interrelaţionate, care „comunică" între ele: dicţionarul propriu-zis şi indexurile. Această organizare bipartită asigură bidirecţionalitatea şi funcţionalitatea instrumentului de lucru, inclusiv pentru vorbitorii nenativi ai limbii de bază. În prima parte, reprezentată de dicţionarul propriu-zis, intrările (cuvinte / termeni / unităţi frazeologice) sunt puse în relaţie cu echivalenţele / corespondenţele / traducerile lor în limbile străine selectate. Modalitatea de relaţionare variază, distingându-se două modalităţi principale: fie tabelar, pe coloane (cel puţin trei, câte una pentru fiecare dintre limbile componente), fie grupat, pe articole, cu înregistrarea echivalenţelor (a tuturor echivalenţelor, în toate limbile şi pentru fiecare intrare în parte, vorbim în acest caz de corespondenţă cantitativă, pe cea calitativă nu putem decât să o presupunem, ar fi necesar un studiu amănunţit al sistemelor de corespondenţe), în continuarea termenului / cuvântului-titlu în serie (pe orizontală, prin enumerare) sau „unele sub altele" (pe verticală, prin enumerare; articolele putând fi dispuse la rândul lor pe una, două sau trei coloane). În legătură cu seria minimă de corespondenţe (un cuvânt / termen românesc şi două cuvinte / doi termeni străini), care poate fi dispusă tabelar pe trei coloane, trebuie făcute două precizări. În primul rând, dicţionarele de nume de plante sau de animale, bilingve (română şi o limbă străină), dar care conţin şi denumiri latineşti (ştiinţifice), sunt considerate multilingve în bibliografia de faţă (ex.:

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Diana Bălteanu, *Dicţionar de plante englez-român, român-englez*, 2002). În al doilea rând, dicţionarele organizate pe trei coloane, dar care conţin două limbi (română şi o limbă străină), lista uneia dintre limbi fiind redată cu două tipuri de caractere (ex.: chirilice şi latineşti), nu fac obiectul acestei bibliografii[1]. În legătură cu ceea ce putem numi *corespondenţă cantitativă*, trebuie subliniat că dicţionarul trebuie să prevadă corespondenţe în toate limbile componente şi pentru toate intrările din limba sursă. Am avut în vedere şi dicţionare al căror scop implică corespondenţe (ele există) pentru fiecare intrare, dar care, din varii motive (de regulă, o documentare insuficientă), nu au fost completate (ex.: Zacharia C. Panţu, *Plantele cunoscute de poporul român. Vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane şi ştiinţifice*, [1]1906, [2]1929 – cele două ediţii nu prezintă întotdeauna echivalenţe în limbile franceză şi germană pentru toate denumirile de plante incluse în lucrare). O excepţie o constituie un dicţionar de toponime (Attila M. Szabó, Erzsébet M. Szabó, *Dicţionar de localităţi din Transilvania*, 2003), în care nu sunt înregistrate corespondenţe în toate limbile componente, pentru că acestea realmente nu există, şi l-am luat în considerare pentru că este un dicţionar special, singurul dicţionar poliglot de onomastică toponimică identificat. În schimb, nu am luat în consideraţie dicţionarele etimologice care privesc serii limitate de cuvinte moştenite de limbile romanice din acelaşi etimon[2], dar din care nu poate fi reconstituit întregul sistem de echivalenţe. În destul de multe dicţionare identificate, mai ales în analiza terminologiilor, intrările şi traducerile lor sunt însoţite de definiţii sau explicaţii fie în limba sursă (de obicei româna), fie (rar) în anumite limbi componente sau chiar în toate limbile dicţionarului. În acest caz, vorbim de

---

[1] Ex.: *** [*Nomi per la lingua valacca*], [Sfârşitul secolului al XVII-lea]. [Ms. nr. 61, Fondul Marsigli, Biblioteca Universitară din Bologna] – Micul lexicon, atribuit stolnicului Constantin Cantacuzino, redactat în limbile română şi italiană, este lucrat pe trei coloane: o coloană de glose italieneşti şi două coloane consacrate traducerii acestora în limba română, în două tipuri de grafie: cu slove chirilice şi cu caractere latine. Referinţe: Carlo Tagliavini, *Un frammento di terminologia italo-rumena ed un dizionarietto geografico dello Stolnic. C. Cantacuzino*, în „Revista filologică", Cernăuţi, 1927; Seche 1966, p. 9; Gh. Chivu, *Primul lexicon geografic italo-român şi interpretarea grafemelor din textele vechi româneşti*, în „Limba română", LX, nr. 1, 2011, p. 26-32.

[2] Ex.: A. de Cihac, *Dictionnaire d'étymologie daco-romane*, 2 vol., Vol. I: *Éléments latins, comparés avec les autres langues romanes*, Francfort s/M., Ludolphe St. Goar; Berlin, A. Asher; Bucarest, Socec, 1870; Vol. II: *Éléments slaves, magyars, turcs, grecs-moderne et albanais*, Francfort s/M, Ludolphe St. Goar; Berlin, S. Calvary; Bucureşti, Sotschek, 1879; Wilhelm Meyer-Lübke, *Romanisches Etymologisches Wörterbuch*, Winter, Heidelberg, 1911-1920; Éva Buchi, Wolfgang Schweickard, *Dictionnaire Étymologique Roman (DÉRom). Genèse, méthodes et résultats*, De Gruyter, Berlin, 2014; *Dictionnaire Étymologique Roman (DÉRom) 2. Pratique lexicographique et réflexions théoriques*, De Gruyter, Berlin / Boston, 2016.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

dicţionare cu caracter explicativ, unele intitulate ca atare (ex.: *Dicţionar explicativ de chimie*, *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte* etc.). Unele dicţionare conţin diverse tipuri de indicaţii: gramaticale (de gen, de număr, utile în procesul de traducere), diastratice (marca domeniului sau subdomeniului pentru diferenţierea termenilor cu mai multe sensuri ori pentru evidenţierea apartenenţei la diferite subdomenii), numerice (număr de ordine, notat în continuare sau cu reluarea numerotării la fiecare literă) sau glotice (indicarea limbilor componente cu ajutorul simbolurilor, provenite din iniţiale, al abrevierilor sau cu denumirea întreagă, utile pentru identificarea unui anumit corespondent din masa de corespondenţe, pentru traducerea din limba sursă în limba ţintă respectivă). Sunt foarte rare dicţionarele în care apar imagini, desene, formule chimice, schiţe etc., din sfera non-lingvisticului, dar deosebit de utile pentru înţelegerea noţiunilor, indiferent de gradul de cunoaştere a limbilor dicţionarului.

Indexurile, cea de-a doua parte a unui dicţionar multilingv, conţin listele alfabetice ale cuvintelor / termenilor din limbile ţintă (în unele dicţionare inclusiv din limba sursă), cărora li se ataşează indicativul numeric format fie din numărul de ordine, fie din litera iniţială şi numărul de ordine, fie din pagina la care se găseşte intrarea corespunzătoare din limba sursă în dicţionarul propriu-zis. Uneori, indexurile iau forma unor glosare bilingve (în care a doua limbă este constituită din limba sursă a dicţionarului propriu-zis) şi chiar multilingve, prin reluarea listelor din prima secţiune şi reordonarea în funcţie de fiecare limbă componentă.

Majoritatea lucrărilor înregistrate în bibliografia de faţă au structură bipartită. Sunt înregistrate însă şi lucrări care nu sunt construite după acest tipar, dar a căror componentă multilingvă, situată în prim-plan sau în plan secund, determină includerea lor alături de realizările categoriei tipice de dicţionare multilingve.

Cea dintâi categorie este constituită dintr-o serie de lucrări care prezintă numai prima parte: dicţionarul propriu-zis, fără indexuri, cu două subcategorii. În primul rând, sunt acele dicţionare multilingve cărora le lipsesc indexurile: fie se adresează strict publicului românesc, cum e cazul dicţionarelor de specialitate în care noţiunile şi explicarea lor primează, corespondenţele străine având un rol secundar, orientativ în înţelegerea noţiunilor (ex.: *Lexiconul Tehnic Român*, 1949-1956; Sterie Ciulache, Nicoleta Ionac, *Dicţionar de meteorologie şi climatologie*, 2003), fie se adresează inclusiv vorbitorilor nenativi ai limbii surse, lipsa indexurilor neputându-se explica decât prin omisiuni nefericite. Trebuie precizat că am inclus în listă un dicţionar format dintr-un număr de dicţionare monolingve egal cu numărul limbilor componente (ex.: *Dicţionarul termenilor filosofiei lui D.D. Roşca: român-francez-englez*, 2008), dar am exclus lucrări care anunţă în titlu un dicţionar poliglot, dar care se concretizează printr-

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

un dicţionar monolingv[1]. În al doilea rând, sunt acele dicţionare elaborate în cu totul alt scop: dicţionare generale care deţin o componentă etimologică şi, din varii motive (ex.: pentru nevoi de comunicare între naţiuni diferite care trăiesc în acelaşi spaţiu geografic, pentru raportare la lexicografia franceză şi la limbile romanice etc.), o componentă multilingvă (ex.: *Lexiconul de la Buda* – întruchipează dezideratul Şcolii Ardelene de a avea un dicţionar general; A. Philippide, manuscrisul *Dicţionarului limbii române*, literele *A-Dăzvăţ*).

A doua categorie este constituită din acele lucrări care reprezintă într-o măsură mai mare sau mai mică numai partea a doua a unui dicţionar multilingv, indexurile. Este vorba de formula, adoptată la nivel internaţional, a indexurilor redimensionate, independente. Astfel, instituţii de standardizare şi specializare, generale sau pe specialităţi, alcătuiesc, în funcţie de necesităţile din literatura de specialitate, liste ale termenilor reprezentativi sau ale tuturor termenilor dintr-un domeniu, într-o limbă de circulaţie internaţională (ex.: engleză sau rusă), însoţiţi de numere de ordine. Astfel de liste monolingve sunt ulterior traduse într-un număr prestabilit de limbi, în câte un volum pentru fiecare limbă în parte (*cf.* câte un volum pentru mai multe limbi – *** *Dictionary of Beekeeping Terms with Allied Scientific Terms*. Volume 8. *Giving Translation from and into English-French-Italian-Spanish-Portuguese-Romanian. With Latin Index*, 1979), volum realizat în colaborare cu sau numai de către specialişti vorbitori ai limbii respective, fiecărui termen din limba ţintă ataşându-i-se indicativul numeric din lista iniţială de termeni (ex.: *** *Dicţionar pentru construcţii în douăsprezece limbi*, 1980; Sanda Odiaţiu *et al.*, *Tezaur multilingv al termenilor de mediu*, 1999). Trebuie subliniată apoi formula aparte a variantelor (a nu se confunda cu

---

[1] *** *Dicţionar sociologic poliglot: Glosar*, Proiect, Centrul de informare în Ştiinţele sociale şi politice, [f.e.], [f.l.], 1971, 84 p. – Glosarul (dactilografiat) conţine 2750 de termeni româneşti de sociologie. Constituie lista principală a proiectului unui dicţionar de specialitate poliglot. / Tatiana Vîrlan, *Dicţionar explicativ. Termeni de zootehnie şi medicină veterinară. Pentru studenţii străini*, [f.e.], Bucureşti, 1979, 4 + 133 p. [Multigrafiat, uz intern, Institutul Agronomic „N. Bălcescu", Catedra de ştiinţe sociale şi limbi moderne] – Dicţionarul conţine peste 1860 de termeni româneşti de zootehnie şi medicină veterinară şi definiţiile lor. Se adresează studenţilor străini din anul I de la facultăţile de profil. Referinţe: BRL, 22, 1979, nr. 899. / Ana Tătaru, *Rumanian Pronouncing Dictionary / Rumänisches Aussprachewörterbuch / Dicţionar de pronunţare a limbii române*, 2 vol., Editura Esprint, Heidelberg, 1984, vol. I (*A-L*): ISBN 3-88326-076-2, 448 p., vol. II (*M-Z*): ISBN 3-88326-099-1, 541 p.; Ana Tătaru, *Dicţionar de pronunţare a limbii române*, Ediţia a II-a, Colecţia „SAPIENTIA", Seria DEM („Dicţionare – enciclopedii – manuale"), Dicţionarele Clusium, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1999, ISBN 973-555-223-X, 776 p. – Dicţionarul conţine cca 10000 de cuvinte româneşti (prima ediţie), respectiv 26000 de cuvinte (a doua ediţie), transcrise conform sistemului internaţional de transcriere fonetică (IPA). Se adresează străinilor care doresc să se familiarizeze cu pronunţia limbii române.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

diferitele ediții ale unui dicționar considerate variante bilingve, revizuite etc.), în care nu se poate face o delimitare strictă între dicționarul propriu-zis și indexuri, deoarece prima parte a dicționarului (lista principală de cuvinte / termeni și listele cuvintelor / termenilor corespondenți, cu sau fără definiții și diferite tipuri de indicații) este reorganizată, rearanjată, fiecare dintre limbile țintă deținând pe rând poziția de limbă sursă. Acest tip de organizare, care respectă mai degrabă principiul indexurilor, se poate realiza într-un singur volum (ex.: *** [*Vocabular greco-ruso-român*, *Vocabular ruso-româno-grec*, *Vocabular greco-româno-grec*, *Vocabular româno-ruso-grec*], [Sfârșitul secolului al XVIII-lea]; Tudorel Orban, *Dictionary of terms used în seismic exploration / Dicționar de termeni utilizați în explorarea seismică / Dictionnaire de termes utilisés dans l'exploration seismique: English-Romanian-French / Français-Roumain-Anglais / Român-Francez-Englez*, 1998; Titu I. Băjenescu, [*Vocabular bursier poliglot*], 2005) sau în mai multe, în funcție de numărul limbilor componente (ex.: G. Bezacier *et al.*, *Dictionnaire interarmées trilingue des relations internationales stratégiques et de sécurité. Français, Roumain, Anglais*, 2005; G. Bezacier *et al.*, *Joint Trilingual Dictionary of International, Strategic and Security Relations. English-French-Romanian*, 2005; G. Bezacier *et al.*, *Dicționar interarme trilingv de relații internaționale strategice și de securitate. Român-francez-englez*, 2005).

A treia categorie respectă structura bipartită, dar o realizează într-un cu totul alt mod: dicționarul propriu-zis este monolingv, iar indexurile, bilingve sau multilingve. Primul exemplu este al unui dicționar de termeni de marină (*** *ABC marinăresc. Vocabular de termeni marinărești în cinci limbi: română, engleză, franceză, germană și italiană*, [1942–1943]), organizat pe coloane, în care dicționarul propriu-zis, de tip explicativ, aranjat alfabetic, este însoțit pe aceeași pagină (lucru neobișnuit) de indexurile bilingve (limba străină – limba română), ordonate alfabetic. Al doilea exemplu este al unui dicționar de termeni de statistică și economie (*** *Dicționar statistic-economic*, 1969), în care dicționarul propriu-zis, de tip explicativ, aranjat tematic, este însoțit la final de un index multilingv, ordonat alfabetic, cu limba română ca limbă sursă.

10. Structura articolului bibliografic

Lista dicționarelor multilingve, ordonată cronologic, cuprinde articole bibliografice cu structură tripartită: intrare bibliografică (datele tehnice ale lucrării), un scurt paragraf descriptiv (note despre istoricul, conținutul și structura lucrării) și o rubrică (selectivă) de referințe.

O intrare bibliografică conține următoarele date tehnice: autori (inclusiv coordonatori, revizori, traducători etc.), titlu (preluat de pe copertă, pagina de titlu, cotor sau, după caz, aproximat în funcție de informațiile avute la dispoziție), informații despre volume (după caz), colecție, editură, loc, an, ISBN

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

(standard internațional identificabil la ediții străine începând cu 1979, iar la cele românești, din 1992) și număr de pagini / foi. După caz, sunt inserate paranteze (pătrate) în care sunt indicate: bibliotecile în care se află manuscrisele, inițiative, foruri, organisme, instituții implicate, aprobări, proiecte, dedicații oficiale, eventuali colaboratori sau consultanți care nu sunt trecuți pe pagina de gardă etc. Unele sunt lucrări de uz intern: dactilografiate, scrise de mână și multiplicate, tipărite la tipografiile universităților. Altele sunt editate și tipărite în străinătate. Unele lucrări sunt editate sub egida Academiei Române, altele la edituri de profil: Tehnică, Științifică și Pedagogică etc. Titlurile paralele ale unei lucrări sunt date ca atare; titlurile străine sunt date în traducere într-o paranteză la titlu (mai ales dacă pot fi recuperate din elementele introductive sau din referințe) sau în cadrul prezentării.

Scurta prezentare a unui dicționar include: informații succinte despre autor și despre contextul elaborării (dacă este cazul), limbile componente, informații despre inventarul lexical și despre natura lexicului (comun sau specializat, cu indicarea domeniului), note despre structura generală a lucrării, precum și despre elementele macro- și microstructurale, scurte aprecieri (în măsura în care au putut fi recuperate din referințe), eventuale ediții (prin trimiteri, situate la finalul paragrafului, sau note de subsol, în măsura în care au fost identificate pe parcursul derulării proiectului). Indiferent de tipul de dicționar, de locul pe care îl ocupă, de rolul pe care îl îndeplinesc, de sursele din care au fost preluate, limbile componente sunt enumerate în mod sistematic. Inventarele (numerice) de intrări, indicate de autori sau aproximate, dau măsura întinderii lexicale pe care și-o propun autorii. Pe măsură ce inventarele sunt mai largi, lipsesc definițiile, după principiul economiei (o excepție este *Lexiconul Tehnic Român* care face parte dintr-o altă categorie). Vocabularul general comportă două accepții și variații: vocabularul general în lexicoanele vechi care conține inclusiv nume proprii (indiciu al cunoașterii, adoptării și adaptării categoriilor onomastice europene), termeni de specialitate cu statut neologic; respectiv vocabularul general din dicționarele multilingve moderne care se adresează, în general, studenților străini, și care pot conține nume proprii de uz general (nume de capitale, țări, antroponime uzuale), dar și o selecție de termeni de specialitate. Vocabularul general se indică generic (la fel în indice), pe când terminologiile sunt specificate pe domenii (prin intermediul numelor științelor în nominativ sau adjectival). Termenii diverselor domenii includ și termeni numiți *generali*, foarte cunoscuți, preluați din vocabularul general. Privitor la dicționarele de specialitate, majoritatea denumirilor domeniilor conțin terminații specifice științei, disciplinei respective, redată în prezentări prin determinant fie substantival în nominativ sau în genitiv, fie adjectival (ex.: domeniul economie / economiei / economic; domeniul medicină / medicinei / medical). În cazul unor domenii, formularea este doar adjectivală (ex.: domeniul cinegetic, financiar, bancar, militar, rutier sau tehnic) ori privește obiectul unei industrii (ex.:

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

domeniul lemnului, mobilei, sticlei, *cf.* fr. *verrerie*, dar rom. *sticlărie* – nepotrivit; domeniul calității, afacerilor, integrării europene, limbajelor de indexare). Dicționarele pot fi centrate pe terminologia unui domeniu cum e știința solului (pedologie), care poate fi, la rândul său, subdomeniu în domeniul științelor pământului (inclusiv știința solului, alături de meteorologie etc.). Titlurile capitolelor și / sau subcapitolelor pot fi paralele pentru același capitol sau pentru traducerile respectivului capitol. Prezentările conțin trimiteri la alte ediții ale aceleiași lucrări, precum și la dicționare multilingve utilizate de autori în documentare. Dicționarele mai vechi, cu statut aparte, întâlnite în bibliografia unor lucrări mai noi, se menționează la referințe. Acolo unde există mai multe ediții ale unui dicționar (cu sau fără modificări ale inventarului lexical și ale componenței glotice) ori unde există volume elaborate în aceeași serie și centrate pe terminologii similare, modalitatea de organizare este, în general, aceeași. În astfel de situații, doar prima ediție, respectiv primul volum din serie, este prezentat după structura stabilită, iar la edițiile ulterioare, respectiv la volumele ulterioare, se indică diferențele, dacă acestea există. Pentru dicționarele care nu au putut fi consultate sau pentru care nu s-au găsit informații, articolul bibliografic se reduce la simpla semnalare, iar unde reeditarea se face fără modificări există numai trimiteri la celelalte ediții. Edițiile anterioare și / sau ulterioare monolingve (ex.: a doua ediție a unui dicționar de muzică, prima ediție a unui dicționar de statistică, prima ediție a unui dicționar de genetică, ediția a doua a *Lexiconului Tehnic Român*), bilingve sau multilingve, care însă nu conțin limba română (ex.: alte ediții ale unui dicționar de apicultură, traducerea ori ediția românească a unor dicționare străine), cu datele complete, sunt indicate separat în note de subsol (originalele străine sunt, de obicei, notate într-o paranteză la titlu). Denumirile de instituții, standarde etc., precum și sursele care apar des sunt indicate prin sigle și abrevieri, explicitate separat.

Referințele cuprind o selecție de: studii, recenzii și mențiuni bibliografice (acolo unde există și au putut fi identificate). Sunt recuperate inclusiv mențiunile din bibliografiile care au servit drept surse, cu datele corespunzătoare.

Indicele de autori cuprinde nu numai numele autorilor și coordonatorilor, ci și ale traducătorilor, colaboratorilor, prefațatorilor etc., în măsura în care acestea sunt indicate pe pagina de titlu și au relevanță pentru lucrarea respectivă. Din colectivele foarte numeroase sunt selectate anumite nume (v. *Lexiconul Tehnic Român*; numai autorii români ai volumului din dicționarul în douăsprezece limbi).

11. Considerații conclusive

În urma cercetării efectuate, odată cu inventarierea dicționarelor multilingve care conțin limba română, pe baza unui corpus de cataloage și bibliografii reprezentative de carte românească, propunem, în primul rând, o

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

definiție de lucru, mai aplicată, a „dicționarului multilingv". În dicționarul multilingv, un grup lexical dintr-o limbă (selectat la nivelul vocabularului minimal, de bază sau general, dintre denumirile speciilor de plante, din terminologia unui domeniu sau a mai multora conexe etc.) este pus în relație cu grupuri lexicale echivalente din cel puțin două limbi străine (limbi oficiale, dialecte, graiuri, idiomuri științifice, limbi artificiale).

În al doilea rând, inventarierea adecvată a realizărilor din cadrul lexicografiei poliglote necesită aplicarea teoriei prototipului datorită, mai ales, lucrărilor atipice. În mod tradițional, într-un dicționar multilingv, lista principală de intrări (cuvinte sau termeni) este însoțită de traduceri (echivalențe, corespondențe) în diverse limbi străine. În anumite dicționare (uneori, datorită dorinței autorilor), traducerile sunt urmate și de explicații (definiții) în limba sursă, de obicei limba română. Apoi, sunt dicționare care reflectă părerea unor lingviști și lexicografi străini (Campenhoudt 1997[1], p. 75, Becker 2016[2], p. 406), conform căreia un dicționar poliglot „bun" este acela în care noțiunile sunt explicate în toate limbile componente pentru a ne putea da seama de diferențele structurale dintre limbi (dacă necunoscătorii limbii sursă au neapărat nevoie de indexuri, cu atât mai mult au nevoie de clarificarea noțiunilor). Sunt destule lucrări românești din toate categoriile indicate. În plus, există o serie de dicționare monolingve, de specialitate, dar și generale (chiar academice), care au și o componentă multilingvă, aceasta din urmă redată numai printr-un index multilingv (sau mai multe indexuri bilingve) ori necesară explicării anumitor noțiuni. Chiar și dicționarele tipice se remarcă prin varietatea modalităților de organizare macro- și microstructurală.

Volumul oferă o perspectivă de ansamblu asupra unui sector bogat, variat, dar, în același timp, neomogen și atipic, al lexicografiei românești. Bibliografia analitică și critică constituie un instrument de lucru și un punct de plecare pentru studii referitoare la specificul lexical al limbii române.

Alina-Mihaela Pricop

---

[1] Campenhoudt 1997 = Marc van Campenhoudt, *Évaluation des terminographies multilingues: le dictionnaire nautique du capitaine Paasch face au dictionnaire aéronautique de l'ingénieur Schlomann*, în A. Hermans (éd.), *Les dictionnaires spécialisés et l'analyse de la valeur, actes du colloque organisé en avril 1995 par le Centre de terminologie de Bruxelles (Institut libre Marie Haps)*, Peeters, Louvain-la-Neuve, 1997, p. 75-115.

[2] Becker 2016 = Holger Becker, *Scientific and Technical Dictionaries; Coverage of Scientific and Technical Terms în General Dictionaries*, în Philip Durkin (ed.), *The Oxford Handbook of Lexicography*, Oxford University Press, Oxford, 2016, p. 393-407.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Bibliografie ordonată alfabetic

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** [*Dicţionar francez-grec-român*], [1800], [fnp]. [Ms., Biblioteca lui Gh. A. Sturdza de la Miclăuşeni].

*** [*Dicţionar francez-grec-român*], [1800], în „Revista istorică", VII, 1921, p. 106-112.

*** [*Dicţionar român-francez-neogrec*], 2 părţi, [Mijlocul secolului al XIX-lea], Partea I (*A-F, O-P*): 108 f., Partea a II-a (*R, S, T, U, Ţ, E, Ş, Şt, D, Î, H*): 234 f. [Ms. gr. nr. 1279, 1280, B.A.R. Bucureşti].

*** [*Index al denumirilor geografice*], în *Morskoj atlas. Kratkij slovar' morskih geograficeskih terminov* [*Atlas maritim. Mic dicţionar al termenilor de marină*]. V. I: *Ukazatel' geograficeskih nazvanij* (584 p. + 159 planşe), Voennomorskoe ministerstvo Sojuza SSR, Moskva, 1952, p. 493-538. [ar, bul, ch, da, de, el, en, farsi, fr, he, hindi, hk, hr, it, malayu, ne, ni, no, pl, pr, ro, ru, skip, su, sv, tu].

*** [*Lexicon greco-slavo-moldo-latin*], [Sfârşitul secolului al XVIII-lea], 410 f. [Ms. nr. 3691, Biblioteca Academiei de Ştiinţe a Ucrainei].

*** [*Vocabular greco-român, germano-român, germano-grec şi germano-greco-român*], în [*Miscelaneu*, 60 f.], [1816], f. 1-46. [Ms. rom. nr. 1177, B.A.R. Bucureşti].

*** [*Vocabular greco-românо-german*], [Sfârşitul secolului al XVIII-lea], f. 64^{v}- 65^{v}. [Ms. rom. nr. 1437, B.A.R. Bucureşti].

*** [*Vocabular greco-românо-turc*], [Sfârşitul secolului al XVIII-lea], f. 87-88^{v}. [Ms. rom. nr. 1785, B.A.R. Bucureşti].

*** [*Vocabular greco-ruso-român*], f. 1-26^{v}, [*Vocabular ruso-românо-grec*], f. 27-59^{v}, [*Vocabular greco-românо-grec*], f. 60-75^{v}, [*Vocabular românо-ruso-grec*], f. 76-102^{v}, [Sfârşitul secolului al XVIII-lea]. [Ms. rom. nr. 1169, B.A.R. Bucureşti].

*** *ABC marinăresc. Vocabular de termeni marinăreşti în cinci limbi: română, engleză, franceză, germană şi italiană*, [f.e.], Bucureşti, [1942-1943], 93 p. [Liga Navală Română, Publicaţiunea 51-a]

*** *Angol-magyar-román számítástechnikai kisszótár / Mic dicţionar de informatică englez-maghiar-român*, Összeállította [Întocmit de]: Gyula Bara, Peter Telegdi, Fordította [Traducere şi adaptare]: Melinda Papp-Zakor, [Bucureşti – Budapesta], Kriterion – Kossuth, 1993, ISBN 963-09-3675-5, 224 p.

*** *Bilderduden für Soldaten. Deutsch-Bulgarisch-Rumänisch*, Tornisterschrift des Oberkommandos der Wehrmacht, Heft 40, Leipzig, 1941, 64 p.

*** *Dictionary of Beekeeping Terms with Allied Scientific Terms*. Volume 8. *Giving Translation from and into English-French-Italian-Spanish-Portuguese-Romanian. With Latin Index*, General Editor: Eva Crane, Preface: Jean Louveaux, International Bee Research Association, Published in Collaboration with International Bee Association by

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Apimondia Publishing House, Bucharest, 1979, ISBN 0-900149-65-5, 255 p. [Colaborator pentru limba română: prof. univ. Viaceslav Harnaj].

*** *Dictionnaire de la presse écrite et audiovisuelle. Espagnol-Français-Italien-Portugais-Roumain. Avec indexes*, Association française de terminologie (AFTERM) sous la direction de Bruno de Bessé, sécretaire général de l'AFTERM, avec la collaboration d'Alain Rey, conseiller scientifique de l'AFTERM, et de Robert Levy, Gérard Marié, Salavador Benadava, Fernando Gomez Pelaez, Luiz Renato Busato, Benedetta Gentile, Armand Monjo, Jacqueline Pascal, Partea românească a dicţionarului a fost elaborată în cadrul Institutului de Lingvistică din Bucureşti al Ministerului Educaţiei şi Învăţământului, Colectiv: Mircea Seche (coordonator), Alexandra Burnei, Luiza Seche, Filofteia Tănăsescu, Nicoleta Tiugan, Consultanţi ştiinţifici: Roger Câmpeanu, Dan Munteanu, Paris, La Maison du dictionnaire, 1981, ISBN 2-85608-015-4, XXIV + 552 p. [Union Latine].

*** *Dictionnaire technique des barrages* [cs, de, el, en, fr, it, pl, pr, ro, ru], 2 Ed., Fizmatgiz, Paris / Moskva, 1962, 380 p. [Comission international des grands barrages].

*** *Dicţionar al terminologiei electrotehnice: român-englez-francez*, Alexandru Timotin, Florin Teodor Tănăsescu, Paraschiva Onica (coord.), Grupul de lucru: Alexandru Târnoveanu, Ana-Maria Vizanti, Dorina Rogobete, Colaboratori: Valentin Cristea, Alexandru Fransua, Nicolae Golovanov, Alfons Ifrim, Augustin Moraru, Aurel Panaitescu, Rodica Strungaru, Vasile Truşcă, Eugen Vasile, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2006, ISBN 973-720-095-0, 978-973-720-095-2, IX + 1 [nenum.] + 890 p. [Antetitlu: Academia de Ştiinţe Tehnice din România (A.Ş.T.R.); Comitetul Electrotehnic Român (C.E.R.); Editat cu sprijinul A.N.C.Ş.].

*** *Dicţionar de afaceri multilingual. Ghid practic* [română, engleză, franceză, germană, italiană, rusă, spaniolă], Colecţia SMM Business Books 15, Redacţia „Buletinul Economic", Editor Secretariatul pentru Mahamudra, Bucureşti, 1996, ISBN 973-96788-1-5, 1022 p.

*** *Dicţionar de termeni sportivi român-francez-englez. Dicţionar sportiv, Dictionnaire sportif, Sports Dictionary*, [f.e.], [f.l.], 1981, 206 p. + 1 p. [Erata]. [Universiada Bucureşti (19-30 iulie 1981), România].

*** *Dicţionar european de conversaţie, 11 limbi: bulgară, cehă, franceză, germană, greacă, italiană, maghiară, poloneză, portugheză, spaniolă, turcă*, Versiunea în limba română: Simona Rosetti, Editura ALLFA, Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-724-122-1, 365 p. [*** *European Phrasebook. 12 languages. French, german, italian, spanish, portuguese, polish, czech, hungarian, romanian, bulgarian, greek, turkish*, Ediţia a 2-a, Thomas Cook, 2005].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** *Dicţionar explicativ de chimie. I. – Poliglot. Pentru uzul studenţilor*, Autori: Adrian Chiriac, Domniţa Alexandru, Ileana Alexeev, Doina Grecu, Carmen Nicolescu, [2 vol.], vol. I, Tipografia Universităţii din Timişoara, Timişoara, 1981, 118 p. [Multigrafiat, Universitatea din Timişoara. Facultatea de Filologie. Colectivul de şcolarizare a studenţilor străini. An pregătitor].

*** *Dicţionar explicativ de chimie. II. – Român, Englez, Arab. Pentru uzul studenţilor*, vol. II, Autori: Abdul Raouf Anjak, Adrian Chiriac, Domniţa Alexandru, Ileana Alexeev, Adnan Jubran, Doina Grecu, Carmen Nicolescu, Viorica Niculescu, Tipografia Universităţii din Timişoara, Timişoara, 1982, 119 p. [Multigrafiat, Universitatea din Timişoara. Facultatea de Filologie. An pregătitor].

*** *Dicţionar explicativ de contabilitate. Ghid practic*, [f.e.], Bucureşti, 1996, ISBN 973-96788-1-5, 279 p. [Secretariatul pentru Mahamudra, SMM Business Book 12].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie: Managementul integrat al calităţii: român-englez-francez-german-rus*, Autori: prof. univ. dr. ing. Constantin Oprean, drd. ing. Alina Vanu, Revizia termenilor în limbi străine: conf. univ. dr. Dorin Drâmbărean (limba engleză), conf. univ. dr. Rodica Fofiu (limba franceză); conf. univ. dr. Rodica Miclea, lector univ. dr. Dana Dogariu, Alexandru George Vanu (limba germană), conf. univ. dr. Adriana Bîrcă, drd. ing. Rodica Ciurdin (limba rusă), Coordonare editorială: dr. ing. Ioan Ganea, ing. Dan Bogdan, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2006, ISBN 973-720-044-6, 978-973-720-044-0, 204 p. [publicat cu sprijinul A.N.C.Ş., în colaborare cu Academia de Ştiinţe Tehnice din România, A.G.I.R. şi Universitatea „Lucian Blaga" din Sibiu].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Ecologie şi protecţia mediului: român-englez-francez-german-rus*, Coordonare generală: acad. Gleb Drăgan, Coordonare de specialitate: prof. dr. Ioan Jelev, Elaborare: prof. univ. dr. ing. Ioan Jelev, dr. ing. Gabriel Burlacu, dr. ing. Vasilica Dăescu, dr. med. Angela Eminovici, Anca Farcaş, Cristina Lizac, Otilia Mihail, Carmen Popovici, Georgeta Săraru, Cristina Sofron, Florica Şega, Redactare: dr. med. Angela Eminovici, Anca Farcaş, Cristina Lizac, Carmen Popovici, Georgeta Săraru, Cristina Sofron, Florica Şega, Gabriela Popescu, Revizie ştiinţifică: prof. univ. dr. doc. ing. Simion Hâncu, prof. univ. dr. ing. Nicolae Golovanov, Prefaţă: acad. Ionel Haiduc [Preşedintele Academiei Române], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-27-1624-3, 978-973-720-27-0, 458 p. [cu bibl. p. 458].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Electroenergetică: român-englez-francez*, Coordonare generală: acad. Gleb Drăgan, Elaborare:

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Gleb Drăgan, Mircea Dimitrie Cazacu, Gh. Comănescu, Alexandru Diaconu, Nicolae Golovanov, Sorin Hurdubeţiu, Mircea Eremia, Călin Mucichescu, Bogdan Nicoară, Petru Postolache, Ioan Viziteu, Viorel Bădescu, Marian Costea, Sorina Costinaş, Virgil Dumbravă, Ioan Trişciu, Paul Ulmeanu, Doru Bădescu, Constantin Bondar, Natalia Burchiu, Mihai Dogaru, George A. Florea, Costică Murgociu, Anca Popescu, Petre Terzi, E. Vergoti, Hermina Albert, Ştefan Hoţopeleanu, George Lavrov, Octavian Gheorghe, Niculae Oprea, Mircea Păunescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-27-1914-5, 978-973-720-309-0, 1123 p.

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Electrotehnică: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan (coord.), Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-27-1642-7, 978-973-720-172-0, 1608 p.

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Hidroenergetică: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Eugen-Constantin Isbăşoiu (coord. domeniu hidroenergie), Călin Mucichescu, Valeriu Nistreanu, Radu Popa, Nicolae Vasiliu, Basarab D. Guzun, Daniela Vasiliu, Carmen-Sanda Georgescu, Bogdan Popa, Carmen Anca Safta, Daniela Elena Gogoaşe, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-27-1953-4, 978-973-720-326-7, 427 p. [Editat cu sprijinul A.N.C.Ş.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Industrie alimentară: român-englez-francez-rus*, Autori: Constantin Banu (coord. gen.), Rodica Segal, Despina Bordei, Aurelia Ionescu, Mircea Bulancea, Rodica Amarfi, Maria Turtoi (coordonatori pe domenii), Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2006, ISBN 973-720-079-9, 978-973-720-079-2, 1114 p. [C.T.Ş.E. a Academiei Române, în colaborare cu Academia de Ştiinţe Tehnice din România şi cu A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Mine: român, francez, german, englez*, Coordonator: Dumitru Fodor, Autori: Ioan Dumitrescu, Maria Lazăr, Gabriela Dumbravă, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2012, ISBN 978-973-720-360-1, XI + 246 p.

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Rezistenţa materialelor: român, englez, francez*, Autori: prof. univ. dr. ing. Costică Atanasiu (coord.), Gabriel Jiga, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2012, ISBN 978-973-720-426-4, 134 p.

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Ştiinţa şi ingineria materialelor. Metalurgie neferoasă: român-englez-francez*, Autori: prof. univ. dr. doc. ing. Florea Oprea (coord.), Ion Constantin, Petru Moldovan, Dragoş Taloi, Sanda Oprea, Jozsef Nagy, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-720-299-4, 516 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** *Dicționar explicativ pentru știință și tehnologie. Telecomunicații: român-englez-francez*, Coordonare generală: acad. prof. dr. ing. Gleb Drăgan, Coordonatori domeniu electrotehnic: prof. dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu, prof. dr. ing. Aureliu Panaitescu (Universitatea „Politehnica" București), Structuri semantice: ing. Călin-Alexandru Târnoveanu, Structuri informatice: mat. Paraschiva Onica, Revizie științifică: conf. ing. Eugen Vasile (Universitatea „Politehnica" București), Editura A.G.I.R., București, 2012, ISBN 978-973-720-395-3, 845 p. [C.T.Ș.E. a Academiei Române].

*** *Dicționar explicativ pentru știință și tehnologie. Textile: român-englez-german-francez-italian-rus*, [2 vol.] Coordonare generală: acad. Gleb Drăgan, Coordonare de specialitate: cercet. șt. pr. I prof. ing. Aristide Dodu, cercet. șt. pr. I. dr. ing. Emilia Visileanu, prof. univ. dr. ing. Romen Butnaru, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., București, 2007, ISBN 978-973-27-1555-0, 978-973-720-133-1, [Vol. I:] 1463 p. [C.T.Ș.E. a Academiei Române, în colaborare cu Academia de Științe a Republicii Moldova].

*** *Dicționar explicativ pentru știință și tehnologie. Transporturi feroviare: român-englez-francez*, Autori: prof. dr. ing. Șerban Raicu, prof. dr. ing. Mihai Mihăiță (coord. domeniu), prof. dr. ing. Ioan Tănăsuică (coord. volum), Florian Ghionea, Vasile Dragu, Nicolae Mugurel Tănăsuică, Florin Valentin Ruscă, Aura Panica, Anamaria Ilie, Ioan Bratu, Octavian Liușnea, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., București, 2006, ISBN 973-720-101-9; 978-973-720-101-0, 272 p. [editat cu sprijinul A.N.C.Ș., C.T.Ș.E., Academia Română, Academia de Științe Tehnice din România (A.Ș.T.R.), A.G.I.R., Universitatea „Politehnica" București].

*** *Dicționar explicativ pentru știință și tehnologie. Transporturi navale: român-englez-francez*, Autori: prof. univ. dr. Viorel Maier (coord.), Violeta Popescu, Izet Ünsalan Kunsel-Özel, Mihaela Greti Chițu, Editura A.G.I.R., București, 2009, ISBN 978-973-720-256-7, 458 p.

*** *Dicționar explicativ pentru știință și tehnologie. Transporturi: român-englez-francez-german*, 2 vol., Autori: Cristian Andreescu, Gheorghe Frățilă, Cornel Vladu, Editura Agir, București, Vol. I (*A-K*), 168 p., 2006, [cu bibl. (p. 159-168), ind], Vol. II (*L-Z*), 2009.

*** *Dicționar explicativ pentru științele exacte. Calitate (CAL 1). Terminologie: român-englez-francez*, Coordonare generală: prof. univ. dr. ing. Gleb Drăgan (membru corespondent al Academiei Române), Elaborare: ing. Costin Rucăreanu, Revizie științifică: Ioana Vintilă-Rădulescu (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti"), Prefață: acad. Eugen Simion (Președintele Academiei Române), Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., București, 2004, ISBN 973-27-1141-8, 973-8466-86-

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

5, XIV + 96 p. [cu bibl. p. 95-96; Academia Română, C.T.Ş.E., în colaborare cu TermRom, A.G.I.R.; Editat cu sprijinul Ministerului Educaţiei şi Cercetării].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 1). Detectarea şi măsurarea radiaţiilor ionizante: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 1999, ISBN 973-27-0748-8, 973-27-0747-X, 973-99296-7-2, 165 p. [C.T.Ş.E.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 2). Încercări generale şi fiabilitate: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 1999, ISBN 973-27-0749-6, 973-27-0747-X, 973-99296-8-0, 85 p. [C.T.Ş.E.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 3). Tracţiune electrică – Aplicaţii electromecanice: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2001, ISBN 973-27-0846-8, 973-27-0747-X, 973-8130-70-0, 973-8130-17-4, 123 p. [C.T.Ş.E.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 4). Tehnologia informaţiei: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Aureliu Panaitescu, Florin Teodor Tănăsescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2000, ISBN 973-27-0799-2, 973-27-0747-X, 973-8130-27-1, 260 p. [C.T.Ş.E.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 5). Reactoare nucleare: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2000, ISBN 973-27-080-7, 973-27-0747-X, 973-8130-30-1, 136 p. [C.T.Ş.E., TermRom şi A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 6). Transportul şi distribuţia energiei electrice: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2000, ISBN 973-27-0805-0, 973-27-0747-X, 973-8130-26-3, 146 p. [C.T.Ş.E., TermRom şi A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 7). Electrobiologie şi echipament medical: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2000, ISBN 973-27-0807-7, 973-27-0747-X, 973-8130-31-X, 270 p. [C.T.Ş.E., TermRom şi A.G.I.R.].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 8). Electrotermie industrială: român-englez-francez*, Autori: Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu (coord.), Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2012, ISBN 978-973-720-397-7, 85 p. [C.T.Ş.E., Academia de Ştiinţe Tehnice din România, TermRom şi A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 9). Supraconductibilitate – Materiale supraconductoare: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Elaborare: Ana Maria Vizanti, Paraschiva Onica, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2012, ISBN 973-973-720-396-0, XIII + 169 p. [C.T.Ş.E.]

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 10). Materiale electrotehnice: român-englez-francez*, Dorina Rogobete, Ruxanda Lăzărescu, Paraschiva Onica, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2001, 80 p.

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 12). Maşini şi transformatoare electrice: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Elaborare: Călin-Alexandru Târnoveanu, Paraschiva Onica, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2002, ISBN 973-27-0951-0, 973-27-0747-X, 973-8466-26-1, 973-8130-17-4, XI + 215 p. [C.T.Ş.E.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 13). Componente şi dispozitive electronice: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2003, ISBN 973-8466-48-2, 973-8130-17-4, 973-27-1054-3, 973-27-0747-X, 215 p. [C.T.Ş.E., TermRom şi A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 14). Măsurări în electricitate: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2003, ISBN 973-8466-49-0, 973-8130-17-4, 973-27-1078-0, 973-27-0747-X, 511 p. [C.T.Ş.E., TermRom şi A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 15). Comandă şi reglare – Automatizări industriale: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2004, ISBN 973-8466-87-3, 973-8130-17-4, 973-27-1144-2, 973-27-0747-X, 197 p. [C.T.Ş.E., TermRom şi A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 16). Telecomunicaţii: român-englez-francez*, Coordonatori: acad. Gleb Drăgan, prof. dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu, prof. dr. ing. Aureliu

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Panaitescu, Autori: Cătin Alexandru Târnoveanu, Paraschiva Onica, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2004, ISBN 973-27-1145-0, 978-973-27-1145-3, 978-973-8466-88-3, XI + 343 p. [Academia Română, C.T.Ş.E.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 17). Telecomunicaţii II: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2005, ISBN 973-27-1298-8, 973-27-0747-X, 973-8466-99-7, 973-8130-17-4, 145 p. [C.T.Ş.E., Comitetul electrotehnic român al C.E.I., TermRom şi A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 18). Tehnica iluminatului: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2005, ISBN 973-720-004-7, 973-8130-17-4, 973-27-1251-1, 973-27-0747-X, 154 p. [C.T.Ş.E., Comitetul electrotehnic român al C.E.I., TermRom şi A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 19). Electromagnetism şi electrotehnică generală: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan (coordonare generală), Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu (coordonatori domeniu electrotehnic), Ana Maria Vizanti, Paraschiva Onica (elaborare), Editura Academiei Române, Bucureşti, 2006, ISBN 973-27-1484-0, XI + 129 p. [C.T.Ş.E.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 1). Echipamente electrice de înaltă tensiune: român-englez-francez*, Coordonatori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Dumitru Cezar Ionescu (coord. domeniu energetic), Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2001, ISBN 973-27-0892-1, 973-8130-78-6, X + 118 p. [Dicţionar editat cu sprijinul Ministerului Educaţiei şi Cercetării în cadrul programului Relansin nr. 1470; Editat de Academia Română, C.T.Ş.E., în colaborare cu Universitatea „Politehnica" Bucureşti – Facultatea de Energetică şi A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 2). Noţiuni generale. Român-englez-francez*, Autori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Cezar Ionescu (coord. domeniu energetic), dr. ing. Anca Popescu (coord. subdomeniu energetică generală), ing. Ştefan Holopteanu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2002, ISBN 973-27-0948-0, 973-8466-24-5, 185 p. [Editat cu sprijinul Ministerului Educaţiei şi Cercetării de Academia Română, C.T.Ş.E. în colaborare cu Universitatea „Politehnica" Bucureşti, Facultatea de Energetică şi A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 3). Surse inepuizabile de energie: român-englez-francez-german-rus*, Autori:

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Dumitru Cezar Ionescu (coord. domeniu energetic), prof. dr. ing. Mircea Dimitrie Cazacu, conf. dr. ing. Viorel Bădescu (coord. domeniu surse inepuizabile de energie), prof. dr. ing. Alexandru Diaconu, dr. ing. Petre Terzi, dr. ing. Constantin Bondar, dr. ing. Natalia Burchiu, dr. Doru Bădescu, dr. ing. Mihai Dogaru, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, ISBN 973-27-1079-9, 973-8466-72-5, XII + 459 p. [Editat cu sprijinul Ministerului Educaţiei, Cercetării şi Tineretului, Academiei Române, C.T.Ş.E. în colaborare cu Societatea pentru Promovarea Energiilor Recuperabile, Inepuizabile şi Noi, Universitatea „Politehnica" din Bucureşti – Facultatea de Energetică şi A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 4). Sisteme de protecţie şi automatizări: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Dumitru Cezar Ionescu (coord. domeniu energetic), ing. Doru Mircea Păunescu, prof. dr. ing. Călin Mucichescu, conf. dr. ing. Anatoli Paul Ulmeanu, ing. Alfred Stein, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2004, ISBN 973-27-1147-7, 973-8466-93-8, XI + 95 p. [Academia Română, C.T.Ş.E., Universitatea „Politehnica" din Bucureşti, Facultatea de Energetică şi A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 5). Electrotehnică generală: român-englez-francez*, Autori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu, prof. dr. ing. Aureliu Panaitescu (coordonatori domeniu electrotehnic), mat. Ana Maria Vizanti, mat. Onica Paraschiva, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2005, ISBN 973-27-1297-X, 973-720-017-9, XI + 117 p. [A.N.C.Ş., Academia Română, C.T.Ş.E., Comitetul Electrotehnic Român al C.E.I., TermRom şi A.G.I.R. Lucrările din seria Electrotehnică au la bază „Tezaurul standardizat de electrotehnică", coordonat de acad. Alexandru Timotin].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 6). Calitatea energiei electrice: român-englez-francez-german-rus*, Autori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Sorin Coatu, prof. dr. ing. Mircea Eremia (coord. domeniu electroenergetic), dr. ing. Nicolae Golovanov, dr. ing. Ion Stratan, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2006, ISBN (10) 973-27-1477-8, (13) 978-973-27-1477-5, XII + 107 p. [apărut cu sprijinul A.N.C.Ş. şi al Academiei Române, C.T.Ş.E., în colaborare cu S.C. Electrica S.A.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 7). Mentenanţa şi fiabilitatea sistemelor electroenergetice: român-englez-francez*, Autori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Sorin Coatu, prof. dr. ing. Mircea Eremia (coord. domeniu

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

electroenergetic), conf. dr. ing. Sorina Costinaş, conf. dr. ing. Paul Ulmeanu, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2006, ISBN (10) 973-27-1456-5, (13) 978-973-27-1456-0, XI+99 p. [cu sprijinul A.N.C.Ş., în colaborare cu C.N. Transelectrica S.A.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 8). Linii electrice aeriene: român-englez-francez-german-rus*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Marian Costea (coord. domeniu electroenergetic), George A. Florea, Adrian-Mihail Lipan, Laurenţiu-Constantin Lipan, Sebastian Anghelescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-27-1612-0, 978-973-720-139-31, XI + 196 p. [Editat de Academia Română, C.T.Ş.E. în colaborare cu S.C. ELECTRICA S.A. Bucureşti şi A.G.I.R., cu sprijinul A.N.C.Ş.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energie nucleară (EN 1). Terminologie generală: român-englez-francez*, Autori: prof. univ. dr. ing. Gleb Drăgan (coordonare generală), prof. dr. S.N. Râpeanu, drd. fiz. Olivia Comşa (coordonatori pentru domeniu energie nucleară), [Elaborare: drd. fiz. Olivia Comşa, ing. Mircea-Valentin Paraschiva, ing. Claudia Stoianov, Verificare: ing. Constantin Mingiuc, ing. Adrian Panait, dr. ing. Constantin Popescu, Recenzie: prof. dr. Voicu Grecu, prof. dr. S.N. Râpeanu], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 1999, ISBN 973-27-0745-3, 973-27-0744-5, 973-99296-6-4, 95 p.

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Industrie alimentară (IAL 1). Biochimie şi microbiologie: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Constantin Banu, Rodica Segal (coordonatori pe domenii), [Elaborare: prof. dr. ing. Rodica Segal, conf. dr. ing. Lelia Muscă, conf. dr. ing. Cornelia Vâţă, conf. dr. ing. Cornelia Lungu, conf. dr. ing. Silvia Rubţov (Universitatea Tehnică a Moldovei), conf. dr. ing. Gabriela Bahrim, conf. dr. ing. Anca Nicolau, şef lucrări ing. Luminiţa Georgescu, asist. drd. ing. Graţiela Bahrim, asist. drd. ing. Mihaela Pancu, drd. ing. Natasa Stanciu], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2002, ISBN 973-27-0935-9, 973-8466-21-0, 206 p. [Editat sub egida Academiei Române, C.T.Ş.E., în colaborare cu A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Industrie alimentară (IAL 2). Produse de origine animală şi vegetală: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Constantin Banu, Aurelia Ionescu (coord. domeniu industrie alimentară), [Elaborare: prof. dr. ing. Constantin Banu, prof. dr. ing. Aurelia Ionescu, prof. dr. ing. Petru Alexe, conf. dr. ing. Camelia Vizireanu, conf. dr. ing. Angela Gudima (Universitatea Tehnică a Moldovei), conf. dr. ing. Violeta Şerban, şef lucr. dr. ing. Sorin-Strătilă Dorin, şef lucr. dr. ing. Lavinia Voiculescu, şef lucr. dr. ing. Aura Darabă], Editura Academiei Române, Editura

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

A.G.I.R., Bucureşti, 2002, ISBN 973-27-0946-4, 973-8130-91-3, 158 p. [Editat sub egida Academiei Române, C.T.Ş.E., în colaborare cu A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Industrie alimentară (IAL 3). Industrii fermentative: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Constantin Banu, Mircea Bulancea (coordonatori domeniu industrie alimentară), Elaborare: prof. dr. ing. Mircea Bulancea, prof. dr. ing. Antoaneta Stoicescu, prof. dr. ing. Ana Alexandru, prof. dr. ing. Viorica Macovei, conf. dr. ing. Grigore Musteaţă (Universitatea Tehnică a Moldovei), conf. dr. ing. Silvia Rubţov, asist. drd. ing. Gabriela Rapeanu, conf. dr. Anca Gata, asist. Corina Andone, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, ISBN 973-27-1063-2, 973-8466-44-X, 2003, 125 p. [C.T.Ş.E. a Academiei Române].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Industrie alimentară (IAL 4). Industrii extractive: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Constantin Banu, Mircea Bulancea (coordonatori domeniu industrie alimentară), [Elaborare: prof. dr. ing. Constantin Banu, prof. dr. ing. Despina Bordei, prof. dr. ing. Dumitru Panţuru, prof. dr. ing. Iulian Bârsan, conf. dr. ing. Iuliana Vintilă, conf. dr. ing. Silvia Rubţov (Universitatea Tehnică a Moldovei), conf. dr. ing. Romulus Burluc, şef lucrări dr. ing. Sorin-Strătilă Dorin, asist. ing. Natalia Stanciu, asist. ing. Alina Enisei, asist. ing. Mihaela Buciumeanu, asist. ing. Angela Chilat, Univ. Tehnică a Moldovei], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2003, ISBN 973-27-1064-0, 973-8466-45-8, 186 p. [Editat sub egida Academia Română, C.T.Ş.E., în colaborare cu A.G.I.R.].

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Industrie alimentară (IAL 5). Operaţii unitare: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Constantin Banu, Rodica Amarfi, Maria Turtoi (coordonatori domeniu industrie alimentară), [Elaborare: prof. univ. dr. ing. Rodica Amarfi, prof. dr. ing Rodica Alexandru, Universitatea „Dunărea de Jos" Galaţi, conf. dr. ing. Maria Turtoi, conf. dr. ing. Elisabeta Botez, dr. ing. Gheorghe Turtoi, GEA Process Technology Romania, Colaboratori de la Universitatea Tehnică a Moldovei, Chişinău: conf. dr. Rodica Sturza, conf. dr. ing. Galina Dicusar, conf. dr. ing. Artur Macari, conf. dr. Eleonora Dupouy, conf. dr. ing. Olga Deseatnicov, conf. dr. ing. Angela Gudima], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, ISBN 973-27-1140-X, 973-8466-91-1, 2004, 245 p.

*** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Industrie alimentară (IAL 6). Aditivi: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Constantin Banu (coord. domeniu industrie alimentară), [Elaborare: prof. dr. ing. Constantin Banu, lector dr. ing. ec. Sorin-Strătilă Dorin,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Universitatea „Dunărea de Jos", Galați, Colaboratori de la Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău: conf. dr. Rodica Sturza, conf. dr. ing. Olga Deseatnicova, conf. dr. Eleonora Dupouy, conf. dr. ing. Silvia Rubțov, conf. dr. ing. Angela Gudima], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., București, 2005, ISBN 973-27-1272-4, 973-720-006-3, 217 p. [C.T.Ș.E., Academia Română].

*** *Dicționar explicativ pentru științele exacte. Luminotehnică (L 1): român-englez-francez-german-rus*, Autori: acad. prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. univ. dr. ing. Cornel Bianchi, prof. univ. dr. ing. Niculae Mira, prof. univ. dr. ing. Radu Cristian Pârlog (coordonatori și autori ai volumului), Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., București, 2001, ISBN 973-27-0843-3/ 973-27-0747-X, 973-8130-59-X, 973-8130-17-4, 190 p. [C.T.Ș.E. a Academiei Române, în colaborare cu Comitetul Național de Iluminat, TermRom și A.G.I.R.].

*** *Dicționar explicativ pentru științele exacte. Mecanică. Mecanisme și mașini (Mec 1): român-englez-francez-german-rus*, Autori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), dr. ing. Theodor Gh. Ionescu (coord. domeniu mecanisme și mașini), [Elaborare: dr. ing. Theodor Gh. Ionescu, șef. lucr. dr. ing. Iulian Tabără (Structuri semantice, Structuri informatice), Revizie științifică: acad. prof. dr. ing. Radu P. Voinea], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., București, 2001, ISBN 973-27-0861-1, 973-27-0747-X, 973-8130-68-9, 973-8130-17-4, 119 p. [C.T.Ș.E. a Academiei Române, în colaborare cu TermRom și A.G.I.R.].

*** *Dicționar explicativ pentru științele exacte. Textile (TEX 1-6). Român-englez-german-francez-italian-rus*, Coordonare generală: prof. univ. dr. ing. Gleb Drăgan, Prefață: Eugen Simion, Autori: Cristina Aurite, Lăcrămioara Bordeianu, Romeo Butnaru, Eftalea Cărpuș, Costea Budulan, Dorin Dan, Aristide Dodu, Anca Dodu, Ioan Cioară, Luminița Fârnoagă, Aurelia Grigoriu, Victor Greavu, Valeria Gribincea, Luiza Ispas, Ecaterina Pintilie, Constantin Preda, Emilia Visileanu, Ligia Lăzăroiu, Ioana Podaru, Doina Toma, 6 vol., Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., [vol. 1]: *TEX 1 – litera A*, 2003, ISBN 973-27-1059-4, 973-27-0747-X, 973-8466-46-6, 973-8130-17-4, 190 p; [vol. 2]: *TEX 2 – litera B*, 2003, ISBN 973-27-1060-8, 973-27-0747-X, 973-8466-47-4, 973-8130-17-4, 95 p.; [vol. 3]: *TEX 3 – litera C,* 2004, ISBN 973-27-1142-6, 973-27-0747-X, 973-8466-89-X, 973-8130-17-4, 357 p.; [vol. 4]: *TEX 4 – literele D-E*, 2005, ISBN 973-27-1193-7, 973-27-0747-X, 973-720-007-1, 973-8130-17-4, 281 p.; [vol. 5]: TEX 5 – *literele F-G*, 2005, ISBN 973-27-1294-5, 973-27-0747-X, 973-720-008-X, 973-8130-17-4; [vol. 6]: *TEX 6 – literele H-L*, 2005, ISBN 973-27-1295-3, 973-27-0747-X, 973-7200-009-8, 973-8130-17-4, XI + 287 p. [C.T.Ș.E., Academia Română].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** *Dicţionar explicativ poliglot de termeni comunitari: română-engleză-franceză-germană-spaniolă*, Coordonarea colectivului de limbi romanice: Emilia Bondrea, Coordonarea colectivului de limbi germanice: Rodica Ştefan, Autori: Tamara Ceban, Andreea-Cristina Crişan, Sanda Marcoci, Ruxandra Vasilescu, Daiana-Georgiana Dumbrăvescu, Adina Barbu, Sara Moldoveanu, Silvia Rucsandra Pistol, Adina Rădulescu, Raluca Gabriela Burcea, Călin Vlad, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2006, ISBN 973-725-501-1, 247 p.

*** *Dicţionar forestier poliglot: român-rus-francez-german-englez-maghiar*, Autori: prof. V.N. Stinghe, prof. I.C. Demetrescu, ing. G.N. Purcăreanu, ing. S. Kadar, ing. A. Levitchi, ing. St. Purcelean, Z. Fenyves, prof. dr. Theodor Bălănică (îndrumător şi consultant), 2 vol., [f.e.], Bucureşti, 1965, vol. I: VIII, 761 p., vol. II: II + 408 p. [Ministerul Economiei Forestiere, Centrul de Documentare pentru Tehnică şi pentru Economie Forestieră].

*** *Dicţionar latin, italian, francez, român, maghiar, german, englez, rus, sârb şi grec*, [s.l.], [Mijlocul secolului al XIX-lea, 1840-1860], 136 p.

*** *Dicţionar pentru construcţii în douăsprezece limbi*, Colectivul de redactare în limba română: Radu Frăteanu, Justin Teodorescu, Adrian Simescu, [f.e.], Bucureşti, 1980, 356 p. [C.A.E.R., Comisia permanentă pentru construcţii; G. Caragjozov, T. Mincev, E. Momirov, J. Lazarov, H. Raşenov (Bulgaria); L. Cordero (Cuba); B. Kutinova, E. Lişkova, P. Syrovy (Cehoslovacia); P. Enke (Republica Democrată Germană); S. Ijak (Ungaria); Zh. Zuchaa (Mongolia); A. Kurganovici, R. Ochowiak (Polonia); E. Cristea (România); L. Iakov, T. Tai, M. Kolohianin, I. Komarov, M. Einhorn (URSS); A. Vinovici, K. Kuezevici, I. Milanovici, G. Prusac (Iugoslavia)].

*** *Dicţionar poliglot de termeni de genetică* [engleză, franceză, germană, rusă], Autori: Tatiana Maliţa, Larisa Centea, Lieselotte Hay, Dan Iliescu, Sanda Oprescu, Rodica Paşca, Gheorghe Rădulescu, Minodora Stan, Institutul Agronomic „N. Bălcescu", Bucureşti, 1976, 180 p.

*** *Dicţionar poliglot de termeni de horticultură*, Autori: Tatiana Maliţa, Larisa Centea, Lieselotte Hay, Dan Iliescu, Florin Ionescu, Sanda Oprescu, Gheorghe Rădulescu, Minodora Stan, Editura Institutului Agronomic „N. Bălcescu", Bucureşti, 1973, 187 p. [Catedra de Limbi Străine].

*** *Dicţionar poliglot de termeni lingvistici* [română, poloană, cehă, slovacă, sârbo-croată, bulgară, rusă, ucraineană], Autori: Teodora Alexandru, Romeo Chivescu, Elena Deboveanu-Terpu, Anca Irina Ionescu, Dan Horia Mazilu, Voislava Stoianovici, Olga Stoicovici, Siegfried Wolf, Maria Zavera, [TUB], Bucureşti, 1978, 523 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** *Dicţionar poliglot de transporturi terestre, navale şi aeriene: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Coordonator: prof. ing. Constantin Aramă, Autori: prof. ing. Titus Contescu, ing. Carol Szabados, ing. Mihai Bujeniţă, Editura Tehnică, Bucureşti, 1974, 971 p.

*** *Dicţionar poliglot economic şi de comerţ exterior: română, franceză, engleză, germană, spaniolă, rusă*, Colective de redactare – Limba franceză: Sabina Osman (coord.), Rodica Vintilă, Lucia Trandafir; Limba engleză: Eugenia Farca (coord.), Maria Caftangioglu, Alexandru Săndulescu; Limba germană: Herta Călăraşu (coord.), Lucia Popescu; Limba spaniolă: Constantin Duhăneanu (coord.), Liliana Şoptereanu; Limba rusă: Alfred Hîrlăoanu (coord.), Nicolaie Frîncu, Maria Sturza; Coordonatorul colectivelor pentru selecţionarea cuvintelor în limba română: Alfred Hîrlăoanu; Coordonator din partea Ministerului Comerţului Exterior: Nicolaie Frîncu, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1970, 892 p.

*** *Dicţionar poliglot pentru anul pregătitor – română, arabă, engleză, franceză, rusă, spaniolă, swahili*, Autori: George Sanda (coord.), Anca Chirică, Virgil Ştefănescu-Drăgăneşti, Constantin Duhăneanu, Iulia Georgescu, Yves Goldenberg, Ion Jurconi, Leonida Sîrbu, Tipografia Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 1977, 346 p. [Multigrafiat, Ministerul Educaţiei şi Învăţământului].

*** *Dicţionar poliglot pentru ştiinţă şi tehnologie. Textile: englez-român, german-român, francez-român, italian-român, rus-român*, [2 vol.] Coordonare generală: acad. Gleb Drăgan; Coordonare de specialitate: cercet. şt. pr. I prof. ing. Aristide Dodu, cercet. şt. pr. I. dr. ing. Emilia Visileanu, prof. univ. dr. ing. Romen Butnaru, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-27-1555-0, 978-973-720-133-1, [Vol. II:] X + 1294 p.

*** *Dicţionar statistic-economic*, Ediţia a II-a, Redactor: dr. Constantin Ionescu, Bucureşti, Direcţia Centrală de Statistică, 1969, 736 p. [cu un indice alfabetic al termenilor în română, engleză şi franceză].

*** *Dicţionar tehnic militar ilustrat român, englez, francez, german, rus*, Autori: Paul Baltagi, Boris Buciuceanu, Vladimir Burlacu, Victor Ciugarin, Paul Ionescu, Silviu Marfievici, Sergiu Nani, Grigore Naum, Mihai Stanciu, Hary Vecsler ş.a., Editura Militară, Bucureşti, 1973, 504 p.

*** *Dicţionar tehnic militar ilustrat român, englez, francez, german, rus*, Autori: Paul Baltagi, Boris Buciuceanu, Vladimir Burlacu, Victor Ciugarin, Paul Ionescu, Silviu Marfievici, Sergiu Nani, Grigore Naum, Mihai Stanciu, Hary Vecsler ş.a., Editura Ştiinţa, Chişinău, 1993, ISBN 5-376-01569-6, 504 p. [Publicaţie-reprint după ediţia Editurii Militare, Bucureşti, 1973].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** *Dicţionar turistic internaţional*, Traducere din limba franceză: Silviu Neguţ, Editura Sport-Turism, Bucureşti, 1980, 317 p. [*** *Dictionnaire touristique international (édition française, 3e édition revue et corigée)*, Académie Internationale du Tourisme, Suisse, 1969].

*** *Dicţionar vizual în 5 limbi: engleză, franceză, germană, spaniolă, română*, Traducere: Ionuţ Simionescu, Dan Dumitrescu, Editura Litera Internaţional, Bucureşti, 2005, ISBN 973-675-291-7, 400 p. [*Language Visual Dictionary*, Dorling Kindersley Publishing, New York, 2003].

*** *Dicţionariu rumanesc, lateinesc şi unguresc.* Dein orenduiala excelenţii sale Preosfinţitului Ioan Bobb, vlădicul Fagăraşului asediat şi cu venitu cassi clerului typărit în doao tomuri, Tipariul Tipografii Colegiumului Reformaţilor, prin Stephan Török, Cluj, tom I (*A–L*), 1822, 656 p.; tom II (*M–Z*), 1823, 576 p.

*** *Dicţionarul greco-slavo-româno-latin* (sec. XVII), Autor: Nicolae Milescu Spătarul, Prelucrare, transcriere, adnotări şi introducere: Alexandru Nichitici, Editura Arc, Chişinău, 2015, ISBN 978-9975-61-927-1, 1552 p.

*** *Dicţionarul termenilor filosofiei lui D.D. Roşca: român-francez-englez*, Ediţie trilingvă, Articole de: Ciprian Bota, George State, Ciprian Sonea, Laurenţiu Stanciu, Traducere în limba franceză: Liana Lăpădatu, Traducere în limba engleză: Bogdan Aldea, Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2008, ISBN 978-973-133-317-5, 245 p. [cu bibl. la sfârşitul cap. şi la p. 239-244].

*** *Einheitliche Begriffe.* V.1.: *Hauptbegriffe der Elektroenergiewirtschaft, 50 Begriffe mit Definitionen, Maßeinheiten und Formelzeichen*, [bul, cs, de, ma, pl, ro, ru], Deutscher Verlag für Grundstoffindustrie, Leipzig, 1961, 130 p.

*** *Europa. Ghid de termeni pentru o societate multiculturală / Guía de términos para un sociedad multicultural / Guia de termes per a una societat multicultural*, Autori: Teodora Fântânaru (coordonator), Adrian Ţiglea, Sevastinca Pîrvu, Corina Aiacoboaie, Traducere: Mioara Angheluţă, Anna Pardo Selfa, Anamaria Cătănoiu, Àlvar Garcia Gimeno, Gisela Sendra Perez, Adriana Maria Cioran, Eric Bleich, Elena Crina Stănilă, Editura Andrew, Focşani, 2008, ISBN 978-973-1876-24-5, 167 p. [Proiect iniţiat de Biblioteca Judeţeană „Duiliu Zamfirescu" Vrancea, România, şi elaborat în colaborare cu Biblioteca Centrală „Convenit de Sant Roc" Gandia, Spania].

*** *Ghid de termeni tehnici uzuali pentru instalaţii (germană, franceză, engleză) în scopul armonizării reglementărilor româneşti cu cele din Uniunea Europeană*, [Coordonatori: prof. dr. ing. Gheorghe Duţă, dr. ing. Sergiu Cruceanu, Traducere termeni tehnici: prof. dr. ing. Gheorghe Duţă (germană), dr. ing. Adrian Sandu, ing. Luana Sandu (franceză), ing. Florentina Boca (engleză)], Editura IMPULS, Bucureşti, 2003,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

ISBN 973-8132-41-X, 288 p. [Elaborat de Institutul de Cercetări pentru Echipamente şi Tehnologii în Construcţii (ICECON) S.A. Bucureşti, Indicativ GT-033-01, cu aprobarea Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor şi Locuinţei prin OM nr. 70/ 23.01.2003].

*** *Glosar de termeni din comerţ. Român-englez-francez-german*, Redactare: Adriana Marinescu, Tehnoredactare: Mihaela Ursu, Bucureşti, preprint, oct. 1995, 35 p. [Agence de coopération culturelle et technique, TermRom, Uniunea Latină; Glosarele TermRom, nr. 3. Seria *Economie*].

*** *Glosar de termeni financiari şi bursieri. Român-englez-francez-italian-spaniol-german*, Vol. I, Redactare: Laura Stoicescu, Tehnoredactare: Mihaela Ursu, Revizie lexicografică: Ariadna Ştefănescu, Bucureşti, preprint, sept. 1995, 63 p. [Agence de coopération culturelle et technique, TermRom, Uniunea Latină; Glosarele TermRom, nr. 2. Seria *Economie*].

*** *Glosar de termeni generali sportivi: român-englez-francez*, Partea I (*A-L*), Traducere: Alina Isabela Anghel, Redactare: Cristina Mocanu, [Uz intern], în „Biblioteca antrenorului", nr. 5/2006, ISSN 1842-063X, p. 1-66. [Agenţia Naţională pentru Sport, Institutul Naţional de Cercetare pentru Sport].

*** *Glosar de termeni informatici. Român-englez-francez*, Redactare: Dan Matei, Tehnoredactare: Mihaela Ursu, Revizie lexicografică: Ariadna Ştefănescu, Bucureşti, preprint, iul. 1995, 40 p. [Agence de coopération culturelle et technique, TermRom, Uniunea Latină; Glosarele TermRom, nr. 1].

*** *Glosar de terminologie. Român-englez-francez*, Redactare: Dan Matei. Tehnoredactare: Mihaela Ursu, preprint, Bucureşti, 1995, 22 p. [Agence de coopération culturelle et technique, TermRom, Uniunea Latină; Glosarele TermRom, nr. 4].

*** *Glosar. Orientarea şcolară şi profesională: română, franceză, engleză, germană, spaniolă*, Editura Afir, Bucureşti, 2002, ISBN 973-85608-6-1, 238 p. [Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei. Centrul Naţional de Resurse pentru Orientare Profesională].

*** *Glossary on Water properties and Pollution/ Glosar privind proprietăţile apei şi poluarea / Glossario sulle proprieta'e sull'inquinamento dell'aqua / Glossari de les proprietats i la pollució de l'aigua / Glossário sobre as propriedades e poluiçaõ da água / Suyun özellikleri ve kirlilidi konusunda lügatçe*, Coordonare: Maria Vişa, Joia Hainalka, Nicolae Souca, Viviana Vartic, Gabriela Floarea, Anca Niţă, Gabriela Roşculeş, Cristina Moldovan, Parteneri: Vittorio Zanetti, Maddalena Gerli, Magda Sala Dalmases, Marta Rius Sans, Pilar Belloc García, Miquel Abancó Sancho, Ângela Pereira, Fátima Sousa, Margarida

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Azevedo, Isabel Ferraz, Emine Eştürk, Jale Akbulut, Editura Universităţii Transilvania, Braşov, 2007, ISBN 978-973-635-989-7, 132 p. [Project No: 06-PS-R3-748-Bv-Ro, *Water-Asset in the Sustainable Development of a Joint Europe*, 2004-2007. This project was realized with the Financial Support of the European Comission in the framework of Socrates-Comenius 1 Program].

*** *Il „Lexicon Marsilianum". Dizionario latino-rumeno-ungherese del sec. XVII.* Studio filologico e testo de Dr. Carlo Tagliavini, Cultura Naţională, Bucureşti, 1930, 282 p. [Academia Română. Études et recherches. V].

*** *Incoterms 1990. Reguli şi uzanţe în comerţul internaţional: în vigoare de la 1 iulie 1990*, Lumina Lex, Bucureşti, 1990, 221 p.

*** *L'interprète militaire en Orient, roumain, français, russe et turc*, [f.e.], Bucureşti, 1877, 239 p. [Înregistrat în BRM cu următoarele date: Libraires-Editeurs: E. Graeve & Cie (Imprimerie Thiel & Weiss), Bucureşti, 1877, 147 p.].

*** *L'interprète militaire en Orient, roumain, français, russe et turc*, Ediţia a II-a, Editura Librăriei Storck & Muller, Bucureşti, 1898, 147 p. [Pe copertă: *Mic vocabular militar Român, Frances, Russ, Turc*].

*** *Lesicon românesc-latinesc-unguresc-nemţesc, care de mai mulţi autori, în cursul a trideci şi mai multor ani s-au lucrat* seu: *Lexicon valachico-latino-hungarico-germanicum quod a pluribus auctoribus decursu triginta et amplius annorum elaboratum est*, Typis et Sumtibus Typographiae Regiae Universitatis Hungaricae, Budae, 1825, 886 p.

*** *Lesicon românesc-latinesc-unguresc-nemţesc, care de mai mulţi autori, în cursul a trideci şi mai multor ani s-au lucrat* seu: *Lexicon valachico-latino-hungarico-germanicum quod a pluribus auctoribus decursu triginta et amplius annorum elaboratum est*, Ediţie electronică de Maria Aldea, Daniel-Corneliu Leucuţa, Lilla-Marta Vremir, Vasilica Eugenia Cristea şi Adrian Aurel Podaru, Cluj-Napoca, 2013, http://www.bcucluj.ro/lexiconuldelabuda/site/login.php.

*** *Lexiconul Tehnic Român*, 8 vol., Coordonator (din 1955): Remus Răduleţ, Editura Tehnică, Bucureşti, vol. I (*A-C*): 1949, 950 p.; vol. II (*D-H*): 1950, 985 p.; vol. III (*I-M*): 1951, 1115 p.; vol. IV (*N-Q*): 1952, 1044 p.; vol. V (*R-Sd*): 1954, 929 p.; vol. VI (*Se-Tr*): 1955, 1185 p.; vol. VII (*Tu-Z, Suplement*): 1955, 803 p.; vol. VIII (*Indice alfabetic şi îndreptări*): 1956, 339 + XXXV p. [Asociaţia Ştiinţifică a Inginerilor şi Tehnicienilor din România].

*** *L'italiano in Romania ed in Russia. I frasi usuali in italiano, romeno et russo, necessari per tutti quelli chè visitano questi paesi. Italianul în România şi Rusia. Frazele cele mai uzuale în limbile italiană, română şi*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

rusă trebuincioase celor care vizitează aceste țări, Ediția I, Editura Athanasie D. Gheorghiu, [f.l.], [1942], 48 p.

*** *Manual – dicționar poliglot în 8 limbi: română, esperanto, franceză, engleză, germană, olandeză, spaniolă, italiană*, S.C. „Diamant de Arieș", Cluj-Napoca, 1992, ISBN 973-95796-0-4, 381 p.

*** *Marsili Lexicon Latinum Walachi Ungaric*, [1687-1701], 81 f. [Ms. nr. 116, Colecția Marsigli, Biblioteca Universității Regale din Bologna; titlu preluat de pe coperta de piele verde a manuscrisului].

*** *Mic dicționar poliglot* [român-francez, român-german, român-englez, român-rus], Centrul de documentare și de Publicații Tehnice, [București], 1970, 68 f.

*** *Mic dicționar poliglot: conversație uzuală în 6 limbi* [română, franceză, engleză, germană, italiană, rusă], în *Almanah Enciclopedic „Contemporanul"*, București, 1985, p. 161-169.

*** *Mic vocabular cu termenii de specialitate folosiți în protecția plantelor* [rus-german-român-englez], Ministerul Agriculturii, [f.e.], [f.l.], [1961], 30 p.

*** *Nomenclatura anatomică. Dicționar poliglot*, Autori: Virgiliu Niculescu, Lidia Leahu, Elisabeta Revai, Galina Semenova, Viorica Niculescu, Angelica Rădulescu, Stela Branea, Editura Lito, Institutul de Medicină din Timișoara, Timișoara, 1986, 249 p.

*** *Recueil terminologique multilingue du soudage et des techniques connexes. Cinquième partie : coupage par voie thermique en dix-sept langues (allemand, anglais, danois, espagnol, finlandais, français, italien, néerlandais, norvégien, polonais, roumain, russe, serbo-croate, slovaque, slovène, suédois, tchèque)*, [f.e.], Bâle, 1965, 211 p. [Institut international de la Soudure, Association Suisse pour la technique du soudage, publié avec le concours financier contractuel de l'UNESCO].

*** *Recueil terminologique multilingue du soudage et des techniques connexes. Soudage électrique par résistence* [cs, da, de, el, en, fr, it, ne, no, pl, ro, ru, sa, s-hr, sl, su, sv, tu], Published by Association Suisse pour la Technique du Soudage, Bâle, 1961, 253 p.

*** *Román-magyar-angol. Informatika-Szótár* [*Dicționar de tehnologia informației: român-maghiar-englez*] [vol. I], *Informatika. Magyar és angol szójegyzék / Vocabular maghiar și englez / Hungarian and English Vocabulary* [vol. II], Autori: Andras Bazso-Dombi, Daniel Kis Zsigmond, Annamari Preg, Henrietta Maria Haindrich, Kálmán Tibor Nagy, Zoltan Bossanyi, Referent: lector dr. Klára Ionescu, Editura Ábel, Kolozsvár [Cluj-Napoca], 2006, ISBN 973-7741-98-6, [vol. I:] 539 p., [vol. II:] 309 p.

*** *Tehničeskij slovar' po plotinam* [ru-en-bu-el-it-pl-pr-ro-cs-fr], Fizmatgiz, Moskva, 1962, 380 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** *Terminologia educației fizice și sportului (în șase limbi – română, franceză, spaniolă, germană, engleză, rusă)*, Autori: Leon Teodorescu, Mihai Epuran, Adina Stroescu, Andrei Iliescu, Alexe Nicu, Aristeia Hrișcă, Elena Firea, N.N. Ceaușescu, Antoaneta Totescu, Cornel Răduț, Taisa Florescu, Constantin Tudose, Editura Stadion, București, 1973, 430 p.

*** *Terminologičeskij slovar' po naučnoj informacii* [ru, bul, ma, de, pl, ro, sl, cs] [germ. *Fachwörterbuch der wissenschaftlicher Information*], Moskva, Viniti, 1966, 507 p.

Abil, Lucia, *Dicționar bursier. Termeni în limbile română, engleză, franceză, germană și italiană*, Cuvânt înainte: Cristian Bichi, Editura Economică, București, 1995, ISBN 973-96487-3-8, 259 p.

Albu, Ioana, Andrea Hamburg (coordonatori), *Dicționar de afaceri (engleză, germană, franceză, italiană, maghiară)*, Autori: Ioana Albu, Andrea Hamburg, Cristina Abrudan, Rodica Bogdan, Andra Catarig, Ștefania Panaitescu, Mirabela Pop, Monica Sim, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2004, ISBN 978-973-613-548-4, 242 p.

Aldea, Victoria-Mihaela, *Dicționar de termeni economici: italian-român-englez, român-italian-englez*, Editura Mayon, București, 2004, ISBN 973-85426-3-4, 128 p.

Alexa, Maria-Magdalena (coord.), *Marketing Dictionary*, Editura PIM, Iași, 2006, 68 p. [Proiectul lingvistic *Socrates Comenius I*, „*Strategii și tendințe în reclame*"].

Arnaud, Didier, *The Language of Insurance. An English-French Glossary of Insurance Terms*, Romanian version by Nicolae Constantin and Rodica Albu, Editura Ars Longa București, 1997, ISBN 973-9325-06-8, 207 p.

Avram, Anca, *Dicționar tehnic român-englez-german. Mecanică*, [f.e.], Craiova, 2011, ISBN 978-973-37-0-10146-1, 41 p.

Avram, Anca, *Dicționar tehnic român-german-francez. Mecanică*, [f.e.], Craiova, 2011, ISBN 978-973-37-0-10145-4, 42 p.

Avram, Lazăr, Michel Troquet, Julien Troquet, Dan Ichim, *Dicționar de ecologie aplicată / Dictionnaire d'écologie appliquée / Dictionary of applied ecology*, Editura Premier, Ploiești, 2002, ISBN 973-8030-92-7, 422 p. [cu bibl. p. 419-421].

Baltador, Radu, Cristina Hofmann, Andreea Somboti, *Glosar al limbajului din administrație: român-german-maghiar*, Editura Universității „Lucian Blaga", Sibiu, 2005, ISBN 978-739-149-7, 218 p.

Barițiu, Georgiu (ed.), *Vocabulariu de numele plantelor transilvane, romanescu, latinescu (după sistema lui Linné, L.), nemțiescu și ungurescu*, în „Călindariu pentru poporulu românu", Brașov, 1858, p. 25-35 (literele *A-F*), 1859, Brașov, p. 15-32 (literele *G-Z*).

Baronzi, G., *Botanica română*, în *Limba română și tradițiunile ei*, Galați, 1872, p. 127-147.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Băcăuanu, V., I. Donisă, I. Hârjoabă, *Dicţionar geomorfologic cu termeni corespondenţi în limbile franceză, germană, engleză, rusă*, Verificare termeni străini: Şerban Dragomirescu, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1974, 281 p.

Băjenescu, Titu I., [*Vocabular bursier poliglot*], în *Bursa şi strategiile investiţiilor la bursă* (571 p.), Matrix ROM, Bucureşti, 2005, ISBN 973-685-935-5, p. 318-397.

Bălănescu, Olga, Nael Tawfiq, *Dicţionar român-englez-arab*, Editura Ariadna '98, Bucureşti, 2000, ISBN 973-99350-0-1, 287 p.

Bălteanu, Diana, *Dicţionar de plante englez-român, român-englez*, Editura Pim, Iaşi, 2002, ISBN 973-85857-8-3, 117 p.

Bălteanu, Diana, *Dicţionar de plante francez-român, român-francez*, Editura Pim, Iaşi, 2002, ISBN 973-85857-7-5, 102 p.

Bărbulescu, Iordan Gheorghe, Daniela Răpan, *Dicţionar explicativ trilingv al Uniunii Europene / Trilingual Dictionary of the European Union / Dictionnaire explicative trilingue de l'Union européenne*, Editura Polirom, Iaşi, 2009, ISBN 978-973-46-0845-4, 802 p. [Collegium. Politici publice şi integrare europeană].

Becea, Liliana, *Dicţionar poliglot de schi*, Editura Printech, Bucureşti, 2003, ISBN 973-652-783-2, 56 p.

Benkö, József, *Nomina vegetabilium* [*Glosar latin-maghiar-român*], în „Magyar könyvház", vol. II, Pozsony, 1783, p. 405-432.

Bernard, Yves, Jean-Claude Colli, *Vocabular economic şi financiar cu indice de termeni în patru limbi*, Traducere: Eugenia Theodorof, Ioan Theodorof, Controlul ştiinţific al traducerii: Aurelian Crăiuţu, Editura Humanitas, Bucureşti, 1994, ISBN 973-28-0450-5, 480 p. [Yves Bernard, Jean-Claude Colli, *Vocabulaire économique et financier*, Sixième édition mise à jour et enrichie, Édition du Seuil, Paris, ([1]1976, [2]1977, [3]1978, [4]1980, [5]1985), 1989].

Bezacier, G., Mircea Mureşan, Ion Surgu, Vasile Ciulic (coordonatori), *Dictionnaire interarmées trilingue des relations internationales stratégiques et de sécurité. Français-roumain-anglais*, Autori: comandor M. Benedittini, colonel J.M. Destribats, colonel D. Boissié, locotenent-colonel R. Gardères, maior D. Rigal, căpitanul W. Perrin-Cocon, maistru militar clasa I I.R. Dargelosse, adjutant-şef G. Fleurbaey, general de brigadă Ion Marian, comandor Enea Enache, colonel Cristea Vasilică, asist. univ. Angela Jipescu, Editura Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I", Bucureşti, 2005, ISBN 973-663-277-6, 258 p. [Antetitlu: România, Ministerul Apărării Naţionale, Direcţia Management Resurse Umane; République Française; Ministère de la Défense. Centre de Doctrine d'Emploi des Forces].

Bezacier, G., Mircea Mureşan, Ion Surgu, Vasile Ciulic (coordonatori), *Dicţionar interarme trilingv de relaţii internaţionale strategice şi de*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

securitate. Român-francez-englez, Autori: comandor M. Benedittini, colonel J.M. Destribats, colonel D. Boissié, locotenent-colonel R. Gardères, maior D. Rigal, căpitanul W. Perrin-Cocon, maistru militar clasa I I.R. Dargelosse, adjutant-şef G. Fleurbaey, general de brigadă Ion Marian, comandor Enea Enache, colonel Cristea Vasilică, asist. univ. Angela Jipescu, Editura Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I", Bucureşti, 2005, ISBN 973-663-276-8, 258 p. [Ministerul Apărării Naţionale, Direcţia Management Resurse Umane; République Française; Ministère de la Défense. Centre de Doctrine d'Emploi des Forces].

Bezacier, G., Mircea Mureşan, Ion Surgu, Vasile Ciulic (coordonatori), *Joint Trilingual Dictionary of International, Strategic and Security Relations. English-French-Romanian*, Autori: comandor M. Benedittini, colonel J.M. Destribats, colonel D. Boissié, locotenent-colonel R. Gardères, maior D. Rigal, căpitanul W. Perrin-Cocon, maistru militar clasa I I.R. Dargelosse, adjutant-şef G. Fleurbaey, general de brigadă Ion Marian, comandor Enea Enache, colonel Cristea Vasilică, asist. univ. Angela Jipescu, Colecţia UNAP. Filologie, Editura Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I", Bucureşti, 2005, ISBN 973-663-278-4, 260 p. [Ministerul Apărării Naţionale. Direcţia Management Resurse Umane. Ministère de la Défense. Centre de Doctrine d'Emploi des Forces].

Bibicescu, Gh. (coord.), Andrei Tudorică, Gh. Scurtu, M. Chiriţă, *Lexicon maritim englez-român cu termeni corespondenţi în limbile: franceză, germană, spaniolă, rusă*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1971, 852 p.

Bild, Eduard, Walther Bild, *Mic dicţionar de termeni uzuali în informatică: română, engleză, germană, franceză, rusă*, Editura Cariatide, Iaşi, 1995, ISBN 973-96492-4-X, 231 p. [cu lista termenilor din română (p. 189-231)].

Biriş, Sorin-Ştefan, *Dicţionar tehnic poliglot de maşini şi instalaţii pentru agricultură şi industrie alimentară: român, englez, francez, german, maghiar*, Editura Printech, Bucureşti, ISBN 973-652-151-6, 2000, 209 p.

Biró, András, Victor Killmann, Vilmos Rohony, *Dicţionar tehnic român-maghiar-german / Román-magyar-nemet müszaki szótár / Rumänisch-ungarisch-deutsches technisches Wörterbuch*, Criterion, Bucureşti, 1973, 356 p.

Bocskay, István, György Matekovits, Melinda Székely, J. Szabolcs Kovács-Kuruc, *Magyar-román-angol fogorvosi szakszótár*, Sapientia Könyvek, Scientia Kiadó, Kolozsvár [Cluj-Napoca], 2003, ISBN 973-85985-5-9, 584 p.

Bohosievici, Cazimir (coord.), *Dicţionar poliglot de metalurgie şi construcţii de maşini: rus-român-englez-francez*, Autori: prof. ing. dr. Cazimir

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Bohosievici, prof. ing. dr. Laurenţiu Slătineanu, şef lucr. ing. Octavian Lupescu, şef lucr. ing. Constantin Cărăuşu, şef lucr. ing. Adrian Şerb, ing. Pavel Budău, şef lucr. ing. Bogdan Rusu, asist. ing. Liviu Luca, şef lucr. ing. Cristian Spânu, ing. Sorin Cozma, şef lucr. ing. Irina Neaga, asist. ing. Gheorghe Nagâţ, ing. Mădălina Anca Dumitriu, ing. Gabriela Paraschiv, Editura Tehnică, Bucureşti, 1996, ISBN 973-31-0990-8, 847 p. [Editat cu sprijinul Ministerului Cercetării şi Tehnologiei – Colegiul Consultativ pentru Cercetare Ştiinţifică şi Dezvoltare Tehnologică].

Borza, Alexandru, *Dicţionar etnobotanic cuprinzând denumirile populare româneşti şi în alte limbi ale plantelor din România*, Colaborator principal: Al. Beldie; Colaboratori: Val. Butură, V. Codoreanu, I. Morariu, A. Nyárády, C. Papp, Viorica Păun, Şt. Péterfi, I. Popa-Cîmpeanu, Gh. Silaghi, I. Tăzlăuanu, Em. Ţopa, Editura Academiei R.S. România, Bucureşti, 1968, 320 p.

Brânduş, A., A. Grozavu, V. Efros, V. Chiriţă, *Dicţionar de termeni fizico-geografici cu termeni corespondenţi în limbile engleză, franceză, germană*, Editura Fundaţiei Chemarea, Iaşi, 1999, ISBN 973-9237-49-5, 438 p.

Brândză, Dimitrie, *Limba botanică a ţăranului român*, în „Columna lui Traian", 1882, nr. I: p. 43-47 (literele *A-D*), nr. II: p. 73-77 (literele *F-L*), nr. III: p. 155-158 (literele *L-N*), nr. IV-V: p. 227-232 (literele *O-P*), nr.: VII-IX: p. 385-396 (literele *R-Z*).

Briota, Liviu Zsolt, *Dicţionar bancar român-englez-maghiar / Román-angol-magyar bankzótár / Romanian-English-Hungarian Dictionary of Banking*, Editura Charta, Sfântu Gheorghe, 2003, ISBN 973-8326-06-0, 368 p. [cu bibl. p. 367-368].

Briota, Liviu Zsolt, *Dicţionar economic român-englez-maghiar / Román-angol magyar közgazdasagi szótar*, Editura Medium, Sfântu-Gheorghe, 2001, ISBN 973-85244-3-1, 388 p.

Briota, Liviu Zsolt, *Dicţionar economic român-englez-maghiar / Román-angol-magyar közgazdasági szótár*, Ediţia I, Editura Charta, Sfântu-Gheorghe, 1999, ISBN 973-99152-6-4, 185 p.

Bucşă, Gheorghe, Tiberiu Popescu, *Dicţionar ilustrat de proprietate intelectuală*, OSIM, Bucureşti, 2003, ISBN 973-85383-7-8, 290 p.

Budai-Deleanu, Ion, [*Lexicon româno-latino-german*], [fragmente din litera *A*], în [*Scrieri*, 164 f], [Începutul secolului al XIX-lea], f. 103-120^{v}. [Ms. rom. nr. 2424, B.A.R. Bucureşti].

Busuioc, Ileana, Mădălina Cucu (coord.), *Vocabular poliglot. Echivalenţa diplomelor în învăţământul superior. Franceză-engleză-germană-română*, Autori: Ileana Busuioc, Mădălina Cucu, Mona Burlacu, Andreea Călugăriţă, Larisa Dumitru, Voichiţa Niculescu, Simona Şveica, Editura Credis, Bucureşti, 2001, ISBN 973-8336-13-9, 57 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

[Realizat în cadrul Proiectului Tempus JEP-13079-98, „Formation diplomante « traducteurs – terminologues » en Roumanie"].

Busuioc, Ileana, Mădălina Cucu (coord.), *Vocabular poliglot. Securitatea alimentelor. Franceză-engleză-germană-română*, Autori: Ileana Busuioc, Mădălina Cucu, Mona Burlacu, Andreea Călugăriță, Larisa Dumitru, Voichița Niculescu, Simona Șveica, Editura Credis, București, 2001, ISBN 973-8336-12-0, 172 p.

Butnaru, Gallia, Monica Bodogai, Anca Baciu, Rodica Zehan, *Dicționar de genetică poliglot*, Editura Mirton, Timișoara, 2002, ISBN 973-585-780-4, 2002, X + 132 p. [cu bibl. p. 131-132; Universitatea de Științe Agricole a Banatului].

Cantemir, Vasile, *Deutsch-Moldauisch-Französisches Wörterbuch (bearbeitet von Basilius Kantemir k. k. Agentickenzler zu Jassy)* [*Dicționar german-român-francez*], 11 tomuri, [1826-1827], 2000 f. (4000 p.). [Ms. nr. I 5111 I 3667, Biblioteca Facultății de Teologie din Cernăuți].

Cantuniari, Șt. N., *Lexic mineralogic – petrografic german-francez-român, cuprinzând terminologia mineralelor, rocelor și a principalelor proprietăți fizice și chimice*. Cu o introducere în terminologia românească în Mineralogie și Petrografie, Editura Revistei „Analele Minelor din România", București, 1926, 182 p. [Extras din Revista Asociației inginerilor și technicianilor din Industria Minieră „Analele Minelor din România", Anii VIII și IX].

Carriere, G., *A Glossary of Terms Used in the Detergents Industry in English, French, Spanish, Italian, Portuguese, German, Dutch, Swedish, Danish, Norwegian, Russian, Polish, Finnish, Czech, Hungarian, Rumanian, Greek, Turkish, Japanese*, Elsevier Publishing Co., Amsterdam-London-New York-Princeton, VIII, 1960, 141 p.

Cehan, Anca, Irina Ciobanu, Dana Mihul, Nadina Cehan, *Dicționar terminologic trilingv de construcții și arhitectură*, 2 vol., Matrix Rom, București, 2009, ISBN 978-973-755-491-8, vol. I: 415 p., vol. II: 228 p. + 1 p. [nenum.].

Cherata, Sanda, Liliana Pop (coord.), *Glosar poliglot al legislației mediului: engleză-franceză-germană-română*, Autori: Ciprian Dumea, Cornelia Moldovean, Roxana Marcu ș.a., Publicațiile „Limbi Moderne Aplicate" (LMA), Seria Dicționare, Editura Echinox, Cluj, 2001, ISBN 973-9114-94-6, 128 p. [Coordonare terminologică: conf. dr. Liliana Pop; Sistemul informatic TeRo pentru baze de date terminologice: lect. Sanda Cherata; Programul Tradabc de indexare a corpusului și găsire a contextelor: prep. Călin Moșuț].

Chevereșan, Constantin Traian, Alina Pădurean, *English idioms: a multilingual student's approach*, Editura Universității „Aurel Vlaicu", Arad, 2007, ISBN 978-973-752-158-3, 64 p. + 2 p. [nenum.].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Chira, Carmen, Mihai Iliescu, *Dicţionar tehnic rutier poliglot*, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 1995, ISBN 973-9215-07-6, 211 p.

Chira, Vasile, *Dicţionar poliglot explicativ de cardiologie*, Editura Medicală Universitară „Iuliu Haţieganu", Cluj-Napoca, 1999, ISBN 973-98636-5-7, 154 p. [Consultanţi limbi străine: Adina Munteanu, Marie-Jeanne Chira].

Ciauşu, Ana Maria, Eugenia Iliescu, Eugenia Gherega, Rodica Palincaş, *Glosar poliglot de simbolistică şi cuvinte uzuale de matematică* [română, arabă, engleză, franceză, germană], Tipografia Universităţii din Timişoara, Timişoara, 1979, XIV p. [Multigrafiat, Universitatea din Timişoara, Colectivul de şcolarizare a studenţilor străini].

Ciobanu, Lucian, *Dicţionar poliglot de inginerie electrică (engleză, franceză, germană, română, spaniolă, rusă) / Polyglot Dictionary of Electrical Engineering (English, French, German, Romanian, Spanish, Russian)*, Editura Speranţa, Iaşi, 2000, ISBN 973-96767-4-2, 439 p.

Cipariu, Timotei (ed.), *Vocabulariul. De numele plantelor transilvane, romanesc, latinesc (după Sistema lui Linné, L.), nemţiesc şi unguresc*, în „Organul luminării", I, Suplement, Blaj, 1847, nr. XXX, p. 160-162, nr. XXXI, p. 167-168, nr. XXXII, p. 173-174, nr. XXXIII, p. 179-180, nr. XXXIV, p. 185-186, nr. XXXV, p. 191.

Ciulache, Sterie, Nicoleta Ionac, *Dicţionar de meteorologie şi climatologie*, Editura Ars Docendi [Universitatea din Bucureşti], Bucureşti, 2003, ISBN 973-558-091-8, 973-558-092-6 , 270 p.

Cobîleanschi, L., P. Cazacu, V. Lutan, V. Ţuşco, *Dicţionar explicativ fiziopatologic român-rus-francez*, Editura Ştiinţa, Chişinău, 1994, ISBN 5-376-01574-2, 270 p.

Coloşi, Vasile, *Dicţionar româno-latino-maghiaro-german*, 1805.

Coman, Virgil Gh., *Dicţionar tehnic, francez-german-italian-englez-român, conţinând termenii tehnici, întrebuinţaţi la: maşini, electrotehnică, chimie, agricultură botanică, comerţ, arhitectură, geologie, matematică, mineralogie, navigaţie, poduri, farmacie, mine, fizică etc.*, 2 vol., Tipografia Gutenberg, Bucureşti, [1926], vol. I: p. 1-235; vol. II: p. 237-595, 595 p.

Conea, Ana, Irina Vintilă, Andrei Canarache, *Dicţionar de ştiinţa solului cu termeni corespondenţi în limbile franceză, germană, engleză, rusă*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1977, 671 p.

Conecini, Ion (coord.), Doina Frumuşelu, Octavia Bogdan, *Dicţionar explicativ. Electroenergetică geografică. Reţele electrice – Mediu. Român-englez-francez / Explanatory dictionary. Geographic power engineering. Electrical networks – Environment. English-Romanian-French*, Traducere: Liana Floarea, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2009, ISBN 978-973-720-187-4, 510 p. [Elaborat de Comisia de Terminologie a

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

A.G.I.R., în colaborare cu CNTEE Transelectrica S.A. Bucureşti; Lucrare publicată cu sprijinul A.N.C.Ş.].

Constantinescu, Ileana (coord. proiect), *Dictionnaire de gestion financière et des ressources humaines: français-roumain-portugais / Dicţionar de management financiar şi al resurselor umane. Francez-român-portughez / Dicionário de gestão financeira e dos recursos humanos. Francês-romeno-português*, Autori: Marius Dan Dalotă, Daniela Firoiu, Daniela Zirra, Maria Da Conceição Ramos, Dumitru Miron, Petre Brezeanu, Alina Florentina Avrigeanu, Milena Press, Bucureşti, 2010, ISBN 978-7873-27-9, 53 p. [Universitatea Româno-Americană, Universitatea din Porto].

Constantinescu, Ileana (coord.), *Dicţionar juridic: român-francez-englez*, Autori: Cristian Buzan, Daniel Moisei, Andreea Topor, Vanesa Magherusan, Iulia Drăghici, Mariana Preda, Camelia Anghel, Adriana Moţatu, Milena Press, Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-7873-29-3, 55 p.

Constantinescu, Ileana (coord.), Gabriela Dijmărescu, Anne-Laure Stamminger, Elena Bălan-Osiac, Irina Adrian, *Mic dicţionar explicativ pentru afaceri: român-francez-spaniol-italian-englez-german*, Editura Niculescu, Bucureşti, 1997, ISBN 973-568-166-8, 100 p. [Revizia manuscrisului şi a definiţiilor: Phillipe Suillen, N.N. Constantinescu, Eugen Dijmărescu].

Constantinescu, Ileana, Alexandru Ilie, Daniel Ghironte, Anca-Nicoleta Precup, *Mic dicţionar de internet şi de informatică român-francez-englez*, [Ediţia a 3-a], Editura Milena Press, Bucureşti, 2005, ISBN 973-7873-03-3, 92 p.

Constantinescu, Ileana, Alexandru Ilie, Daniel Ghironte, *Dicţionar de informatică român-francez-englez*, Ediţia a 2-a revizuită, Editura Milena Press, Bucureşti, 2001, ISBN 973-99719-4-6, 94 p. + 2 p. [În *Prefaţă*: *Mic dicţionar de informatică român-francez-englez*].

Constantinescu, Ileana, *Dicţionar de informatică român-francez-englez*, Editura Economică, Bucureşti, 1998, ISBN 973-590-074-2, 110 p. [Pe pagina de gardă: *Mic dicţionar de informatică român-francez-englez*].

Constantinescu, Ileana, Felicia Alexandrescu, Ileana Cârstea, *Mic dicţionar român-englez-francez pentru domeniul afacerilor*, Editura Coresi, Bucureşti, 1993, ISBN 973-608-172-9, 101 p.

Constantinescu, Ileana, Gabriela Dijmărescu, Elena Bălan, *Mic dicţionar explicativ cu referire la domeniul afacerilor: român-francez-spaniol*, Editura Percomex S.A., Bucureşti, 1994, 71 p.

Constantinescu, Ileana, Gheorghe Godeanu, Mariana Botorog, *Dicţionar medical poliglot: român-francez-englez*, Editura Garamond, Bucureşti, 2003, ISBN 973-9217-10-3, 198 p. [Revizie: Philippe Guillen].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Constantinescu, Ileana, Natália Ramos, *Mic dicţionar de psihologie român-francez-portughez*, Editura Milena Press, Bucureşti, 2006, ISBN 973-7873-14-9, 52 p.

Constantinescu, Ileana, Ovidiu Constantinescu, Cristian Buzan, Adriana Moţatu, Daniel Moisei, *Dicţionar juridic: român-francez-german*, Institutul de Studii Enciclopedice, Chişinău, 2009, ISBN 978-973-7873-26-2, 60 p.

Corbeil, Jean-Claude, Ariane Archambault, *Marele dicţionar vizual în 5 limbi: română-engleză-franceză-spaniolă-germană*, Traducere: Ioana Maria Novac, Editura Litera Internaţional, QA Internaţional, Bucureşti, 2008, ISBN 978-973-675-460-9, VIII + 1086 p.

Corniţă, Georgeta (coord.), *Mimica. Dicţionar multilingv (român, francez, englez, german, maghiar) / La mimique. Dictionnaire multilingue (roumain, français, anglais, allemand, hongrois) / Mimicry. Multilingual Dictionary (Romanian, French, English, German, Hungarian) / Die Mimik. Mehrsprachiges Wörterbuch (rumänisch, französisch, englisch, deutsch, ungarisch) / A mimika. Többnyelvű (román, francia, angol, német, magyar)*, Autori: Constantin Corniţă, Delia Suiogan, Claudiu Fărcaş, Adrian Istrate, Mihaela Munteanu, Nicoleta Feier, Ana Olos, Georgeta-Beatrice Ilieş, Beniamin Pop, Ramona Demarcsek, Minodora Barbul, Rodica Ţurcanu, Eva-Maria Hadnagy, Enikő Bokos, Editura Universităţii de Nord, Baia Mare, 2007, ISBN 978-973-1729-11-4, 315 p. [Volum apărut sub egida MEdC-CNCSIS, Proiectul „Lingvistica nonverbalului. Mimica. Dicţionar multilingv (român, francez, englez, german, maghiar)", 2004-2006].

Cosma, Mihai, Ruxandra Cosma, *Dicţionar multilingv de termeni muzicali*, Editura Universităţii Naţionale de Muzică, Bucureşti, 2005, ISBN 973-7857-01-1, 165 p. [Lucrare apărută cu sprijinul Consiliului Naţional al Cercetării din Învăţământul Superior, grant tip A, nr. 1151/2003].

Costăchescu, Adriana, Maria Iliescu, *Vocabularul minimal al limbii române curente cu indicaţii gramaticale complete tradus în germană, franceză, italiană, spaniolă / Grundwortschatz der rumänischen Umgangsprache mit vollständigen grammatischen Angaben / Vocabulaire minimal du roumain courant avec indications grammaticales complètes / Vocabolario minimale del rumeno corrente con indicazioni gramaticali completi / Vocabulario minimo del rumano coloquial con indicaciones gramaticales completas*, Editura Demiurg, Bucureşti, 1994, ISBN 973-96294-8-2, 336 p.

Crăciun, Octavian, Ariana Protase, Dina Copreanu, Ancuţa Radu, Ibolyai Pusztai, *Dicţionar trilingv de biologie (pentru uzul studenţilor)*, Litografia I.M.F., Cluj-Napoca, [1988], 113 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Cristea, Petre, Carol Szabados, *Dicţionar tehnic auto de buzunar în şapte limbi. Engleză, română, germană, franceză, italiană, spaniolă, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1975, 442 p.

Crişan (Körösi), Ştefan, *Covventario românesc-latenesc-unguresc. Dicţionaru lui Körözi literatoru român din Wasarhely*, [f.e.], [f.l.], 1803, 310 p. [Ms. VI-32, BCU „Mihai Eminescu" din Iaşi].

Csata, Ambrus, *Dicţionar poliglot minimal aplicat: română, english, français, russkij, deutsch, magyar. Secretul învăţării rapide* [Colaborator ştiinţific: Nóra M. Henter, Colaborator: Margit Csata, Revizori: prof. Margit Israel, prof. Klára Jungel], Europrint, Miercurea Ciuc, 1997, ISBN 973-0-00370-X, 484 p.

Csata, Ambrus, *Dicţionar poliglot minimal aplicat: română, engleză, franceză, rusă, germană, maghiară. Secretul învăţării rapide*, Ediţia a 2-a, Europrint, Miercurea Ciuc, 1998, ISBN 973-0-00520-6, 415 p.

Csata, Ambrus, *Dicţionar poliglot minimal aplicat: română, engleză, franceză, germană, rusă, spaniolă, italiană, maghiară. Secretul învăţării rapide*, Ediţia a 3-a, Csata, Gheorgheni, 1999, ISBN 973-0-00520-6, 536 p.

Csata, Ambrus, *Ötnyelvű kisszótár: magyar, angol, német, francia, román / Polyglot Minimal Dictionary: Hungarian, English, German, French, Romanian*, Ediţia a 5-a, Semn Print, Cluj-Napoca, 2002, ISBN 973-99360-4-0, 314 p.

Csata, Ambrus, *Dicţionar poliglot minimal aplicat: română, engleză, germană, franceză, spaniolă, italiană*, Ediţia a 6-a, Editura Csata, Gheorgheni, 2003, ISBN 973-99360-5-9, 336 p.

Csáti, Ernő *et al.*, *Többnyelvű kartográfiai automatizálási értelmező szótár / Mnogoezichen tŭlkoven rechnik po avtomatizatsiia v kartografiiata / Multilingual explanatory dictionary of automation in cartography* [Text and title pages in Bulgarian, Czech, English, French, German, Hungarian, Polish, Romanian, Russian, Slovak, and Spanish; Dedicated to the eighth Conference of the International Cartographic Association, Moscow, 1976], International Cartographic Association, Földmérési Intézet, Budapest, 1976, 575 p.

Cuciureanu, Nicolae Mihai, Monica Diana Stanciu, Alexandru Voinicu, *Dicţionar tehnic. Definiţii generale şi specifice pentru transportul mărfurilor periculoase în 6 limbi: engleză-română-franceză-rusă-spaniolă-italiană*, Teocora, Buzău, 2010, ISBN 978-973-1934-78-5, 87 p.

Cuza, Vlad, *Dicţionar poliglot (engleză, franceză, germană, italiană, spaniolă, română)*, Editura Grammar, Bucureşti, 1994, ISBN 973-9004-58-5, 859 p.

Dediu, Ion I., *Tezaurul terminologic al ecologiei, Glosar etimologic român-rus-englez*, Editura Ştiinţa, Chişinău, 2010, ISBN 978-9975-67-746-2, 283 p.

Dincă, Lucian, Dorin Drăghiciu, Dănuţ Chira, *Dicţionar forestier poliglot. Român-englez-francez-german. Englez-român. Francez-român.*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

German-român, [Ediția a 2-a], Editura Silvică, București, 2011, ISBN 978-606-8020-21-1, 426 p. [cu bibl. p. 426; Publicată de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice (I.C.A.S.)].

Dincă, Lucian, Dorin Drăghiciu, Dănuț Chira, *Dicționar forestier poliglot. Român-englez-francez-german. Englez-Român. Francez-Român. German-Român*, Editura Silvodel, Brașov, 2004, ISBN 978-606-8020-21-1, 426 p.

Dinu, Ion (coord.), *Dicționar poliglot de zootehnie: română, franceză, engleză, germană, spaniolă*, Autori: Ion Dinu, Gh. Rădulescu, Jeana Murat, Alexandra Șonea, Gh. Mărginean, Liliana Blajovici, Vasile Băcilă, Dan Bărbulescu, Ioana Bărbulescu, Stan Țârlea, Sergio Jenkins Valverde, Angel Muñoz G., [Consilier editorial: Ioana Popescu], Editura Coral Sanivet, București, 2000, ISBN 973-99161-4-7, 572 p.

Dobran, Maria-Mariana, *Dicționar de termeni comunitari*, în *ABC-ul integrării europene. Dicționar de termeni comunitari: română-engleză-franceză-germană* (240 p.), Traducere: Diana Bărglăzan, Ruxandra Buglea, Editura Eurostampa, Timișoara, 2005, ISBN 973-687-332-3, p. 71-207.

Dobran, Maria-Mariana, *Dicționar explicativ de termeni economici (română, engleză, franceză, germană)*, Editura Eurostampa, Timișoara, 2000, ISBN 973-8027-49-7, 398 p.

Dobran, Maria-Mariana, *Dicționar economic explicativ: română, engleză, franceză, germană*, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Eurostampa, Timișoara, 2001, ISBN 973-8027-92-6, 376 p. [2170 termeni: economie generală, organisme economice și financiare, afaceri, integrare economică europeană; Consultanți limbi străine: Camelia Romocea (engleză), Diana Călin (franceză), Ruxandra Buglea (germană), Colaboratori: Diana Călin, Camelia Romocea, Kinga Földvàry; Prefață: referent șt. prof. univ. dr. ec. Nicu Trandafir].

Dobran, Maria-Mariana, *Dicționar economic: română, engleză, franceză, germană*, Ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Eurostampa, Timișoara, 2003, ISBN 973-687-181-9, 335 p. [bibl. p. 335].

Dominte, Constantin, *Pentru un lexicon general, poliglot și istoric, de corespondențe și variante onomastice*, Editura Academiei Române, București, 2006, ISBN 973-27-1336-4, 36 p. [Conferințele Academiei Române, Ciclul „Limba română și relațiile ei cu istoria și cultura românilor"].

Donisă, Ioan, Nicolae Boboc, Ion Ioniță, *Dicționar geomorfologic cu termeni corespondenți în limbile engleză, franceză și rusă*, Colecția „Dicționarele Editurii Universității", Seria Varia, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2009, ISBN 978-973-703-486-1, 414 p. [Editat cu sprijinul Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

(A.N.P.S.); conține CD-ROM cu glosare bilingve englez-român, francez-român, rus-român].

Donisă, Valentin, Ioan Donisă, *Dicționar explicativ de Teledetecție și Sisteme Informaționale Geografice cu termeni corespondenți în limbile engleză și franceză*, Junimea, Iași, 1998, ISBN 973-37-0387-7, 434 p.

Doron, Roland, *Dicționar de psihologie*, Traducere din franceză: Natalia Cernăuțeanu, Georgeta Dan-Spânoiu, Ovidiu Dan, Sabina Drăgoi, Dana Florean, Liliana-Carmen Luchian, George Neacșu, Doina-Ștefania Săucan, Coordonare lexicografică: Antoaneta Iordache, Humanitas, București, 1999, ISBN 973-28-0821-7, 886 p. [Roland Doron, Françoise Parot (dir.), *Dictionnaire de psychologie*, Comitetul de redacție: Didier Anzieu, Jean-Paul Bronckart, Michel le Moal, Claude Lévy-Leboyer, Marc Richelle, Daniel Widlöcher, Presses Universitaires de France, Paris, 1991].

Doron, Roland, *Dicționar de psihologie*, Traducere din franceză: Natalia Cernăuțeanu, Georgeta Dan-Spânoiu, Ovidiu Dan, Sabina Drăgoi, Dana Florean, Liliana-Carmen Luchian, George Neacșu, Doina-Ștefania Săucan, Coordonare lexicografică: Antoaneta Iordache, Humanitas, București, 2006, ISBN 973-50-1164-6, 886 p. [Roland Doron, Françoise Parot (dir.), *Dictionnaire de psychologie*, Comitetul de redacție: Didier Anzieu, Jean-Paul Bronckart, Michel le Moal, Claude Lévy-Leboyer, Marc Richelle, Daniel Widlöcher, Presses Universitaires de France, 1991].

Doron, Roland, *Dicționar de psihologie*, Traducere din franceză: Natalia Cernăuțeanu, Georgeta Dan-Spânoiu, Ovidiu Dan, Sabina Drăgoi, Dana Florean, Liliana-Carmen Luchian, George Neacșu, Doina-Ștefania Săucan, Coordonare lexicografică: Antoaneta Iordache, Humanitas, București, 2007, ISBN 978-973-50-1537-4, 886 p. [Roland Doron, Françoise Parot (dir.), *Dictionnaire de psychologie*, Comitetul de redacție: Didier Anzieu, Jean-Paul Bronckart, Michel le Moal, Claude Lévy-Leboyer, Marc Richelle, Daniel Widlöcher, Presses Universitaires de France, 1991].

Drăghicescu, Janeta (coord.), *Dicționar de construcții verbale: română, franceză, italiană, engleză*, Autori: Petre Avram, Andreea Bratu, Marinella Coman, Adriana Costăchescu, Janeta Drăghicescu, Monica Iovănescu, Michaela Livescu, Ramona Lazea, Carmen Nedelcu, Ileana Petre, Anda Rădulescu, Gabriela Scurtu, Editura Universitaria, Craiova, 2002, ISBN 973-8043-363-3, XVIII + 635 p.

Drăgulănescu, Nicolae, *Mic dicționar explicativ de managementul calității (român-englez-francez)*, în *De la calitatea controlată la calitatea totală. Demersuri, motivații, obstacole, legislație și structuri* (279 p.), Editura Alternative, București, 1995, ISBN 973-9216-09-1, p. 236-260.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Drescan, Cristina, *Dicţionar ilustrat. English-Deutsch-Român*, Editura Kreativ, Târgu Mureş, 2008, ISBN 978-973-7638-65-6, 95 p.

Duca, Gheorghe, *Dicţionar poliglot de chimie ecologică*, [Responsabilul ediţiei: dr. Constantin Manolache, Coordonare etimologică: Valentina Negru], Institutul de Studii Enciclopedice, Chişinău, 2012, ISBN 978-9975-4307-1-5, 680 p. [Academia de Ştiinţe a Moldovei].

Dumitrescu, Dan, *Dicţionar comercial român-francez-englez*, Editura Sanda, Bucureşti, 2012, ISBN 978-973-129-497-1, 208 p.

Dumitrescu, Dumitru (coord.), Ernest Mircea Lateş, Ştefan Oprea, Constantin Mihăescu, *Dicţionar poliglot. Construcţii, materiale de construcţii şi hidrotehnică: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1979, 828 p.

Dumitru, Ştefan, *Triglōsso glōssario stratiōtikīs orologias / Trilingual glossary of military terminology / Glosar trilingv de terminologie militară*, Editura Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I", Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-663-839-0, 93 p.

Dvoracek, Aura, *Europa în cuvinte-cheie: dicţionar explicativ multilingv, român, francez, italian, spaniol*, Vol. I (*A-C*), Editura Vasiliana '98, Iaşi, 2002, ISBN 973-8148-53-7, 250 p. [Lucrarea a fost elaborată în cadrul Centrului de Informare Comunitară şi Marketing al Bibliotecii Judeţene „Gh. Asachi", Iaşi, Serviciul de Informare şi Documentare Europeană].

Enache, Ştefănuţă (coord.), Costin Enache, Ferenichi Hrisula Enache, *Dicţionar general de ştiinţe: englez-francez-român*, 2 vol., Colecţia Dicţionare, Editura ASAB, Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-7725-21-29 (2 vol.), 978-973-7725-36-3 (vol. I), 978-973-7725-37-0 (vol. II), vol. I (*A-H*): 983 p., vol. II (*I-Z*): 991 p.

Enătescu, Adrienne Maria, Mihai Alexandru Enătescu, *Calitate, terminologie comentată*, Colecţia Management-Calitate-Marketing, Editura Tehnică, Bucureşti, 2000, ISBN 973-31-1514-2, 296 p.

Farkaş, Maria, Aiman Haj Yahya, Ionel Hopârtean, Eshtehardi Mehran, Christos Kastanas, *Dicţionar româno-arab-persan-grec-englez-german-francez*, [f.e.], Cluj-Napoca, 1991, 109 p. [Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj-Napoca, Facultatea de Chimie şi chimie industrială].

Farkaş, Maria, Aiman Haj Yahya, Ionel Hopârtean, Eshtehardi Mehran, Christos Kastanas, *Dicţionar româno-arab-persan-grec-englez-german-francez*, [f.e.], Cluj-Napoca, 1993, 109 p. [Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj-Napoca, Facultatea de Chimie şi chimie industrială].

Firuţă, Corina, Adrian Popa (red.), *Dicţionar euro-turistic poliglot-retroversiv*, Autori: Grigore Brâncuş, Anca Marin, Corina Firuţă, Aurora Naiman, Rodica Dumitrescu, Cori Simona Ion, Adrian Popa, Dumitru Danilevici, Cristina Chiosea, Eugen Barbu, Mihaela Barbu, Gabriela Cochinescu,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Salomeea Rotaru, Veronica Dumitru, Victoria Frîncu, Monica Dumitrescu, Dorota Badea, Lia Chisacof, Andrei Ivopol, Nevzat M. Yusuf, Seifudain Gafar, Editura Alcor S.R.L, Editura Arta Grafică, Bucureşti, 1992, ISBN 973-95673-0-4, 973-9010-21-0, 589 p.

Fischer, Jürgen (ed.), *Wörterverzeichnis Wirtschaftsdeutsch für Fortgeschrittene. Deutsch-Rumänisch-Amerik. English / Listă de cuvinte. Limba germană în domeniul economic pentru avansaţi. Germană-română-engleză americană*, Traducere în limba română: Lavinia Guştere, Temeswar [Timişoara], Mirton, 1999, ISBN 973-578-935-3, 134 p. [Editată cu sprijinul Formului Democrat al Germanilor din Banat].

Flonta, Teodor, *Dicţionar englez-francez-român de proverbe echivalente / English-French-Romanian Dictionary of Equivalent Proverbs*, Editura Teora, Bucureşti, 1992, ISBN 973-95638-13, 303 p.

Flonta, Teodor, *Dicţionar englez-spaniol-portughez-român de proverbe echivalente / English-Spanish-Portuguese-Romanian Dictionary of Equivalent Proverbs*, Editura Teora, Bucureşti, 1992, ISBN 973-95638-13, 399 p.

Flonta, Teodor, *Dicţionar englez-italian-român de proverbe echivalente / English-Italian-Romanian Dictionary of Equivalent Proverbs*, Editura Teopa, Bucureşti, 1993, ISBN 973-95638-3-X, 397 p.

Fodor, Annabella, László Fodor, *Dicţionar englez-român-maghiar de psihologie şi pedagogie*, Editura Educativ, Cluj-Napoca, 2000, ISBN 973-98878-3-7, 159 p.

Fotea, Mircea, Ecaterina Ţăranu, *Dicţionar frazeologic român selectiv, cu echivalente în limbile franceză, engleză, neogreacă*, Editura Lumen, Iaşi, 2004, ISBN 973-7766-14-8, 523 p.

Frâncu, Nicolae, Constantin Părăluţă (coord.), *Dicţionar poliglot economic, de comerţ exterior şi turism: engleză, română, franceză, germană, spaniolă, rusă*, Autori: Eugenia Farca, Nadejda Kolesnikova (limba engleză); Eugenia Farca, Nicolae Frâncu, Nadejda Kolesnikova (limba română); Matei Cristescu, Eugenia Farca (limba franceză); Lucia Popescu, Elena Păsăraru, Alexandru Roman (limba germană); Nadejda Kolesnikova, Nicolae Frâncu (limba rusă), Editura Sport-Turism, Bucureşti, 1982, vol. I (*A-O*): 1643 p., vol. II (*P-Z*): 3081 p.

Frâncu, Nicolaie (coord.), Sabina Drăghici, Alfred Hârlăoanu, Liliana Şoptereanu, *Dicţionar poliglot economic, de comerţ exterior şi turism: română, franceză, engleză, germană, spaniolă, rusă*, Editura Garamond, Bucureşti, 2003, ISBN 973-9217-73-2, 919 p.

Frâncu, Victoria, *Tezaur interdisciplinar multilingv pentru uzul bibliotecarilor – română, engleză, franceză*, Bucureşti, 2002, ISBN 973-85962-1-1, 402 p. [Lucrare apărută cu sprijinul Ministerului Culturii, sub auspiciile

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Bibliotecii Asociației Bibliotecarilor din Învățământ – România (ABIR)].

Frone, Florin D., *Dicționar de marketing: francez, englez, român*, Editura Oscar Print, București, 1999, ISBN 973-9264-73-5, 297 p.

Fuss, Michael, *Alphabetarische Zussammenstellung der säschischen, ungarischen, walachischen und deutschen trivialnamen in Siebenbürghen wildwachsenden ober allgemein cultivieter Pflanzen*, în „Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde", III, Hermmannstadt, 1847, p. 177-208.

Gal, Ana Maria, *Alimente și preparate culinare din bucătăria românească și internațională. Dicționar explicativ român-englez-german-francez-italian*, Editura Alfa, București, 2007, ISBN 978-973-724-075-0, 766 p.

Gal, Ana Maria, Georgeta Felicia Teodorescu, Cornelia Ene, *Dicționar gastronomic explicativ român-francez-italian-englez-german*, Editura Gemma Print, București, 2003, ISBN 973-86354-4-6, 159 p.

Gal, Ana Maria, Georgeta Felicia Teodorescu, *Dicționar gastronomic român-francez-german-englez*, Editura Petcom, Sibiu, [1997], 271 p.

Gal, Ana Maria, Georgeta Felicia Teodorescu, *Dicționar gastronomic român-francez-german-englez*, Editura Petcom, Sibiu, [1998], 271 p.

Gal, Ana Maria, Georgeta Felicia Teodorescu, *Dicționar-ghid de conversație român-francez-german-englez pentru ospătari, somelieri, barmani, bucătari, cofetari-patiseri*, [Ediția a doua, revăzută], Editura Gemma Print, București, 2003, ISBN 973-85811-8-4, 159 p.

Galan, Justina, Sanda Bădulescu, Alexandru Ronai, Elena Lazu, *Lexic de orientare tehnică francez-român, german-român și englez-român, profil T.C.M.*, [f.e.], București, 1990, 150 p. [Institutul Politehnic București, Catedra de Limbi Moderne].

Gancz, Andrei, Margareta Gancz, Virgil Tiponut, *Dicționar de electronică și domenii conexe român-englez-francez explicativ*, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 1995, ISBN 973-9215-10-6, 433 p. [Seria *Enciclopedica 6*].

Georgescu, Lucian, Rodica Stănescu, *Glosar privind poluarea solului (română, engleză, franceză) / Glossaire sur la pollution de sol (roumain, français, anglais) / Glossary on Soil Pollution (Romanian, French, English)*, Editura Ecozone, Iași, 2005, ISBN 973-7645-04-9, 214 p.

Gheorghe, Gabriel, *Proverbele lumii românești și proverbele lumii romanice. Studiu comparativ*, Editura Albatros, București, 1986, 422 p.

Ghinculov, Silvia, *Dicționar de termeni utilizați în activitatea managerială: român-englez-francez-rus*, Tipografia Academiei de Studii Economice din Moldova, Chișinău, 2001, ISBN 9975-75-123-7, 110 p.

Ghișoiu, Medy, *Mic dicționar economic (cu traducerea termenilor în engleză și franceză)*, Colecția „Dicționare, enciclopedii, manuale" (DEM), Seria

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

„Dicţionarele Clusium", nr. 1, Casa de editură „Atlas-Clusium", Cluj-Napoca, 1996, ISBN 973-555-062-8, 150 p.

Ghiţescu, Micaela, *Dicţionar de proverbe spaniol-portughez-român*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1980, 152 p.

Giurgiu, Aurel Ioan, Pavel Vasile Ungurean, Florin Sebastian Duma, *Mic lexicon financiar-bancar şi bursier*, [Cuvânt de întâmpinare: Aurel Negucioiu], Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2009, ISBN 978-973-30-2399-9, 206 p.

Goian, I., A. Grădinaru, O. Grădinaru, G. Hîncu, I. Secrieru, *Dicţionar de economie, statistică şi matematică român-englez-francez-rus / Romanian-English-French-Russian / roumain-anglais-français-russe / румынско-английско-французско-русский*, Editura Tehnică, Chişinău, ISBN 5-7790-0187-1, 1995, 243 p. [Susţinut parţial de Compania de Asigurare pe acţiuni ASITO şi de Banca Comercială Moldova AGROINDBANK S.A.].

Gorodea, Grigore, Maria Vlaiculescu, *Dicţionar viti-vinicol în limba română, franceză, italiană, germană, engleză*, [f.e.], Bucureşti, 1975, 213 p. [Centrul special pentru perfecţionarea profesională a cadrelor din agricultură, Redacţia materialelor de propagandă agricolă Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare şi Apelor, Centrala Viei şi Vinului].

Goursau, Henri, Monique Goursau, *Euro Dicţionar. Român-Englez-German-Francez-Italian-Spaniol-Maghiar*, Traducere: Geta Popescu, Alexandru Matei, Filip Bacalu, Florin Pîtea (coord.), Editura Mladinska Knjiga, Bucureşti, 2007, ISBN (13) 978-973-88009-1-5, 971 p. [Henri Goursau, Monique Goursau, *Europäisches Wörterbuch Französisch-Englisch-Deutsch-Spanisch-Italienisch-Portugiesisch, Sondersausgabe*, Orbis Verlag, München, 1989].

Grigorescu, Ivona, Önder Çömen (coord.), *English-Turkish-Romanian Technical Dictionary*, Autori: Eyüp Çelik, Ivona Grigorescu, Önder Çömen (editor in chief); Hatice Uyanik, Manuela Iacob, Andrei Hristia, Wylly Hanga, Angela Zugravu, Neslihan Erinç (sub-editors); Önder Çömen, Andrei Hristia (translaters), Editura Pim, Iaşi, 2011, ISBN 978-606-13-0456-1, 437 p. [Apărut cu sprijinul Comisiei Europene].

Grigoriu, Aurelia, Rodica Bidalach, Magda Cernat (coord.), *Dicţionar poliglot tehnic textil: englez-german-francez-italian-român*, 2 vol., Ediţia a II-a, Editura Certex, Bucureşti, 2004, vol. I: 867 p., vol. II: 611 p. [Institutul Naţional de Cercetare-Dezvoltare pentru Textile şi Pielărie Bucureşti, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi" Iaşi].

Grigoriu, Aurelia, Rodica Bidalach, Magda Cernat (coord.), *Dicţionar tehnic textil poliglot: englez-german-francez-italian-român*, 2 vol., Editura Certex, Bucureşti, 1999, ISBN 973-96605-1-7, vol. I: 805 p., vol. II: 496 p. [Institutul Naţional de Cercetare-Dezvoltare pentru Textile-Pielărie

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

București, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi" Iași; sprijin financiar de la Uniunea Europeană și Universitatea din Gent, Belgia, prin proiectul INCO-COPERNICUS ERBIC 15 CT 960723].

Grigorovitza, Emanoil, *Lexicon de campanie român-rus-bulgar-german pentru trebuințele armatei române*, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1897, 104 p. [Elaborat sub egida Ministerului de Război, Dedicație: Principelui Ferdinand].

Grigorovitza, Emanoil, *Călăuza Militarului Român dincolo de hotarele țării*. Text comparatif român-maghiar-sârb-bulgar-rus-german, acomodat trebuințelor de campanie și aprobat prin deciziunea Marelui Stat Major, Nr. 1639/1896, Ediție îmbunătățită, Tip. Profesională, Dimitrie C. Ionescu, București, 1913 [pe copertă: 1914], IV + 101 p.

Grozavu, Adrian, Ludovic Ștefan Kocsis (coord.), *Dicționar poliglot multimedia de mediu și de științe ale mediului*, Autori: Giuseppe Cavone, Efstathia Chatzi, Adrian Grozavu, J.J. Grugan, Marios Kassimatis, Ludovic Ștefan Kocsis, Thomas Kreiml, Iustina Leahu, Rainer Lehtola, Michalis Loizides, Xenia Loizidou, Gheorghe Lupașcu, Elena Manolakaki, Agostino Meale, Janos Palotas, Teresa Pinto, Miguel Angel Postigo, Francesco Ruggiero, Jean-Noél Salomon, Irini Seinti, Judit Peter Szucs, Pedro Teixeira, Panagiotis Vafeidis, Timo Vikman, Peter Vnucko, Richard Vrestiak, Editura Azimuth, Iași, 2005, ISBN 973-87276-1-8, 645 p. [realizat cu sprijinul Comisiei Europene, în cadrul Programului „Leonardo da Vinci"].

Hamburg, Andrea, *Dreisprachiges Wörterbuch für Tourismus. Deutsch-Rumänisch-Ungarisch*, Verlag Traugott Bautz, Nordhausen, 2016, ISBN 978-3-95948-209-7, 384 p.

Hanga, Vladimir, Ioan Trifa, *Mic dicționar poliglot. Român-Englez-Latin-Francez-Italian-German*, Editura Cordial LEX, Cluj-Napoca, 2009, ISBN 978-973-9480-65-9, 72 p.

Hanga, Vladimir, Rodica Hanga-Calciu, Ioan Trifa, *Dicționar juridic poliglot. Român-englez-francez-german-italian*, Editura Cordial LEX, Cluj-Napoca, 2008, ISBN 978-973-9480-45-1, 84 p.

Herzka, Alfred, *Elsevier's lexicon of pressurized packaging (Aerosols): english, french, italian, spanish, rumanian, german, dutch, norwegian, swedish, danish, russian, czech, serbo-croatian, slovenian, bulgarian, hungarian, finnish, greek, hebrew, arabic, japanese*, Elsevier Publishing Company, Amsterdam / London / New York, 1964, 159 p.

Hlibowicki, Iohann, *Benennungen der in der Bukowina vorkommenden Pflanzen in lateinischer, deutscher, romanischer und ruthenischer Sprache*, 8°, H. Pardini, Czernowitz [Cernăuți], 1890, 13 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ianovici, Nicolae, *Diccionariu tru cince limbe: ellinescu, grecescu, rumanescu, nemcescu shii (= şi) madsarescu*, 2 vol., cca 1815-1821, vol. I (*A-K*): 397 f., vol. II (*K-Ω*): 328 f. [Ms. rom. nr. 5450, 5451, B.A.R. Bucureşti].

Iliescu, Maria, *Grundwortschatz Rumänisch-Deutsch, Englisch, Französisch*, Peter Lang, Frankfurt am Main / Bern / New York, 1979, ISBN 978-3-8204-6347-7, 299 p.

Iliescu, Maria, Valeria Neagu, Carmen Nedelcu, Gabriela Scurtu, *Vocabularul minimal al limbii române cu traducere în limbile engleză, franceză, spaniolă, pentru studenţi străini*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981, 252 p. [English Index, index français, índice español; Ministerul Educaţiei şi Învăţământului].

Imre, Attila, Doina Butiurcă, Inga Druţă (coord.), *Dicţionar de termeni economici: român-francez-englez-german-maghiar-rus / Dictionnaire de termes économiques / Dictionary of Economic Terms / Wörterbuch Wirtschaftlicher Termini / Hatnyelvű gazdasági szótár / Словарь экономических termuhob* , vol. I, Editura Universitară, Bucureşti, 2013, ISBN 978-606-591-729-3, 302 p. [Realizat în cadrul Proiectului „Terminologia plurilingvă şi Dicţionarul poliglot de termeni", cod: UEFISCDI, WE_PN-II-ID-WE-2011-009; Universitatea „Petru Maior" din Târgu Mureş (iniţiator), Universitatea Sapientia din Cluj-Napoca, Facultatea de Ştiinţe tehnice şi umaniste din Târgu-Mureş, Institutul de Filologie al Academiei de Ştiinţe a Moldovei (Centrul de Terminologie), Chişinău, Universitatea „Alecu Russo" din Bălţi].

Imre, Attila, Doina Butiurcă, Inga Druţă, Levente Bakos (coord.), *Dicţionar de termeni economici: român-francez-englez-german-maghiar-rus / Dictionnaire de termes économiques / Dictionary of Economic Terms / Wörterbuch Wirtschaftlicher Termini / Hatnyelvű gazdasági szótár / Словарь экономических termuhob*, vol. II, Editura Universitară, Bucureşti, 2014, ISBN 978-606-28-0117-5, 287 p. [Realizat în cadrul Proiectului „Terminologia plurilingvă şi Dicţionarul poliglot de termeni", cod: UEFISCDI, WE_PN-II-ID-WE-2011-009; Universitatea „Petru Maior" din Târgu Mureş (iniţiator), Universitatea Sapientia din Cluj-Napoca, Facultatea de Ştiinţe tehnice şi umaniste din Târgu-Mureş, Institutul de Filologie al Academiei de Ştiinţe a Moldovei (Centrul de Terminologie), Chişinău, Universitatea „Alecu Russo" din Bălţi].

Ionescu, Aurelian, Ştefan Sprangate, *Dicţionar tehnic silvic (român-francez-german-englez-italian-ungar-rus). Silvicultură, botanică, mecanică, vânătoare, zoologie, diverse*, Tipografia „Tirajul" Popa Savu, [f.l.], 1936, 312 p.

Ionilă, Florin-Lazăr, Petre Avram, *Dicţionar minimal al limbii române cu indicaţii gramaticale uzuale. Traducere în franceză, engleză, spaniolă,*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Editura Niculescu, Bucureşti, 1996, ISBN 973-568-115-3, 328 p. + 8 p. [nenum.].

Ioniţă, Tudor, Robert Marin, *Lexic profesional poliglot: română, franceză, germană, engleză, spaniolă, italiană*, Editura Ministerului de Interne, Bucureşti, 2002, ISBN 973-8307-03-01, 96 p.

Iorga-Siman, Ion, Georgeta Iorga-Siman, Salam Al Atassi, *Dicţionar de instrumente şi dispozitive fizice* [română, franceză, engleză, arabă], [f.e.], Piteşti, 1982, 93 p. [Manuscris multiplicat; Ministerul Educaţiei şi Învăţământului, Institutul de Învăţământ Superior Piteşti, Catedra de limba română pentru studenţi străini].

Iorga-Siman, Ion, Magdalena Bănică, Gheorghe Bănică, Georgeta Iorga-Siman, *Dicţionar poliglot de mărimi fizice şi unităţi de măsură*, Traducere în limba arabă: Salam Al Atassi, Radwan Taha Amin, Nabil Ahmadia, Riad Hayel Hani, [f.e.], Piteşti, 1981, 76 p. [Multigrafiat; Ministerul Educaţiei şi Învăţământului, Institutul de Învăţământ Superior Piteşti, Secţia studenţi străini].

Iorgovici, Paul, [*Dicţionar în patru limbi: român-german-francez-latin*], [1800], [fnp].

Irinievici, Paul, *Dicţionar tehnic. Petrol-gaze. Englez-român-rus*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1963, 553 p.

Istrate, Mariana, *Appunti sulla terminologia dell' energia solare proposta per un glossario italiano-inglese-romeno* [*Aspects of solar energy terminology. Italian-Romanian-English Glossary / Note asupra terminologiei energiei solare. Glosar italian-englez-român*], în „Studia Universitatis «Babeş-Bolyai». Philologia", 57, nr. 1, 2012, p. 209-221.

Ivanciu, Nina (coord.), Mihai Korka, Maria-Antoaneta Lorentz, Cécile Tourbatez, *Dicţionar trilingv de comunicare interculturală în afaceri (română-engleză-franceză)*, Editura A.S.E., Bucureşti, 2009, ISBN 978-606-505-253-6, 232 p.

Jidovu, Luciana, Amalia Niţu, Georgiana Ghiţescu, *Mic dicţionar terminologic pentru domeniul Schengen (român-englez-francez-german)*, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-127-190-3, 277 p.

Juhász, Iosif, *American English in Focus – American English, British English, Romanian and Hungarian*, Editura Dacia Educaţional, [Seria Dicţionare], Cluj-Napoca, 2003.

Juhász, Iosif, *American English in Focus (with translation into Romanian and Hungarian)*, Ediţia a II-a, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2006, ISBN (10) 973-647-445-3, (13) 978-973-647-445-3, 196 p.

Jula, Florica, *Dicţionar poliglot de termeni botanici*, Institutul Agronomic „Dr. Petru Groza" Cluj, Facultatea de Agronomie, Atelierele de material didactic, Cluj-Napoca, 1971, 118 p. [Catedra de Botanică şi fiziologia

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

plantelor, Institutul Agronomic „Dr. Petru Groza", Cluj-Napoca, Îndrumare: prof. dr. A. Nyárády].

Jurconi, Ion I., *Dicţionar de afaceri: român, (englez), rus / rus, (englez), român*, Editura A.S.E., Bucureşti, 2002, ISBN 973-594-059-0, 194 p.

Kabán, Annamária, *Magyar-francia-román szótár / Dictionnaire hongrois-français-roumain / Dicţionar maghiar-francez-român*, Stúdium Kiadó, Kolozsvár [Cluj-Napoca], 2004, ISBN 973-643-066-9, 132 p.

Kavalliotis, Theodoros Anastasios [Theodor Cavallioti], [*Vocabular grec-aromân-albanez*], în *Protopeiria* [*Prima învăţătură*], Veneţia, 1770, [104 p].

Kerim, Altay, Leyla Kerim, *Dicţionar Tătar, Turc, Român / Tatarca, Türkçe, Romence, Sörlĭk / Tatarca, Türke, Romence Sörlük*, Editura Kriterion, Bucureşti, 1996, ISBN 973-26-0449-2, 478 p.

Klimaschovsky, E., *Dicţionar tehnic poliglot. Utilaj petrolier*, 2 părţi, Institutul de Petrol, Ploieşti, 1973, 303 p. + 603 p.

Kräutner, Samuel, *Nachtrag zu des Herrn Profisor Sigerus Verzeichniss wildwachsender Siebenbürgisher offizineller Pflanzen*, în „Siebenbürgische Quartalschrift", Heft IV, 1793, p. 351-356.

Lazăr, Avram, Michel Troquet, *Dicţionar de petrol, explorare, exploatare englez-român-francez*, Ediţia a II-a revizuită şi adăugită, Colecţia Dicţionare, Editura Tehnică, Bucureşti, 2004, ISBN 973-31-2162-2, 376 p.

Lăscuş, Voicu, Carmen Varfalvi-Berinde, Narcisa Petreuş, Ştefana Duncea, *Dicţionar de pedagogie socială: român, englez, francez, german*, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2001, ISBN 973-647-025-3, 239 p.

Lăzărescu, Georgeta, *Tezaur trilingv de educaţie şi învăţământ: român-francez-englez*, [f.e.], Bucureşti, 1982, XII + 316 p. [Editat de Oficiul de Informare Documentară pentru Ştiinţe Sociale şi Politice].

Lăzărescu, Vasile, Thai Ba Luu, *Mic dicţionar geologic român-vietnamez-francez. Tu-dien nho dia chât ru-viet-pháp*, [f.e.], Bucureşti, 1970, 86 p.

Leist, Ludovic, *Proverbe şi expresiuni proverbiale române, germane şi francese* [*culese şi rânduite de Ludovic Leist*], Scrisoare prefaţă: V.A. Urechia, Editura Librăriei H. Steinberg, Bucuresci, 1900, 141 p.

Leist, Ludovic, *Vocabular militar român-german-frances*, [f.l.], [cca 1898].

Leonhard, Daniel Joseph, *Lehrbuch zur Beförderung der Kenntnis von Siebenbürgen*, Hermannstadt, 1818, 319 p. [Publicat la tipografia privată a lui Johann Barth].

Leu, Corneliu, Catinca Leu, *Dicţionar de identitate omonimă. Englez-francez-român / Dictionnaire d'identité homonimique. Anglais-français-roumain / Dictionary of homonimous identity. English-French-Romanian*, Prima fascicolă şi metodă propusă de Corneliu Leu şi Catinca Leu, Vol. I (*A-Avo*), Editura Realitatea, Bucureşti, 1997, 16 p.

Leu, Corneliu, Catinca Leu, Ioana Leu, *Dicţionar de identitate omonimă comparată: englez-francez-român / Dictionnaire d'identité*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

homonimique comparée: anglais-français-roumain / Dictionary of compared homonymous identity: English-French-Romanian / Dicţionar pluralitas, Editura Realitatea, Bucureşti, 2001, ISBN 973-9025-02-1, 209 p.

Leventer, Alexandru, *Dicţionar terminologic poliglot în domeniul organizării muncii* [Echipa redacţională: Alexandru Leventer (şef serviciu redacţional), Valeria Sima (redactor responsabil)], Centrul de documentare şi publicaţii, Bucureşti, 1973, 82 p.

Lucaci, Gheorghe (coord.), Florin Belc, Ariadna Nicoară, Dorin Niţă, *Dicţionar tehnic rutier: română, franceză, engleză*, Editura Solness, Timişoara, 2002, ISBN 973-8572-13-x, 164 p. [*Dictionnaire technique routier: français-anglais*, Association Internationale Permanente des Congrès de la Route, Paris, ([5]1982) 6e édition, 1990].

Lungu, Anca, Gian Luca Fiore, *Dicţionar explicativ poliglot de anatomie patologică veterinară*, Editura Printech, Bucureşti, ISBN 973-718-452-1, 2005, 169 p.

Lungu, Anca, Margherita Parodi, Valeria Grieco, Gian Luca Fiore, *Dicţionar explicativ poliglot de anatomie patologică veterinară*, Ediţie revizuită şi completată, Editura Printech, Bucureşti, ISBN 973-718-452-1, 2006, 282 p.

Lupaşcu, Gheorghe, Mihai Parichi, Niculae Florea, *Dicţionar de ştiinţa şi ecologia solului, Român, Francez, Englez* (*Dictionary of Soil Science and Ecology, Romanian, French, English*), Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 1998, ISBN 973-9312-36-5, 394 p.

Lupchian, Gabriela, Catrinela Andreea Lazăr, *Finanţe, bănci şi contabilitate. Mic dicţionar poliglot*, Pro Universitaria, Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-129-497-1, 115 p.

Luscov, Ştefan Ioachim, *Vocabular în limbile română, franceză, germană, rusă, turcă, greacă, bulgară*, Bucureşti, 1913, 32 p. [Aprobat de D-l Prefect al Poliţii Capitalei prin ordinul No. 50870 din 15 Mai 1913; Dedicaţie: „Măriei Sale Principelui D.P. Moruzi, prefectul Poliţii Capitalei" şi „domnului Inspector-şef al Siguranţei Capitalei Eugen Călinescu, în semn de devotament şi recunoştinţă"].

Luscov, Ştefan Ioachim, *Vocabular de limbile română, franceză, germană, bulgară, rusă, turcă, sârbă, ungară şi greacă*, Cu concursul D-lui I.D. Ionescu în ce priveşte limbile Sârbă şi Ungară, Institutul de Arte Grafice „C. Sfetea", Bucureşti, 1915, 59 p. [Aprobare dată de Onor. Marele Stat-Major prin ord. No. 4617/18/IX/913; Dedicaţie: „Alteţei Sale Regale Principelui Carol, Moştenitor al Tronului României, comandant al Marei Legiuni a Cercetaşilor României"].

Luscov, Ştefan Ioachim, *Vocabular de limbile română, franceză, germană, bulgară, rusă, turcă, sârbă, ungară şi greacă*, Cu concursul D-lui I.D.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ionescu în ce priveşte limbile Sârbă şi Ungară, Institutul de Arte Grafice „C. Sfetea", Bucureşti, 1916, 59 p.

Luscov, Ştefan Ioachim, *Vocabular de limbile română, franceză, germană, rusă, polonă, bulgară, sârbă, turcă, greacă şi ungară*, Tipografia Ziarului „Universul" S.A., Bucureşti, 1934, 64 p. [Dedicaţie: „Majestăţii Sale Carol al II-lea Regele tuturor Românilor şi Comandantul Suprem al Armatei"].

Macari, Vasile, Ana Cozari, Gheorghe Cozari, *Dicţionar didactic de termeni medical-veterinari român-latin-rus*, Tipografia „Print-Caro", Chişinău, 2012, ISBN 978-9975-56-071-9, 182 p.

Macovei, Corina (coord.), Chantal Guyomard, *Dictionnaire de termes gastronomiques en français-anglais-roumain*, [f.e.], Iaşi, 2009, ISBN 978-973-0-066609-8, 22 p. [Apărut în cadrul Programului „Învăţare pe toată durata vieţii"].

Macovei, Corina (coord.), Guglielma Lombardi, *Dictionnaire illustré de termes botaniques*, [f.e.], Iaşi, 2009, ISBN 978-973-0-066608-1, 116 p. [Apărut în cadrul Programului „Învăţare pe toată durata vieţii"].

Majdik, Kornélia, Mioara Butan, *Dicţionar de termeni chimici: română, maghiară, engleză, germană, franceză*, Editura Pro Tehnic, Cluj – Kolozsvár, 1998, ISBN 973-0-00609-1, 229 p.

Manoliu, Alexandru (coord.), *Dicţionar poliglot de biotehnologie: român-englez-rus-francez*, Autori: Lăcrămioara Oprică, Sorin Diaconeasa, Tatiana Tofan-Burac, Eugen Cârdei, Costică Savu, Editura Corson, Iaşi, 2002, ISBN 973-8225-21-3, 571 p. [Editat cu sprijinul Ministerului Educaţiei şi Cercetării].

Manoliu, Alexandru, Katalin Bartók, Doina Dănilă, Vera Bontea, *Dicţionar de fitopatologie în şapte limbi. Micoze – română, latină, franceză, engleză, germană, rusă, maghiară*, Ediţia a II-a adăugită şi revizuită, Editura Tehnică, Colecţia Dicţionare, Bucureşti, 2009, ISBN 978-973-31-2350-7, 244 p.

Manoliu, Alexandru, Manuela Elisabeta Sidoroff, Lăcrămioara Oprică, Sorin Diaconeasa, Tatiana Tofan-Burac, *Dicţionar poliglot de biotehnologie: român, englez, rus, francez, finlandez*, [Asistenţă acordată în traducerea termenilor în limba finlandeză: Matti Olavi Sidoroff], Ediţia a II-a adăugită, [Colecţia Dicţionare], Editura Tehnică, Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-31-2324-8, 609 p.

Manoliu, Alexandru, Nicolae Barabaş, *Dicţionar micologic în şase limbi: română, latină, franceză, engleză, germană, rusă*, [Complexul muzeal de Ştiinţele naturii, Studii şi comunicări, 1998, (16)], Editura Ion Borcea, Bacău, 1998, ISBN 973-98455-4-1, 437 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Manoliu, Alexandru, Vera Bontea, *Dicţionar fitopatologic în şase limbi. Micoze. Română, latină, franceză, engleză, germană, rusă*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 1997, ISBN 973-27-0590-6, 193 p.

Mantea, Ştefan (coord.), Maria Luiza Breabăn, Constantin Nedelcov, *Dicţionar poliglot de metalurgie: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1973, 624 p.

Marian, Barbu, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine. Latineşti, greceşti, italiene, englezeşti, franceze şi germane*, Editura librăriei H. Steinberg, Bucureşti, 1915.

Marian, Barbu, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine: latineşti, greceşti, franceze, germane, italiene şi englezeşti*, Ediţia a II-a, revăzută şi adăogită, Editura librăriei H. Steinberg, Bucureşti, 1916, 228 p.

Marian, Barbu, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine: latineşti, greceşti, franceze, germane, italiene şi englezeşti*, Ediţia a III-a, revăzută şi adăogită, Editura librăriei H. Steinberg, Bucureşti, 1918, 363 p.

Marian, Barbu, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine. Latineşti, greceşti, franceze, italiene, germane şi englezeşti*, Ediţia a IV-a, revăzută şi adăogită, Editura „Viaţa Românească", Bucureşti, 1921, 401 p.

Marian, Barbu, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine: latineşti, greceşti, franceze, italieneşti, germane, englezeşti*, Ediţia a V-a, revăzută şi adăogită, Editura Ancora, Bucureşti, [1924], 264 p.

Marian, Barbu, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine, latineşti, greceşti, franceze, italieneşti, germane, englezeşti*, Ediţia a VI-a, revăzută şi adăogită, Editura „Naţională" S. Ciornei, Bucureşti, 1929.

Marian, Barbu, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine*, Ediţie revizuită şi completată de Eugen şi Paul B. Marian, Editura Enciclopedică Română, Bucureşti, 1973, 340 p.

Marian, Barbu, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine*, Ediţie revizuită şi completată de Eugen Marian şi Paul B. Marian, Editura Garamond, Bucureşti, 1995, ISBN 9739140831, 9739170831, 340 p.

Marin, Constantin (red.), *Dicţionar tehnic poliglot: română, rusă, engleză, germană, franceză, spaniolă*, Ediţia a II-a, Editura Tehnică, Bucureşti, 1967, XV + 1234 p.

Marin, Robert, Sorin Baciu (coordonatori), *Lexic profesional*, Autori: Gelu Oltean, Liviu Galoş, Dumitru Zabou, Marcel Ardelean, Ştefan Pop, Dorel Şchiopu, Diana Popa, Editura Ministerului Internelor şi Reformei Administrative, 2008, Bucureşti, ISBN 978-973-745-065-4, 167 p.

Marinescu, Viorel (coord.), Rodica Hrin, Mihaela Tomescu, Mircea Hrin, Laurian Anania, *Dicţionar informatic trilingv: englez, francez, român*, Editura All, Bucureşti, 1999, ISBN 973-9431-95-x, 392 p.

Marton, Gherasim (coord.), Mihail Albotă, Dimitrie Filotti, Octavian Molea, Ioan Şalariu, *Dicţionar poliglot de Geodezie, Fotogrammetrie şi Carto-*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

grafie: engleză, română, germană, franceză, rusă, Editura Tehnică, Bucureşti, 1976, XVI + 327 p.

Mawr, Emma B., *Proverbele Românilor. English proverbs. Poverbes français. Deutsche Sprichwörter*, Kerby & Endean, London, Tip. Curţei Regale, Propr. F. Göbel, [Bucureşti], 1882, 64 p. [Cu o prefaţă de E.B. Mawer[!], datată: „Caimata, Bucuresci, 1882"].

Mawr, Emma B., *Analogous Proverbs in Ten Languages*, Elliot Stock, London, 1885, 113 p. [Index: p. 108-113].

Mawr, Emma B., *Analogous Proverbs in Ten Languages, Învăţăminte despre Paremiologie, Ortografie, Axiologie şi Spiritualitate*, Ediţie îngrijită de C. George Sandulescu şi Lidia Vianu, Contemporary Literature Press, Editura pentru Studiul Limbii Engleze prin Literatură, Bucureşti, 2011, ISBN 978-606-8366-10-4, 148 p.

Mănăilă, Doina, C. Popa, D. Popa, I.M. Popescu, V.I. Vlad, *Mic dicţionar poliglot de fizică, tehnică, matematică, în limbile română, engleză, germană, franceză*, Editura Agora Press, Bucureşti, 1995, ISBN 973-97049-6-4, 156 p.

Mezei, József, *Lexicon juridic = Jogi lexikon sorozat. Magyar-román-angol jogi, közgazdasági és üzleti szótár = Dicţionar: drept, economie, afaceri: maghiar-român-englez*, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2006, ISBN 973-655-808-8, 1377 p. [Apărut cu sprijinul financiar al Guvernului României, prin Departamentul pentru Relaţii interetnice cu contribuţia Asociaţiei Culturale Petõfi din Bucureşti].

Micu-Klein, Samuil, *Dictionarium latino-valachico-germanico-hungaricum / Dictionarium valachico-latino-germanico-hungaricum* [*Înştiinţare* şi un mic fragment], [Colaboratori: I. Molnar-Halitzki, Virág Benedek], Types et Sumtibus Typographiae Regiae Universitatis Hungaricae, Budae, 1806, [fnp].

Mihai Cerchez, Mariana Popescu-Negreanu, Dorina Togan, Rodica Popa (coord.), *Dicţionar de termeni din domeniul sticlei / Dictionary of glass-making/ Dictionnaire de verrerie / Glas-Fachwörterbuch*, Autori: Septimiu Barna, Mihai Cerchez, Mircea Nestor, Dorina Togan, Spiridon Constantin, Sanda Enescu, Gerlinde Hurezanu, Mariana Popescu-Negreanu, Rodica Popa, [Ediţia a II-a], [f.e.], 1997, ISBN 973-98080-5-0, VIII + 339 p. [Lucrare elaborată de Institutul Naţional de Sticlă şi Asociaţia Română a Sticlei în conformitate cu Dicţionarul de Termeni al Comisiei Internaţionale a Sticlei; lucrare elaborată cu sprijinul Ministerului Cercetării şi Tehnologiei].

Mihalciuc, Maria, Laura Mureşan, Gabriela Stănciulescu, Sorin V. Stan, *Dicţionar poliglot explicativ. Termeni uzuali în economia de piaţă*, Editura Enciclopedică, Bucureşti, ISBN 973-45-0110-0, 1995, 214 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Mihalciuc, Maria, Laura Mureşan, Gabriela Stănciulescu, Sorin V. Stan, László E. Csaba, *Dicţionar poliglot explicativ. 1000 termeni uzuali în economia de piaţă*, Editura Enciclopedică, Bucureşti, 1996, ISBN 973-45-0139-9, 258 p.

Mihăescu, Manuela, *COLLOC: Echivalenţe funcţionale ale termenilor uzuali specifici colectivităţilor locale: România – Franţa – Irlanda*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001, ISBN 973-8095-69-7, 135 p.

Mihăileanu, Călin (coord.), *Dicţionar de termeni folosiţi în domeniul energiei*, Autori: Horia Furtunescu, Nicolae Liciu, Eugeniu Pavel, Ionuţ Purica, A&C International S.A., Bucureşti, 1995, ISBN 2-908932-00-7, 334 p. [World Energy Council / Conseil Mondial de l'Energie / Consiliul Mondial al Energiei (C.M.E.), Comitetul Naţional Român].

Militaru, Paul, *Construcţia liniilor electrice aeriene de înaltă şi foarte înaltă tensiune. Vocabular poliglot ilustrat. Român-englez-francez-rus-german*, Colaborator: A. Gârleanu, [f.e.], Bucureşti, 1982, VI + 160 p. [Multigrafiat].

Mincu, Mioara, Elena Mironescu, Victoria Voichiţă, *Dicţionar Mondo Femina. Femei celebre din ţările europene la începutul mileniului III / Femmes célèbres des pays européenes au début du Troisième Millénaire / European Famous Women at the Begining of the Third Millenium / Berühmte Frauen der Europäischen Länder am Anfang des dritten Jahrtausends*, Editura „Ana Davila", Bucureşti, 2003, ISBN 973-85131-9-x, 339 p. [Version française: Paula Romanescu, Doina Bratu, English version: Laura Bădulescu, Roxana Maria Albu, Maria Ţăranu-Raţiu, Deutsche Fassung: Marinela Mateescu, Monica Petrescu].

Mincu, Mioara, Letitia Moraru, Rodica Radu, Roxana Maria Albu, Monica Petrescu, *Dicţionar de termeni medicali: român-englez-francez-german*, [Colecţia de manuale şcolare coordonate de dr. Mioara Mincu, director al Şcolii Sanitare Postliceale „Carol Davila"], Corint, Bucureşti, 1998, ISBN 973-9413-15-3, 183 p.

Miroiu, Mihai, *Dictionary of Economics, Financing and Banking. In Three Languages / Dictionnaire de termes économiques, financiers et de bourse. Anglais-français-roumain / Dicţionar de termeni economici, financiar-bancari şi de bursă. Engleză-franceză-română*, Editura Andreescu, Alexandria, 1992, ISBN 973-95193-6-9, 179 p.

Mocanu, Bixi-Pompiliu, Liviu Scrieciu, Speranza Tomescu, *Dicţionar român-englez-francez, englez-francez-român. Terminologie militară NATO – Logistică*, Editura Militară, Bucureşti, 2004, ISBN 973-86493-6-6, 161 p.

Mocanu, M., N. Zgardan, M. Isac, M. Zgardan, L. Ciumac, *Dicţionar de alimentaţie publică în patru limbi. Rus, român, francez, englez*, Editura Arc, Chişinău, ISBN 978-9975-61-717-8, 2015, 168 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Molea, Amelia, Maria Gabriela Moraru, *Dicţionar de termeni şi definiţii NATO* [englez-francez-român], Editura Academiei Tehnice Militare, Bucureşti, 2004, ISBN 973-640-030-1, 458 p.

Molea, Amelia, Maria Gabriela Moraru, *Dicţionar de termeni NATO: român-francez-englez*, Editura Academiei Tehnice Militare, Bucureşti, 2008, ISBN 978-973-640-138-1, 450 p.

Moloman, Bogdan Dumitru, *Dicţionar de dreptul familiei. Cu termenii şi expresiile juridice traduse în franceză, italiană şi spaniolă*, [Corectura traducerii termenilor şi a expresiilor juridice din limba română în italiană şi franceză: Delia Ioana Sima, Lazăr Ciprian Ureche], Universul Juridic, Bucureşti, 2012, ISBN 978-973-127-818-6, 378 p.

Moscopoleanul, Daniil [Daniil Mihali Adami Hagi Moscopoliteanul], *Lexicon tetraglosson*, în [*Învăţătură introducătoare*], Veneţia, 1794, [fnp].

Moscopoleanul, Daniil [Daniil Mihali Adami Hagi Moscopoliteanul], Nectarie Mitropolitul Pelagoniei, Mihail Schina, [*Vocabular în patru limbi*], în [*Învăţătură introducătoare. Cuprinde vocabular în patru limbi al celor patru obişnuite dialecte, adecă al limbii romaice simple, al românei din Mesia, al bulgarei şi al albanezei. Întocmită la început de prea respectatul şi prea învăţatul dascăl, econom şi predicator chir Daniil Moscopoleanul, spre a servi de uşor tinerilor cărturari de alte limbi. Îmbunătăţită şi adăugită prin introducerea (adaosul) unor lucruri folositoare şi demne de curiozitate, şi închinată respectuos prea sfântului şi prea învăţatului Mitropolit al Pelagoniei, prea cinstitului şi exarhului a toatei Macedoniei bulgăreşti, chir chir Nectarie din Montania, cu a cărui cheltuială s-a şi tipărit, spre folosul cuvioşilor creştini, eparhioţi ai săi*, 91 p.], Veneţia, 1802, p. 1-36. [Titlu tradus de Pericle Papahagi].

Munteanu, Dan, *Dicţionar poliglot al speciilor de păsări din România*, Societatea Ornitologică Română, Mediaş, 1992, 78 p. [Seria „Publicaţiile Societăţii Ornitologice Române", nr. 1].

Munteanu, Dan, *Dicţionar poliglot al speciilor de păsări din România*, Ediţia a 2-a, Societatea Ornitologică Română, Cluj-Napoca, 1999, 57 p. [Seria „Publicaţiile Societăţii Ornitologice Române", nr. 6].

Munteanu, Dan, *Dicţionar poliglot al speciilor de păsări din România*, Ediţia a 3-a, Societatea Ornitologică Română, Cluj-Napoca, 2001, ISBN 973-0-02479-0, 58 p. [Seria „Publicaţiile Societăţii Ornitologice Române", nr. 14].

Nagy, Iosif I., *Dicţionar poliglot cu termeni de biofizică medicală*, Colaboratori: Elisabeta Revai, Angelica Rădulescu, Viorica Niculescu, Carmen Pop, Stela Branea, Editura LITO I.M.T., Timişoara, 1991, 89 p. [Universitatea de Medicină şi Farmacie din Timişoara, Disciplina de Biofizică, Disciplina de Limbi Moderne şi Limba Română].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Năftănăilă, Ion, *Dicţionar de birotică: englez-francez-român*, Editura Tehnică, Bucureşti, 2000, ISBN 973-31-1449-9, 352 p. [cu bibl. p. 351-352].

Năftănăilă, Ion, *Dicţionar de managementul proiectelor: român-englez-francez-spaniol*, Traducere din limba franceză: Ion Năftănăilă, Prefaţă (la ediţia în limba română): Mihail Ciocodeică, Editura Tehnică, Bucureşti, 2001, ISBN 973-31-1525-8, 416 p. [Traducere după: Michel Joly, Jean Le Bissonnais, *Dictionnaire de management de projet. Français-Anglais-Espagnol*, 3e édition AFITEP (Association Française du Management de Projet), AFNOR 1996, pour l'édition originale].

Năftănăilă, Ion, Ionel Năftănăilă, *Dicţionar de internet şi telecomunicaţii: englez-francez-român*, Editura Tehnică, Bucureşti, 2000, ISBN 973-31-1460-X, 864 p.

Nedelcu, Carmen, Maria Iliescu, Gabriela Scurtu, Valeria Neagu, Adriana Costăchescu, *Dicţionar poliglot. Română. Engleză. Franceză. Germană. Italiană. Spaniolă*, Teora, Bucureşti, 2001, ISBN 973-20-0060-0, 311 p.

Negruş, Mariana, *Dicţionar poliglot*, în *Decontarea tranzacţiilor internaţionale. Acreditiv documentar. Incaso documentar. Ordin de plată. Cec. Practică românească. Uzanţe internaţionale. Dicţionar poliglot* (384 p.), 1 tom, 2 vol., Colecţia „Metode, tehnici, instrumente", Tribuna Economică, Bucureşti, 1993, p. 346-376. [Supliment la Tribuna Economică].

Negruzzi, Cost., *„Flora română". Vocabular român-latin-francez. Privitor la plante ce cresc pe pământul României*, [A doua jumătate a secolului al XIX-lea], f. 2-40. [Ms. rom. nr. 4849, B.A.R. Bucureşti].

Nenițescu, C.D. (coord.), Emil Dumitrescu, Paula Anghel, *Dicţionar poliglot de industrie şi tehnologie chimică: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1968, 786 p.

Netea, Gheorghe Alexandru, *Dicţionar ilustrat de construcţii şi arhitectură: român-englez-maghiar*, Todesco, Cluj-Napoca, vol. I (*A-B*), 2009, ISBN 978-973-7695-71-0, 140 p.

Neustädter, Mih., *Consignatio specifica omnium Plantarum quae in Magno hocce Principatu sponte sua crescunt*, în *Opinio deputationis egnicolaris systematicae in Cameralibus ordinatae circa promotionem agriculturae, manufacturarum comerciique transilvanici depromta*, Cluj, 1795, 7 p. [Biblioteca Muzeului Bruckenthal din Sibiu].

Nicolau, Edmond (coord.), Pompei Traian Teodoru, Alexandru Andreesco, *Dicţionar poliglot de electrotehnică, electronică şi telecomunicaţii: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1972, 807 p.

Nicolescu, Adrian (coord.), *Dicţionar de management al învăţământului superior din România: român, englez, francez, german*, Autori: prof. dr. Alexandra Cuniţă, prof. dr. Ioan Pânzaru, conf. dr. Ileana Baciu, conf.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

dr. Anca Cosăceanu, conf. dr. Mariana Lăzărescu, conf. dr. Viorel Vişan, conf. dr. Ioan Lăzărescu, conf. dr. Dan Mateescu, lector dr. Vasile Covaci, Ileana Busuioc, Liana Tatiana Mihăilescu, Dana Ligia Ilin, Florentina Costache, Editura Livpress, Bucureşti, 2001, ISBN 973-99830-5-7, VII + 212 p. [Universitatea din Bucureşti, Grant C 45 CNCSIS – Banca Mondială, cu versiune html pe CD-ROM].

Obrejanu, Grigore, I. Trifu, B. Sluşanski, A. Boico, *Soil science dictionary. English, French, German, Rumanian, Russian* [Dicţionar de ştiinţa solului], [f.e.], Bucureşti, 1964, 692 p.

Odiaţiu, Sanda, Mihaela Bora, Liana Maria Dinu, Vasile Popescu (trad.), *Tezaur multilingv al termenilor de mediu*, [f.e.], Bucureşti, 1999, 1 + V + 162 p. [un produs al Reţelei globale INFOTERRA-UNEP, pentru schimbul de informaţii în domeniul mediului UNEP, Programul Naţiunilor Unite pentru Mediu, Varianta în limba română elaborată de fundaţia INFOTERRA România, Ediţia a IV-a, mai 1997].

Olteanu, Luiza-Maria, *Glosar rus-englez-român de abrevieri şi acronime NATO*, Editura Universităţii Naţionale de Apărare, Bucureşti, 2005, ISBN 973-663-228-8, 50 p.

Olteanu, Luiza-Maria, *Termenii-abrevieri*, în *Terminologia NATO în limbile rusă, engleză, română* (223 p.), Editura Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I", Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-663-578-6.

Oprean, Georgel (coord.), Ştefan Olaru, Daniel David, Călin Rus, *Îndrumar lingvistic pentru subunitatea de artilerie*, Editura Arhip Art, Sibiu, 2009, ISBN 978-973-8962-72-9, 221 p.

Oprişor, Ion, *Glosar de abrevieri utilizat în documentele şi publicaţiile NATO (englez, francez şi român)*, Editura Statului Major General, Direcţia Doctrină şi Instrucţie, Bucureşti, 2004.

Opriţoiu, Ecaterina, *Dicţionar tematic francez-român-englez*, Editura EduSoft, Bacău, 2006, ISBN (10) 973-8934-09-5, (13) 978-973-8934-09-2, 186 p.

Orban, Tudorel, *Dictionary of terms used în seismic exploration / Dicţionar de termeni utilizaţi în explorarea seismică / Dictionnaire de termes utilisés dans l'exploration seismique: English-Romanian-French / Français-Roumain-Anglais / Român-Francez-Englez*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 1998, ISBN 973-575-211-5, 94 p.

Panţu, Zacharia C., *Plantele cunoscute de poporul român. Vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane şi ştiinţifice*, Institutul de Arte Grafice şi Editură „Minerva", Bucureşti, 1906 [pe copertă 1905], 393 p.

Panţu, Zacharia C., *Plantele cunoscute de poporul român. Vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane şi ştiinţifice*, Ediţia a II-a, Editura Casei Şcoalelor, Bucureşti, 1929, 424 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Papadopol, Gr., *Disertaţie pregătitoare la Dicsionarul românesc, latinesc şi elinesc*, în „Curierul de ambele sexe", periodul al IV-lea (1842-1844), ediţia a II-a, 1862, p. 28-31, 42-55, 93-96.

Pappas, Gyorgyos, *Dicţionar român-englez-grec*, Editura Senaget, [f.l.], 1999, ISBN 973-98771-6-8, 207 p.

Pappas, Gyorgyos, *Mic dicţionar uzual român-englez-grec*, în *Ghid de conversaţie român-grec. Mic dicţionar uzual român-englez-grec* (143 p.), Editura Senaget, [f.l.], 1999, ISBN 973-98771-4-1, p. 91-143.

Pashal, Ianache, *Vocabular în trei limbi* [Partea a III-a], în *Dialog în trei limbi. Adecă prin tiparul şi limba română să înveţe fiecine amândouă limbile suzerană şi protectriţă otomaniceşti şi ruseşti*, Tipografiea lui Iosef Copainig, Bucureşti, 1849, 164 p. [pe copertă: Dialoguri şi Vocabular în trei limbi: Româneşte, Ruseşte şi Turceşte pentru toate trebuinţele omului privat şi omului ostaş. Dată acum la lumină de Pitarul Ianache Pashal].

Paunchici, Iasmina, Georgeta Raţă, Adriana Ritt, Reghina Dascăl, Anca-Andreea Pavel, *Comunicare şi marketing. Culegere de termeni tehnici în limbile engleză, franceză şi română / Communication and marketing. A Compendium of Technical Terms in English, French and Romanian. / Communication et Marketing. Un recueil de termes techniques en anglais, français et roumain*, Editura Mirton, Timişoara, 2004, ISBN 973-661-273-2, 136 p.

Păltineanu, Viorel, *Dicţionar practic pentru studenţii străini. 1000 de cuvinte româneşti*, Universitatea „Babeş-Bolyai", Cluj-Napoca, 1980, 192 p. [Multigrafiat, Subtitlu pe coperta exterioară: *1000 de cuvinte româneşti*, cu indice spaniol, portughez, italian, francez, englez, german şi esperanto].

Păun, Costică, *Dicţionar de ştiinţe: meteorologie, fizica atmosferei, climatologie, agrometeorologie. Glosar de termeni. Corespondenţi în limbile: română, engleză, franceză*, Prefaţă: prof. dr. ing. Mircea Podani, Oraj 2001, Târgovişte, 2003, ISBN 973-85502-6-2, 402 p.

Păunescu, Cornel, Cornel Dina, *Lexic de termeni în limbile engleză, franceză, română din domeniul geoştiinţelor*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 1998, ISBN 973-575-213-1, 132 p. [*Lexicon de termeni aparţinând geoştiinţelor în limbile engleză şi franceză*, editat în Franţa, la Şcoala Naţională de Ştiinţe Geometrice].

Petre, Ana (coord.), *Mic dicţionar agricol. General, explicativ, poliglot* [pe coperta 1: română, franceză, spaniolă, engleză, arabă, germană, greacă], Autori: Ana Petre, Abdoulaye Sylla, Rafael Herrera Leon, Najin Al Din Ali, Franchi Wolfgang, Georgia Kalabaliki, Tipo Agronomia, Cluj-Napoca, 1984, 375 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Petrişor, Alexandru-Ionuţ, Silviu Emilian Apostol, *Dicţionar poliglot al păsărilor din România*, Casa de Editură Dokia, Cluj-Napoca, 2000, ISBN 973-9074-77-4, 114 p.

Philippide, A., *Dicţionarul limbii române* [*A-Dăzvăţ*], 1897-1905, 11744 p. [coli ministeriale]. [Ms. nr. 75673, Fondul A. Philippide, B.A.R. Iaşi].

Piirainen, Elisabeth, *Widespread Idioms in Europe and Beyond. Toward a Lexicon of Common Figurative Units.* Volume I, Series: International Folkloristics, Peter Lang Verlag, New York, Bern, Berlin, Bruxelles, Frankfurt am Main, Oxford, Wien, 2012, ISBN 9781453908457, 591 p.

Piirainen, Elisabeth, *Lexicon of Common Figurative Units. Widespread Idioms in Europe and Beyond.* Volume II, Series: International Folkloristics, Peter Lang Verlag, New York, Bern, Berlin, Bruxelles, Frankfurt am Main, Oxford, Wien, 2016, ISBN 9781433129698, 776 p.

Pisone, Domitian [Jeromonachulu], *Dicţionariu romanescu, latinescu, germanescu şi francescu: lucratu după sistemulu lexiconului de Buda cu mai multe adaugeri şi modificaţiuni*, Ioanne Weiss, Bucureşti, 1865, VII + 412 + 4 p. [nenum.].

Plahteanu, Boris (ed. coord.), *Dicţionar ilustrat poliglot în construcţia de maşini*, Autori: Irina Cozmîncă, Eugen Carata, Nicolae Seghedin, Cristian Croitoru, Corneliu Burlacu, Cătălin Dumitraş, Iulian Romanescu, Gheorghe Pleşu, Mircea Mihailide, Dan Veisa, Ştefan Boghian, Editura Performantica, Iaşi, 2005, ISBN 973-730-125-0, 344 p.

Popa, Aron (coord.), Andrei Bantaş (coord. lingv.), *Dicţionar poliglot de mine, geologie şi petrol-extracţie: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Autori: Pavel Irinevici, Sandu Apostolescu, Ion Costea, Gogu Pîrvu, Editura Tehnică, Bucureşti, 1974, 756 p.

Popa, Bazil (coord.), *Dicţionar poliglot de termotehnică şi maşini termice: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Autori: Vasile Kassian, Ioan Biriş, Sara Szekely, Elena Brumaru, Lili Chirvai, Alexandru Irimiaş, Editura Tehnică, Bucureşti, 1975, 628 p.

Popescu-Sireteanu, Ion, Gina Nimigean, Iolanda Sterpu, Ecaterina Ţăranu, *Dicţionar de verbe româneşti. Cu traducere în limbile engleză, franceză, spaniolă, greacă modernă*, Casa Editorială Demiurg, Iaşi, 2007, ISBN 978-973-152-016-2, 3 p. [nenum.] + 485 p. + 8 p. [nenum.]. [Volum editat cu sprijinul A.N.C.Ş.].

Popescu, Coralia (coord.), *Dicţionar bancar şi de asigurări. Lexic uzual (română, franceză, germană, italiană, engleză). Instituţii bancare şi de asigurare din România*, Consultant ştiinţific: Gheorghe Popescu, Ediţia a II-a actualizată şi îmbogăţită, Colecţia Dragon-Dicţionar, Editura Dragon, Bucureşti, 1994, ISBN 973-600-015-X, 164 p. [Lucrare apărută sub egida Asociaţiei Române a Băncilor şi a Uniunii Naţionale a Societăţilor de Asigurare şi Reasigurare].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Popescu, Coralia (coord.), *Dicţionar bancar. Lexic uzual în practica bancară: română, engleză, franceză, germană, italiană. Instituţii bancare din România*, Consultant ştiinţific: Gheorghe Popescu, Colecţia Dragon-Dicţionar, Editura Dragon, Bucureşti, 1993, 121 p. [Lucrare apărută sub egida Asociaţiei Române a Băncilor].

Popescu, Eugen (coord.), Simona Boştină-Bratu, Ştefan Olaru, *Dicţionar militar pentru artilerie terestră şi artilerie antiaeriană: englez-francez-român*, Editura Artileria română, Sibiu, 2004, ISBN 973-86164-0-9, 216 p.

Praedetis, Aurelius Antoninus, *Dictionarii trium lingvarum germano-latina et daco-romana*, 3 vol., 1792-1793. [Ms. nr. 86-88, Episcopia greco-catolică română din Oradea; imprimat pe legătură: *Lexicon Linguae Germ. Lat. Moldavicae*].

Prioteasa, Paula (coord.), Şerban-Christian Niculescu, *Dicţionar explicativ al documentelor, datelor şi informaţiilor comerciale utilizate în activitatea de comerţ exterior: română, engleză, franceză*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1984, 256 p. [Ministerul Comerţului Exterior şi Cooperării Economice Internaţionale].

Pume, Nikolai, Alexandru V. Magniţki, Iraklii I. Siniaghin, *Dicţionar agricol în opt limbi: rusă, bulgară, cehă, polonă, maghiară, română, germană, engleză*, 2 vol., Editura Agrosilvică, Bucureşti, 1970, Vol. I: VIII + 1047 p., Vol II: 607 p. + 15 p. [Erata].

Radu, Viorica, [*Dicţionar forestier poliglot*], în *Industria lemnului: publicaţie tehnică de specialitate în domeniul lemnului*, editat de S.C. Forest Infodoc S.A., Bucureşti, 1995-1998, ISSN 1221-6844, Anul XLVI, nr. 1-2/1995 (*A*), p. 45-47, nr. 3/1995 (*B*), p. 33-34; Anul XLVII, nr. 1/ 1996 (*C*), p. 28-31; Anul XLVIII, nr. 1/1997 (*G, H, I*), p. 29-32, nr. 2/1997 (*Î*), p. 31-32, nr. 3-4/1997 (*J, L, M*), p. 59-64, Anul XIX, nr. 1-2/1998 (*M, N*), p. 61-64; Anul XLIX, nr. 3-4/1998 (*O, P*), p. 59-64; 1999, ISSN 1453-7974, Anul XLX, nr. 1/1999 (*R*), p. 31-32.

Raţă, Georgeta, Alexandru Moisuc, Ionel Samfira, Felicia-Raluca Silion, Oana Boldea, *Apa şi agricultura. Culegere de termeni tehnici în engleză, franceză, germană şi română / Water and agriculture. A compendium of technical terms in English, French, German and Romanian / L'eau et l'agriculture. Un recueil de termes techniques en anglais, français, allemand et roumain / Wasser und Landwirtschaft. Eine Sammlung von Fachbegriffen in der Englischen, Französischen, Deutschen und Rumänischen Sprache*, Editura Mirton, Timişoara, 2004, ISBN 973-661-351-8, 263 p.

Raţă, Georgeta, Ionel Samfira, Diana-Andreea Boc-Sînmărghiţan, Monica Butnariu, *Compendium of Forage Technical Terms in English, French and Romanian*, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle-upon-Tyne, 2012, ISBN (10) 1-4438-3623-0, (13) 978-1-4438-3623-4, 354 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Rădulescu, G.M.T., *Mic dicţionar poliglot de termeni topografici român-francez-englez-arab*, Institutul Politehnic Cluj-Napoca, Cluj-Napoca, 1984, 59 p. [Multigrafiat]

Răileanu, Valeriu, Mira Stoiculescu, *Vocabular poliglot. Mobilă. Român-rus-francez-german-englez*, [f.e], Bucureşti, 1975, 147 p.

Răpan, Florian, Dan Stroescu (coord.), Dănuţ Manta, *Dicţionar englez-german-român. Terminologie militară NATO specifică Forţelor Aeriene*, Editura Universităţii Naţionale de Apărare, Bucureşti, 2003, ISBN 973-663-061-7, 121 p.

Răşenescu, Ion (coord.), Mihai Popa-Sotir, Iosif Kathrein, Cornel Popa, *Dicţionar poliglot de industrie alimentară: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1977, XVI + 620 p.

Ritt, Adriana, Georgeta Raţă, Letiţia Costea, Maria-Dana Grosseck, *Mic dicţionar de termeni pentru comunicarea organizaţională (român-englez-francez-german)*, Editura Mirton, Timişoara, 2003, ISBN 973-661-007-1, 134 p.

Rujan, Ştefania, Oana Voichici, *Mini-dicţionar al presei: francez-englez-român*, [f.e.], Târgovişte, 2005, ISBN 973-7616-05-7, 69 p.

Runcanu, Toma, Dumitru Bacinschi, Victor Ion Pescaru, Grigore Makkai, Tibor Tanczer, *Dicţionar meteorologic*, Ediţia a II-a, Societatea Meteorologică Română, Bucureşti, 2014, ISBN 978-973-0-17096-2, 1526 p.

Rusu, Gheorghe, *Mic dicţionar explicativ bancar şi financiar cu indici de termeni în limbile română, rusă şi engleză*, S.A. „Reclama", Chişinău, 1996, ISBN 9975-900-10-0, 88 p.

Rusu, Valeriu, *Mic dicţionar medical*, 2 vol., Litografia I.M.F., Iaşi, 1983, Vol. I: LXIV + 490 p., Vol. II: 1023 p. [Multigrafiat].

Rusu, Valeriu, *Dicţionar medical*, Colaboratori: Cipriana Ştefănescu, Anca Mărgineanu, Călin Liuţe, Irina Răileanu, Horaţiu Varlam, Elena Muşat, Georgian-Tiberiu Mustaţă, Gabriela Carp, Alexandru Ciochină, Bogdan Iliescu, Laurian Grindoc, Graţian Naum, Romana Cirimbei, Dragoş Grigoriu, Bogdan Ignat, Tania Elena Rusu, Cristian Apetrei, Laurenţiu Bădescu, Vasile Chiriţă (consultant pentru terminologia psihiatrică), Editura Medicală, Bucureşti, 2001, ISBN 973-39-0423-6, 1632 p. [Editat cu sprijinul Ministerului Educaţiei şi Cercetării].

Rusu, Valeriu, *Dicţionar medical*, Ediţia a II-a revizuită şi adăugită, Colaboratori la ediţia a II-a: Irena Răileanu, Walther Bild, Bogdan Stana, Călin Liuţe, Răzvan Răcilă, Vlad Bredeţean, Editura Medicală, Bucureşti, 2004, ISBN 973-39-0423-6, 1844 p. [Lucrare distinsă cu premiul „Victor Babeş" al Academiei Române, 2001, şi cu premiul „Copyro", 2001].

Rusu, Valeriu, *Dicţionar medical*, Ediţia a III-a revizuită şi adăugită, Colaboratori la ediţia a III-a: Irena Răileanu, Vlad Bredeţean, Teodora

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Alexa, Walther Bild, Călin Liuțe, Răzvan Răcilă, Editura Medicală, București, 2007, ISBN 978-973-39-1622-3, 1983 p.

Rusu, Valeriu, *Dicționar medical*, Colaboratori la ediția a IV-a: Irina Răileanu, Adina Timofti, Teodora Alexa, Vlad Bredețean, Călin Liuțe, Răzvan Răcilă, Nina Zamosteanu, Bogdan Ciuntu, Editura Medicală, București, 2010, ISBN 978-973-39-0702-2, 2064 p.

Samson, Nicolae, Doina Andronovici, Vera Ștefanovici, *Dicționar poliglot textil*, în „Studii de limbă literară și filologie", 1984, p. 2-11. [română, engleză, franceză, germană, rusă; cu 2 tab.; rez.].

Savin, Constantin, *Dicționar științific poliglot pentru domeniile: hidrologie, gospodărirea apelor, meteorologie, protecția mediului și alți termeni necesari din discipline conexe-complementare. Engleză, franceză, germană, spaniolă, rusă*, 2 vol., Editura Tipored, București, Vol. I, 1996, 1293 p., Vol II, 1997, ISBN 973-97140-5-6, 502 p.

Sârbu, Richard (coord.), *Dicționar poliglot român-englez-francez-arab-grec: nivelul I*, Autori: Domnița Alexandru, Ileana Coste, Vasile Goicu, Bujorel Ispas, Carmen Nicolescu, Liviu Țeghiu, Felicia Vlad, [Anexe: Domnița Alexandru, Richard Sârbu, Liviu Țeghiu, Felicia Vlad, Revizia traducerilor în limba engleză: Mihaela Popa, Revizia traducerilor în limba franceză: Maria Țenchea, Revizia finală: Richard Sârbu, Liviu Țeghiu], [2 vol.], Vol. I, Tipografia Universității din Timișoara, Timișoara, 1986, 247 p. [Universitatea din Timișoara, Facultatea de Filologie].

Sârbu, Richard (coord.), *Dicționar poliglot român-englez-francez-arab-grec: nivelul II*, Autori: Domnița Alexandru, Ileana Coste, Vasile Goicu, Bujorel Ispas, Carmen Nicolescu, Eleonora Preda, Ervin Sallo, Liviu Țeghiu, Felicia Vlad, Ioan Vultur, [2 vol.], Vol. II, Tipografia Universității din Timișoara, Timișoara, 1987, 204 p.

Scalistira, Gheorghe Apostol, *Vocabular franțozesc-grecesc-rumînesc*, Tipografia lui I. Eliade, București, 1835, 155 p.

Schveiger, Paul, Aurel Trofin, Maria Radu, *Dicționar de terminologie lingvistică: român-englez-francez-rus*, Editura Universității „Babeș-Bolyai", Cluj-Napoca, 1978, 371 p. [Multigrafiat, Universitatea „Babeș-Bolyai", Facultatea de Filologie].

Segal, Brad (coord.), *Dicționar poliglot de industrii alimentare*, Autori: N. Bejan, M. Munteanu, M. Pandelea, G. Sfetcu, M. Tomozei, Institutul Politehnic Galați, Galați, Vol. I: 1972, 498 p.; Vol. II: 1974, 410 p. [Ministerul Educației și Învățământului].

Sigerus, Petrus, *Verzeichnis der in Siebenbürgen wildwachsenden offiziellen Pflanzen*, în „Siebenbürgische Quartalschrift", Hermannstadt, Heft III, 1791, p. 315-316.

Silion, Felicia-Raluca, Virginia Masichevici, Maria Adriana Proca, *Bolile plantelor, în latină, engleză, franceză, germană și română / Plant Diseases,*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

in Latin, English, French, German and Romanian / Maladies des plantes, en latin, anglais, français, allemand et roumain / Lexikon der Pflanzenkrankheiten, Latein, Englisch, Französisch, Deutsch und Rumänisch, Editura Mirton, Timişoara, 2005, ISBN 973-661-694-0, 74 p.

Simionese, Vasile, Adrian Albu, *Dicţionar de matematică român-englez-francez-rus*, Tipografia Universităţii din Timişoara, Timişoara, 1977, 110 p. [Universitatea din Timişoara: Facultatea de Filologie-Istorie, Facultatea de Ştiinţe ale Naturii, Colectivul pentru şcolarizarea studenţilor străini].

Snagovanu, Josafat, *Vocabulaire de quelques mots latins expliqués en roumain et en français*, Lith. Du Senat Barousse, Paris, 1867, 410 p. + 2 p. [nenum.]. [Dedicaţie: „Pre înălţatului Prinţu Luis Carol, Domnitorul Rumănii"].

Sopa, Sorin, *Dicţionar tehnic poliglot. Motoare, automobile, tractoare. Română. Maghiară. Engleză. Germană. Franceză. Spaniolă*, Editura Microinformatica, Cluj-Napoca, 1993, ISBN 973-96096-9-4, 194 p. [Serie Enciclopedica, 2].

Stambuleanu, Adrian, Radu Georgescu, Ariadna Bour, *Dicţionar poliglot de maşini şi construcţii de maşini: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1969, 774 p.

Stana, Doina, Daniela Stana, Sándor Rozsa, Ana-Maria Florescu Gligore, *Mic dicţionar poliglot de terminologie botanică, Latină, Română, Engleză, Franceză, Germană, Maghiară*, AcademicPres, Cluj-Napoca, 2002, ISBN 973-8266-29-7, 143 p.

Stănciulescu, Gabriela (coord.), *Lexicon de termeni turistici* [român-englez-francez-german-spaniol], Autori: prof. univ. dr. Gabriela Stănciulescu, conf. univ. dr. Nicolae Lupu, conf. univ. dr. Gabriela Ţigu, Oscar Print, Bucureşti, 2002, 242 p. [cu bibl. (p. 240-242), ind.].

Stănciulescu, Gabriela, Nicolae Lupu, Gabriela Ţigu, *Dicţionar poliglot explicativ de termeni utilizaţi în turism*, All Educational, Bucureşti, 1998, ISBN 973-9337-73-2, 327 p.

Stoian, Ovidiu (coord.), *Dicţionar forestier poliglot: român, englez, german, francez în domeniile: silvicultură, exploatarea pădurilor, prelucrarea lemnului*, [2 vol.], Vol. I, S.C. Forest Infodoc S.A., Bucureşti, 1995, ISBN 973-0-00125-1, 120 p.

Stratan, Nicolae (red. resp.), Grigore Grincu, Raisa Dumitraş, Nadejda Cunicchi, Alexandru Stratan, *Dicţionar biomedical latin-român-francez-rus*, [f.e.], Chişinău, 1997, 276 p. [Universitatea Agrară de Stat din Moldova].

Surdu, Afrodita Amira, Raul Victor Surdu Soreanu, *Dicţionar poliglot de avicultură şi industria produselor avicole / Multilingual Dictionary of Poultry Management and Industry / Dictionnaire polyglotte de l'élévage et l'industrie de la volaille / Mehrsprachiges Wörterbuch von*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Geflügelhaltung und Wirtschaft, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2009, ISBN 978-973-27-1533-8, XVI + 420 p.

Szabó, Alexandru (red.), *Dicţionar tehnic poliglot: romînă, rusă, engleză, germană, franceză, maghiară*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1963, 13 p. [nenum.] + 1235 p.

Szabó, Attila M., Erzsébet M. Szabó, *Erdélyi helységnevszótár / Dicţionar de localităţi din Transilvania / Ortsnamenverzeichnis für Siebenbürgen*, Ediţia I, Kriterion, Cluj, 1992, ISBN 973-26-0296-1, 250 p.

Szabó, Attila M., Erzsébet M. Szabó, *Dicţionar de localităţi din Transilvania / Erdély Helységnevszótár / Ortsnamenverzeichnis für Siebenbürgen*, Ediţia a II-a, Editura Kriterion, Cluj-Napoca, 2003, ISBN 973-26-0732-7, X + 534 p.

Szabó, Bálint, *Dicţionar ilustrat de intervenţii la structuri portante istorice / Illustrated Dictionary of Intervention on Historic Load-bearing Structures / Történeti tartószerkezeti beavatkozások illusztrált szakszótára / Bildwörterbuch der Eingriffe in historische Tragwerke*, 2 vol., Ediţie multilingvă, Traducere în engleză şi germană: Eszter Bodor, Editor: Kirizsán Imola, Prefaţă: Bálint Szabó, Editura Utilitas, Cluj-Napoca, 2008, ISBN 978-973-9377-51-5, [Vol.] 1: ISBN 978-973-9377-43-0, 399 p., [Vol.] 2: ISBN 978-973-9377-50-8, 495 p.

Szakács, Alexandru, Ágnes Gál, Lóránd Silye, *Magyar-román-angol geológiai szótár / Dicţionar geologic român-maghiar-englez / English-Hungarian-Romanian Geological Dictionary*, Presa Universitară Clujeană – Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Cluj-Napoca, 2007, ISBN 973-610-511-3, 364 p. [cu bibl. p. 363-364].

Şelaru, Neculai (coord.), Mitică Georgescu, Ileana Svoronos, Bianca Ioriatti, Patricia Moise, *Dicţionar poliglot de vânătoare / Dictionnaire polyglotte de chaise / Mehrsprachiges Wörterbuch der Jagd / Hunting Polyglot Dictionary / Dizionario poliglotta di caccia*, Editura Cynegis, Bucureşti, 2004, ISBN 973-99848-8-6, 476 p.

Şincai, Gh., *Vocabularium pertinens ad tria regna naturae*, 1808-1810, 31 p. [Ms. nr. 482, B.A.R. Cluj].

Tanco, Lucia, Doru Scărlătescu, *Glosar român-ceh-bulgar-rus-mongol al manualului de limba română pentru anul pregătitor*, Partea I, [f.e.], Iaşi, 1976, 625 p. [Referenţi ştiinţifici: prof. dr. Hariton Vraciu, asist. Gabriel Istrate].

Tămaş, Mircea, *Dicţionar poliglot de plante medicinale. Pentru uzul studenţilor*, Litografia I.M.F., Cluj-Napoca, 1983, 49 p. [Multigrafiat, I.M.F. Cluj-Napoca, Facultatea de Farmacie].

Tămaş, Mircea, *Dicţionar poliglot de plante medicinale*, Ediţia a II-a, Tipografia U.M.F. Cluj-Napoca, 1999, 81 p. [U.M.F. „Iuliu Haţieganu" Cluj-Napoca, Facultatea de Farmacie, Catedra de Botanică Farmaceutică].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Telia, M., Ioana Macavei, Liliana Ratiu, *Dicţionar selectiv român-englez-francez de termeni utilizaţi în fizică: uz intern*, Litografia I.M.F., Cluj-Napoca, 1976, 81 p.

Teodorescu, Nicolae (coord.), Ştefan Gheorghiţă, Ieronim Mihăilă, Eliferie Rogai, Avram Marcovici, *Dicţionar poliglot de matematică, mecanică şi astronomie: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Bucureşti, Editura Tehnică, 1978, 664 p.

Tetean, Diana, Onufrie Vinţeler, *Dicţionar tematic poliglot: română, franceză, spaniolă, engleză, germană, rusă*, Risoprint, Cluj-Napoca, 2002, ISBN 973-656-261-1, 310 p.

Tîrziman, Elena, *Tehnologia Informaţiei. Dicţionar terminologic în limbile: română, franceză, engleză*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2003, ISBN 973-575-838-5, 113 p.

Toma, Mariana, Teodora Popescu-Furnea, Edmond Nawrotzky-Török, *Mic dicţionar englez-german-francez-român de termeni economici, juridici şi politici*, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2004, ISBN 973-686-624-6, 163 p.

Toma, Mariana, Teodora Popescu-Furnea, Edmond Nawrotzky-Török, *English-German-French-Romanian Pocket Dictionary of Economic, Legal and Political Terms / Mic dicţionar englez-german-francez-român de termeni economici, juridici şi politici*, Editura Cartea Virtuală, Zalău, 2005, ISBN 973-86628-6-9, 3-928708-34-1, 160 p.

Toma, Mariana, Teodora Popescu, Dana Feurdean, Edmond Nawrotzky-Török, *Mic dicţionar englez-german-francez-italian-român de termeni economici, juridici şi politici*, Ediţia a III-a revizuită şi adăugită, Colecţia „Ştiinţele educaţiei", Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2006, ISBN 973-686-869-9, 978-973-686-869-6, 268 p.

Toma, Mariana, Teodora Popescu, Dana Feurdean, Timea Tocalachis, Edmond Nawrotzky-Török, *Mic dicţionar englez-german-francez-italian-spaniol-român de termeni economici, juridici şi politici*, Ediţia a IV-a revăzută şi adăugită, Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2009, 300 p.

Tudose, Constantin, *Dicţionar sportiv poliglot: română, español, italiano, français, russkij, english, deutsch*, Editura Stadion, Bucureşti, 1973, 799 p.

Ţarcă, Mihai, Viorel Ţarcă, Ana Ţarcă, Mihaela Ţarcă, *Mic dicţionar de demografie multilingv*, Editura Junimea, Iaşi, 2009, ISBN 978-973-37-1360-9, 224 p.

Ţîştea, Dumitru, Dumitru Bacinschi, Radu Nor, *Dicţionar meteorologic român-rus-francez-englez-german-spaniol*, Institutul meteorologic, Bucureşti, 1965, 321 p.

Ţurcanu, Rodica-Cristina, *Sprachkontakterscheinungen. Rumänisch-Deutsch-Ungarisch in Baia Mare und Umgebung*, Band II: *Ein Wörterbuch zu alten und neuen Sprachkontakten*, Zusammengestellt auf Grund der

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Datensammlung in Zeitraum 1980-2005, Risoprint, Cluj-Napoca, 2005, ISBN 973-656-997-7, 75 p.

Ungureanu, Grigore, Gheorghe Dogaru, *Comunicarea comunitară & Dicţionar educativ esenţial englez-francez-român*, Omega-Lux, Bucureşti, 2008, ISBN 978-973-7856-23-4, 176 p. [cu bibl. p. 175–176].

Váczy, Coloman, *Lexicon botanicum polyglottum. Latino-daco-romanico-anglico-germanico-gallico-hungarico-rossicum / Dicţionar botanic poliglot. Latină, română, engleză, germană, franceză, maghiară, rusă*, Editura Ştiinţifică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980, 1017 p. [Revizie ştiinţifică: E. Ghişa, N. Boşcaiu (română), P. Kupás (engleză şi franceză), F. Täuber (germană), C.E. Zsigó (rusă); Coordonare redacţională şi lexicografică: Doina Elena Cioacă].

Vasilescu, Ruxandra (coord.), Daiana-Georgiana Dumbrăvescu, Raluca Borcea, Andrei Niculescu, *Dicţionar de termeni economici: român-englez-francez-spaniol*, Editura Polirom, Iaşi, 2008, ISBN 978-973-46-0938-3, 685 p.

Vasiliu, G.D. (coord.), *Dicţionar cinegetic român, francez, german, englez*, Colaboratori: Liviu Banciu, A.M. Comşia, Vasile Cotta, Sergiu Paşcovschi, C. Rosetti-Bălănescu, N. Săulescu, Aurel Volosciuc, [f.e.], [f.l.], 1965, 248 p. [Asociaţia Generală a Vânătorilor şi Pescarilor Sportivi].

Veszelski, Antal, *A növény-planták országából való erdei és mezei gyűjtemény, vagy-is fa-és fűszer könyv, mellyben azoknak deák, magyar német, Frantz, Tsech, és Oláh neveik, külső, és köz hasznaikkal egyetemben Màthiolusból's más több Fa-, több Fa-, és Fűvész-Irókból a' köz-rendű Hazafiak' kedvekért szálanként egybeszedettek*, Pest, 1798, 460 p. + 60 p. [nenum.].

Vinţeler, Onufrie (coord.), *Dicţionar tematic în română, franceză, spaniolă, engleză, germană, rusă*, Autori: Eugen Cristea, Alexandru Cristureanu, Alexandra Danciu, Vasile Frăteanu, Mircea Goga, Ioan Moga, Nicolae Nastratin, Lucia Orlandea, Alma Şeulean, Lucia Uricariu, Alle Vinţeler, Onufrie Vinţeler, [f.e.], Cluj-Napoca, 1979, 2 + 462 p. [Multigrafiat, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj-Napoca, Facultatea de Filologie].

Vlad, Iulian, Vasile Băcilă, Isabela Oprea, *Dicţionar poliglot de etologie şi fiziologie animală*, Editura Universităţii Lucian Blaga din Sibiu, Sibiu, 2004, ISBN 973-651-822-1, 133 p.

Vrabie, Laura Ana-Maria (coord.), Mariana Bara, Anca Alice Olaru, *Glosar privind Tratatul de la Lisabona*, Editura Institutul European din România, Bucureşti, 2009, ISBN 978-973-7736-79-6, VI + 198 p. [Seria Acquis comunitar].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Vrabie, Laura Ana-Maria (coord.), Mariana Bara, *Glosar bancar*, Seria Aquis comunitar, Institutul European, Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-7736-54-3, 133 p.

Zamfir, Ida, Horia Vârgolici, Vasile Zamfir, *Inginerie mecanică. Corespondenţe de termeni în limbile română-rusă-engleză*, Editura Universitas, Petroşani, 2006, ISBN (10) 973-741-024-6, (13) 978-973-741-024-5, 283 p. [V. Shvarts, *The Concise Illustrated Russian-English Dictionary of Mechanical Engineerings*, Russian Language Publisher, Moscova, 1980].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Bibliografie adnotată și ordonată cronologic

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

***** *Marsili Lexicon Latinum Walachi Ungaric*, [1687-1701], 81 f. [Ms. nr. 116, Colecţia Marsigli, Biblioteca Universităţii Regale din Bologna; titlu preluat de pe coperta de piele verde a manuscrisului].**

Lexiconul în trei limbi (latină, română şi maghiară) provine din Transilvania sau din Banat, fiind scris cel mai probabil de un autor de origine germană (Seche 1966, p. 10). Manuscrisul, achiziţionat de contele italian Luigi Ferdinando Marsigli, este cunoscut sub numele de *Lexiconul* sau *Dicţionarul marsilian* (*Lexicon Marsilianum* în ediţia lui Carlo Tagliavini). Conţine „2394 de cuvinte şi, către sfârşit, numeralele de la unu până la o sută; ici colo lipsesc câteva traduceri; 13 în partea unguréască şi 52 în cea românească" (Tagliavini 1929, p. 3), cuvintele fiind selectate la nivelul vocabularului general. Lexiconul reuşeşte să evite caracterul de glosar pe care îl aveau dicţionarele bilingve (ediţia Tagliavini 1930, *Prefaţă*, p. 7). Lucrarea marchează „începutul influenţei maghiare asupra lexicografiei româneşti" (Seche 1966, p. 10), partea românească fiind scrisă cu grafie latină în sistem maghiar. V. ediţia Tagliavini (1930).

Referinţe: Carlo Tagliavini, *Despre „Lexicon Marsilianum". Dicţionar latin-romîn-maghiar din secolul al XVII-lea*, Bucureşti, 1929, 13 p.; *** *Il „Lexicon Marsilianum". Dizionario latino-rumeno-ungherese del sec. XVII.* Studio filologico e testo de Dr. Carlo Tagliavini, Cultura Naţională, Bucureşti, 1930, p. 7; Seche 1966, p. 10; Daniele Pantaleoni, *Observaţii asupra textelor româneşti vechi cu alfabet latin (1570-1703)*, în „Philologica Jassyensia", An III, Nr. 1, 2007, p. 49.

G.M., A.P.

Theodoros Anastasios Kavalliotis [Theodor Cavallioti], [*Vocabular grec-aromân-albanez*], în *Protopeiria* [*Prima învăţătură*], Veneţia, 1770, [104 p.].

Anexă a unui manual de citire în limba greacă, vocabularul în trei limbi (greacă, aromână şi albaneză), conţine „1170 de cuvinte greceşti, traduse în aromâneşte şi albanezeşte" (Capidan 1932, p. 49). Cuvintele din vocabularul general sunt grupate pe trei coloane, în prima sunt trecute cuvintele greceşti, iar în următoarele două, traduceri în celelalte două limbi (*ibid.*). Vocabularul este considerat prima mărturie scrisă a dialectului aromân, fiind reprodus şi îmbogăţit de mai multe ori (la fiecare aproape o sută de ani): întâi în 1774, de către Johann Thumann, care adaugă o primă coloană cu traducerile în latină ale cuvintelor greceşti, în 1895, de către Gustav Meyer, care se opreşte la primele 96 de pagini (*ibid.*, p. 50), şi în 1998, de către Armin Hetzer, care adaugă limba germană.

Referinţe: Johann Thumann, cap. *Über die Geschichte und Sprache der Albaner und der Wlachen*, în *Untersuchungen über die Geschichte der östlichen europäischen Völker*, Leipzig, 1774, p. 169-366; Gustav Meyer, *Albanesische Studien IV. Das griechisch-südrumänisch-albanesische Wortverzeichnis des Kavalliotis*, Wien, 1895; BRV, II, nr. 373, p. 194; Th. Capidan, *Aromânii. Dialectul aromân, studiu lingvistic*, Bucureşti, 1932 (Acad. Rom., „Studii şi cercetări", XX), p. 49-53; Victor Papacostea, *Povestea unei cărţi. Protopiria lui Cavalioti: „ein unicum"*, în *Omagiu lui Constantin Kiriţescu*, Bucureşti, 1937, p. 665-674; Armin Hetzer, *Das dreisprachige*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Wörterbuch des Theodorus Anastasiu Kavalliotis aus Moschopolis gedruckt 1770 in Venedig. Albanisch-Deutsch-Neugriechisch-Aromunisch, în „Balkan-Archiv", Neue Folge, Beiheft, vol. 1, Hamburg, 1981; *** *Dicționar enciclopedic*, vol. I, 1993, p. 341; Armin Hetzer, *Das viersprachige Wörterverzeichnis von „Theodoros Anastasiu Kavalliotis" aus Moschopolis, gedruckt 1770 in Venedig, „albanisch-deutsch-neugriechisch-aromunisch". Aktualisierte Neuausgabe*, Hamburg, 1998; Wolfgang Dahmen, *Latein und Romanisch und die Versuche zur Verschriftung des Aromunischen zu Anfang des 19. Jahrhunderts*, în Wolfgang Dahmen *et al.* (ed.), *Latein und Romanisch: Romanistiches Kolloquium I*, Gunter Narr Verlag Tübingen, 1987, p. 40-52; BRV, V, nr. 373, p. 254.

A.P.

József Benkö, *Nomina vegetabilium. Lat. Hung. et Valachice* [*Glosar latin-maghiar-român*], în „Magyar könyvház", vol. II, Pozsony, 1783, p. 405-432.

Glosarul, redactat de profesorul secui József Benkö, în trei limbi (latină, maghiară și română), conține 620 de nume de plante (Seche 1966, p. 17), grupate pe clase (de plante) și nu alfabetic. Tipărit alături de alte articole în revista „Magyar könyvház", este considerat „primul glosar de nume de plante care interesează limba română" (*ibid.*, p. 16, v. Coteanu 1942, Chivu 2014), așadar primul glosar poliglot de botanică care conține limba română. Pe de altă parte, glosarul marchează „începutul lexicografiei tipărite" (Seche 1966, p. 16-17), stă la „baza lexicografiei românești de plante" (Dumitrașcu 1990, p. 401), fiind folosit la redactarea unor liste ulterioare de plante.

Referințe: Ion Coteanu, *Prima listă a numelor românești de plante*, Institutul de Lingvistică, București, 1942, 34 p.; Al. Borza, *Numiri românești de plante în vocabulare și dicționare românești din secolele al XVII-lea și al XVIII-lea*, în „Cercetări de lingvistică" III, 1958, p. 199-218; Seche 1966, p. 16-17; Katalin Dumitrașcu, *Benkö József despre interferențele lingvistice din Transilvania*, în „Limba română", vol. 39, 1990, nr. 5-6, p. 401-404; Gheorghe Chivu, *Nume de plante în texte vechi românești*, în Oliviu Felecan (ed.), *Proceedings of ICONN 2*, 2013, p. 1000-1015; Gheorghe Chivu, *Prima listă de plante și începuturile terminologiei botanice românești*, în Oana Uță Bărbulescu, Gh. Chivu (ed.), *Ion Coteanu – in memoriam*, Editura Universității din București, București, 2014, p. 95-100.

A.P.

Petrus Sigerus, *Verzeichnis der in Siebenbürgen wildwachsenden offiziellen Pflanzen*, în „Siebenbürgische Quartalschrift", Hermannstadt, Heft III, 1791, p. 315-316.

Farmacistul sas Petrus Sigerus publică lista de 175 de nume de plante din Transilvania, în cinci limbi (latină, germană, dialectul săsesc, maghiară și română). Articolele sunt organizate tabelar, pe șase coloane. Primele două coloane cuprind denumirea științifică și denumirea utilizată în domeniul farmaciei, iar celelalte conțin denumirile corespunzătoare acestora în celelalte patru limbi menționate. Majoritatea fitonimelor sunt preluate de la József Benkö, dovada constând în faptul că preia și greșelile acestuia. P. Sigerus înlocuiește

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

grafia maghiară cu cea germană, completează sau reduce unele fitonime de la Benkö şi adaugă optsprezece denumiri noi (Pop 1930, p. 237).

Referinţe: Şt. Orăşanu, *Botanica populară. Note critice*, Tipografia Corpului Didactic C. Ispăsescu & G. Brătănescu, Bucureşti, 1900, p. 11; Vasile Bologa, *Cronică şi notiţe*, în „Revista istorică", XV, 1929, p. 87-88; Al. Borza, *Primul dicţionar de ştiinţe naturale românesc, Vocabularium pertinens ad tria Regna Naturae de Gh. Şincai*, în „Dacoromania", Anul V, 1927-1928, Institutul de Arte Grafice „Ardealul", Cluj, 1929, p. 553-562; E. Pop, *Cei dintâi culegători ai numelor româneşti de plante*, II, nr. 3, 1930, p. 237; Ion Coteanu, *Prima listă a numelor româneşti de plante*, Institutul de Lingvistică Română, Bucureşti, 1942, p. 6; Seche 1966, p. 24; Karin Braisch, *Samuel Kräutner und Petrus Sigerus, zwei bedeutende Hermannstädter Apotheker (Samuel Kräutner and Petrus Sigerus, Two Important Pharmacists from Hermannstadt)*, Arbeitskreis für Siebenbürgische Landeskunde, în „Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde", XII/1989, No: 1, p. 29-42; Dumitru Bejan, *Nume româneşti de plante*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991, p. 7; *** *Benkö József. Transsilvania specialis. Erdély fôldje és népe*, Fordította, bevezetô tanulmánnyal és jegyzetekkel közzéteszi Szabó György, Elsô kötet, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest – Kolozsvár, 1999, p. 93; Liliana Soare, *Şcoala Ardeleană. Aspects of Biology Terminology*, în „Analele Universităţii din Craiova. Seria Ştiinţe Filologice. Lingvistică", XXXII (1-2), 2010, p. 364; Gheorghe Chivu, *Prima listă de plante şi începuturile terminologiei botanice româneşti*, în Oana Uţă Bărbulescu, Gh. Chivu (ed.), *Ion Coteanu – in memoriam*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2014, p. 95-100.

O.Z.

Samuel Kräutner, *Nachtrag zu des Herrn Profisor Sigerus Verzeichniss wildwachsender Siebenbürgisher offizineller Pflanzen*, în „Siebenbürgische Quartalschrift", Hermannstadt, Heft IV, 1793, p. 351-356.

Samuel Kräutner, farmacist german din Transilvania, publică o listă ce cuprinde 196 de denumiri de plante, în patru limbi (latină, maghiară, germană şi română), intitulată *Supliment la lista de plante medicinale sălbatice din Transilvania a profesorului Sigerus*. Articolele sunt organizate într-un tabel cu patru coloane, fiecare articol fiind format din denumirea ştiinţifică a plantei şi corespondentele sale în celelalte trei limbi. Lucrarea spiţerului urmează cronologic listei de plante a lui P. Sigerus (1791), preluând-o şi completând-o cu douăzeci şi una de denumiri noi.

Referinţe: Şt. Orăşanu, *Botanica populară, Note critice*, Tipografia Corpului Didactic C. Ispăsescu & G. Brătănescu, Bucureşti, 1900, p. 11; E. Pop, *Cei dintâi culegători ai numelor româneşti de plante*, II, în „Ţara Bârsei", nr. 3, 1930, p. 238; Ion Coteanu, *Prima listă a numelor româneşti de plante*, Institutul de Lingvistică Română, Bucureşti, 1942, p. 6; Karin Braisch, *Samuel Kräutner und Petrus Sigerus, zwei bedeutende Hermannstädter Apotheker (Samuel Kräutner and Petrus Sigerus, Two Important Pharmacists from Hermannstadt)*, în „Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde", XII/1989, No: 1, p. 29-42; Dumitru Bejan, *Nume româneşti de plante*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991, p. 8.

O.Z.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Aurelius Antoninus Praedetis, *Dictionarii trium lingvarum germano-latina et daco-romana*, 3 vol., 1792-1793. [Ms. nr. 86-88, Episcopia greco-catolică română din Oradea; imprimat pe legătură: *Lexicon Linguae Germ. Lat. Moldavicae*].

Lexiconul, datat 1792-1793, reprezintă unul dintre cele trei dicţionare poliglote ale ultimului deceniu al secolului al XVIII-lea. Pe fişa bibliografică, care însoţeşte acest manuscris la Episcopia greco-catolică română din Oradea, este indicat anul 1793 ca an al scrierii sale. După cifrele romane originale, reiese că a fost scris în 1796 (Borza 1958, p. 209). Autorul, Aurelianus Antoninus Praedetis / Praedes / Predetici Nasody, este ardelean, fost auditor de regiment, şi, se pare, a redactat lucrarea în perioada în care s-a aflat în Moldova, datând-o cu anul de la „fundarea Romei 2546" (Iorga 1901, p. 284). Lucrarea priveşte vocabularul general şi cuprinde cuvinte în trei limbi (germană, latină şi română). Lexiconul este organizat sub forma unei liste de cuvinte enumerate alfabetic, pe două coloane, cea din dreapta conţine cuvintele germane şi corespondentele latineşti, iar cea din stânga cuvintele corespondente în limba română. Dicţionarul cuprinde numeroase regionalisme moldoveneşti şi are un „aspect cu totul sumar... fiind lipsit de orice aparat ştiinţific" (Seche 1966, p. 18). Pentru denumirile de plante înregistrate în dicţionar, autorul oferă denumiri ştiinţifice prelinneene (Borza 1958, p. 213).

Referinţe: N. Iorga, *Istoria literaturii române în secolul al XVIII-lea*, vol. I, Institutul de Arte grafice, Editura Minerva, Bucureşti, 1901, p. 283-284; László Gáldi, Samuelis Klein, *Dictionarium valachicum-latinum*, Budapesta, 1944, p. XIV, 23; Al. Borza, *Numiri româneşti de plante în vocabulare şi dicţionare din secolele al XVII-lea-XVIII-lea*, în „Cercetări de Lingvistică", III, 1958, p. 200-225; I. Gheţie, *Opera lingvistică a lui Ion Budai-Deleanu*, Editura Academiei R.S. România, Bucureşti, 1966, p. 95; Seche 1966, p. 18.

O.Z.

Daniil Moscopoleanul [Daniil Mihali Adami Hagi Moscopoliteanul], *Lexicon tetraglosson*, în [*Învăţătură introducătoare*], Veneţia, 1794, [fnp].

Parte a unui manual de neogreacă, realizat de cărturarul aromân Daniil Moscopoleanul, lexiconul de conversaţie este redactat în patru limbi: aromână (Bardu 2007, p. 98-99, şi nu română, *cf.* Haensch 1991, p. 2917), albaneză, neogreacă şi bulgară. Conţine fraze aromâneşti, însoţite de traduceri. Traducerea în limba bulgară este realizată de protopopul bulgar de Ohrida. Este destinat persoanelor interesate de învăţarea limbilor balcanice (*ibid.*, p. 100), în vederea dezvoltării relaţiilor comerciale (Capidan 1932, p. 53). Lexiconul constituie o „contribuţie textuală semnificativă a aromânei în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea" (Dahmen 1987, p. 41). Este, în acelaşi timp, o „combinaţie remarcabilă de limbi pentru secolul al XVIII-lea" (Haensch 1991, p. 2917). Lucrarea cunoaşte trei ediţii. În cea de-a treia ediţie, publicată în 1841, limbile

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

aromână şi albaneză sunt înlocuite cu limba turcă, lexiconul grec-turc-bulgar servind nevoilor de comunicare ale bulgarilor în relaţiile comerciale (Capidan 1932, p. 53-54). V. ediţia a doua ([2]1802).

Referinţe: Pericle N. Papahagi, *Scriitori aromâni în secolul al XVIII-lea (Cavalioti, Ucuta, Daniil)*, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl", Bucureşti, 1909, p. 107; BRV, II, nr. 654, p. 439; Th. Capidan, *Aromânii. Dialectul aromân, studiu lingvistic*, în „Studii şi cercetări", XX, 1932, p. 49-59; Jürgen Kristophson, *Das Lexikon Tetraglosson des Daniil Moschopolitis*, în „Zeitschrift für Balkanologie", 10/1, 1974, p. 1-128; Wolfgang Dahmen, *Latein und Romanisch und die Versuche zur Verschriftung des Aromunischen zu Anfang des 19. Jahrhunderts*, în Wolfgang Dahmen *et al.* (ed.), *Latein und Romanisch: Romanistiches Kolloquium I*, Gunter Narr Verlag Tübingen, 1987, p. 40-52; Günther Haensch, *Die mehrsprachigen Wörterbücher und ihre Probleme*, în Franz Josef Hausmann *et al.* (ed.), *Wörterbücher. Dictionaries. Dictionnaires – Ein internationales Handbuch zur Lexikographie*, vol. 3, Walter de Gruyter, Berlin, New York, 1991, p. 2917, 2929; Grigore Brâncuş, *Observaţii asupra structurii vocabularului aromân în Dicţionarul lui Daniil Moscopoleanul*, în „Studii şi cercetări lingvistice", XVIII, nr. 1, 1992, p. 39-43; *** *Dicţionar Enciclopedic*, vol. II, p. 15; Nistor Bardu, *Limba scrierilor aromâneşti de la sfârşitul secolului al XVIII-lea* [teză de doctorat, cond. şt.: prof. univ. dr. Nicolae Saramandu, subiect: Teodor Cavalioti, Daniil Moscopoleanu, Constantin Ucuta], 2001; Nistor Bardu, *Eighteenth Century Aromanian Writers: the Enlightenment and the Awakening of National and Balkan Consciousness*, în „Philologica Jassyensia", vol. 3, nr. 1, 2007, p. 93-102.

A.P.

Mih. Neustädter, *Consignatio specifica omnium Plantarum quae in Magno hocce Principatu sponte sua crescunt*, în *Opinio deputationis egnicolaris systematicae in Cameralibus ordinatae circa promotionem agriculturae, manufacturarum comerciique transilvanici depromta*, Cluj, 1795, 7 p. [Biblioteca Muzeului Bruckenthal din Sibiu].

Repertoriul tuturor plantelor spontane specifice Marelui Principat reprezintă un apendice de şapte pagini (nenumerotate) al unui document administrativ emis de guvernul din Transilvania. Lista doctorului sibian este organizată în trei părţi şi cuprinde 223 de nume populare de plante, în patru limbi (latină, germană, maghiară şi română) (Pop 1930, p. 238). Componenta multilingvă apare în prima şi în ultima parte a listei. Articolele sunt enumerate tabelar, fără a se respecta ordinea alfabetică, intrarea, reprezentată de numele ştiinţific al speciei respective, fiind urmată de fitonimele vernaculare din celelalte trei limbi menţionate. Pentru opt intrări lipsesc echivalenţii ungureşti, iar pentru 39, cei româneşti (Veress 1931, p. 97). Prima parte a listei cuprinde 199 de termeni botanici. Partea a treia a listei, numită *Herbæ denique fequentes in Officionalibus Hortis coli & curari debent*, cuprinde 23 de termeni care denumesc plante medicinale cultivate. În fiecare caz, pentru denumirea germană se folosesc caractere gotice, iar pentru termenii româneşti o grafie maghiarizantă. Partea a doua a listei, *Herbæ autem fequentes, hucadusque ab exteris Oris ad nos translatæ vel adveétæ, in Patria quoque noftra Tranfilvania in fufficienti quantitate repériuntur*, cuprinde opt denumiri în limba latină şi

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

câteva scurte detalii despre acestea (ex.: „Hepatica nobilis, multis in Sylvis."). Lista lui Mih. Neustädter cuprinde lista de plante a lui P. Sigerus (1791) şi câteva denumiri româneşti originale (Pop 1930, p. 238).

Referinţe: Vasile Bologa, *Cronică şi notiţe*, în „Revista istorică", XV, 1929, p. 87-88; E. Pop, *Cei dintâi culegători ai numelor româneşti de plante*, II, în „Ţara Bârsei", 1930, nr. 3, p. 234-244; Andrei Veress, *Bibliografia română-ungară, Vol. II: Românii în literatura ungară şi ungurii în literatura română* (1781-1838), Cartea Românească, Bucureşti, 1931, p. 97; Dumitru Bejan, *Nume româneşti de plante*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991, p. 8; Liliana Soare, *Şcoala Ardeleană. Aspects of Biology Terminology*, în „Analele Universităţii din Craiova. Seria Ştiinţe Filologice. Lingvistică", XXXII (1-2), 2010, p. 364.

O.Z.

Antal Veszelszki, *A növény-planták országából való erdei és mezei gyűjtemény, vagy-is fa-és fűszer könyv, mellyben azoknak deák, magyar német, Frantz, Tsech, és Oláh neveik, külső, és köz hasznaikkal egyetemben Màthiolusból's más több Fa-, több Fa-, és Fűvész-Irókból a' köz-rendű Hazafiak' kedvekért szálanként egybeszedettek*, Pest, 1798, 460 p. + 60 p. [nenum.].

Lucrarea lui Veszelski Antal, doctor şi botanist maghiar, *O colecţie din lumea plantelor de câmp şi de pădure, adică o carte a arborilor şi plantelor*, conţine denumiri de plante, în şase limbi (latină, maghiară, germană, cehă, franceză şi română) (Bejan 1991, p. 8). Volumul cuprinde descrierea a 518 plante, prezentate alfabetic, după denumirea lor ştiinţifică (Veress 1931, p. 108). În prefaţă, autorul indică drept sursă lista cu nume de plante a lui József Benkö, lucrarea de faţă fiind cea mai completă retipărire a acesteia, „dar cu multe greşeli de tipar" (Coteanu 1942, p. 6).

Referinţe: Andrei Veress, *Bibliografia română-ungară, Vol. II: Românii în literatura ungară şi ungurii în literatura română (1781-1838)*, Cartea Românească, Bucureşti, 1931, p. 108; Ion Coteanu, *Prima listă a numelor româneşti de plante*, Institutul de Lingvistică Română, Bucureşti, 1942, p. 6; Dumitru Bejan, *Nume româneşti de plante*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991, p. 8; *** *Benkö József. Transsilvania specialis. Erdély földje és népe*, Fordította, bevezetô tanulmánnyal és jegyzetekkel közzéteszi Szabó György, Elsô kötet, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest – Kolozsvár, 1999, p. 46; Éva Vörös, *A magyar gyógynövények neveinek történeti-etimológiai szótára*, Debrecen, 2008, p. 14; Rácz János, *Növénynevek enciklopédiája az elnevezések eredete. A növények kultúrtörténete és élettani hatása*, Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2010, p. 15, 34; Gheorghe Chivu, *Prima listă de plante şi începuturile terminologiei botanice româneşti*, în Oana Uţă Bărbulescu, Gh. Chivu (ed.), *Ion Coteanu – in memoriam*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2014, p. 95-100.

O.Z.

***** [*Lexicon greco-slavo-moldo-latin*], [Sfârşitul secolului al XVIII-lea], 410 f. [Ms. nr. 3691, Biblioteca Academiei de Ştiinţe a Ucrainei].**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Manuscrisul, păstrat din 1945 la Kiev şi căruia îi lipsesc primele şi ultimele două pagini, prezintă probleme de datare şi de paternitate, până în prezent fiind formulate două ipoteze. Conform ipotezei istoricului Alexandru Nichitici, ar fi vorba despre un dicţionar în patru limbi realizat de Nicolae Milescu Spătarul spre finele secolului al XVII-lea. Cărturarul a primit, într-adevăr, în 1672, la sosirea în Rusia, sarcina de a scrie un dicţionar ruso-greco-latin, dar nu există indicii clare că acest dicţionar a fost scris, cu atât mai puţin indicii că ar fi inclus şi limba română. Conform celeilalte ipoteze, bazată pe caracteristici paleografice şi lexicografice, este vorba despre o lucrare elaborată la sfârşitul secolului al XVIII-lea. Examenul filigranologic al hârtiei, imprimată cu două tipuri de filigrane („strugure cu suport" şi „trei pălării"), indică anul 1791 (Pelin 2005, p. 7). Vechimea hârtiei concordă cu datarea „1789" din fişierul bibliotecii din Kiev, care ar consemna informaţia de pe una din paginile pierdute. Examenul conţinutului relevă o lucrare în două părţi: un lexicon mai degrabă bilingv, greco-român, completat parţial cu echivalente slavone şi latine (*ibid.*, p. 8). Mai mult, a doua parte, intitulată *Scara acestui Lexicon, în care numărul ce iaste pus pre la cuvinte arată fiştecare cuvînt la ce faţă înapoi a Lexiconului să află*, reprezintă o listă inversă (*ibid.*). Aceasta este o particularitate lexicografică modernă, specifică mai degrabă sfârşitului secolului al XVIII-lea, relevantă pentru scopul practic al lucrării: întrebuinţarea în traducerile româno-greceşti şi în cele greco-româneşti. V. ediţia Nichitici (2015).

Referinţe: Valentina Pelin, *Aprecieri despre două manuscrise de la Kiev. Ficţiune şi realitate*, în „Cugetul", nr. 1, 2005, p. 6-15; Eugen Munteanu, *Nicolae Spătarul Milescu lexicograf? Despre o falsă paternitate literară şi despre o ediţie ratată (I, II)*, în „Cronica veche", Anul VII, nr. 8(79), 2017, p. 8; nr. 9 (80), 2017, p. 9.

A.P.

***** [*Vocabular greco-româno-german*], [Sfârşitul secolului al XVIII-lea], f. 64^{v}- 65^{v}. [Ms. rom. nr. 1437, B.A.R. Bucureşti].**

Micul vocabular, de numai trei pagini, face parte din manuscrisul unui miscelaneu, datat la sfârşitul secolului al XVIII-lea (Ştrempel 1978, p. 330). Este scris în trei limbi (greacă, română, germană) şi conţine 51 de intrări greceşti, care privesc vocabularul general.

Referinţe: Ştrempel 1978, p. 330.

A.P.

***** [*Vocabular greco-româno-turc*], [Sfârşitul secolului al XVIII-lea], f. 87-88^{v}. [Ms. rom. nr. 1785, B.A.R. Bucureşti].**

Micul vocabular, de numai patru pagini, face parte din manuscrisul unui miscelaneu, datat la sfârşitul secolului al XVIII-lea (Ştrempel 1983, p. 60). Este

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

scris în trei limbi (greacă, română, turcă) şi priveşte vocabularul general.

Referinţe: Ştrempel 1983, p. 60.

A.P.

***** [*Vocabular greco-ruso-român*], f. 1-26^{v}, [*Vocabular ruso-româno-grec*], f. 27-59^{v}, [*Vocabular greco-româno-grec*], f. 60-75^{v}, [*Vocabular româno-ruso-grec*], f. 76-102^{v}, [Sfârşitul secolului al XVIII-lea]. [Ms. rom. nr. 1169, B.A.R. Bucureşti].**

Manuscrisul, datat la sfârşitul secolului al XVIII-lea (Ştrempel 1978, p. 247), cuprinde patru ordonări ale unui vocabular general, în trei limbi (greacă, română, rusă). Rând pe rând, fiecare dintre cele trei limbi este limbă sursă, limba greacă fiind sursă de două ori, cu schimbarea ordinii limbilor ţintă. Varianta, în care vocabularul este ordonat alfabetic după limba română, conţine 1194 de intrări.

Referinţe: Ştrempel 1978, p. 247.

A.P.

***** [*Dicţionar francez-grec-român*], [1800], [fnp]. [Ms., Biblioteca lui Gh. A. Sturdza de la Miclăuşeni].**

Manuscrisul, descoperit de Nicolae Iorga în biblioteca lui Gh. A. Sturdza de la Miclăuşeni (Seche 1966, p. 20), conţine trei limbi (franceză, greacă şi română). V. fragmentul publicat de N. Iorga (1921).

Referinţe: Seche 1966, p. 19-20.

A.P.

Paul Iorgovici, [*Dicţionar în patru limbi: român-german-francez-latin*], [1800], [fnp].

Dicţionarul lui Paul Iorgovici, elaborat în jurul anului 1800, este primul dicţionar în patru limbi (română, germană, franceză şi latină) din lexicografia românească. Lucrarea nu s-a păstrat, date privind modul de alcătuire şi de redactare a acesteia, parvenind, indirect, prin intermediul *Observaţiilor de limbă rumânească*, tipărite de autor în 1799. Iorgovici îşi propusese editarea unui glosar care să cuprindă echivalentele latineşti ale cuvintelor nelatine din limba română, în scopul înlocuirii termenilor din urmă cu cei de origine latină. Autorul viza remodelarea în sens etimologist a cuvintelor româneşti de origine latină, a căror formă se îndepărta de etimon, precum şi crearea de cuvinte noi, prin derivare cu sufixe latineşti de la rădăcini de aceeaşi origine.

Referinţe: Seche 1969, p. 18-19.

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ion Budai-Deleanu, [*Lexicon româno-latino-german*], [fragmente din litera *A*], în [*Scrieri*, 164 f.], [Începutul secolului al XIX-lea], f. 103-120^{v}. [Ms. rom. nr. 2424, B.A.R. Bucureşti].

Fragmentul face parte dintr-o serie de lexicoane, majoritatea bilingve (german-român, latin-român, francez-român), concepute de Ion Budai-Deleanu, neterminate (Damian 2013, p. 1161), dar păstrate în manuscris. Acest fragment, scris în trei limbi (română, latină, germană), face trecerea de la dicţionarul latin-român la cel român-german, cunoscută fiind activitatea lexicografică în acest sens a autorului (Gheţie 1966, p. 98).

Referinţe: I. Gheţie, *Opera lingvistică a lui Ion Budai-Deleanu*, Editura Academiei R.S. România, Bucureşti, 1966, p. 95, 98; Ştrempel 1983, p. 270; Andreea Iuliana Damian, *Ion Budai Deleanu – Metalanguage and Symbol*, în Iulian Boldea (ed.), *The Proceedings of the International Conference Literature, Discourse and Multicultural Dialogue* I, Arhipelag XXI Press, Târgu Mureş, 2013, p. 1160-1165.

A.P.

Daniil Moscopoleanul [Daniil Mihali Adami Hagi Moscopoliteanul], Nectarie Mitropolitul Pelagoniei, Mihail Schina, [*Vocabular în patru limbi*], în [*Învăţătură introducătoare. Cuprinde vocabular în patru limbi al celor patru obişnuite dialecte, adecă al limbii romaice simple, al românei din Mesia, al bulgarei şi al albanezei. Întocmită la început de prea respectatul şi prea învăţatul dascăl, econom şi predicator chir Daniil Moscopoleanul, spre a servi de uşor tinerilor cărturari de alte limbi. Îmbunătăţită şi adăugită prin introducerea (adaosul) unor lucruri folositoare şi demne de curiozitate, şi închinată respectuos prea sfântului şi prea învăţatului Mitropolit al Pelagoniei, prea cinstitului şi exarhului a toatei Macedoniei bulgăreşti, chir Nectarie din Montania, cu a cărui cheltuială s-a şi tipărit, spre folosul cuvioşilor creştini, eparhioţi ai săi*, 91 p.], Veneţia, 1802, p. 1-36. [Titlu tradus din greacă de Pericle Papahagi].

Vocabularul, ajuns la a doua ediţie, este scris în patru limbi (aromână, albaneză, neogreacă şi bulgară). Reeditarea are scopul de a răspunde nevoilor de comunicare ale bulgarilor din Macedonia (Capidan 1932, p. 54, Bardu 2007, p. 97). Lucrarea este alcătuită din două părţi: vocabularul, organizat pe patru coloane, şi o *Învăţătură creştinească*, urmată de noţiuni elementare de fizică, aritmetică, calendaristică (BRV, II, nr. 654, p. 440). V. prima ediţie ([1]1794).

Referinţe: William Martin Leake, *Researches in Greece*, London, 1814, p. 381 ş.u.; Fr. Miklosich, *Rumunische Untersuchungen*, Wien, 1881, p. I, 2, 43 ş.u.; Gustav Meyer, *Albanesische Studien IV. Das griechisch-südrumänisch-albanesische Wortverzeichnis des Kavalliotis*, Wien, 1895, p. 1; Pericle N. Papahagi, *Scriitori aromâni în secolul al XVIII-lea (Cavalioti, Ucuta, Daniil)*, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl", Bucureşti, 1909, *passim*; BRV, II, nr. 654, p. 439-443; Th. Capidan, *Aromânii. Dialectul aromân, studiu lingvistic*, Academia Română, Bucureşti, în „Studii şi cercetări", XX, 1932, p. 53-59; Nistor Bardu, *Eighteenth Century Aromanian Writers:*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

the Enlightenment and the Awakening of National and Balkan Consciousness, în „Philologica Jassyensia", vol. 3, nr. 1, 2007, p. 93-102.

A.P.

Ştefan Crişan (Körösi), *Covventario românesc-latenesc-unguresc. Dicţionaru lui Körözi literatoru român din Wasarhely*, 1803, 310 p. [Ms. VI-32, BCU „Mihai Eminescu" din Iaşi].

Manuscrisul lexiconului, elaborat de filologul ardelean Ştefan Crişan (Körösi), în trei limbi (română, latină şi maghiară), numără peste 10000 de cuvinte-titlu (Seche 1966, p. 23). Dicţionarul propriu-zis este urmat de o *Pro memoria* scrisă de Gh. Asachi, iar apoi de *Observationes etymologicae* [*Observaţii etimologice*] ale autorului. Tot Gh. Asachi notează, în 1820, pe prima foaie numerotată, titlul *Dicţionaru lui Körözi literatoru român din Wasarhely*. Hârtia, de format 25 x 39 cm, are filigran (Vitcu 2002, p. 145). Legătura este originală, cu coperte din carton marmorat, cotor pe şase nervuri profilate şi colţuri de piele (*ibid.*).

Referinţe: G. Blédy, *Viaţa şi activitatea filologică a lui Ştefan Crişan Körösi*, în „Studia Universitatis Babeş Bolyai", seria 4, fasc. 2, 1960; I. Gheţie, *Opera lingvistică a lui Ion Budai-Deleanu*, Editura Academiei R.S. România, Bucureşti, 1966, p. 95; Seche 1966, p. 23; Reveca Vitcu, *Manuscrisul unui vechi Lexicon român-latin-maghiar* (I, II), în „Biblioteca", vol. 13, 2002, nr. 4-5, p. 145-147; nr. 6, p. 186-187.

G.M.

Vasile Coloşi, *Dicţionar româno-latino-maghiaro-german*, 1805.

Dicţionarul, elaborat în patru limbi (română, latină, maghiară şi germană), este predat de parohul unit din Săcărâmb, Vasile Coloşi, tipografiei Universităţii din Buda, în vederea tipăririi.

Referinţe: Seche 1966, p. 30-31.

M.M.

Samuil Micu-Klein, *Dictionarium latino-valachico-germanico-hungaricum / Dictionarium valachico-latino-germanico-hungaricum* [*Înştiinţare* şi un mic fragment], [Colaboratori: I. Molnar-Halitzki, Virág Benedek], Types et Sumtibus Typographiae Regiae Universitatis Hungaricae, Budae, 1806, [fnp].

Reprezentant al Şcolii Ardelene, Samuil Micu-Klein finalizează, în 1801, redactarea unui dicţionar bilingv: *Dictionarium valachico-latinum*[1]. După doi ani, autorul îşi propune să transforme lucrarea, care vizează vocabularul general, într-un dicţionar în patru limbi, prin adăugarea limbilor germană şi maghiară. Cu sprijinul lui I. Molnar-Halitzki şi al lui Virág Benedek, Micu finalizează în 1805

[1] Versiunea bilingvă tipărită în 1944 de L. Gáldi (Seche 1966, p. 21).

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

dicţionarul, acesta fiind considerat prima formă a *Lexiconului de la Buda*. Lucrarea este încredinţată Tipografiei Universităţii din Buda care, la începutul anului 1806, anunţă tipărirea lucrării lexicografice semnată de Micu: *Dictionarium latino-valachico-germanico-hungaricum* şi *Dictionarium valachico-latino-germanico-hungaricum*, în două variante, cu modificarea ordinii primelor două limbi. Lucrarea lui Micu constituie primul dicţionar poliglot care cuprinde „alături de cuvintele-titlu româneşti mai rare, şi definiţii explicative" (Seche 1966, p. 22). Componenta explicativă a dicţionarului, redusă ca pondere, trebuie reţinută pentru caracterul inovator. După moartea lui Samuil Micu-Klein, Tipografia Universităţii din Buda încredinţează lui Vasile Coloşi, parohul unit din Săcărâmb, opera de definitivare a lexiconului. Începea astfel îndelungatul proces de prefacere a lucrării, care avea să conducă, peste unsprezece ani, la apariţia *Lexiconului budan*.

Referinţe: Samuel Klein, *Dictionarium Valachico-Latino-Germanico-Hungaricum in genere suo novissium, et usui cujus libet accomodatum*, Budae, Types et Sumtibus Typogr. Regiae Univ. Hungaricae 1806, ŞcArd I, p. 357-359 [*Înştiinţare* şi un mic fragment]; Seche 1969, p. 21-23; BRL, 13, 1970/1971, nr. 1297.

M.M.

Gh. Şincai, *Vocabularium pertinens ad tria regna naturae*, 1808-1810, 31 p. [Ms. nr. 482, B.A.R. Cluj].

Vocabularul, redactat în jurul anilor 1808-1810, „urmăreşte să reunească terminologia generală a ştiinţelor naturii" (Seche 1966, p. 24). Redactată cu litere chirilice, lucrarea conţine 427 de termeni din domeniile zoologiei, mineralogiei şi botanicii, în patru limbi (latină, română, maghiară şi germană). Vocabularul este alcătuit din două părţi: prima parte reprezintă un vocabular latin-român-maghiar-german, iar partea a doua, un vocabular român-latin-maghiar-german. Articolele sunt enumerate alfabetic, în funcţie de domeniul din care fac parte, termenii din limba latină fiind, de fapt, denumiri ştiinţifice. Astfel, în prima parte a dicţionarului, termenul ştiinţific este urmat de corespondentele sale în limbile română, maghiară şi germană. În partea a doua a dicţionarului, termenul românesc este urmat de denumirea ştiinţifică şi de corespondentele sale în limbile maghiară şi germană. Termenii româneşti au caracter popular, ceea ce evidenţiază dorinţa autorului de a evita elementele livreşti (*ibid.*, p. 25). Sursa pentru numele de plante o constituie lista alcătuită de Petrus Sigerus (1791), iar pentru numele de animale şi de minerale, *Istoria naturei sau a firei*, scrisă de I.H. Hellmuth şi tradusă de Gh. Şincai. Mircea Seche remarcă: „vocabularul lui Şincai a fost exploatat, după toate probabilităţile, în definitivarea *Lexiconului de la Buda*, care însă l-a folosit în mod critic, operând unele rectificări" (1966, p. 25). Denumirile de plante au fost reproduse de Alexandru Borza în articolul *Primul dicţionar de ştiinţe naturale românesc: „Vocabularium pertinens ad tria*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Regna Naturae" de Gh. Şincai (1927-1928). O parte dintre intrările acestui dicţionar au fost reproduse în volumul al doilea al antologiei *Şcoala ardeleană*, ediţie critică de Florea Fugariu. Lucrarea reprezintă „primul glosar românesc cvadrilingv" din acest domeniu (Fugariu 1970, p. 62).

Referinţe: Alexandru Borza, *Primul dicţionar de ştiinţe naturale românesc: „Vocabularium pertinens ad tria Regna Naturae" de Gh. Şincai*, în „Dacoromania. Buletinul Muzeului Limbei Române", vol. 5, 1927-1928, p. 553-562; Seche 1966, p. 24-25; *** *Şcoala ardeleană (antologie)*, Ediţie critică de Florea Fugariu, cu studiu introductiv şi note finale de Romul Munteanu, vol. II, Editura Albatros, Bucureşti, 1970, p. 62-65; Florica Elisabeta Nuţiu, *Contribuţia Şcolii Ardelene la dezvoltarea limbii române literare*, în „Libraria. Anuar III. Studii şi cercetări de bibliologie" – *Lucrările Simpozionului Naţional „Gheorghe Şincai – sub semnul Istoriei" prilejuit de împlinirea a 250 de ani de la naşterea cărturarului (Târgu-Mureş, 26-28 Februarie 2004)*, 2004, p. 24-37; Liliana Soare, *Şcoala Ardeleană. Aspects of Biology Terminology*, în „Analele Universităţii din Craiova. Seria Ştiinţe Filologice. Lingvistică", XXXII (1-2), 2010, p. 364.

O.Z.

Nicolae Ianovici, *Diccionariu tru cince limbe: ellinescu, grecescu, rumanescu, nemcescu shii (= şi) madsarescu*, 2 vol., cca 1815-1821, vol. I (*A-K*): 397 f., vol. II (*K-Ω*): 328 f. [Ms. rom. nr. 5450, 5451, B.A.R. Bucureşti].

Manuscrisul, semnalat cu titlul: *Lexiconul elin – grec modern – aromân – german – maghiar*, este considerat „cel dintâi dicţionar în care apare, ca limbă componentă, dialectul aromân" (Seche 1966, p. 21). Totuşi, anterior apăruseră alte vocabulare, tot poliglote, care conţin dialectul aromân: Cavallioti (1770) şi Moscopoleanul ([1]1794, [2]1802). Nicolae I[o]anovici, stabilit la Pesta, dar originar din Moscopole, scrie acest dicţionar în cinci limbi din două motive: în scop didactic, pentru iubitorii de limbi străine, şi pentru afirmarea latinităţii limbii de pe ambele maluri ale Dunării (Berényi 2000, p. 28). Aprobat spre publicare în 1821 la Tipografia din Buda, dicţionarul nu a mai fost publicat (Dumbrăvescu 2014, p. 54).

Referinţe: Victor Papacostea, *Pentaglosarul lui Nicolae Ianovici*, în „Revista istorică română", 1939, IX, p. 314-322; Seche 1966, p. 21; Ştrempel 1992, p. 302-303; Maria Berényi, *Cultură românească la Budapesta în secolul al XIX-lea*, Societatea culturală a românilor din Budapesta, Giula, 2000, p. 28-29; Nicolae Dumbrăvescu, *Nicolae Ianovici, un deschizător de conştiinţă naţională la aromânii din Imperiul Habsburgic*, în „Astra Salvensis", nr. 3, 2014, p. 52-54.

A.P.

***** [*Vocabular greco-român, germano-român, germano-grec şi germano-greco-român*], în [*Miscelaneu* (60 f.)], [1816], f. 1-46. [Ms. rom. nr. 1177, B.A.R. Bucureşti].**

Vocabularul în trei limbi (germană, greacă, română) şi cele trei vocabulare bilingve, scrise în aceleaşi limbi, fac parte dintr-un miscelaneu (Ştrempel 1978, p. 248).

Referinţe: Ştrempel 1978, p. 248.

A.P.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Daniel Joseph Leonhard, *Lehrbuch zur Beförderung der Kenntnis von Siebenbürgen*, Hermannstadt, 1818, 319 p. [Publicat la tipografia privată a lui Johann Barth].

Manualul lui D.J. Leonhard, preot luteran, profesor, geograf şi naturalist, născut în Transilvania, reprezintă o lucrare de popularizare a cunoştinţelor privind istoria, geografia şi istoria naturală a acestui ţinut. Din acest motiv, componenta multilingvă şi caracterul lexicografic reprezintă trăsături secundare ale lucrării. Componenta multilingvă este prezentă în cea de a doua parte, în care autorul tratează, în secţiuni separate, cele trei regnuri (familiare vorbitorilor obişnuiţi), manualul cuprinzând 328 de termeni din regnul animal, 129 de termeni din regnul vegetal şi 63 de termeni din regnul mineral (termeni din domeniile zoologiei, botanicii şi mineralogiei). Articolele[1] sunt enumerate pe orizontală, termenul german fiind urmat de denumirea ştiinţifică, de denumirile corespondente în saxonă, maghiară şi română (precedate de prescurtarea denumirii germane a limbii respective) şi de o serie de explicaţii în limba germană. În unele cazuri, se oferă şi sinonime ale denumirilor de bază. Nu toate denumirile de animale şi de plante prezintă corespondenţi în toate limbile enumerate, iar în cazul denumirilor de minerale lipsesc corespondenţii saxoni. Pentru regnul vegetal, autorul reia o serie de denumiri înregistrate de P. Sigerus şi introduce altele noi (Bejan 1991, p. 9). Termenii româneşti sunt culeşi din Transilvania (Pop 1930, p. 241).

Referinţe: Rudolph von Jenny, Adolph Schmidl, *Handbuch für Reisende in dem österreichischen Kaiserstaate*, vol. 2, Verlag von Karl Gerald, Wien, 1835, p. 579; E.A. Bielz, *Lebensbild eines sächsischen Pfarrers und Gelehrten im Anfang dieses Jahrhunderts, Siebenb.* Volkskal. 32 (1883), S. 1-14; E. Pop, *Cei dintâi culegători ai numelor româneşti de plante*, în „Ţara Bârsei", anul II, nr. 3, 1930, p. 234-244; Andrei Veress, *Bibliografia română-ungară, Vol. II: Românii în literatura ungară şi ungurii în literatura română (1781-1838)*, Cartea Românească, Bucureşti, 1931, p. 221; Hans Salmen, *Die Ornis Siebenbürgens*, H. Heltmann *et al.* (hrsg.), Bd. I, Studia Transylvanica 8/I (1980), S. 19-21; Dumitru Bejan, *Nume româneşti de plante*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991, p. 9; *** *Benkö József. Transsilvania specialis. Erdély földje és népe*, Fordította, bevezetô tanulmánnyal és jegyzetekkel közzéteszi Szabó György, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest – Kolozsvár, 1999, p. 71; H. Heltmann, *Daniel Joseph Leonhard (1786-1853). Siebenbürgischer Naturforscher und Geograph*, în „Naturforscher in Hermannstadt", Honterus Verl., Sibiu, 2007, S. 41-44; Borbála Zsuzsanna Török, *Exploring Transylvania: Geographies of Knowledge and Entangled Histories in a Multiethnic Province, 1790–1918*, Brill, 2015, p. 56; Marian Zăloagă, *Rromii în cultura săsească în secolele al XVIII-lea şi al XIX-lea*, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităţilor Naţionale, Cluj-Napoca, 2015, p. 208.

O.Z.

[1] Exemplu de intrare: „Der Rabe Kolkrabe (Corvus eorax), u. Holló, w. Korbu von glänzend schwarzer Farbe nistet in Wäldern könnt aber im Herbst und Winter auch in Stadt te ud Dörfer wo er oft nicht nur Fleisch sondern auch glänzende Metalle siehlt und wegschleppt" (p. 151).

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** ***Dicţionariu rumanesc, lateinesc şi unguresc.*** **Dein orenduiala excelenţii sale Preosfinţitului Ioan Bobb, vlădicul Fagăraşului asediat şi cu venitu cassi clerului typărit în doao tomuri, Tipariul Tipografii Colegiumului Reformaţilor, prin Stephan Török, Cluj, tom I (*A–L*), 1822, 656 p.; tom II (*M–Z*), 1823, 576 p.**

Lexiconul, elaborat la cererea episcopului Ioan Bobb, în trei limbi (română, latină şi maghiară), conţine circa 11000 de cuvinte (Seche 1966, p. 29), selectate la nivelul vocabularului general. Lista de cuvinte este constituită din numeroase nume proprii, latinisme, termeni regionali de origine maghiară, cuvinte mai puţin uzuale, explicate prin definiţii scurte şi sinonime, numeroase unităţi frazeologice (mai ales expresii). Lucrarea este compusă din două volume, primul volum conţine: *Cuvent innainte* al episcopului, precedat de un motto în limba latină şi urmat de o pagină de indicaţii de pronunţie, împreună cu prima parte (literele *A-L*) a *Dictionarium Valachico-Latinum et Hungarium*. Al doilea volum conţine cea de-a doua parte a dicţionarului (literele *M-Z*) şi o *Errata emendanda* (nepaginată). Intrarea, cuvânt sau expresie, în limba română, în formă latinizantă, este urmată de echivalenţele în limbile latină şi maghiară. Cele două volume sunt considerate „prima operă lexicografică tipărită de mari proporţii" (*ibid.*, p. 28-29), constituind primul dicţionar „tipărit în întregime cu litere latine" (*ibid.*, p. 29).

Referinţe: BRV, III, nr. 1150, p. 391-393; Seche 1966, p. 28-30; Florea Fugariu (ed.), Ioan Bobb, *Dicţionariu rumânesc, latinesc şi unguresc*, în *Şcoala Ardeleană*, Ediţie critică, note, bibliografie şi glosar, Editura Minerva, Bucureşti, 1983, p. 569-571; BRL, 27, 1984, nr. 1128; Meda Diana Bârcă, *Ioan Bob's Dictionary*, în „Philobiblon: Transylvanian Journal of Multidisciplinary Research in Humanities", Vol. 3, Issue 1/2, 1998, p. 299-302; Ionel Apostolatu, *Consideraţii privind hipercorectitudinea lexicală*, în „Analele Universităţii din Galaţi", XXIV, III (I), Editura Europlus, 2010, p. 123, 130.

A.P.

*** ***Lesicon românesc-latinesc-unguresc-nemţesc, care de mai mulţi autori, în cursul a trideci şi mai multor ani s-au lucrat*** **seu:** ***Lexicon valachico-latino-hungarico-germanicum quod a pluribus auctoribus decursu triginta et amplius annorum elaboratum est*****, Typis et Sumtibus Typographiae Regiae Universitatis Hungaricae, Budae, 1825, 886 p.**

Lexiconul în patru limbi (română, latină, maghiară şi germană) reprezintă primul dicţionar explicativ şi etimologic al limbii române care a văzut lumina tiparului. Elaborarea lui a fost un proces de durată, realizându-se în mai multe etape. Prima formă a lexiconului, în două variante: *Dictionarium latino-valachico-germanico-hungaricum* şi *Dictionarium valachico-latino-germanico-hungaricum*, aparţine lui Samuil Micu-Klein. După moartea acestuia, Tipografia Universităţii din Buda încredinţează definitivarea lexiconului lui Vasile Coloşi,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

care va contopi lucrarea lui Micu-Klein cu propriul dicţionar, schimbând ordinea ultimelor două limbi din dicţionarul lui Micu. Versiunea de la 1810 este mult amplificată, unele dintre articolele redactate de Coloşi rămânând neschimbate până la ediţia tipărită. După moartea lui Coloşi, în 1815, continuarea lucrării este preluată de canonicul orădean Ioan Corneli. Acesta revizuieşte şi amplifică dicţionarul de la litera *I* înainte, adăugând numeroşi termeni tehnico-ştiinţifici. Noutatea pe care o aduce Corneli vizează indicaţiile etimologice, acestea deţinând o pondere mai însemnată în versiunea lui decât în forma definitivă a *Lexiconului*. Corneli este nevoit să se întoarcă în ţară, iar în 1820 revizia operei este încredinţată lui Petru Maior. Deşi a lucrat puţin la dicţionar, stingându-se din viaţă în 1821, contribuţia lui Maior este extrem de consistentă, îndeosebi în privinţa definitivării etimologiilor. Revizia şi finalizarea vastei lucrări au fost realizate de preotul Ioan Teodorovici şi de fratele acestuia, Alexandru Teodori, doctor în medicină şi filozofie. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt către cititori* (în latină şi română, cu alfabet latin şi chirilic), *Prefaţa la Ortografie* (în latină), *Ortografia lui P. Maior* (în latină), *Dialogul pentru începutul limbii române* (în română, cu alfabet latin şi chirilic), *Extrasul cu regulile de pronunţare* şi dicţionarul propriu-zis (în limbile română, latină, maghiară, germană). Aproape toate cuvintele din dicţionar prezintă scurte indicaţii semantice (perifraze sau sinonime), acest lucru conferind un caracter explicativ lucrării. Faţă de versiunea lui Micu-Klein, forma definitivă a lexiconului cuprinde şi informaţii gramaticale: fiecare cuvânt-titlu este încadrat în categoria morfologică aferentă, se atestă pluralul substantivelor şi al adjectivelor, infinitivul lung şi participiul verbelor. Cuvintele polisemantice sunt grupate pe sensuri, spre deosebire de versiunea lui Micu-Klein care concentra nuanţele semantice într-o enumerare unică. Sensurile cuvintelor sunt prezentate diacronic, de la sensul etimologic la sensurile recente. Valoarea dicţionarului creşte şi prin numărul mare de expresii cuprinse în structura articolelor, însoţite adesea de definiţii. Tendinţa puristă a autorilor este reflectată de indicarea sistematică a etimonului pentru cuvintele de origine latină şi de eludarea indicaţiilor etimologice în cazul intrărilor nelatine. Lexiconul constituie o lucrare impresionantă prin: numărul de intrări, caracterul enciclopedic al articolelor, deschiderile înregistrate la nivelul ilustrării relaţiilor sintagmatice şi paradigmatice pe care le comportă cuvintele-titlu, informaţiile etimologice oferite, afinităţile stabilite între limbile romanice, maniera de tratare a inventarului de intrări, într-o vreme în care lexicografia românească era foarte slab reprezentată. Dicţionarul se ridică la nivelul lucrărilor lexicografice străine din epocă, prezentând un aparat ştiinţific modern. Se remarcă, în schimb, caracterul nesistematic al lucrării, generat, pe de o parte, de numărul mare de autori care au contribuit la redactare, iar pe de altă parte, de perioada îndelungată în care a fost elaborat lexiconul. Caracterul eterogen este evidenţiat de fluctuaţiile de tratare a articolelor şi de maniera în care este structurată informaţia. În ciuda exagerărilor

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

puriste pe care le reflectă, influenţa lexiconului asupra lexicografiei româneşti este enormă, mai toate dicţionarele din secolul al XIX-lea raportându-se la el ca la un etalon. V. ediţia Aldea *et al.*, în format electronic (2013).

Referinţe: BRV, III, nr. 1240, p. 460-464; Zacharia C. Panţu, *Plantele cunoscute de poporul român. Vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane şi ştiinţifice*, Ediţia a II-a, Editura Casei Şcoalelor, Bucureşti, 1929, p. 392; Seche 1969, p. 30-33; BRL, 13, 1970/1971, nr. 1322; BRL, 27, 1984, nr. 1158; Vasile D. Ţâra, *Termeni regionali de origine latină în Lexiconul de la Buda*, în Vasile Frăţilă, Vasile Ţâra (ed.), *Studii de dialectologie*, Tipografia Universităţii din Timişoara, Timişoara, 1984, p. 357-380; Gheorghe Chivu, *Este Lexiconul de la Buda un dicţionar etimologic?*, în Sanda Reinheimer Rîpeanu, Ioana Vintilă-Rădulescu (coord.), *Limba română, limbă romanică. Omagiu acad. Marius Sala la împlinirea a 75 de ani*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2007, p. 61-65; Maria Aldea, *Imaginea Transilvaniei pe baza toponimiei din Lexiconul de la Buda (1825)*, în Luminiţa Botoşineanu *et al.* (coord.), *Români majoritari / Români minoritari: interferenţe şi coabitări lingvistice, literare şi etnologice*, Alfa, Iaşi, 2007, p. 11-17; Maria Aldea, *Dicţionarul – instrument de recunoaştere culturală. Studiu de caz: Lexiconul de la Buda (1825)*, în Gabriela Pană Dindelegan (coord.), *Limba română. Stadiul actual al cercetării*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2007, p. 651-654; Gheorghe Chivu, *Lexiconul de la Buda – primul dicţionar modern al limbii române*, în Alexandrina Mustaţea *et al.* (ed.), *Language and Literature. European Landmarks of Identity / Limbă şi literatură. Repere identitare în context european*, vol. I, Editura Universităţii din Piteşti, Piteşti, 2008, p. 26-29; Maria Aldea, *Exprimarea emoţiilor în Lexiconul de la Buda (1825), I. Bucuria*, în G. G. Neamţu *et al.* (coord.), *Limba română – abordări tradiţionale şi moderne*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009, p. 201-206; Maria Aldea, *Des emprunts au français dans le Lexicon de Buda (1825)*, în Maria Iliescu *et al.* (ed.), *Actes du Colloque international „Les emprunts au français dans les langues européennes"*, Editura Universitaria, Craiova, 2011, p. 9-20; Maria Aldea, *L'expression de l'Ailleurs dans le Lexicon de Buda (1825)*, în „Cahiers d études romanes", 23, 2011, p. 73-80; Maria Aldea, *Câteva observaţii asupra definiţiei în Lexiconul de la Buda (1825) / Some Remarks on Definition in The Lexicon of Buda (1825)*, în Iulian Boldea, *The Proceedings of the European Integration-Between Tradition and Modernity Congress*, Editura Universităţii „Petru Maior", Târgu Mureş, vol. 4, 2011, p. 572-582; Maria Aldea, *Importanţa Lexiconului de la Buda (1825) pentru lexicografia românească*, în „Astra blăjeană", publicaţie trimestrială editată de ASTRA – Despărţământul „Timotei Cipariu" Blaj, nr. 3 (60), 2011, p. 42; Maria Aldea, *Entre vérité scientifique et exagération: l'étymologie. Étude de cas: le Lexicon de Buda (1825)*, în Agnès Steuckardt *et al.* (coord.), *Les dictionnaires et l'emprunt. XVIe-XXIe siècle*, Publications de l'Université de Provence, 2011, p. 167-182; Gheorghe Chivu, *Lexiconul de la Buda, primul dicţionar modern al limbii române*, în „Analele Universităţii «Alexandru Ioan Cuza» din Iaşi. Secţiunea IIIe. Lingvistică", LVIII, 2012, p. 45-56; Bogdan Harhătă, Maria Aldea, Lilla Marta Vremir, Daniel-Corneliu Leucuţa, *The Lexicon of Buda. A Glimpse into the Beginnings of Mainstream Romanian Lexicography*, în Ruth Vatvedt, Julie Matilde Torjusen (ed.), *Proceedings of the 15th EURALEX International Congress, 7-11 August 2012*, Reprosentralen, UIO, Oslo, 2012, p. 282-295; Maria Aldea, *Denumiri de păsări în Lexiconul de la Buda (1825)*, în *The Proceedings of the European Integration-Between Tradition and Modernity Congress*, Editura Universităţii „Petru Maior", Târgu Mureş, vol. 6, 2015, p. 218-233; Maria Aldea, *Denumiri de insecte în Lexiconul de la Buda (1825)*, în Silvia Pitiriciu (coord.), *Mioara Avram – in memoriam*, Editura Sitech, Craiova, 2015, p. 11-29; Marta Vremir, *Lexiconul de la Buda: nume de ocupaţii, funcţii şi meşteşuguri*, în „Caietele Sextil Puşcariu", II, 2015, p. 520-532.

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Vasile Cantemir, *Deutsch-Moldauisch-Französisches Wörterbuch (bearbeitet von Basilius Kantemir k. k. Agentickenzler zu Jassy)* [*Dicţionar german-român-francez*], 11 tomuri, [1826-1827], 2000 f. (4000 p.). [Ms. nr. I 5111 I 3667, Biblioteca Facultăţii de Teologie din Cernăuţi].

Dicţionarul este redactat, în perioada 1826-1827, de către bucovineanul Vasile Cantemir, funcţionar al agenţiei diplomatice austriece la Iaşi. Este scris în trei limbi (germană, română şi franceză), fiind „cel dintâi dicţionar românesc din Bucovina" (Loghin 1926, p. 19). Manuscrisul este cumpărat în 1846 de Consistoriul episcopal din Cernăuţi în vederea publicării, proiect însă nerealizat. Un an mai târziu, în 1847, este inclus în proiectul unui dicţionar bilingv, român-german, iniţiat de o societate culturală, însă nici acesta nu este finalizat (Seche 1966, p. 62).

Referinţe: Dimitrie Dan, *Un autor român bucovinean din anul 1826/7*, Editura „Glasul Bucovinei", Cernăuţi, 1922; Constantin Loghin, *Istoria literaturii române din Bucovina* (1775-1918), Editura Alexandru cel Bun, Cernăuţi, 1926, p. 19-20; Seche 1966, p. 62; Ion Drăguşanul, *Mărturisitorii. O istorie a scrisului bucovinean*, Editura Muşatinii, Suceava, 2007, p. 21, 37.

A.P.

Gheorghe Apostol Scalistira, *Vocabular franţozesc-grecesc-rumînesc*, Tipografia lui I. Eliade, Bucureşti, 1835, 155 p.

Vocabularul în trei limbi (franceză, greacă şi română) cuprinde aproximativ 4300 de cuvinte şi unităţi frazeologice organizate tematic („vremea", „meteore" etc.). Lucrarea este structurată în mai multe părţi, numerotate separat. Prima parte conţine *Προειδοποίησις / Preacuvântare*, cea de-a doua parte conţine alfabetul limbii franceze, însoţit de regulile de pronunţie, iar partea a treia este alcătuită din vocabularul propriu-zis şi se încheie cu o serie de modele de scrisori şi de bilete. Vocabularul reprezintă „un compromis între un manual de conversaţie şi un dicţionar" (Seche 1966, p. 64).

Referinţe: Seche 1966, p. 64.

G.M.

****** *Dicţionar latin, italian, francez, român, maghiar, german, englez, rus, sârb şi grec*, [s.l.], [Mijlocul secolului al XIX-lea, 1840-1860], 136 p.**

Dicţionarul este scris în zece limbi (latină, italiană, franceză, română, maghiară, germană, engleză, rusă, sârbă, greacă). Inventarul lexical este selectat din vocabularul general. Lipsesc primele pagini, iar numerotarea unor pagini este greşită. Cuvintele şi expresiile sunt organizate tematic (*Culegere de vorbe ca introducţie*, *Numerile fondamentale*, *Zilele săptămânii*, *Lunile anului*, *Cele patru timpuri ale anului*, *Despre părţile trupului omenesc*, *Numiri de rudenie*, *Despre îmbrăcămintea*, *Lucruri d'ale casii*, *Părţile casii*, *Despre ale mâncării*, *Despre părţile oraşului*, *Despre vremea şi ceasurile*, *Ecspresii de politeţă*, *Feluri de*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

întrebări, *La gustare*, *La prânz*, *Despre vreme*, *Despre scrisul*, *Cu croitoru*, *Cu cizmarul*, *Cu ceasornicaru*). Partea românească a dicționarului este scrisă cu alfabet de tranziție.

G.M.

Gr. Papadopol, *Disertație pregătitoare la Dicsionarul românesc, latinesc și elinesc*, în „Curierul de ambele sexe", periodul al IV-lea (1842-1844), ediția a II-a, 1862, p. 28-31, 42-55, 93-96.

Articolul ar fi trebuit să constituie prefața unui dicționar, proiectat în jurul anului 1844, în trei limbi (română, latină și greacă) (Seche 1966, p. 64). Autorul pornește de la ideea conform căreia un dicționar este un instrument util în procesul de normare a limbii române și de dezvolare a limbii literare. Modelul preluat este, evident, cel al limbilor clasice (latină și greacă), după specificul epocii (*ibid.*, p. 65).

Referințe: Seche 1966, p. 64-65.

O.Z.

Timotei Cipariu (ed.), *Vocabulariul. De numele plantelor transilvane, romanesc, latinesc (după Sistema lui Linné, L.), nemțiesc și unguresc*, în „Organul luminării", I, Suplement, Blaj, 1847, nr. XXX, p. 160-162; nr. XXXI, p. 167-168; nr. XXXII, p. 173-174; nr. XXXIII, p. 179-180; nr. XXXIV, p. 185-186; nr. XXXV, p. 191.

Vocabularul este reprodus de T. Cipariu (Chivu 2014, p. 96) în paginile revistei „Organul luminării" (și nu în „Foaie pentru minte, inimă și literatură", nr. 11 *și urm.*, 1847, *cf.* Seche 1966, p. 66). Conține „o listă primitivă de corespondențe", în patru limbi (română, latină, germană și maghiară), a numelor de plante din Transilvania. Lista, care cuprinde „710 nume românești de plante" (*ibid.*), reproduce un material cules și ordonat anterior de autori străini. Față de lucrările anterioare, limba română trece pe prima poziție, sunt completate o serie de goluri, limba latină folosită fiind cea a terminologiei botanistului Linné, creată în prima jumătate a secolului al XVIII-lea și adoptată un secol mai târziu în întreaga Europă (Cipariu 1847, p. 165). Meritul vocabularului este acela că „terminologia botanică românească înregistrată a fost obținută pe teren, prin anchete directe" (Seche 1966, p. 66), făcând cunoscută terminologia florei transilvane în limbile respective. Vocabularul este reprodus ulterior de Georgiu Barițiu în „Călindariu pentru poporul român".

Referințe: T. Cipariu, *Carol Linné notitia biografica – literaria*, în „Organul luminării", I, Suplement, Blaj, 1847, nr. XXXI, p. 165; Seche 1966, p. 66; Gheorghe Chivu, *Prima listă de plante și începuturile terminologiei botanice românești*, în Oana Uță Bărbulescu, Gh. Chivu (ed.), *Ion Coteanu – in memoriam*, Editura Universității din București, București, 2014, p. 95-100.

A.P.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Michael Fuss, *Alphabetarische Zusammenstellung der säschischen, ungarischen, walachischen und deutschen trivialnamen in Siebenbürghen wildwachsenden ober allgemein cultivierter Pflanzen*, în „Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde", III, Hermmannstadt, 1847, p. 177-208.

Lista lui Michael Fuss, botanist, profesor şi preot protestant, intitulată *Lista alfabetică a numelor triviale săseşti, ungureşti, valahe şi nemţeşti de plante care cresc în stare sălbatică sau cultivate în Transilvania*, cuprinde 586 de nume de plante, în cinci limbi (latină, germană, dialectul săsesc, maghiară şi română). Modelul la care s-a raportat autorul în demersul său este lucrarea lui Petrus Sigerus, *Verzeichnis der in Siebenbürghen wildwachsenden offizinellen Pflanzen*, din 1791. Articolele sunt organizate alfabetic, după denumirile ştiinţifice ale plantelor urmând termenul în limba germană şi corespondentele sale în celelalte limbi componente. Pentru întocmirea listei, autorul s-a folosit de lucrările lui József Benkö, Samuel Kräutner şi Baumgarten, adăugând denumiri româneşti noi (Pop 1930, p. 243). Multe dintre denumirile româneşti reprezintă traduceri sau adaptări ale denumirilor ştiinţifice, iar grafia lor este apropiată de cea germană (Bejan 1991, p. 9).

Referinţe: Şt. Orăşanu, *Botanica populară, Note critice*, Ispăsescu & Brătănescu, Bucureşti, 1900, p. 11; Zacharia C. Panţu, *Plantele cunoscute de poporul român. Vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane şi ştiinţifice*, Ediţia a II-a, Editura Casei Şcoalelor, Bucureşti, 1929, p. 391; E. Pop, *Cei dintâi culegători ai numelor româneşti de plante*, II, „Ţara Bârsei", nr. 3, 1930, p. 243; Ion Coteanu, *Prima listă a numelor româneşti de plante*, Institutul de Lingvistică Română, Bucureşti, 1942, p. 7; Seche 1966, p. 24; Dumitru Bejan, *Nume româneşti de plante*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991, p. 9; Gheorghe Chivu, *Prima listă de plante şi începuturile terminologiei botanice româneşti*, în Oana Uţă Bărbulescu, Gh. Chivu (ed.), *Ion Coteanu – in memoriam*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2014, p. 97.

O.Z.

Ianache Pashal, *Vocabular în trei limbi* [Partea a III-a], în *Dialog în trei limbi. Adecă prin tiparul şi limba română să înveţe fiecine amândouă limbile suzerană şi protectriţă otomaniceşti şi ruseşti*, Tipografiea lui Iosef Copainig, Bucureşti, 1849, 164 p. [Pe copertă: *Dialoguri şi Vocabular în trei limbi: Româneşte, Ruseşte şi Turceşte pentru toate trebuinţele omului privat şi omului ostaş*. Dată acum la lumină de Pitarul Ianache Pashal].

Referinţe: BRM, III, nr. 43981b, p. 765-766.

O.Z.

***** [*Dicţionar român-francez-neogrec*], 2 părţi, [Mijlocul secolului al XIX-lea], Partea I (*A-F, O-P*): 108 f., Partea a II-a (*R, S, T, U, Ţ, E, Ş, Şt, D, Î, H*): 234 f. [Ms. gr. nr. 1279, 1280, B.A.R. Bucureşti].**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Manuscrisul, datat la mijlocul secolului al XIX-lea (Carataşu 2004, p. 287), vizează vocabularul general şi cuprinde aproximativ 11500 de intrări (inclusiv nume proprii), marcând „o cunoaştere perfectă a celor trei limbi" (română, franceză şi greacă) (Papacostea-Danielopolu 1979, p. 78). Cuvântului românesc îi urmează echivalentul francez, explicaţiilor greceşti li se adaugă sporadic explicaţii în română. Se dau şi expresii în limbile română sau franceză, cu traducerea lor în greacă, foarte rar se dau traduceri în italiană. Cuvintele sunt scrise în alfabet latin (sporadic în alfabet chirilic), dar ordonate după alfabetul grecesc.

Referinţe: Cornelia Papacostea-Danielopolu, *Intelectualii români din Principate şi cultura greacă, 1821-1859*, Editura Eminescu, [Bucureşti], 1979, p. 78; Mihai Carataşu, *Catalogul manuscriselor greceşti din Biblioteca Academiei Române*, Vol. III, [f.e.], Bucureşti, 2004, p. 287.

A.P.

Cost. Negruzzi, *„Flora română". Vocabular român-latin-francez. Privitor la plante ce cresc pe pământul României*, [A doua jumătate a secolului al XIX-lea], f. 2-40. [Ms. rom. nr. 4849, B.A.R. Bucureşti].

Manuscrisul, datat în a doua jumătate a secolului al XIX-lea (Ştrempel 1992, p. 137), cuprinde 298 de nume româneşti de plante comune, urmate de denumiri latineşti simple (nu duble) şi de nume echivalente în limba franceză pentru aproximativ jumătate dintre intrări (ex.: *Afin. Vaccinium. Myrtille*). Pentru zece dintre intrări se fac trimiteri la alte denumiri (ex.: *Astre* v. *Mărgărite*).

Referinţe: Ştrempel 1992, p. 137.

A.P.

Georgiu Bariţiu (ed.), *Vocabulariu de numele plantelor transilvane, romanescu, latinescu (după sistema lui Linné, L.), nemţiescu şi ungurescu*, în „Călindariu pentru poporulu românu", Braşov, 1858, p. 25-35 (literele *A-F*), 1859; Braşov, p. 15-32 (literele *G-Z*).

Vocabularul de botanică, publicat de T. Cipariu în 1847, în „Organul luminării", este reprodus de G. Bariţiu în 1858-1859, în „Călindariu pentru poporulu românu" (Seche 1966, p. 66).

Referinţe: Zacharia C. Panţu, *Plantele cunoscute de poporul român. Vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane şi ştiinţifice*, Ediţia a II-a, Editura Casei Şcoalelor, Bucureşti, 1929, p. 391; Seche 1966, p. 66.

A.P.

[Jeromonachulu] Domitian Pisone, *Dicţionariu romanescu, latinescu, germanescu şi francescu: lucratu după sistemulu lexiconului de Buda cu mai*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

***multe adaugeri şi modificaţiuni*, Ioanne Weiss, Bucureşti, 1865, VII + 412 + 4 p. [nenum.].**

Dicţionarul conţine 9800 de cuvinte din vocabularul general, în patru limbi (română, latină, germană şi franceză). Lucrarea a fost concepută ca un instrument de lucru pentru elevii care traduc din şi în latină, germană şi franceză. Dicţionarul este compus din: *Amate lector!* (prefaţa autorului), dicţionarul propriu-zis, *Vorbe terminate în litera x*, *Vorbe remase de la litera loru* şi o erată; nu prezintă index. Articolele sunt enumerate alfabetic, intrarea în limba română fiind urmată de corespondentele sale în celelalte limbi şi de o scurtă definiţie în limba română, cu scopul de a indica valoarea lexicală. Se menţionează valoarea gramaticală pentru o parte dintre intrări şi categoriile gramaticale pentru limba latină. Pentru unii termeni se oferă exemple de enunţuri în care aceştia sunt folosiţi, enunţuri care sunt, de asemenea, traduse. Modelul folosit pentru elaborarea acestui dicţionar este cel al *Lexiconului de la Buda*, dar cu unele modificări: limba maghiară (puţin folosită în Muntenia) este înlocuită cu limba franceză, se indică pentru intrări categoriile gramaticale şi terminaţiile, se elimină arhaismele, se introduc neologisme şi se oferă, în cazul unor cuvinte, exemple scurte pentru a facilita înţelegerea acestora. Modelul budan este însuşit în modul de a „defini unii termeni româneşti (deşi lucrarea este poliglotă) şi de a ilustra cu exemple unele sensuri" (Seche 1966, p. 65). „Opera lui Pisone este ultimul dicţionar în patru limbi pe care îl mai înregistrează lexicografia românească din secolul al XIX-lea" (*ibid.*).

Referinţe: Seche 1966, p. 65; BRM, III, nr. 1191, p. 878; Georgiana Lungu Badea (coord.), *Repertoriul traducătorilor români de limbă franceză, italiană, spaniolă (secolele al XVIII-lea şi al XIX-lea). Studii de istorie a traducerii (I)*, Editura Universităţii de Vest, Timişoara, 2006, p. 344; Georgiana Lungu Badea, *Idei şi metaidei traductive româneşti (secolele XVI-XXI)*, Editura Eurostampa, Timişoara, 2013, p. 94.

O.Z.

Josaphat Snagovanu, *Vocabulaire de quelques mots latins expliqués en roumain et en français*, Lith. Du Senat Barousse, Paris, 1867, 410 p. + 2 p. [nenum.]. [Dedicaţie: „Pre înălţatului Prinţu Luis Carol, Domnitorul Rumânii"].

Vocabularul, alcătuit de arhimandritul Josaphat Snagovanu şi redactat în trei limbi (latină, română şi franceză), este „litografiat după un splendid scris de mână" (Seche 1966, p. 66). Lucrarea este alcătuită din vocabularul propriu-zis, erată şi *Socotéla Capelli din Paris, fondată în 1853*. Inventarul cuprinde aproximativ 12000 de cuvinte latineşti, selectate la nivelul vocabularului general, urmate de echivalenţe în limbile română şi franceză, împreună cu scurte explicaţii în franceză. Este „cel mai bogat dicţionar poliglot apărut în perioada 1826-1870" (*ibid.*, p. 65).

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Referinţe: Seche 1966, p. 65-66.

G.M.

G. Baronzi, *Botanica română*, în *Limba română şi tradiţiunile ei*, Galaţi, 1872, p. 127-147.

Lista cuprinde 544 de denumiri de plante, în trei limbi (română, franceză şi latină). Articolele sunt enumerate alfabetic. Intrarea în limba română este urmată de termeni corespondenţi în celelalte limbi. Pentru unele intrări se menţionează doar denumirea în limba română (populară sau o adaptare a denumirii ştiinţifice).

Referinţe: Dumitru Bejan, *Nume româneşti de plante*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991, p. 13.

O.Z.

*** ***L'interprète militaire en Orient, roumain, français, russe et turc*, [f.e.], Bucureşti, 1877, 239 p. [Înregistrat în BRM cu următoarele date: Librairies-Editeurs: E. Graeve & Cie (Imprimerie Thiel & Weiss), Bucureşti, 1877, 147 p.]**

Interpretul militar în Orient, redactat în patru limbi (română, franceză, rusă şi turcă), conţine termeni din domeniul militar. Face parte din seria dicţionarelor necesare comunicării în situaţii speciale, în cazul de faţă războiul din 1877 (Canarache 1970, p. 70). V. ediţia a doua (^{2}1898).

Referinţe: Ana Canarache, *Lexicografia de-a lungul veacurilor. De când există dicţionare?*, Bucureşti, 1970, p. 70; BRM, II, nr. 27554, p. 683; Ionel Bejenaru (red.), *Acta Moldaviae Septentrionalis*, Editura AXA, Botoşani, 1999, p. 164.

A.P.

*** ***Vocabular rusesc, românesc, bulgăresc şi turcesc*, Kisineu, 1877, 185 p.**

Vocabularul anonim prezintă patru limbi (rusă, română, bulgară şi turcă).

Referinţe: G. Popescu, *Siese ani de literatură română*. Catalog general, Bucureşti, 1879, p. 70; BRM, IV, nr. 71969, p. 781.

O.Z.

Dimitrie Brândză, *Limba botanică a ţăranului român*, în „Columna lui Traian", 1882, nr. I: p. 43-47 (literele *A-D*), nr. II: p. 73-77 (literele *F-L*), nr. III: p. 155-158 (literele *L-N*), nr. IV-V: p. 227-232 (literele *O-P*), nr. VII-IX: p. 385-396 (literele *R-Z*).

Lista cuprinde 881 de denumiri de plante, în trei limbi (română, latină şi franceză). Articolele sunt ordonate alfabetic, intrarea fiind urmată de termeni corespondenţi în cele două limbi străine (uneori acestea lipsesc). Unele denumiri româneşti sunt urmate de mai multe sinonime. Autorul a adoptat mare parte din

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

nomenclatura lui Florian Porcius (Bejan 1991, p. 14), unul dintre creatorii terminologiei botanice româneşti.

Referinţe: Dumitru Bejan, *Nume româneşti de plante*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991, p. 14.

O.Z.

Emma B. Mawr, *Proverbele Românilor. English proverbs. Poverbes français. Deutsche Sprichwörter*, Kerby & Endean, London, Tip. Curţei Regale, Propr. F. Göbel, [Bucureşti], 1882, 64 p. [Prefaţă: E.B. Mawer(!), datată: „Caimata, Bucuresci, 1882"].

V. ediţia a doua ([2]1885) şi ediţia Sandulescu şi Vianu (2011).

Referinţe: Iuliu A. Zanne, *Proverbele românilor din România, Basarabia, Bucovina, Ungaria, Istria şi Macedonia. Proverbe, zicători, povăţuiri, cuvinte adevărate, asemănări, idiotisme şi cimilituri cu un glosar româno-frances*, vol. I, Imprimeria Statului, Editura Librăriei Socec & Comp., Bucureşti, 1895, p. XXVIII; BRM, III, nr. 35426, p. 255.

O.Z.

Emma B. Mawr, *Analogous Proverbs in Ten Languages*, Elliot Stock, London, 1885, 113 p. [Index: p. 108-113].

Lucrarea conţine 373 de proverbe, în zece limbi (engleză, română, franceză, germană, italiană, spaniolă, olandeză, daneză, portugheză şi latină). Lucrarea este formată din: *Preface*, *Index* şi *Analogous proverbs, in ten languages, arranged in the following order: English, Roumanian, French, German, Italian, Spanish, Dutch, Danish, Portuguese, Latin*. Intrările sunt organizate alfabetic, după prima literă a primului cuvânt, fiecare articol fiind alcătuit din proverbul în limba română, urmat de corespondentele sale în celelalte nouă limbi. Indexul este organizat alfabetic pe două coloane. V. ediţia întâi ([1]1882) şi ediţia Sandulescu şi Vianu (2011).

Referinţe: Iuliu A. Zanne, *Proverbele românilor din România, Basarabia, Bucovina, Ungaria, Istria şi Macedonia. Proverbe, zicători, povăţuiri, cuvinte adevărate, asemănări, idiotisme şi cimilituri cu un glosar româno-frances*, vol. I, Imprimeria Statului, Editura Librăriei Socec & Comp., Bucureşti, 1895, p. XXVIII; BRM, III, nr. 35425, p. 255.

O.Z.

Iohann Hlibowicki, *Benennungen der in der Bukowina vorkommenden Pflanzen in lateinischer, deutscher, romanischer und ruthenischer Sprache*, 8°, H. Pardini, Czernowitz [Cernăuţi], 1890, 13 p.

Lista de *Denumiri ale plantelor existente în Bucovina*, redactată în patru limbi (latină, germană, română şi ruteană), este elaborată de Iohann Hlibowicki,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

profesor la Cernăuți și autor al unui manual de limbă ruteană (1884), redactor al „Bukowiner Pädagogische Blätter" (de la înființare, în 1872, până în 1890).

Referințe: *** *Local und Provinzial Nachrichten*, în „Bukowiner Pädagogische Blätter", nr. 10, Czernowitz, October, 1890, XVIII Jahrg.; Richard R. Wettstein, *Österreichische botanische Zeitschrift*, XL. Jahrgang, Wien, 1890, p. 369; Oscar Drude, Adolf Engler (ed.), *Sammlung pflanzgeographischer Monographien*, W. Engelmann, Leipzig, 1896, p. 55; Zacharia C. Panțu, *Plantele cunoscute de poporul român. Vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane și științifice*, Ediția a II-a, Editura Casei Școalelor, București, 1929, p. 392.

A.P.

Emanoil Grigorovitza, *Lexicon de campanie român-rus-bulgar-german pentru trebuințele armatei române*, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl", București, 1897, 104 p. [Elaborat sub egida Ministerului de Război, Dedicație: Principelui Ferdinand].

Lexiconul lui Emanoil Grigorovitza, filolog, autor de manuale didactice, dicționare, studii de filologie, traduceri și antologii, profesor de limba română la Școala Superioară de Război, are patru limbi componente (română, rusă, bulgară și germană). Lucrarea este structurată în cinci secțiuni: *Alfabetul comparativ al limbei ruse și bulgare cu literile echivalente române*, *Termeni prealabili*, *Lexicon de cuvinte în ordine alfabetică*, *Convorbiri de totă ocazia* și *Conversații în localități*. Lexicul militar este organizat întâi tematic, în secțiunea *Termeni prealabili* (*Numerale cardinale*, *Numerale ordinale*, *Zile*, *Sărbători*, *Lunile*, *Anotimpurile*, *Grade militare*, *Soiurile de arme*, *Efecte și echipamente militare*), apoi alfabetic, în *Lexicon de cuvinte în ordine alfabetică*. Lexiconul este structurat pe șase coloane cuprinzând: intrări în română, termeni corespondenți în limbile străine, pentru rusă și bulgară fiind dată și transcrierea fonetică. Lucrarea include, în partea finală, un mic dicționar de conversație organizat tematic. V. ediția a doua (^{2}1913).

Referințe: BRM, II, nr. 25303, p. 544.

M.M.

Ludovic Leist, *Vocabular militar român-german-frances*, [f.l.], [cca 1898].

Vocabularul, elaborat în trei limbi (română, germană, franceză), conține termeni din domeniul militar.

Referințe: BRM, III, nr. 32371, p. 72; Georgiana Lungu Badea (coord.), *Repertoriul traducătorilor români de limbă franceză, italiană, spaniolă (secolele al XVIII-lea și al XIX-lea). Studii de istorie a traducerii (I)*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2006, p. 341; Georgiana Lungu Badea, *Idei și metaidei traductive românești (secolele XVI-XXI)*, Editura Eurostampa, Timișoara, 2013, p. 94.

O.Z.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ludovic Leist, *Proverbe şi expresiuni proverbiale române, germane şi francese [culese şi rânduite de Ludovic Leist]*, Scrisoare prefaţă: V.A. Urechia, Editura Librăriei H. Steinberg, Bucuresci, 1900, 141 p.

Lucrarea conţine 322 de proverbe şi 552 de expresii populare în trei limbi (română, germană şi franceză). Dicţionarul este compus din: scrisoarea lui V.A. Urechia, *I. Proverbe* şi *II. Expresiuni proverbiale*; nu conţine index. Intrările sunt organizate alfabetic (după litera cu care începe primul cuvânt din proverb sau expresie), fiecare articol conţinând construcţia în limba română, precedată de număr de ordine şi urmată de corespondentele acesteia în celelalte două limbi.

Referinţe: BRM, vol. III, nr. 32367, p. 72; Georgiana Lungu Badea (coord.), *Repertoriul traducătorilor români de limbă franceză, italiană, spaniolă (secolele al XVIII-lea şi al XIX-lea). Studii de istorie a traducerii (I)*, Editura Universităţii de Vest, Timişoara, 2006, p. 341; Georgiana Lungu Badea, *Idei şi metaidei traductive româneşti (secolele XVI-XXI)*, Editura Eurostampa, Timişoara, 2013, p. 94.

O.Z.

A. Philippide, *Dicţionarul limbii române [A-Dăzvăţ]*, 1897-1905, 11744 p. [coli ministeriale]. [Ms. nr. 75673, Fondul A. Philippide, B.A.R. Iaşi].

După versiunile nereuşite ale lui A.T. Laurian şi I. Massim, respectiv a lui B.P. Hasdeu, se hotărăşte elaborarea celei de a treia versiuni a dicţionarului academic al limbii române, încredinţată de această dată lingvistului ieşean A. Philippide. Dicţionarul, elaborat în perioada 1897-1905, conţine o listă foarte bogată de cuvinte din porţiunea *A-Dăzvăţ*. Din dicţionar au fost publicate, în 1907, două fascicole, restul materialului rămânând în manuscrisul descoperit în 1982 (Pamfil 2001, p. 9). Articolele, organizate lingvistic şi prezentând trăsături specifice (Haja 2015, p. 17), au următoarea structură internă: cuvântul titlu, transcrierea fonetică a cuvântului, categoria gramaticală, indicaţii morfologice complete, definiţia (analitică şi concis formulată), traducerea în latină a definiţiei şi echivalentul francez al cuvântului titlu, etimologia, izolările (sintagme, locuţiuni, expresii), citatele ilustrative (în ordine cronologică) (Pamfil 2008, p. 101-104). Prin introducerea corespondentelor semantice din latină şi franceză sunt cumulate procedeele adoptate de predecesorii săi: Massim şi Laurian care dau echivalentul latinesc, respectiv Hasdeu care dă echivalentul francez (Seche 1969, p. 39).

Referinţe: Seche 1969, p. 34-42; Carmen Gabriela Pamfil, *Restitutio. Manuscrisul* Dicţionarului limbii române, în „Buletinul Institutului de Filologie Română «A. Philippide»", Anul II, Nr. 1, 2001, p. 9-11; Gabriela Haja *et al.*, *Dicţionarul limbii române (DLR) în format electronic. Studii privind achiziţionarea*, Editura Alfa, Iaşi, 2005, p. 17; Carmen-Gabriela Pamfil, *Alexandru Philippide*, Editura Litera Internaţional, Bucureşti, 2008, p. 64-106.

A.P.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** ***L'interprète militaire en Orient, roumain, français, russe et turc***, **Ediția a II-a, Editura Librăriei Storck & Muller, București, 1898, 147 p. [Pe copertă: *Mic vocabular militar Român, Frances, Russ, Turc*].**

Micul vocabular este redactat în patru limbi (română, franceză, rusă și turcă). V. prima ediție ([1]1877).

Referințe: BRM, II, nr. 27555, p. 683; BRM, III, 71967, p. 781; Georgiana Lungu Badea (coord.), *Repertoriul traducătorilor români de limbă franceză, italiană, spaniolă (secolele al XVIII-lea și al XIX-lea). Studii de istorie a traducerii (I)*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2006, p. 348.

A.P.

Zacharia C. Panțu, *Plantele cunoscute de poporul român. Vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane și științifice*, Institutul de Arte Grafice și Editură „Minerva", București, 1906 [pe copertă 1905], 393 p.

Vocabularul, realizat de botanistul român Zacharia C. Panțu și redactat în patru limbi (română, franceză, germană și latină), dezvoltă o lucrare anterioară[1]. Conține aproximativ 3600 de termeni populari referitori la aproape 1600 de specii de plante. Lucrarea este alcătuită din: *Dedicație*, *Introducere*, *Explicațiunea semnelor și prescurtărilor întrebuințate*, vocabularul botanic și trei indice alfabetice cu numirile științifice, germane și franceze ale respectivelor plante. Intrarea în limba română este urmată de: sinonime regionale, termeni corespondenți francezi și germani, denumirile științifice (latinești), numele familiei, o scurtă descriere a plantei (durată, loc, timp, credințe populare), mențiuni ce privesc toxicitatea și țara de origine. Lucrarea prezintă interes interdisciplinar, adresându-se deopotrivă botaniștilor, folcloriștilor și lingviștilor, având un rol însemnat în documentarea dicționarului tezaur al limbii române. V. ediția a doua ([2]1929).

Referințe: Julius Paul Römer, [Dare de seamă], în „Die Karpathen", Krst., 1, 1908, 17, p. 522; BRM, III, nr. 43501, p. 736.

A.P.

Emanoil Grigorovitza, *Călăuza Militarului Român dincolo de hotarele țării. Text comparativ român-maghiar-sârb-bulgar-rus-german, acomodat trebuințelor de campanie* [Aprobat prin deciziunea Marelui Stat Major, Nr. 1639/1896], Ediție îmbunătățită, Tip. Profesională, Dimitrie C. Ionescu, București, 1913 [pe copertă: 1914], IV + 101 p.

---

[1] Zach. C. Panțu, *Vocabular botanic, coprinzând numirile științifice și populare ale plantelor*, Inst. de Arte Grafice, Editura Minerva, București, 1902, 51 p. [Extras din „Buletinul Erbariului Institutului Botanic din București", Anul I].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ediţia revizuită şi adăugită a *Lexiconului de campanie român-rus-bulgar-german pentru trebuinţele armatei române* (1897), cu termeni din domeniul militar, are şase limbi (română, maghiară, sârbă, bulgară, rusă, germană), cuprinzând două noi limbi faţă de ediţia anterioară. V. ediţia întâi ([1]1897).

Referinţe: BRM, II, nr. 25286, p. 545; Ana Canarache, *Lexicografia de-a lungul veacurilor. De când există dicţionare?*, Bucureşti, 1970, p. 70.

M.M.

Ştefan Ioachim Luscov, *Vocabular în limbile română, franceză, germană, rusă, turcă, greacă, bulgară,* Bucureşti, 1913, 32 p. [Aprobat de D-l Prefect al Poliţii Capitalei prin ordinul No. 50870 din 15 Mai 1913; Dedicaţie: „Măriei Sale Principelui D.P. Moruzi, prefectul Poliţii Capitalei" şi „domnului Inspector-şef al Siguranţei Capitalei Eugen Călinescu, în semn de devotament şi recunoştinţă"].

Vocabularul, alcătuit de Ştefan Luscov, agent interpret la Siguranţa Poliţiei Capitalei, cuprinde şapte limbi (română, franceză, germană, rusă, turcă, greacă şi bulgară). Lucrarea este structurată pe mai multe secţiuni: introducere (conjugarea verbelor *a avea* şi *a fi*, în toate limbile), partea I şi partea a II-a. Partea I conţine diferite expresii, conversaţii, întrebări şi răspunsuri „redactate aşa cum trebuia" (*Prefaţă*, p. 9). Partea a II-a include „expresii despre diferite conversaţii: la gară, pe calea ferată, pe vapor, la hotel, la un medic, aceasta din urmă, fiind scrisă după cum se pronunţă" (*ibid.*) şi este alcătuită din 43 de teme, selectate la nivelul vocabularului general („despre om", „despre animale", „despre păsări", „despre îmbrăcăminte", „despre alimente de hrană", „despre serviciu de masă", „despre metale", „despre casă", „diferite expresii, „despre familie", „despre numeraţie", „despre anotimpuri", „lunile", „zile", „despre diferite titluri", „despre numiri de localităţi" etc.), termenii fiind organizaţi pe şapte coloane. V. celelate ediţii ([2]1915, [3]1916, [4]1934).

Referinţe: BRM, III, nr. 33583, p. 143.

G.M.

Barbu Marian, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine. Latineşti, greceşti, italiene, englezeşti, franceze şi germane*, Editura librăriei H. Steinberg, Bucureşti, 1915.

Dicţionarul, redactat de B. Marian, apare în şase ediţii succesive, prima ediţie în 1915[1], iar a şasea în 1929, urmate de alte două ediţii îngrijite de fiii autorului. Lucrarea este structurată în şase capitole, aferente celor şase limbi străine componente (latină, greacă, italiană, engleză, franceză şi germană). Dicţionarul

[1] Informaţiile sunt preluate din *Prefaţa* celei de-a şaptea ediţii (1973).

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

reunește, sub denumirea generică de „citate și locuțiuni", maxime, sentințe, aforisme, cugetări, citate culese din operele unor scriitori consacrați, filosofi, literați, antici (greci, latini) și moderni (francezi, italieni, germani, englezi, spanioli), precum și locuțiuni specifice limbilor amintite. În interiorul fiecărui capitol, intrările (citate și locuțiuni) sunt aranjate după criteriul alfabetic, fiind urmate de traducerea în română. Fiecare intrare este însoțită de informații privind sursa și, uneori, de indicații referitoare la semnificații și uz. În *Prefața* dicționarului sunt prezentate resorturile demersului lexicografic și categoriile de public vizate. Autorul subliniază importanța familiarizării cu semnificația citatelor și a locuțiunilor în limbi străine pentru înțelegerea unei opere sau a unui discurs. Printre destinatarii dicționarului se numără: cadre didactice, studenți, avocați, literați, ziariști, elevi, oameni politici, preoți ș.a. V. celelalte ediții ([2]1916, [3]1918, [4]1921, [5]1924, [6]1929, [7]1973, [8]1995).

M.M.

Ștefan Ioachim Luscov, *Vocabular de limbile română, franceză, germană, bulgară, rusă, turcă, sârbă, ungară și greacă*, Cu concursul D-lui I. D. Ionescu în ce privește limbile Sârbă și Ungară, Institutul de Arte Grafice C. Sfetea, București, 1915, 59 p. [Aprobare dată de Onor. Marele Stat-Major prin ord. No. 4617/18/IX/913; Dedicație: „Alteței Sale Regale Principelui Carol, Moștenitor al Tronului României, comandant al Marei Legiuni a Cercetașilor României"].

Vocabularul în nouă limbi (română, franceză, germană, bulgară, rusă, turcă, sârbă, maghiară și greacă), cu două în plus față de prima ediție, conține în partea I „cuvinte, numerațiunea, diferite expresiuni și conversații des întrebuințate, pentru Armată în special", iar în partea a II-a conjugarea verbelor *a avea* și *a fi*. Prima parte a vocabularului însumează 27 de teme, selectate la nivelul vocabularului general („despre părțile omului", „despre mâncări și băuturi", „despre serviciu de masă", „despre îmbrăcăminte", „despre armată", „despre armament și efecte", „despre metale", „despre monede", „despre lucruri absolut trebuincioase", „posta", „diferite adjective", „animale și păsări", „cai", „țară, oraș, sat", „edificii publice", „meserii", „câmp, pădure", „numerațiuni", „transport", „an, luni, zile", „prepoziții", „diferite cuvinte", „drumuri, poduri, conversații militare", „la gară, la poștă și în oraș", „cu un călător bănuit spion", „rechiziționări", „cu un dezertor"). Termenii sunt organizați pe nouă coloane. V. celelalte ediții ([1]1913, [3]1916, [4]1934).

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Barbu Marian, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine: latineşti, greceşti, franceze, germane, italiene şi englezeşti*, Ediţia a II-a, revăzută şi adăogită, Editura librăriei H. Steinberg, Bucureşti, 1916, 228 p.

În cea de-a doua ediţie a dicţionarului, B. Marian augmentează numărul de citate şi locuţiuni, extinzând indicaţiile cu privire la semnificaţia şi uzul construcţiilor frazeologice. Ediţia a doua respectă principiile de organizare a primei ediţii, fiind structurată pe şase capitole aferente limbilor străine componente (latină, greacă, franceză, germană, italiană şi engleză). Fiecare articol cuprinde informaţii privind: numele autorului, titlul şi anul apariţiei operei, sursa şi, uneori, un scurt comentariu explicativ vizând, de regulă, indicaţii de uz. V. celelalte ediţii ([1]1915, [3]1918, [4]1921, [5]1924, [6]1929, [7]1973, [8]1995).

M.M.

Ştefan Ioachim Luscov, *Vocabular de limbile română, franceză, germană, bulgară, rusă, turcă, sârbă, ungară şi greacă*, Cu concursul D-lui I.D. Ionescu în ce priveşte limbile Sârbă şi Ungară, Institutul de Arte Grafice C. Sfetea, Bucureşti, 1916, 59 p.

Cea de-a treia ediţie a vocabularului în nouă limbi (română, franceză, germană, bulgară, rusă, turcă, sârbă, maghiară şi greacă) reproduce întocmai ediţia anterioară, temele fiind selectate la nivelul vocabularului general. V. celelalte ediţii ([1]1913, [2]1915, [4]1934).

G.M.

Barbu Marian, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine: latineşti, greceşti, franceze, germane, italiene şi englezeşti*, Ediţia a III-a, revăzută şi adăogită, Editura librăriei H. Steinberg, Bucureşti, 1918, 363 p.

Ediţia a treia, revizuită şi adăugită, prefaţată de un scurt text semnat de autor, prezintă, la fel ca ediţiile anterioare, şase limbi străine (latină, greacă, franceză, germană, italiană şi engleză), fiind organizată pe şase capitole aferente limbilor componente. Cea mai mare pondere în economia dicţionarului o deţine capitolul cuprinzând citate latineşti, la polul opus aflându-se secţiunea dedicată citatelor greceşti. În interiorul fiecărui capitol sunt prezentate, în ordine alfabetică, citatele şi locuţiunile specifice unei limbi, urmate de traducerea acestora în română. Fiecare intrare este însoţită de informaţii privind sursa de proveniență şi, sporadic, de indicaţii privind uzul. V. celelalte ediţii ([1]1915, [2]1916, [4]1921, [5]1924, [6]1929, [7]1973, [8]1995).

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

***** [*Dicționar francez-grec-român*, 1800], în „Revista istorică", An VII, nr. 1-3, 1921, p. 106-112.**

Dicționarul în trei limbi (franceză, greacă și română), realizat de un autor originar din Moldova, după caracteristicile fonetice și lexicale, provine cel mai probabil de la 1800 (Seche 1969, p. 19). Nicolae Iorga descoperă „micul dicționar" (Iorga 1922, p. 879) între manuscrisele bibliotecii lui Gh. A. Sturdza de la Miclăușeni și îl reproduce parțial (numai părțile franceză și română, un singur cuvânt grecesc) în „Revista istorică" (1921). Lista conține „203 cuvinte-titlu" (Seche 1966, p. 20), majoritatea adjective comune din texte franceze (*cf.* Iorga 1922, p. 879).

Referințe: N. Iorga, *Alte știri despre literatura românească în secolul al XVIII-lea* (Comunicare la Academia Română), [Partea] I, în „Revista istorică", An VII, nr. 1-3, 1921, p. 106-112; N. Iorga, *Alte știri despre literatura românească în secolul al XVIII-lea* (Comunicare la Academia Română), în „Dacoromania", vol. II, 1922, p. 879; Seche 1966, p. 19-20.

A.P.

Barbu Marian, *Dicționar de citate și locuțiuni străine. Latinești, grecești, franceze, italiene, germane și englezești*, Ediția a IV-a, revăzută și adăogită, Editura „Viața Românească", București, 1921, 401 p.

În *Prefața* la ediția a IV-a, autorul motivează demersul lexicografic (numărul mare de citate și locuțiuni întâlnite în lucrările scrise și în discursul public) și prezintă categoriile de public vizate: cadre didactice, studenți, avocați, literați, ziariști, elevi, oameni politici, preoți ș.a. Față de edițiile anterioare, ediția din 1921 înregistrează un număr mai mare de citate latinești și franțuzești (limbi din care se citează cel mai adesea) și o pondere mai mare a informațiilor privind semnificația citatelor și a locuțiunilor prezentate. Din punct de vedere macro- și microstructural, ediția a IV-a respectă principiile de organizare a edițiilor anterioare, cuprinzând aceleași șase limbi străine componente (latină, greacă, franceză, germană, italiană și engleză). V. celelalte ediții ([1]1915, [2]1916, [3]1918, [5]1924, [6]1929, [7]1973, [8]1995).

M.M.

Barbu Marian, *Dicționar de citate și locuțiuni străine: latinești, grecești, franceze, italienești, germane, englezești*, Ediția a V-a, revăzută și adăogită, Editura Ancora, București, [1924], 264 p.

În *Prefața* ediției a V-a, B. Marian reia motivația demersului lexicografic, subliniind importanța cunoașterii semnificațiilor unor astfel de construcții frazeologice pentru înțelegerea unei opere sau a unui discurs. Fără a înregistra modificări de organizare față de edițiile anterioare și cuprinzând aceleași șase limbi (latină,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

greacă, franceză, germană, italiană şi engleză), ediţia a V-a cuprinde un număr mai mare de citate şi locuţiuni în latină, franceză şi germană, iar, acolo unde autorul a considerat necesar, acesta a extins explicaţiile cu privire la intrări. V. celelalte ediţii ([1]1915, [2]1916, [3]1918, [4]1921, [6]1929, [7]1973, [8]1995).

M.M.

Şt. N. Cantuniari, *Lexic mineralogic – petrografic german-francez-român, cuprinzând terminologia mineralelor, rocelor şi a principalelor proprietăţi fizice şi chimice.* Cu o introducere în terminologia românească în Mineralogie şi Petrografie, Editura Revistei „Analele Minelor din România", Bucureşti, 1926, 182 p. [Extras din Revista Asociaţiei inginerilor şi technicianilor din Industria Minieră „Analele Minelor din România", Anii VIII şi IX].

Lexicul cuprinde 2500 de termeni din domeniul mineralogiei, în trei limbi (germană, franceză şi română). Scopul dicţionarului este de a înlesni lectura şi traducerea lucrărilor străine din domeniu (multe în limbile franceză şi germană). Lucrarea este formată din: *Erata*, *Tabla de materii*, *Cuvânt introductiv*, *Introducere: I. Scurtă privire asupra nomenclaturii în Mineralogie şi Petrografie*, *II. Terminologia românească în Mineralogie şi Petrografie*, *Literatura consultată*, *Indicaţiuni pentru întrebuinţarea lexiconului*, *Partea I. Principalele proprietăţi fizice şi chimice ale mineralelor şi rocelor (Mineralogie, Petrografie şi ştiinţe înrudite)*, *Partea II. Numirile mineralelor principale* şi *Partea III. Numele rocelor principale şi a modului prezentării lor în scoarţa globului*; nu conţine index. Titlurile, subtitlurile, cuprinsul, cuvântul înainte şi introducerea sunt traduse în limbile străine. Dicţionarul este organizat sub formă de tabel, cu trei coloane, câte una pentru fiecare limbă componentă. Intrarea în limba germană este urmată de termeni corespondenţi în celelalte două limbi. Rar, se indică domeniul din care termenii sunt preluaţi şi, în cazul celor care aparţin altor terminologii în afară de cea germană şi franceză, proveniența lor se indică între paranteze rotunde. Tot rar, se indică caracterul popular al unor termeni româneşti şi se oferă explicaţii scurte pentru termenii al căror sens este considerat necunoscut. Pentru conceptele pentru care nu s-au înregistrat denumiri în literatura de specialitate consultată, autorul foloseşte termeni din germană, franceză sau engleză. Termenii sunt împărţiţi în trei categorii, fiecare categorie corespunzând uneia dintre părţile componente ale dicţionarului (principalele proprietăţi fizice şi chimice ale mineralelor şi rocilor, denumirile mineralelor şi denumirile rocilor). Pentru fiecare categorie se reia organizarea alfabetică.

Referinţe: Seche 1969, p. 318.

O.Z.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Virgil Gh. Coman, *Dicţionar tehnic, francez-german-italian-englez-român, conţinând termenii tehnici, întrebuinţaţi la: maşini, electrotehnică, chimie, agricultură, botanică, comerţ, arhitectură, geologie, matematică, mineralogie, navigaţie, poduri, farmacie, mine, fizică etc.*, 2 vol., Tipografia Gutenberg, Bucureşti, [1926], Vol. I: p. 1-235; Vol. II: p. 237-595, 595 p.

Dicţionarul în cinci limbi (franceză, germană, italiană, engleză şi română) vizează domeniul tehnic şi are un caracter eterogen din punct de vedere structural şi al tratării intrărilor. Lucrarea este structurată în două volume, reunite în cadrul unui singur tom, lipsit de aparat critic. Articolele, organizate pe două coloane, în ordine alfabetică, au următoarea structură: termen în franceză, urmat de termeni corespondenţi în celelalte limbi componente. Inconsecvent, sunt oferite indicaţii privind domeniul de utilizare a termenilor şi informaţii cu privire la categoriile gramaticale. Lucrarea se remarcă printr-o bogată ilustrare a relaţiilor sintagmatice în care apar intrări (ex.: pentru substantivul fr. *eau* sunt înregistrate nu mai puţin de 46 de relaţii sintagmatice, iar substantivul fr. *machine* apare în peste 200 de sintagme). Lectura articolelor relevă tendinţa de terminologizare a cuvintelor / expresiilor din limbajul comun, îndeosebi pentru română.

M.M.

Barbu Marian, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine, latineşti, greceşti, franceze, italieneşti, germane, englezeşti*, Ediţia a VI-a, revăzută şi adăogită, Editura „Naţională" S. Ciornei, Bucureşti, 1929.

Faţă de ediţiile anterioare, ediţia a VI-a a dicţionarului cuprinde un număr mai mare de citate şi locuţiuni, în aceleaşi limbi componente (latină, greacă, franceză, germană, italiană şi engleză), autorul extinzând, de asemenea, indicaţiile cu privire la semnificaţia şi uzul intrărilor. V. celelalte ediţii ([1]1915, [2]1916, [3]1918, [4]1921, [5]1924, [7]1973, [8]1995).

M.M.

Zacharia C. Panţu, *Plantele cunoscute de poporul român. Vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane şi ştiinţifice*, Ediţia a II-a, Editura Casei Şcoalelor, Bucureşti, 1929, 424 p.

Ediţia a doua a vocabularului în patru limbi (română, franceză, germană, latină) ajunge la aproximativ 4650 de denumiri populare referitoare la aproape 2000 de specii de plante. Lucrarea cuprinde: *Introducere* la ediţia a doua, *Introducere* la ediţia întâi, *Explicaţiunea semnelor şi prescurtărilor întrebuinţate*, vocabularul botanic, *Indicele alfabetic de familiile plantelor dispuse în ordinea clasificaţiunei lui A. Engler*, trei indice alfabetice cu numirile ştiinţifice, germane şi franceze ale plantelor, şi *Bibliografie*. Intrarea în limba română este

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

urmată de: sinonime regionale, termeni corespondenţi francezi şi germani, denumirile ştiinţifice (latineşti), numele familiei, o scurtă descriere a plantei (durată, loc, timp, credinţe populare), menţiuni ce privesc toxicitatea şi ţara de origine. Bogatul tezaur lingvistic adunat vine să confirme încă o dată „calităţile de bun observator al naturei şi de bun cunoscător al plantelor" (*Introducere*), pe care botanistul german F. Pax le apreciază la poporul român. Din bibliografia de 47 de lucrări, majoritatea de botanică şi de zoologie, fac parte şi dicţionare generale, precum *Lexiconul de la Buda* (1825), sau vocabulare poliglote de nume de plante, elaborate sau reproduse de Michael Fuss (1847), **Georgiu Bariţiu** (1858), Iohann Hlibowicki (1890). V. ediţia întâi ([1]1906).

A.P.

*** ***Il „Lexicon Marsilianum". Dizionario latino-rumeno-ungherese del sec. XVII.*** **Studio filologico e testo de Dr. Carlo Tagliavini, Cultura Naţională, Bucureşti, 1930, 282 p. [Academia Română. Études et recherches. V].**

Ediţia filologică italiană a *Lexiconului marsilian*, elaborat în trei limbi (latină, română şi maghiară), aparţine lui Carlo Tagliavini, profesor de lingvistică romanică şi filologie română la Universitatea din Budapesta, membru corespondent al Academiei Române. Lucrarea cuprinde: indice, prefaţă, abrevieri bibliografice, şapte capitole ample (*L.F. Marsigli ed i suoi rapporti con la Transilvania* [L.F. Marsigli şi raporturile sale cu Transilvania], *Il manoscritto 116 della collezione Marsigli* [Manuscrisul 116 din colecţia Marsigli], *Le particolarità linguistiche del lessico nella sezione latina* [Particularităţile lingvistice ale lexicului în secţiunea latină], *Le particolarità linguistiche del lessico nella sezione rumena* [Particularităţile lingvistice ale lexicului în secţiunea română], *Le particolarità linguistiche del lessico nella sezione ungherese* [Particularităţile lingvistice ale lexicului în secţiunea maghiară], *Le fonti del lexicon Marsilianum* [Sursele lexicului marsilian], *Dove, quando e da chi fu scritto il lessico?* [Unde, când şi de către cine a fost scris lexiconul?]), lista de termeni (alfabetizaţi după cuvântul din limba latină şi numerotaţi), *Indice alfabetico delle parole studiati* [Indice alfabetic al cuvintelor studiate] şi trei anexe (*Facsimile di una pagina del lessico* [Facsimil al unei pagini a lexiconului], *Le filigrane* [Filigranul] şi *Carta linguistica* [Harta lingvistică]). Articolele sunt organizate pe trei coloane, astfel: cuvântul în limba latină, urmat de echivalenţii în limbile română şi maghiară. V. ediţia originală (1687-1701).

Referinţe: Carlo Tagliavini, *Despre „Lexicon Marsilianum". Dicţionar latin-romîn-maghiar din secolul al XVII-lea*, Bucureşti, 1929, 13 p.; Carlo Tagliavini, *L'influsso ungherese sull'antica lessicografia rumena*, în „Revue des Études Hongroises et finno-ougriennes", 1928, 30 p.; Valeriu Rusu, *Africatele în „Lexiconul Marsilian"*, în „Studii şi cercetări lingvistice", XVI (3), Editura Academiei, Bucureşti, 1965, p. 415; Daniele Pantaleoni, *Observaţii asupra textelor româneşti vechi cu alfabet latin (1570-1703)*, în „Philologica Jassyensia", An III, Nr. 1, 2007, p. 49.

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ştefan Ioachim Luscov, *Vocabular de limbile română, franceză, germană, rusă, polonă, bulgară, sârbă, turcă, greacă şi ungară*, Tipografia Ziarului „Universul" S.A., Bucureşti, 1934, 64 p. [Dedicaţie: „Majestăţii Sale Carol al II-lea Regele tuturor Românilor şi Comandantul Suprem al Armatei"].

Vocabularul în zece limbi (română, franceză, germană, rusă, polonă, bulgară, sârbă, turcă, greacă şi maghiară), cu una în plus faţă de ediţia anterioară, este întocmit pentru serviciul Armatei. Temele, selectate la nivelul vocabularului general, sunt aceleaşi din ediţiile a doua şi a treia. Termenii sunt organizaţi pe zece coloane. V. celelalte ediţii ([1]1913, [2]1915, [3]1916).

G.M.

Aurelian Ionescu, Ştefan Sprangate, *Dicţionar tehnic silvic (român-francez-german-englez-italian-ungar-rus). Silvicultură, botanică, mecanică, vânătoare, zoologie, diverse*, Tipografia „Tirajul" Popa Savu, [f.l.], 1936, 312 p.

Dicţionarul, redactat în şapte limbi (română, franceză, germană, engleză, italiană, maghiară şi rusă), se adresează membrilor corpului tehnic silvic, cuprinzând cca 2000 de termeni din domeniile silvicultură, botanică, mecanică, zoologie, vânătoare ş.a. Autorii, ingineri de profesie, semnalează statutul de pionierat al demersului lexicografic. Elaborat pe parcursul a trei ani, dicţionarul este realizat pe baza consultării specialiştilor şi a literaturii în domeniu (în *Cuvânt înainte* sunt indicate drept surse un dicţionar francez şi trei dicţionare româneşti de specialitate, dintre care unul poliglot: Zacharia C. Panţu, *Plantele cunoscute de poporul român*, 1906). Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, dicţionar propriu-zis, *Încheiere* şi *Erată*. Articolele sunt ordonate după principiul alfabetic şi au următoarea structură: termen în română, scurtă explicaţie a termenului în română (pentru unele intrări se oferă informaţii de specialitate; pentru numele de plante şi de animale se realizează încadrarea în familie etc.), termeni corespondenţi în limbile străine.

M.M.

***** *Bilderduden für Soldaten. Deutsch-Bulgarisch-Rumänisch*, Tornisterschrift des Oberkommandos der Wehrmacht, Heft 40, Leipzig, 1941, 64 p.**

Dicţionarul ilustrat pentru soldaţi, redactat în trei limbi (germană, bulgară şi română), face parte dintr-o colecţie de dicţionare în mai multe limbi, cu tematică militară, realizate în perioada celui de-al Doilea Război Mondial (1939-1945). Lucrarea conţine o „combinaţie remarcabilă de limbi pentru secolul al XVIII-lea" (Haensch 1991, p. 2921).

Referinţe: Günther Haensch, *Die mehrsprachigen Wörterbücher und ihre Probleme*, în Franz Josef Hausmann *et al.* (ed.), *Wörterbücher. Dictionaries. Dictionnaires – Ein internationales*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Handbuch zur Lexikographie, vol. 3, Walter de Gruyter, Berlin, New York, 1991, p. 2921, 2925; Hans-Eugen Bühler, Edelgard Bühler, *Der Frontbuchhandel 1939-1945. Organisationen, Kompetenzen, Verlage, Bücher. Eine Dokumentation*, Buchhändler Vereiningung, Frankfurt am Main, 2002, p. 187; Ines Prodöhl, *Die Politik des Wissens. Allgemeine deutsche Enziklopädien zwischen 1928 und 1956*, Akademie Verlag, Berlin, 2011, p. 132.

A.P.

*** ***L'italiano in Romania ed in Russia. I frasi usuali in italiano, romeno et russo, necessari per tutti quelli chè visitano questi paesi. Italianul în România şi Rusia. Frazele cele mai uzuale în limbile italiană, română şi rusă trebuincioase celor care vizitează aceste ţări*, Ediţia I, Editura Athanasie D. Gheorghiu, [f.l.], [1942], 48 p.**

Vocabularul, după cum îl numeşte redactorul anonim, este, de fapt, un ghid de conversaţie, redactat în trei limbi (italiană, română, rusă) şi adresat italienilor care călătoresc în România („provincia recuperată") şi Rusia. Conţine 672 de cuvinte, construcţii, formule de adresare (numerotate), necesare unui călător străin. Lucrarea prezintă o scurtă introducere pentru publicul ţintă: *Per i lettori italiani* şi vocabularul propriu-zis organizat tematic şi numerotat. Pe lângă seria de fraze uzuale, sunt dezvoltate numeroase teme („informaţiuni", „gara", „în vagon", „ceasornicul şi ora", „sosirea", „hotel-pensiune", „la restaurant", „la cafenea", „la tutungerie", „la prăvălie", „magazin cu articole bărbăteşti", „la coafor", „la baie", „spălătoreasa", „călătoria cu trenul", „vama", „biroul paşapoartelor", „cassa de schimb şi banca", „poşta", „băcanul", „în piaţă", „în pescărie", „numerele", „lunile anului", „zilele săptămânii", „în tramvai", „odaia mobilată", „teatru", „operă şi concert", „la cinematograf", „la doctor", „reclamaţia şi plângeri", „la librărie", „într-un spital de răniţi", „armata şi războiul", „drumul"). Tematica atinge probleme specifice ţărilor europene şi epocii, în contextul celui de-al Doilea Război Mondial.

Referinţe: BRR (online).

A.P.

*** ***ABC marinăresc. Vocabular de termeni marinăreşti în cinci limbi: română, engleză, franceză, germană şi italiană*, [f.e.], Bucureşti, [1942-1943], 93 p. [Liga Navală Română, Publicaţiunea 51-a].**

Vocabularul, redactat în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi italiană), conţine termeni de marină. Dicţionarul a fost scris cu scopul de a uşura munca scriitorilor şi a traducătorilor, care sunt, de cele mai multe ori, novici ai acestui domeniu. Cu toate că există şi excepţii, în majoritatea cazurilor, termenii dintr-o limbă se regăsesc şi în celelalte. Lucrarea este alcătuită din prefaţă şi o colecţie de cinci dicţionare: unul explicativ, în limba română, şi patru bilingve, englez-român, francez-român, german-român şi italian-român. Este organizat

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

sub formă de tabel cu şase coloane aranjate pe două pagini, limbii române fiindu-i repartizate două dintre acestea. Pentru fiecare limbă în parte, cuvintele sunt organizate alfabetic. Termenul din limba română este urmat de o definiţie. Termenii din limbile străine sunt urmaţi de o definiţie în limba română sau de echivalenţii româneşti. Prefaţa vocabularului este semnată de Moş Nostromo, nume care, prin sonoritate şi sens (este explicat în corpul dicţionarului ca „şef de echipaj", p. 75), pare a fi un pseudonim ce indică caracterul colectiv al lucrării lexicografice.

Referinţe: Seche 1969, p. 318.

O.Z.

***** *Lexiconul Tehnic Român*, 8 vol., Coordonator (din 1955): Remus Răduleţ, Editura Tehnică, Bucureşti, Vol. I (*A-C*): 1949, 950 p.; Vol. II (*D-H*): 1950, 985 p.; Vol. III (*I-M*): 1951, 1115 p.; Vol. IV (*N-Q*): 1952, 1044 p.; Vol. V (*R-Sd*): 1954, 929 p.; Vol. VI (*Se-Tr*): 1955, 1185 p.; Vol. VII (*Tu-Z, Suplement*): 1955, 803 p.; Vol. VIII (*Indice alfabetic şi îndreptări*): 1956, 339 + XXXV p. [Asociaţia Ştiinţifică a Inginerilor şi Tehnicienilor din România].**

Dicţionarul tehnic, iniţiat în 1947 (Tănăsescu 2009, p. 101) şi proiectat în patru volume (a câte 1000 de pagini fiecare), este elaborat de Asociaţia Ştiinţifică a Inginerilor şi Tehnicienilor din România (A.Ş.I.T.) şi coordonat (din 1955) de prof. dr. ing. Remus Răduleţ, membru corespondent al Academiei Române. Pentru a cuprinde principalele cunoştinţe de ştiinţă şi tehnică, dicţionarul este transformat, în cursul elaborării sale, în lexicon tehnic şi publicat, în perioada 1949-1955, în opt volume (7008 pagini). La elaborarea, redactarea şi editarea sa participă un colectiv de coordonare, secondat de un colectiv de pregătire, coordonare şi redactare. Colaborează nouăsprezece secţiuni de ştiinţă şi tehnică (domeniile: matematici pure şi aplicate; fizică experimentală şi teoretică, mecanică şi rezistenţa materialelor, electrotehnică, maşini, centrale, aparate şi instrumente electrice; construcţii civile şi lucrări de artă; hidraulică şi hidrotehnică; măsurători terestre; mine şi metalurgie; chimie şi tehnologie chimică; industrii; edilitate; urbanism şi arhitectură; agricultură, silvicultură şi zootehnie; aviaţie şi transporturi aeriene; navigaţie şi transporturi pe apă; geniu şi tehnică militară; organizare, standardizare şi raţionalizare; transporturi terestre; industrii ţărăneşti; probleme tehnico-economice) şi o secţiune de filologie, pentru problemele de stil şi de unificare a terminologiei. Este redactat în şase limbi (română, rusă, franceză, germană, engleză şi maghiară). Conţine principalii 48763 de termeni în limba română din domeniul general al tehnicii. Lucrarea, cea mai amplă din lexicografia românească tehnică, este alcătuită din şapte volume reprezentând lexiconul propriu-zis, la care se adaugă un volum final cuprinzând indexurile şi o serie de îndreptări. Fiecare din cele şapte volume este

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

precedat de: I. *Abreviaţiuni şi simboluri*, respectiv: II. *Abreviaţiuni pentru disciplinele reprezentate în lexicon*. Primul volum conţine o *Prefaţă* în care se prezintă: iniţiativa, concepţia, probleme privitoare la împrumuturile din terminologia ştiinţifică occidentală prin opoziţie cu cele din limba rusă, colaborarea unui colectiv foarte numeros organizat pe secţii de specialitate. Cel de-al şaptelea volum conţine o postfaţă, intitulată *La încheierea lucrărilor primei ediţii a Lexiconului Tehnic Român*, în care se delimitează clar publicul ţintă şi se precizează etapele de lucru. În lexiconul propriu-zis, termenii „directori" în limba română, însoţiţi de traduceri în limbile ţintă, sunt explicaţi prin definiţii, caracterizări şi lămuriri prealabile. Sunt delimitate şi ierarhizate diferitele accepţii cu indicarea specialităţilor, ilustrarea cu figuri şi planşe, notarea sinonimelor la finalul textelor, semnalarea erorilor frecvente de utilizare a termenilor de către tehnicieni. Conceptele şi problemele sunt prezentate diferenţiat în funcţie de publicul ţintă, pentru publicul larg explicaţiile sunt pe înţelesul tehnicienilor fără studii tehnice superioare, cele referitoare la concepte de strictă specialitate sunt explicate la nivelul tehnic şi ştiinţific pe care îl reclamă. Sunt reprezentate specialităţi pentru industria românească (a timpului), este indicat rolul industriei ţărăneşti în dezvoltarea termenilor din celelalte industrii. Limba lexiconului este limba română literară, contemporană. De asemenea, se explică prezenţa traducerilor în cele cinci limbi (franceză, germană, engleză, maghiară, rusă), din cauza utilizării ezitante a termenilor de către tehnicienii români şi din necesitatea unificării şi fixării termenilor ştiinţifici şi tehnici din limba română. În cea de-a doua ediţie[1], traducerile în limbile străine sunt suprimate datorită apariţiei mai multor dicţionare şi datorită faptului că, în perioada elaborării şi publicării primei ediţii, termenii tehnici româneşti capătă stabilitate.

Referinţe: Gr. C. Moisil, *Discuţia în legătură cu Lexiconul Tehnic Român*, în „Contemporanul", Bucureşti, 1952, nr. 49, p. 5; N. Profiri, *Cu privire la discuţia asupra Lexiconului Tehnic Român*, în „Contemporanul", Bucureşti, 1953, nr. 9, p. 5; Remus Răduleţ, *Terminologia în Lexiconul Tehnic Român*, în „Contemporanul", Bucureşti, 1953, nr. 50, p. 5; Henri Jacquier, *... şi Lexiconul Tehnic Român*, în „Steaua", Cluj, 1956, nr. 6, p. 151-152; D. Macrea, *Lexicografia sovietică şi influenţa ei asupra dezvoltării lexicografiei noastre actuale*, în „Limba Română", VI (1957), nr. 6, p. 5-14; D. Macrea, *Terminologia ştiinţifică şi tehnică în limba română contemporană*, în „Cercetări de lingvistică", Anul XI, nr. 1, 1966, p. 17-23; Holmstrom 1969, p. 109; Günter Holtus *et al.* (Hrsg.), *Lexikon der Romanistischen Linguistik*, Band/Volume III: *Die einzelnen*

[1] *** *Lexiconul Tehnic Român*, 19 vol., Elaborare nouă. Întocmită prin îngrijirea A.Ş.I.T. de un colectiv sub conducerea prof. Remus Răduleţ, Editura Tehnică, Bucureşti, Vol. 1: *A–Ap*, 1957, 592 p.; Vol. 2: *Ar–Bk*, 1957, 539 p.; Vol. 3: *Bl–Cau*, 1958, 548 p.; Vol. 4: *Cav–Cola*, 1958, 572 p.; Vol. 5: *Colb–Cy*, 1959, 660 p.; Vol. 6: *D–Dz*, 1960, 652 p.; Vol. 7; *E–Fir*, 1960, 648 p.; Vol. 8: *Fis–Gz*, 1961, 736 p.; Vol. 9: *H–Ky*, 1961, 767 p.; Vol. 10: *L–Mec*, 1962, 675 p.; Vol. 11: *Med–Oz*, 1962, 728 p.; Vol. 12: *P–Poj*, 1963, 667 p.; Vol. 13: *Pol–Ram*, 1963, 660 p.; Vol. 14: *Ran–Rez*, 1964, 649 p.; Vol. 15: *Rh–Sir*, 1964, 718 p.; Vol. 16: *Sir–Sz*, 1965, 708 p.; Vol. 17: *Ş–Troi*, 1965, 669 p.; Vol. 18: *Trol–Z*, 1966, 698 p.; Vol. 19: *Indice*, 1968, 786 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

romanischen Sprachen und Sprachgebiete von der Renaissance bis zur Gegenwart. Rumänisch, Dalmatisch / Istroromanisch, Friaulisch, Ladinisch, Bündnerromanisch, Max Niemeyer Verlag, Tübingen, 1989, p. 222, 258, 505; Florin Teodor-Tănăsescu, *Remus Răduleț și terminologia tehnică*, în „Studii și comunicări", vol. II, 2009, p. 97-120.

A.P.

***** [*Index al denumirilor geografice*], în *Morskoj atlas. Kratkij slovar' morskih geografičeskih terminov* [*Atlas maritim. Mic dicționar al termenilor de marină*]. V. I: *Ukazatel' geografičeskih nazvanij* (584 p. + 159 planșe), Voennomorskoe ministerstvo Sojuza SSR, Moskva, 1952, p. 493-538. [ar, bul, ch, da, de, el, en, farsi, fr, he, hindi, hk, hr, it, malayu, ne, ni, no, pl, pr, ro, ru, skip, su, sv, tu].**

Volumul I al *Atlasului maritim. Mic dicționar al termenilor de marină*, publicat de Ministerul Flotei Militare de la Moscova și redactat în douăzeci și șase de limbi (arabă, bulgară, daneză, germană, neogreacă, engleză, franceză, ebraică, hindi, croată, italiană, malayalam, norvegiană, polonă, română, rusă, suedeză, turcă etc.), conține un index multilingv de termeni geografici (ex.: *arhipelag*, *atlas*, *braț*, *canal*, *galben*, *nisip*, *ocean*). Acesta este structurat în trei părți. În partea I, termenii sunt dispuși pe cinci coloane, după: limbă, transcriere în rusă, scrierea originală sau transcrierea în rusă, abrevieri folosite pe hărți maritime și informații adiționale (bibliografii succinte etc.). În partea a II-a, termenii sunt dispuși pe patru coloane, astfel: transcriere originală sau cu litere latine, limbă, transcriere în rusă / cu litere rusești și traducere. În partea a III-a, termenii sunt dispuși pe patru coloane, după: transcriere în limba rusă, limbă, scriere originală și traducere. Termenii echivalenți nu sunt dați întotdeauna pentru fiecare din cele douăzeci și șase de limbi.

Referințe: Holmstrom 1969, p. 212.

G.M.

G. Carriere, *A Glossary of Terms Used in the Detergents Industry in English, French, Spanish, Italian, Portuguese, German, Dutch, Swedish, Danish, Norwegian, Russian, Polish, Finnish, Czech, Hungarian, Rumanian, Greek, Turkish, Japanese*, Elsevier Publishing Co., Amsterdam-London-New York-Princeton, VIII, 1960, 141 p.

Glosarul de termeni utilizați în industria detergenților este redactat în nouăsprezece limbi (engleză, franceză, spaniolă, italiană, portugheză, germană, olandeză, suedeză, daneză, norvegiană, rusă, poloneză, finlandeză, cehă, maghiară, română, greacă, turcă, japoneză).

Referințe: Holmstrom 1969, p. 183.

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** ***Mic vocabular cu termenii de specialitate folosiţi în protecţia plantelor*** **[rus-german-român-englez], Ministerul Agriculturii, [f.l.], [f.e.], [1961], 30 p.**

Vocabularul în patru limbi (rusă, română, germană şi engleză) conţine termeni de specialitate din domeniul protecţiei plantelor.

Referinţe: Holmstrom 1969, p. 169.

G.M.

*** ***Einheitliche Begriffe.*** **V.1.:** ***Hauptbegriffe der Elektroenergiewirtschaft, 50 Begriffe mit Definitionen, Maßeinheiten und Formelzeichen*** **[bul, cs, de, ma, pl, ro, ru], Deutscher Verlag für Grundstoffindustrie, Leipzig, 1961, 130 p.**

Lucrarea *Termeni standard: termenii principali ai economiei electroenergetice, 50 de concepte cu definiţii, unităţi şi simboluri* este redactată în şapte limbi (bulgară, cehă, germană, maghiară, poloneză, română şi rusă).

Referinţe: Holmstrom 1969, p. 125.

G.M.

*** ***Recueil terminologique multilingue du soudage et des techniques connexes. Soudage électrique par résistence*** **[cs, da, de, el, en, fr, it, ne, no, pl, ro, ru, sa, s-hr, sl, su, sv, tu], Published by Association Suisse pour la Technique du Soudage, Bâle, 1961, 253 p.**

Culegerea terminologică multilingvă a sudării şi a tehnicilor conexe. Sudare electrică prin rezistenţă este redactată în optsprezece limbi (cehă, daneză, germană, neogreacă, engleză, franceză, italiană, olandeză, norvegiană, poloneză, română, rusă, sârbo-croată, suedeză, slovenă, turcă etc.).

Referinţe: Holmstrom 1969, p. 140.

G.M.

*** ***Dictionnaire technique des barrages*** **[cs, de, el, en, fr, it, pl, pr, ro, ru], 2 Ed., Fizmatgiz, Paris / Moskva, 1962, 380 p. [Comission internationale des grands barrages].**

Dicţionarul tehnic de baraje conţine termeni tehnici din domeniul barajelor, în zece limbi (cehă, germană, neogreacă, engleză, franceză, italiană, polonă, portugheză, română şi rusă).

Referinţe: Holmstrom 1969, p. 153.

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

***** *Tekhničeskij slovar' po plotinam* [ru-en-bu-el-it-pl-pr-ro-cs-fr], Fizmatgiz, Moskva, 1962, 380 p.**

Dicţionarul tehnic de baraje[1] cuprinde termeni tehnici din domeniul barajelor, în zece limbi (rusă, engleză, bulgară, greacă, italiană, polonă, portugheză, română, cehă şi franceză). Limba germană din ediţia franceză este înlocuită cu limba bulgară.

Referinţe: Holmstrom 1969, p. 153.

M.M.

Paul Irinievici, *Dicţionar tehnic. Petrol-gaze. Englez-român-rus*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1963, 553 p.

Dicţionarul în trei limbi (engleză, română, rusă) cuprinde aproximativ 10000 de termeni tehnici din domeniul petrolului şi gazelor. Lucrarea este constituită din două părţi distincte: prima parte prezintă termenii în limba engleză, în ordine alfabetică, precedaţi de un număr de ordine şi urmaţi de traducerile în limbile română şi rusă (*русский указатель*), iar cea de-a doua parte cuprinde două glosare ale termenilor, în limbile română şi rusă, în ordine alfabetică, însoţiţi de un indicativ constituit din iniţiala şi din numărul de ordine al cuvântului englez corespunzător. Traducerile în limbile română şi rusă sunt trecute în următoarea ordine: substantive, adjective, verbe. Acest dicţionar tehnic pentru petrol este „prima lucrare de acest gen din ţara noastră" (*Cuvânt înainte*, p. 6).

Referinţe: Holmstrom 1969, p. 80.

G.M.

Alexandru Szabó (red.), *Dicţionar tehnic poliglot: română, rusă, engleză, germană, franceză, maghiară*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1963, 13 p. [nenum.] + 1235 p.

Dicţionarul, redactat în şase limbi (română, rusă, engleză, germană, franceză şi maghiară), conţine 26000 de termeni din patruzeci şi cinci de discipline din domeniul tehnic (metalurgie, siderurgie, termotehnică, industria chimică etc.), din domenii înrudite cu acesta (telecomunicaţii, transporturi, industria electrotehnică) şi din domenii conexe (matematică, astronomie, fizică, chimie, biologie, botanică, zoologie, agricultură, silvicultură, meteorologie etc.). Termenii au fost selectaţi în funcţie de necesităţile domeniului în activităţile de documentare şi de traducere. Scopul lucrării este acela de a umple un gol în literatura de

[1] Ediţia ulterioară: *Tehnički rečnik za brane*, „Gradevinska Knjiga", Beograd, 1965 [International Commission on Large Dams], nu mai cuprinde româna printre limbile componente.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

specialitate, gol cauzat de evoluţia rapidă a tehnologiei. Publicul ţintă este format din specialişti din domeniu, studenţi de la facultăţile de profil, traducători şi cei care lucrează în munca de documentare. Lucrarea este formată din: *Prefaţă*, lămuriri pentru folosirea dicţionarului (în toate limbile enumerate), *Prescurtările folosite pentru indicarea disciplinelor*, dicţionarul propriu-zis şi cinci indexuri, însoţite de liste ce cuprind prescurtările folosite în cadrul lor. Intrările sunt organizate alfabetic, articolele fiind alcătuite din: termenul în limba de bază (limba română), precedat de număr de ordine, urmat de indicaţii referitoare la domeniul de utilizare, precum şi de corespondenţii săi în cele cinci limbi străine. Cele cinci indexuri, câte unul pentru fiecare limbă străină, sunt organizate pe patru coloane, fiecare coloană conţinând termenul în limba străină corespunzătoare secţiunii, urmat de disciplina în care se utilizează şi de numărul curent corespunzător în corpul dicţionarului. V. ediţia a doua (^{2}1967).

Referinţe: Constantin Maneca, *Dicţionar tehnic poliglot – română, rusă, engleză, germană, franceză, maghiară, Bucureşti, Editura Tehnică, 1963*, în „Limba română", An XII, nr. 4, 1963, p. 389-391; Seche 1969, p. 317; Gheorghe Constantinescu-Dobridor, *Mic dicţionar de terminologie lingvistică*, Bucureşti, Editura Albatros, 1980, p. 159; Günter Holtus *et al.* (Hrsg.), *Lexikon der Romanistischen Linguistik*, Band/Volume III: *Die einzelnen romanischen Sprachen und Sprachgebiete von der Renaissance bis zur Gegenwart. Rumänisch, Dalmatisch / Istroromanisch, Friaulisch, Ladinisch, Bündnerromanisch*, Max Niemeyer Verlag, Tübingen, 1989, p. 505.

O.Z.

Alfred Herzka, *Elsevier's lexicon of pressurized packaging (Aerosols): English, French, Italian, Spanish, Rumanian, German, Dutch, Norwegian, Swedish, Danish, Russian, Czech, Serbo-Croatian, Slovenian, Bulgarian, Hungarian, Finnish, Greek, Hebrew, Arabic, Japanese*, Elsevier Publishing Company, Amsterdam / London / New York, 1964, 159 p.

Lexiconul, compilat şi aranjat de Alfred Herzka, conţine 263 de intrări în limba engleză referitoare la metoda ambalării sub presiune (de tip aerosol) şi 38 de definiţii concise ale celor mai reprezentative noţiuni. Se adresează tehnicienilor şi traducătorilor, ca de altfel toate titlurile din Colecţia de Lexicoane Elsevier. Sunt selectate limbile în care există literatură substanţială în domeniu şi, având în vedere rolul de pionierat al Statelor Unite ale Americii în domeniul împachetării presurizate şi literatura bogată apărută în limba engleză, aceasta are statut de limbă sursă. Este redactat în douăzeci şi una de limbi (engleză, franceză, italiană, spaniolă, română, germană, olandeză, norvegiană, suedeză, daneză, rusă, cehă, sârbo-croată, slovenă, bulgară, maghiară, finlandeză, greacă, ebraică, arabă, japoneză). Lucrarea este alcătuită din: *Foreword*, *Preface*, *Contents*, *I General Terms*, *II Container*, *III Valve assembly*, *IV Filling (loading)*, V *Propellant*, VI *Laboratory evaluation*, *Definitions*, *Drawings* [desene] şi *Indexes*. Termenii generici şi specifici sunt grupaţi întâi tematic în cele şase părţi numerotate (cu cifre romane) şi apoi alfabetic în cadrul fiecărei

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

părți. Intrarea în limba engleză, precedată de număr de ordine, este urmată, pe verticală, de termeni corespondenți în limbile străine, înaintea fiecărui corespondent fiind indicată prescurtarea limbii respective. Autorul deplânge dificultatea determinării corespondenților adecvați în anumite limbi în care se preferă sau chiar sunt împrumutați termenii englezești. Definițiile, redactate numai în limba engleză, sunt grupate într-un capitol separat. Urmează secțiunea de indexuri, câte unul alfabetic pentru fiecare dintre limbile țintă, fiecărui termen fiindu-i atașat numărul termenului englez corespondent.

Referințe: Holmstrom 1969, p. 141; Ingvar E. Gullberg, *Outline bibliography of dictionaries between German and Scandinavian languages*, în „Lebende Sprachen", 26, 1981, p. 138-143.

A.P.

Grigore Obrejanu, I. Trifu, B. Sluşanski, A. Boico, *Soil science dictionary. English, French, German, Rumanian, Russian* [Dicționar de știința solului], [f.e.], Bucureşti, 1964, 692 p.

Dicționarul cuprinde 6452 de termeni din domeniul științei solului, în cinci limbi (engleză, franceză, germană, română și rusă, în ordinea alfabetică a limbilor). Lucrarea este compusă din: *Foreword*, *Preface* (tradusă în celelalte limbi), *Terms*, *Appendix* și indexuri în limbile țintă. Articolele sunt enumerate alfabetic, intrarea în limba engleză, precedată de număr de ordine, fiind urmată de termeni corespondenți în celelalte limbi. În dreptul corespondentului românesc se oferă o definiție a termenului. Lucrarea conține un apendice și patru indexuri în limbile țintă. Indexurile sunt organizate alfabetic, fiecare termen fiind urmat de numărul de ordine corespunzător în dicționarul propriu-zis.

Referințe: Seche 1969, p. 318; Holmstrom 1969, p. 168.

O.Z.

*** ***Dicționar forestier poliglot: român-rus-francez-german-englez-maghiar*, Autori: prof. V.N. Stinghe, prof. I.C. Demetrescu, ing. G.N. Purcăreanu, ing. S. Kadar, ing. A. Levițchi, ing. St. Purcelean, Z. Fenyves, prof. dr. Theodor Bălănică (îndrumător și consultant), 2 vol., [f.e.], Bucureşti, 1965, Vol. I: VIII + 761 p., Vol. II: II + 408 p. [Ministerul Economiei Forestiere, Centrul de Documentare pentru Tehnică și pentru Economie Forestieră].**

Dicționarul cuprinde 6881 de termeni uzuali din domeniul forestier, preponderent din sectoarele silvicultură – exploatarea și industria lemnului, în șase limbi (română, rusă, franceză, germană, engleză și maghiară). Lucrarea este compusă din: *Prefață*, *Explicații la folosirea dicționarului*, *Bibliografia principală*, corpul dicționarului (în primul volum) și cinci indexuri (în volumul al doilea). Articolele, organizate alfabetic, sunt alcătuite din: intrare în limba română, precedată de număr de ordine și urmată de indicarea categoriei

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

gramaticale a genului (când face parte din clasa substantivelor) şi termeni corespondenţi în limbile străine (pentru care se indică, de asemenea, genul dacă sunt substantive sau substantive termen-centru în cadrul unor sintagme). Indexurile (latin, rus, francez, german şi maghiar) sunt organizate alfabetic, pe două coloane, fiecare termen component fiind urmat de litera şi numărul de ordine corespunzător din corpul dicţionarului.

Referinţe: Holmstrom 1969, p. 170.

O.Z.

*** ***Recueil terminologique multilingue du soudage et des techniques connexes. Cinquième partie: coupage par voie thermique en dix-sept langues (allemand, anglais, danois, espagnol, finlandais, français, italien, néerlandais, norvégien, polonais, roumain, russe, serbo-croate, slovaque, slovène, suédois, tchèque)***, **[f.e.], Bâle, 1965, 211 p. [Institut International de la Soudure, Association Suisse pour la technique du soudage, publié avec le concours financier contractuel de l'UNESCO].**

Culegerea terminologică multilingvă de sudare şi de tehnici conexe. A cincea parte: tăiere pe cale termică cuprinde termeni tehnici de sudare, în şaptesprezece limbi (germană, engleză, daneză, spaniolă, finlandeză, franceză, italiană, olandeză, norvegiană, poloneză, română, rusă, sârbo-croată, slovacă, slovenă, suedeză şi cehă).

Referinţe: Holmstrom 1969, p. 140.

O.Z.

Dumitru Ţîştea, Dumitru Bacinschi, Radu Nor, *Dicţionar meteorologic român-rus-francez-englez-german-spaniol*, Institutul meteorologic, Bucureşti, 1965, 321 p.

Dicţionarul, realizat de trei specialişti meteorologi şi redactat în şase limbi (română, rusă, franceză, engleză, germană şi spaniolă), conţine 1797 de intrări (numerotate), cei mai reprezentativi termeni (inclusiv sintagme şi construcţii) din domeniul meteorologiei. Apăruse cu puţin timp înainte, în 1959, o ediţie provizorie a dicţionarului meteorologic poliglot editat de Organizaţia Mondială de Meteorologie. Cele două părţi principale ale dicţionarului: termenii (dicţionarul propriu-zis) şi glosarele termenilor (câte unul pentru fiecare din limbile străine), sunt precedate de: *Cuvânt înainte*, *Îndrumări pentru folosirea dicţionarului*, iar la final li se adaugă *Bibliografie* şi *Erată*. Intrarea în limba română este însoţită de termeni corespondenţi în limbile străine şi de definiţii sau de sinonime în limba română. V. ediţia a doua ([2]2014).

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Referinţe: Holmstrom 1969, p. 79; Cristina Florescu (coord.), *Terminologia meteorologică românească a fenomenelor atmosferice (ştiinţific versus popular)*, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2015, p. 21, 74, 700.

A.P.

G.D. Vasiliu (coord.), *Dicţionar cinegetic român, francez, german, englez*, Colaboratori: Liviu Banciu, A.M. Comşia, Vasile Cotta, Sergiu Paşcovschi, C. Rosetti-Bălănescu, N. Săulescu, Aurel Volosciuc, [f.e.], [f.l.], 1965, 248 p. [Asociaţia Generală a Vânătorilor şi Pescarilor Sportivi].

Dicţionarul conţine 1451 de termeni din domeniul cinegetic, în patru limbi (română, franceză, germană şi engleză). Lucrarea este formată din: *Lămuriri pentru folosirea dicţionarului / Mode d'emploi du dictionnaire / Anleitung zur Benutzung des Wörterbuches / Indications concerning the employment of the dictionary*, *Prescurtări folosite / Abréviations / Abkürzungen / Abreviations*, dicţionarul propriu-zis şi o serie de glosare (câte unul pentru fiecare limbă străină componentă). Articolele sunt ordonate alfabetic, într-un tabel trasat pe câte două pagini. Intrările sunt formate din termenul în limba română, precedat de număr de ordine şi urmat de câteva explicaţii pentru a lămuri sensul său şi de corespondenţii în limbile franceză, germană şi engleză. În glosare, termenii sunt organizaţi în ordine alfabetică, fiecare fiind urmat de iniţiala şi de numărul de ordine al termenului corespondent din corpul dicţionarului. La sfârşitul volumului există un index al denumirilor ştiinţifice menţionate în corpul acestuia, fiecare fiind urmată de iniţiala şi numărul de ordine corespunzător termenului din corpul lucrării.

Referinţe: Holmstrom 1969, p. 175.

O.Z.

***** *Terminologičeskij slovar' po naučnoj informacii* [ru, bul, ma, de, pl, ro, sl, cs] [germ. *Fachwörterbücher wissenschaftlicher Information*], Viniti, Moskva, 1966, 507 p.**

Dicţionarul terminologic de informare ştiinţifică, redactat în opt limbi (rusă, bulgară, maghiară, germană, polonă, română, slovacă şi cehă), conţine 1281 de intrări din domeniul informării ştiinţifice.

Referinţe: A.I. Michailov *et al.*, *Osnowy informatiki. Grundlagen der wissenschaftlichen Dokumentation und Information*, Verlag Nauka, Moskau, 1968, p. 606; Holmstrom 1969, p. 43.

A.P.

Constantin Marin (red.), *Dicţionar tehnic poliglot: română, rusă, engleză, germană, franceză, spaniolă*, Ediţia a II-a, Editura Tehnică, Bucureşti, 1967, XV + 1234 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul, redactat în şase limbi (română, rusă, engleză, germană, franceză şi spaniolă), cuprinde 26000 de termeni româneşti din domeniul tehnic (specifici disciplinelor tehnice şi ştiinţifice, dar şi din fondul general al acestora), aleşi după criteriul frecvenţei şi al importanţei. Numărul termenilor străini ajunge la 30-32000, deoarece vocabularul limbilor străine este mai nuanţat. Scopul acestui dicţionar este de a răspunde nevoilor din domeniul tehnico-ştiinţific, reprezentând „primul dicţionar tehnic poliglot de această amploare din ţara noastră" (*Prefaţă*, p. V). Lucrarea este structurată astfel: *Prefaţă*, lămuriri pentru folosirea dicţionarului (în toate limbile componente), *Prescurtările folosite pentru indicarea disciplinelor*, corpul dicţionarului şi cinci indexuri, însoţite de liste de prescurtări folosite. Intrările sunt organizate alfabetic, sub formă de tabel, cu câte o coloană pentru fiecare limbă componentă. Fiecare articol cuprinde: termenul în limba română, precedat de număr de ordine, denumirea disciplinei în cadrul căreia este întrebuinţat termenul şi corespondenţii săi în cele cinci limbi străine. Partea a doua cuprinde cinci glosare. Fiecare glosar este organizat alfabetic, după alfabetul limbii străine respective. Pentru fiecare termen străin se indică domeniul în cadrul căruia se foloseşte (cu ajutorul prescurtărilor), litera şi numărul de ordine care corespund termenului românesc din corpul dicţionarului. Cea mai evidentă schimbare faţă de ediţia anterioară constă în înlocuirea limbii maghiare cu limba spaniolă. V. ediţia întâi ([1]1963).

Referinţe: *** *Dicţionar tehnic poliglot (român-rus-englez-german-francez-spaniol), ediţia a II-a*, în „Ştiinţă şi tehnică", an 20, nr. 3, 1968, p. 31; BRL, 11, 1968/1969, nr. 528; Holmstrom 1969, p. 109; Seche 1969, p. 317; Gheorghe Constantinescu-Dobridor, *Mic dicţionar de terminologie lingvistică*, Bucureşti, Editura Albatros, 1980, p. 159; Günter Holtus *et al.* (Hrsg.), *Lexikon der Romanistischen Linguistik*, Band/Volume III: *Die einzelnen romanischen Sprachen und Sprachgebiete von der Renaissance bis zur Gegenwart. Rumänisch, Dalmatisch / Istroromanisch, Friaulisch, Ladinisch, Bündnerromanisch*, Max Niemeyer Verlag, Tübingen, 1989, p. 222, 258, 505.

O.Z.

Alexandru Borza, *Dicţionar etnobotanic cuprinzând denumirile populare româneşti şi în alte limbi ale plantelor din România*, Colaboratori: Al. Beldie, Val. Butură, V. Codoreanu, I. Morariu, A. Nyárády, C. Papp, Viorica Păun, Şt. Péterfi, I. Popa-Cîmpeanu, Gh. Silaghi, I. Tăzlăuanu, Em. Ţopa, Editura Academiei R.S. România, Bucureşti, 1968, 320 p.

Dicţionarul conţine 11000 de termeni etnobotanici ce corespund la 2965 de specii de plante, în treisprezece limbi (latină, română, maghiară, germană, ucraineană, sârbă, graiul caraşovean – croat din Banat –, turcă, bulgară, poloneză, franceză, engleză şi rusă). Apariţia dicţionarului etnobotanic, lucrare de referinţă în botanică şi etnobotanică, este motivată de lipsa în literatura de specialitate a unui conspect general al denumirilor populare româneşti de plante spontane şi cultivate. Principalele surse ale denumirilor populare sunt reprezentate de manuscrise şi lucrări aflate în biblioteci, arhive publice şi particulare, anchetele

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

și însemnările autorului, precum și denumirile strânse prin numeroase anchete pe teren. Lucrarea este structurată astfel: *Cuvânt înainte*, *Conspectul alfabetic al denumirilor științifice ale genurilor și speciilor de plante, cu indicarea denumirilor populare românești și în alte limbi*, *Indexul alfabetic al denumirilor populare românești de plante, cu indicarea denumirilor științifice corespunzătoare*, *Bibliografie* și *Lista corespondenților*. În corpul dicționarului, intrările sunt ordonate alfabetic pe două coloane. După termenul științific și sinonimele sale (adică denumirile științifice folosite în paralel în literatura de specialitate pentru specia respectivă) sunt enumerate în paragrafe diferite: denumirea românească standard, denumirile românești regionale și variantele lor fonetice și lexicale (cu indicarea numărului din bibliografie corespunzător sursei în care au fost înregistrate și a regiunii în care sunt folosite), denumiri corespondente în limbi străine (standard și populare, în funcție de materialul existent în sursele consultate, cu menționarea numărului din bibliografie corespunzător sursei în care au fost înregistrate) și date despre utilizarea în medicina populară sau în alte activități legate de viața țărănească. Articolele nu conțin corespondențe în toate limbile componente. Corespondențele oferite variază în funcție de informațiile descoperite în surse (ex.: unele articole conțin doar denumirea românească standard, articole care conțin denumirea românească standard și câteva denumiri populare, articole care conțin denumirea standard și una sau mai multe corespondențe în limbile străine și articole care conțin denumirea standard, denumiri populare românești și corespondente în limbile străine). Plantele inferioare (algele, lichenii, ciupercile și mușchii) sunt tratate într-o secțiune separată. Subcapitolul algelor a fost alcătuit în colaborare cu Șt. Péterfi, iar cel al lichenilor, cu ajutorul lui C. Papp. În cazul ciupercilor, s-a menționat, între paranteze, înaintea denumirii științifice, caracterul comestibil, necomestibil sau toxic. Toate denumirile din cele patru subsecțiuni sunt ordonate alfabetic (după denumirea științifică). În cazul denumirilor de alge, mușchi și licheni nu sunt semnalate denumiri populare străine. Partea a doua a lucrării, redactată de Al. Beldie, cuprinde indexul alfabetic al denumirilor populare românești de plante, cu indicarea denumirilor științifice corespunzătoare. În ceea ce privește denumirile românești de plante, dicționarul este cea mai completă și mai complexă lucrare de acest gen din România.

Referințe: BRL, 11, 1968/1969, nr. 519; Ioana Anghel, *Borza, Al., Dicționar etnobotanic cuprinzând denumirile populare românești și în alte limbi ale plantelor din România, București, Editura Academiei, 1968, 315 p.*, în „Cercetări de lingvistică", 14, nr. 2, 1969, p. 374-376.

O.Z.

C.D. Nenițescu (coord.), Emil Dumitrescu, Paula Anghel, *Dicționar poliglot de industrie și tehnologie chimică: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, București, 1968, 786 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul în cinci limbi (engleză, română, germană, franceză şi rusă) conţine aproximativ 13350 de termeni din domeniile industriei şi tehnologiei chimice. Are ca sursă de documentaţie tehnică cele mai importante reviste de specialitate apărute în ultimii ani în ţară şi în străinătate, dicţionare de specialitate moderne, ultimele prospecte şi cataloage apărute în domeniu, precum şi recomandările din STAS şi ISO. În ceea ce priveşte denumirile substanţelor şi ale produselor chimice, dat fiind spaţiul grafic redus, au fost aleşi termenii de bază pentru domeniile incluse în dicţionar (*ibid.*). Lucrarea este structurată astfel: *Prefaţă* (semnată de autori), *Abreviaţii*, dicţionarul propriu-zis, indexuri şi bibliografie. Limba de bază a dicţionarului este engleza, ca în majoritatea publicaţiilor în domeniu din lume. Glosarul din partea a doua a lucrării facilitează traducerea termenilor din oricare din cele patru limbi în fiecare din limbile cuprinse în dicţionar. Termenii sunt enumeraţi pe două coloane, astfel: număr de ordine, termen în engleză, corespondenţi în celelalte limbi (cu indicarea categoriilor gramaticale). După fiecare termen urmează, între paranteze, domeniile sau disciplinele în care termenul respectiv este folosit mai des sau, în cazul substanţelor, proveniența şi utilizările acestora.

Referinţe: BRL, 12, 1969/1970, nr. 945.

G.M.

*** ***Dicţionar statistic-economic*, Ediţia a II-a, Redactor: dr. Constantin Ionescu, Direcţia Centrală de Statistică, Bucureşti, 1969, 736 p. [cu un indice alfabetic al termenilor în română, engleză şi franceză].**

A doua ediţie a primului dicţionar românesc din domeniul statistic-economic (monolingv, în prima ediţie[1]) este realizată prin participarea a numeroşi specialişti (aproape 190) din diferite instituţii din domeniu. Este redactat în limba română, cu indice în patru limbi (română, engleză, franceză şi rusă). Conţine 3000 de termeni principali şi derivaţi, incluzând termeni strict statistici, dar şi noţiuni economice şi tehnice indispensabile statisticienilor, economiştilor şi planificatorilor. Volumul cuprinde: *Cuvânt înainte*, dicţionarul propriu-zis (în limba română) şi indice (în limbile engleză, franceză şi rusă). În prima secţiune, termenii româneşti, dispuşi în ordine logică în patru părţi şi douăzeci şi şapte de capitole, sunt urmaţi de definiţii. A doua secţiune este constituită din indicele alfabetic, compus la rândul său din patru părţi: partea de bază şi câte o parte suplimentară în limbile engleză, franceză şi rusă. Argumentele pentru reeditarea dicţionarului, principiile generale şi distribuţia pe colective şi pe domenii a autorilor sunt consemnate în *Cuvânt înainte*. Privitor la valoarea dicţionarului,

[1] *** *Dicţionar statistic-economic*, Redactor: Mircea Biji, Direcţia Centrală de Statistică, Bucureşti, 1962, 487 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

specialiştii din domeniu apreciază în mod deosebit „conţinutul ştiinţific al definiţiilor şi utilitatea termenilor prezentaţi" (Dumitrescu 2012, p. 75).

Referinţe: Vasile Malinschi, *Un sprijin preţios pentru activitatea cadrelor economice* (*Dicţionar statistic economic*, D.C.S.1969), în „Probleme economice", 22, nr. 9, 1969, p. 134-136; BRL, 1970, p. 367; Vasile Dumitrescu *et al.*, *Revista Română de Statistică, unica publicaţie de specialitate din ţara noastră în domeniul teoriei şi practicii statistice*, în „Revista Română de Statistică", nr. 4, 2012, p. 73-81.

A.P.

Adrian Stambuleanu, Radu Georgescu, Ariadna Bour, *Dicţionar poliglot de maşini şi construcţii de maşini: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1969, 774 p.

Dicţionarul, elaborat în cadrul unei serii de dicţionare poliglote de specialitate şi redactat de trei ingineri, în cinci limbi (engleză, română, germană, franceză şi rusă), conţine 11764 de intrări (numerotate). Termenii, care se referă la maşini şi organe de maşini, sunt termeni comuni din domeniul industriei constructoare de maşini, dar şi termeni specifici din domeniile: agricultură, industrie alimentară, automobile, automatizare, aviaţie, căi ferate, construcţii civile, mecanică teoretică etc. Volumul este organizat astfel: *Prefaţă*, *Abreviaţii*, dicţionarul propriu-zis şi patru indexuri. În dicţionarul propriu-zis, organizat pe articole şi dispus pe două coloane, engleza are rolul de limbă directoare deoarece majoritatea publicaţiilor şi revistelor de specialitate sunt scrise în această limbă. Intrarea în limba engleză (cu precizarea domeniului) este urmată, pe verticală, de termeni corespondenţi în celelalte limbi (cu indicarea categoriilor gramaticale). Documentarea are la bază reviste româneşti şi străine de specialitate recente, dicţionare de specialitate, prospecte, cataloage şi recomandări.

Referinţe: Gh. Barbu, *Un instrument util de lucru* [*Dicţionar poliglot de maşini şi construcţii de maşini*], în „Forum", 11, nr. 11, 1969, p. 84-85; BRL, 12, 1969/1970, nr. 937.

A.P.

*** ***Mic dicţionar poliglot*** **[român-francez, român-german, român-englez, român-rus], Centrul de documentare şi de Publicaţii Tehnice, [Bucureşti], 1970, 68 f.**

Referinţe: BRL, 13, 1970/1971, nr. 1323.

O.Z.

*** ***Dicţionar poliglot economic şi de comerţ exterior: română, franceză, engleză, germană, spaniolă, rusă*****, Colective de redactare: Sabina Osman (coord.), Rodica Vintilă, Lucia Trandafir (limba franceză); Eugenia Farca (coord.), Maria Caftangioglu, Alexandru Săndulescu (limba engleză); Herta**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Călăraşu (coord.), Lucia Popescu (limba germană); Constantin Duhăneanu (coord.), Liliana Şoptereanu (limba spaniolă); Alfred Hîrlăoanu (coord.), Nicolaie Frîncu, Maria Sturza (limba rusă); Coordonatorul colectivelor pentru selecţionarea cuvintelor în limba română: Alfred Hîrlăoanu; Coordonator din partea Ministerului Comerţului Exterior: Nicolaie Frîncu, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1970, 892 p.

Dicţionarul, editat sub egida Ministerului Comerţului Exterior, prezintă şase limbi componente (română, franceză, engleză, germană, spaniolă şi rusă) şi cuprinde 6207 intrări, incluzând, alături de termeni de specialitate din domeniile economiei şi comerţului exterior, numeroase cuvinte din vocabularul comun. Se adresează salariaţilor din domeniu, dar şi cercetătorilor şi traducătorilor din diferite sectoare ale economiei, economiştilor, tehnicienilor, studenţilor ş.a., fiind prima lucrare românească de acest gen. Pentru fiecare dintre limbile componente ale dicţionarului există un colectiv distinct de redactare, care identifică termenii corespondenţi pornind de la inventarul intrărilor în română. Pentru a înlesni redactarea scrisorilor şi a documentelor comerciale în limbi străine, autorii au inclus în dicţionar şi un număr însemnat de expresii întâlnite în practica comerţului exterior. Articolele sunt organizate alfabetic, pe şase coloane aferente limbilor componente. Fiecare articol este structurat astfel: număr de ordine, termen în română, termeni în celelalte cinci limbi, precedaţi de acelaşi număr de ordine. Sporadic, articolele cuprind scurte definiţii (ex.: *degras* „unsoare pentru piele", *leviatan* „maşină textilă de spălat lână") şi indicaţii cu privire la domeniul de utilizare (ex.: *vărsat*, despre mărfuri). Intrările se bucură de ilustrări sintagmatice bogate (ex.: *instalaţie* – peste 50 de construcţii sintagmatice, *marfă* – cca 30 de construcţii, *maşină* – peste 100 de sintagme). Bibliografia lucrării cuprinde douăzeci şi şase de titluri: dicţionare bilingve, dicţionare explicative generale şi dicţionare terminologice pentru domeniul economic, culegeri de texte, cursuri de limbă şi corespondenţă, nomenclator de mărfuri şi un dicţionar multilingv (*Dicţionar tehnic poliglot*, publicat de Constantin Marin în 1967).

Referinţe: BRL, 13, 1970/1971, nr. 1314.

M.M.

Vasile Lăzărescu, Ba Luu Thai, *Mic dicţionar geologic român-vietnamez-francez. Tu-dien nho dia chât ru-viet-pháp*, [f.e.], Bucureşti, 1970, 86 p.

Dicţionarul în trei limbi (română, vietnameză, franceză) conţine aproximativ 1700 de termeni din domeniul geologiei. Se adresează studenţilor vietnamezi şi tuturor celor care doresc să cunoască corespondenţii termenilor geologici. Lucrarea cuprinde: *Prefaţă*, *Indicaţii de utilizare*, *Mulţumiri* (în limbile română şi vietnameză) şi vocabularul propriu-zis; nu conţine indexuri.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Referinţe: BRL, 13, 1970/1971, nr. 1299.

G.M.

Nikolai Pume, Alexandru V. Magniţki, Iraklii I. Siniaghin, *Dicţionar agricol în opt limbi: rusă, bulgară, cehă, polonă, maghiară, română, germană, engleză*, 2 vol., Editura Agrosilvică, Bucureşti, 1970, Vol. I: VIII + 1047 p., Vol. II: 607 p. + 15 p. [Erata].

Dicţionarul, realizat de un grup de ingineri şi de profesori ruşi, cu ajutorul a numeroşi colaboratori din ţările membre C.A.E.R., şi redactat în opt limbi (rusă, bulgară, cehă, polonă, maghiară, română, germană şi engleză), cuprinde 25780 de intrări din toate ramurile agriculturii şi din domenii conexe (meteorologie, silvicultură, statistică, botanică, zoologie). Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, dicţionarul propriu-zis (primul volum), şapte indexuri (al doilea volum) şi erată. Articolele sunt ordonate alfabetic, pe trei coloane, termenii în limba rusă (precedaţi de număr de ordine) fiind însoţiţi de termenii corespondenţi în celelalte limbi ale dicţionarului. Indexurile sunt organizate alfabetic, pe patru coloane, termenii fiind urmaţi de litera şi numărul de ordine corespunzătoare din cadrul dicţionarului propriu-zis.

O.Z.

Gh. Bibicescu (coord.), Andrei Tudorică, Gh. Scurtu, M. Chiriţă, *Lexicon maritim englez-român cu termeni corespondenţi în limbile: franceză, germană, spaniolă, rusă*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1971, 852 p.

Lexiconul este realizat de un grup de specialişti în domeniile maritime abordate (exploatare maritimă, comerţ maritim, asigurări maritime, avarii, drept comercial, maritim şi internaţional, convenţii internaţionale, clasificare şi norme de registru naval, nave de transport şi instalaţii de bord, utilaje portuare, nave pescăreşti şi probleme de pescărie, iahting, construcţii navale şi instalaţii de bord, teoria navei, manevre, marinărie, clasificare şi norme de registru naval, caracteristici de exploatare ale navelor, marinărie, oceanografie, hidrografie, meteorologie maritimă, geografie maritimă, navigaţie şi astronomie nautică). Este redactat în şase limbi (engleză, română, franceză, germană, spaniolă, rusă) şi conţine aproximativ 8500 de termeni şi sintagme româneşti din domeniul maritim. Terminologia de marină, slab reprezentată în dicţionarele bilingve şi poliglote tehnice apărute anterior, face obiectul unui instrument de lucru necesar în formarea specialiştilor din acest sector economic. La baza studiului terminologiei de marină, „sinteză a lexicului fundamental" (*Cuvânt înainte*, p. 6), este pusă limba engleză, cea mai utilizată în comerţul maritim, şi sunt redaţi corespondenţii termenilor principali în alte patru limbi de mare circulaţie. Volumul este structurat în felul următor: *Cuvânt înainte*, *Din partea autorilor*,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Lista prescurtărilor, lexiconul propriu-zis şi *Dicţionar maritim român-englez*. Articolul este constituit din: termen în limba engleză, sinonime, termeni corespondenţi în română, însoţiţi de explicaţii largi sau succinte, în funcţie de însemnătatea şi sfera circulaţiei termenilor („expresii specifice din limbajul marinăresc", adjective, adverbe, însoţite de „traducerea" în română, expresii absente din lexicoanele de specialitate), şi termeni corespondenţi în celelalte patru limbi. Partea corespunzătoare indexurilor este reprezentată de un singur dicţionar bilingv român-englez, de unde şi funcţionalitatea bidirecţională doar în privinţa a două limbi componente.

Referinţe: BRL, 14, 1971, nr. 669.

A.P.

Florica Jula, *Dicţionar poliglot de termeni botanici*, Institutul Agronomic „Dr. Petru Groza" Cluj, Facultatea de Agronomie, Atelierele de material didactic, Cluj-Napoca, 1971, 118 p. [Catedra de Botanică şi fiziologia plantelor, Institutul Agronomic „Dr. Petru Groza", Cluj-Napoca, Îndrumare: prof. dr. A. Nyárády].

Dicţionarul este redactat în şapte limbi (latină, română, rusă, engleză, franceză, germană şi maghiară), însumând 652 de termeni de botanică. Se adresează studenţilor Facultăţii de Agronomie, pentru înţelegerea şi însuşirea eficientă a denumirilor ştiinţifice de plante şi a noţiunilor morfologice referitoare la acestea. Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, dicţionar propriu-zis, indici alfabetici în limbile ţintă şi *Erată*. Dicţionarul este structurat pe o singură coloană, de dimensiunea paginii, în cadrul căreia sunt ordonate şi numerotate intrările, iar antetul oferă informaţii cu privire la numărul paginii şi cuvintele-titlu. Fiecare articol cuprinde termenul în latină, urmat de termenii corespondenţi în celelalte limbi componente. Indicii alfabetici sunt dispuşi pe două coloane, fiecare termen fiind urmat de numărul de ordine aferent noţiunii în limba latină.

M.M.

Edmond Nicolau (coord.), Pompei Traian Teodoru, Alexandru Andreesco, *Dicţionar poliglot de electrotehnică, electronică şi telecomunicaţii: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1972, 807 p.

Dicţionarul conţine 12418 termeni şi sintagme, în cinci limbi (engleză, inclusiv engleză americană, română, germană, franceză şi rusă), din domeniile electrotehnică, electronică şi telecomunicaţii, subdomeniile telefonie, telegrafie, radio, televiziune şi din ramuri înrudite, precum fizică şi automatică. Lucrarea este compusă din: *Prefaţă*, *Abrevieri*, dicţionarul propriu-zis, patru indexuri şi *Bibliografie*. Materialul dicţionarului este organizat după modelul dicţionarelor tehnice poliglote străine (Văcaru 1973, p. 41). Intrările sunt enumerate alfabetic,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

pe verticală, excepție făcând prima pagină a fiecărei litere a alfabetului. Articolele conțin termenul în limba engleză, precedat de număr de ordine și cu indicarea domeniului de utilizare, și corespondenții acestuia în limbile străine (cu menționarea, acolo unde s-a considerat necesar, a categoriei gramaticale, a genului și a numărului). Se notează în mod constant cu un asterisc termenii specifici englezei americane. Folosirea limbii engleze ca limbă de bază reprezintă „o decizie binevenită", deoarece, în general, literatura de specialitate este scrisă în această limbă (*ibid.*, p. 41). În cadrul celor patru indexuri, termenii sunt ordonați alfabetic, cu indicarea literei și a numărului curent corespunzător termenilor din corpul dicționarului.

Referințe: BRL, 15, 1972, nr. 802; Vasile Văcaru, *Nicolau Edmond, Teodoru Pompei Traian și Andreescu Alexandru, Dicționar poliglot de electrotehnică, electronică și telecomandă, București, Editura Tehnică, 806 p.*, în „Progresele Științei", 9, nr. 1, 1973, p. 40-41.

O.Z.

Brad Segal (coord.), *Dicționar poliglot de industrii alimentare*, 2 vol., Autori: N. Bejan, M. Munteanu, M. Pandelea, G. Sfetcu, M. Tomozei, Institutul Politehnic Galați, Galați, Vol. I: 1972, 498 p.; Vol. II: 1974, 410 p. [Ministerul Educației și Învățământului].

Dicționarul în cinci limbi (română, engleză, rusă, germană și franceză) conține 5844 de termeni din domeniul industriilor alimentare. Lucrarea este organizată astfel: *Prefață*, dicționarul propriu-zis, bibliografie și patru glosare ale termenilor în limbile străine componente. Intrarea în limba română este precedată de număr de ordine și urmată de traduceri în limbile străine. Dicționarul este considerat „prima încercare de acest fel de la noi" (*Prefață*, p. I).

Referințe: BRL, 18, 1975, nr. 811.

G.M.

*** ***Dicționar poliglot de termeni de horticultură*, Autori: Tatiana Maliță, Larisa Centea, Lieselotte Hay, Dan Iliescu, Florin Ionescu, Sanda Oprescu, Gheorghe Rădulescu, Minodora Stan, Editura Institutului Agronomic „N. Bălcescu", București, 1973, 187 p. [Catedra de Limbi Străine].**

Dicționarul în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană și rusă) conține 1104 termeni din domeniul horticulturii, subdomeniile: pomicultură, viticultură, legumicultură și floricultură. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, dicționarul propriu-zis și indexurile (numerice ale) limbilor componente. Intrarea în limba română, precedată de număr de ordine, este însoțită de termeni corespondenți în limbile străine.

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** ***Dicţionar tehnic militar ilustrat român, englez, francez, german, rus*, Autori: Paul Baltagi, Boris Buciuceanu, Vladimir Burlacu, Victor Ciugarin, Paul Ionescu, Silviu Marfievici, Sergiu Nani, Grigore Naum, Mihai Stanciu, Hary Vecsler ş.a., Editura Militară, Bucureşti, 1973, 504 p.**

Dicţionarul în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană, rusă) cuprinde 204 intrări din domeniul ştiinţelor militare. Este conceput ca auxiliar în munca de traducere a textelor de specialitate din română în celelalte limbi, ca instrument de lucru pentru specialiştii din domeniul militar şi pentru cadrele Ministerului Apărării Naţionale, şi ca îndreptar de terminologie şi manual pentru învăţarea limbilor străine. Lucrarea este organizată tematic, fiind realizată după modelul unui dicţionar rusesc[1]. Dicţionarul include peste 2500 de figuri menite să ilustreze organizarea, construcţia şi funcţionarea diverselor categorii de tehnică, dar şi „noţiuni" din domeniul ştiinţelor generale. Lucrarea cuprinde două părţi: prima parte conţine ilustraţii însoţite de terminologia specifică în limbile componente; partea a doua include indicele alfabetic al termenilor în limba română, organizaţi pe noţiuni. Intrările circumscriu 36 de teme (*Mijloace de transmisiuni*, *Transport feroviar*, *Flota maritimă militară* ş.a.) şi 204 subteme (ex.: tema *ciclon* cu subtema *averse*). Articolele au următoarea structură: termen în română, urmat de termeni corespondenţi în limbile dicţionarului. V. ediţia a doua reprint (^{2}1993).

Referinţe: BRL, 16, 1973, nr. 844; Al. Graur, *Un dicţionar militar* [*Dicţionar tehnic militar ilustrat român, englez, francez, german, rus*, Bucureşti, 1973], la *Cronica limbii*, în „România literară", 6, nr. 12/1973, 13.

M.M.

*** ***Terminologia educaţiei fizice şi sportului (în şase limbi – română, franceză, spaniolă, germană, engleză, rusă)*, Autori: Leon Teodorescu, Mihai Epuran, Adina Stroescu, Andrei Iliescu, Alexe Nicu, Aristeia Hrişcă, Elena Firea, N.N. Ceauşescu, Antoaneta Totescu, Cornel Răduţ, Taisa Florescu, Constantin Tudose, Editura Stadion, Bucureşti, 1973, 430 p.**

Dicţionarul, elaborat de Comisia Română de Terminologie şi redactat în şase limbi (română, franceză, spaniolă, germană, engleză şi rusă), conţine „cca 200 de termeni de bază şi derivaţi" (*Prefaţă*, p. 37). În selectarea termenilor incluşi în lucrare s-a acceptat ca punct de plecare ideea existenţei unor noţiuni „cheie", în jurul cărora se grupează termenii înrudiţi sau derivaţi. Pentru definirea termenilor, „autorii au ţinut seama de rezultatele cercetărilor efectuate în cadrul *Institutului de educaţie fizică şi sport*, de articolele unor specialişti, precum şi de

[1] *Нелюбин Л.Л., Иллюстрированный военно-технический словарь*, Под редакцисй Зломанова В.А., Ордена Тгудового Красного Знамени, Военное цздателъство, Мннистерства обороны СССР, Москва, 1968.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

recomandările *Biroului Internațional pentru Educație Fizică și Sport*" (Comșulea 1975, p. 84). Lucrarea este organizată astfel: *Prefață*, considerații generale asupra terminologiei educației fizice și sportului, dicționarul propriu-zis (ordonat pe trei capitole: *Noțiuni fundamentale*, *Mișcarea* și *Antrenamentul*) și indexurile limbilor componente. Articolul este alcătuit din: noțiune / noțiune superioară / definiție în română, urmate de traducerea lor în limbile străine. Dicționarul „înseamnă un pas înainte pentru clarificarea și ordonarea sistemului noțional al acestui domeniu" (*ibid.*, p. 87).

Referințe: BRL, 16, 1973, nr. 850; Elena Comșulea, *Terminologia educației fizice și sportului (în șase limbi – română, franceză, spaniolă, germană, engleză, rusă), [București], Editura Stadion, 1973, 430 p.*, în „Limba română", 24, nr. 1, 1975, p. 83-87.

G.M.

Barbu Marian, *Dicționar de citate și locuțiuni străine*, Ediție revizuită și completată de Eugen Marian și Paul B. Marian, Editura Enciclopedică Română, București, 1973, 340 p.

Editorii prezentei ediții, fiii lui B. Marian, subliniază în *Cuvânt înainte* că au folosit manuscrisul pregătit de tatăl lor în vederea tipăririi unei noi ediții revizuite a dicționarului. Spre deosebire de edițiile anterioare, sunt adăugate citate și locuțiuni în limba spaniolă. Dicționarul reunește maxime, sentințe, aforisme, cugetări și citate literare culese din operele marilor scriitori, poeți, filosofi, antici (greci, latini) și moderni (francezi, italieni, germani, englezi, spanioli). Pentru fiecare intrare este dată traducerea în română. La nivel structural, se conservă principiile de organizare și de redactare ale edițiilor anterioare. Pentru traducerile în limba română, este indicat în subsolul paginii numele traducătorului. V. celelalte ediții ([1]1915, [2]1916, [3]1918, [4]1921, [5]1924, [6]1929, [8]1995).

M.M.

András Biró, Victor Killmann, Vilmos Rohony, *Dicționar tehnic român-maghiar-german / Román-magyar-nemet müszaki szótár / Rumänisch-ungarisch-deutsches technisches Wörterbuch*, Criterion, București, 1973, 356 p.

Dicționarul în trei limbi (română, maghiară și germană) conține cca 6000 de intrări din domeniul tehnic, subdomeniile: construcții de mașini, mașini unelte, tehnologia metalelor (siderurgie, turnarea metalelor, sudură, tratamente termice), electrotehnică, industrie alimentară, construcții, industria lemnului, industria textilă, industria materialelor plastice, automatizări. Se adresează specialiștilor din domeniu, fiind primul dicționar românesc de acest gen. Autorii subliniază în *Prefață* necesitatea editării unei astfel de lucrări în condițiile existenței unui

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

dicţionar tehnic român-german, extrem de voluminos şi greu de utilizat, apărut în 1972. Editat într-un format de buzunar, dicţionarul este structurat în două părţi. Prima parte cuprinde, în ordine alfabetică, termeni tehnici în limba română, numerotaţi, cu indicarea prescurtată a domeniului tehnic în care se folosesc, şi termeni corespondenţi în maghiară şi germană. Partea a doua include indexurile pentru maghiară şi germană, în ordine alfabetică, după cum urmează: termenii în limbile respective, iniţiala termenului românesc şi numărul de ordine (numerele de ordine multiple vizează sinonime în română). Intrările sunt enumerate liniar, fiecare articol cuprinzând: număr de ordine, termen în română, însoţit de informaţii privind categoria gramaticală a genului, indicaţia prescurtată a domeniului tehnic, termeni corespondenţi în celelalte limbi componente, informaţii privind genul termenului în limba germană. Referitor la sursele bibliografice, autorii menţionează, în *Îndrumător pentru folosirea dicţionarului*, titlul unui singur dicţionar bilingv german-maghiar.

Referinţe: István Tonk, *Új sorozat, biztató kezdet* [pe marginea *Dicţionarului român-maghiar-german* de Biró András, Killman Victor şi Rohonyi Vilmos, Bucureşti, 1973], în „Korunk", 32, nr. 8, 1972, p. 1313-1315; BRL, 16, 1973, nr. 817.

M.M.

E. Klimaschovsky, *Dicţionar tehnic poliglot. Utilaj petrolier*, 2 părţi, Institutul de Petrol, Ploieşti, 1973, 303 p. + 603 p.

Dicţionarul în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi rusă) conţine aproximativ 3000 de termeni din domeniul tehnic, subdomeniul utilaj petrolier. Lucrarea este organizată astfel: introducere, dicţionarul propriu-zis şi indexuri. Intrarea în limba română este însoţită de termeni corespondenţi în limbile străine.

G.M.

Alexandru Leventer, *Dicţionar terminologic poliglot în domeniul organizării muncii*, [Echipa redacţională: Alexandru Leventer (şef serviciu redacţional), Valeria Sima (redactor responsabil)], Centrul de documentare şi publicaţii, Bucureşti, 1973, 82 p.

Dicţionarul, editat la iniţiativa Ministerului Muncii, Direcţia pentru organizarea şi normarea muncii, şi redactat în opt limbi (română, rusă, bulgară, cehă, germană, maghiară, polonă şi slovacă), cuprinde termeni din domeniul organizării muncii. Inventarul de intrări include 221 de termeni generali, 34 de termeni specifici pentru România, 52 de termeni specifici pentru Cehoslovacia şi 11 termeni specifici pentru Polonia. Se adresează specialiştilor din ţările membre ale C.A.E.R., constituind un instrument de lucru pentru înţelegerea noţiunilor de specialitate din domeniu. Lucrarea este organizată astfel: *Cuprins*, *Prezentare*,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Index alfabetic al termenilor generali utilizaţi în R.S. România, A Termeni generali şi *B Termeni specifici*. Intrările sunt aranjate tabelar, pe patru coloane, iar articolele au structura: număr de ordine, termen în română, urmat de termeni corespondenţi în limbile străine componente şi de definiţie în română.

M.M.

Ştefan Mantea (coord.), Maria Luiza Breabăn, Constantin Nedelcov, *Dicţionar poliglot de metalurgie: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1973, 624 p.

Dicţionarul, redactat în cinci limbi (engleză, română, germană, franceză şi rusă), conţine aproximativ 10000 de termeni din domeniul metalurgiei şi al subramurilor ei. Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, abreviaţii, dicţionarul propriu-zis, indexuri (la sfârşitul fiecăruia indicându-se litera şi numărul curent unde acesta se găseşte în corpul dicţionarului) şi bibliografie. Intrarea în limba engleză este însoţită de termeni corespondenţi în celelalte limbi.

Referinţe: BRL, 16, 1973, nr. 843.

G.M.

Constantin Tudose, *Dicţionar sportiv poliglot: română, español, italiano, français, russkij, english, deutsch*, Editura Stadion, Bucureşti, 1973, 799 p.

Dicţionarul cuprinde 7500 de termeni din domeniul sportiv, în şapte limbi (română, spaniolă, italiană, franceză, rusă, engleză şi germană). Lucrarea este alcătuită din: *Sumar* (cu traducerea titlurilor în toate limbile componente), indicaţii pentru folosirea dicţionarului (în toate limbile componente), *Sumar alfabetic al sporturilor* (în toate limbile componente), dicţionarul propriu-zis şi *Bibliografie*. Termenii sunt aranjaţi pe trei coloane, în funcţie de criteriul tematic (fiecare ramură sportivă – în total douăzeci şi două: atletism, baschet, box, canotaj, călărie, ciclism, fotbal, gimnastică, haltere etc. – este tratată separat, în secţiuni diferite, iar la sfârşit există o secţiune cu termeni generali) şi în funcţie de criteriul alfabetic (în cadrul fiecărei secţiuni, termenii sunt ordonaţi după alfabetul limbii române). Fiecare articol este format din: număr de ordine, termen în limba română şi corespondenţii acestuia în limbile străine (scrişi unii sub alţii, fără indicarea limbii). Se oferă puţine indicaţii gramaticale: se indică genul substantivelor pentru limbile română, spaniolă, italiană, franceză şi germană (substantivele din limbile italiană şi spaniolă terminate în *o* şi *a* fac excepţie, deoarece sunt şi masculine şi feminine), iar pentru limba rusă se indică genul doar la substantivele la care acesta nu este evident. La sfârşitul dicţionarului se află o serie de şase indexuri, câte unul pentru fiecare limbă străină componentă, ordinea limbilor fiind cea din titlu. Termenii din indexuri sunt organizaţi tematic (sporturile de care aparţin fiind grupate în ordinea

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

alfabetică a fiecărei limbi în parte) şi alfabetic (în cadrul fiecărei secţiuni sportive, termenii sunt ordonaţi după alfabetul limbii respective). Fiecare termen din cadrul indexurilor este urmat de un indicativ numeric. Lucrarea cuprinde şi un sumar alfabetic al sporturilor, în toate limbile menţionate.

Referinţe: BRL, 16, 1973, nr. 840.

O.Z.

*** ***Dicţionar poliglot de transporturi terestre, navale şi aeriene: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Coordonator: prof. ing. Constantin Aramă, Autori: prof. ing. Titus Contescu, ing. Carol Szabados, ing. Mihai Bujeniţă, Editura Tehnică, Bucureşti, 1974, 971 p.**

Dicţionarul este realizat de un grup de profesori şi ingineri în transporturi, în cinci limbi (engleză, română, germană, franceză şi rusă). Conţine 15198 de intrări din domeniul transporturilor terestre, navale şi aeriene (termeni şi expresii de bază, desemnând noţiuni specifice şi noţiuni din domenii înrudite), în limba engleză, considerată „limbă directoare" (*Prefaţă*), datorită întrebuinţării în majoritatea publicaţiilor „actuale" din domeniu. Lucrarea este alcătuită din două părţi: corpul dicţionarului şi patru indexuri, la care se adaugă pentru fiecare dintre limbile componente: *Prefaţă* şi *Abreviaţii*. Intrarea în limba engleză (precedată de un număr curent), cu precizarea domeniului, este urmată (pe verticală) de traduceri în celelalte patru limbi.

Referinţe: BRL, 17, 1974, nr. 777; N.N., *** *Dicţionar poliglot [de transporturi terestre, navale şi aeriene], (Editura Tehnică, Bucureşti, 969 p., 100 lei)*, în „Forum", 17, nr. 3, 1975, p. 91.

A.P.

V. Băcăuanu, I. Donisă, I. Hârjoabă, *Dicţionar geomorfologic cu termeni corespondenţi în limbile franceză, germană, engleză, rusă*, Verificare termeni străini: Şerban Dragomirescu, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1974, 281 p.

Dicţionarul este redactat în cinci limbi (română, franceză, germană, engleză, rusă) şi cuprinde cca 1800 de termeni din domeniul geomorfologiei, având ca scop declarat unificarea şi precizarea terminologiei domeniului. Lucrarea cuprinde: *Prefaţă*, *Îndrumări pentru folosirea dicţionarului*, dicţionar propriu-zis şi indexuri pentru termenii corespunzători în limbile componente. Autorii mărturisesc în *Prefaţă* intenţia de a oferi specialiştilor un instrument de lucru simplu şi practic, subliniind că selecţia intrărilor a avut în vedere termenii de bază consacraţi în literatura de specialitate geomorfologică, eludându-se terminologia populară. Intrările sunt organizate alfabetic, iar articolele au următoarea structură: număr de ordine, termen în limba română, definiţie în română, termeni corespondenţi în cele patru limbi străine, enumeraţi unul după altul, între paranteze pătrate. Pentru situaţiile în care nu sunt identificaţi

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

corespondenții în română ai termenilor străini, aceştia sunt transliterați, iar în cazul termenilor care înregistrează forme identice, dar sensuri distincte, în limbi diferite, se optează pentru accepția cea mai larg răspândită. Dicționarul este completat de un indice final care conține termenii corespondenți în limbile străine cu trimiteri la cuvântul-titlu.

Referințe: BRL, 17, 1974, nr. 746; Mihaela Dinu, *V. Băcăuanu, I. Donisă, I. Hârjoabă, Dicționar geomorfologic (cu termeni corespondenți în limbile franceză, germană, engleză, rusă), Editura Științifică, București, 1974*, în „Terra", 6, nr. 3, 1974, p. 92-93.

M.M.

Aron Popa (coord.), Andrei Bantaş (coord. lingv.), *Dicționar poliglot de mine, geologie și petrol-extracție: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Autori: Pavel Irinevici, Sandu Apostolescu, Ion Costea, Gogu Pîrvu, Editura Tehnică, București, 1974, 756 p.

Dicționarul, redactat în cinci limbi (engleză, română, germană, franceză și rusă), însumează peste 10000 de intrări din domeniul științelor pământului (mine, geologie, petrol – extracție). Se adresează specialiștilor din industria extracției și studenților străini din institutele de învățământ superior de specialitate. Limba de bază este engleza întrucât, subliniază autorii în *Prefață*, majoritatea publicațiilor de specialitate din domeniu sunt redactate în engleză. Lucrarea cuprinde: *Prefață*, cele două părți ale dicționarului și *Bibliografie*. Prima parte include termenii în engleză, în ordine alfabetică, urmați de traducerea lor în celelalte limbi componente. Partea a doua include indexurile pentru cele patru limbi, cu termeni alfabetizați în ordinea din limba respectivă, urmați de un indicativ format din litera și numărul de ordine ale cuvântului englezesc corespunzător. Intrările sunt aranjate alfabetic, fiecare intrare fiind însoțită de indicații cu privire la domeniul de utilizare, iar pentru unii corespondenți sunt oferite informații privind categoriile gramaticale de gen și de număr. Bibliografia lucrării cuprinde douăzeci și patru de titluri vizând cursuri practice, glosare, dicționare tehnice specializate, dicționare bilingve și un dicționar poliglot (Paul Irinievici, *Dicționar tehnic. Petrol-Gaze. Englez-român-rus*, 1963).

M.M.

Petre Cristea, Carol Szabados, *Dicționar tehnic auto de buzunar în șapte limbi. Engleză, română, germană, franceză, italiană, spaniolă, rusă*, Editura Tehnică, București, 1975, 442 p.

Dicționarul (în format mic, de buzunar), redactat în șapte limbi (engleză, română, germană, franceză, italiană, spaniolă și rusă), cuprinde cca 2400 de termeni tehnici din domeniul automobilistic, în principal din sfera pieselor de schimb auto. Micul dicționar conține: *Cuvânt înainte* (în fiecare din cele șapte limbi), *Abrevieri*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

şi simboluri, corpul dicţionarului, şase indexuri şi *Bibliografie*. Intrarea este constituită dintr-un termen în limba engleză, după care urmează traducerile în celelalte şase limbi. Împrejurările practice explică formatul lucrării şi varietatea publicului ţintă: automobilişti profesionişti şi amatori, lucrători din unităţile de desfacere a pieselor de schimb auto şi din unităţile de reparaţie şi de întreţinere, cei care se ocupă cu comerţul automobilelor şi pieselor de schimb auto, ingineri, studenţi, tehnicieni, traducători, automobilişti care călătoresc în străinătate.

Referinţe: BRL, 18, 1975, nr. 779.

A.P.

Grigore Gorodea, Maria Vlaiculescu, *Dicţionar viti-vinicol în limba română, franceză, italiană, germană, engleză*, [f.e.], Bucureşti, 1975, 213 p. [Centrul special pentru perfecţionarea profesională a cadrelor din agricultură, Redacţia materialelor de propagandă agricolă, Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare şi Apelor, Centrala Viei şi Vinului].

Dicţionarul cuprinde 2000 de termeni din domeniul viticulturii şi al vinificaţiei, în cinci limbi (română, franceză, italiană, germană şi engleză). Lucrarea este alcătuită din *Prefaţă / Preface / Prefazione / Vorwort / Foreword*, dicţionarul propriu-zis şi patru indexuri, câte unul pentru fiecare limbă străină. Articolele sunt enumerate alfabetic, într-un tabel organizat pe câte două pagini. În dicţionarul propriu-zis, termenul în limba română este precedat de număr de ordine şi urmat de corespondenţii săi în limbile străine şi de acelaşi număr de ordine din prima coloană. Glosarele sunt organizate alfabetic. Termenii sunt însoţiţi de un indicativ numeric care indică numărul de ordine al cuvântului românesc din prima parte a dicţionarului. Dicţionarul, prima încercare de acest gen la data publicării sale, acoperă un gol în literatura de specialitate. Scopul dicţionarului este acela de a uşura munca cercetătorilor din domeniu, de a formula un „vocabular comun universal" (*Prefaţă*, p. 3), pentru facilitarea schimbului de informaţii între specialişti, şi de a fi un instrument util celor care doresc să se documenteze în sectorul viti-vinicol.

Referinţe: *** *Ing. Grigore Gorodea, prof. Maria Vlaiculescu, Dicţionar viti-vinicol în 5 limbi*, în „Producţia vegetală. Horticultura", 24, nr. 8, 1975, p. 46; BRL, 19, 1976, nr. 802.

O.Z.

Bazil Popa (coord.), *Dicţionar poliglot de termotehnică şi maşini termice: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Autori: Vasile Kassian, Ioan Biriş, Sara Szekely, Elena Brumaru, Lili Chirvai, Alexandru Irimiaş, Editura Tehnică, Bucureşti, 1975, 628 p.

Dicţionarul face parte din seria dicţionarelor poliglote de specialitate, publicată de Editura Tehnică în ideea că dicţionarul poliglot este instrumentul care

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

răspunde cel mai bine „prin suplețe, nuanțare, rapiditate" colaborării internaționale și schimbului de informații tehnico-științifice. Este redactat în cinci limbi (engleză, română, germană, franceză și rusă) și conține 9418 intrări (numerotate) selectate din domeniile termotehnicii și mașinilor termice. Inventarul este alcătuit în urma unei selecții riguroase a termenilor specifici termodinamicii, transferului termic, schimbărilor de căldură etc., incluzând și noțiuni de tehnică generală, fizică și chimie. Lucrarea cuprinde: *Prefață*, *Abreviații*, cu traducerea acestora în fiecare din limbile străine componente, dicționarul propriu-zis, indexuri în limbile țintă și *Bibliografie*. Volumul este structurat în două părți: termenii echivalenți în cinci limbi, cu limba de bază engleza (și cu precizarea domeniului) și patru indexuri pentru ușurarea traducerii dintr-o limbă într-alta. Articolele de dicționar sunt alcătuite din: termen în limba engleză (cu precizarea domeniului), precedat de număr de ordine, numerotarea reluându-se la fiecare literă, și urmat, pe verticală, de termenii corespondenți în limbile țintă (cu indicarea genului și, după caz, a pluralului). În fiecare din cele patru indexuri, dispuse pe trei coloane, termenii din limbile țintă sunt însoțiți de litera și numărul de ordine ale corespondentului englezesc. Bibliografia conține 35 de titluri (dicționare străine de specialitate, enciclopedii, reviste și publicații de specialitate, cataloage, prospecte, standarde românești și internaționale, inclusiv *Dicționarul tehnic poliglot*, redactat de Alexandru Szabó, 1963).

Referințe: BRL, 18, 1975, nr. 812.

A.P.

Valeriu Răileanu, Mira Stoiculescu, *Vocabular poliglot. Mobilă. Român-rus-francez-german-englez*, [f.e], București, 1975, 147 p.

Vocabularul în cinci limbi (română, rusă, franceză, germană și engleză) conține 414 termeni din domeniul mobilei (piese de mobilă, elemente componente, categorii de mobilă, operații, mașini și utilaje, unelte și scule, materiale și materii prime din tehnologia fabricării mobilei, caracteristici ale mobilei și ale utilajelor, termeni generali din economie și comerț). Lucrarea este formată din: *Prefață*, *Instrucțiuni de folosire a dicționarului*, *Semnele fonetice și pronunțarea lor*, dicționarul propriu-zis, patru indexuri și *Bibliografie*. Articolele sunt ordonate alfabetic pe două coloane, una pentru termenul românesc și cealaltă pentru corespondenții acestuia. Fiecare articol conține: termenul în limba română, precedat de număr de ordine, și corespondenții în limbile străine, cu specificarea genului pentru limbile rusă, franceză, germană, și cu transcrierea fonetică pentru limba engleză. Partea a doua a dicționarului cuprinde liste alfabetice pentru toți termenii străini din dicționar (se indică inclusiv termenii parțiali din expresii). Fiecare termen străin este însoțit de o literă și de un număr ce corespund termenilor din limba română din prima parte a dicționarului.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Bibliografia conţine zece titluri, printre care V.N. Stinghe, *Dicţionarul forestier poliglot* (1965) şi Alexandru Szabó, *Dicţionarul tehnic poliglot* (1963).

O.Z.

*** ***Dicţionar poliglot de termeni de genetică*** **[engleză, franceză, germană, rusă], Autori: Tatiana Maliţa, Larisa Centea, Lieselotte Hay, Dan Iliescu, Sanda Oprescu, Rodica Paşca, Gheorghe Rădulescu, Minodora Stan, Institutul Agronomic „N. Bălcescu", Bucureşti, 1976, 180 p.**

Dicţionarul, redactat în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi rusă), cuprinde 1146 de termeni româneşti din domeniul geneticii. Lucrarea este alcătuită numai din dicţionarul propriu-zis; nu conţine indexuri. Termenii sunt organizaţi alfabetic pe verticală şi numerotaţi, după care urmează: echivalenţii în limbile engleză, franceză, germană şi, la sfârşitul dicţionarului, rusă.

Referinţe: BRL, 21, 1978, nr. 1110; Florin Ionescu, *Dicţionarul poliglot de termeni de genetică*, în „Cercetări actuale în domeniul limbilor şi literaturilor străine", 2, 1978, p. 418-419; T. Vârlan, *T. Maliţa ş.a., Dicţionarul poliglot de termeni de genetică* [...], în „Buletin Ştiinţific", Piteşti, 1983, p. 620-621.

G.M.

Ernő Csáti *et al.*, *Többnyelvű kartográfiai automatizálási értelmező szótár / Mnogoezichen tŭlkoven rechnik po avtomatizatâsiia v kartografiiata / Multilingual explanatory dictionary of automation in cartography* [Text and title pages in Bulgarian, Czech, English, French, German, Hungarian, Polish, Romanian, Russian, Slovak, and Spanish; Dedicated to the eighth Conference of the International Cartographic Association, Moscow, 1976], International Cartographic Association, Földmérési Intézet, Budapest, 1976, 575 p.

Dicţionarul explicativ multilingv de informatizare în cartografie conţine zece limbi (bulgară, cehă, engleză, germană, maghiară, polonă, română, rusă, slovacă şi spaniolă).

A.P.

Gherasim Marton (coord.), Mihail Albotă, Dimitrie Filotti, Octavian Molea, Ioan Şalariu, *Dicţionar poliglot de Geodezie, Fotogrammetrie şi Cartografie: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1976, XVI + 327 p.

Dicţionarul conţine 4651 de termeni din domeniul măsurătorilor terestre (geodezie, fotogrammetrie, cartografie etc.), din domenii apropiate acestora (fotografie, geografie, meteorologie, poligrafie) şi din domenii conexe (automatică,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

cibernetică, electronică, fizică, fiziologie, matematică), în cinci limbi (engleză, română, germană, franceză şi rusă). Lucrarea este structurată astfel: prefaţă (în toate limbile componente), *Abreviaţii*, dicţionarul propriu-zis, patru indexuri şi *Bibliografie*. Limba de bază este limba engleză deoarece majoritatea lucrărilor din domeniu sunt redactate în această limbă. Intrările sunt ordonate alfabetic, pe două coloane. Articolele sunt formate din termenul în limba engleză (precedat de număr de ordine, urmat de indicarea domeniului în care se utilizează) şi din corespondenţii acestuia în celelalte patru limbi. În cadrul indexurilor, termenii sunt aşezaţi pe trei coloane şi ordonaţi alfabetic, după alfabetul fiecărei limbi în parte. Pentru fiecare termen se indică litera şi numărul de ordine din prima parte a dicţionarului.

Referinţe: Ernest Verzea, *** *Dicţionar poliglot de geodezie, fotogrammetrie şi cartografie (Editura tehnică (sic!), 1976, 328 p., 41 lei)*, în „Forum", 18, nr. 8, 1976, p. 92-93; H. Lerea, *Dicţionarul poliglot de geodezie, fotogrametrie şi cartografie*, în „Magazin", 20, nr. 982, 1976, p. 2; BRL, 19, 1976, nr. 781.

O.Z.

Lucia Tanco, Doru Scărlătescu, *Glosar român-ceh-bulgar-rus-mongol al manualului de limba română pentru anul pregătitor*, Partea I, [f.e.], Iaşi, 1976, 625 p. [Referenţi ştiinţifici: prof. dr. Hariton Vraciu, asist. Gabriel Istrate].

Glosarul, realizat de cadre didactice de la Facultatea de Filologie a Universităţii „Alexandru Ioan Cuza" din Iaşi şi redactat în cinci limbi (română, cehă, bulgară, rusă şi mongolă), cuprinde un bogat inventar lexical, însumând cca 2600 de cuvinte. Se adresează studenţilor din anul pregătitor, vorbitori ai limbilor străine componente, fiind conceput ca un auxiliar al cursului de limba română. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, *Îndrumări pentru folosirea glosarului*, *Alfabetul limbii române*, *Abrevieri* şi glosarul propriu-zis. Intrările sunt enumerate în ordine alfabetică, fiind aranjate pe cinci coloane distincte, aferente celor cinci limbi. Fiecare articol include: termen în română (cu indicaţii privind clasa morfologică şi genul), urmat de termeni corespondenţi în celelalte patru limbi. Fiecare intrare este însoţită de ample informaţii privind categoriile gramaticale. Interesantă este opţiunea autorilor de a introduce în glosar, pe lângă lexicul de bază, şi numeroşi termeni de specialitate (medicină, industrie, politică ş.a.). Din cauza calităţilor grafice şi tipografice slabe, lizibilitatea unora dintre articole este afectată. Autorii lucrării indică în *Cuvânt înainte* sursele bibliografice utilizate (nouă titluri), reprezentând manuale de limba română, dicţionare generale şi bilingve, glosare, în română şi rusă (cu anii de apariţie cuprinşi între 1953-1974).

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

M. Telia, Ioana Macavei, Liliana Ratiu, *Dicţionar selectiv român-englez-francez de termeni utilizaţi în fizică: uz intern*, Litografia I.M.F., Cluj-Napoca, 1976, 81 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, engleză şi franceză), conţine aproximativ 400 de termeni uzuali din domeniul fizicii. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, lista termenilor (dispusă pe trei coloane) şi *Bibliografie*; nu conţine indexuri. Intrarea în limba română este însoţită de definiţie, de termeni corespondenţi şi de definiţiile acestora în limbile respective.

G.M.

***** *Dicţionar poliglot pentru anul pregătitor – română, arabă, engleză, franceză, rusă, spaniolă, swahili*, Autori: George Sanda (coord.), Anca Chirică, Virgil Ştefănescu-Drăgăneşti, Constantin Duhăneanu, Iulia Georgescu, Yves Goldenberg, Ion Jurconi, Leonida Sîrbu, Tipografia Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 1977, 346 p. [Multigrafiat, Ministerul Educaţiei şi Învăţământului].**

Dicţionarul pentru anul pregătitor, realizat de un colectiv de cadre didactice de la Universitatea din Bucureşti şi redactat în şapte limbi (română, arabă, engleză, franceză, rusă, spaniolă şi swahili), conţine în jur de 2700 de intrări. Lucrarea, dactilografiată, include lexicul *Cursului de limba română pentru anul pregătitor, semestrul I*, editat de minister în 1974, şi se adresează studenţilor străini care studiază în România. Intrările sunt aranjate alfabetic, pe două coloane, iar articolele au următoarea structură: termen în română (cu indicarea părţii de vorbire), urmat de termeni corespondenţi în limbile componente. Autorii subliniază în *Prefaţă* că au lăsat de-o parte termenii gramaticali, expresiile şi locuţiunile, numeralele, unele substantive şi verbele, considerând că acestea pot fi însuşite mai bine în cadrul orelor de predare, cu sprijinul profesorului de limba română. Lucrarea include şi o listă de abrevieri.

Referinţe: BRL, 21, 1978, nr. 1070.

M.M.

Ana Conea, Irina Vintilă, Andrei Canarache, *Dicţionar de ştiinţa solului cu termeni corespondenţi în limbile franceză, germană, engleză, rusă*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1977, 671 p.

Dicţionarul este realizat de trei specialişti în disciplinele subordonate domeniului ştiinţa solului (geneza, cartografierea şi clasificarea solurilor, mineralogia solurilor, chimia solului, agrochimia, biologia solului, fizica şi tehnologia solului). Este redactat în cinci limbi (română, franceză, germană, engleză, rusă) şi conţine 4638 de intrări (numerotate). La baza inventarului stau termenii din

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

sistemul românesc standard de clasificare a solurilor, termeni clasici şi termeni utilizaţi frecvent în principalele sisteme mondiale. Lucrarea este alcătuită din două părţi: partea explicativă (corpul dicţionarului) şi indicii alfabetici constând în patru liste de tip *Index pentru termenii corespondenţi* în limbile ţintă, la care se adaugă *Cuvânt înainte*, *Abrevieri* şi *Indice de nume*. Termenul recomandat în limba română este urmat de definiţie şi de echivalenţele sau perifrazele adecvate în cele patru limbi, considerate de circulaţie mondială, definiţii preluate din tratatele de specialitate străine. Autorii se raportează la *Dicţionarul de ştiinţa solului* publicat de Grigore Obrejanu, I. Trifu, B. Slusanski, A. Boico în 1964, ca fiind lucrarea cea mai consistentă realizată anterior, dar foarte rapid epuizată. Dicţionarul este reeditat ulterior de către doi dintre autori, tot în ediţie multilingvă, dar fără limbile română şi rusă[1].

Referinţe: BRL, 20, 1977, nr. 895; Mircea Buză, *Ana Conea, Irina Vintilă, Andrei Canarache, Dicţionar de ştiinţa solului cu termeni corespondenţi în limbile franceză, germană, engleză, rusă (Wörterbuch der Bodenkunde mit entsprechenden Ausdrücken im Französischen, Deutschen, Englischen, Russischen), Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1977, 671 S.*, în „Revue Roumaine de géologie, géophysique et géographie", 22, nr. 1, 1978, p. 175-176.

A.P.

Ion Răşenescu (coord.), Mihai Popa-Sotir, Iosif Kathrein, Cornel Popa, *Dicţionar poliglot de industrie alimentară: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1977, XVI + 620 p.

Dicţionarul conţine 9835 de termeni comuni şi specifici ramurilor care compun domeniul industriei alimentare şi termeni care aparţin unor ramuri conexe (chimie, biochimie, agricultură, zootehnie, igienă şi legislaţie alimentară), în cinci limbi (engleză, română, germană, franceză şi rusă). Apariţia dicţionarului a fost motivată de lipsa unor dicţionare poliglote complete în acest domeniu. Publicul ţintă este reprezentat de cei care contribuie la progresul tehnic (cadre tehnice, traducători, studenţi, cercetători). Lucrarea este compusă din: prefaţă (în toate limbile componente), dicţionarul propriu-zis, patru indexuri şi bibliografie.

[1] Ediţia a 2-a: Andrei Canarache, I. Vintilă, I. Munteanu, *Elsevier's Dictionary of Soil Science: in English (with Definitions), French, German and Spanish*, Elsevier, Amsterdam, Boston, Heidelberg, London, New York, Oxford, Paris, San Diego, San Francisco, Singapore, Sydney, Tokyo, 2006, 1339 p. Referinţe la ediţia a 2-a: Timothy R. Green, *Elsevier's Dictionary of Soil Science, Andrei Canarache, Irina Vintilă, and Ioan Munteanu, Elsevier, Amsterdam. 2006, 1354 p.*, în „Soil Science Society of America Journal", Vol. 72, Issue 3, May 2008, p. 861; Constantin Rusu, Ionuţ Vasiliniuc, *Elsevier's Dictionary of* Soil Science A. Canarache, I. Vintilă, I. Munteanu, Elsevier, 2006 (1339 pages, with preface, guide for users, abbreviations, indexes, 6 annexes), în „Factori şi Procese Pedogenetice din Zona Temperată", 6, S. Nouă, 2007, p. 137-138.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Intrările sunt ordonate alfabetic, pe două coloane, fiecare articol fiind format din: termen în limba engleză, precedat de număr de ordine, şi corespondenţii săi în celelalte trei limbi. Pentru termenii corespondenţi se indică categoriile gramaticale ale genului şi numărului (doar în cazul în care acesta este plural). În cazul în care intrarea este o sintagmă, aceste categorii se specifică doar pentru termenul-centru. În cadrul celor patru indexuri, termenii sunt organizaţi alfabetic (după alfabetul limbii în cauză) şi, pentru fiecare dintre aceştia, se menţionează litera şi numărul la care pot fi găsiţi în prima parte.

Referinţe: BRL, 20, 1977, nr. 912.

O.Z.

Vasile Simionese, Adrian Albu, *Dicţionar de matematică român-englez-francez-rus*, Tipografia Universităţii din Timişoara, Timişoara, 1977, 110 p. [Universitatea din Timişoara: Facultatea de Filologie-Istorie, Facultatea de Ştiinţe ale Naturii, Colectivul pentru şcolarizarea studenţilor străini].

Dicţionarul, redactat în patru limbi (română, engleză, franceză şi rusă), cuprinde 1100 de termeni din domeniul matematicii. Se adresează studenţilor străini din anul pregătitor de la secţia de Matematică a Facultăţii de Ştiinţe ale Naturii de la Universitatea din Timişoara. Lucrarea cuprinde două mari părţi şi bibliografie. În prima parte sunt prezentaţi „termenii matematici româneşti", în ordine alfabetică, precedaţi de un număr de ordine şi urmaţi de traducerea lor în limbile dicţionarului. Partea a doua include trei glosare de termeni străini, însoţiţi de un indicativ format din litera şi numărul de ordine ale cuvântului românesc corespunzător (indicativul trimite la prima parte a dicţionarului). Articolele sunt dispuse pe patru coloane, aferente celor patru limbi ale dicţionarului, sunt indicate sinonime, iar pentru unele intrări sunt date variante lexicale (ex.: *algebraic(al): fie algebraic, fie algebraical*). Bibliografia dicţionarului include cursuri practice, dicţionare tehnice bilingve şi un dicţionar poliglot (*Dicţionar poliglot, român-rus-englez-german-francez-maghiar*, Bucureşti, 1963).

Referinţe: BRL, 22, 1979, nr. 895.

M.M.

*** ***Dicţionar poliglot de termeni lingvistici*** **[română, polonă, cehă, slovacă, sârbo-croată, bulgară, rusă, ucraineană], Autori: Teodora Alexandru, Romeo Chivescu, Elena Deboveanu-Terpu, Anca Irina Ionescu, Dan Horia Mazilu, Voislava Stoianovici, Olga Stoicovici, Siegfried Wolf, Maria Zavera, [TUB], Bucureşti, 1978, 523 p.**

Dicţionarul, elaborat de un colectiv de cadre didactice de la Facultatea de Limbi străine a Universităţii din Bucureşti, Catedra de Filologie slavă şi Catedra de Filologie rusă, şi redactat în opt limbi (română, polonă, cehă, slovacă, sârbo-

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

croată, bulgară, rusă şi ucraineană), cuprinde cca 2000 de termeni de lingvistică. După lista de cuvinte urmează secţiunea *Limbi şi familii de limbi*, apoi un *Indice de limbi*, care cuprinde termenii echivalenţi ordonaţi alfabetic, însoţiţi de simbolul literal şi cifric sub care este dispus termenul de referinţă din limba română, lucrarea încheindu-se cu o *Bibliografie.*

Referinţe: BRL, 21, 1978, nr. 1111; O. Vinţeler, *Dicţionar poliglot de termeni lingvistici [...], 523 p.*, în „Studii de limbă, literatură şi metodică", 3, 1980, p. 283-284.

G.M.

Paul Schveiger, Aurel Trofin, Maria Radu, *Dicţionar de terminologie lingvistică: român-englez-francez-rus*, Editura Universităţii „Babeş-Bolyai", Cluj-Napoca, 1978, 371 p. [Multigrafiat, Universitatea „Babeş-Bolyai", Facultatea de Filologie].

Dicţionarul (dactilografiat), realizat de un grup de specialişti în gramatici generative şi anglistică, şi redactat în patru limbi (română, engleză, franceză şi rusă), conţine aproximativ 1480 de termeni de lingvistică. Se adresează studenţilor de la filologie în vederea formării unei concepţii lingvistice. Sunt selectaţi termeni specifici lingvisticii moderne, fiind preluaţi termeni din literatura străină, în detrimentul termenilor clasici şi cunoscuţi, în contextul utilizării exagerate a inovaţiilor terminologice, a termenilor mai vechi (din retorică şi hermeneutică) sau mai noi (din cibernetică, matematică, psihologie, neurologie). Dicţionarul propriu-zis este precedat de un *Cuvânt înainte*, în care este inclusă o scurtă bibliografie. Termenul în limba română este urmat de explicaţii (formulate din perspectiva diverselor curente generativiste, glosematice, a teoriei textului, psiholingvistice sau explicaţii aparţinând autorilor) şi trimiteri, cu traducerea termenilor în celelalte trei limbi.

Referinţe: BRL, 21, 1978, nr. 1099; O. Vinţeler, *P. Schveiger, A. Trofin, Maria Radu, Dicţionar de terminologie lingvistică* [...], în „Studii de limbă, literatură şi metodică", 3, 1980, p. 285-286; Alina-Mihaela Bursuc, *Observaţii privind dicţionarele poliglote de termeni lingvistici*, în Rodica Zafiu, Claudia Ene (ed.), *Variaţia lingvistică: probleme actuale (II). Pragmatică şi stilistică. Lexic, semantică, terminologii. Actele celui de al 14-lea Colocviu Internaţional al Departamentului de Lingvistică* (Bucureşti, 28-29 noiembrie 2014), Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2015, p. 167-176.

A.P.

Nicolae Teodorescu (coord.), Ştefan Gheorghiţă, Ieronim Mihăilă, Eliferie Rogai, Avram Marcovici, *Dicţionar poliglot de matematică, mecanică şi astronomie: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1978, 664 p.

Dicţionarul, redactat în cinci limbi (engleză, română, germană, franceză şi rusă), conţine 8525 de intrări (numerotate) din domeniile: matematică, mecanică şi

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

astronomie, considerate ca fiind strâns legate între ele şi cu mare influenţă reciprocă. Lucrarea cuprinde: *Prefaţă*, *Îndrumări pentru folosirea dicţionarului* şi *Abreviaţii* (în fiecare din limbile componente), Partea I – *Expresii şi termeni în limba engleză urmaţi de traducerile lor în română, germană, franceză şi rusă*, Partea a II-a *Indexurile alfabetice* pentru limbile ţintă. Termenul în limba engleză (precedat de număr de ordine) este urmat de termeni corespondenţi în celelalte limbi (cu indicarea categoriilor gramaticale).

Referinţe: A.J., *Dicţionar poliglot de matematică, mecanică şi astronomie (engleză, română, germană, franceză, rusă, Editura tehnică, Bucureşti, 1978, 664 p.)*, în „Forum", 20, nr. 5, 1978, p. 92; BRL, 21, 1978, nr. 1109.

A.P.

Ana Maria Ciauşu, Eugenia Iliescu, Eugenia Gherega, Rodica Palincaş, *Glosar poliglot de simbolistică şi cuvinte uzuale de matematică* [română, arabă, engleză, franceză, germană], Tipografia Universităţii din Timişoara, Timişoara, 1979, XIV p. [Multigrafiat, Universitatea din Timişoara, Colectivul de şcolarizare a studenţilor străini].

Glosarul, dispus tabelar, este elaborat în limbaj matematic şi redactat în cinci limbi (română, arabă, engleză, franceză şi germană). Conţine 130 de intrări: simboluri matematice, formule şi figuri geometrice, ordinea fiind conformă uzului din matematică.

Referinţe: BRL, 22, 1979, nr. 865.

A.P.

*** ***Dictionary of Beekeeping Terms with Allied Scientific Terms*. Volume 8. *Giving Translation from and into English-French-Italian-Spanish-Portuguese-Romanian. With Latin Index*, General Editor: Eva Crane, Preface: Jean Louveaux, International Bee Research Association, Published in Collaboration with International Bee Association by Apimondia Publishing House, Bucharest, 1979, ISBN 0-900149-65-5, 255 p. [Colaborator pentru limba română: prof. univ. Viaceslav Harnaj].**

Volumul face parte dintr-o serie multilingvă intitulată *Dicţionar de termeni apicoli cu termeni tehnici înrudiţi*, elaborată de Asociaţia Internaţională de Cercetare Apicolă şi editată de Eva Crane, cercetătoare şi autoare de cărţi privitoare la albine şi la creşterea lor. Dicţionarul are la bază o listă iniţială de termeni în limba engleză, la care, în fiecare volum, se adaugă traduceri într-o serie de limbi înrudite, vorbite în ţări învecinate sau, dimpotrivă, foarte diferite, şi un index latin al denumirilor ştiinţifice ale plantelor care fac parte din

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

terminologia apicolă. Cel de-al optulea volum, din cele zece publicate[1], este redactat în şase limbi: engleză şi cele cinci limbi romanice principale (franceză, italiană, spaniolă, portugheză şi română). Conţine 1036 de intrări (numerotate) în limba engleză din domeniul apiculturii, cu 33 de intrări mai mult decât în primele patru volume. Probleme de traducere pun cuvintele care desemnează: obiecte şi operaţii specifice anumitor regiuni, metode de extragere a mierii, tipuri de stupi şi echipamente diferite de la o ţară la alta. Însă, înainte de unificarea dialectelor şi graiurilor în limbile oficiale actuale, existau chiar mai multe variaţii şi un vocabular mult mai bogat, care s-a simplificat pentru a fi eficient. Dicţionarul nu conţine, aşadar, o tratare lingvistică, care să evidenţieze bogăţia şi varietatea acestui vocabular, ci reprezintă o lucrare practică şi pe cât posibil completă. Se adresează apicultorilor şi specialiştilor, vorbitori de limbi romanice. Volumul care conţine limba română este alcătuit din: *Contents*, *Preface*, *Instructions for using all volumes of the dictionary of beekeeping terms* (în fiecare dintre limbile componente; în română: *Cum se folosesc volumele dicţionarului de termeni apicoli*), *Main Section*, *French Index*, *Italian Index*, *Spanish Index*, *Portuguese Index*, *Romanian Index*, *Latin Index*, *Errata*, *Conversion of non-metric units into SI units*. Secţiunea principală sau dicţionarul propriu-zis este organizat tabelar, pe coloane, câte una pentru fiecare dintre limbile componente, cu indicarea limbii în cap de coloană. Termenul englez, precedat de număr de ordine şi, când este vorba despre o plantă, urmat de denumirea ştiinţifică a acesteia, este pus în relaţie cu termenii corespondenţi din limbile ţintă. Fiecare dintre indexuri este organizat pe câte trei coloane. Indexul latin conţine denumirile ştiinţifice consacrate din domeniile botanic şi zoologic.

Referinţe: BRL, 27, 1984, nr. 1157.

A.P.

Dumitru Dumitrescu (coord.), Ernest Mircea Lateş, Ştefan Oprea, Constantin Mihăescu, *Dicţionar poliglot. Construcţii, materiale de construcţii*

[1] *** *Dictionary of Beekeeping Terms*: Vol. 1 *English, French, German, Dutch*, London, 1951; Vol. 2 *English, Italian, Spanish*, London, 1958; Vol. 3 *English, French, German, Czech, Polish, Russian*, Warsaw, 1964; Vol. 4 *English, Danish, Norwegian, Swedish*, London, 1971; Vol. 5 *English, French, German, Russian, Spanish*, Bucharest, 1977; Vol. 6 *English, Finnish, Hungarian*, Bucharest, 1978; Vol. 7 *English, German, Dutch, Danish, Norwegian, Swedish*, Bucharest, 1978; Vol. 9 *English, French, Japanese*, Tokyo, 1985; Vol. 10 *English, French, Arabic*, Tokyo, 1988; Vol 10 [bis] *English, Croatian, Albanian, Slovenian, Serbian, Macedonian*, [coord.: Mihaela Şerban], Bucureşti, 2003; Vol. 11 *English, Hindi, Chinese*, Tokyo, 1993. In preparation (announced în 1979): Vol. 9 *English, Russian, Bulgarian, Serbian, Czech, Polish*; Vol. 10 *English, French, Swahili*.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

***şi hidrotehnică: engleză, română, germană, franceză, rusă*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1979, 828 p.**

Dicţionarul, realizat de un colectiv de ingineri şi redactat în cinci limbi (engleză, română, germană, franceză şi rusă), conţine 12665 de intrări (numerotate) din domeniile construcţiilor, materialelor de construcţii şi hidrotehnicii. Termenii şi expresiile uzuale din diferite discipline (construcţii civile, industriale, căi de transport, baraje, alimentări cu apă, materiale de construcţii) sunt selectate dintr-o vastă bibliografie de specialitate, luându-se în considerare rolul unor organizaţii internaţionale în formularea indicaţiilor pentru stabilirea unităţii termenilor şi sensurilor în diferite limbi şi evitarea unor traduceri greşite. Din structura volumului fac parte: *Prefaţă*, *Abrevieri* / *Foreword*, *Abbreviations* / *Vorwort*, *Abkürzungen* / *Préface*, *Abréviations*, o secţiune corespunzătoare în rusă, corpul dicţionarului, *Index român* / *Deutscher Index* / index francez / index rus şi *Bibliografie*. Termenul în limba engleză, însoţit de precizarea domeniului, este urmat de termeni corespondenţi în celelalte patru limbi.

Referinţe: BRL, 22, 1979, nr. 911.

A.P.

Maria Iliescu, *Grundwortschatz Rumänisch-Deutsch, Englisch, Französisch*, Peter Lang, Frankfurt am Main / Bern / New York, 1979, ISBN 978-3-8204-6347-7, 299 p.

Dicţionarul, iniţiat şi elaborat de romanista Maria Iliescu, conţine vocabularul de bază al limbii române pus în relaţie cu traducerile sale în trei limbi (germană, engleză şi franceză). Conţine cele mai importante aproximativ 3000 de cuvinte utilizate în comunicarea zilnică. Se adresează, în principal, vorbitorilor de limba germană, care nu au cunoştinţe de limba română. Prezenţa celorlalte două limbi străine se explică prin statutul de auxiliare sau mediatoare pentru învăţarea limbii române. Lucrarea conţine o introducere gramaticală sistematică. V. celelalte ediţii ([2]1981, [3]1994, [4]2001).

Referinţe: Peter Kühn, *Das Grundwortschatzwörterbuch*, în Franz Josef Hausmann *et al.* (ed.), *Wörterbücher. Dictionaries. Dictionnaires – Ein internationales Handbuch zur Lexikographie*, vol. 2, Walter de Gruyter, Berlin, New York, 1990, p. 1361; Paul Miron, *Rumänische Lexikographie*, în Franz Josef Hausmann *et al.* (ed.), *Wörterbücher. Dictionaries. Dictionnaires – Ein internationales Handbuch zur Lexikographie*, vol. 2, Walter de Gruyter, Berlin, New York, 1990, p. 1890.

A.P.

Onufrie Vinţeler (coord.), *Dicţionar tematic în română, franceză, spaniolă, engleză, germană, rusă*, Autori: Eugen Cristea, Alexandru Cristureanu, Alexandra Danciu, Vasile Frăteanu, Mircea Goga, Ioan Moga, Nicolae Nastratin, Lucia Orlandea, Alma Şeulean, Lucia Uricariu, Alle Vinţeler,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Onufrie Vinţeler, [f.e.], Cluj-Napoca, 1979, 2 + 462 p. [Multigrafiat, Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj-Napoca, Facultatea de Filologie].

Dicţionarul, alcătuit sub coordonarea lui Onufrie Vinţeler, lexicograf, cercetător şi profesor la Universitatea „Babeş-Bolyai" din Cluj-Napoca, conţine peste 5000 de cuvinte şi sintagme, selectate la nivelul vocabularului general, în şase limbi (română, franceză, spaniolă, engleză, germană şi rusă). Lucrarea este formată din *Prefaţă*, corpul dicţionarului şi *Cuprins*; nu conţine index. Intrările sunt prezentate sub forma unui tabel organizat tematic (începe cu tema *Omul* şi continuă cu domeniile şi subdomeniile cu care acesta interacţionează: *Viaţa omului*, *Perioadele vieţii omului – Naşterea*, *Vârsta*, *Copilăria*, *Corpul omului*, *Acţiuni fiziologice*, *Starea omului*, *Mişcări ale omului*, *Viaţa psihică a omului*, *Casa*, *Hrana* etc.). Termenii din fiecare secţiune şi subsecţiune sunt organizaţi alfabetic. Articolele conţin termenul în limba română şi corespondenţii acestuia în limbile străine, după ordinea din titlu. V. ediţia a doua ([2]2002).

O.Z.

*** ***Dicţionar pentru construcţii în douăsprezece limbi*, Colectivul de redactare în limba română: Radu Frăteanu, Justin Teodorescu, Adrian Simescu, [f.e.], Bucureşti, 1980, 356 p. [C.A.E.R., Comisia permanentă pentru construcţii; G. Caragjozov, T. Mincev, E. Momirov, J. Lazarov, H. Raşenov (Bulgaria); L. Cordero (Cuba); B. Kutinova, E. Lişkova, P. Syrovy (Cehoslovacia); P. Enke (Republica Democrată Germană); S. Ijak (Ungaria); Zh. Zuchaa (Mongolia); A. Kurganovici, R. Ochowiak (Polonia); E. Cristea (România); L. Iakov, T. Tai, M. Kolohianin, I. Komarov, M. Einhorn (URSS); A. Vinovici, K. Kuezevici, I. Milanovici, G. Prusac (Iugoslavia)].**

Versiunea în limba română, unul din cele douăsprezece volume ale dicţionarului internaţional, cu structura iniţială în limba rusă, conţine aproximativ 28000 de termeni din domeniul construcţiilor civile şi industriale. Celelalte volume sunt redactate în limbile: bulgară, cehă, germană, maghiară, mongolă, poloneză, rusă, sârbo-croată, spaniolă, engleză şi franceză. Volumul românesc cuprinde: *Prefaţă*, *Indicaţii pentru folosirea dicţionarului*, *Tabelul corespondenţei cifrice a literelor alfabetului rusesc*, *Lista prescurtărilor folosite*, *Indexul termenilor în ordinea cifrică* (alfabetul rus) şi *Indexul alfabetic al termenilor*. Termenii sunt selectaţi după standarde internaţionale şi naţionale, pentru facilitarea colaborării internaţionale şi pentru reglementarea terminologiei din domeniu. Termenii româneşti sunt dispuşi după ordinea din limba rusă, indexarea unică facilitând traducerea odată cu găsirea echivalentului.

Referinţe: BRL, 25, 1982, nr. 1629.

A.P.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

***** *Dicţionar turistic internaţional*, Traducere din limba franceză: Silviu Neguţ, Editura Sport-Turism, Bucureşti, 1980, 317 p. [*** *Dictionnaire touristique international (édition française, 3e édition revue et corigée)*, Académie Internationale du Tourisme, Suisse, 1969].**

Dicţionarul cuprinde aproximativ 450 de termeni şi sintagme din domeniul turismului, în zece limbi (română, engleză, franceză, germană, italiană, olandeză, poloneză, portugheză, spaniolă şi suedeză). Lucrarea reprezintă traducerea în limba română a celei de a treia ediţii franceze a *Dicţionarului turistic internaţional*. La data apariţiei ediţiei româneşti, lucrarea avea deja versiuni în limbile: rusă, greacă, sârbă, franceză, germană, engleză, spaniolă, italiană, olandeză, poloneză, portugheză şi suedeză. Lucrarea este compusă din: *Prefaţa versiunii române*, *Prefaţă*, *Notă asupra ediţiei*, *Introducere*, dicţionarul propriu-zis şi nouă liste de echivalenţe. Termenul în limba română este urmat de termeni corespondenţi în limbile străine şi de explicaţii (tot în limba română). Listele de echivalenţe reprezintă, de fapt, mici dicţionare bilingve (englez-român, francez-român etc., în ordinea prezentării corespondenţelor în corpul lucrării), organizate alfabetic.

O.Z.

Micaela Ghiţescu, *Dicţionar de proverbe spaniol-portughez-român*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1980, 152 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (spaniolă, portugheză şi română), conţine 1312 proverbe. Lucrarea de paremiologie este compusă din: *Cuvânt înainte*, *Bibliografie*, corpul dicţionarului, *Indice de provérbios portugueses*, *Indice de proverbe româneşti* şi *Cuprins*. Intrările sunt enumerate alfabetic pe orizontală, proverbul în limba spaniolă, precedat de număr de ordine, fiind urmat de corespondentele în celelalte două limbi. În cadrul indicilor, termenii (partea de început a proverbelor) sunt organizaţi pe două coloane şi sunt urmaţi de numărul de ordine al corespondentului din corpul dicţionarului.

Referinţe: BRL, 23, 1980, nr. 1311.

O.Z.

Viorel Păltineanu, *Dicţionar practic pentru studenţii străini. 1000 de cuvinte româneşti*, Universitatea „Babeş-Bolyai", Cluj-Napoca, 1980, 192 p. [Multigrafiat, Subtitlu pe coperta exterioară: *1000 de cuvinte româneşti*, cu indice spaniol, portughez, italian, francez, englez, german şi esperanto].

Dicţionarul, realizat de Viorel Păltineanu, profesor de limba română pentru studenţii străini, şi redactat în opt limbi (română, spaniolă, portugheză, italiană, franceză, engleză, germană şi esperanto), conţine cele mai uzuale 935 de cuvinte

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

românești. Selecția cuvintelor la nivelul vocabularului general are la bază lucrări de statistică lexicală și observații adunate în activitatea de predare a limbii române studenților străini sau din experiența autorului de învățare a limbilor străine și pe baza unui fond de 50000 de cuvinte, culese din conversații cotidiene de către un grup de studenți (în 1975). Lucrarea este alcătuită din: *Cuprins*, *Introducere*, *Abrevieri*, *A-Z (935 cuvinte românești)* și *Indice* (pentru fiecare din limbile țintă). În dicționarul propriu-zis, conținutul este prezentat pe două coloane, în prima apare cuvântul în limba română, precedat de numărul de ordine. În cea de-a doua coloană, mai complexă, apar următoarele: forme ale cuvântului reprezentative pentru flexiunea nominală (forma de plural) sau conjugarea verbului, după caz, etimologia cuvântului, eventuale expresii în limba română cu spații goale lăsate intenționat pentru a fi completate de către studenți cu eventualele expresii echivalente, un al treilea paragraf pentru sinonime și antonime, uneori cu spații goale pentru a putea fi, de asemenea, completate, și, în fine, ultimul paragraf conține seria de cuvinte corespondente în limbile străine, precedate de abrevierea limbilor respective. Prezența etimologiilor are rolul de a evidenția romanitatea fondului uzual al limbii române și afinitatea cu celelalte limbi romanice (*Introducere*, p. I). Indicele alfabetic al cuvintelor din fiecare limbă este organizat pe trei coloane, cuvântul în limba străină fiind însoțit de indicativul numeric al cuvântului românesc. Dicționarul este expresia faptului că fondul celor mai uzuale aproximativ 1000 cuvinte și o gramatică elementară sunt suficiente pentru angajarea într-o conversație simplă într-o limbă străină.

Referințe: Constantin Dominte, *Un dicționar practic complex și foarte util* [Viorel Păltineanu, *Dicționar practic pentru studenții străini*, Cluj-Napoca, 1980], în „Forum", 22, nr. 12, 1980, p. 89-93; BRL, 23, 1980, nr. 1321.

A.P.

Coloman Váczy, *Lexicon botanicum polyglottum. Latino-daco-romanico-anglico-germanico-gallico-hungarico-rossicum / Dicționar botanic poliglot. Latină, română, engleză, germană, franceză, maghiară, rusă*, Editura Științifică și Pedagogică, București, 1980, 1017 p. [Revizie științifică: E. Ghișa, N. Boșcaiu (română), P. Kupás (engleză și franceză), F. Täuber (germană), C.E. Zsigó (rusă); Coordonare redacțională și lexicografică: Doina Elena Cioacă].

Lexiconul, realizat de botanistul ungur Coloman Váczy, cercetător la Filiala din Cluj a Academiei Române, și redactat în șapte limbi (latină, română, engleză, germană, franceză, maghiară și rusă) conține 11800 de intrări (numerotate), atât termeni, cât și sintagme din domeniul botanicii clasice. Lucrarea cuprinde: *Introductio*, *Clavis desinentiaeum substantivorum*, *Abbreviationes*, *Introducere*, *Foreword*, *Einleitung*, *Introduction*, *Bevezetés*, *Bведehue*, *Bibliografie selectivă*,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

dicţionarul propriu-zis, *Addenda* (*vide in textu cum * notata*), *Index românesc*, *English Index*, *Deutscher Index*, *Index français*, *Magyar szójegyzék* şi index rus. În *Bibliografie* apar aproximativ optzeci de titluri de studii, manuale, monografii, lucrări generale de botanică şi dicţionare de specialitate, printre care şi un dicţionar poliglot rus[1]. Articolul de dicţionar conţine: număr de ordine, termenul în limba latină, la mulţi dintre termeni o paranteză cu etimologia greacă, echivalentul românesc, o scurtă explicaţie în limba română şi echivalenţii în celelalte cinci limbi. Termenii care au mai multe accepţiuni sunt numerotaţi. Este cel mai complex şi mai complet dicţionar de terminologie botanică clasică din România, fiind una dintre cele mai citate lucrări de acest gen.

Referinţe: Andrei Nicolae, *Dicţionar botanic poliglot* [de Váczy Coloman, Buc., 1980], în „Contemporanul", nr. 52, 1980, p. 5; BRL, 23, 1980, nr. 1328; Edgár Balogh, [Sub titlul comun: Nyelv, botanika, mejőgazdaság] *Anyanyelv és szoksőkincs* [C. Vácsy, *Dicţionar botanic poliglot*, Buc., 1980], în „Korunk", 40, nr. 7-8, 1981, p. 538; Sándor Brassay, [Sub titlul comun: Nyelv, botanika, mejőgazdaság] *A szekemberek nevében* [C. Vácsy, *Dicţionar botanic poliglot*, Buc., 1980], în „Korunk", 40, nr. 7-8, 1981, p. 539-540; Zoltán Farkas, [Sub titlul comun: Nyelv, botanika, mejőgazdaság] *Két szótárhoz hét javaslat* [C. Vácsy, *Dicţionar botanic poliglot*, Buc., 1980], în „Korunk", 40, nr. 7-8, 1981, p. 534; Károly Kölő, [Sub titlul comun: Nyelv, botanika, mejőgazdaság] *A szekszótár – laikus szemmel* [C. Vácsy, *Dicţionar botanic poliglot*, Buc., 1980], în „Korunk", 40, nr. 7-8, 1981, p. 538-539; Victor Preda, *Un dictionnaire pour tous les méridiens* [C. Vácsy, *Dicţionar botanic poliglot*, Buc., 1980], în „Roumanie d'aujourd'hui", nr. 6, 1981, p. 22; T. Attila Szabó, *Kivételes tudományos esemény* [C. Vácsy, *Dicţionar botanic poliglot*, Buc., 1980], în „A Hét", 12, nr. 34, 1981, p. 9; András Szalay, [Sub titlul comun: Nyelv, botanika, mejőgazdaság] *Munkalszkőst alkottunk* [C. Vácsy, *Dicţionar botanic poliglot*, Buc., 1980], în „Korunk", 40, nr. 7-8, 1981, p. 535-536; Traian I. Ştefureac, *C. Vácsy, Dicţionar botanic poliglot, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1980, 1017 p.*, în „Natura", 32, nr. 1, 1981, p. 44-47.

A.P.

*** ***Dictionnaire de la presse écrite et audiovisuelle. Espagnol-Français-Italien-Portugais-Roumain. Avec indexes*, Association française de terminologie (AFTERM) sous la direction de Bruno de Bessé, sécretaire général de l'AFTERM, avec la collaboration d'Alain Rey, conseiller scientifique de l'AFTERM, et de Robert Levy, Gérard Marié, Salavador Benadava, Fernando Gomez Pelaez, Luiz Renato Busato, Benedetta Gentile, Armand Monjo, Jacqueline Pascal, Partea românească a dicţionarului a fost elaborată în cadrul Institutului de Lingvistică din Bucureşti al Ministerului Educaţiei şi Învăţământului, Colectiv: Mircea Seche (coord.), Alexandra Burnei, Luiza Seche, Filofteia Tănăsescu, Nicoleta Tiugan, Consultanţi ştiinţifici: Roger Câmpeanu, Dan Munteanu, Paris, La Maison du dictionnaire, 1981, ISBN 2-85608-015-4, XXIV + 552 p. [Union Latine].**

[1] O.S. Grebencikov, *Geobotaniceskii slovari russco-anglo-nemeţko-franţuzkii*, Moskva, 1965.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicționarul, inițiat în cadrul celui de-al treilea Congres al Uniunii Latine (desfășurat în 1975, la Veneția), este elaborat de Asociația franceză de terminologie și realizat de lingviști din țări vorbitoare de limbi romanice. Redactat în principalele cinci limbi romanice (franceză, spaniolă, portugheză, italiană și română), dicționarul conține 1655 de intrări (numerotate) din domeniul presei scrise și audiovizuale. Nomenclatura este alcătuită din termenii utilizați de ziariștii profesioniști în exercițiul meseriei lor (ziarist de agenție de presă, secretar de redacție, ziarist de radio-televiziune) și din termeni aparținând altor domenii aflați în legătură cu presa, fiind excluși termenii prea generali, prea familiari sau peiorativi. Volumul furnizează echivalenții termenilor din cele cinci limbi și descrieri ale diferitelor realități, odată cu marcarea diferențelor de structurare dintre limbi. Lucrarea este compusă din: câte un set de elemente introductive în fiecare dintre limbile componente (*Introduction, Éléments méthodologiques, Liste des abréviations françaises / Introduccion, Elementos metodológicos, Lista de abreviaturas españolas / Introduzione, Elementi metodologici, Lista delle abbreviazioni italiane / Preâmbulo, Elementos metodológicos, Lista das abreviaturas portuguesas / Introducere, Elemente metodologice, Lista abrevierilor românești*), dicționarul propriu-zis, *Index Français-Espagnol-Italien-Portugais-Roumain*, dispus în cinci liste, câte una pentru fiecare limbă, și *Errata* finală. Intrările sunt ordonate după limba franceză, dar fiecare intrare conține, în general, pentru fiecare echivalent din cele cinci limbi, o explicație, cele românești remarcându-se prin rigoare lexicografică și prin înregistrarea pentru prima dată a unor cuvinte și sensuri specifice (Dimitrescu 1982, p. 20).

Referințe: Luiza Seche, *Dicționar al presei scrise și audiovizuale* [*Dictionnaire de la presse écrite et audiovisuelle. Espagnol-Français-Italien-Portugais-Roumain*, Paris 1981], în „Presa noastră", 26, nr. 12, 1981, p. 39-40; Florica Dimitrescu, *Un dicționar deosebit*, în „România literară", 15, nr. 33, 1982, p. 20; Florica Dimitrescu, *Dictionnaire de la presse écrite et audiovisuelle, Paris, Maison des dictionnaires, 1981, XXIV+553 p.*, în „Cahiers roumains d'études littéraires", 10, nr. 1, 1983, p. 160-162.

A.P.

****** Dicționar de termeni sportivi român-francez-englez. Dictionar sportiv, Dictionnaire sportif, Sports Dictionary*, [f.e.], [f.l.], 1981, 206 p. + 1 p. [Erata]. [Universiada București (19-30 iulie 1981), România].**

Dicționarul conține 1440 de termeni și sintagme din domeniul sportiv (cu caracter general și din diferite sporturi: atletism, baschet, gimnastică, sărituri în apă, înot, lupte, polo pe apă, scrimă, tenis, volei), în trei limbi (română, franceză și engleză). Lucrarea este formată din: *Sumar*, dicționarul propriu-zis, *Indice francez*, *Indice englez* și *Erată*. Intrările sunt organizate sub formă de tabel, întâi tematic (după natura sportului la care se referă) și apoi alfabetic. Termenul în limba română, precedat de număr de ordine, este urmat de corespondenții săi în cele două limbi străine. Cele două indexuri sunt organizate tematic și apoi

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

alfabetic, pe două coloane, pentru fiecare termen menţionându-se numărul de ordine care îi corespunde în corpul dicţionarului.

Referinţe: BRL, 25, 1982, nr. 1631.

O.Z.

*** ***Dicţionar explicativ de chimie. I. – Poliglot. Pentru uzul studenţilor*, Autori: Adrian Chiriac, Domniţa Alexandru, Ileana Alexeev, Doina Grecu, Carmen Nicolescu, [2 vol.], vol. I, Tipografia Universităţii din Timişoara, Timişoara, 1981, 118 p. [Multigrafiat, Universitatea din Timişoara. Facultatea de Filologie. Colectivul de şcolarizare a studenţilor străini. An pregătitor].**

Dicţionarul conţine aproximativ 900 de termeni şi sintagme din domeniile chimiei şi fizicii, în cinci limbi (română, engleză, franceză, rusă şi greacă). Lucrarea are drept scop oferirea unui instrument de lucru util pentru studenţii străini aflaţi în primii ani de studii la facultăţile de profil. Volumul este format din: *Prefaţă*, dicţionarul propriu-zis şi *Bibliografie*. Intrările sunt organizate alfabetic, sub forma unui tabel trasat pe două pagini. Termenul în limba română este urmat de termeni corespondenţi în limbile străine şi de o definiţie în limba română. Deseori, autorii completează aceste informaţii cu simboluri, numărul de ordine al elementelor, formule şi tipuri de reacţii chimice. V. ediţia a doua (^{2}1982).

Referinţe: BRL 1982, p. 369.

O.Z.

Maria Iliescu, Valeria Neagu, Carmen Nedelcu, Gabriela Scurtu, *Vocabularul minimal al limbii române cu traducere în limbile engleză, franceză, spaniolă, pentru studenţi străini*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981, 252 p. [English Index, index français, índice español; Ministerul Educaţiei şi Învăţământului].

Vocabularul, elaborat sub coordonarea romanistei Maria Iliescu şi redactat în patru limbi (română, engleză, franceză şi spaniolă), conţine 3216 cuvinte (numerotate). Vocabularul minimal sau vocabularul fundamental este alcătuit pe baza dicţionarului de frecvenţă al limbii române, a lexicului manualelor de limba română pentru începători, cu ajutorul metodei empirismului raţional, fără a se confunda cu vocabularul reprezentativ (esenţial) şi cu fondul principal de cuvinte. Se adresează studenţilor străini aflaţi la studii în România, care au ca limbă maternă sau limbă intermediară limbile engleză, franceză sau spaniolă. Din structura lucrării fac parte: *Tabla de materii*, *Cuvânt înainte*, câte un set de elemente introductive în limbile străine (*Foreword, Signs and Abbreviations, Phonetic Transcription, Indications for Romanian Pronunciation / Avant-propos, Signes et abréviations, Les signes de la transcription phonétique,*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Indications sommaires de prononciation / Advertencia al lector, Signos y abreviaturas, Signos de transcripcion fonetica, Algunas indicaciones de pronunciacion), *Vocabularul minimal*, *Sistematizarea gramaticală* şi trei liste de *Indice* (*English Index, Index français, Índice español*). Cuvântul în limba română este urmat de echivalenţe în limbile străine.

Referinţe: Al. Graur, [La rubrica: Limba Noastră] *Vocabularul minimal* [*al limbii române pentru studenţi străini* de Maria Iliescu, Valeria Neagu, Carmen Nedelcu, Gabriela Scurtu, Buc., 1981], în „România literară", 14, nr. 25, 1981, p. 8; Dan Munteanu, *Maria Iliescu, Valeria Neagu, Carmen Nedelcu, Gabriela Scurtu, Vocabularul minimal al limbii române pentru studenţi străini, Bucureşti, Editura didactică şi pedagogică, 1981*, în „Studii şi cercetări lingvistice", 32, nr. 5, 1981, p. 547-548; Constantin Dominte, *Pentru un lexicon general, poliglot şi istoric, de corespondenţe şi variante onomastice*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2006, p. 5; Gabriela Biriş, *Privitor la necesitatea unor lucrări lexicografice pentru limba română ca L2*, în Ofelia Ichim (coord.), *Cultură şi identitate românească. Tendinţe actuale şi reflectarea lor în diaspora*, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza" din Iaşi, 2013, p. 48.

A.P.

Ion Iorga-Siman, Magdalena Bănică, Gheorghe Bănică, Georgeta Iorga-Siman, *Dicţionar poliglot de mărimi fizice şi unităţi de măsură*, Traducere în limba arabă: Salam Al Atassi, Radwan Taha Amin, Nabil Ahmadia, Riad Hayel Hani, [f.e.], Piteşti, 1981, 76 p. [Multigrafiat, Ministerul Educaţiei şi Învăţământului, Institutul de Învăţământ Superior Piteşti, Secţia studenţi străini].

Dicţionarul, redactat în patru limbi (română, engleză, franceză şi arabă), conţine 142 de termeni care desemnează mărimi fizice şi unităţi de măsură, subsumându-se domeniului fizicii. Se adresează studenţilor străini. Dicţionarul propriu-zis este precedat de *Cuvânt înainte* şi succedat de *Unităţi* (unităţi fundamentale şi unităţi derivate din unităţile fundamentale, unităţi derivate cu denumiri speciale, unităţi suplimentare, unităţi derivate din unităţi suplimentare, prefixele SI, unităţi care se menţin împreună cu SI, alfabetul grecesc). Termenul în limba română este însoţit în dreapta de termeni corespondenţi în limbile ţintă. Paragraful continuă cu definiţia în limba română, formulată în conformitate cu lucrările româneşti de specialitate, şi cu traducerile acesteia în cele trei limbi străine, dispuse unele sub altele.

A.P.

*** ***Dicţionar explicativ de chimie. II. – Român, englez, arab. Pentru uzul studenţilor*, Autori: Abdul Raouf Anjak, Adrian Chiriac, Domniţa Alexandru, Ileana Alexeev, Adnan Jubran, Doina Grecu, Carmen Nicolescu, Viorica Niculescu, [2 vol.], Vol. II, Tipografia Universităţii din Timişoara, Timişoara, 1982, 119 p. [Multigrafiat, Universitatea din Timişoara. Facultatea de Filologie. An pregătitor].**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Volumul al doilea al dicţionarului, publicat la un an distanţă de primul, cuprinde aceiaşi 900 de termeni din domeniile chimiei şi fizicii, de data aceasta în trei limbi (română, engleză, prezente şi în volumul anterior, respectiv arabă). Dicţionarul este format din: *Prefaţă*, corpul dicţionarului şi *Bibliografie*. La fel ca în primul volum, intrările sunt organizate alfabetic, sub forma unui tabel. Termenul în limba română este urmat de corespondenţii săi în limbile străine şi de o definiţie în limba română. La fel ca în primul volum, autorii completează informaţiile cu simboluri, numărul de ordine al elementelor, formule şi tipuri de reacţii chimice. V. prima ediţie ([1]1981).

Referinţe: BRL 1982, p. 369.

O.Z.

Nicolae Frâncu, Constantin Părăluţă (coord.), *Dicţionar poliglot economic, de comerţ exterior şi turism: engleză, română, franceză, germană, spaniolă, rusă*, Autori: Eugenia Farca, Nadejda Kolesnikova (limba engleză); Eugenia Farca, Nicolae Frâncu, Nadejda Kolesnikova (limba română); Matei Cristescu, Eugenia Farca (limba franceză); Lucia Popescu, Elena Păsăraru, Alexandru Roman (limba germană); Nadejda Kolesnikova, Nicolae Frâncu (limba rusă), Editura Sport-Turism, Bucureşti, 1982, vol. I (*A-O*): 1643 p., vol. II (*P-Z*): 3081 p.

Dicţionarul conţine 9527 de termeni şi sintagme din economie, comerţ exterior, finanţe-bănci, drept civil şi turism, şi cuvinte uzuale de largă circulaţie, în şase limbi (engleză, română, franceză, germană, spaniolă şi rusă). Lucrarea este compusă din: *Cuvânt înainte*, *Lista abrevierilor*, *Indicator alfabetic*, dicţionarul propriu-zis, cinci indici şi *Erată*. Articolele sunt enumerate alfabetic, în cadrul unui tabel. Termenul în limba engleză, precedat de număr de ordine şi însoţit de menţiuni referitoare la categoria gramaticală din care face parte, este urmat de corespondenţii săi în celelalte cinci limbi componente ale dicţionarului. Unele articole conţin multe sub-intrări formate din construcţiile în cadrul cărora intră termenul principal, care sunt, de asemenea, traduse. Cele cinci indexuri sunt ordonate alfabetic, în funcţie de alfabetul fiecărei limbi în parte. În cadrul acestora, termenii sunt urmaţi de litera şi numărul de ordine la care pot fi găsiţi în corpul dicţionarului. Lucrarea reia inventarul lexical şi limbile componente ale ediţiei anterioare. Cele două lucrări diferă în ceea ce priveşte ordinea limbilor: în prima ediţie limba de bază este româna, în cea de a doua, engleza. V. prima ediţie ([1]1970).

Referinţe: BRL, 25, 1982, nr. 1630.

O.Z.

Ion Iorga-Siman, Georgeta Iorga-Siman, Salam Al Atassi, *Dicţionar de instrumente şi dispozitive fizice* [română, franceză, engleză, arabă], [f.e.],

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Piteşti, 1982, 93 p. [Manuscris multiplicat; Ministerul Educaţiei şi Învăţământului, Institutul de Învăţământ Superior Piteşti, Catedra de limba română pentru studenţi străini].

Dicţionarul, redactat în patru limbi (română, franceză, engleză şi arabă), conţine 167 de termeni care desemnează instrumente şi dispozitive fizice, subsumaţi aşadar domeniului fizicii. Se adresează studenţilor străini din anul pregătitor în vederea însuşirii termenilor de specialitate, construcţiei şi funcţionării aparatelor de verificare a legilor care caracterizează fenomenele fizice. Lucrarea este alcătuită din: *Cuprins*, care conţine lista alfabetică a termenilor româneşti şi paginile corespunzătoare, şi dicţionarul propriu-zis. Dicţionarul este organizat pe paragrafe explicative şi descriptive. Termenul în limba română este însoţit în dreapta de termenii corespondenţi în cele trei limbi străine. Dedesubt, paragraful continuă cu o scurtă descriere a instrumentului sau a dispozitivului fizic, însoţită de un desen exemplificator (alternează ordinea celor două elemente).

A.P.

Georgeta Lăzărescu, *Tezaur trilingv de educaţie şi învăţământ: român-francez-englez*, [f.e.], Bucureşti, 1982, XII + 316 p. [Editat de Oficiul de Informare Documentară pentru Ştiinţe Sociale şi Politice].

Dicţionarul conţine 2000 de termeni şi sintagme din domeniul educaţiei şi învăţământului, în trei limbi (română, franceză şi engleză). Scopul principal al lucrării este de a prelucra şi de a sistematiza informaţiile în vederea automatizării acestora şi de a oferi un instrument de lucru util traducătorilor, persoanelor implicate în procesul de indexare a informaţiilor, cercetătorilor şi studenţilor din domeniu. Tezaurul este compus din: *Introducere*, *Structura tematică generală*, *Organizarea alfabetică a termenilor* (corpul dicţionarului), *Organizarea sistematică a termenilor*, *Index francez-român*, *Index englez-român*, *Denumiri geografice* şi *Lista bibliografică de tezaure şi lucrări similare în domeniul educaţiei şi învăţământului*. Articolele sunt enumerate alfabetic, pe două coloane şi conţin termenul (numit şi „descriptor") în limba română, corespondenţii acestuia în cele două limbi străine şi o serie de câmpuri prezente în funcţie de specificul termenului: notă explicativă (NE), termen asociat (TA), termen generic (TG), termen specific (TS), utilizează (U), utilizat pentru (UP). Rolul acestor câmpuri este acela de a pune în evidenţă relaţiile semantice, logice şi ierarhice dintre conceptele prezentate în dicţionar. Componenta multilingvă apare şi în cadrul secţiunii intitulate *Denumiri geografice*, secţiune care conţine, în ordine alfabetică, denumirile româneşti şi corespondente în engleză şi franceză ale continentelor şi ţărilor. Cele două indexuri sunt organizate alfabetic, termenii fiind urmaţi de corespondenţii lor în celelalte limbi.

O.Z.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Paul Militaru, *Construcţia liniilor electrice aeriene de înaltă şi foarte înaltă tensiune. Vocabular poliglot ilustrat. Român-englez-francez-rus-german*, Colaborator: A. Gârleanu, [f.e.], Bucureşti, 1982, VI + 160 p. [Multigrafiat].

Dicţionarul, redactat de inginerul Paul Militaru, conţine peste 1000 de termeni din domeniul energiei electrice, în cinci limbi (română, engleză , franceză, rusă şi germană). Lucrarea este alcătuită din: *Cuprins*, dicţionarul propriu-zis, *Bibliografie*, *Index românesc*, *Index englez* şi *Index francez*. Intrările sunt enumerate tematic (termeni generali, conductoare, izolarea liniilor aeriene, cleme şi armături, stâlpi, fundaţii, legarea la pământ, elaborarea proiectelor, comerţul exterior în domeniul proiectării şi construcţiei liniilor electrice) şi, în fiecare secţiune, alfabetic, în cadrul unui tabel. Fiecare articol conţine termenul în limba română, precedat de număr de ordine, şi corespondenţii săi în limbile străine. Indexurile sunt organizate pe trei coloane, fiecare termen din cadrul acestora fiind urmat de numărul de ordine corespunzător din corpul dicţionarului. Această lucrare reprezintă nucleul de la care se dezvoltă ulterior *Dicţionarul explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 8). Linii electrice aeriene: român-englez-francez-german-rus* (2007).

O.Z.

Valeriu Rusu, *Mic dicţionar medical*, 2 vol., Litografia I.M.F., Iaşi, 1983, Vol. I: LXIV + 490 p., Vol. II: 1023 p. [Multigrafiat].

Dicţionarul, alcătuit de doctorul Valeriu Rusu, conţine 8125 de termeni fundamentali din domeniul medicinii (medicină preclinică şi clinică), în trei limbi (română, franceză şi engleză). Primul volum al lucrării este alcătuit din: *Prefaţă*, *Introducere*, *Modul de utilizare a dicţionarului*, *Bibliografie*, *Abrevieri*, *Ghid de abrevieri curente*, *Ghid pentru înţelegerea compunerii termenilor medicali* şi *Corpul dicţionarului: literele A-M*. Al doilea volum este structurat în: *Corpul dicţionarului*: *literele N-Z*, *Termeni de origine engleză*, *Index de nume proprii*, *SI de unităţi de măsură în medicină*, *Constante biologice fundamentale*, *Index de termeni în limba franceză* şi *Index de termeni în limba engleză*. Articolele sunt ordonate alfabetic, pe două coloane. Termenul în limba română, precedat de număr de ordine, este urmat de corespondentele sale în limbile străine şi de o definiţie în limba română. Pentru termenii româneşti şi pentru cei din limba franceză se indică genul substantivelor şi al adjectivelor. Cele două indexuri ale dicţionarului au fost reproduse pe hârtie colorată pentru a se deosebi cromatic de restul dicţionarului. În cadrul lor, termenii sunt urmaţi de litera şi de numărul de ordine al corespondentului românesc din corpul lucrării. Dicţionarul reprezintă nucleul din care se dezvoltă ulterior cele patru ediţii ale *Dicţionarului medical* ([1]2001, [2]2004, [3]2007, [4]2010), sub coordonarea aceluiaşi autor.

O.Z.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Mircea Tămaş, *Dicţionar poliglot de plante medicinale. Pentru uzul studenţilor*, Litografia I.M.F., Cluj-Napoca, 1983, 49 p. [Multigrafiat, I.M.F. Cluj-Napoca, Facultatea de Farmacie].

Dicţionarul, realizat de profesorul Mircea Tamaş şi redactat în şapte limbi (latină, română, franceză, germană, engleză, rusă şi greacă), cuprinde 390 de nume de plante medicinale. Se adresează studenţilor din cadrul facultăţilor de profil. Lucrarea este compusă din: *Prefaţă*, dicţionarul propriu-zis (glosarul) şi un index al denumirilor în toate limbile componente. Intrările sunt organizate alfabetic într-un tabel organizat pe două pagini. Intrarea, reprezentată de denumirea ştiinţifică a plantei, precedată de număr de ordine, este urmată de corespondenţele sale „populare" în limbile menţionate. Indexul cuprinde denumirile vernaculare ale plantelor din corpul dicţionarului, organizate alfabetic, în funcţie de alfabetul fiecărei limbi componente. V. ediţia a doua (^{2}1999).

Referinţe: BRL, 29, 1986, nr. 950.

O.Z.

Ana Petre (coord.), *Mic dicţionar agricol. General, explicativ, poliglot* [pe coperta 1: română, franceză, spaniolă, engleză, arabă, germană, greacă], Autori: Ana Petre, Abdoulaye Sylla, Rafael Herrera Leon, Najin Al Din Ali, Franchi Wolfgang, Georgia Kalabaliki, Tipo Agronomia, Cluj-Napoca, 1984, 375 p.

Dicţionarul, coordonat de asist. univ. Ana Petre, realizat de un colectiv de studenţi străini de la Institutul Agronomic „Dr. Petru Groza" din Cluj-Napoca şi redactat în şapte limbi (română, franceză, spaniolă, engleză, arabă, germană şi greacă), cuprinde 1750 de termeni şi expresii în limba română din domeniul agriculturii. Se adresează studenţilor străini, oferind acestora un instrument de lucru care să contribuie la: asimilarea corectă a terminologiei agricole româneşti, formarea unui vocabular minimal tehnic agricol şi perfecţionarea cunoştinţelor de limba română. Lucrarea (dactilografiată) cuprinde: prefaţă (în limbile română, engleză, arabă şi greacă) şi dicţionarul propriu-zis; nu conţine index. Inventarul lexical înglobează atât cuvinte din vocabularul de bază al limbii române, cât şi termeni din domeniul agricol. Articolele au structura: termen în română (precedat de număr de ordine, cu indicarea clasei gramaticale), definiţia termenului în limba română, termenii corespondenţi în limbile ţintă. Acolo unde cuvântul titlu înregistrează mai multe accepţiuni, este reţinut doar sensul agricol. Unele intrări au formă de plural, aspect motivat de coordonatoarea lucrării prin considerentul că sub această formă sunt utilizate mai frecvent. Dicţionarul este rezultatul unui demers de documentare de câţiva ani, având la bază mai multe surse bibliografice: dicţionare generale, dicţionare de termeni agricoli, lucrări şi articole de specialitate.

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Paula Prioteasa (coord.), Şerban-Christian Niculescu, *Dicţionar explicativ al documentelor, datelor şi informaţiilor comerciale utilizate în activitatea de comerţ exterior: română, engleză, franceză*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1984, 256 p. [Ministerul Comerţului Exterior şi Cooperării Economice Internaţionale].

Dicţionarul conţine 621 de termeni şi sintagme din domeniul comerţului exterior, în trei limbi (română, engleză şi franceză). Lucrarea este compusă din: *Cuvânt înainte*, *Introducere*, *Documente utilizate în comerţul internaţional, denumirea şi funcţiile acestora*, *Indexuri utilizate pentru regăsirea datelor şi informaţiilor din documente comerciale*, *Elemente de date standard*, *Note explicative*, *Recomandări şi standarde internaţionale aplicabile în comerţul internaţional*, *Utilizarea elementelor de date standardizate în documentele comerciale din R.S. România*, *Bibliografie selectivă*, *Summary*, *Résumé*, *List of contents* şi *Table des matières*; nu conţine index. Dicţionarul explicativ conţine, în cadrul primelor două secţiuni din cele şapte, liste de termeni cu caracter multilingv. Prima secţiune cuprinde 201 termeni în limba engleză referitori la categoriile de documente, precedaţi de identificatori numerici specifici comerţului şi urmaţi de echivalenţii lor în limbile franceză şi română. Secţiunea a doua, organizată sub formă de tabel, conţine 420 de termeni în limba română, referitori la elementele de date standardizate, precedaţi de numărul curent şi urmaţi de eticheta numerică, identificator şi corespondenţi în limbile engleză şi franceză. Aceleaşi denumiri sunt reluate într-un al doilea tabel, care cuprinde aceleaşi informaţii rearanjate (eticheta numerică, identificator, denumirea elementelor de date standardizate şi denumirile corespondente în limbile engleză şi franceză).

Referinţe: BRL, 28, 1985, nr. 950.

O.Z.

G.M.T. Rădulescu, *Mic dicţionar poliglot de termeni topografici român-francez-englez-arab*, Institutul Politehnic Cluj-Napoca, Cluj-Napoca, 1984, 59 p. [Multigrafiat].

Dicţionarul, redactat de G.M.T. Rădulescu, profesor universitar la Facultatea de Resurse Minerale şi Mediu, Universitatea de Nord Baia Mare, conţine 812 termeni şi sintagme din domeniul topografiei, în patru limbi (română, franceză, engleză şi arabă). Lucrarea este formată din: *Prefaţă*, dicţionarul propriu-zis şi *Bibliografie*; nu conţine index. Articolele sunt organizate alfabetic, sub formă de tabel. Termenul în limba română, precedat de număr de ordine, este însoţit de corespondentele sale în limbile străine.

Referinţe: BRL, 29, 1986, nr. 946.

O.Z.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Nicolae Samson, Doina Andronovici, Vera Ştefanovici, *Dicţionar poliglot textil*, în „Studii de limbă literară şi filologie", 1984, p. 2-11. [română, engleză, franceză, germană, rusă; cu 2 tab.; rez.]

Referinţe: BRL, 33, 1990, nr. 958.

G.M.

***** *Mic dicţionar poliglot: conversaţie uzuală în 6 limbi* [română, franceză, engleză, germană, italiană, rusă], în *Almanah Enciclopedic „Contemporanul"*, Bucureşti, 1985, p. 161-169.**

Dicţionarul în şase limbi (română, franceză, engleză, germană, italiană şi rusă) conţine aproximativ 400 de intrări (termeni, sintagme şi expresii), organizate pe unsprezece teme (*Cuvinte uzuale*, *Luni şi zile*, *Ora*, *Numerele*, *Culorile*, *Vara*, *Oraşul*, *Hotelul*, *La cafenea*, *Restaurant*, *Pe jos*).

Referinţe: BRL, 27, 1984, nr. 1159.

G.M.

***** *Nomenclatura anatomică. Dicţionar poliglot*, Autori: Virgiliu Niculescu, Lidia Leahu, Elisabeta Revai, Galina Semenova, Viorica Niculescu, Angelica Rădulescu, Stela Branea, Editura Lito, Institutul de Medicină din Timişoara, Timişoara, 1986, 249 p.**

Dicţionarul în şase limbi (latină, română, franceză, engleză, germană şi rusă) conţine peste 5000 de termeni ştiinţifici de anatomie a căror folosire s-a generalizat pe plan internaţional. Se adresează studenţilor şi medicilor, urmărind să elimine dificultăţile de însuşire a vocabularului anatomic, generate de factori precum: pluralitatea termenilor care desemnează acelaşi element anatomic, lipsa unei nomenclaturi unitare în literatura de specialitate, bogăţia limbajului anatomic, apariţia neologismelor ş.a. Lucrarea (dactilografiată) este organizată astfel: *Prefaţă*, *Cuvânt înainte* şi dicţionar propriu-zis. Autorii subliniază necesitatea elaborării „unui dicţionar anatomic poliglot care să pornească de la terminologia latină, folosită în cadrul nomenclaturii anatomice internaţionale" (*Cuvânt introductiv*, p. III). Articolele, ordonate pe verticală şi dispuse pe coloane, fără indicarea limbii, au următoarea structură: termen în latină, urmat de termeni corespondenţi în celelalte limbi componente. Autorii se limitează la redarea terminologiei latineşti şi la transpunerea noţiunilor în limbile dicţionarului, reducând considerabil tratamentul sinonimiei, întrucât aceasta conduce la „anarhia termenilor" (*Prefaţă*).

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Gabriel Gheorghe, *Proverbele lumii româneşti şi proverbele lumii romanice. Studiu comparativ*, Editura Albatros, Bucureşti, 1986, 422 p.

Dicţionarul cuprinde 360 de proverbe, în douăzeci de idiomuri (majoritatea romanice: limbile română, latină, franceză, italiană, portugheză, spaniolă, retoromană, sanscrită, sardă, corsicană, catalană, lombardă, milaneză, aromână, istro-română, siciliană, triestiană, veneţiană şi valenciană). Lucrarea de paremiologie comparată este alcătuită din: *Studiu introductiv*, *Notă asupra ediţiei*, *Proverbe comparate*, *Bibliografie analitică* şi *Indici*. Articolele sunt enumerate alfabetic, fiecare intrare fiind alcătuită din proverbul românesc (şi variantele sale), precedat de număr de ordine şi urmat de corespondentele sale, în funcţie de materialul existent. Indexurile cuprind proverbele în limbile română şi franceză.

O.Z.

Richard Sârbu (coord.), *Dicţionar poliglot român-englez-francez-arab-grec: nivelul I*, Autori: Domniţa Alexandru, Ileana Coste, Vasile Goicu, Bujorel Ispas, Carmen Nicolescu, Liviu Ţeghiu, Felicia Vlad, [Anexe: Domniţa Alexandru, Richard Sârbu, Liviu Ţeghiu, Felicia Vlad, Revizia traducerilor în limba engleză: Mihaela Popa, Revizia traducerilor în limba franceză: Maria Ţenchea, Revizia finală: Richard Sârbu, Liviu Ţeghiu], [2 vol.], Vol. I, Tipografia Universităţii din Timişoara, Timişoara, 1986, 247 p. [Universitatea din Timişoara, Facultatea de Filologie].

Dicţionarul, redactat în cinci limbi (română, engleză, franceză, arabă şi greacă), cuprinde cca 4000 de cuvinte excerptate dintr-un manual de limba română pentru studenţii străini[1] şi din *Vocabularul minimal al limbii române pentru studenţi străini*, publicat de Maria Iliescu *et al.* (1981). În stabilirea inventarului lexical, sunt omise diminutivele, regionalismele, interjecţiile şi cuvintele cu frecvenţă redusă. Lucrarea, tehnoredactată, se adresează studenţilor străini din anul pregătitor care au ca limbă maternă araba sau greaca, iar ca limbă intermediară engleza sau franceza. Din considerente didactice, materialul lexical a fost ordonat în două fascicole, în funcţie de gruparea materiilor de studiu în cele două semestre. Astfel, dicţionarul pentru nivelul I cuprinde vocabularul fundamental şi lexicul inclus în manualul de limba română destinat activităţilor din semestrul I. Dicţionarul pentru nivelul II – *Dicţionarul tehnic* (VGOS), prevăzut să apară în continuarea acestuia, cuprinde vocabularul fundamental de specialitate inclus în manualele de limba română – profil tehnic şi medical, precum şi în manualele de specialitate (chimie, fizică, matematică, anatomie), destinate activităţilor cu studenţii străini din anul pregătitor. Lucrarea pentru nivelul I este structurată astfel: *Prefaţă* (în toate limbile dicţionarului), *Lista*

[1] Grigore Brâncuş, Adriana Ionescu, Manuela Saramandu, *Limba română. Manual pentru studenţi străini, Anul pregătitor – Semestrul I*, EDP, Bucureşti, 1982.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

dicționarelor consultate, *Abrevieri*, dicționar propriu-zis și *Anexe* (cuprind explicitarea simbolurilor și a abrevierilor folosite în cadrul articolelor de dicționar). Articolele, ordonate alfabetic, cuprind: termen în limba română, informații lexico-gramaticale, termeni corespondenți în limbile componente. *Lista dicționarelor consultate* cuprinde opt titluri de dicționare bilingve vizând limbile componente. V. volumul corespunzător nivelului II (1987).

M.M.

Richard Sârbu (coord.), *Dicționar poliglot român-englez-francez-arab-grec: nivelul II*, Autori: Domnița Alexandru, Ileana Coste, Vasile Goicu, Bujorel Ispas, Carmen Nicolescu, Eleonora Preda, Ervin Sallo, Liviu Țeghiu, Felicia Vlad, Ioan Vultur, [2 vol.], Vol. II, Tipografia Universității din Timișoara, Timișoara, 1987, 204 p.

Dicționarul, redactat în cinci limbi (română, engleză, franceză, arabă și greacă), cuprinde vocabularul general de orientare științifică (VGOS), inclus în manualele de limba română – profil tehnic și medical, precum și în manualele de specialitate (chimie, fizică, matematică, anatomie), destinate activităților cu studenții străini, din anul pregătitor, semestrul al II-lea. Comparativ cu volumul corespunzător nivelului I, volumul pentru nivelul II prezintă diferențe privind modalitățile de glosare lexicografică și de redactare a articolelor, explicația gramaticală ocupând, de această dată, un spațiu mult mai redus. Lucrarea, elaborată pe baza unei bibliografii care însumează nouăsprezece dicționare, are următoarea structură: *Colectivul de autori*, *Prefață*, *Lista dicționarelor consultate*, *Abrevieri* și dicționarul propriu-zis; nu conține index. Articolele, ordonate alfabetic, sunt enumerate pe orizontală, fiind organizate astfel: termen în română (cu indicarea categoriilor gramaticale și a domeniului de utilizare), urmat de termeni corespondenți în limbile străine. Menționarea domeniului de utilizare a termenilor are rolul de a reflecta gradul de circulație pe care îl înregistrează aceștia. Cazurile de polisemie sunt evidențiate prin cifre arabe, iar cele de omonimie sunt semnalate prin reluarea cuvântului-titlu. Lista dicționarelor consultate include două lucrări poliglote: Vasile Simionese, Adrian Albu, *Dicționar de matematică român-englez-francez-rus* (1977) și *** *Dicționar explicativ de chimie, II, român-englez-arab* (1982). V. volumul corespunzător nivelului I (1986).

M.M.

Octavian Crăciun, Ariana Protase, Dina Copreanu, Ancuța Radu, Ibolyai Pusztai, *Dicționar trilingv de biologie (pentru uzul studenților)*, Litografia I.M.F., Cluj-Napoca, [1988], 113 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul, realizat de cadre didactice universitare şi redactat în trei limbi (română, engleză şi franceză), conţine termeni din domeniul biologiei. Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă*, dicţionarul propriu-zis şi un glosar englez-român. Termenii în limba română sunt urmaţi de o definiţie în limba română, de termeni corespondenţi în limbile ţintă (cu indicarea părţilor de vorbire şi a categoriilor gramaticale în cazul termenilor în franceză) şi de câte o definiţie în cele două limbi.

O.Z.

*** ***Incoterms 1990. Reguli şi uzanţe în comerţul internaţional: în vigoare de la 1 iulie 1990*, Lumina Lex, Bucureşti, 1990, 221 p.**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) conţine termeni de comerţ internaţional şi regulile de interpretare a acestora (*Incoterms* 1036), reguli elaborate de Camera Internaţională de Comerţ şi modificate periodic (1953, 1967, 1976, 1980, 1990). Se adresează agenţilor economici, punând la dispoziţia acestora un instrument de lucru care să faciliteze stabilirea relaţiilor comerciale internaţionale pe bază de contracte (contractele conţin clauze referitoare la *Incoterms*, stipulând, în acest fel, obligaţiile care le revin părţilor). Lucrarea include: *Cuprins*, *Notă introductivă*, dicţionarul propriu-zis şi *Note în alb.* Inventarul intrărilor cuprinde: termeni comerciali adaptaţi, folosiţi în schimburile electronice de date (EDI) pentru comunicarea documentelor, şi termeni comerciali adaptaţi schimburilor internaţionale în tehnicile de transport (utilizarea containerelor, transportul multimodal). Termenii comerciali sunt grupaţi în patru categorii, în scopul facilitării lecturii şi înţelegerii. Intrările sunt enumerate pe orizontală, iar articolele au structura: termen în română, termeni corespondenţi în engleză şi franceză, descriere concept, obligaţii (câte zece obligaţii pentru vânzător şi cumpărător).

M.M.

Justina Galan, Sanda Bădulescu, Alexandru Ronai, Elena Lazu, *Lexic de orientare tehnică francez-român, german-român şi englez-român, profil T.C.M.*, [f.e.], Bucureşti, 1990, 150 p. [Institutul Politehnic Bucureşti, Catedra de Limbi Moderne].

Dicţionarul, în patru limbi (română, franceză, germană şi engleză), conţine 452 de termeni pentru limba franceză, 258 pentru limba germană şi 288 pentru limba engleză din domeniile „tehnologii de prelucrare convenţionale şi neconvenţionale; maşini, unelte şi scule; organe de maşini; mecanică; metalurgie; tehnologia materialelor; sudură" (*Cuvânt înainte*, p. II). Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, fond principal de termeni tehnici şi lexic în limbile străine, bibliografie şi cuprins; nu conţine indexuri.

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Maria Farkaş, Aiman Haj Ṭahya, Ionel Hopârtean, Eshtehardi Mehran, Christos Kastanas, *Dicţionar româno-arab-persan-grec-englez-german-francez*, [f.e.], Cluj-Napoca, 1991, 109 p. [Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj-Napoca, Facultatea de Chimie şi chimie industrială].

Dicţionarul, redactat în şapte limbi (română, arabă, persană, greacă, engleză, germană şi franceză), cuprinde cca 1000 de termeni tehnici şi cuvinte uzuale în limbajul chimic. Se adresează studenţilor din anul pregătitor, profilurile: medicină, farmacie, biologie, medicină veterinară, agronomie şi educaţie fizică. Autorii subliniază în *Prefaţă* că selecţia intrărilor s-a realizat pentru a acoperi sfera conversaţiilor de la orele de chimie. Scopul declarat al lucrării este acela de a contribui la înţelegerea problemelor de chimie studiate în învăţământul superior şi la „folosirea corectă a soluţiilor de traducere oferite în şase limbi". Lucrarea cuprinde *Prefaţă* şi dicţionarul propriu-zis. Intrările în română, precedate de număr de ordine, sunt ordonate alfabetic, fiind urmate de traducerea lor în cele şase limbi (paginile impare cuprind traducerile în arabă, persană şi greacă, iar paginile pare, traducerile în engleză, germană, franceză). Din punct de vedere grafic, termenii corespondenţi sunt dispuşi pe şase coloane distincte, astfel încât cititorii să aibă la îndemână un ansamblu de şase dicţionare bilingve. V. ediţia a doua (^{2}1993).

Referinţe: BRL, 37, 1994, nr. 1041.

M.M.

Iosif I. Nagy (coord.), *Dicţionar poliglot cu termeni de biofizică medicală*, Colaboratori: Elisabeta Revai, Angelica Rădulescu, Viorica Niculescu, Carmen Pop, Stela Branea, Editura LITO I.M.T., Timişoara, 1991, 89 p. [Universitatea de Medicină şi Farmacie din Timişoara, Disciplina de Biofizică, Disciplina de Limbi Moderne şi Limba Română].

Dicţionarul în patru limbi (română, franceză, engleză şi germană) conţine aproximativ 1300 de termeni din domeniul biofizicii medicale, cu scopul „de a oferi studenţilor de peste hotare posibilitatea documentării în sfera termenilor tehnici" (*Prefaţă*, p. I). Lucrarea (dactilografiată) este organizată astfel: *Prefaţă* şi dicţionarul propriu-zis; nu conţine indexuri. Termenul în limba română este însoţit de corespondenţii săi în limbile străine. Dicţionarul este considerat singurul cu adevărat important pentru domeniul biofizicii.

Referinţe: BRL, 38, 1995, nr. 883.

G.M.

***** *Manual – dicţionar poliglot în 8 limbi: română, esperanto, franceză, engleză, germană, olandeză, spaniolă, italiană*, S.C. „Diamant de Arieş", Cluj-Napoca, 1992, ISBN 973-95796-0-4, 381 p.**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Manualul în opt limbi (română, esperanto, franceză, engleză, olandeză, germană, spaniolă şi italiană) este „alcătuit din 68 de lecţii şi cuprinde regulile de pronunţie, gramaticale, precum şi teme, conversaţii şi termeni comerciali uzuali" (*Introducere*, p. I); nu conţine indexuri. După un studiu serios, autodidactul are posibilitatea ca odată cu însuşirea ultimei lecţii „să cunoască circa 3 mii de cuvinte din fiecare limbă, respectiv 24 de mii de cuvinte, care sunt îndeajuns pentru a înţelege, vorbi şi scrie" (*ibid.*).

Referinţe: BRL, 35, 1992, nr. 710.

G.M.

Corina Firuţă, Adrian Popa (red.), *Dicţionar euro-turistic poliglot-retroversiv*, Autori: Grigore Brâncuş, Anca Marin, Corina Firuţă, Aurora Naiman, Rodica Dumitrescu, Cori Simona Ion, Adrian Popa, Dumitru Danilevici, Cristina Chiosea, Eugen Barbu, Mihaela Barbu, Gabriela Cochinescu, Salomeea Rotaru, Veronica Dumitru, Victoria Frîncu, Monica Dumitrescu, Dorota Badea, Lia Chisacof, Andrei Ivopol, Nevzat M. Yusuf, Seifudain Gafar, Editura Alcor S.R.L, Editura Arta Grafică, Bucureşti, 1992, ISBN 973-95673-0-4, 973-9010-21-0, 589 p.

Dicţionarul, redactat în cincisprezece limbi (română, engleză, franceză, germană, spaniolă, italiană, daneză, maghiară, cehă, sârbă, rusă, bulgară, polonă, greacă şi turcă), cuprinde 2076 de cuvinte-titlu din domeniul turismului şi 1226 de derivate, 454 de sinonime pentru limba română, 655 de cuvinte internaţionale (capitolul X) şi alte 102 cuvinte (în capitolele din *Partea I*). Se adresează turiştilor, cunoscători şi necunoscători ai limbilor ţărilor în care călătoresc. Lucrarea are o structură tripartită: Partea I (cuprinzând zece capitole: *I. Tabel fonetic*, *II. Ţări şi monedele respective*, *III. Unităţi de măsură*, *IV. Numerale*, *V. Articolul*, *VI. Conjuncţia şi prepoziţia*, *VII. Verbe*, *VIII. Zilele săptămânii*, *IX. Scurt ghid de politeţe* şi *X. Cuvinte care pot fi înţelese în toate limbile europene*); Partea a II-a: dicţionarul propriu-zis; Partea a III-a: indexuri cuprinzând cuvintele din capitolul X şi din Partea a II-a, pentru fiecare dintre cele paisprezece limbi străine, în ordinea alfabetică aferentă. Intrările sunt dispuse tabelar, pe două coloane (în casete), iar fiecare articol are următoarea structură: număr de ordine, termen în română, urmat de termeni corespondenţi în limbile străine. Lucrarea înglobează o serie de tabele de corespondenţe fonetice (capitolul I), după SI, care au ca scop facilitarea memorării şi exprimării. Articolele cuprind trimiteri la sinonime şi indicaţii etimologice, de regulă doar pentru cuvintele în limba română. Pentru indicarea limbilor, se folosesc simboluri preluate de la indicativele auto ale ţărilor respective.

Referinţe: BRL, 35, 1992, nr. 669; Constantin Dominte, *Pentru un lexicon general, poliglot şi istoric, de corespondenţe şi variante onomastice*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2006, p. 6.

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Teodor Flonta, *Dicţionar englez-francez-român de proverbe echivalente / English-French-Romanian Dictionary of Equivalent Proverbs*, Editura Teora, Bucureşti, 1992, ISBN 973-95638-13, 303 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (engleză, franceză şi română), conţine 1677 de proverbe, autorul oferind, de multe ori, variante multiple ale aceluiaşi proverb. Lucrarea este organizată astfel: *Introducere*, *Cuvinte de recunoştinţă*, *Bibliografie*, dicţionarul propriu-zis, indicii alfabetici francez şi român. Intrările sunt enumerate pe verticală, iar articolele au următoarea structură: număr de ordine, termeni în engleză, franceză, română, cu indicarea limbii prin iniţială. În *Introducere*, autorul subliniază importanţa şi valenţele educative ale paremiologiei, calităţile formale şi de conţinut ale proverbelor (formule concise, uşor de memorat, care se bucură de o largă circulaţie). Limba de bază este engleza, aspect motivat de autor prin caracterul universal al acestei limbi. Dicţionarul pune la dispoziţia cititorului român o colecţie de proverbe englezeşti şi franţuzeşti, care au rolul de a îmbunătăţi cunoştinţele de limbă ale acestuia. Intrările în limba engleză sunt aranjate alfabetic, fiind urmate de echivalenţele lor în celelalte limbi. Proverbele străine au ca sursă lucrări de specialitate specifice celor două limbi, iar pentru română, se dau echivalenţele sau traducerile lor. Lucrarea, realizată pe baza a douăzeci şi şase de referinţe bibliografice, oferă o perspectivă asupra evoluţiei şi circulaţiei proverbelor în timp şi spaţiu.

Referinţe: BRL, 35, 1992, nr. 671.

M.M.

Teodor Flonta, *Dicţionar englez-spaniol-portughez-român de proverbe echivalente / English-Spanish-Portuguese-Romanian Dictionary of Equivalent Proverbs*, Editura Teora, Bucureşti, 1992, ISBN 973-95638-13, 399 p.

Dicţionarul, redactat în patru limbi (engleză, spaniolă, portugheză şi română), conţine 1687 de proverbe. Lucrarea are următoarea structură: *Introducere*, *Cuvinte de recunoştinţă*, *Bibliografie*, dicţionar propriu-zis, indici alfabetici spaniol, portughez şi român. Intrările sunt enumerate pe verticală, fiecare articol fiind organizat astfel: număr de ordine, proverb în limba engleză, echivalenţe în celelalte limbi componente (pentru indicarea limbilor sunt utilizate simboluri). Pentru situaţiile în care lipsesc echivalenţele în limbi străine, se apelează la traduceri ale variantelor englezeşti, marcate cu asterisc. *Introducerea* cuprinde o incursiune în paremiologia spaţiului spaniol şi prezintă valenţele paideice ale proverbelor în învăţarea limbilor străine. Operând distincţii semantice între traducere şi echivalenţă, autorul semnalează lipsa echivalărilor în toate limbile şi remarcă numărul redus al proverbelor româneşti.

Referinţe: BRL, 35, 1992, nr. 672.

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Mihai Miroiu, *Dictionary of Economics, Financing and Banking. In Three Languages / Dictionnaire de termes économiques, financiers et de bourse. Anglais-français-roumain / Dicţionar de termeni economici, financiar-bancari şi de bursă. Engleză-franceză-română*, Editura Andreescu, Alexandria, 1992, ISBN 973-95193-6-9, 179 p.

Dicţionarul, redactat de profesorul Mihai Miroiu, în trei limbi (engleză, franceză şi română), conţine 2318 termeni din domeniile economiei, afacerilor, comerţului şi finanţelor. Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, lista prescurtărilor, dicţionarul propriu-zis şi indexuri. Termenul în limba engleză este însoţit de corespondenţii săi în celelalte limbi.

Referinţe: BRL, 35, 1992, nr. 683.

G.M.

Dan Munteanu, *Dicţionar poliglot al speciilor de păsări din România*, Societatea Ornitologică Română, Mediaş, 1992, 78 p. [Seria „Publicaţiile Societăţii Ornitologice Române", nr. 1].

Dicţionarul, redactat în şase limbi (latină, engleză, franceză, română, germană şi maghiară), conţine nume de specii de păsări din România. Se adresează celor care doresc să se familiarizeze cu domeniul ornitologiei. Iniţiativa editării dicţionarului apare în urma organizării de către Societatea Ornitologică Română (S.O.R.) a unei tabere, în septembrie 1990, la Istria. Inventarul de intrări este organizat pe ordine şi familii, termenii fiind dispuşi pe trei coloane. Lucrarea este prefaţată de un text introductiv care prezintă obiectivele demersului editorial şi indicaţiile de utilizare. Împreună cu ediţiile ulterioare constituie cea mai completă lucrare de acest gen realizată în România. V. celelalte ediţii ([2]1999, [3]2001).

M.M.

Attila M. Szabó, Erzsébet M. Szabó, *Erdélyi helységnevszótár / Dicţionar de localităţi din Transilvania / Ortsnamenverzeichnis für Siebenbürgen*, Ediţia I, Editura Kriterion, Cluj-Napoca, 1992, ISBN 973-26-0296-1, 250 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, maghiară şi germană), la care se adaugă dialectul săsesc, conţine aproximativ 4650 de denumiri de localităţi din Transilvania. Lucrarea este alcătuită din: *Ghid pentru utilizarea dicţionarului / Útmutató a szótár használatához / Leitfaden zur Verwendung des Wörterbuches*, dicţionarul propriu-zis, *Index maghiar-român / Magyar-román visszakereső / Ortsnamenverzeichnis ungarisch-rumänisch* şi *Index german-român / Német-román visszakereső / Ortsnamenverzeichnis deutsch-rumänisch*. În primul capitol, reprezentat de dicţionarul propriu-zis, sunt înregistrate alfabetic denumirile româneşti actuale ale localităţilor însoţite, când e vorba de localităţi

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

mai mici, de numele comunei şi al judeţului, şi urmate de corespondentele maghiare actuale şi vechi, iar la final de denumirile germane şi săseşti, cu indicarea diferenţiată a prescurtărilor. Denumirile vechi româneşti sunt intercalate în cadrul listei principale. Indexul alfabetic al toponimelor apare în versiuni bilingve. În comparaţie cu inventarul de denumiri germane, indexul maghiar este mult mai bogat. V. ediţia a doua ([2]2003).

A.P.

*** ***Angol-magyar-román számítástechnikai kisszótár / Mic dicţionar de informatică englez-maghiar-român*, Összeállította [Întocmit de]: Gyula Bara, Peter Telegdi, Fordította [Traducere şi adaptare]: Melinda Papp-Zakor, [Bucureşti – Budapesta], Kriterion – Kossuth, 1993, ISBN 963-09-3675-5, 224 p.**

Micul dicţionar, redactat în trei limbi (engleză, maghiară şi română), conţine 436 de intrări, constituite din termenii, sintagmele şi abrevierile cele mai frecvente din domeniul informaticii. Pe lângă dicţionarul propriu-zis, volumul conţine două indexuri bilingve, maghiar-englez şi român-englez, la care se adaugă informaţii editoriale referitoare la avantajele suportului magnetic al dicţionarului (accesul la cuvântul căutat, deci la trei indexuri simultane, accesul la grupe tematice, ceea ce face din dicţionar un mic tezaur de termeni, dar şi posibilitatea actualizării dicţionarului). Termenul în limba engleză este urmat de două paragrafe care conţin echivalentul şi definiţia în limba maghiară, respectiv echivalentul şi definiţia în limba română.

Referinţe: BRL, 37, 1994, nr. 1034.

A.P.

*** ***Dicţionar tehnic militar ilustrat român, englez, francez, german, rus*, Autori: Paul Baltagi, Boris Buciuceanu, Vladimir Burlacu, Victor Ciugarin, Paul Ionescu, Silviu Marfievici, Sergiu Nani, Grigore Naum, Mihai Stanciu, Hary Vecsler ş.a., Editura Ştiinţa, Chişinău, 1993, ISBN 5-376-01569-6, 504 p. [Publicaţie-reprint după ediţia Editurii Militare, Bucureşti, 1973].**

Realizat după un model rusesc, dicţionarul în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi rusă) conţine 36 de teme, reprezentate de domenii (astronomie, meteorologie, energie nucleară, radiolocaţie, transport feroviar etc.), care se împart în 204 subteme sau subdomenii (ex.: pentru tema „muniţie" apar subtemele: muniţia de infanterie, muniţia de artilerie, focoasele, bombele de avion) din domeniul ştiinţelor militare şi include „peste 2500 de figuri" (*Cuvânt înainte*, p. I). Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, reguli de folosire a dicţionarului, cuprins, dicţionarul propriu-zis şi indexuri. Termenul în limba

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

română este însoţit de ilustraţii şi de termenii corespondenţi în limbile străine. V. prima ediţie ([1]1973).

G.M.

Ileana Constantinescu, Felicia Alexandrescu, Ileana Cârstea, *Mic dicţionar român-englez-francez pentru domeniul afacerilor*, Editura Coresi, Bucureşti, 1993, ISBN 973-608-172-9, 101 p.

Dicţionarul, în trei limbi (română, engleză şi franceză), conţine 1042 de termeni din domeniul afacerilor (termeni comerciali, financiar-bancari, din domeniile transporturilor, bursei şi informaticii, unii termeni economici generali şi de secretariat). Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, corpul dicţionarului, indexuri, bibliografie şi cuprins. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine.

Referinţe: BRL, 37, 1994, nr. 946.

G.M.

Maria Farkaş, Aiman Haj Yahya, Ionel Hopârtean, Eshtehardi Mehran, Christos Kastanas, *Dicţionar româno-arab-persan-grec-englez-german-francez*, [f.e.], Cluj-Napoca, 1993, 109 p. [Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj-Napoca, Facultatea de Chimie şi chimie industrială]

Ediţia a doua nu înregistrează modificări de formă sau de conţinut faţă de ediţia anterioară. V. ediţia întâi ([1]1991).

M.M.

Teodor Flonta, *Dicţionar englez-italian-român de proverbe echivalente / English-Italian-Romanian Dictionary of Equivalent Proverbs*, Editura Teopa, Bucureşti, 1993, ISBN 973-95638-3-X, 397 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (engleză, italiană şi română), conţine 2352 de proverbe. Lucrarea de paremiologie este organizată astfel: *Introducere*, *Cuvinte de recunoştinţă*, *Bibliografie*, dicţionarul propriu-zis şi indexuri. Intrarea, constituită dintr-un proverb în limba engleză, este urmată de corespondenţe în celelalte limbi.

Referinţe: BRL, 36, 1993, nr. 691.

G.M.

Mariana Negruş, *Dicţionar poliglot*, în *Decontarea tranzacţiilor internaţionale. Acreditiv documentar. Incaso documentar. Ordin de plată. Cec. Practică românească. Uzanţe internaţionale. Dicţionar poliglot* (384 p.), 1

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

tom, 2 vol., Colecţia „Metode, tehnici, instrumente", Tribuna Economică, Bucureşti, 1993, p. 346-376. [Supliment la Tribuna Economică].

Lucrarea este formată din două volume, publicate în acelaşi tom, şi este organizată astfel: *Cuprins*, *Introducere*, *Capitolul I: Acreditivul documentar (creditul documentar) - A.D.*, *Capitolul II: Incasoul documentar*, *Capitolul III: Ordinul de plată*, *Capitolul IV: Plata prin cec* (volumul I), *Capitolul V: Particularităţi naţionale în decontarea tranzacţiilor internaţionale*, *Capitolul VI: Schema de plată şi modalitatea de decontare*, anexe, *Lista schemelor* şi *Bibliografie selectivă* (volumul II); nu conţine index. Cea de-a treia anexă reprezintă dicţionarul poliglot. Micul dicţionar cuprinde 127 de termeni şi sintagme specifice părţilor internaţionale din domeniul decontării tranzacţiilor, în patru limbi (română, engleză, franceză şi germană). Termenul în limba română este urmat de corespondenţii săi în limbile străine şi de o definiţie în limba română.

O.Z.

Coralia Popescu (coord.), *Dicţionar bancar. Lexic uzual în practica bancară: română, engleză, franceză, germană, italiană. Instituţii bancare din România*, Consultant ştiinţific: Gheorghe Popescu, Colecţia Dragon-Dicţionar, Editura Dragon, Bucureşti, 1993, 121 p. [Lucrare apărută sub egida Asociaţiei Române a Băncilor].

Dicţionarul, redactat în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană, italiană), cuprinde peste 1200 de termeni din domeniul financiar-bancar. Lucrarea este alcătuită din: *Cuvânt înainte*, *Lexic uzual în practica bancară* (dicţionarul propriu-zis), *Instituţii bancare din România* (cu date despre instituţiile bancare la momentul apariţiei cărţii) şi *Cuprins*; nu conţine index. Articolele sunt ordonate alfabetic pe două coloane şi sunt alcătuite din: termen românesc, corespondentele sale în limbile străine şi de o definiţie în limba română. V. ediţia a doua (^{2}2003).

Referinţe: BRL, 37, 1994, nr. 1036.

O.Z.

Sorin Sopa, *Dicţionar tehnic poliglot. Motoare, automobile, tractoare. Română. Maghiară. Engleză. Germană. Franceză. Spaniolă*, Editura Microinformatica, Cluj-Napoca, 1993, ISBN 973-96096-9-4, 194 p. [Serie Enciclopedica, 2].

Dicţionarul conţine aproximativ 2300 de termeni din domeniul industriei constructoare de maşini, în şase limbi (română, maghiară, engleză, germană, franceză şi spaniolă). Lucrarea este alcătuită din: *Introducere*, instrucţiuni pentru utilizarea dicţionarului (în toate cele şase limbi), *Termeni tehnici în ordine*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

alfabetică în limba română şi în celelalte cinci limbi (dicţionarul propriu-zis) şi cinci indexuri. Articolele sunt organizate alfabetic în cadrul unui tabel şi respectă următoarea structură: termen în limba română, precedat de număr de ordine, şi corespondenţi în limbile străine. Cele cinci indexuri sunt organizate alfabetic, termenii din cadrul lor fiind urmaţi de litera şi de numărul de ordine al intrării corespunzătoare din corpul dicţionarului.

Referinţe: BRL, 37, 1994, nr. 1019.

O.Z.

Yves Bernard, Jean-Claude Colli, *Vocabular economic şi financiar cu indice de termeni în patru limbi*, Traducere: Eugenia Theodorof, Ioan Theodorof, Controlul ştiinţific al traducerii: Aurelian Crăiuţu, Editura Humanitas, Bucureşti, 1994, ISBN 973-28-0450-5, 480 p. [Yves Bernard, Jean-Claude Colli, *Vocabulaire économique et financier*, Sixième édition mise à jour et enrichie, Édition du Seuil, Paris, ([1]1976, [2]1977, [3]1978, [4]1980, [5]1985), 1989].

Dicţionarul în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi spaniolă) a fost alcătuit pe baza celei de-a şasea ediţii a unui vocabular economic şi financiar publicat în limba franceză. Noţiunile fac parte din domenii multiple precum: economie politică, economie financiară, politică economică, tehnică bancară, tehnică bursieră, contabilitate publică, contabilitate privată, drept comercial, drept social, probleme sociale (muncă şi protecţie socială), tehnici statistice, fiscalitate, comerţ exterior, principalele doctrine economice şi sociale. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, *Termenii în ordine alfabetică*, *Indice de termeni în limba română*, *Indice de termeni în limba engleză*, *Indice de termeni în limba franceză*, *Indice de termeni în limba germană* şi *Indice de termeni în limba spaniolă*. Intrarea (termen, sintagmă sau expresie) în limba română este însoţită de termeni corespondenţi în celelalte limbi.

Referinţe: BRL, 37, 1994, nr. 934.

G.M.

L. Cobîleanschi, P. Cazacu, V. Lutan, V. Ţuşco, *Dicţionar explicativ fiziopatologic român-rus-francez*, Editura Ştiinţa, Chişinău, 1994, ISBN 5-376-01574-2, 270 p.

Dicţionarul în trei limbi (română, rusă şi franceză) cuprinde aproximativ 1000 de termeni relativi la simptome şi sindroame de boli, constituind terminologia de bază din fiziopatologia omului şi a animalelor. Lucrarea cuprinde: *Explicarea termenilor în limba română* (975 de termeni), *Explicarea termenilor în limba rusă* (964 de termeni), *Explicarea termenilor în limba română* (970 de termeni); nu conţine indexuri. Explicaţia termenilor include definiţia acestora, etiologia (cauzele bolilor), patogenia (procesul producerii bolilor), manifestările princi-

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

pale şi eventualele consecinţe. În dreptul fiecărui termen sunt indicate trimiteri la poziţia termenului corespunzător în celelalte două limbi. Dicţionarul se adresează medicilor, medicilor veterinari, specialiştilor, profesorilor, studenţilor facultăţilor de medicină şi medicină veterinară, profesorilor şi şcolilor medii speciale, tuturor celor care studiază terminologia specială.

G.M.

Ileana Constantinescu, Gabriela Dijmărescu, Elena Bălan, *Mic dicţionar explicativ cu referire la domeniul afacerilor: român-francez-spaniol*, Editura Percomex S.A., Bucureşti, 1994, 71 p.

Dicţionarul cuprinde peste 350 de termeni din domeniul afacerilor (management, comerţ, marketing, transport, financiar-bancar, bursă, informatică, secretariat), în trei limbi (română, franceză şi spaniolă). Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă*, dicţionarul propriu-zis şi *Bibliografie*. Termenul în limba română este urmat de termeni corespondenţi în cele două limbi străine şi de o definiţie în limba română.

Referinţe: BRL, 37, 1994, nr. 947.

O.Z.

Adriana Costăchescu, Maria Iliescu, *Vocabularul minimal al limbii române curente cu indicaţii gramaticale complete tradus în germană, franceză, italiană, spaniolă / Grundwortschatz der rumänischen Umgangsprache mit vollständigen grammatischen Angaben / Vocabulaire minimal du roumain courant avec indications grammaticales complètes / Vocabolario minimale del rumeno corrente con indicazioni gramaticali completi / Vocabulario minimo del rumano coloquial con indicaciones gramaticales completas*, Editura Demiurg, Bucureşti, 1994, ISBN 973-96294-8-2, 336 p.

Vocabularul minimal, precedat de alte două ediţii, este elaborat sub coordonarea romanistei Maria Iliescu. Este redactat în cinci limbi (română, germană, italiană, franceză şi spaniolă), trei dintre ele, romanice, şi conţine 3662 de intrări (numerotate). Se adresează studenţilor străini care învaţă limba română. Lista de cuvinte, alcătuită pe baza fondului principal al limbii române, a cuvintelor din presă şi din stilurile administrativ, publicistic, ştiinţific şi literar, a dicţionarului de frecvenţă al limbii române şi a unor anchete, constituie vocabularul minimal al românei curente citadine. Din cuprinsul lucrării fac parte: *Cuvânt înainte*, o listă de *Semne şi prescurtări*, *Semne de transcriere fonetică*, *Indicaţii de pronunţare*, corpul dicţionarului, *Sistematizarea gramaticală*, *Indice* (pe limbi, în ordinea alfabetică a cuvintelor) şi *Bibliografie*. Cuvântul în limba română, însoţit de indicaţia gramaticală, este urmat de corespondenţ (uneori pe sensuri) în limbile străine. V. celelalte ediţii ([1]1979, [2]1981, [4]2001).

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Referinţe: BRL, 37, 1994, nr. 950; Narcisa Forăscu, *Adriana Costăchescu, Maria Iliescu, Vocabularul minimal al limbii române curente, cu indicaţii gramaticale complete, tradus în germană, franceză, italiană, spaniolă*, în „Limbă şi Literatură", 40, nr. 2, 1995, p. 130-131; Constantin Dominte, *Pentru un lexicon general, poliglot şi istoric, de corespondenţe şi variante onomastice*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2006, p. 5; Gabriela Biriş, *Privitor la necesitatea unor lucrări lexicografice pentru limba română ca L2*, în Ofelia Ichim (coord.), *Cultură şi identitate românească. Tendinţe actuale şi reflectarea lor în diaspora*, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza" din Iaşi, 2013, p. 44, 48.

A.P.

Vlad Cuza, *Dicţionar poliglot (engleză, franceză, germană, italiană, spaniolă, română)*, Editura Grammar, Bucureşti, 1994, ISBN 973-9004-58-5, 859 p.

Dicţionarul conţine 5800 de termeni cu caracter general, în şase limbi (engleză, franceză, germană, italiană, spaniolă şi română). O particularitate a lucrării constă în faptul că prezintă şase variante. Intrările sunt repetate în corpul dicţionarului de şase ori, având, pe rând, ca limbă de referinţă una din limbile componente menţionate. Această organizare este justificată de dorinţa autorilor de a uşura cititorilor accesul la informaţie şi de a facilita observarea similitudinilor formale şi semantice între cuvinte (*Cuvânt înainte*, p. 3). Dicţionarul are următoarea structură: *Cuvânt înainte*, *Limba engleză*, *Limba franceză*, *Limba germană*, *Limba italiană*, *Limba spaniolă* şi *Limba română*; nu conţine index. Intrările sunt organizate alfabetic în cadrul unui tabel cu şase coloane, termenul în limba engleză fiind urmat de termeni corespondenţi în celelalte cinci limbi. Sporadic, apar indicaţii cu privire la domeniul în care se utilizează unii termeni.

Referinţe: BRL, 37, 1994, nr. 952.

O.Z.

Coralia Popescu (coord.), *Dicţionar bancar şi de asigurări. Lexic uzual (română, franceză, germană, italiană, engleză). Instituţii bancare şi de asigurare din România*, Consultant ştiinţific: Gheorghe Popescu, Ediţia a II-a actualizată şi îmbogăţită, Colecţia Dragon-Dicţionar, Editura Dragon, Bucureşti, 1994, ISBN 973-600-015-X, 164 p. [Lucrare apărută sub egida Asociaţiei Române a Băncilor şi a Uniunii Naţionale a Societăţilor de Asigurare şi Reasigurare].

Dicţionarul conţine puţin peste 1200 de termeni din domeniul bancar, în cinci limbi (română, franceză, germană, italiană şi engleză). Lucrarea este formată din: *Cuvânt înainte*, *Lexic uzual*, *Instituţii bancare şi de asigurare din România* (cuprinde informaţii succinte despre acest tip de instituţii din România la momentul apariţiei lucrării) şi *Cuprins*; nu conţine index. Articolele sunt ordonate alfabetic, pe două coloane, fiecare fiind structurat astfel: termen în limba

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

română, corespondenţii acestuia în limbile străine şi o definiţie în limba română. V. prima ediţie ([1]1993).

Referinţe: BRL, 37, 1994, nr. 1037.

O.Z.

*** ***Glosar de termeni din comerţ. Român-englez-francez-german*, Redactare: Adriana Marinescu, Tehnoredactare: Mihaela Ursu, Bucureşti, preprint, oct. 1995, 35 p. [Agence de coopération culturelle et technique, TermRom, Uniunea Latină; Glosarele TermRom, nr. 3. Seria *Economie*].**

Glosarul în patru limbi (română, engleză, franceză şi germană) cuprinde trei indexuri: francez-român, englez-român şi german-român din domeniul comerţului.

Referinţe: BRL, 38, 1995, nr. 929.

G.M.

*** ***Glosar de termeni financiari şi bursieri. Român-englez-francez-italian-spaniol-german*, Vol. I, Redactare: Laura Stoicescu, Tehnoredactare: Mihaela Ursu, Revizie lexicografică: Ariadna Ştefănescu, Bucureşti, preprint, sept. 1995, 63 p. [Agence de coopération culturelle et technique, TermRom, Uniunea Latină; Glosarele TermRom, nr. 2. Seria *Economie*].**

Glosarul în şase limbi (română, engleză, franceză, italiană, spaniolă şi germană) cuprinde cinci indexuri: francez-român, englez-român, italian-român, spaniol-român şi german-român din domeniile financiar şi bursier.

Referinţe: BRL, 38, 1995, nr. 930.

G.M.

*** ***Glosar de termeni informatici. Român-englez-francez*, Redactare: Dan Matei, Tehnoredactare: Mihaela Ursu, Revizie lexicografică: Ariadna Ştefănescu, Bucureşti, preprint, iul. 1995, 40 p. [Agence de coopération culturelle et technique, TermRom, Uniunea Latină; Glosarele TermRom, nr. 1].**

Glosarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) cuprinde două indexuri: englez-român şi francez-român din domeniul informaticii.

Referinţe: BRL, 38, 1995, nr. 931.

G.M.

*** ***Glosar de terminologie. Român-englez-francez*, Redactare: Dan Matei, Tehnoredactare: Mihaela Ursu, preprint, Bucureşti, 1995, 22 p. [Agence de**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

coopération culturelle et technique, TermRom, Uniunea Latină; Glosarele TermRom, nr. 4].

Glosarul în trei limbi (română, engleză, franceză) cuprinde două indexuri: englez-român şi francez-român din domeniul terminologiei propriu-zise.

Referinţe: BRL, 38, 1995, nr. 932.

G.M.

Lucia Abil, *Dicţionar bursier. Termeni în limbile română, engleză, franceză, germană şi italiană*, Cuvânt înainte: Cristian Bichi, Editura Economică, Bucureşti, 1995, ISBN 973-96487-3-8, 259 p.

Dicţionarul în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi italiană) conţine 400 de termeni din domeniul financiar, în special din cel al bursei. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, dicţionarul propriu-zis şi indexuri. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine şi de definiţie în limba română. Dicţionarul este „un instrument de lucru, o carte ce nu poate lipsi de pe masa nici unui om de afaceri" (Constantinescu 1994, p. 5) şi care „ajută la formarea unui limbaj financiar" (Chişu 1995, p. 14). V. ediţia întâi ([1]1994).

Referinţe: BRL, 37, 1994, nr. 913; Marian Constantinescu, *Bursierii au şi un dicţionar*, în „Curierul Naţional", 4, nr. 1075, 19 sept. 1994, p. 5; Ana Viorica Chişu, *Lucia Abil, Dicţionar bursier. Termeni în limbile română, engleză, franceză, germană şi italiană*, în „Capital", 4, nr. 20, 1995, p. 14.

G.M.

Barbu Marian, *Dicţionar de citate şi locuţiuni străine*, Ediţie revizuită şi completată de Eugen Marian şi Paul B. Marian, Editura Garamond, Bucureşti, 1995, ISBN 9739140831, 9739170831, 340 p.

Lucrarea constituie o reeditare a ediţiei din 1973, fără modificări de conţinut sau de organizare. V. celelalte ediţii ([1]1915, [2]1916, [3]1918, [4]1921, [5]1924, [6]1929, [7]1973).

M.M.

Carmen Chira, Mihai Iliescu, *Dicţionar tehnic rutier poliglot*, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 1995, ISBN 973-9215-07-6, 211 p.

Dicţionarul în cinci limbi (română, franceză, engleză, spaniolă şi germană) conţine „1369 de termeni (la care se adaugă sinonimele), grupaţi pe 32 de categorii de activităţi specifice lucrărilor rutiere propriu-zise şi celor anexe" (*Cuvânt înainte*, p. 7), aşadar din domeniul rutier. Alegerea limbilor străine utilizate „a fost făcută pe criteriul gradului de răspândire pe glob şi în funcţie de

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

limbile utilizate cel mai mult" (*ibid.*) în domeniu. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, îndrumări pentru utilizarea dicționarului, lista termenilor (tipuri de drumuri, drumuri urbane, proiectare, elemente geometrice, proiectare asistată la calculator, intersecții, elementele drumului, evacuare ape meteorice etc), indexuri, anexe (exemple grafice) și bibliografie. Lista termenilor este „întabelată", pe cinci coloane, câte una pentru fiecare limbă (indicată pe primul rând al tabelului). Termenul în limba română este însoțit de termeni corespondenți în celelalte limbi (fiecare pe rândul și coloana corespunzătoare din cadrul tabelului).

Referințe: BRL, 38, 1995, nr. 829; BRL, 40, 1997, nr. 855.

G.M.

Andrei Gancz, Margareta Gancz, Virgil Tiponut, *Dicționar de electronică și domenii conexe român-englez-francez explicativ*, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 1995, ISBN 973-9215-10-6, 433 p. [Seria *Enciclopedica 6*].

Dicționarul, redactat în trei limbi (română, engleză și franceză), conține termeni și sintagme din domeniul electronicii, din toate ramurile electronicii moderne (componente, circuite, dispozitive, aparate, echipamente și tehnologii), dar și din discipline generale (tehnică, matematică, fizică, electricitate, bazele electrotehnicii) sau domenii conexe (telecomunicații, radiotehnică, televiziune, informatică, electroacustică și automatizări). Nu figurează în dicționar termenii care denumesc dispozitive, circuite și aparate care nu mai sunt actuale. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, *Îndrumări pentru folosirea dicționarului*, *Abrevieri și desene*, *Termenii în ordine alfabetică*; nu conține indexuri. Termenii (sau sintagmele) în limba română sunt însoțiți de termenii (sau sintagmele) corespondenți (corespondente) în limbile străine și de o definiție în limba română. Pentru limba engleză sunt menționați termenii care sunt folosiți numai în Statele Unite ale Americii sau Marea Britanie. Cuvintele și sintagmele sunt ordonate alfabetic, ținându-se cont și de prepozițiile sau conjuncțiile din sintagme (*Îndrumări pentru folosirea dicționarului*, p. 5).

Referințe: BRL, 38, 1995, nr. 853.

G.M.

I. Goian, A. Grădinaru, O. Grădinaru, G. Hîncu, I. Secrieru, *Dicționar de economie, statistică și matematică român-englez-francez-rus / Romanian-English-French-Russian / roumain-anglais-français-russe / румынско-английско-французско-русский*, Editura Tehnică, Chișinău, ISBN 5-7790-0187-1, 1995, 243 p. [Susținut parțial de Compania de Asigurare pe acțiuni ASITO și de Banca Comercială Moldova AGROINDBANK SA].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul conţine 1600 de termeni din domeniile economiei, statisticii şi matematicii, în patru limbi (română, engleză, franceză şi rusă). Lucrarea este compusă din: prefaţă (în fiecare dintre limbile componente), dicţionarul propriu-zis şi trei indexuri. Articolele sunt ordonate alfabetic, termenul în limba română, precedat de număr de ordine, este urmat de corespondenţii săi în limbile străine. Indexurile sunt organizate alfabetic, pe două coloane. Fiecare termen străin este urmat de o literă şi de un număr, reprezentând litera şi numărul de ordine la care poate fi găsit termenul în corpul dicţionarului.

O.Z.

Doina Mănăilă, C. Popa, D. Popa, I.M. Popescu, V.I. Vlad, *Mic dicţionar poliglot de fizică, tehnică, matematică, în limbile română, engleză, germană, franceză*, Editura Agora Press, Bucureşti, 1995, 156 p.

Dicţionarul conţine peste 3000 de termeni uzuali şi generali din tehnică, fizică şi matematică, în patru limbi (română, engleză, germană şi franceză). Lucrarea este compusă din: *Cuvânt introductiv*, dicţionarul propriu-zis şi trei indexuri. Articolele sunt prezentate sub formă de tabel cu patru coloane, termenul în limba română, precedat de număr de ordine, este urmat de termeni corespondenţi în limbile străine. În cadrul celor trei glosare, termenii străini sunt ordonaţi pe trei coloane, alfabetic (după termenul-centru în cazul sintagmelor), fiecare fiind urmat de numărul de ordine al termenilor corespondenţi din corpul dicţionarului.

Referinţe: BRL, 38, 1995, nr. 876; BRL 1997, p. 396.

O.Z.

Maria Mihalciuc, Laura Mureşan, Gabriela Stănciulescu, Sorin V. Stan, *Dicţionar poliglot explicativ. Termeni uzuali în economia de piaţă*, Editura Enciclopedică, Bucureşti, ISBN 973-45-0110-0, 1995, 214 p.

Dicţionarul, redactat în patru limbi (română, germană, engleză şi franceză), conţine 955 de termeni din domeniul economiei de piaţă, subdomeniile: teorie economică, financiar, contabil, comercial, bursier şi juridic. Lucrarea are următoarea structură: *Prefaţă*, *Abrevieri*, *Termeni*, *Indici în limbile germană, engleză, franceză* şi *Bibliografie selectivă*. În textul care prefaţează dicţionarul, autorii indică publicul ţintă (agenţi economici români şi străini, studenţi, traducători, specialişti din domeniul economic) şi scopul lucrării (instrument pentru facilitarea comunicării între agenţii economici români şi străini). Originalitatea demersului constă în dozarea diferenţiată a definiţiilor şi a conţinutului termenilor, în funcţie de gradul de circulaţie a acestora, renunţându-se la folosirea exprimărilor abstracte, cu un grad ridicat de generalizare. Intrările sunt enumerate pe verticală, în ordine alfabetică, iar articolele sunt organizate astfel: termen în română, termeni corespondenţi în limbile străine componente (cu

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

indicarea acestora) şi definiţia termenului în română. Cei trei indici sunt dispuşi pe două coloane, cuprinzând termenii şi pagina la care aceştia pot fi identificaţi. Bibliografia dicţionarului înregistrează nouăsprezece titluri.

Referinţe: BRL, 38, 1995, nr. 877.

M.M.

Călin Mihăileanu (coord.), *Dicţionar de termeni folosiţi în domeniul energiei*, Autori: Horia Furtunescu, Nicolae Liciu, Eugeniu Pavel, Ionuţ Purica, A&C International S.A., Bucureşti, 1995, ISBN 2-908932-00-7, 334 p. [World Energy Council / Conseil Mondial de l'Energie / Consiliul Mondial al Energiei (C.M.E.), Comitetul Naţional Român].

Dicţionarul în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi spaniolă) conţine peste 2000 de termeni din domeniul energiei. Lucrarea cuprinde următoarele: *Consiliul Mondial al Energiei*, *Comitetele membre ale C.M.E.*, *Tabla de materii*, *Prefaţă*, *Cuvânt înainte la volumul original*, *Unităţi de măsură şi numere*, *Referinţe bibliografice*, douăzeci de secţiuni (termeni generali, metode analitice şi de previziune specifice economiei, balanţe energetice, utilizări ale energiei, managementul şi conservarea energiei, măsuri-comandă-reglare-securitate, mediu ambiant, combustibili solizi, combustibili lichizi şi gazoşi, energie hidraulică, energie nucleară etc.), denumirile termenilor în patru limbi de circulaţie internaţională şi indexuri alfabetice. Fiecare secţiune are o scurtă introducere în care este precizat conţinutul acesteia.

G.M.

Eduard Bild, Walther Bild, *Mic dicţionar de termeni uzuali în informatică: română, engleză, germană, franceză, rusă*, Editura Cariatide, Iaşi, 1995, ISBN 973-96492-4-X, 231 p. [cu lista termenilor din română (p. 189-231)].

Dicţionarul, redactat în cinci limbi (română, engleză, germană, franceză şi rusă), conţine 556 de termeni din domeniul informaticii. Mare parte dintre termenii româneşti sunt calcuri după engleză, acolo unde nu există echivalenţi. Se adresează studenţilor, oamenilor de afaceri, cercetătorilor, managerilor de firme sau laboratoare care achiziţionează calculatoare şi periferice, dar şi utilizatorilor obişnuiţi, pentru a putea fi avizaţi cu anumite tipuri de configuraţii. Lucrarea este constituită din: *Cuvânt înainte* (semnat de autori), *Indicaţii de folosire*, *Abrevieri în informatică*, dicţionar, *Lista termenilor din limba română*, *Lista termenilor din limba engleză*, *Lista termenilor din limba germană*, *Lista termenilor din limba franceză* şi *Lista termenilor din limba rusă*. Cele peste 1000 de abrevieri din informatică ocupă aproximativ o cincime din spaţiul lucrării, fapt ce evidenţiază abundenţa acestora în limbajul informatic. Dicţionarul este structurat pe două secţiuni: o secţiune explicativă şi listele de termeni, în

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

ordine alfabetică, pentru fiecare limbă în parte. În prima secţiune, organizată pe articole clasice, termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în cele patru limbi de largă circulaţie şi de o definiţie în limba română, în cadrul căreia sunt marcaţi alţi termeni trataţi în lucrare. Indexurile, dispuse pe două coloane, conţin inclusiv termenii în limba română, precedaţi de numărul de ordine din dicţionar.

Referinţe: BRL, 38, 1995, nr. 819.

A.P.

Nicolae Drăgulănescu, *Mic dicţionar explicativ de managementul calităţii (român-englez-francez)*, în *De la calitatea controlată la calitatea totală. Demersuri, motivaţii, obstacole, legislaţie şi structuri* (279 p.), Editura Alternative, Bucureşti, 1995, ISBN 973-9216-09-1, p. 236-260.

Micul dicţionar, anexă a unei lucrări de managementul calităţii, este redactat în trei limbi (română, engleză şi franceză). Conţine 117 intrări referitoare la capitolele pe care le sintetizează (evoluţia demersului calităţii în întreprindere, abordarea calităţii în ţările cu economie de comandă, abordarea calităţii în ţările cu economie de piaţă, tranziţia spre economia de piaţă, tranziţia română şi demersul calităţii). Termenul în limba română este urmat de termeni corespondenţi în limbile străine şi de o definiţie în limba română.

A.P.

Viorica Radu, [*Dicţionar forestier poliglot*], în *Industria lemnului: publicaţie tehnică de specialitate în domeniul lemnului*, editat de S.C. Forest Infodoc S.A., Bucureşti, 1995-1998, ISSN 1221-6844, Anul XLVI, nr. 1-2/1995 (*A*), p. 45-47, nr. 3/1995 (*B*), p. 33-34; Anul XLVII, nr. 1/ 1996 (*C*), p. 28-31; Anul XLVIII, nr. 1/1997 (*G, H, I*), p. 29-32, nr. 2/1997 (*Î*), p. 31-32, nr. 3-4/1997 (*J, L, M*), p. 59-64, Anul XIX, nr. 1-2/1998 (*M, N*), p. 61-64; Anul XLIX, nr. 3-4/1998 (*O, P*), p. 59-64; 1999, ISSN 1453-7974, Anul XLX, nr. 1/1999 (*R*), p. 31-32.

Dicţionarul, redactat în patru limbi (română, engleză, germană şi franceză), este publicat în rubrica realizată de ing. Viorica Radu. În perioada 1995-1999 au fost publicate literele *A-R* (cu excepţia lui *D*), în total 2035 de termeni în limba română din domeniul forestier, însoţiţi de termeni corespondenţi în limbile străine.

G.M.

Ovidiu Stoian (coord.), *Dicţionar forestier poliglot: român, englez, german, francez în domeniile: silvicultură, exploatarea pădurilor, prelucrarea*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

***lemnului*, [2 vol.], Vol. I, S.Ç. Forest Infodoc S.A., Bucureşti, 1995, ISBN 973-0-00125-1, 120 p.**

Dicţionarul, redactat în patru limbi (română, engleză, germană şi franceză), conţine 3229 de termeni din domeniul forestier, subdomeniile: silvicultură, exploatarea pădurilor, prelucrarea lemnului. Se adresează cercetătorilor, inginerilor şi tehnicienilor din cadrul agenţiilor economice, studenţilor, elevilor, tuturor celor preocupaţi de consultarea surselor documentare în limbi străine şi, nu în ultimul rând, traducătorilor. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt introductiv*, *Prescurtări* şi dicţionarul propriu-zis. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine. În ordinea alfabetică a dicţionarului s-a adoptat metoda grupării termenilor pe familii, „pornindu-se de la un termen simplu de bază, în scopul facilitării accesului şi al asimilării mai rapide a terminologiei de specialitate din cele trei limbi" (*Cuvânt înainte*, p. 3). Partea a doua a dicţionarului este gândită să cuprindă indexurile alfabetice de termeni în limbile componente.

Referinţe: BRL, 38, 1995, nr. 926.

G.M., M.M.

*** ***Dicţionar de afaceri multilingual. Ghid practic*** **[română, engleză, franceză, germană, italiană, rusă, spaniolă], Colecţia SMM Business Books 15, Redacţia „Buletinul Economic" Editor: Secretariatul pentru Mahamudra, Bucureşti, 1996, ISBN 973-96788-1-5, 1022 p.**

Dicţionarul, redactat în şapte limbi (română, engleză, franceză, germană, italiană, rusă şi spaniolă), conţine 6000 de termeni şi peste 40000 de echivalenţe din domenii implicate în zona afacerilor şi a tranzacţiilor internaţionale (economie, comerţ internaţional, financiar, bancar, bursier, contabil, transporturi, comunicaţii). Volumul cuprinde corpul de bază cu termenii româneşti şi corespondenţii lor în limbile străine, precedat de *Modul de utilizare al dicţionarului* şi urmat de şase indexuri. Articolul de dicţionar este alcătuit din: termen în limba română, însoţit uneori de sinonime, după care sunt dispuşi unii sub alţii corespondenţii străini, fiecare precedată de abrevierea limbii respective. Pentru termenii care constituie sinonime ale termenilor principali se fac trimiteri la aceştia din urmă.

Referinţe: BRL, 40, 1997, nr. 999.

A.P.

*** ***Dicţionar explicativ de contabilitate. Ghid practic*****, [f.e.], Bucureşti, 1996, ISBN 973-96788-1-5, 279 p. [Secretariatul pentru Mahamudra, Colecţia SMM Business Book 12].**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul, în trei limbi (română, engleză şi franceză), cuprinde aproximativ 18000 de termeni (şi planşe) din domeniul contabilităţii. Lucrarea conţine dicţionarul propriu-zis; nu prezintă indexuri. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine şi de o definiţie în limba română.

G.M.

Cazimir Bohosievici (coord.), *Dicţionar poliglot de metalurgie şi construcţii de maşini: rus-român-englez-francez*, Autori: prof. ing. dr. Cazimir Bohosievici, prof. ing. dr. Laurenţiu Slătineanu, şef lucr. ing. Octavian Lupescu, şef lucr. ing. Constantin Cărăuşu, şef lucr. ing. Adrian Şerb, ing. Pavel Budău, şef lucr. ing. Bogdan Rusu, asist. ing. Liviu Luca, şef lucr. ing. Cristian Spânu, ing. Sorin Cozma, şef lucr. ing. Irina Neaga, asist. ing. Gheorghe Nagât, ing. Mădălina Anca Dumitriu, ing. Gabriela Paraschiv, Editura Tehnică, Bucureşti, 1996, ISBN 973-31-0990-8, 847 p. [Editat cu sprijinul Ministerului Cercetării şi Tehnologiei – Colegiul Consultativ pentru Cercetare Ştiinţifică şi Dezvoltare Tehnologică].

Dicţionarul, realizat de un colectiv de ingineri, profesori, şefi de lucrări, asistenţi de specialitate, şi redactat în patru limbi (rusă, română, engleză, franceză), cuprinde 13500 de termeni tehnico-ştiinţifici în limba rusă, din domeniile metalurgiei şi construcţiilor de maşini. Se adresează următoarelor categorii de public: traducători / translatori de termeni tehnici, ingineri, cercetători, profesori, studenţi, precum şi unor instituţii: biblioteci, oficii de informare şi de documentare tehnică, companii de traducere. Dicţionarul îşi propune să contribuie la utilizarea corectă a terminologiei ştiinţifice şi tehnice de către specialiştii vorbitori ai celor patru limbi. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt introductiv*, *Prefaţă*, *Abrevieri*, dicţionar propriu-zis, *Index pentru limba română*, *Index pentru limba engleză / English Index* şi *Index pentru limba franceză / Index français*. Inventarul de intrări cuprinde: termeni din domeniul ştiinţific şi tehnic (metalurgie şi prelucrarea materialelor metalice, maşini şi organe de maşini, autovehicule, aeronautică, tehnică navală, termotehnică, termodinamică, metrologie, tehnica măsurării ş.a.), precum şi termeni din domenii mai noi ale tehnicii (sisteme flexibile de fabricaţie, tehnologii neconvenţionale), care nu apar în dicţionarele publicate anterior. Intrările în limba rusă sunt enumerate pe orizontală, în ordine alfabetică, iar articolele au următoarea structură: indice de ordine, termen în rusă, termeni corespondenţi în celelalte limbi, definiţie în română. Pentru unele intrări se oferă sinonime şi informaţii gramaticale privind genul şi numărul. În cazul traducerilor care înregistrează mai multe sensuri, acestea sunt diferenţiate numeric. Pentru redactarea definiţiilor au fost valorificate următoarele surse: a doua ediţie a *Lexiconului Tehnic Român* (1957), standardele româneşti în vigoare, dicţionare, enciclopedii şi lexicoane. Lucrarea

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

cuprinde trei indexuri, organizate astfel: termenii aranjaţi în ordine alfabetică, urmaţi de litera şi numărul curent din limba rusă.

Referinţe: BRL, 39, 1996, nr. 891.

M.M.

Medy Ghişoiu, *Mic dicţionar economic (cu traducerea termenilor în engleză şi franceză)*, Colecţia „Dicţionare, enciclopedii, manuale" (DEM), Seria „Dicţionarele Clusium", nr. 1, Casa de editură „Atlas-Clusium", Cluj-Napoca, 1996, ISBN 973-555-062-8, 150 p.

Dicţionarul (în format mic), redactat în trei limbi (română, engleză şi franceză), conţine 213 intrări, termeni şi sintagme, din domeniul economiei. Lucrarea este alcătuită din: dicţionarul propriu-zis, *Bibliografie* şi *Indexul termenilor economici*. În corpul dicţionarului, termenul în limba română este însoţit de traduceri în celelalte limbi, iar la finalul articolului de o explicaţie, în general amplă, în limba română. Urmează bibliografia, alcătuită din 74 de dicţionare şi tratate de economie. Cele trei indexuri finale iau forma unor glosare trilingve în care, rând pe rând, una dintre limbi are calitatea de limbă de bază. Bibliografia conţine un vocabular poliglot economic şi financiar în limbile franceză, engleză, germană şi spaniolă, precum şi *Dicţionarul de termeni economici, financiar-bancari şi de bursă* publicat de Mihai Miroiu (1992).

Referinţe: BRL, 38, 1995, nr. 854.

A.P.

Florin-Lazăr Ionilă, Petre Avram, *Dicţionar minimal al limbii române cu indicaţii gramaticale uzuale. Traducere în franceză, engleză, spaniolă*, Editura Niculescu, Bucureşti, 1996, ISBN 973-568-115-3, 328 p. + 8 p. [nenum.].

Dicţionarul minimal, elaborat după modelul şi pe baza „vocabularului minimal" (v. cele patru ediţii coordonate de romanista Maria Iliescu), este realizat de universitari craioveni cu experienţă de predare a limbii române ca limbă străină. Este redactat în patru limbi (română, franceză, engleză şi spaniolă) şi conţine 4000 de cuvinte din lexicul limbii române literare actuale (vocabularul de bază). Conceput ca îndreptar practic pentru sistematizarea formelor flexionare, este construit pe baza normelor existente în lucrări fundamentale ale gramaticii limbii române. Se adresează elevilor (de gimnaziu şi de liceu), studenţilor, profesorilor, celor interesaţi de folosirea corectă a limbii române (scris, vorbit), cetăţenilor străini care studiază limba română (în ţară sau în străinătate la lectoratele de limba română). Cuvântul în limba română (cu indicarea categoriei gramaticale, a flexiunii sau a conjugării) este urmat de corespondenţe în cele trei limbi străine.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Morfologic, predomină verbele care reprezintă nucleul în jurul căruia se grupează celelalte unităţi lexico-gramaticale.

Referinţe: Mihaela Albu, [Florin-Lazăr Ionilă, Petre Avram, *Dicţionar minimal al limbii române cu indicaţii gramaticale uzuale. Traducere în franceză, engleză, spaniolă*], în „Omagiu Eugenio Coşeriu", 1996, p. 264-265; BRL, 39, 1996, nr. 833.

A.P.

Altay Kerim, Leyla Kerim, *Dicţionar Tătar, Turc, Român / Tatarca, Türkçe, Romence, Sörlïk / Tatarca, Türke, Romence Sörlük*, Editura Kriterion, Bucureşti, 1996, ISBN 973-26-0449-2, 478 p.

Dicţionarul este editat de Altay Kerim, scriitor, traducător, jurnalist, şi de fiica sa, Leyla Kerim, membri ai comunităţii tătare din Dobrogea. Este redactat în trei limbi (tătară, turcă şi română) şi conţine 1500 de cuvinte tătăreşti, selectate la nivelul vocabularului general, cu corespondente adecvate în celelalte două limbi. conceput iniţial ca vocabular şcolar, cu un inventar selectat pe baza limbii tătare dobrogene, a formelor dialectale şi arhaice, a unei culegeri de folclor tătar, Devine treptat dicţionar trilingv, adresându-se vorbitorilor de limba tătară. Din structura lucrării fac parte: *Cani Kitap Mujdesi (ön söz) / Ön Söz / Cuvânt înainte*, *Sozlikeni Katip Kullanayák / Sözlügün Kullanişi Ile Iegili Kisa Bilgiler / Îndrumări privind folosirea dicţionarului*, *Lista abrevierilor*, corpul dicţionarului, *Tatar Alfabesi / Tatar Alfabesi / Alfabetul* şi *Bibliografie*. Dicţionarul propriu-zis este organizat tabelar, pe două coloane, fiecărui articol fiindu-i rezervate două casete: în stânga, cuvântul tătărăsc, iar în dreapta, echivalentul turcesc cu indicarea categoriei gramaticale, urmat de echivalentul românesc şi eventuale expresii în care sunt atestaţi echivalenţii. Deşi limba tătară nu are o literatură a ei, şi-a păstrat capacitatea de exprimare plastică, dicţionarul constituind o dovadă în acest sens.

Referinţe: BRL, 39, 1996, nr. 837; Altay Kerim, *Tatarce türkçe ile akraba mi?*, în „Karadeniz", 9, nr. 2, 1998, p. 3 [Altay Kerim, Leyla Kerim, *Dicţionar tătar, turc, român... Tatarce, Türkçe Romence Sözlik*]; Gidó Attila (ed.), *Cronologia minorităţilor naţionale din România*, vol. 2: *Macedoneni, polonezi, ruşi lipoveni, ruteni, sârbi, tătari şi turci*, Editura Institutului pentru studierea problemelor minorităţilor naţionale, Cluj-Napoca, 2013, p. 228; Henryk Jankowski, *Crimean Tatar*, în Peter O. Müller *et al.* (ed.), *Word Formation. An International Handbook of the Languages of Europe*, vol. 5, Walter de Gruyter, Berlin / Boston, 2016, (no. 187).

A.P.

Maria Mihalciuc, Laura Mureşan, Gabriela Stănciulescu, Sorin V. Stan, László E. Csaba, *Dicţionar poliglot explicativ. 1000 termeni uzuali în economia de piaţă*, Editura Enciclopedică, Bucureşti, 1996, ISBN 973-45-0139-9, 258 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul în cinci limbi (română, germană, engleză, franceză şi maghiară) conţine 1000 de termeni din domeniul economiei de piaţă, subdomeniile: contabilitate, comerţ, relaţii economice internaţionale, finanţe, bancar, bursier, teorii economice etc. Lucrarea cuprinde: *Prefaţă*, *Abrevieri*, termenii în ordine alfabetică, *Indice în limba germană*, *Indice în limba engleză*, *Indice în limba franceză*, *Indice în limba maghiară* şi *Bibliografie selectivă*. Dicţionarul se adresează specialiştilor, firmelor comerciale, studenţilor de la facultăţile cu profil economic, specialiştilor din organismele şi instituţiile publice, şi altor categorii socio-profesionale.

G.M.

Gheorghe Rusu, *Mic dicţionar explicativ bancar şi financiar cu indici de termeni în limbile română, rusă şi engleză*, S.A. „Reclama", Chişinău, 1996, ISBN 9975-900-10-0, 88 p.

Dicţionarul în trei limbi (română, rusă şi engleză) conţine termenii cel mai frecvent utilizaţi în domeniile financiar şi bancar. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt referent* (semnat de consilierul general al Fondului Monetar Internaţional), *Prefaţă*, dicţionarul propriu-zis şi indice de termeni în cele trei limbi. Termenul în limba română este însoţit de definiţie în limba română şi de termeni corespondenţi în celelalte limbi.

G.M.

Constantin Savin, *Dicţionar ştiinţific poliglot pentru domeniile: hidrologie, gospodărirea apelor, meteorologie, protecţia mediului şi alţi termeni necesari din discipline conexe-complementare. Engleză, franceză, germană, spaniolă, rusă*, 2 vol., Editura Tipored, Bucureşti, Vol. I, 1996, 1293 p., Vol II, 1997, ISBN 973-97140-5-6, 502 p.

Dicţionarul, redactat în şase limbi (română, engleză, franceză, germană, spaniolă şi rusă), cuprinde 5000 de termeni adunaţi dintr-un ansamblu de douăzeci de terminologii din domeniile: hidrologie, gospodărirea apelor, meteorologie, protecţia mediului, ştiinţele naturii, şi din domenii adiacente acestora (geologie generală, petrografie, litologie, geotehnică, hidrochimie, hidrofizică, hidrobiologie, matematică, mecanica fluidelor, astronomie etc.). Publicul ţintă este format din geografi, geologi, hidrotehnicieni, hidroenergeticieni, chimişti, matematicieni, fizicieni, biologi etc. Scopul dicţionarului este acela de a apropia profesional specialiştii din domeniile vizate şi „de a reda, pe cât posibil, toţi sau majoritatea covârşitoare a termenilor ştiinţifici utilizaţi la disciplinele care fac obiectul acestuia, precum şi o sumă importantă de termeni (noţiuni, expresii) din disciplinele conexe" (*Prefaţă*, p. 10). Lucrarea are următoarea structură: *Prefaţă*, *Lămuriri pentru folosirea dicţionarului*, *Lista de abrevieri pentru indicarea*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

disciplinelor şi ramurilor acestora având termeni în Dicţionar (în ordine alfabetică), Alte abrevieri, dicţionarul propriu-zis (vol. I), *English Glossary, List of abbreviatins, Glossary, Glossaire français, Liste des abréviations, Glossaire, Deutsches Wörterverzeichnis, Verzeichnis der Abkürzungen, Wörterverzeichnis, Glosario espagñol, Lista des abreviaciónes, Glosario, Русский чказатель, Слисок сокращение* şi *Чказатель* (vol. II). Articolele sunt ordonate alfabetic, fiecare articol fiind format din termenul în limba română (precedat de număr de ordine şi având specificat domeniul în care se utilizează), corespondenţii în celelalte limbi străine şi o definiţie în limba română. Dicţionarul cuprinde cinci indexuri, fiecare fiind însoţit de o listă de abrevieri folosite. Indexurile sunt organizate alfabetic (după alfabetul fiecărei limbi componente), pe două coloane. Termenii din index sunt însoţiţi de câte un indicativ numeric format din litera iniţială şi numărul de ordine care însoţeşte termenul românesc din corpul dicţionarului. Indexul în limba rusă este organizat diferit: pe a doua coloană sunt transcrişi cu caractere chirilice termenii din limba rusă, scrişi cu litere arabe în corpul dicţionarului.

O.Z.

Mihai Cerchez, Mariana Popescu-Negreanu, Dorina Togan, Rodica Popa (coord.), *Dicţionar de termeni din domeniul sticlei / Dictionary of glass-making / Dictionnaire de verrerie / Glas-Fachwörterbuch*, Autori: Septimiu Barna, Mihai Cerchez, Mircea Nestor, Dorina Togan, Spiridon Constantin, Sanda Enescu, Gerlinde Hurezanu, Mariana Popescu-Negreanu, Rodica Popa, [Ediţia a II-a], [f.e.], 1997, ISBN 973-98080-5-0, VIII + 339 p. [Lucrare elaborată de Institutul Naţional de Sticlă şi Asociaţia Română a Sticlei în conformitate cu Dicţionarul de Termeni al Comisiei Internaţionale a Sticlei; Lucrare elaborată cu sprijinul Ministerului Cercetării şi Tehnologiei].

Dicţionarul conţine 4428 de termeni din domeniul sticlei (cu subdomenii precum: tehnologia de fabricare a geamurilor, fire de sticlă, fibră optică, sticle cu utilizări speciale, noi procedee de obţinere şi prelucrare etc.), în patru limbi (română, engleză, franceză şi germană). Pe lângă termenii ştiinţifici, autorii au adăugat şi „termeni de fabrică", consacraţi în această specialitate (*Prefaţă la Ediţia II*, p. VI). Lucrarea este alcătuită din: *Abrevieri, Prefaţă la Ediţia I, Prefaţă la Ediţia II*, corp dicţionar, patru indexuri şi *Cuprins*. Articolele sunt enumerate alfabetic, pe două coloane. Termenul în limba engleză, precedat de număr de ordine, este urmat de indicarea categoriei gramaticale a genului şi de termeni corespondenţi în celelalte trei limbi, pentru care se menţionează aceeaşi categorie gramaticală. La unele articole, după intrare se indică codul corespondent în prima ediţie a dicţionarului. Uneori, pentru termenii corespondenţi, se oferă între paranteze câteva explicaţii sau se specifică subdomeniul de

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

utilizare. Față de prima ediție, s-a mărit inventarul de termeni prin introducerea de noțiuni recent apărute în domeniu. Indexurile, câte unul pentru fiecare limbă componentă, sunt organizate alfabetic, pe trei coloane, termenii fiind urmați de numărul de ordine corespunzător din corpul dicționarului.

O.Z.

Didier Arnaud, *The Language of Insurance. An English-French Glossary of Insurance Terms*, Romanian version by Nicolae Constantin and Rodica Albu, Editura Ars Longa, București, 1997, ISBN 973-9325-06-8, 207 p.

Dicționarul, redactat de anglistul Didier Arnaud, în două limbi (engleză și franceză), și tradus de Nicolae Constantin și Rodica Albu în limba română, conține aproximativ 1000 de termeni din domeniul asigurărilor. Lucrarea este organizată astfel: *Foreward*, *Avant-propos*, *Notă asupra versiunii românești*, lista abrevierilor și dicționarul propriu-zis; nu conține indexuri. Termenul în limba engleză este însoțit de definiție în limba engleză și de termeni corespondenți în celelalte două limbi.

Referințe: BRL, 40, 1997, nr. 816.

G.M.

Ileana Constantinescu (coord.), Gabriela Dijmărescu, Anne-Laure Stamminger, Elena Bălan-Osiac, Irina Adrian, *Mic dicționar explicativ pentru afaceri: român-francez-spaniol-italian-englez-german*, Editura Niculescu, București, 1997, ISBN 973-568-166-8, 100 p. [Revizia manuscrisului și a definițiilor: Phillipe Suillen, N.N. Constantinescu, Eugen Dijmărescu].

Dicționarul, elaborat de un colectiv de cadre didactice de la A.S.E. București și redactat în șase limbi (română, franceză, spaniolă, italiană, engleză și germană), conține 400 de termeni din domeniul afacerilor. Se adresează persoanelor care activează în domeniul afacerilor internaționale. Lucrarea cuprinde următoarele: *Despre autori*, *Pagină de titlu*, *Prefață*, dicționarul propriu-zis, *Lista principalelor monede* și *Bibliografie*. Față de ediția anterioară, se remarcă introducerea a trei limbi noi (italiană, engleză și germană). Intrările sunt organizate alfabetic, iar articolele au următoarea structură: termen în română, termeni corespondenți în celelalte limbi (cu indicarea categoriei gramaticale), definiție în limba română. Inventarul lexical cuprinde termeni vechi și recenți, aflați în circulație, din domeniul afacerilor internaționale, iar selecția acestora s-a realizat pe baza consultării literaturii de specialitate (lucrări, dicționare, reviste, ziare) și a oamenilor de afaceri. Dicționarul cuprinde și o listă cu monede sub forma unui tabel cu două coloane, una pentru țară și cealaltă pentru moneda

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

oficială. Bibliografia lucrării cuprinde opt dicţionare de specialitate. V. prima ediţie ([1]1993).

Referinţe: BRL, 40, 1997, nr. 864.

M.M.

Ambrus Csata, *Dicţionar poliglot minimal aplicat: română, english, français, russkij, deutsch, magyar. Secretul învăţării rapide*, [Colaborator ştiinţific: Nóra M. Henter, Colaborator: Margit Csata, Revizori: prof. Margit Israel, prof. Klára Jungel], Europrint, Miercurea Ciuc, 1997, ISBN 973-0-00370-X, 484 p.

Dicţionarul, realizat de un cadru didactic preuniversitar, este redactat în şase limbi (română, engleză, franceză, rusă, germană şi maghiară). Cuprinde cel mai des întrebuinţate 2008 cuvinte româneşti, selectate la nivelul vocabularului general, 2613 cuvinte în engleză, 394 în franceză, 2474 în rusă, 2613 în germană şi 2462 în maghiară. Se adresează începătorilor (elevi, studenţi, adulţi) care doresc să înveţe o limbă străină. Apariţia dicţionarului este motivată de necesitatea asimilării fondului activ al unei limbi străine şi a modalităţilor de folosire a acestuia. Se bazează pe studii realizate în şcoli, ale căror rezultate evidenţiază faptul că începătorii de vârstă şcolară nu deţin nici măcar cunoştinţele lexicale minime. Criteriile de selecţie a cuvintelor sunt: frecvenţa, criteriul tematic, interdependenţa, prezentarea global-funcţională, neutralitatea, valoarea comunicativă. Lucrarea este alcătuită din: *Cuvânt introductiv* (în română şi maghiară), *Prescurtări* (română, maghiară), corpul dicţionarului (al cărui conţinut este dispus tabelar), *Sumar de gramatică engleză*, *Index alfabetic englez*, *Sumar de gramatică franceză*, *Index alfabetic francez*, *Sumar de gramatică rusă*, *Index alfabetic rus*, *Sumar de gramatică maghiară*, *Index alfabetic maghiar*, *Scurtă gramatică română*, *Jocul derivării*, *Cum să citim*, *Bibliografie selectivă*, *Date*, *Cuprins* şi *Erată*. Cuvântul în limba română, însoţit de expresii sau construcţii familiare, cu indicarea valorii gramaticale, este urmat de echivalenţe în limbile străine (cel englez cu transcrierea fonetică), cărora li se indică, de asemenea, valoarea gramaticală. V. celelalte ediţii ([2]1998, [3]1999, [5]2002, [6]2003)[1].

A.P.

Ana Maria Gal, Georgeta Felicia Teodorescu, *Dicţionar gastronomic român-francez-german-englez*, Editura Petcom, Sibiu, [1997], 271 p.

Dicţionarul, redactat în patru limbi (română, franceză, germană şi engleză), conţine aproximativ 250 de termeni din domeniul gastronomiei româneşti, şi anume „termenii consacraţi în bucătăria românească pentru a denumi materii

[1] Nu a fost identificată ediţia a patra.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

prime, preparate, însuşirile şi modul lor de preparare, băuturi, precum şi termeni preluaţi din bucătăria internaţională, adaptaţi sau utilizaţi ca atare în gastronomia românească" (*Prefaţă*, p. 3). Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, listă de termeni, *Deutsches Register*, *Index français*, *English Index* şi *Bibliografie*. În limbile franceză şi germană este indicat genul fiecărui substantiv, între paranteze, după forma de singular. În ceea ce priveşte traducerea termenilor din limba română în limbile străine, respectiv echivalenţa lor în cele patru limbi, se precizează că „acest dicţionar este un dicţionar tehnic al unui domeniu de specialitate, anume gastronomia, prin urmare el cuprinde termeni consacraţi în limbajul gastronomic profesional în cele patru limbi, alăturaţi sau puşi în paralel conform uzului în acest domeniu, în fiecare limbă în parte. De aceea, în acest dicţionar nu se oferă traducerea termenilor dintr-o limbă în alta, aşa cum nu se oferă toate sinonimele existente în alte dicţionare (ce ţin de alte domenii), dar la mulţi termeni sunt indicate sinonime ce nu se găsesc în nici un dicţionar obişnuit al limbii respective" (*ibid.*, p. 4). Acest dicţionar este destinat profesioniştilor din domeniul gastronomiei şi alimentaţiei publice (*ibid.*, p. 6).

G.M.

Corneliu Leu, Catinca Leu, *Dicţionar de identitate omonimă. Englez-francez-român / Dictionnaire d'identité homonimique. Anglais-français-roumain / Dictionary of homonymous identity. English-French-Romanian*, Prima fascicolă şi metodă propusă de Corneliu Leu şi Catinca Leu, Vol. I (*A-Avo*), Editura Realitatea, Bucureşti, 1997, ISBN 973-9025-02-1, 16 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (engleză, franceză şi română), conţine 250 de termeni ce „însumează doar litera A" (*Argument*, p. I). El demonstrează că „prin simpla atragere a atenţiei vorbitorilor celor trei limbi, se pot găsi sensuri comune la mai bine de 5000 de vocabule aproape identice ortografic, supuse doar unor modificări fonetice" (*ibid.*). Lucrarea este formată din *Argument* şi dicţionarul propriu-zis (litera *A*); nu conţine indexuri. V. ediţia a doua completă ([2]2001).

Referinţe: BRL, 41, 1998, nr. 838.

G.M.

Alexandru Manoliu, Vera Bontea, *Dicţionar fitopatologic în şase limbi. Micoze. Română, latină, franceză, engleză, germană, rusă*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 1997, ISBN 973-27-0590-6, 193 p.

Dicţionarul are şase limbi componente (română, latină, franceză, engleză, germană şi rusă) şi cuprinde 1237 de termeni din domeniul fitopatologiei. Inventarul lexical include 753 de termeni care desemnează boli produse de ciuperci plantelor de cultură, arborilor şi arbuştilor, dar şi un lexic specializat legat de morfologie, anatomie, fiziologie, taxonomie, tehnică microscopică,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

ecologie ş.a., reprezentând reeditarea unui dicţionar de fitopatologie din 1983[1]. Lucrarea este structurată astfel: *Cuprins*, *Prefaţă* (în cinci dintre limbile dicţionarului, excepţie face latina), dicţionarul propriu-zis, *Bibliografie*, *Index latinus, Index français*, *English index*, *Deutscher Index* şi index rus. Intrările sunt enumerate pe două coloane, iar articolele cuprind: număr de ordine, termen în română şi termeni corespondenţi în celelalte limbi. În *Prefaţa* dicţionarului autorii semnalează necesitatea editării unui dicţionar fitopatologic, care să elimine dificultăţile de traducere a termenilor de specialitate din limbile străine de circulaţie internaţională. Printre sursele bibliografice sunt indicate: tratate, lucrări de specialitate, monografii şi dicţionare (inclusiv *Dicţionarul botanic poliglot* publicat de Coloman Váczy în 1980).

Referinţe: BRL, 40, 1997, nr. 920.

M.M.

Nicolae Stratan (red. resp.), Grigore Grincu, Raisa Dumitraş, Nadejda Cunițchi, Alexandru Stratan, *Dicţionar biomedical latin-român-francez-rus*, [f.e.], Chişinău, 1997, 276 p. [Universitatea Agrară de Stat din Moldova].

Dicţionarul, redactat în patru limbi (latină, română, franceză şi rusă), conţine 3740 de termeni din domeniul biomedicinei. Lucrarea este alcătuită din: *Cuvânt înainte*, *Alfabetul latin*, dicţionarul propriu-zis şi trei indexuri. Articolele sunt organizate sub formă de tabel. Termenul în limba latină, pentru care se indică categoriile gramaticale şi numărul de ordine, este urmat de termeni corespondenţi în celelalte trei limbi. Lucrarea conţine câte un index pentru fiecare din cele trei limbi ţintă. Indexurile sunt organizate alfabetic, pe patru coloane, fiecare conţinând termenul şi litera, împreună cu numărul la care acesta poate fi găsit în corpul dicţionarului.

O.Z.

Ileana Constantinescu, *Dicţionar de informatică român-francez-englez*, Editura Economică Bucureşti, 1998, ISBN 973-590-074-2, 110 p. [Pe pagina de gardă: *Mic dicţionar de informatică român-francez-englez*].

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, franceză şi engleză), conţine aproximativ 600 de termeni de bază din domeniul informaticii. Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, dicţionarul propriu-zis, bibliografie selectivă şi anexe în limbile componente, ce cuprind „comenzile în limbajele Fox Pro 2.0, Turbo Pascal 7.0 şi Word 97" (*Prefaţă*, p. 6); nu conţine indexuri. Termenul în limba

[1] Ana Hulea, E. Rădulescu, Vera Bontea, *Dicţionar de termeni populari, tehnici şi ştiinţifici în fitopatologie*, Editura Ceres, Bucureşti, 1983.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

română este însoțit de termeni corespondenți în cele două limbi străine. V. celelalte ediții ([1]2001, [3]2005).

Referințe: BRL, 42, 1999, nr. 791.

G.M.

Ambrus Csata, *Dicționar poliglot minimal aplicat: română, engleză, franceză, rusă, germană, maghiară. Secretul învățării rapide*, Ediția a 2-a, Europrint, Miercurea Ciuc, 1998, ISBN 973-0-00520-6, 415 p.

Dicționarul, ajuns la a doua ediție, prezintă câteva deosebiri față de prima ediție. Lipsește bibliografia, în schimb este introdusă o listă de nume de continente, țări și persoane, ceea ce îi conferă un caracter enciclopedic. V. celelate ediții ([1]1997, [3]1999, [5]2002, [6]2003).

A.P.

Valentin Donisă, Ioan Donisă, *Dicționar explicativ de Teledetecție și Sisteme Informaționale Geografice cu termeni corespondenți în limbile engleză și franceză*, Junimea, Iași, 1998, ISBN 973-37-0387-7, 434 p.

Dicționarul, redactat în trei limbi (română, engleză și franceză), conține 2400 de intrări din domeniile: geografie, teledetecție și informatică. Se adresează specialiștilor din domeniu și studenților (pentru aceștia din urmă se oferă explicații detaliate în corpul articolelor). Lucrarea cuprinde: *Cuvânt înainte*, dicționarul propriu-zis, *Indexul termenilor în limba engleză*, *Indexul termenilor în limba franceză* și *Bibliografie*. Autorii subliniază în *Cuvânt înainte* necesitatea alcătuirii unui dicționar explicativ pentru teledetecție și sisteme informaționale geografice, domenii aflate în curs de integrare. Includerea termenilor echivalenți pentru engleză și franceză este motivată de dezvoltarea celor două domenii în Statele Unite ale Americii, Franța și Canada. Intrările sunt organizate alfabetic, pe două coloane, iar articolele cuprind: termen în română, definiție în română, termeni corespondenți în limbile engleză și franceză (enumerați pe orizontală, fără specificarea limbii). Stabilirea inventarului lexical are la bază următoarele criterii: gradul de utilizare a termenilor din engleza britanică, utilizarea termenilor din engleza americană (neologisme sau cuvinte compuse ale denumirilor oficiale de instituții), introducerea și explicarea acronimelor. Bibliografia dicționarului include 83 de surse bibliografice: 12 site-uri și 71 de titluri din diverse domenii: matematică, mecanică, astronomie, geodezie, fotogammetrie, cartografie.

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ana Maria Gal, Georgeta Felicia Teodorescu, *Dicţionar gastronomic român-francez-german-englez*, Editura Petcom, Sibiu, [1998], 271 p.

Dicţionarul în patru limbi (română, franceză, germană şi engleză) este destinat profesioniştilor şi specialiştilor din domeniul gastronomiei. Conţine aproximativ 3500 de termeni „consacraţi în bucătăria românească pentru a denumi materii prime, preparate, însuşirile şi modul lor de preparare, băuturi, precum şi termeni preluaţi din bucătăria internaţională, adaptaţi sau utilizaţi ca atare în gastronomia românească" (*ibid.*, p. 3). Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, dicţionarul propriu-zis, *Deutsches Register*, *Index français*, *English Index* şi *Bibliografie*. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine (cu explicaţii scurte, referitoare la caracteristici şi compoziţie).

Referinţe: BRL, 41, 1998, nr. 729.

G.M.

Gheorghe Lupaşcu, Mihai Parichi, Niculae Florea, *Dicţionar de ştiinţa şi ecologia solului, Român, Francez, Englez* (*Dictionary of Soil Science and Ecology, Romanian, French, English*), Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 1998, ISBN 973-9312-36-5, 394 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, franceză şi engleză), cuprinde termeni din domeniile ştiinţa şi ecologia solului, subdomeniile: pedologie, mineralogie, fizică, chimie, biologie, morfologie şi micromorfologie, sistematică, bonitare, tehnologie, ameliorare, cartare soluri, geologie, geografie fizică, geomorfologie, hidrologie, climatologie, biogeografie şi pedogeografie. Se adresează studenţilor, cadrelor didactice, cercetătorilor din domeniile menţionate, constituind cel mai actualizat dicţionar românesc de acest gen. Demersul lexicografic are la bază necesitatea elaborării unui dicţionar care să cuprindă atât termenii de specialitate mai vechi, cât şi noile terminologii din domeniile respective. Lucrarea are următoarea structură: *Prefaţă*, *Abrevieri şi acronime*, *Termeni* şi *Bibliografie*. Intrările sunt enumerate în ordine alfabetică, iar articolele sunt organizate astfel: termen în română, definiţie în română, termeni corespondenţi în celelalte limbi. Intrările sunt însoţite de informaţii privind sfera de circulaţie (ex.: *abiogen*, *abiotic*). Lucrarea este realizată pe baza unei bibliografii care însumează douăzeci şi cinci de titluri.

M.M.

Kornélia Majdik, Mioara Butan, *Dicţionar de termeni chimici: română, maghiară, engleză, germană, franceză*, Editura Pro Tehnic, Cluj – Kolozsvár, 1998, ISBN 973-0-00609-1, 229 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul în cinci limbi (română, maghiară, engleză, germană şi franceză) conţine aproximativ 2000 de termeni din toate ramurile chimiei: chimie anorganică şi analitică, chimie organică şi macromoleculară, chimie fizică, biochimie şi tehnologie chimică. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte / Előszó*, *Prefaţa editurii / A kiadó előszava*, *Prefaţa autorilor / A szerzők előszava*, dicţionar român-maghiar-englez-german-francez, dicţionar magyar-román-angol-német-francia, dicţionar english-romanian-hungarian-german-french şi *Cuprins*; nu conţine index. Termenii sunt distribuiţi pe cinci coloane.

G.M.

Alexandru Manoliu, Nicolae Barabaş, *Dicţionar micologic în şase limbi: română, latină, franceză, engleză, germană, rusă*, [Complexul muzeal de Ştiinţele naturii, Studii şi comunicări, 1998, Biologie vegetală (16)], Editura Ion Borcea, Bacău, 1998, ISBN 973-98455-4-1, 437 p.

Dicţionarul, redactat în şase limbi (română, latină, franceză, engleză, germană şi rusă), conţine 4512 termeni şi locuţiuni din domeniul micologiei: 3179 de termeni referitori la ciuperci (morfologie, anatomie, fiziologie, tehnologia microscopică, ecologie), 1237 de termeni referitori la boli produse de ciuperci plantelor de cultură, 96 de denumiri ale speciilor de ciuperci comestibile şi otrăvitoare. Inventarul lexical este preluat din dicţionarele botanice anterioare (inclusiv *Dicţionarul botanic poliglot* publicat de Coloman Váczy în 1980), precum şi din studiile prof. Mihai Toma, fondator al Societăţii Micologice din România. Dezvoltarea domeniului este favorizată de faptul că micologia (ramură a biologiei care se ocupă cu studiul ciupercilor) studiază organisme implicate în ramuri majore ale producţiei şi ale ştiinţei. Autorii semnalează în *Prefaţă* absenţa unui dicţionar poliglot de acest gen, dicţionarele existente, uni- sau bilingve, cuprinzând un număr redus de termeni de specialitate. Scopul declarat al lucrării este facilitarea traducerii textelor ştiinţifice de către specialişti. Lucrarea este structurată astfel: *Prefaţă*, dicţionarul propriu-zis, *Bibliografie*, *Index latinus*, *Index français*, *English Index*, *Deutscher Index* şi *Index rus*. Intrările sunt enumerate pe două coloane, iar articolele au următoarea structură: număr de ordine, termen în română, termeni corespondenţi în celelalte cinci limbi. Sunt indicate sinonime, iar sensurile multiple ale unui termen sunt diferenţiate numeric. Dicţionarul este însoţit de indexuri pentru fiecare dintre limbile componente, în care termenii străini sunt urmaţi de indicele corespunzător termenului românesc. Bibliografia lucrării însumează 97 de titluri, printre acestea şi Nikolai Pume *et al.*, *Dicţionarul agricol în opt limbi* (1970).

M.M.

Mioara Mincu, Letiţia Morariu, Rodica Radu, Roxana Maria Albu, Monica Petrescu, *Dicţionar de termeni medicali: român-englez-francez-german*,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

[Colecţia de manuale şcolare coordonate de dr. Mioara Mincu, director al Şcolii Sanitare Postliceale „Carol Davila"], Corint, Bucureşti, 1998, ISBN 973-9413-15-3, 183 p.

Dicţionarul, elaborat de un colectiv de cadre medicale, doctori şi asistente, şi redactat în patru limbi (română, engleză, franceză şi germană), conţine termeni din domeniul medicinei. Lucrarea include: *Cuprins*, *Prefaţă*, *Dicţionar explicativ de termeni medicali*, *Dicţionar de termeni medicali român-englez-francez-german* şi trei anexe (*Nevoile fundamentale ale pacienţilor*, *Rădăcini-prefixe-sufixe* şi *Abrevieri uzuale*). În *Prefaţă* este subliniată contribuţia ambasadorilor din Germania, Franţa şi Anglia, care au pus la dispoziţia autorilor material bibliografic. Intrările sunt enumerate pe orizontală, iar articolele cuprind: termen în română, urmat de termeni corespondenţi în limbile străine (cu indicarea relaţiilor de sinonimie acolo unde este cazul).

Referinţe: BRL, 41, 1998, nr. 766.

M.M.

Tudorel Orban, *Dictionary of terms used în seismic exploration / Dicţionar de termeni utilizaţi în explorarea seismică / Dictionnaire de termes utilisés dans l'exploration seismique: English-Romanian-French / Français-Roumain-Anglais / Român-Francez-Englez*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 1998, ISBN 973-575-211-5, 94 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, franceză şi engleză), cuprinde peste 3800 de termeni din domeniul explorării seismice. Fiecare limbă are o secţiune proprie, în care are statut de limbă de bază. Astfel, lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă*, *Dictionary of terms used in seismic exploration: English-Romanian-French*, *Dictionnaire de termes utilisés dans l'exploration seismique: Français-Roumain-Anglais*, *Dicţionar de termeni utilizaţi în explorarea seismică: Român-Francez-Englez*, *Abrevieri prezente în literatura seismică de specialitate de limba engleză* şi *Bibliografie*. Articolele sunt organizate alfabetic, în cadrul unui tabel cu trei coloane, în cadrul căruia termenul este urmat de termeni corespondenţi în celelalte două limbi.

Referinţe: BRL, 41, 1998, nr. 781.

O.Z.

Cornel Păunescu, Cornel Dina, *Lexic de termeni în limbile engleză, franceză, română din domeniul geoştiinţelor*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 1998, ISBN 973-575-213-1, 132 p. [*Lexicon de termeni aparţinând geoştiinţelor în limbile engleză şi franceză*, editat în Franţa, la Şcoala Naţională de Ştiinţe Geometrice].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul reprezintă varianta trilingvă a unui dicţionar bilingv, la care autorii au avut acces după participarea la Simpozionul Interdisciplinar *„Atlantic Institute Think Tank V"* (v. *Cuvânt înainte*). Dicţionarul cuprinde aproximativ 6400 de termeni şi sintagme din domeniul geoştiinţelor, în trei limbi (engleză, franceză şi română). Lucrarea conţine *Cuvânt înainte* şi dicţionarul propriu-zis; nu prezintă index. Articolele sunt organizate alfabetic, în cadrul unui tabel cu trei coloane, termenul în limba engleză fiind urmat de termeni corespondenţi în celelalte două limbi.

Referinţe: BRL, 42, 1999, nr. 892.

O.Z.

Gabriela Stănciulescu, Nicolae Lupu, Gabriela Ţigu, *Dicţionar poliglot explicativ de termeni utilizaţi în turism*, All Educational, Bucureşti, 1998, ISBN 973-9337-73-2, 327 p.

Dicţionarul, redactat în şase limbi (română, engleză, franceză, germană, italiană şi spaniolă), conţine 1400 de termeni şi expresii din domeniul turismului. Se adresează persoanelor implicate în domeniul turismului internaţional. Lucrarea este organizată astfel: *Contribuţia autorilor la definirea termenilor*, *Lista studenţilor colaboratori* (în număr de 98), *Nota autorilor*, *Expresii şi termeni*, *Indexuri în limbile engleză, franceză, germană, italiană, spaniolă*, *Anexe* şi *Bibliografie*. *Nota autorilor* cuprinde informaţii cu privire la structura cărţii, rolul acesteia şi indicaţii de redactare şi de căutare a termenilor. Articolele au următoarea structură: termen în română, termeni corespondenţi în limbile străine componente (cu indicarea acestora prin simboluri) şi definiţia termenului în română. Cele cinci indexuri sunt structurate pe două coloane şi cuprind termenii urmaţi de numărul paginii la care pot fi identificaţi. Dicţionarul este însoţit de douăzeci şi trei de anexe cu informaţii utile din turism, statistici, simboluri, organizaţii şi lanţuri hoteliere. Bibliografia lucrării însumează 40 de cărţi, din bibliografia română şi străină, şi 14 reviste de specialitate. Lucrarea constituie primul dicţionar poliglot explicativ de termeni utilizaţi în turism, fiind o ediţie îngrijită, bine organizată şi structurată.

Referinţe: Daniel Stavariu, Victor M. Ionescu, *Dicţionarul poliglot de termeni utilizaţi în turism*, în „Curentul", 2, nr. 292, 16 dec. 1998, p. 17; BRL, 41, 1998, nr. 813; Mariana Vlas, *Terminologia în domeniul turismului. Istoric şi aplicativitate*, în Doina Butiurcă *et al.* (eds.), *Terminology and translation studies. Plurilingual terminology în the context of European Intercultural Dialogue*, Editura Scientia, Cluj-Napoca, 2011, p. 110.

M.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 1). Detectarea şi măsurarea radiaţiilor ionizante: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 1999, ISBN 973-27-0748-8, 973-27-0747-X, 973-99296-7-2, 165 p. [C.T.Ş.E.].

Dicţionarul deschide seria *Dicţionarelor explicative pentru ştiinţele exacte*, general cunoscute sub sigla DEX-ŞE, serie elaborată de C.T.Ş.E., începând din 1997, la iniţiativa Academiei Române. Este redactat în trei limbi (română, engleză şi franceză) şi conţine aproximativ 1400 de termeni din domeniul electrotehnicii, subdomeniul detectării şi măsurării radiaţiilor ionizante. Relaţiile dintre concepte sunt stabilite „conform unei ierarhizări, având la bază tezaurizarea terminologiei din domeniul respectiv" (*Introducere*, p. IX). Atât la elaborarea definiţiilor, cât şi la stabilirea termenilor echivalenţi în limbile străine „s-au consultat cele mai reprezentative şi mai recente documentaţii elaborate de foruri sau organizaţii internaţionale competente în respectivele domenii" (*ibid.*). Definiţiile conceptelor sunt „fie preluate şi eventual prelucrate direct din sursele româneşti, fie preluate, eventual prelucrate şi traduse din publicaţiile C.E.I." (*Indicaţii de utilizare*, p. X). Lucrarea cuprinde: *Prefaţă*, *Introducere*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român* şi *Index francez-român*. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine şi de o definiţie în limba română.

G.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 2). Încercări generale şi fiabilitate: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 1999, ISBN 973-27-0749-6, 973-27-0747-X, 973-99296-8-0, 85 p. [C.T.Ş.E.].**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) conţine peste 700 de termeni din domeniul electrotehnicii, subdomeniul încercărilor generale şi fiabilităţii. Relaţiile dintre concepte, elaborarea definiţiilor şi stabilirea termenilor echivalenţi în limbile străine urmează principiile şi structura aplicate în primul volum al seriei de electrotehnică (ELTH 1).

Referinţe: BRL, 42, 1999, nr. 950.

G.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energie nucleară (EN 1). Terminologie generală: român-englez-francez*, Autori: prof. univ. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. S.N. Râpeanu, drd. fiz. Olivia Comşa (coordonatori pentru domeniul energie nucleară), [Elaborare: drd. fiz. Olivia Comşa, ing. Mircea-Valentin Paraschiva, ing. Claudia Stoianov, Verificare: ing. Constantin Mingiuc, ing. Adrian Panait, dr. ing. Constantin Popescu, Recenzie: prof. dr. Voicu Grecu, prof. dr. S.N. Râpeanu], Editura**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 1999, ISBN 973-27-0745-3, 973-27-0744-5, 973-99296-6-4, 95 p. [Editat de C.T.Ş.E. a Academiei Române, în colaborare cu TermRom şi A.G.I.R.].

Dicţionarul este primul din seria celor zece dicţionare prevăzute pentru domeniul energiei nucleare. Este redactat în trei limbi (română, engleză şi franceză) şi cuprinde cca 1000 de termeni şi expresii de specialitate din domeniul energiei nucleare, subdomeniile: energetică nucleară, ciclul combustibilului nuclear, deşeuri radioactive, securitate nucleară, radioprotecţie şi dozimetrie, reactori nucleari, garanţii nucleare, ştiinţe şi tehnici nucleare, drept şi reglementări. Lucrarea este structurată astfel: *Introducere* (textul, semnat de acad. Eugen Simion, prefaţează toate dicţionarele din serie), *Indicaţii de utilizare*, *Lista de sigle şi abrevieri*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* şi *Bibliografie*. Intrările, vizând termeni şi expresii de specialitate, precum şi acronime, sunt ordonate alfabetic, iar articolele cuprind: termen în română, termeni corespondenţi în limbile engleză şi franceză, definiţie în română. Pentru termenii care înregistrează accepţiuni multiple, acestea sunt semnalate grafic printr-un exponent numeric ataşat termenului în română. Coordonatorii lucrării menţionează în *Introducere* scopul demersului editorial: definirea riguroasă, într-un limbaj accesibil, atât a noţiunilor abstracte, cât şi a expresiilor uzuale din domeniul energiei nucleare. Bibliografia lucrării înregistrează douăzeci şi nouă de intrări: documente şi publicaţii ale organismelor internaţionale specializate, dar şi standarde româneşti în vigoare.

Referinţe: BRL, 42, 1999, nr. 951.

M.M.

A. Brânduş, A. Grozavu, V. Efros, V. Chiriţă, *Dicţionar de termeni fizico-geografici cu termeni corespondenţi în limbile engleză, franceză, germană*, Editura Fundaţiei Chemarea, Iaşi, 1999, ISBN 973-9237-49-5, 438 p.

Dicţionarul cuprinde aproximativ 2570 de termeni din domeniul geografiei fizice, în patru limbi (română, engleză, franceză şi germană). Lucrarea este formată din: *Prefaţă*, *Abrevieri*, *Corpul dicţionarului*, *Bibliografie*, *Index de termeni în limba engleză*, *Index de termeni în limba franceză* şi *Index de termeni în limba germană*. Articolele sunt enumerate alfabetic pe două coloane. Termenul în limba română este urmat de o definiţie în aceeaşi limbă şi de corespondenţii săi străini. Indexurile sunt organizate alfabetic, pe două coloane, termenul în limba străină fiind urmat de numărul paginii la care poate fi găsit termenul în corpul dicţionarului.

O.Z.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Liviu Zsolt Briota, *Dicţionar economic român-englez-maghiar / Román-angol-magyar közgazdasági szótár*, Ediţia I, Editura Charta, Sfântu-Gheorghe, 1999, ISBN 973-99152-6-4, 185 p.

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi maghiară) cuprinde 1300 de termeni din domeniul economiei. Se adresează economiştilor şi studenţilor de la economie. Lucrarea are ca scop indicarea corespondenţilor în engleză şi maghiară pentru termenii români de specialitate, fiind structurată astfel: *Cuprins*, *Prefaţă*, *Dicţionar*, *Indice de termeni în limba engleză*, *Indice de termeni în limba maghiară* şi *Bibliografie*. Intrările sunt organizate tabelar, câte o coloană pentru fiecare dintre cele trei limbi, iar articolele cuprind: număr de ordine, termen în limba română, urmat de termeni corespondenţi în celelalte limbi. Indicele este organizat alfabetic, pe trei coloane distincte, cu precizarea indicativului numeric. Bibliografia dicţionarului însumează douăzeci şi trei de titluri, printre acestea şi două dicţionare poliglote (Ileana Constantinescu *et al.*, *Mic dicţionar român-englez-francez pentru domeniul afacerilor*, 1993; Maria Mihalciuc *et al.*, *Dicţionar poliglot explicativ. 1000 termeni uzuali în economia de piaţă*, 1996). V. ediţia a doua ([2]2001).

Referinţe: BRL, 42, 1999, nr. 769.

M.M.

Vasile Chira, *Dicţionar poliglot explicativ de cardiologie*, Editura Medicală Universitară „Iuliu Haţieganu", Cluj-Napoca, 1999, ISBN 973-98636-5-7, 154 p. [Consultanţi limbi străine: Adina Munteanu, Marie-Jeanne Chira].

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, franceză şi engleză), conţine cei mai utilizaţi 250 de termeni (şi sintagme) româneşti din domeniul cardiologiei. Apariţia dicţionarului este motivată de lipsa unor termeni româneşti de cardiologie şi de traducerile inexacte ale celor străini. Lucrarea este structurată în două părţi: corpul dicţionarului şi trei indexuri, precedate de un *Cuvânt înainte* şi urmate de o *Bibliografie* (de numai patru titluri). Dicţionarul propriu-zis este întabelat, organizat pe trei coloane, câte una pentru fiecare limbă, cu indicarea acesteia în cap de coloană. Articolul în limba română, alcătuit din termen în limba română şi din definiţie, este pus în relaţie cu articolele, la fel structurate, în cele două limbi străine. Fiecare dintre indexurile alfabetice (inclusiv în limba română) conţine termenul şi pagina corespunzătoare din dicţionar.

A.P.

Ambrus Csata, *Dicţionar poliglot minimal aplicat: română, engleză, franceză, germană, rusă, spaniolă, italiană, maghiară. Secretul învăţării rapide*, Ediţia a 3-a, Csata, Gheorgheni, 1999, ISBN 973-0-00520-6, 536 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul, ajuns la a treia ediţie, este redactat în opt limbi (română, engleză, franceză, germană, rusă, spaniolă, italiană şi maghiară). Faţă de ediţiile anterioare include (alte) două limbi romanice: spaniolă şi italiană. V. celelate ediţii ([1]1997, [2]1998, [5]2002, [6]2003).

A.P.

Roland Doron, *Dicţionar de psihologie*, Traducere din franceză: Natalia Cernăuţeanu, Georgeta Dan-Spânoiu, Ovidiu Dan, Sabina Drăgoi, Dana Florean, Liliana-Carmen Luchian, George Neacşu, Doina-Ştefania Săucan, Coordonare lexicografică: Antoaneta Iordache, Humanitas, Bucureşti, 1999, ISBN 973-28-0821-7, 886 p. [Roland Doron, Françoise Parot (dir.), *Dictionnaire de psychologie*, Comitetul de redacţie: Didier Anzieu, Jean-Paul Bronckart, Michel le Moal, Claude Lévy-Leboyer, Marc Richelle, Daniel Widlöcher, Presses Universitaires de France, Paris, 1991].

Dicţionarul constituie traducerea în română a unui dicţionar francez de psihologie şi se adresează psihologilor, dar şi publicului larg, interesat de psihologie. Are ca scop furnizarea de definiţii concise pentru terminologia de specialitate din domeniu. Lucrarea are următoarea structură: *Notă asupra traducerii*, *Cuvânt înainte*, *Autorii*, *Dicţionar* şi *Glosar multilingv*. Articolele, semnate cu iniţialele traducătorului, se succed în ordine alfabetică, fiind dispuse pe două coloane şi cuprinzând termenii şi semnificaţia acestora în limba română. Glosarul final are caracter multilingv şi redă traducerile intrărilor din dicţionar în şase limbi (franceză, germană, engleză, spaniolă, italiană şi portugheză), servind la înţelegerea termenilor traduşi în română, dar care nu sunt în totalitate echivalenţii celor din franceză. Glosarul este ordonat alfabetic şi cuprinde: termen în română, urmat de corespondenţii în celelalte şase limbi. Intrările, care reiau acelaşi termen în cele şase limbi, nu apar în glosar. V. celelalte ediţii ([2]2006, [3]2007).

Referinţe: BRL, 42, 1999, nr. 946.

M.M.

Jürgen Fischer (ed.), *Wörterverzeichnis Wirtschaftsdeutsch für Fortgeschrittene. Deutsch-Rumänisch-Amerik. English / Listă de cuvinte. Limba germană în domeniul economic pentru avansaţi. Germană-română-engleză americană*, Traducere în limba română: Lavinia Guştere, Mirton, Temeswar [Timişoara], 1999, ISBN 973-578-935-3, 134 p. [Editată cu sprijinul Formului Democrat al Germanilor din Banat].

Lista, redactată în trei limbi (germană, română şi engleză americană), conţine aproximativ 3000 de intrări în limba germană, termeni din domeniul economic. Se adresează vorbitorilor de limba germană care vor să-şi îmbunătăţească cu-

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

noştinţele în domeniul economic. Lucrarea este alcătuită din: *Inhaltsverzeichnis / Cuprins*, *Vorwort / Prefaţă*, *Wörterverzeichnis Deutsch-Rumänisch-Amerik. English / Listă de cuvinte: germană-română-engleză americană* şi *Redewendungen / Expresii*. Dicţionarul propriu-zis este organizat pe trei coloane, corespunzătoare listelor limbilor componente; nu prezintă indexuri. Termenul în limba germană, căruia i se indică, după caz, articolul la substantive, reflexivul la verbe sau al doilea component la compuse, este pus în relaţie cu termeni corespondenţi din celelalte două limbi. O listă limitată de expresii, organizată pe două coloane: expresia germană, pe de o parte, şi traducerile, uneori dificil de găsit, în română şi engleză, pe de altă parte, încheie lucrarea.

Referinţe: BRL, 42, 1999, nr. 973.

A.P.

Florin D. Frone, *Dicţionar de marketing: francez, englez, român*, Editura Oscar Print, Bucureşti, 1999, ISBN 973-9264-73-5, 297 p.

Dicţionarul, elaborat de conf. univ. dr. Florin Frone de la Universitatea de Ştiinţe Agronomice şi Medicină Veterinară din Bucureşti şi redactat în trei limbi (franceză, engleză şi română), conţine peste 1200 de termeni uzuali din domeniile: marketing (publicitate, promovare, relaţii publice, studii de piaţă etc.), tehnici comerciale, media, negocieri, informatică de afaceri, e-business ş.a. Include o „selecţie de noţiuni de bază din jargonul economic internaţional – adaptate, pe cât posibil, realităţilor româneşti şi care ţin seama de explozia tehnologiei informaţionale actuale" (*În loc de prefaţă*, p. 9). Lucrarea este organizată astfel: *Precizări*, *În loc de prefaţă*, dicţionarul propriu-zis, *Anexe* (*Elementele principale ale unui audit de marketing*, *Curba ciclului de viaţă a produsului*, *Conotaţii pozitive şi negative ale unor culori*, *Mixul promoţional al firmei*, *Sistemul de relaţii publice al întreprinderii*, *Etapele elaborării unei strategii publicitare*, *Etapele principale ale unei planificări de marketing*, *Structura forţei de vânzare*) şi *Bibliografie*; nu conţine indexuri. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine şi de o definiţie în limba română.

G.M.

Aurelia Grigoriu, Rodica Bidalach, Magda Cernat (coord.), *Dicţionar tehnic textil poliglot: englez-german-francez-italian-român*, 2 vol., Editura Certex, Bucureşti, 1999, ISBN 973-96605-1-7, Vol. I: 805 p., Vol. II: 496 p. [Institutul Naţional de Cercetare Dezvoltare pentru Textile-Pielărie Bucureşti, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi" Iaşi; sprijin financiar de la Uniunea Europeană şi Universitatea din Gent, Belgia, prin proiectul INCO-COPERNICUS ERBIC 15 CT 960723].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicționarul este realizat de un colectiv numeros, alcătuit din specialiști, cunoscători ai limbilor străine și ai domeniului textil, și de filologi cu activitate în învățământul superior tehnic. Este redactat în cinci limbi (engleză, germană, franceză, italiană, română) și conține 17975 intrări (numerotate) în limba engleză, termeni și sintagme tehnice din domeniul textilelor. Caracterul internațional al industriei textile, precum și dinamica terminologiei, determinată de apariția de noi materii prime, tehnologii, utilaje, chimicale etc., justifică elaborarea unui astfel de dicționar. Selecția termenilor se bazează pe criteriul frecvenței și pe criteriul acoperirii, pe cât posibil, a întregului domeniu textil. Se adresează inginerilor, tehnicienilor, personalului din serviciile de documentare, din bibliotecile tehnice și din serviciile de traduceri ale editurilor, oamenilor de știință, cercetătorilor, creatorilor de produse, cadrelor didactice, studenților, persoanelor care consultă lucrări științifice și tehnice în limbi străine din domeniul textil. Lucrarea este formată din două volume. Volumul I cuprinde: *Prefață*, *Modul de folosire a dicționarului*, *Foreword*, *How to consult the Polyglot Textile Technical Dictionary*, dicționarul propriu-zis, *Bibliografie*, *Mulțumiri* (proiect). Volumul II, cu subtitlul *Chei de utilizare*, conține: *Inhalt-Sommaire-Sommario-Cuprins*, *Deutscher Index*, *Index français*, *Index italiano* și *Index român*. Dicționarul propriu-zis este organizat pe trei coloane. Articolul de dicționar este constituit din: termenul în limba engleză, precedat de număr de ordine, și urmat de termeni corespondenți, dispuși unii sub alții. Cu excepția limbilor engleză și română, pentru corespondenții din celelalte limbi se indică genul la substantive și particula specifică infinitivului la verbe. În cele patru indexuri, termenii, aranjați alfabetic și însoțiți de numărul de ordine al termenului englez, sunt dispuși pe trei coloane. Bibliografia conține 61 de titluri: dicționare de diverse tipuri, glosare, tezaure românești și străine, inclusiv: *Dicționarul tehnic poliglot*, publicat de Marin Constantin (1967). V. ediția a doua (^{2}2004).

A.P.

Viorel Marinescu (coord.), Rodica Hrin, Mihaela Tomescu, Mircea Hrin, Laurian Anania, *Dicționar informatic trilingv: englez, francez, român*, Editura All, București, 1999, ISBN 973-9431-95-x, 392 p.

Dicționarul, redactat în trei limbi (engleză, franceză și română), conține peste 2500 de termeni standard din domeniul informaticii, mai precis din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC). Se adresează experților din domeniul TIC și utilizatorilor acestor tehnologii. Lucrarea are o structură tripartită: Partea 1. *Dicționarul englez-francez-român*, Partea a 2-a. *Dicționarul francez-englez-român* și Partea a 3-a. *Dicționarul român-englez-francez*. Fiecare dintre cele trei părți este organizată pe patru coloane: prima coloană cuprinde termenul de referință într-una din următoarele limbi: engleză (partea întâi), franceză (partea a 2-a), română (partea a 3-a), următoarele două coloane conțin

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

corespondenţii în celelalte două limbi, iar coloana a patra include numărul documentului standard de referinţă în care se află definiţia termenului. În acest sens, *Prefaţa* dicţionarului include un tabel cu standardele la care se fac trimiteri în dicţionar prin numărul lor de identificare. Intrările sunt ordonate după criteriul alfabetic al limbii de bază, fiind dispuse tabelar. Pentru unele intrări sunt indicate standarde multiple în care termenii respectivi sunt definiţi. Dicţionarul include două anexe: Anexa 1 conţine un glosar cu 27 de termeni larg utilizaţi în domeniu; Anexa 2 conţine o listă de abrevieri selectate din standardele de specialitate şi din literatura ştiinţifică. În cazul termenilor pentru care nu există un corespondent în română, autorii preiau termenul folosit de specialiştii din domeniu.

M.M.

Dan Munteanu, *Dicţionar poliglot al speciilor de păsări din România*, Ediţia a 2-a, Societatea Ornitologică Română, Cluj-Napoca, 1999, 57 p. [Seria Publicaţiile Societăţii Ornitologice Române, nr. 6].

Lucrarea reprezintă cea de-a doua ediţie a dicţionarului de ornitologie. V. Celelalte ediţii ([1]1992, [3]2001).

M.M.

Sanda Odiaţiu, Mihaela Bora, Liana Maria Dinu, Vasile Popescu (trad.), *Tezaur multilingv al termenilor de mediu*, [f.e.], Bucureşti, 1999, 1 + V + 162 p. [Produs al Reţelei globale INFOTERRA-UNEP, pentru schimbul de informaţii în domeniul mediului UNEP, Programul Naţiunilor Unite pentru Mediu, Varianta în limba română elaborată de Fundaţia INFOTERRA România, Ediţia a IV-a, mai 1997].

Tezaurul cuprinde termeni în limba română din domeniul mediului. Are la bază un vocabular cu termeni-cheie elaborat în cadrul Programului Naţiunilor Unite pentru Mediu, tradus în foarte multe limbi, printre care: chineză, franceză, italiană, hindi, japoneză, portugheză, rusă şi spaniolă, fiind consultat în peste 170 de ţări. Publicul ţintă este format din bibliotecari, documentarişti, programatori, traducători şi specialişti în informaţia de mediu. Din acest motiv, tezaurul este organizat pe baza unor indicatori numerici şi cuprinde termeni numiţi „descriptori", organizaţi ierarhic (categorie, subcategorie, descriptor de bază, UP: sinonim, indică un termen non-descriptor, sinonim al descriptorului, TG: termen generic, TS: termen subordonat, TR: termen asociat). Lucrarea reprezintă varianta tezaurului tradusă în limba română şi este formată din: *Cuvânt înainte*, *Introducere*, *Sumarul categoriilor şi subcategoriilor*, *Lista termenilor după numărul lor de cod*, *Lista termenilor după categoria în care se încadrează*, *Lista alfabetică a termenilor* şi *CCC – Cuvinte cheie în context*. În penultimul capitol,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

termenii sunt enumerați în funcție de indicatorii numerici specifici domeniului. Termenul, care constituie intrarea, este urmat, în funcție de specificul său, de: termen generic, termen subordonat, termen asociat și termen sinonim, toți în limba română.

O.Z.

Gyorgyos Pappas, *Mic dicționar uzual român-englez-grec*, în *Ghid de conversație român-grec. Mic dicționar uzual român-englez-grec* (143 p.), Editura Senaget, [f.l.], 1999, ISBN 973-98771-4-1, p. 91-143.

Dicționarul în trei limbi (română, engleză și greacă) conține aproximativ 1500 de intrări, selectate la nivelul vocabularului general. Lucrarea este organizată astfel: *Cuprins*, *Prefață*, *Grecia Turistică*, *Alfabetul grec*, *Elemente uzuale de gramatică greacă* (articolul, substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, adverbul, verbul – conjugarea verbelor), *Ghid de conversație român-grec* și *Mic dicționar uzual român-englez-grec* și „oferă posibilitatea adresării și în limba engleză, facilitând interlocutorului înțelegerea diferitelor sensuri" (*Prefață*, p. 5).

G.M.

Gyorgyos Pappas, *Dicționar român-englez-grec*, Editura Senaget, [f.l.], 1999, ISBN 973-98771-6-8, 207 p.

Dicționarul în trei limbi (română, engleză și greacă) conține aproximativ 5000 de intrări, selectate la nivelul vocabularului general. Lucrarea este organizată astfel: *Prefață*, *Alfabetul grec*, *Elemente uzuale de gramatică greacă* (articolul, substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, adverbul, verbul – conjugarea verbelor), *Abrevieri* și lista de termeni. Dicționarul reprezintă „un real ajutor în descoperirea limbii grecești" (*Prefață*, p. 5).

Referințe: BRL, 42, 1999, nr. 888.

G.M.

Mircea Tămaș, *Dicționar poliglot de plante medicinale*, Ediția a II-a, Tipografia U.M.F. Cluj-Napoca, 1999, 81 p. [U.M.F. „Iuliu Haţieganu" Cluj-Napoca, Facultatea de Farmacie, Catedra de Botanică Farmaceutică].

Dicționarul, redactat de profesorul Mircea Tămaș, cuprinde 390 de nume de plante medicinale, în șapte limbi (latină, română, franceză, germană, engleză, rusă și greacă). Lucrarea este organizată astfel: *Prefață*, corpul dicționarului și un index al denumirilor în limbile componente. Intrările sunt organizate alfabetic, sub forma unui tabel așezat pe două pagini. Intrarea, reprezentată de denumirea științifică a plantei, precedată de un număr de ordine, este urmată de corespondențele sale „populare" în celelalte limbi. Indicele este organizat

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

alfabetic, în funcţie de fiecare limbă în parte, respectându-se ordinea din corpul dicţionarului. V. ediţia întâi ([1]1982).

Referinţe: BRL, 42, 1999, nr. 930.

O.Z.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 4). Tehnologia informaţiei: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Aureliu Panaitescu, Florin Teodor Tănăsescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2000, ISBN 973-27-0799-2, 973-27-0747-X, 973-8130-27-1, 260 p. [C.T.Ş.E.].**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) conţine aproximativ 3000 de termeni din domeniul electrotehnicii, subdomeniul tehnologiei informaţiei. Relaţiile dintre concepte, elaborarea definiţiilor şi stabilirea termenilor echivalenţi în limbile străine urmează principiile şi structura aplicate în primul volum al seriei de electrotehnică (ELTH 1). Volumul conţine şi *Surse bibliografice*.

Referinţe: BRL, 43, 2000, nr. 738; BRL, 47, 2004, nr. 666.

G.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 5). Reactoare nucleare: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2000, ISBN 973-27-080-7, 973-27-0747-X, 973-8130-30-1, 136 p. [C.T.Ş.E., TermRom şi A.G.I.R.].**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) conţine aproximativ 1300 de termeni (1100 de concepte) din domeniul electrotehnicii, subdomeniul reactoarelor nucleare (mai precis, echipamentul şi funcţionarea centralelor nucleare). Relaţiile dintre concepte, elaborarea definiţiilor şi stabilirea termenilor echivalenţi în limbile străine urmează principiile şi structura aplicate în primul volum al seriei de electrotehnică (ELTH 1).

Referinţe: BRL, 43, 2000, nr. 739.

G.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 6). Transportul şi distribuţia energiei electrice: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2000, ISBN 973-27-0805-0, 973-27-0747-X, 973-8130-26-3, 146 p. [C.T.Ş.E., TermRom şi A.G.I.R.].**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicționarul în trei limbi (română, engleză și franceză) conține aproximativ 1300 de termeni din domeniul electrotehnicii, subdomeniile transportului și distribuției energiei electrice (linii aeriene și cabluri, stații electrice, izolatoare pentru sisteme electroenergetice, echipamente de conexiune și de comandă, protecția sistemelor electroenergetice, tarifarea energiei electrice, echipament cu curent purtător pe linii de energie). Relațiile dintre concepte, elaborarea definițiilor și stabilirea termenilor echivalenți în limbile străine urmează principiile și structura aplicate în primul volum al seriei de electrotehnică (ELTH 1).

Referințe: BRL, 43, 2000, nr. 740.

G.M.

*** ***Dicționar explicativ pentru științele exacte. Electrotehnică (ELTH 7). Electrobiologie și echipament medical: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., București, 2000, ISBN 973-27-0807-7, 973-27-0747-X, 973-8130-31-X, 270 p. [C.T.Ș.E., TermRom și A.G.I.R.].**

Dicționarul în trei limbi (română, engleză și franceză) conține aproximativ 3000 de termeni din domeniul electrotehnicii, subdomeniile electrobiologiei și echipamentului medical. Relațiile dintre concepte, elaborarea definițiilor și stabilirea termenilor echivalenți în limbile străine urmează principiile și structura aplicate în primul volum al seriei de electrotehnică (ELTH 1).

Referințe: BRL, 43, 2000, nr. 741.

G.M.

Olga Bălănescu, Nael Tawfiq, *Dicționar român-englez-arab*, Editura Ariadna '98, București, 2000, ISBN 973-99350-0-1, 287 p.

Dicționarul, redactat în trei limbi (română, engleză și arabă), conține aproximativ 7500 de cuvinte, sintagme și expresii românești, selectate la nivelul vocabularului general și definitorii pentru comunicarea dintre români și arabi. Se adresează studenților, oamenilor de afaceri și diplomaților români și arabi. Este un instrument necesar în contextul dezvoltării relațiilor de studiu și de afaceri, pe fondul unor mai vechi relații între cele două spații geografice și culturale. Lucrarea este alcătuită din: *Cuvânt înainte*, *Preface*, prefață în limba arabă, dicționarul propriu-zis, liste tematice cu cele mai uzuale câmpuri semantice (*Exprimarea timpului*, *Instituții și servicii publice, magazine*, *Familia*, *Corpul omenesc*, *Îmbrăcăminte*, *Culori*, localități și țări, numerale). Dicționarul este organizat pe trei coloane, câte una pentru fiecare limbă. Cuvintele-titlu în limba română, prezentate în cadrul familiilor lexicale din care fac parte, sunt puse în relație cu echivalentele arabe, prin mijlocirea celor din limba engleză (izolate în coloana din mijloc). Se indică categoriile gramaticale ale cuvintelor românești,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

formele flexionare şi de declinare şi, foarte rar, domeniul, când e vorba de cuvinte şi sintagme uzuale într-o anumită terminologie.

Referinţe: BRL, 44, 2001, nr. 526.

A.P.

Sorin-Ştefan Biriş, *Dicţionar tehnic poliglot de maşini şi instalaţii pentru agricultură şi industrie alimentară: român, englez, francez, german, maghiar*, Editura Printech, Bucureşti, 2000, ISBN 973-652-151-6, 209 p.

Dicţionarul în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi maghiară) cuprinde 2150 de termeni din domeniul maşinilor şi instalaţiilor pentru agricultură şi industrie alimentară. Fiecare domeniu de activitate se distinge printr-o terminologie specifică, fiind imperios necesară traducerea corectă a termenilor în sau din limbi de circulaţie internaţională. Dicţionarul vizează următoarele categorii de public: specialişti şi tehnicieni din cercetare-proiectare, producţie, comercializare prin import-export, exploatare şi întreţinere din domeniul avut în vedere; studenţi din învăţământul tehnic superior de profil. Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, *Cuprins*, *Instrucţiuni pentru utilizarea dicţionarului* (în cele cinci limbi componente), *Termeni tehnici în ordine alfabetică în limba română şi traducerea în celelalte patru limbi (engleză, franceză, germană, maghiară)*, indexurile, în cele patru limbi străine, şi *Bibliografie*. Intrările sunt organizate tabelar, cu indicarea limbii, iar articolele au următoarea structură: număr de ordine, termen în română, termeni corespondenţi în limbile dicţionarului. Indexurile sunt organizate pe cinci coloane şi cuprind termenii ordonaţi alfabetic, însoţiţi de litera iniţială şi numărul de ordine al termenului respectiv în română, corespunzător primei părţi a dicţionarului (ex.: indicativul pentru *plug* este P 122). Bibliografia lucrării cuprinde nouă titluri, vizând dicţionare explicative tehnice şi dicţionare bilingve.

Referinţe: BRL, 44, 2001, nr. 529.

M.M.

Lucian Ciobanu, *Dicţionar poliglot de inginerie electrică (engleză, franceză, germană, română, spaniolă, rusă) / Polyglot Dictionary of Electrical Engineering (English, French, German, Romanian, Spanish, Russian)*, Editura Speranţa, Iaşi, 2000, ISBN 973-96767-4-2, 439 p.

Dicţionarul în şase limbi (engleză, franceză, germană, română, spaniolă şi rusă), elaborat pe baza unei bibliografii moderne, conţine 6000 de termeni din domeniul ingineriei electrice clasice (bazele electrotehnicii, energetică, electronică, maşini, acţionări şi aparate electrice, instalaţii electrice, automatică), din domenii mai noi (calculatoare, robotică, fiabilitate şi diagnoză, electrotehnologii neconvenţionale), precum şi unii termeni din domenii conexe (matematică, fizică etc.).

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Lucrarea este organizată astfel: *Prefață*, *Prezentarea lucrării în limbi străine*, *Partea I* (echivalențe în limbile străine), *Partea a II-a* (index alfabetic), *Partea a III-a* (elemente de gramatică), *Bibliografie* și *Cuprins*. În prima parte se prezintă în ordine alfabetică termenii în limba engleză, urmați de traducerile corespunzătoare în celelalte limbi. Partea a doua conține cinci indexuri cu termenii ordonați alfabetic pentru fiecare limbă străină, indicându-se litera și numărul termenului englez unde se găsesc traducerile. Partea a treia cuprinde unele elemente de gramatică comparată. Dicționarul se adresează cadrelor didactice și inginerilor din domeniul proiectării și exploatării sistemelor electrice (electrotehnică, energetică, automatică, electronică), precum și studenților care studiază domenii ale ingineriei electrice.

G.M.

Ion Dinu (coord.), *Dicționar poliglot de zootehnie: română, franceză, engleză, germană, spaniolă*, Autori: Ion Dinu, Gh. Rădulescu, Jeana Murat, Alexandra Șonea, Gh. Mărginean, Liliana Blajovici, Vasile Băcilă, Dan Bărbulescu, Ioana Bărbulescu, Stan Țârlea, Sergio Jenkins Valverde, Angel Muñoz G., [Consilier editorial: Ioana Popescu], Editura Coral Sanivet, București, 2000, ISBN 973-99161-4-7, 572 p.

Dicționarul, elaborat de un colectiv de cadre didactice universitare și de specialiști în domeniu, este redactat în cinci limbi (română, franceză, engleză, germană și spaniolă). Conține 8392 de intrări (numerotate), termeni, sintagme și construcții terminologice din domeniul zootehniei. Domeniul creșterii animalelor cunoaște o dezvoltare progresivă, marcată în prezent de folosirea de noi surse de furaje neconvenționale, exploatarea de noi specii de animale (reptile, insecte, microorganisme etc.), tehnologii și metode moderne. Lucrarea este alcătuită din: *Prefață* (în toate limbile componente), *Indicații de utilizare*, *Listă de abrevieri*, dicționarul propriu-zis și *Bibliografie selectivă*. Din bibliografia selectivă, alcătuită din dicționare de diferite tipuri, românești și străine, fac parte și câteva dicționare poliglote românești de profil: *Dicționar poliglot de medicină veterinară* (1975) și Tatiana Malița, *Dicționar poliglot de termeni de genetică* (1976).

A.P.

Maria-Mariana Dobran, *Dicționar explicativ de termeni economici (română, engleză, franceză, germană)*, Editura Eurostampa, Timișoara, 2000, ISBN 973-8027-49-7, 398 p.

Dicționarul, redactat în patru limbi (română, engleză, franceză și germană), conține aproximativ 1400 de termeni din domeniul economiei. Se adresează oamenilor de afaceri, celor interesați de teoria economică, traducătorilor, studenților. Scopul este de a asigura un nivel suficient de cunoștințe și de a facilita

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

comunicarea în termeni profesionali în diferite domenii. Lucrarea este alcătuită din: *Abrevieri*, *Cuvânt introductiv*, *Dicţionar* şi *Bibliografie selectivă* (unsprezece titluri). Termenul în limba română este însoţit, pe verticală, de termeni corespondenţi în celelalte limbi, precedaţi de abrevierea limbii respective, şi de o explicaţie în română. V. celelalte ediţii ([2]2001, [3]2003).

A.P.

Adrienne Maria Enătescu, Mihai Alexandru Enătescu, *Calitate, terminologie comentată*, Colecţia Management-Calitate-Marketing, Editura Tehnică, Bucureşti, 2000, ISBN 973-31-1514-2, 296 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, franceză şi engleză), cuprinde 1207 termeni din domeniul calităţii. Lucrarea conţine: *Terminologie comentată A-Z* (*Cuvânt înainte*, mulţumiri, *Instrucţiuni pentru utilizarea lucrării*, *Abrevieri*), *Cuprins*, *Index alfabetic român-francez-englez*, *Index alfabetic în limba franceză*, *Index alfabetic în limba engleză* şi *Bibliografie*. Articolele, sintagmele şi expresiile sunt enumerate pe două coloane. Dicţionarul propriu-zis are următoarea structură: număr de ordine, termeni în limba română, definiţie în limba română, note şi comentarii (la unii termeni). Doar indexul este multilingv, fiind organizat pe patru coloane, astfel: număr de ordine, termen în limba română şi corespondenţi în celelalte limbi.

G.M.

Annabella Fodor, László Fodor, *Dicţionar englez-român-maghiar de psihologie şi pedagogie*, Editura Educativ, Cluj-Napoca, 2000, ISBN 973-98878-3-7, 159 p.

Dicţionarul în trei limbi (engleză, română şi maghiară) cuprinde 6000 de termeni (şi expresii) din domeniile ştiinţelor educaţiei, psihologiei şi pedagogiei speciale (defectologiei), utilizaţi în literatura psihopedagogică de limbă engleză. Lucrarea vizează următoarele categorii de public: studenţi de la secţiile de pedagogie, psihologie, psihopedagogie sau care frecventează cursuri în cadrul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic (DPPD), viitori profesori, care în pregătirea universitară consultă curent bibliografia de limba engleză, educatoare, învăţători, profesori (practicieni), psihologi şcolari, consilieri, toţi cei care doresc să se autoperfecţioneze şi care utilizează literatura psihologică şi pedagogică în limba engleză. Printre obiectivele demersului editorial se numără: facilitarea înţelegerii textelor de specialitate, a receptării şi asimilării termenilor de psihologie şi pedagogie, a traducerilor şi a elaborării de referate, studii, lucrări metodico-ştiinţifice. Lucrarea este structurată astfel: *Preface* (în toate limbile dicţionarului), dicţionar propriu-zis şi *Bibliografie*. Intrările în limba engleză, selectate după criteriul relevanţei pedagogice, sunt enumerate pe

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

orizontală, pe două coloane, iar articolele cuprind: termen în engleză, urmat de termeni corespondenți (mai mult sau mai puțin încetățeniți) în limbile țintă. Redarea echivalențelor respectă următoarele principii: pentru fiecare termen în limba engleză autorii oferă corespondenți (completați, uneori, pentru înțelegere, cu expresii) în acord cu terminologia încetățenită în cele două limbi și cu spiritul acestora. Dacă în cazul expresiilor din psihologie și pedagogie traduse (consacrate) nu s-au înregistrat probleme, autorii au întâmpinat dificultăți în cazul expresiilor noi, referitoare la noțiuni specifice culturii psihopedagogice din engleză și engleza americană, care nu apar în dicționare. Sensurile multiple ale unui termen sunt diferențiate prin cifre arabe. Bibliografia lucrării însumează șaisprezece titluri (dicționare monolingve și bilingve de specialitate). Dicționarul cuprinde și un inventar de titluri paralele (engleză, română, maghiară), care se adresează unei comunități lingvistice regionale bilingve (română și maghiară).

M.M.

Ion Năftănăilă, *Dicționar de birotică: englez-francez-român*, Editura Tehnică, București, 2000, ISBN 973-31-1449-9, 352 p. [cu bibl. p. 351-352].

Dicționarul, realizat de profesorul universitar Ion Năftănăilă și redactat în trei limbi (engleză, franceză și română), conține aproximativ 1200 de termeni din domeniul biroticii. Autorul face un scurt istoric al domeniului și al termenului. Domeniul începe să se dezvolte în 1970, termenul francez *bureautique* intră în circulație, în 1982, în Franța, și pătrunde după 1989, în România, în contextul dezvoltării fenomenului antreprenorial. Lucrarea este structurată astfel: *Prefață*, dicționarul propriu-zis, *Index român-englez-francez*, *Index francez-englez-român* și *Bibliografie*. Termenul în limba engleză este urmat de echivalentul francez (o noutate în condițiile în care franceza este limba de origine a termenului care denumește domeniul), de echivalentul românesc corespunzător și de o definiție în română. Anterior, Ion Năftănăilă publicase un dicționar de birotică monolingv[1].

Referințe: BRL, 45, 2002, nr. 786.

A.P.

Ion Năftănăilă, Ionel Năftănăilă, *Dicționar de internet și telecomunicații: englez-francez-român*, Editura Tehnică, București, 2000, ISBN 973-31-1460-X, 864 p.

Dicționarul, redactat în trei limbi (engleză, franceză și română), conține cei mai reprezentativi 2400 de termeni din domeniile internetului și telecomunicațiilor

[1] . Ion Năftănăilă, Sofia Elena Coleșcă, *Dicționar de birotică*, Editura A.S.E., București, 1998, 308 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

(domenii dificil de separat). Scopul îl constituie reunirea noţiunilor comune şi a celor specifice celor două domenii, explicarea accesibilă şi identificarea echivalenţelor. Lucrarea cuprinde: *Prefaţă*, dicţionarul propriu-zis, *Index român-englez-francez*, *Index francez-englez-român* şi *Bibliografie*. Termenul în limba engleză este urmat de echivalenţii francez şi românesc şi de definiţia în limba română. Indexurile trilingve sunt urmate de o bibliografie compusă din zece titluri.

Referinţe: BRL, 45, 2002, nr. 787; Elena Şuşnea, *Instruire asistată de calculator*, Editura Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I", Bucureşti, 2013, p. 19.

A.P.

Alexandru-Ionuţ Petrişor, Silviu Emilian Apostol, *Dicţionar poliglot al păsărilor din România*, Casa de Editură Dokia, Cluj-Napoca, 2000, ISBN 973-9074-77-4, 114 p.

Dicţionarul, redactat în opt limbi (latină, română, engleză, franceză, italiană, spaniolă, germană şi maghiară), conţine 374 de denumiri ştiinţifice ale speciilor de păsări de pe teritoriul României. Se adresează specialiştilor din domeniul ornitologiei, precum şi persoanelor interesate de lumea păsărilor, pentru care autorii prezintă câteva noţiuni introductive despre modul de formare a denumirilor ştiinţifice şi despre sistemul sinonimelor. Lucrarea este alcătuită din: *Notă asupra ediţiei*, dicţionarul propriu-zis, *Index alfabetic al denumirilor ştiinţifice cu indicarea paginii din dicţionar*, *Index alfabetic al denumirilor în limba română cu indicarea paginii din dicţionar* şi *Bibliografie selectivă*. Dicţionarul este organizat tabelar, pe coloane, în capul coloanei fiind trecute limbile componente. Numele speciilor sunt enumerate în ordinea poziţiei lor sistematice acceptate de majoritatea specialiştilor din domeniu (de la păsările cu caractere ancestrale până la cele mai evoluate). Sunt indicate sinonime dacă literatura actuală nu este uniformă în privinţa numelui speciei respective sau dacă există denumiri specifice fiecărei regiuni, cu precizarea că prima denumire este cea mai folosită. Bibliografia, alcătuită din unsprezece titluri, include a doua ediţie a *Dicţionarului poliglot al speciilor de păsări din România*, publicat de Dan Munteanu în 1999.

Referinţe: BRL, 44, 2001, nr. 669.

A.P.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 3). Tracţiune electrică – Aplicaţii electromecanice: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2001, ISBN 973-27-0846-8, 973-27-0747-X, 973-8130-70-0, 973-8130-17-4, 123 p. [C.T.Ş.E.].**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicționarul în trei limbi (română, engleză și franceză) conține aproximativ 1200 de termeni din domeniul electrotehnicii, subdomeniul tracțiunii electrice (aplicații electromecanice). Relațiile dintre concepte, elaborarea definițiilor și stabilirea termenilor echivalenți în limbile străine urmează principiile și structura aplicate în primul volum al seriei de electrotehnică (ELTH 1).

Referințe: BRL, 45, 2002, nr. 866.

G.M.

*** ***Dicționar explicativ pentru științele exacte. Electrotehnică (ELTH 10). Materiale electrotehnice: român-englez-francez*, Autori: Dorina Rogobete, Ruxanda Lăzărescu, Paraschiva Onica, Editura Academiei Române, București, 2001, ISBN 973-8130-71-9, 80 p.**

Referințe: BRL, 42, 1999, nr. 950.

G.M.

*** ***Dicționar explicativ pentru științele exacte. Energetică (ENERG 1). Echipamente electrice de înaltă tensiune: român-englez-francez*, Coordonatori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Dumitru Cezar Ionescu (coord. domeniu energetic), Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., București, 2001, ISBN 973-27-0892-1, 973-8130-78-6, X + 118 p. [Dicționar editat cu sprijinul Ministerului Educației și Cercetării în cadrul programului Relansin nr. 1470; Editat de Academia Română, C.T.Ș.E., în colaborare cu Universitatea „Politehnica" București – Facultatea de Energetică și A.G.I.R.].**

Dicționarul cuprinde 1000 de termeni din domeniul energeticii, subdomeniul echipamentelor energetice de înaltă tensiune, în trei limbi (română, engleză și franceză). Lucrarea este alcătuită din: *Prefață*, *Introducere*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* și *Surse bibliografice*. Articolele sunt ordonate alfabetic, pe două coloane, termenul în limba română fiind urmat de corespondenții săi străini și de o definiție, tot în limba română. Pentru unii termeni se folosesc semne grafice care trimit la alți termeni din corpul dicționarului și se indică partea de vorbire, genul, numărul și forma corectă de plural. Indexurile sunt organizate alfabetic, sub forma unor dicționare bilingve, în care termenul străin este urmat de corespondentul românesc.

Referințe: BRL, 45, 2002, nr. 867.

O.Z.

*** ***Dicționar explicativ pentru științele exacte. Luminotehnică (L 1): român-englez-francez-german-rus*, Autori: acad. prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord.**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

gen.), prof. univ. dr. ing. Cornel Bianchi, prof. univ. dr. ing. Niculae Mira, prof. univ. dr. ing. Radu Cristian Pârlog (coordonatori şi autori ai volumului), Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2001, ISBN 973-27-0843-3, 973-27-0747-X, 973-8130-59-X, 973-8130-17-4, 190 p. [C.T.Ş.E. a Academiei Române, în colaborare cu Comitetul Naţional de Iluminat, TermRom şi A.G.I.R.].

Dicţionarul prezintă cinci limbi componente (română, engleză, franceză, germană şi rusă) şi „îşi propune să asigure domeniului luminotehnicii un limbaj de specialitate propriu şi riguros definit" (*Cuvânt înainte*, p. VII), obiectiv realizat atât prin introducerea de termeni noi, cât şi prin clarificarea celor existenţi deja. Autorii urmăresc punerea în evidenţă a caracterului integrator al luminotehnicii, prin ilustrarea conexiunilor interdisciplinare cu electrotehnica, energetica, arhitectura, urbanismul şi managementul energetic al clădirilor. Dicţionarul are următoarea organizare: *Prefaţă*, *Cuvânt înainte*, *Îndrumar pentru utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român*, *Index german-român* şi *Index rus-român*. Intrările sunt ordonate alfabetic, iar articolele cuprind: termen în română, termeni corespondenţi în limbile dicţionarului, definiţie în română. Autorii optează pentru adaptarea definiţiilor în limbi străine şi nu pentru traducerea *mot à mot* a acestora. Redactarea articolelor are ca premisă analiza comparată a definiţiilor în toate cele cinci limbi ale lucrării, în vederea elaborării unei definiţii adecvate a termenilor în română. Ediţia, menţionează coordonatorii, contribuie la clarificarea termenilor, noţiunilor şi mărimilor aferente luminotehnicii.

Referinţe: BRL, 45, 2002, nr. 868.

M.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Mecanică. Mecanisme şi maşini (Mec 1): român-englez-francez-german-rus*, Autori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), dr. ing. Theodor Gh. Ionescu (coord. domeniu mecanisme şi maşini), [Elaborare: dr. ing. Theodor Gh. Ionescu, şef lucr. dr. ing. Iulian Tabără (Structuri semantice, Structuri informatice), Revizie ştiinţifică: acad. prof. dr. ing. Radu P. Voinea], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2001, ISBN 973-27-0861-1, 973-27-0747-X, 973-8130-68-9, 973-8130-17-4, 119 p. [C.T.Ş.E. a Academiei Române, în colaborare cu TermRom şi A.G.I.R.].**

Dicţionarul, redactat în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi rusă), cuprinde 749 de termeni şi definiţii din domeniul mecanicii, subdomeniile: structura mecanismelor şi maşinilor (124), cinematică (97), dinamică (355), comanda maşinilor şi măsurări (73), robotică (80), termeni generali (20). Inventarul de intrări (749 conform *Introducerii*, aproximativ 900 conform

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Indicațiilor de utilizare) este stabilit pe baza fondului terminologic standardizat pe plan mondial de Comisia Permanentă de Standardizare a Terminologiei a Federației Internaționale pentru Promovarea Științei Mecanismelor și Mașinilor. Dicționarul are următoarea organizare: *Prefață*, *Introducere*, *Indicații de utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român*, *Index german-român*, *Index rus-român* și *Surse bibliografice*. „Forma în limba română, termeni și definiții, au rezultat în urma consultării tuturor factorilor tehnico-economici, de cultură și de educație apropiați domeniului, prin anchetă publică" (*Introducere*, p. IX). Autorii subliniază în *Introducere* că expansiunea continuă a domeniului determină îmbogățirea terminologiei aferente, impunând elaborarea de ediții revizuite ale dicționarului. Inventarul de intrări este organizat alfabetic, iar articolele cuprind: termen în română, termeni corespondenți în limbile străine componente, definiție în română. „Definițiile conceptelor sunt fie preluate (și uneori prelucrate) direct din sursele bibliografice românești, fie preluate și traduse (eventual prelucrate) din standardele tehnice profesionale de terminologie" (*Indicații de utilizare*, p. XI). Sinonimele sunt semnalate la nivel grafic, iar pentru evitarea omonimiei toți termenii sunt formal distincți. În cazul în care omonimele au semnificații apropiate, denumirea acestora este completată cu explicații parantetice. Absența corespondenților într-una din limbile dicționarului este, de asemenea, semnalată la nivel grafic. Bibliografia lucrării înregistrează zece intrări, vizând standarde tehnice și dicționare de specialitate.

Referințe: BRL, 45, 2002, nr. 869.

M.M.

Liviu Zsolt Briota, *Dicționar economic român-englez-maghiar / Román-angol magyar közgazdasagi szótar*, Editura Medium, Sfântu-Gheorghe, 2001, ISBN 973-85244-3-1, 388 p.

Spre deosebire de prima ediție, ediția din 2001 înregistrează un număr mai mare de intrări, 4000 de cuvinte și expresii, iar articolele cuprind și informații gramaticale cu privire la termenii titlu. Inventarul lexical include termeni din domeniul bancar, având în vedere limbajul economic actual, în trei limbi componente (română, engleză, maghiară), intrările fiind dispuse tabelar, pe trei coloane. Lucrarea este structurată astfel: *Prefață*, *Lista abrevierilor*, *Corpul dicționarului*, *Indicele termenilor în limba engleză*, *Indicele termenilor în limba maghiară*, *Bibliografie* și *Notițe*. Indicele este organizat alfabetic, pe două coloane, cu semnalarea indicativului numeric. Bibliografia însumează 93 de surse: 83 de titluri și 10 site-uri. V. prima ediție ([1]1999).

Referințe: BRL, 45, 2002, nr. 702.

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ileana Busuioc, Mădălina Cucu (coord.), *Vocabular poliglot. Echivalența diplomelor în învățământul superior. Franceză-engleză-germană-română*, Autori: Ileana Busuioc, Mădălina Cucu, Mona Burlacu, Andreea Călugăriță, Larisa Dumitru, Voichița Niculescu, Simona Șveica, Editura Credis, Bucureşti, 2001, ISBN 973-8336-13-9, 57 p. [Realizat în cadrul Proiectului Tempus JEP-13079-98, „Formation diplomante « traducteurs – terminologues » en Roumanie"].

Dicționarul este redactat în patru limbi (franceză, engleză, germană și română) și se înscrie în acțiunile specifice programului de integrare a României în Uniunea Europeană (2007). Cuprinde 85 de intrări (selectate din textele Uniunii Europene) din domeniul echivalenței diplomelor în învățământul superior. Lucrarea este structurată astfel: *Prefață*, *Vocabular poliglot* și trei indexuri. Intrările în limba franceză, urmate de definiția conceptului, în aceeași limbă, sunt enumerate, pe verticală, iar articolele au următoarea organizare: intrare, definiție și notă, termeni corespondenți. Nu toate intrările beneficiază de definiții, utilizându-se uneori principiul circular al trimiterilor interne. Sunt indicate sinonime pentru toate limbile componente. Pentru stabilirea termenilor corespondenți, sunt valorificate surse autorizate: publicații de specialitate, acte normative, pagini de internet ale instituțiilor europene, baze de date terminologice. Vocabularul se adresează traducătorilor, constituind un instrument de lucru pentru aceştia.

M.M.

Ileana Busuioc, Mădălina Cucu (coord.), *Vocabular poliglot. Securitatea alimentelor. Franceză-engleză-germană-română*, Autori: Ileana Busuioc, Mădălina Cucu, Mona Burlacu, Andreea Călugăriță, Larisa Dumitru, Voichița Niculescu, Simona Șveica, Editura Credis, Bucureşti, 2001, ISBN 973-8336-12-0, 172 p.

Dicționarul are patru limbi componente (franceză, engleză, germană și română) și cuprinde 378 de termeni din domeniul securității alimentelor. Lucrarea este organizată astfel: *Prefață*, *Securitatea alimentelor* (corp dicționar) și trei indexuri. Intrările sunt enumerate în ordine alfabetică, iar articolele au următoarea structură: termen în limba franceză, cu sinonimele sale, definiție în franceză, termeni corespondenți în celelalte limbi (cu menționarea acestora prin abrevieri). Lucrarea înglobează nomenclatura recentă a domeniului, adresându-se îndeosebi traducătorilor.

M.M.

Sanda Cherata, Liliana Pop (coord.), *Glosar poliglot al legislației mediului: engleză-franceză-germană-română*, Autori: Ciprian Dumea, Cornelia

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Moldovean, Roxana Marcu ş.a., Publicaţiile Limbi Moderne Aplicate (LMA), Seria Dicţionare, Editura Echinox, Cluj-Napoca, 2001, ISBN 973-9114-94-6, 128 p. [Coordonare terminologică: conf. dr. Liliana Pop; Sistemul informatic TeRo pentru baze de date terminologice: lect. Sanda Cherata; Programul Tradabc de indexare a corpusului şi găsire a contextelor: prep. Călin Moşuţ].

Dicţionarul, realizat de un colectiv de cadre didactice şi studenţi din cadrul Secţiei de Limbi Moderne aplicate a Facultăţii de Litere a Universităţii „Babeş-Bolyai" din Cluj, este redactat în patru limbi (engleză, franceză, germană şi română) şi conţine termeni de legislaţie a mediului. Lucrarea este organizată astfel: *Cuprins*, *Abrevierile utilizate pentru categoriile gramaticale*, *Prefaţă*, *Glosar poliglot al legislaţiei mediului*, indexuri pentru fiecare dintre limbile componente şi *Bibliografie*. Inventarul de intrări are la bază corpusul legislativ european privind protecţia mediului (forma disponibilă pe internet în limbile engleză, franceză şi germană). Intrările sunt organizate tabelar, cu specificarea limbii, iar articolele au următoarea structură: număr de ordine, termen în engleză, termeni corespondenţi în celelalte limbi (cu indicarea categoriilor gramaticale). În *Prefaţă* sunt prezentate etapele de realizare şi indicaţiile de consultare a glosarului. Colectarea corpusului şi selecţia termenilor s-a realizat cu ajutorul programelor informatice de căutare automată, glosarul având în spate un sistem informatic pentru gestiunea bazelor de date terminologice (TeRo). Pentru stabilirea termenilor corespondenţi, autorii optează pentru formele preferate în cadrul corpului legislativ. Lucrarea înglobează patru indexuri, câte unul pentru fiecare dintre limbile componente, cu observaţia că indexul în engleză nu conţine decât termenii secundari (cei principali apar în glosar, fiind uşor de identificat). Bibliografia lucrării însumează 400 de titluri, incluzând sursele valorificate pentru realizarea bazei de date informatice, pentru fiecare limbă în parte.

Referinţe: BRL, 45, 2002, nr. 881.

M.M.

Ileana Constantinescu, Alexandru Ilie, Daniel Ghironte, *Dicţionar de informatică român-francez-englez*, Ediţia a 2-a revizuită, Editura Milena Press, Bucureşti, 2001, ISBN 973-99719-4-6, 94 p. + 2 p. [În *Prefaţă*: *Mic dicţionar de informatică român-francez-englez*].

Faţă de prima ediţie, lipsesc bibliografia şi anexele, dar se adaugă o nouă sursă în selectarea termenilor: site-uri cu materiale din domeniul informatic; de asemenea, sunt inseraţi termeni noi. Conţine aproximativ 500 de termeni şi sintagme din domeniul informaticii. Lucrarea este alcătuită din *Prefaţă* şi dicţionarul propriu-zis, la care se adaugă o listă de apariţii editoriale. Termenii sunt organizaţi tabelar, pe coloane, cu indicarea în capul coloanei a iniţialei fiecărei

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

limbi. Termenului din limba română îi corespund câte unul sau mai mulţi termeni în limbile franceză şi engleză, cărora li se precizează, uneori, anumite categorii gramaticale. V. celelalte ediţii ([1]1998, [3]2005).

Referinţe: BRL, 45, 2002, nr. 720.

A.P.

Maria-Mariana Dobran, *Dicţionar economic explicativ: română, engleză, franceză, germană*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Editura Eurostampa, Timişoara, 2001, ISBN 973-8027-92-6, 376 p. [2170 termeni: economie generală, organisme economice şi financiare, afaceri, integrare economică europeană; Consultanţi limbi străine: Camelia Romocea (engleză), Diana Călin (franceză), Ruxandra Buglea (germană), Colaboratori: Diana Călin, Camelia Romocea, Kinga Földváry; Prefaţă: referent şt. prof. univ. dr. ec. Nicu Trandafir].

Dicţionarul, realizat de Maria-Mariana Dobran, profesor universitar la Universitatea „Politehnica" din Timişoara, este redactat în patru limbi (română, engleză, franceză şi germană). Conţine 2170 de termeni din domeniile economiei şi afacerilor, cu aproximativ 800 de termeni mai mult decât prima ediţie. Scopul îl constituie revizuirea conţinutului terminologic al primei ediţii şi indicarea a 80 de termeni reprezentativi pentru fenomenul integrării europene (în contextul pregătirii României pentru aderarea la Uniunea Europeană). Din structura dicţionarului fac parte: *Prefaţă*, *Abrevieri*, dicţionarul propriu-zis, subcapitolul *Integrare economică europeană: Concepte economice de bază; Politici comunitare; Instituţii şi organisme comunitare* şi *Bibliografie selectivă* (unsprezece titluri). Termenul în limba română este urmat, pe verticală, de termeni corespondenţi şi de o explicaţie sau de o caracterizare în limba română în conformitate cu contextul mediului economic şi de afaceri. Autoarea subliniază rolul de participant la îmbogăţirea sistemului conceptual al economiei generale. V. celelalte ediţii ([1]2000, [3]2003).

Referinţe: Filip Paţac, Janeta Weisz, *Statistical Yearbook of Romania, a Public Good*, în „Quaestus. Multidisciplinary Research Journal", 7, 2015, p. 159, 162.

A.P.

Silvia Ghinculov, *Dicţionar de termeni utilizaţi în activitatea managerială: român-englez-francez-rus*, Tipografia Academiei de Studii Economice din Moldova, Chişinău, 2001, ISBN 9975-75-123-7, 110 p.

Dicţionarul, alcătuit de Silvia Ghinculov, absolventă a Facultăţii de Biblioteconomie şi a Academiei de Studii Economice a Moldovei (A.S.E.M.), director al Bibliotecii A.S.E.M, cuprinde peste 600 de termeni din domeniile economiei şi managementului, în patru limbi (română, engleză, franceză şi rusă).

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Lucrarea este alcătuită din: *Prefață*, dicționarul propriu-zis și *Bibliografie*; nu conține index. Articolele sunt enumerate alfabetic, pe două coloane, termenul în limba română fiind urmat de termeni corespondenți în cele trei limbi străine și de o definiție în limba română.

O.Z.

Voicu Lăscuș, Carmen Varfalvi-Berinde, Narcisa Petreuș, Ștefana Duncea, *Dicționar de pedagogie socială: român, englez, francez, german*, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2001, ISBN 973-647-025-3, 239 p.

Dicționarul, elaborat de cadre didactice de la Facultatea de Pedagogie Socială din Cluj-Napoca și redactat în patru limbi (română, engleză, franceză și germană), cuprinde 850 de intrări vizând termenii principali din domeniul pedagogiei sociale, la care se adaugă termeni din domenii conexe (pedagogie generală și școlară, psihologie, psihiatrie, asistență socială, psihopedagogie specială). Lucrarea este organizată astfel: *Prefață*, [dicționar] *Român-englez*, *Englez-român*, *Român-francez*, *Francez-român*, *Român-german*, *German-român*, *Bibliografie* și *Cuprins*. Autorii precizează în *Prefață* scopul lucrării, conținutul vizat, publicul țintă și domeniile cuprinse. Lucrarea se adresează studenților de la pedagogie socială și de la specializări înrudite, pedagogilor sociali și persoanelor care activează în domeniul pedagogiei sociale. Dicționarul constituie un „instrument operativ și accesibil tuturor celor interesați să realizeze o documentare de specialitate din lucrările publicate în limbile de circulație universală" (*Prefață*, p. 5). Cele șase părți ale lucrării, cuprinzând fiecare inventarul lexical în două limbi, sunt organizate pe coloane. Inventarul termenilor în română este identic pentru toate cele șase secțiuni. Bibliografia dicționarului înregistrează douăzeci și șase de titluri.

Referințe: BRL, 45, 2002, nr. 859.

M.M.

Manuela Mihăescu, *COLLOC: Echivalențe funcționale ale termenilor uzuali specifici colectivităților locale: România – Franța – Irlanda*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001, ISBN 973-8095-69-7, 135 p.

Dicționarul are trei limbi componente (română, franceză, engleză) și se adresează studenților interesați de terminologia consacrată a formelor instituționale specifice colectivităților locale din spațiile românesc, francez și irlandez. Autoarea prezintă în *Cuvânt înainte* premisele demersului editorial: ideea a prins contur în cadrul unui program Tempus care a reunit, într-o echipă dinamică, lingviști, specialiști în administrație publică, informaticieni de la Universitatea Haute-Bretagne Rennes II (Franța), Universitatea din Limerick (Irlanda) și Universitatea „Babeș-Bolyai" (Cluj-Napoca). Lucrarea este structurată astfel:

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Cuvânt înainte, *Termeni România*, *Termeni Franţa*, *Termeni Irlanda*, *Bibliografie* şi *Glosar de termeni*. Fiecare din cele trei inventare lexicale, aferente celor trei limbi, cuprinde termenii, în ordine alfabetică, cu explicaţia corespunzătoare, urmaţi de termenii corespondenţi în celelalte două limbi. Dicţionarul înglobează şi un *Glosar de termeni*, în română, în care termenii sunt ordonaţi alfabetic, pe două coloane, şi urmaţi de paginile la care pot fi identificaţi. Bibliografia lucrării însumează şaisprezece titluri.

M.M.

Dan Munteanu, *Dicţionar poliglot al speciilor de păsări din România*, Ediţia a 3-a, Societatea Ornitologică Română, Cluj-Napoca, 2001, ISBN 973-0-02479-0, 58 p. [Seria Publicaţiile Societăţii Ornitologice Române, nr. 14].

Dicţionarul este redactat în şase limbi (latină, engleză, franceză, română, germană, maghiară) şi cuprinde termeni din domeniul ornitologiei, împărţiţi pe ordine şi familii, organizaţi tabelar pe trei coloane. Lucrarea este structurată astfel: *Introducere*, *Explicaţia prescurtărilor*, *Prefaţă la ediţia II*, *Prefaţă la ediţia III*, *Dicţionar* şi *Bibliografie*. Fiecare articol cuprinde: denumirea ştiinţifică şi termenii corespondenţi în limbile componente. Dicţionarul este însoţit de o bibliografie de referinţă care însumează şaptesprezece titluri. V. celelalte ediţii ([1]1992, [2]1999).

Referinţe: BRL, 44, 2001, nr. 656.

M.M.

Carmen Nedelcu, Maria Iliescu, Gabriela Scurtu, Valeria Neagu, Adriana Costăchescu, *Dicţionar poliglot. Română. Engleză. Franceză. Germană. Italiană. Spaniolă*, Teora, Bucureşti, 2001, ISBN 973-20-0060-0, 311 p.

Ediţia a patra a dicţionarului, iniţiat de romanista Maria Iliescu şi redactat în şase limbi (română, engleză, germană, franceză, italiană şi spaniolă), cuprinde 4020 de cuvinte româneşti (numerotate). Se adresează străinilor care vor să înveţe româneşte, precum şi românilor care doresc să aibă într-un volum traducerea vocabularului esenţial în mai multe limbi străine. Este un dicţionar prevăzut cu o sistematizare gramaticală, constituind un volum lexicografic unic. Lista de cuvinte a fost augmentată de către Carmen Nedelcu, iniţiatoarea ediţiei, şi adaptată schimbărilor politico-sociale. Lucrarea este structurată în felul următor: *Cuprins*, *Cuvânt înainte*, *Observaţii lexicografice / Foreword, Lexical remarks, Signs and Abbreviations / Vorwort, Lexikographische Bemerkungen, Zeichen und Abkürzungen / Avant-Propos, Remarques lexicographiques, Signes et abréviations / Prefazione, Osservazioni lessicografice, Segni e abbreviazioni / Prólogo, Observaciones, Signos y abreviaturas*, *Dicţionar esenţial*, *Sistematizarea gramaticală* (*Declinarea*, *Conjugarea*, *Numeralul*) şi *Index*.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Cuvântul în limba română, precedat de un indice numeric, este urmat de o combinație aparte de cifre, litere și simboluri, care ușurează analiza gramaticală și asimilarea cuvântului de către un străin, corespondența acestei combinații regăsindu-se în partea de sistematizare gramaticală realizată încă de la prima ediție de Maria Iliescu. Numărul de corespondențe diferă, în anumite cazuri cuvântului românesc corespunzându-i mai multe cuvinte străine (mai ales în germană). V. celelalte ediții ([1]1979, [2]1981, [3]1994).

Referințe: BRL, 44, 2001, nr. 750; Constantin Dominte, *Pentru un lexicon general, poliglot și istoric, de corespondențe și variante onomastice*, Editura Academiei Române, București, 2006, p. 5; Gabriela Biriș, *Privitor la necesitatea unor lucrări lexicografice pentru limba română ca L2*, în Ofelia Ichim (coord.), *Cultură și identitate românească. Tendințe actuale și reflectarea lor în diaspora*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, 2013, p. 48.

A.P.

Adrian Nicolescu (coord.), *Dicționar de management al învățământului superior din România: român, englez, francez, german*, Autori: prof. dr. Alexandra Cuniță, prof. dr. Ioan Pânzaru, conf. dr. Ileana Baciu, conf. dr. Anca Cosăceanu, conf. dr. Mariana Lăzărescu, conf. dr. Viorel Vișan, conf. dr. Ioan Lăzărescu, conf. dr. Dan Mateescu, lector dr. Vasile Covaci, Ileana Busuioc, Liana Tatiana Mihăilescu, Dana Ligia Ilin, Florentina Costache, Editura Livpress, București, 2001, ISBN 973-99830-5-7, VII + 212 p. [Universitatea din București, Grant C 45 CNCSIS – Banca Mondială, cu versiune html pe CD-ROM].

Dicționarul, coordonat de către prof. dr. Adrian Nicolescu și redactat în patru limbi (română, engleză, franceză și germană), cuprinde 500 de termeni din domeniul managementul învățământului superior românesc. Lucrarea este alcătuită din: *Cuprins*, *Cuvânt înainte*, dicționarul propriu-zis, *Bibliografie* și *Index alfabetic englez-francez-german*. Termenul în limba română este urmat de o definiție în aceeași limbă, de o definiție în limba engleză și de termeni corespondenți în limbile străine. Uneori, după definiția în limba engleză se află o notă cu detalii referitoare la termenul în cauză și, rar, informații cu caracter diafazic (ex.: familiar, învechit). Indexul dicționarului este organizat pe două coloane. Termenii sunt organizați alfabetic în funcție de limba străină avută în vedere și sunt urmați de indicarea paginii la care aceștia pot fi găsiți în corpul dicționarului.

O.Z.

Corneliu Leu, Catinca Leu, Ioana Leu, *Dicționar de identitate omonimă comparată: englez-francez-român / Dictionnaire d'identité homonimique comparée: anglais-français-roumain / Dictionary of compared homonymous*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

***identity: English-French-Romanian / Dicţionar pluralitas*, Editura Realitatea, Bucureşti, 2001, ISBN 973-9025-02-1, 209 p.**

Dicţionarul, redactat în trei limbi (engleză, franceză şi română), conţine aproximativ 5000 de cuvinte asemănătoare fonetic şi semantic. Metoda inovativă de învăţare a limbilor străine, propusă de autori, se bazează pe identitatea de sens şi omonimia ortografică a unui număr considerabil de cuvinte din cele trei limbi. Lucrarea este constituită din: *Argument* (tradus în fiecare din cele trei limbi, cu menţiunea omonimiei termenului titlu) şi dicţionarul propriu-zis, organizat pe trei coloane, în ordinea alfabetică a limbii engleze. Cuvântul în limba engleză este însoţit de echivalenţe în celelalte limbi, cu diferenţierea verb / substantiv a cuvintelor englezeşti care au aceeaşi formă pentru ambele părţi de vorbire. V. prima ediţie ([1]1997).

Referinţe: BRL, 44, 2001, nr. 738.

A.P.

Ion Năftănăilă, *Dicţionar de managementul proiectelor: român-englez-francez-spaniol*, Traducere din limba franceză: Ion Năftănăilă, Prefaţă la ediţia în limba română: Mihail Ciocodeică, Editura Tehnică, Bucureşti, 2001, ISBN 973-31-1525-8, 416 p. [Traducere după: Michel Joly, Jean Le Bissonnais, *Dictionnaire de management de projet. Français-Anglais-Espagnol*, 3e édition AFITEP (Association Française du Management de Projet), AFNOR 1996, pour l'édition originale].

Volumul reprezintă traducerea în limba română a celei de-a treia ediţii (revizuită, completată şi corectată) a unui dicţionar redactat în trei limbi (engleză, franceză şi spaniolă). Lista în limba română conţine aproximativ 1120 de termeni şi sintagme din domeniul managementului de proiect. Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă la ediţia în limba română*, *Mulţumiri*, *Cuvânt înainte*, *Cuprins*, *Introducere* şi douăsprezece capitole tematice: *1. Termeni generali*, *2. Termeni de studii*, *3. Termeni de aprovizionare*, *4. Termeni privind lucrările*, *5. Termeni privind managementul costurilor*, *6. Termeni privind managementul termenelor*, *7. Termeni de control al calităţii*, *8. Termeni de management al valorii*, *9. Termeni juridici şi financiari*, *10. Termeni economici*, *11. Termeni de statistică*, *12. Termeni de informatică* şi *Index* (română-engleză-franceză-spaniolă). În fiecare capitol, termenii în limba română sunt ordonaţi alfabetic şi lucraţi în articole cu următoarea structură: termen şi definiţie amplă în limba română, iar la final seria termenilor corespondenţi cu indicarea limbilor ţintă. Versiunea în limba română continuă eforturile de integrare a managementului de proiect în cultura economică romanică, după ce redactorii francezi îşi propuseseră să nu lase acest domeniu exclusiv mediului anglo-saxon.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Referinţe: BRL, 44, 2001, nr. 739; Victoria Milescu, [Ion Năftănăilă, *Dicţionar de managementul proiectelor: român-englez-francez-spaniol*, Editura Tehnică, Bucureşti, 2001, 416 p.], în „Universul cărţii", 11, nr. 4-5, 2001, p. 17.

A.P.

Valeriu Rusu, *Dicţionar medical*, Colaboratori: Cipriana Ştefănescu, Anca Mărgineanu, Călin Liuţe, Irina Răileanu, Horaţiu Varlam, Elena Muşat, Georgian-Tiberiu Mustaţă, Gabriela Carp, Alexandru Ciochină, Bogdan Iliescu, Laurian Grindoc, Graţian Naum, Romana Cirimbei, Dragoş Grigoriu, Bogdan Ignat, Tania Elena Rusu, Cristian Apetrei, Laurenţiu Bădescu, Vasile Chiriţă (consultant pentru terminologia psihiatrică), Editura Medicală, Bucureşti, 2001, ISBN 973-39-0423-6, 1632 p. [Editat cu sprijinul Ministerului Educaţiei şi Cercetării].

Dicţionarul, alcătuit de o echipă numeroasă de colaboratori şi coordonat de către medicul Valeriu Rusu, cuprinde peste 16500 de termeni de bază din domeniul medicinei şi din alte domenii (biologie moleculară etc.), în trei limbi (română, engleză şi franceză). Dicţionarul este format din: *Prefaţă*, *Introducere*, *Îndrumări pentru utilizarea dicţionarului*, *Abrevieri utilizate în dicţionar*, *Din istoria terminologiei medicale*, *Ghid etimologic*, *Abrevieri şi simboluri*, *Vocabular de termeni medicali*, *Tabele de date anatomice*, *Sistemul Internaţional (SI) de unităţi de măsură în medicină*, *Tabele de constante biologice*, *Glosar de informatică medicală*, *Glosar de termeni medicali populari*, *Abrevieri ale titlurilor revistelor medicale de circulaţie internaţională*, *Index de termeni englez-român*, *Index de termeni francez-român*, *Index de nume proprii* şi *Bibliografie*. Articolele sunt ordonate alfabetic, pe două coloane. Termenul în limba română este urmat de termeni corespondenţi în cele două limbi străine, de o notă etimologică (prin care se explică rădăcinile latineşti şi greceşti ale termenilor) şi de o definiţie, tot în limba română. Pentru termenii româneşti şi pentru cei din limba franceză se indică partea de vorbire, genul şi numărul. În funcţie de natura termenului, se adaugă înaintea definiţiei denumiri anatomice internaţionale (ex.: *acetabulum*), denumiri comune internaţionale (ex.: *DCI* pentru *acid acetilsalicilic*), informaţii biografice sau trimiteri la termeni complementari. Componenta multilingvă apare şi în capitolul intitulat *Glosar de informatică medicală*, care conţine peste 150 de termeni din domeniul informatic, adiacenţi domeniului medical. Articolele sunt enumerate alfabetic, pe două coloane, termenul în limba română fiind urmat de corespondenţii săi în cele două limbi străine şi de o definiţie scurtă, tot în limba română. Ultimele două indexuri conţin termenii în limbile engleză şi franceză din corpul dicţionarului, organizaţi alfabetic, pe două coloane, sub forma unui dicţionar bilingv, termenul în limba străină fiind urmat de corespondentul său român. V. celelalte ediţii ([2]2004, [3]2007, [4]2010).

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Referinţe: BRL, 44, 2001, nr. 686; Jan Hurjui, [Valeriu Rusu, *Dicţionar medical*, Editura Medicală, Bucureşti, 2001, 1632 p.], în „Cronica", 36, nr. 3, 2001, p. 26.

O.Z.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 12). Maşini şi transformatoare electrice: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Elaborare: Călin-Alexandru Târnoveanu, Paraschiva Onica, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2002, ISBN 973-27-0951-0, 973-27-0747-X, 973-8466-26-1, 973-8130-17-4, XI + 215 p. [C.T.Ş.E.].**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) conţine aproximativ 1800 de termeni din domeniul electrotehnicii, subdomeniul maşini şi transformatoare electrice. Relaţiile dintre concepte, elaborarea definiţiilor şi stabilirea termenilor echivalenţi în limbile străine urmează principiile şi structura aplicate în primul volum al seriei de electrotehnică (ELTH 1).

Referinţe: BRL, 46, 2003, nr. 837.

G.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 2). Noţiuni generale. Român-englez-francez*, Autori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Cezar Ionescu (coord. domeniu energetic), dr. ing. Anca Popescu (coord. subdomeniu energetică generală), ing. Ştefan Holopteanu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2002, ISBN 973-27-0948-0, 973-8466-24-5, 185 p. [Editat cu sprijinul Ministerului Educaţiei şi Cercetării de Academia Română, C.T.Ş.E. în colaborare cu Universitatea „Politehnica" Bucureşti, Facultatea de Energetică şi A.G.I.R.].**

Dicţionarul cuprinde 1850 de termeni generali din sectoarele domeniului energeticii, în trei limbi (română, engleză şi franceză). Lucrarea este compusă din: *Prefaţă*, *Introducere*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* şi *Surse bibliografice*. Articolele sunt organizate alfabetic, pe două coloane, termenul în limba română fiind urmat de corespondentele sale în cele două limbi străine şi de o definiţie în limba română (excepţie făcând câteva cazuri în care autorii au oferit două sau trei astfel de definiţii). Termenii-titlu, care reprezintă sinonime ale unor termeni de bază, sunt însoţiţi de semne grafice care au rolul de a face trimiteri la aceştia. Indexurile sunt organizate alfabetic, pe două coloane, termenul în limba străină fiind urmat de corespondentul său românesc.

O.Z.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

***** *Dicționar explicativ pentru științele exacte. Industrie alimentară (IAL 1). Biochimie și microbiologie: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Constantin Banu, Rodica Segal (coordonatori pe domenii), [Elaborare: prof. dr. ing. Rodica Segal, conf. dr. ing. Lelia Muscă, conf. dr. ing. Cornelia Vâță, conf. dr. ing. Cornelia Lungu, conf. dr. ing. Silvia Rubțov (Universitatea Tehnică a Moldovei), conf. dr. ing. Gabriela Bahrim, conf. dr. ing. Anca Nicolau, șef lucrări ing. Luminița Georgescu, asist. drd. ing. Grațiela Bahrim, asist. drd. ing. Mihaela Pancu, drd. ing. Natașa Stanciu], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., București, 2002, ISBN 973-27-0935-9, 973-8466-21-0, 206 p. [Editat sub egida Academiei Române, C.T.Ș.E., în colaborare cu A.G.I.R.].**

Având în vedere diversitatea ramurilor industriei alimentare, autorii au considerat oportună inițierea unei serii de volume care să explice termenii uzitați, pe grupe de industrii alimentare: industria cărnii, laptelui, peștelui, ouălor, produselor de origine vegetală; industria produselor alimentare extractive; industria produselor fermentative. Dicționarele seriei sunt elaborate de cadre didactice de la Facultatea de Știința și Ingineria Alimentelor, Universitatea „Dunărea de Jos" din Galați, și de la Facultatea de Tehnologie și Management în Industria Alimentară, Universitatea Tehnică a Moldovei din Chișinău. Dicționarul în patru limbi (română, engleză, franceză și rusă) cuprinde aproximativ 1800 de termeni din domeniul industriei alimentare, subdomeniile biochimiei și microbiologiei. Se adresează specialiștilor din domeniul producției de bunuri alimentare, precum și igieniștilor, nutriționiștilor, merceologilor, studenților de la facultățile și specializările de profil. Coordonatorii dicționarului de industrie alimentară argumentează necesitatea editării unui dicționar poliglot pentru biochimie și microbiologie, arătând că „nu există nicio ramură a industriei alimentare care să nu prezinte procese enzimatice, iar multe dintre produsele alimentare (bere, vin, pâine, produse de carne crude-fermentate, produse lactate acide, brânzeturi etc.) sunt de neconceput fără intervenția unor microorganisme utile (bacterii, drojdii, mucegaiuri)" (*Cuvânt înainte*, p. IX). Materialul este structurat în două părți. Prima secțiune cuprinde o serie de termeni importanți utilizați în domeniile biochimiei și microbiologiei produselor alimentare. Cea de-a doua secțiune înglobează indexurile englez-român, francez-român, rus-român, ale termenilor definiți în cadrul dicționarului. Intrările sunt enumerate în ordine alfabetică, pe două coloane, iar articolele au structura: termen în română, termeni corespondenți în celelalte limbi ale dicționarului, definiția termenului în limba română. Pentru termenii polisemantici, diferențierea semantică este semnalată numeric. Indexurile, în număr de trei, cuprind termenii în limbile străine, ordonați alfabetic, urmați de echivalenții în română. Bibliografia lucrării însumează șaptesprezece titluri vizând lucrări de specialitate din domeniile industriei alimentare, biochimiei și microbiologiei, dicționare bilingve, explicative și două dicționare poliglote: Brad Segal (coord.), *Dicționar poliglot*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

de industrie alimentară (1972), şi Ion Răşenescu (coord.), *Dicţionar poliglot de industrie alimentară* (1977).

M.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Industrie alimentară (IAL 2). Produse de origine animală şi vegetală: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Constantin Banu, Aurelia Ionescu (coord. domeniu industrie alimentară), [Elaborare: prof. dr. ing. Constantin Banu, prof. dr. ing. Aurelia Ionescu, prof. dr. ing. Petru Alexe, conf. dr. ing. Camelia Vizireanu, conf. dr. ing. Angela Gudima (Universitatea Tehnică a Moldovei), conf. dr. ing. Violeta Şerban, şef lucr. dr. ing. Sorin-Strătilă Dorin, şef lucr. dr. ing. Lavinia Voiculescu, şef lucr. dr. ing. Aura Darabă], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2002, ISBN 973-27-0946-4, 973-8130-91-3, 158 p. [Editat sub egida Academiei Române, C.T.Ş.E., în colaborare cu A.G.I.R.].**

Dicţionarul este redactat în patru limbi (română, engleză, franceză şi rusă). Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, *Cuvânt înainte*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român*, *Index rus-român* şi *Bibliografie*. *Cuvântul înainte*, asumat de Gleb Drăgan, Constantin Banu şi Aurelia Ionescu, cuprinde resorturile demersului editorial. Volumul cuprinde termeni din toate sectoarele şi activităţile conexe domeniului industriei alimentare, fiind structurat în două părţi. Prima secţiune include termenii cei mai utilizaţi în domeniul amintit, în limba română, ordonaţi alfabetic, urmaţi de corespondenţii în limbile străine componente şi de explicitarea acestora. Cea de-a doua secţiune a dicţionarului cuprinde indexurile termenilor definiţi în dicţionar. Bibliografia lucrării însumează şaptesprezece titluri numerotate (apărute în perioada 1953-2002).

M.M.

*** ***Glosar. Orientarea şcolară şi profesională: română, franceză, engleză, germană, spaniolă*, Editura Afir, Bucureşti, 2002, ISBN 973-85608-6-1, 238 p. [Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei. Centrul Naţional de Resurse pentru Orientare Profesională; lucrare publicată cu sprijinul Comisiei Europene].**

Glosarul pentru domeniul orientare şcolară şi profesională constituie traducerea în română a unui glosar elaborat de Asociaţia Internaţională de Orientare Şcolară şi Profesională (A.I.O.S.P.). Lucrarea este redactată în cinci limbi (română, franceză, engleză, germană şi spaniolă). Nu sunt menţionaţi autorii; în *Prefaţă* se precizează doar că inventarul de intrări a fost actualizat de N. Favreau (Franţa), R. Heine (Germania) şi T. Rodriguez (Irlanda de Nord). Glosarul reprezintă un instrument de lucru util traducătorilor care participă la congrese, seminarii şi alte

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

evenimente de profil, contribuind la familiarizarea acestora cu terminologia specifică domeniului. Scopul lucrării este de a înlesni comunicarea între consilierii din toate ţările şi de a facilita dialogul cu serviciile şi persoanele interesate de problemele de orientare şcolară şi profesională. Lucrarea cuprinde o prefaţă (în toate cele cinci limbi) şi cinci glosare în care limba de bază este, pe rând, fiecare dintre limbile componente amintite. Practic este vorba de acelaşi inventar de intrări organizat în cinci variante, modificându-se doar ordinea limbilor. Termenii glosarului sunt enumeraţi pe cinci coloane aferente limbilor componente, iar articolele cuprind termenul în română urmat de termenii corespondenţi în celelalte patru limbi. Sporadic se notează definiţii, informaţii privind categoria gramaticală şi indicaţii contextuale. Coordonarea activităţii de revizuire a glosarului original aparţine profesorului Rodriguez-Moreno, din Barcelona.

Referinţe: BRL, 45, 2002, nr. 868.

M.M.

Lazăr Avram, Michel Troquet, Julien Troquet, Dan Ichim, *Dicţionar de ecologie aplicată / Dictionnaire d'écologie appliquée / Dictionary of applied ecology*, Editura Premier, Ploieşti, 2002, ISBN 973-8030-92-7, 422 p. [cu bibl. p. 419-421].

Dicţionarul, realizat de patru ingineri cu studii doctorale în domeniu, este redactat în trei limbi (română, franceză şi engleză). Cuprinde 2176 de termeni din domeniul ecologiei aplicate. Se adresează persoanelor care se ocupă cu problemele complexe ridicate de combaterea poluării mediului ambiant şi de combaterea distrugerilor provocate de diverse activităţi umane. Scopul îl constituie îndepărtarea dificultăţilor de limbă în domeniul petrolului, gazelor, mineritului, transportului, construcţiilor, domenii tangente cu ecologia aplicată. Lucrarea conţine: *Cuvânt înainte* (în fiecare dintre limbile componente), *Cuprins*, *Abrevieri*, *Dicţionar român-francez-englez de ecologie aplicată*, *Index al termenilor în limba franceză*, *Index al termenilor în limba engleză* şi *Bibliografie selectivă*. Dicţionarul propriu-zis este organizat pe trei coloane corespunzătoare celor trei limbi. Termenul în limba română (ex.: *abiotic*, *populaţie stabilă*, *ulei mineral* etc.), precedat de număr de ordine, reluat la fiecare literă, este însoţit de o explicaţie, formulată în general atributiv. În coloana a doua urmează termenul francez, cu indicarea categoriei gramaticale şi definiţia în limba franceză, pentru ca în coloana a treia să fie indicat termenul corespondent în engleză. Sensurile unor termeni sunt diferenţiate numeric, iar explicaţiile nuanţează în fiecare dintre limbi uzul unui anumit termen sau sens. Indexurile, dispuse pe două coloane, conţin termenii străini şi indicativul numeric format din litera şi numărul de ordine al termenului românesc.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Referinţe: BRL, 45, 2002, nr. 855.

A.P.

Diana Bălteanu, *Dicţionar de plante englez-român, român-englez*, Editura Pim, Iaşi, 2002, ISBN 973-85857-8-3, 117 p.

Dicţionarul, conceput bilingv şi redactat în trei limbi (română, engleză şi latină), conţine aproximativ 1000 de nume de plante. Se adresează traducătorilor şi specialiştilor din domeniile botanicii, homeopatiei, medicinei naturiste, farmacologiei. Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă*, care include şi o bibliografie de unsprezece titluri (din care şase lucrări de specialitate româneşti), *Dicţionar de plante englez-român*, *Dicţionar de plante român-englez* şi *Index al denumirilor plantelor în limba latină*, însoţite de denumirile româneşti. Termenul, fie în limba engleză, fie în limba română, este însoţit de termeni corespondenţi româneşti, respectiv englezeşti şi de denumirea ştiinţifică corespunzătoare.

A.P.

Diana Bălteanu, *Dicţionar de plante francez-român, român-francez*, Editura Pim, Iaşi, 2002, ISBN 973-85857-7-5, 102 p.

Dicţionarul, conceput bilingv, este redactat în trei limbi (română, franceză şi latină). Lucrarea are aceeaşi structură cu lucrarea precedentă, cu deosebirea că bibliografia conţine numai opt titluri (inclusiv cele şase lucrări de specialitate româneşti).

A.P.

Gallia Butnaru, Monica Bodogai, Anca Baciu, Rodica Zehan, *Dicţionar de genetică poliglot*, Editura Mirton, Timişoara, 2002, ISBN 973-585-780-4, X + 132 p. [cu bibl. p. 131-132; Universitatea de Ştiinţe Agricole a Banatului].

Dicţionarul, realizat de trei geneticieni, cu colaborarea unui filolog, este redactat în patru limbi de largă circulaţie (română, engleză, franceză şi germană). Conţine 950 de intrări, termeni şi sintagme din domeniul geneticii. Reprezintă o redimensionare şi o actualizare a conţinutului *Dicţionarului de genetică*, publicat în 1967 într-un tiraj redus. Lucrarea este alcătuită din: *Cuvânt înainte*, *Cuvânt din partea referenţilor ştiinţifici*, *Despre autori*, *Abrevieri utilizate*, *Cuprins*, dicţionarul propriu-zis, *Index al cuvintelor în limba engleză*, *Index al cuvintelor în limba franceză*, *Index al cuvintelor în limba germană* şi *Bibliografie*. Dicţionarul propriu-zis, cu caracter explicativ, este structurat pe articole dispuse pe două coloane. Termenul în limba română este urmat de termeni corespondenţi, aşezaţi unii sub alţii, cu indicarea limbii, şi, la final, de o scurtă definiţie în limba română. Indexurile sunt organizate pe două coloane, termenii fiind însoţiţi de

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

pagina corespunzătoare din dicţionar. Bibliografia este alcătuită din 33 de titluri: dicţionare, lucrări şi site-uri de specialitate. Din bibliografie face parte şi *Dicţionarul tehnic poliglot* (1963), redactat de Alexandru Szabó.

Referinţe: BRL, 45, 2002, nr. 706.

A.P.

Ambrus Csata, *Ötnyelvű kisszótár: magyar, angol, német, francia, román / Polyglot Minimal Dictionary: Hungarian, English, German, French, Romanian*, Ediţia a 5-a, Semn Print, Cluj-Napoca, 2002, ISBN 973-99360-4-0, 314 p.

Dicţionarul minimal în cinci limbi este redactat, faţă de ediţiile anterioare, în numai cinci limbi (maghiară, engleză, germană, franceză şi română), cu schimbarea limbii de bază, şi conţine 3451 de intrări. V. celelalte ediţii ([1]1997, [2]1998, [3]1999, [6]2003).

A.P.

Janeta Drăghicescu (coord.), *Dicţionar de construcţii verbale: română, franceză, italiană, engleză*, Autori: Petre Avram, Andreea Bratu, Marinella Coman, Adriana Costăchescu, Janeta Drăghicescu, Monica Iovănescu, Michaela Livescu, Ramona Lazea, Carmen Nedelcu, Ileana Petre, Anda Rădulescu, Gabriela Scurtu, Editura Universitaria, Craiova, 2002, ISBN 973-8043-363-3, XVIII + 635 p.

Dicţionarul, redactat în patru limbi (română, franceză, italiană şi engleză), „propune o descriere funcţională a verbului românesc cu instrumente oferite de lingvistica teoretică, respectiv de analiza distribuţională şi de gramatica generativă" (*Introducere*, p. V). Lucrarea este organizată astfel: *Introducere*, *Abrevieri şi semne convenţionale*, *Dicţionar*, *Modele de conjugare*, *Bibliografie*, indexuri alfabetice pentru limbile străine. Dicţionarul propriu-zis este dispus tabelar, pe două coloane, iar articolele cuprind: verb în limba română (însoţit de trimitere la modelul de conjugare din anexă, de formele flexibile marcate şi de alternanţele tematice specifice), descrierea unităţii verbale în limitele modelului sintagmatic oferit de analiza distribuţională şi a criteriilor de subcategorizare de tip generativist, construcţii frastice generate de verb în limba română, urmate de construcţii echivalente în cele trei limbi. Stabilirea corpusului a avut ca referinţe sursele lexicografice monolingve cu caracter fundamental, pentru limba română, şi dicţionarele bilingve de referinţă, pentru limbile ţintă. Inventarul de verbe însumează 552 de unităţi lexicale. Verbele, care constituie intrări de dicţionar, răspund „criteriilor de frecvenţă, dispersie şi disponibilitate, de putere derivativă şi combinatorie şi de polisemantism ridicat. Cu mici excepţii, unităţile reţinute reprezintă limba actuală şi registrul standard" (*Introducere*, p. VI-VII). La nivel

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

microstructural, articolele cuprind următoarele informaţii cu privire la cuvântul-titlu: marcarea subclasei formale (a tipului de conjugare) şi a alternanţelor tematice în anumite forme paradigmatice ale verbului; marcarea latitudinilor combinatorii ale verbului şi a naturii elementelor selectate în context funcţional (subiect şi complement de obiect şi / sau circusmtanţial), precum şi a anumitor elemente de construcţie specifice verbului românesc (elementul predicativ suplimentar, propoziţia subiectivă, propoziţia predicativă, supinul). „Punerea în corespondenţă a contextelor care ilustrează construcţiile verbale din română cu contexte frastice echivalente în limbile franceză, italiană şi engleză permite identificarea convergenţelor şi divergenţelor de comportament al unităţilor verbale la nivel de discurs, construcţia în limba străină fiind marcată de variaţiile impuse de elementele specifice contextului frastic" (p. XIII). Bibliografia lucrării însumează 37 de intrări, vizând dicţionare generale explicative, dicţionare bilingve, articole şi cărţi de gramatică a limbii române.

Referinţe: BRL, 46, 2003, nr. 828.

M.M.

Aura Dvoracek, *Europa în cuvinte-cheie: dicţionar explicativ multilingv, român, francez, italian, spaniol*, Vol. I (*A-C*), Editura Vasiliana '98, Iaşi, 2002, ISBN 973-8148-53-7, 250 p. [Lucrarea a fost elaborată în cadrul Centrului de Informare Comunitară şi Marketing al Bibliotecii Judeţene „Gh. Asachi", Iaşi, Serviciul de Informare şi Documentare Europeană].

Dicţionarul cuprinde peste 300 de termeni din domeniul integrării europene, în patru limbi (română, franceză, italiană şi spaniolă). Lucrarea este formată din: *Vocabularul comunitar, un pas spre integrare...*, *În loc de prefaţă*, *Abrevieri*, dicţionarul propriu-zis, *Index de intrări în limba română*, *Index de intrări în limba franceză*, *Index de intrări în limba italiană*, *Index de intrări în limba spaniolă* şi *Bibliografie selectivă*. Articolele sunt ordonate alfabetic, termenul în limba română fiind urmat de termeni corespondenţi în cele trei limbi străine, de definiţie şi, uneori, de o serie de informaţii în limba de bază. Aceste informaţii privesc: legislaţia europeană, istoricul şi îndatoririle unor organisme sau instituţii comunitare, funcţionarea unor organizaţii etc. Prin amănuntele oferite şi modul lor de organizare (prezenţa unor clasificări, ierarhizări, exemple etc.), unele articole depăşesc cu mult sfera informaţiilor pe care le oferă în mod obişnuit un dicţionar. Cele patru indexuri, câte unul pentru fiecare limbă componentă, sunt ordonate alfabetic şi conţin termenii şi pagina la care pot fi găsiţi în corpul dicţionarului.

O.Z.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Victoria Frâncu, *Tezaur interdisciplinar multilingv pentru uzul bibliotecarilor – română, engleză, franceză*, Bucureşti, 2002, ISBN 973-85962-1-1, 402 p. [Lucrare apărută cu sprijinul Ministerului Culturii, sub auspiciile Bibliotecii Asociaţiei Bibliotecarilor din Învăţământ – România (ABIR)].

Tezaurul, alcătuit de Victoria Frâncu, traducător, bibliotecar la BCU „Carol I" din Bucureşti, doctor în bibliologie şi ştiinţa informării, conţine 1254 de termeni şi sintagme din domeniul limbajelor de indexare, în trei limbi (română, engleză şi franceză). Este un instrument util bibliotecilor mici şi mijlocii, având un public-ţintă restrâns, format din bibliotecari, indexatori şi utilizatori ai bibliotecilor. Lucrarea este alcătuită din: *Cuvânt de întâmpinare*, *Introducere*, *Foreword*, *Tezaur alfabetic – română*, *Alphabetical thesaurus – English*, *Thésaurus alphabétique – français* şi *Prezentare sistemică*. Corpul tezaurului este compus din trei părţi. Fiecare parte are ca limbă de bază una dintre cele trei limbi, termenii fiind reluaţi succesiv şi reorganizaţi alfabetic după aceasta. Articolele sunt enumerate pe două coloane, termenii *descriptori* fiind urmaţi de termeni corespondenţi în celelalte două limbi, de indicele CZU (Clasificarea Zecimală Universală) şi de nondescriptori: UP (*upward posting* „trimitere ascendentă"), TG (*termen generic*), TS (*termen specific*), TA (*termen asociat*), UP (*utilizat pentru*), apariţia lor fiind condiţionată de natura cuvântului-titlu.

O.Z.

Tudor Ioniţă, Robert Marin, *Lexic profesional poliglot: română, franceză, germană, engleză, spaniolă, italiană*, Editura Ministerului de Interne, Bucureşti, 2002, ISBN 973-8307-03-01, 96 p.

Dicţionarul în şase limbi (română, franceză, germană, engleză, spaniolă şi italiană) conţine aproximativ 1000 de termeni din domeniile: juridic, criminalistică, medicină legală, ordine publică, de aplicare a unor legi şi regulamente militare. Lucrarea cuprinde doar dicţionarul propriu-zis, fără indexuri. Termenii sunt organizaţi tabelar, cu menţionarea limbii pe primul rând al tabelului la fiecare pagină.

Referinţe: BRL, 45, 2002, nr. 763.

G.M.

Ion I. Jurconi, *Dicţionar de afaceri: român, (englez), rus – rus, (englez), român*, Editura A.S.E., Bucureşti, 2002, ISBN 973-594-059-0, 194 p.

Dicţionarul, elaborat de conf. univ. dr. Ion Jurconi de la A.S.E. Bucureşti şi redactat în trei limbi (română, engleză şi rusă), conţine aproximativ 3000 de termeni din domeniul afacerilor. Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, *Предисловие* şi dicţionarul propriu-zis (cu două limbi sursă diferite); nu conţine

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

indexuri. Termenul în limba română sau în limba rusă este însoţit de termeni corespondenţi în celelalte limbi.

Referinţe: BRL, 45, 2002, nr. 765.

G.M.

Gheorghe Lucaci (coord.), Florin Belc, Ariadna Nicoară, Dorin Niţă, *Dicţionar tehnic rutier: română, franceză, engleză*, Editura Solness, Timişoara, 2002, ISBN 973-8572-13-x, 164 p. [*Dictionnaire technique routier: français-anglais*, Association Internationale Permanente des Congrès de la Route, Paris, ([5]1982) 6e édition, 1990].

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, franceză şi engleză), conţine aproximativ 1000 de termeni din domeniul rutier. Varianta în limba română a dicţionarului este rezultatul colaborării între Administraţia Naţională a Drumurilor (AND) Bucureşti prin Centrul de Studii Tehnice Rutiere şi Informatică (CESTRIN) şi Universitatea „Politehnica" din Timişoara, Facultatea de Construcţii şi Arhitectură, prin Departamentul de Inginerie Geotehnică şi Căi de Comunicaţie Terestre. Ediţia românească este rezultatul completării şi actualizării ediţiei a şasea, realizată de Association Internationale Permanente des Congrès de la Route (AIPCR), cu ajutorul Comitetelor şi Grupelor de lucru ale Asociaţiei. Lucrarea este organizată astfel: *Cuprins*, *Prefaţă*, *I. Index alfabetic al termenilor Dicţionarului*, *II. Lista termenilor*, *III. Definirea unor termeni din listă* şi *IV. Ilustrarea termenilor*. Toţi termenii care figurează în dicţionar sunt grupaţi pe teme în *Lista termenilor*, unde fiecare este caracterizat printr-un număr de cinci cifre (primele două cifre reprezintă capitolul, cea de-a treia cifră, subcapitolul, iar ultimele două cifre, poziţia termenului în capitol sau în subcapitol). Numerele din paranteză indică numărul schiţei care ilustrează conceptul (partea a IV-a). Indexurile alfabetice (partea I) indică pentru fiecare termen referinţa numerică din lista de termeni sau numărul figurii care ilustrează conceptul.

Referinţe: BRL, 45, 2002, nr. 872.

G.M.

Alexandru Manoliu (coord.), *Dicţionar poliglot de biotehnologie: român-englez-rus-francez*, Autori: Lăcrămioara Oprică, Sorin Diaconeasa, Tatiana Tofan-Burac, Eugen Cârdei, Costică Savu, Editura Corson, Iaşi, 2002, ISBN 973-8225-21-3, 571 p. [Editat cu sprijinul Ministerului Educaţiei şi Cercetării].

Dicţionarul este redactat în patru limbi (română, engleză, rusă, franceză) şi cuprinde 5505 termeni din domeniul biotehnologiei. Lucrarea este structurată astfel: *Prefaţă* (în română şi engleză), *Termeni de biotehnologie*, *Bibliografie* şi indexuri pentru engleză, rusă şi franceză. Intrările în română sunt ordonate

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

alfabetic, iar articolele cuprind: termen în română precedat de număr de ordine, urmat de termeni corespondenţi în celelalte trei limbi (cu indicarea acestora prin abrevieri). Articolele cuprind informaţii gramaticale de gen şi de număr, iar acolo unde termenii înregistrează sinonime acestea sunt semnalate. Trimiterile la alte intrări din dicţionar se realizează utilizând indicativul numeric al termenului la care se face trimitere. Partea a doua a lucrării cuprinde indexurile alfabetice, fiecare termen din inventar fiind însoţit de numărul de ordine corespunzător termenului în limba română. Bibliografia însumează 32 de titluri, vizând în mare parte dicţionare de specialitate. Autorii precizează că, pentru elaborarea dicţionarului de biotehnologie, au consultat tratate, monografii, dicţionare şi *Recomandările Comisiei de Nomenclatură a Enzimelor a Uniunii Internaţionale de Biochimie şi Biologie Moleculară.*

M.M.

Doina Stana, Daniela Stana, Sándor Rozsa, Ana-Maria Florescu Gligore, *Mic dicţionar poliglot de terminologie botanică: latină, română, engleză, franceză, germană, maghiară*, AcademicPres, Cluj-Napoca, 2002, ISBN 973-8266-29-7, 143 p.

Dicţionarul în şase limbi (latină, română, engleză, franceză, germană şi maghiară) conţine 652 de termeni din domeniul botanicii. Lucrarea este organizată astfel: *Introducere*, *Dicţionar poliglot*, indice alfabetic pentru fiecare limbă în parte, *Cei mai comuni termeni tehnici din morfologia botanică* şi *Bibliografie*. Termenii sunt prezentaţi alfabetic, numerotaţi, după termenul ştiinţific latin urmând termenul corespunzător în limba română, uneori făcându-se şi trimiteri la conţinutul noţiunii, urmând apoi termenii corespunzători în limbile amintite.

Referinţe: BRL, 45, 2002, nr. 888.

G.M.

Gabriela Stănciulescu (coord.), *Lexicon de termeni turistici* [român-englez-francez-german-spaniol], Autori: prof. univ. dr. Gabriela Stănciulescu, conf. univ. dr. Nicolae Lupu, conf. univ. dr. Gabriela Ţigu, Oscar Print, Bucureşti, 2002, 242 p. [cu bibl. (p. 240-242), ind.].

Lexiconul, redactat în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi spaniolă), conţine termeni din domeniul turismului, caracterizaţi printr-o serie lexicală neologică foarte bogată (Vlas 2011, p. 105).

Referinţe: BRL, 47, 2004, nr. 681; Mariana Vlas, *Terminologia în domeniul turismului. Istoric şi aplicativitate*, în Doina Butiurcă *et al.* (eds.), *Terminology and translation studies. Plurilingual terminology in the context of European Intercultural Dialogue*, Editura Scientia, Cluj-Napoca, 2011, p. 97-110.

A.P.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Diana Tetean, Onufrie Vinţeler, *Dicţionar tematic poliglot: română, franceză, spaniolă, engleză, germană, rusă*, Risoprint, Cluj-Napoca, 2002, ISBN 973-656-261-1, 310 p.

Dicţionarul în şase limbi (română, franceză, spaniolă, engleză, germană şi rusă) are un caracter didactic, fiind elaborat cu un minim de termeni pentru fiecare temă („omul", „limba", „relaţii între oameni", „casa", „îmbrăcămintea", „sfera cerească", „suprafaţa pământului", „clima", „timpul", „spaţiul" ş.a.). Termenii sunt organizaţi tematic şi tabelar, cu menţionarea limbii pe primul rând al tabelului la fiecare pagină. Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, dicţionarul propriu-zis şi *Cuprins*; nu conţine indexuri. V. prima ediţie ([1]1979).

Referinţe: BRL, 45, 2002, nr. 828.

G.M.

***** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 13). Componente şi dispozitive electronice: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2003, ISBN 973-8466-48-2, 973-8130-17-4, 973-27-1054-3, 973-27-0747-X, 215 p. [C.T.Ş.E., TermRom şi A.G.I.R.].**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) conţine peste 1800 de termeni (1745 de concepte) din domeniul electrotehnicii, subdomeniul componente şi dispozitive electronice (tuburi electronice, dispozitive cu demiconductoare, circuite integrate, dispozitive optoelectronice, dispozitive piezoelectrice, componente pasive pentru electronică şi telecomunicaţii).

G.M.

***** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 14). Măsurări în electricitate: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2003, ISBN 973-8466-49-0, 973-8130-17-4, 973-27-1078-0, 973-27-0747-X, 511 p. [C.T.Ş.E., TermRom şi A.G.I.R.].**

Dicţionarul în patru limbi (română, engleză, franceză şi rusă) conţine aproximativ 3500 de termeni (3000 de concepte) din domeniul electrotehnicii, subdomeniul măsurări în electricitate (măsurări electronice, măsurări în domeniul microundelor, măsurări numerice, măsurări de mărimi neelectrice, detectarea şi măsurarea radiaţiilor ionizante, aparate integratoare, contoare de energie, transformatoare şi traductoare de măsurare, osciloscoape şi oscilografe).

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** ***Dicționar explicativ pentru științele exacte. Energetică (ENERG 3). Surse inepuizabile de energie: român-englez-francez-german-rus*, Autori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Dumitru Cezar Ionescu (coord. domeniu energetic), prof. dr. ing. Mircea Dimitrie Cazacu, conf. dr. ing. Viorel Bădescu (coord. domeniu surse inepuizabile de energie), prof. dr. ing. Alexandru Diaconu, dr. ing. Petre Terzi, dr. ing. Constantin Bondar, dr. ing. Natalia Burchiu, dr. Doru Bădescu, dr. ing. Mihai Dogaru, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., București, ISBN 973-27-1079-9, 973-8466-72-5, XII + 459 p. [Editat cu sprijinul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, Academiei Române, C.T.Ș.E. în colaborare cu Societatea pentru Promovarea Energiilor Recuperabile, Inepuizabile și Noi, Universitatea „Politehnica" din București – Facultatea de Energetică și A.G.I.R.].

Dicționarul a fost elaborat de un colectiv mare de autori, cu colaborarea câtorva specialiști din alte țări (Germania, Rusia, Canada), care au contribuit la traducerea termenilor. Conține 2130 de termeni din domeniul energeticii, subdomeniul energiilor inepuizabile (energia solară, energia eoliană, energia oceanelor și mărilor, energia cursurilor de apă, energia geotermală, energia biomasei, energia mediului, conversia electro-magneto-hidrodinamică), în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană și rusă). Lucrarea este alcătuită din: *Prefață*, *Introducere*, *Indicații de utilizare*, nouă secțiuni care cuprind termenii structurați în funcție de subdomeniul din care fac parte, patru indexuri bilingve (englez-român, francez-român, german-român și rus-român) și bibliografie. În cadrul fiecărei secțiuni, articolele sunt enumerate alfabetic, pe două coloane, și sunt alcătuite din: termen în limba română, termeni corespondenți ai acestuia în cele patru limbi străine și o definiție, tot în limba română. Indexurile sunt organizate alfabetic, pe două coloane, sub forma unui dicționar bilingv ce conține termenul în limba română și corespondentul său în limbile străine.

Referințe: BRL, 47, 2004, nr. 667.

O.Z.

*** ***Dicționar explicativ pentru științele exacte. Industrie alimentară (IAL 3). Industrii fermentative: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Constantin Banu, Mircea Bulancea (coordonatori domeniu industrie alimentară), Elaborare: prof. dr. ing. Mircea Bulancea, prof. dr. ing. Antoaneta Stoicescu, prof. dr. ing. Ana Alexandru, prof. dr. ing. Viorica Macovei, conf. dr. ing. Grigore Musteață (Universitatea Tehnică a Moldovei), conf. dr. ing. Silvia Rubțov, asist. drd. ing. Gabriela Rapeanu, conf. dr. Anca Gata, asist. Corina Andone, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., București, ISBN 973-27-1063-2, 973-8466-44-X, 2003, 125 p. [C.T.Ș.E. a Academiei Române].

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul, elaborat de cadre didactice de la Facultatea de Ştiinţa şi Ingineria Alimentelor, Universitatea „Dunărea de Jos" Galaţi, şi de la Facultatea de Tehnologie şi Management în Industria Alimentară, Universitatea Tehnică a Moldovei, este redactat în patru limbi (română, engleză, franceză şi rusă). Dicţionarul cuprinde o „selecţie a termenilor utilizaţi în industria vinului, berii şi drojdiei, referitori la tehnologii, operaţii, procese şi produse alimentare, termeni expuşi în mod succint, dar într-o viziune modernă, ţinând seama de realizările recente din domeniul chimiei, biochimiei, tehnologiei şi tehnicii aplicate în sectoarele menţionate" (*Cuvânt înainte*, p. IX). Se adresează studenţilor şi cadrelor didactice de la facultăţile şi specializările de industrie alimentară, precum şi specialiştilor care lucrează în domeniu. Volumul are următoarea structură: *Prefaţă*, *Cuvânt înainte*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român*, *Index rus-român* şi *Bibliografie*. Intrările sunt ordonate alfabetic, pe două coloane, iar articolele cuprind: termen în română, termeni corespondenţi în limbile ţintă, definiţie în română. Bibliografia lucrării însumează douăsprezece titluri, între acestea şi două dicţionare poliglote de industrie alimentară.

Referinţe: BRL, 47, 2004, nr. 668.

M.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Industrie alimentară (IAL 4). Industrii extractive: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Constantin Banu, Mircea Bulancea (coordonatori domeniu industrie alimentară), [Elaborare: prof. dr. ing. Constantin Banu, prof. dr. ing. Despina Bordei, prof. dr. ing. Dumitru Panţuru, prof. dr. ing. Iulian Bârsan, conf. dr. ing. Iuliana Vintilă, conf. dr. ing. Silvia Rubţov (Universitatea Tehnică a Moldovei), conf. dr. ing. Romulus Burluc, şef lucrări dr. ing. Sorin-Strătilă Dorin, asist. ing. Natalia Stanciu, asist. ing. Alina Enisei, asist. ing. Mihaela Buciumeanu, asist. ing. Angela Chilat, Universitatea Tehnică a Moldovei], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2003, ISBN 973-27-1064-0, 973-8466-45-8, 186 p. [Editat sub egida Academiei Române, C.T.Ş.E., în colaborare cu A.G.I.R.].**

Dicţionarul, redactat în patru limbi (română, engleză, franceză şi rusă), conţine termeni din domeniul industriei alimentare. Se adresează studenţilor de la facultăţile de profil şi specialiştilor din producţie, cuprinzând „descrierea succintă, dar explicită a unor termeni folosiţi în industriile extractive" (p. IX). Coordonatorii ediţiei motivează în *Cuvânt înainte* demersul editorial: „industriile alimentare extractive deţin un loc important în cadrul producţiei de alimente de bază". Dicţionarul preia structura şi modalitatea de organizare ale dicţionarelor apărute anterior în serie. Astfel, intrările sunt enumerate în ordine alfabetică, pe două coloane, iar articolele cuprind: termen în română, termeni corespondenţi în

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

celelalte limbi, definiție în română. Bibliografia însumează paisprezece titluri numerotate, între acestea un lexicon, două dicționare poliglote de industrie alimentară, un dicționar tehnic poliglot și două glosare de specialitate (unul englez, altul român).

Referințe: BRL, 47, 2004, nr. 669.

M.M.

*** ***Dicționar explicativ pentru științele exacte. Textile (TEX 1-6). Român-englez-german-francez-italian-rus*, Coordonare generală: prof. univ. dr. ing. Gleb Drăgan, Prefață: Eugen Simion, Autori: Cristina Aurite, Lăcrămioara Bordeianu, Romeo Butnaru, Eftalea Cărpuș, Costea Budulan, Dorin Dan, Aristide Dodu, Anca Dodu, Ioan Cioară, Luminița Fârnoagă, Aurelia Grigoriu, Victor Greavu, Valeria Gribincea, Luiza Ispas, Ecaterina Pintilie, Constantin Preda, Emilia Visileanu, Ligia Lăzăroiu, Ioana Podaru, Doina Toma, 6 vol., Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., [vol. 1]: *TEX 1 – litera A*, 2003, ISBN 973-27-1059-4, 973-27-0747-X, 973-8466-46-6, 973-8130-17-4, 190 p; [vol. 2]: *TEX 2 – litera B*, 2003, ISBN 973-27-1060-8, 973-27-0747-X, 973-8466-47-4, 973-8130-17-4, 95 p.; [vol. 3]: *TEX 3 – litera C*, 2004, ISBN 973-27-1142-6, 973-27-0747-X, 973-8466-89-X, 973-8130-17-4, 357 p.; [vol. 4]: *TEX 4 – literele D-E*, 2005, ISBN 973-27-1193-7, 973-27-0747-X, 973-720-007-1, 973-8130-17-4, 281 p.; [vol. 5]: *TEX 5 – literele F-G*, 2005, ISBN 973-27-1294-5, 973-27-0747-X, 973-720-008-X, 973-8130-17-4; [vol. 6]: *TEX 6 – literele H-L*, 2005, ISBN 973-27-1295-3, 973-27-0747-X, 973-7200-009-8, 973-8130-17-4, XI + 287 p. [C.T.Ș.E., Academia Română].**

Dicționarul, elaborat prin concursul și consultarea unui număr consistent de specialiști din domeniul textil, din învățământul tehnic superior, cercetare științifică, proiectare, modă și industrie, și alcătuit din șase volume corespunzătoare literelor *A-L*, este redactat în șase limbi (română, engleză, germană, franceză, italiană și rusă). Cuprinde cei peste 20000 de termeni specifici domeniului textil (materii prime și auxiliare, filatură, țesătorie, tricotaje, textile nețesute, pasmanterie, tehnologie chimică textilă, confecții din țesături și tricoturi, analize și încercări fizico-mecanice și chimice, unele produse textile și domenii de utilizare, precum și aspecte tehnico-economice generale). Lucrarea este structurată astfel: *Cuprins*, *Prefață*, *Introducere*, *Indicații de utilizare*, dicționar propriu-zis, indexuri alfabetice (englez-român, german-român, francez-român, italian-român, rus-român) și *Surse bibliografice*. Articolele sunt dispuse pe două coloane și au următoarea structură: termen în română, termeni corespondenți în celelalte limbi componente și definiție în română. Indexurile termenilor în limbile străine cuprind inventarul lexical ordonat după principiul alfabetic și termenul corespondent în română. Inventarul surselor bibliografie cuprinde dicționare și lucrări de specialitate din domeniu.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1218.

M.M.

*** ***Ghid de termeni tehnici uzuali pentru instalaţii (germană, franceză, engleză) în scopul armonizării reglementărilor româneşti cu cele din Uniunea Europeană*, [Coordonatori: prof. dr. ing. Gheorghe Duţă, dr. ing. Sergiu Cruceanu, Traducere termeni tehnici: prof. dr. ing. Gheorghe Duţă (germană), dr. ing. Adrian Sandu, ing. Luana Sandu (franceză), ing. Florentina Boca (engleză)], Editura IMPULS, Bucureşti, 2003, ISBN 973-8132-41-X, 288 p. [Elaborat de Institutul de Cercetări pentru Echipamente şi Tehnologii în Construcţii (ICECON) S.A. Bucureşti, Indicativ GT-033-01, cu aprobarea Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor şi Locuinţei prin OM nr. 70/ 23.01.2003].**

Ghidul, redactat în trei limbi (română, franceză, engleză), cuprinde 2278 de termeni tehnici pentru domeniul instalaţiilor din construcţii (încălzire, ventilare, climatizare, frigorifice, electrice, sanitare, gaze). Se adresează inginerilor şi tehnicienilor care lucrează în proiectarea, executarea şi exploatarea instalaţiilor de construcţii, precum şi studenţilor de la Facultăţile de Instalaţii. Lucrarea are următoarea organizare: *Introducere*, *Bibliografie*, *Partea I. Terminologie. Română, engleză, franceză, germană*, *Partea II. Glosar limba engleză*, *Partea III. Glosar limba franceză* şi *Partea IV. Glosar limba germană*. În *Introducere* se semnalează faptul că majoritatea echipamentelor, agregatelor, materialelor şi aparatelor utilizate în realizarea instalaţiilor provin din Uniunea Europeană, precum şi din Statele Unite ale Americii şi Canada. Acest lucru impune „înţelegerea exactă a termenilor utilizaţi în oferte, prospecte, contracte, instrucţiuni de montaj şi exploatare furnizate de producătorii străini de echipamente, agregate, materiale şi aparate" (*Introducere*, p. 3). În acest context, apare necesitatea elaborării unui ghid cu termeni tehnici pentru domeniul instalaţiilor. Articolele sunt dispuse tabelar, pe patru coloane aferente limbilor componente, şi au următoarea structură: termen în română, precedat de număr de ordine (numerotarea se reia în cadrul fiecărei litere a alfabetului), termenii corespondenţi în celelalte limbi. Cele trei glosare din finalul lucrării sunt dispuse tabelar şi cuprind termenii ordonaţi alfabetic, urmaţi de iniţiala şi numărul de ordine din prima parte a ghidului. Bibliografia lucrării include 30 de titluri, mare parte dintre acestea constituind reglementări şi normative ale Uniunii Europene.

M.M.

Liliana Becea, *Dicţionar poliglot de schi*, Editura Printech, Bucureşti, 2003, ISBN 973-652-783-2, 56 p.

Dicţionarul, alcătuit de Liliana Becea, conferenţiar universitar la Catedra de

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Educaţie Fizică şi Sport, Universitatea „Politehnica" din Bucureşti, conţine peste 400 de termeni şi sintagme din domeniul sportiv, în patru limbi (română, engleză, germană şi franceză). Lucrarea este o reeditare (şi o revizuire) a dicţionarului elaborat de autoare în anul 1977, rămas timp de 25 de ani unica lucrare de acest tip, un dicţionar cu tiraj redus, de uz intern în cadrul Ministerului Turismului (*Prefaţă*, p. 1). Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă*, *Notă explicativă*, *Abrevieri*, *Cuprins*, *Cuvinte uzuale* şi *Expresii şi fraze uzuale*. Articolele sunt organizate sub formă de tabel cu patru coloane, termenul în limba română fiind urmat de corespondenţii săi în limbile străine. În cazul unor termeni româneşti, dar şi străini, se indică sensul termenului. Pentru substantivele din limbile germană şi franceză se indică genul, iar pentru termenii în limba engleză se face diferenţierea între engleza americană şi cea britanică. Capitolul *Expresii şi fraze uzuale* reprezintă un ghid de conversaţie util instructorilor de schi sau persoanelor care lucrează în acest domeniu şi în domenii conexe. Acesta este organizat tabelar, tematic şi apoi, în cadrul fiecărei secţiuni, alfabetic.

Referinţe: BRL, 46, 2003, nr. 687.

O.Z.

István Bocskay, György Matekovits, Melinda Székely, J. Szabolcs Kovács-Kuruc, *Magyar-román-angol fogorvosi szakszótár*, Sapientia Könyvek, Scientia Kiadó, Kolozsvár [Cluj-Napoca], 2003, ISBN 973-85985-5-9, 584 p.

Dicţionarul maghiar-român-englez de stomatologie, realizat de un grup de profesori de la Universitatea de Stomatologie din Timişoara şi de la Universitatea de Medicină din Târgu Mureş, şi redactat în trei limbi (maghiară, română, engleză), conţine 13550 de termeni, expresii, construcţii din domeniul stomatologiei. Se adresează studenţilor maghiari ai institutelor stomatologice cu limba de studiu fie maghiară, fie română, profesorilor şi stomatologilor practicanţi, maghiarilor ardeleni („pentru a înţelege spusele dentistului român"). Scopul dicţionarului constă în aprofundarea limbajului de specialitate românesc şi maghiar, şi familiarizarea cu expresiile limbii de specialitate engleze şi americane, limbajul universal al breslei. Lucrarea este organizată astfel: *Tartalom / Cuprins / Contents*, *Előszó / Prefaţă / Preface*, *Rövidítésjegyzék / Lista prescurtărilor / Abreviation*, dicţionarul propriu-zis – *Magyar-román-angol fogorvosi szakszótár*, indexul român – *Dicţionar de stomatologie maghiar-român-englez*, indexul englez – *Hungarian-Romanian-English Stomatological Dictionary*, *Szakirodalom / Bibliografie / Bibliography*, date despre autori (în maghiară), la care editura adaugă *Alte titluri din colecţie*. Termenul în limba maghiară, precedat de număr de ordine, este urmat, pe orizontală, de termeni corespondenţi în celelalte două limbi, înaintea fiecărui corespondent fiind indicată prescurtat limba. În cadrul indexului, termenul românesc sau englezesc este urmat de numărul de ordine al intrării din dicţionar.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Atât intrările din dicţionar, cât şi cele din indexuri sunt dispuse pe două coloane. Bibliografia cuprinde optsprezece titluri de dicţionare medicale şi stomatologice monolingve şi bilingve.

Referinţe: BRL, 47, 2004, nr. 683.

A.P.

Liviu Zsolt Briota, *Dicţionar bancar român-englez-maghiar / Román-angol-magyar bankzótár / Romanian-English-Hungarian Dictionary of Banking*, Editura Charta, Sfântu Gheorghe, 2003, ISBN 973-8326-06-0, 368 p. [cu bibl. p. 367-368].

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, engleză şi maghiară), conţine 4000 de termeni utilizaţi în mod curent în domeniul bancar, selectaţi din inventarul celor două ediţii ale dicţionarului, publicate anterior de autor ([1]1999, [2]2001). Se adresează funcţionarilor din domeniul bancar şi al asigurărilor, studenţilor de la secţiile financiar-bancare din cadrul facultăţilor de economie. Lucrarea este alcătuită, similar dicţionarului economic, din următoarele elemente: *Prefaţă*, *Lista abrevierilor*, dicţionar, *Indice englez*, *Indice maghiar*, *Bibliografie* şi *Notiţe*. Dicţionarul propriu-zis, organizat tabelar, pe trei coloane, câte una pentru fiecare limbă, este urmat de două indexuri. Termenul în limba română, căruia i se indică categoria gramaticală, este pus în relaţie cu termeni corespondenţi din celelalte două limbi, cu precizarea diferenţelor dintre engleza britanică şi engleza americană. Bibliografia cuprinde treisprezece lucrări, printre care şi *Dicţionarul economic român-englez-maghiar*, publicat de Liviu Zsolt Briota în 2001, reluat în mare parte, şi douăsprezece site-uri.

Referinţe: BRL, 46, 2003, nr. 696.

A.P., M.M.

Gheorghe Bucşă, Tiberiu Popescu, *Dicţionar ilustrat de proprietate intelectuală*, OSIM, Bucureşti, 2003, ISBN 973-85383-7-8, 290 p.

Dicţionarul este redactat în trei limbi (română, franceză, engleză) şi cuprinde 400 de termeni şi expresii conexe din domeniul proprietăţii intelectuale. La nivel macrostructural, lucrarea are următoarea organizare: *Cuvânt înainte*, *Listă de abrevieri*, *Definiţii* (dicţionar), *Indice alfabetic de termeni*, *Indice alfabetic în limba franceză*, *Indice alfabetic în limba engleză* şi *Bibliografie*. În *Cuvânt înainte*, semnat de autori, sunt prezentate scopul demersului editorial şi destinatarii lucrării: instrument pentru aprofundarea *Convenţiei de instituire a Organizaţiei Mondiale a Proprietăţii Intelectuale* şi a tot ce este legat de acest domeniu, adresându-se atât specialiştilor, cât şi celor interesaţi de domeniu. Se adresează creatorilor, inventatorilor, studenţilor, persoanelor juridice care întâlnesc şi utilizează termenii de proprietate intelectuală. Intrările, termeni şi

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

sintagme, sunt ordonate alfabetic, pe verticală, iar articolele au structura: termen în română, termeni corespondenți în celelalte două limbi, definiția termenului în română. Unele definiții sunt construite cu ajutorul imaginilor, iar indicii de la final sunt dispuși asemenea unui cuprins: termenul urmat de o înșiruire de puncte și apoi pagina la care se regăsește acesta. Bibliografia lucrării conține cinci glosare și dicționare de specialitate.

M.M.

Sterie Ciulache, Nicoleta Ionac, *Dicționar de meteorologie și climatologie*, Editura Ars Docendi [Universitatea din București], București, 2003, ISBN 973-558-091-8, 973-558-092-6 , 270 p.

Dicționarul, realizat de geografii Sterie Ciulache și Nicoleta Ionac și redactat în trei limbi (română, engleză și franceză), conține 2309 termeni din domeniile meteorologiei și climatologiei. Se adresează în principal meteorologilor, climatologilor, geografilor, specialiștilor în științele Pământului. Autorii fac o serie de considerații cu privire la noțiunea de *dicționar de specialitate*. Astfel, un dicționar de meteorologie valoros trebuie să înregistreze corect sensurile atribuite de specialiști, în condițiile dinamicii științelor. Analiza termenilor științifici presupune două tipuri de dicționare: un dicționar prealabil sau cu prioritate de rangul întâi, înregistrând termeni numeroși, care să fie explicați într-o manieră limpede, precisă, concisă, și un dicționar cu prioritate de rangul al doilea, conținând termeni selectați după complexitatea și importanța lor în înțelegerea problematicii abordate și explicați în micromonografii. Lucrarea este structurată în: *Prefață*, dicționar, *Anexă: Unități de măsură* (conform SI, adoptat în 1960) și *Bibliografie*. Termenul în limba română, urmat (între paranteze) de termenii corespondenți în cele două limbi străine, este explicat printr-o definiție complexă, tot în limba română, formulată conform normelor Organizației Meteorologice Mondiale (O.M.M.). Bibliografia cuprinde unsprezece titluri, printre care se numără și Dumitru Țîștea *et al.*, *Dicționarul meteorologic român-rus-francez-englez-german-spaniol* (1965).

Referințe: Cristina Florescu (coord.), *Terminologia meteorologică românească a fenomenelor atmosferice (științific versus popular)*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2015, p. 21, 35, 74, 685.

A.P.

Ileana Constantinescu, Gheorghe Godeanu, Mariana Botorog, *Dicționar medical poliglot: român-francez-englez*, Editura Garamond, București, 2003, ISBN 973-9217-10-3, 198 p. [Revizie: Philippe Guillen].

Dicționarul, redactat în trei limbi (română, franceză și engleză), conține aproximativ 2700 de termeni și sintagme din domeniul medicinei. Se adresează

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

medicilor, cercetătorilor şi studenţilor de la facultăţile de medicină, şi serveşte necesităţilor unei conversaţii imediate în domeniul medical. Lucrarea este constituită din: *Prefaţă*, *Abrevieri*, corpul dicţionarului şi *Abrevierile unor cuvinte şi expresii utilizate în reţete şi recepturi*; nu conţine indexuri. Dicţionarul propriu-zis este organizat tabelar, pe trei coloane, cu indicarea limbii în capul coloanei. În dicţionar, termenul în limba română este pus în relaţie cu termeni corespondenţi din cele două limbi străine, cu indicarea genului pentru substantivele în limba franceză. Lista alfabetică de abrevieri cuprinde şi limba latină, datorită uzului în domeniu al unor abrevieri latineşti, element ce dă originalitate lucrării.

Referinţe: BRL, 46, 2003, nr. 712.

A.P.

Ambrus Csata, *Dicţionar poliglot minimal aplicat: română, engleză, germană, franceză, spaniolă, italiană*, Ediţia a 6-a, Editura Csata, Gheorgheni, 2003, ISBN 973-99360-5-9, 336 p.

Ediţia a 6-a este redactată în şase limbi (română, engleză, germană, franceză, spaniolă, italiană). Faţă de ediţiile anterioare, lipsesc limbile rusă şi maghiară. V. celelalte ediţii ([1]1997, [2]1998, [3]1999, [5]2002).

A.P.

Maria-Mariana Dobran, *Dicţionar economic: română, engleză, franceză, germană*, Ediţia a III-a, revăzută şi adăugită, Editura Eurostampa, Timişoara, 2003, ISBN 973-687-181-9, 335 p. [bibl. p. 335].

Ediţia a 3-a este redactată în patru limbi (română, engleză, franceză, germană). V. celelalte ediţii ([1]2000, [2]2001).

A.P.

Nicolaie Frâncu (coord.), Sabina Drăghici, Alfred Hârlăoanu, Liliana Şoptereanu, *Dicţionar poliglot economic, de comerţ exterior şi turism: română, franceză, engleză, germană, spaniolă, rusă*, Editura Garamond, Bucureşti, 2003, ISBN 973-9217-73-2, 919 p.

Dicţionarul, ajuns la cea de-a doua ediţie şi redactat în şase limbi (română, franceză, engleză, germană, spaniolă şi rusă), conţine 6207 termeni titlu (numerotaţi) din domeniile economiei, comerţului exterior şi turismului, dar şi termeni tehnici, cuvinte uzuale de largă circulaţie, lexic şi terminologie din cele mai variate domenii. Se adresează persoanelor care elaborează texte de specialitate, cercetătorilor, traducătorilor din diferite sectoare ale economiei, economiştilor, tehnicienilor şi studenţilor. Lucrarea este întocmită pe baza unui

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

„larg izvor documentar" şi a consultării specialiştilor din domeniile respective (*Cuvânt înainte*) şi are următoarea structură: *Indicator alfabetic*, *Cuvânt înainte*, *Corp dicţionar* şi *Addenda*. Articolele cuprind: număr de ordine, termen în română, termeni corespondenţi (însoţiţi de număr de ordine, cu indicarea categoriilor gramaticale). Prin dispunerea traducerilor pe şase coloane distincte se oferă cititorului un ansamblu de cinci dicţionare bilingve, care contribuie la lămurirea noţiunilor cu sensuri multiple. În textul care prefaţează ediţia se semnalează faptul că termenii, care au apărut în timpul procesului de editare şi nu au mai putut fi incluşi în inventarul de bază, sunt redaţi la sfârşitul dicţionarului. Printre noutăţile asumate de editură în *Cuvânt înainte* se află: numărul mare de cuvinte-titlu, multitudinea îmbinărilor, combinaţiilor şi a expresiilor specifice folosite, originalitatea demersului editorial. V. celelalte ediţii ([1]1970, [2]1982).

M.M.

Ana Maria Gal, Georgeta Felicia Teodorescu, Cornelia Ene, *Dicţionar gastronomic explicativ român-francez-italian-englez-german*, Editura Gemma Print, Bucureşti, 2003, ISBN 973-86354-4-6, 159 p.

Dicţionarul în cinci limbi (română, franceză, italiană, engleză şi germană) conţine termeni din domeniul gastronomiei. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, *Lista abrevierilor*, lista de termeni, indexuri şi *Bibiografie*.

Referinţe: BRL, 46, 2003, nr. 731.

G.M.

Ana Maria Gal, Georgeta Felicia Teodorescu, *Dicţionar-ghid de conversaţie român-francez-german-englez pentru ospătari, somelieri, barmani, bucătari, cofetari-patiseri*, [Ediţia a doua, revăzută], Editura Gemma Print, Bucureşti, 2003, ISBN 973-85811-8-4, 159 p.

Dicţionarul în patru limbi (română, franceză, germană şi engleză) conţine termeni din domeniul alimentaţiei publice. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, *Restaurantul*, *Bucătăria*, *Barul*, *Conversaţie profesională* şi *Bibiografie*. Intrările sunt organizate tabelar, în cadrul fiecăreia din cele trei teme principale. Dicţionarul se adresează „tuturor specialiştilor, dar şi tinerilor aspiranţi spre diferitele meserii din restauraţie" (*Cuvânt înainte*, p. 9).

Referinţe: BRL, 46, 2003, nr. 730.

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Iosif Juhász, *American English in Focus – American English, British English, Romanian and Hungarian*, [Seria Dicţionare], Editura Dacia Educaţional, Cluj-Napoca, 2003.

Dicţionarul, redactat în limbile engleză (americană şi britanică), română şi maghiară, conţine cuvinte selectate la nivelul vocabularului general. V. ediţia a doua ([2]2006).

M.M.

Mioara Mincu, Elena Mironescu, Victoria Voichiţă, *Dicţionar Mondo Femina. Femei celebre din ţările europene la începutul mileniului III / Femmes célèbres des pays européens au début du Troisième Millénaire / European Famous Women at the Begining of the Third Millenium / Berühmte Frauen der Europäischen Länder am Anfang des dritten Jahrtausends*, Editura „Ana Davila", Bucureşti, 2003, ISBN 973-85131-9-X, 339 p. [Version française: Paula Romanescu, Doina Bratu, English version: Laura Bădulescu, Roxana Maria Albu, Maria Ţăranu-Raţiu, Deutsche Fassung: Marinela Mateescu, Monica Petrescu].

Mica enciclopedie, redactată în patru limbi (română, franceză, engleză şi germană), conţine numele a 263 de personalităţi feminine contemporane, din 38 de ţări europene (41 din România). Lucrarea este structurată astfel: *Prefaţă / Préface / Preface*, *Vorwort*, corpul dicţionarului organizat alfabetic după numele ţărilor şi apoi după numele persoanelor, *Bibliografie*, un scurt tabel conţinând *Laureate cu premiul Nobel* şi *Cuprins*. Numele şi prenumele personalităţii feminine, date exclusiv în limba de origine, sunt urmate de un scurt *Curriculum vitae* în limba română, cu traducere în cele trei limbi străine.

A.P.

Costică Păun, *Dicţionar de ştiinţe: meteorologie, fizica atmosferei, climatologie, agrometeorologie. Glosar de termeni. Corespondenţi în limbile: română, engleză, franceză*, Prefaţă: prof. dr. ing. Mircea Podani, Oraj 2001, Târgovişte, 2003, ISBN 973-85502-6-2, 402 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, franceză şi engleză), conţine 1791 de termeni din domeniile meteorologiei, fizicii atmosferei, climatologiei şi agrometeorologiei. Se adresează studenţilor de la Facultăţile de Geografie, Fizică, Protecţia Mediului şi specialiştilor din domeniu, fiind orientat spre practica meteorologică. Lucrarea este alcătuită din următoarele capitole: *Reprezentare grafică şi procentuală a numărului de cuvinte cuprinse în Dicţionar*, *Îndrumări pentru folosirea dicţionarului*, *Indicator de pronunţie*, *Cuvânt înainte*, *Prefaţă*, *Dicţionar*, *Bibliografie*, *Lista cu numărul şi denumirea tabelelor şi figurilor incluse în text*, *Glosar: Lista termenilor în limba română*,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Lista termenilor în limba engleză, *Lista termenilor în limba franceză*. Termenul în limba română este urmat (între paranteze) de termenii echivalenţi în cele două limbi străine, uneori de o indicaţie etimologică (cu rădăcina termenului descris), de marca domeniului şi, în fine, de explicaţia în limba română a accepţiei sau accepţiilor termenului respectiv. Dicţionarul propriu-zis conţine lista principală de cuvinte în limba română în ordine alfabetică, iar între cele trei indexuri finale, se reia lista în limba română. Bibliografia cuprinde 35 de lucrări de specialitate, printre care: *Dicţionarul de meteorologie*, publicat de Dumitru Ţîştea în 1965, şi prima ediţie a *Lexiconului Tehnic Român* (1949-1956), coordonat din 1955 de Remus Răduleţ.

A.P.

Florian Răpan, Dan Stroescu (coord.), Dănuţ Manta, *Dicţionar englez-german-român. Terminologie militară NATO specifică Forţelor Aeriene*, Editura Universităţii Naţionale de Apărare, Bucureşti, 2003, ISBN 973-663-061-7, 121 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (engleză, germană şi română), conţine un număr consistent de termeni NATO din domeniul aviaţiei militare. Se adresează persoanelor care studiază limbile engleză şi germană în cadrul sistemului de învăţământ militar. Lucrarea este structurată astfel: *Cuvânt înainte*, corp dicţionar şi *Indice sigle*. Dicţionarul are o organizare bipartită: termeni şi corespondenţi, respectiv abrevieri uzuale specifice limbajului militar şi înţelesul acestora. Intrările în limba engleză sunt dispuse tabelar, pe trei coloane aferente limbilor componente. Articolele au următoarea componenţă: termen în engleză, termeni corespondenţi în germană şi română, definiţia termenului în limba română.

Referinţe: BRL, 46, 2003, nr. 793.

M.M.

Adriana Ritt, Georgeta Raţă, Letiţia Costea, Maria-Dana Grosseck, *Mic dicţionar de termeni pentru comunicarea organizaţională (român-englez-francez-german)*, Editura Mirton, Timişoara, 2003, ISBN 973-661-007-1, 134 p.

Dicţionarul este realizat de un colectiv de cadre didactice de la Facultatea de Management Agricol, Universitatea de Ştiinţe Agricole şi Medicină Veterinară a Banatului din Timişoara, şi de la Facultatea de Construcţii, Universitatea „Politehnica" Timişoara, specializarea Comunicare socială şi Relaţii publice. Este redactat în patru limbi (română, engleză, franceză şi germană) şi include termenii care aparţin domeniilor teoriei comunicării, comunicării interpersonale, comunicării în grup, comunicării organizaţionale, relaţiilor publice şi comunicării pentru marketing. Se adresează studenţilor, fiind conceput ca un

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

instrument care să îi ajute în munca de documentare şi de traducere, dar poate fi întrebuinţat şi de cadrele didactice, de manageri sau antreprenori, facilitând înţelegerea textelor de specialitate şi îmbunătăţind competenţele de comunicare cu clienţii şi reprezentanţii mass-media. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, *Lista explicativă a termenilor* (dicţionarul propriu-zis), *Indexuri pentru engleză, franceză şi germană* (aranjate pe două coloane, cu indicarea literei iniţiale) şi *Bibliografie*. Intrările sunt ordonate alfabetic, iar articolele cuprind: termen în română, definiţie în română urmată de termeni corespondenţi în limbile ţintă. Bibliografia dicţionarului însumează douăzeci şi opt de titluri, vizând atât lucrări din domeniile ştiinţelor comunicării, sociologiei şi marketingului, cât şi dicţionare explicative de specialitate.

M.M.

Attila M. Szabó, Erzsébet M. Szabó, *Dicţionar de localităţi din Transilvania / Erdély Helységnevszótár / Ortsnamenverzeichnis für Siebenbürgen*, Ediţia a II-a, Editura Kriterion, Cluj-Napoca, 2003, ISBN 973-26-0732-7, X + 534 p.

Dicţionarul cuprinde peste 5500 de denumiri de localităţi din Transilvania, în zece limbi (română, maghiară, germană, inclusiv dialectul săsesc, bulgară, cehă, sârbă, croată, slovacă, ucraineană-ruteană şi idiş). Lucrarea este formată din: *Utmutató a szótár használatához / Îndrumător pentru folosirea dicţionarului / Anleitung zum Benutzen des Wörterbuches*, *Jelmagyrázat / Legendă / Zeichen*, *Röviditések / Abrevieri / Abkürzungen*, dicţionarul propriu-zis, *Román névváltozatok / Variante de denumiri româneşti / Rumänische Orstnamenvarianten*, *Magyar-román visszakeresö / Index maghiar-român / Ortsnamenverzeichnis ungarisch-rumänisch*, *Német-román visszakeresö / Index german-român / Ortsnamenverzeichnis deutsch-rumänisch*, *Szerb-roman visszakeresö / Index sârb-român / Ortsnamenverzeichnis serbisch-rumänisch*, *Ukrán-ruszin-román visszakeresö / Index ucrainian-român / Ortsnamenverzeichnis ukrainisch-rumänisch*, *Szlovák-román visszakeresö/ Index slovac-român / Ortsnamenverzeichnis slowakisch-rumänisch*, *Cseh-román visszakeresö / Index ceh-român / Ortsnamenverzeichnis tschechisch-rumänisch*, *Horvát-román visszakeresö / Index croat-român / Ortsnamenverzeichnis croatisch-rumänisch*, *Bolgár-román visszakeresö / Index bulgar-român / Ortsnamenverzeichnis bulgarisch-rumänisch*, *Lengyel-román visszakeresö/ Index polonez-român / Ortsnamenverzeichnis polnisch-rumänisch* şi *Jiddis-román visszakeresö/ Index idiş-român / Ortsnamenverzeichnis jiddisch-rumänisch*. Articolele sunt enumerate alfabetic, pe două coloane, termenul în limba română (denumirea oficială a localităţii) fiind urmat de denumirile româneşti vechi şi de variantele sale (între paranteze), de numele centrului comunal şi al judeţului (dacă este vorba despre un cătun sau de un sat mic) şi de corespondenţii săi în limbile şi graiurile străine. Articolele dicţionarului nu sunt omogene: fiecărui toponim

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

românesc îi corespunde un număr inegal de toponime străine, în funcţie de existenţa acestora. Faţă de prima ediţie a dicţionarului se adaugă denumirile în limbile bulgară, cehă, sârbă, croată, slovacă, ucraineană-ruteană, idiş, precum şi denumirile localităţilor desfiinţate şi ale aşezărilor arondate altor localităţi, cătunelor, coloniilor şi cartierelor urbane (*Îndrumător pentru folosirea dicţionarului*, p. VI). Partea a doua cuprinde nouă indexuri, câte unul pentru fiecare limbă străină, cu toate variaţiile denumirilor din corpul dicţionarului. În cadrul indexurilor, termenii sunt organizaţi alfabetic, pe două coloane, termenul străin fiind urmat de corespondentul românesc. V. ediţia întâi ([1]1992).

O.Z.

Elena Tîrziman, *Tehnologia Informaţiei. Dicţionar terminologic în limbile: română, franceză, engleză*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2003, ISBN 973-575-838-5, 113 p.

Dicţionarul este redactat în trei limbi (română, franceză, engleză) şi cuprinde termeni din domeniul tehnologiei informaţiei. Este semnat de Elena Tîrziman, fiind rezultatul unei cercetări realizate la nivelul Secţiei de Bibliologie şi Ştiinţa Informării a Facultăţii de Litere de la Universitatea din Bucureşti. Metodologic, autoarea valorifică analiza cantitativă, pe baza unei liste de 300 de termeni, cu indicarea simbolică a cunoaşterii / necunoaşterii termenilor de către studenţi. Scopul cercetării este studiul impactului Noilor Tehnologii ale Informării şi Comunicării (NTIC) asupra procesului educaţional, formarea şi asimilarea competenţelor de informare necesare, iar unul dintre obiective vizează evaluarea nivelului de însuşire şi utilizare a unui limbaj specific. Selecţia inventarului terminologic este realizată pe baza mediului de studiu al studenţilor şi a ponderii termenilor în mediul online. Dicţionarul este structurat astfel: *Prefaţă*, *Lista de termeni echivalenţi*, *Dicţionar explicativ*, *Bibliografie selectivă* şi *Cuprins*. Intrările sunt ordonate alfabetic, pe trei coloane. Articolele cuprind: termen în română, definiţie în română, termen corespondent şi definiţie în franceză, termen corespondent şi definiţie în engleză. În *Prefaţă*, autoarea subliniază relaţia intrinsecă dintre cunoaşterea unui domeniu de specialitate şi asimilarea terminologiei specifice. Bibliografia dicţionarului include cinci lucrări de specialitate şi şaisprezece site-uri.

M.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Calitate (CAL 1). Terminologie: român-englez-francez*, Coordonare generală: prof. univ. dr. ing. Gleb Drăgan (membru corespondent al Academiei Române), Elaborare: ing. Costin Rucăreanu, Revizie ştiinţifică: Ioana Vintilă-Rădulescu (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti"), Prefaţă: acad. Eugen Simion (Preşedintele Academiei Române), Editura Academiei**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2004, ISBN 973-27-1141-8, 973-8466-86-5, XIV + 96 p. [cu bibl. p. 95-96; Academia Română, C.T.Ş.E., în colaborare cu TermRom, A.G.I.R.; Editat cu sprijinul Ministerului Educaţiei şi Cercetării].

Dicţionarul, realizat în seria academică de dicţionare explicative pentru ştiinţele exacte şi redactat în trei limbi (română, engleză şi franceză), conţine 900 de termeni din domeniul terminologiei. Necesitatea reunirii termenilor specifici, dispersaţi în standarde, vocabulare şi lucrări de specialitate, şi a cuvintelor din limbajul comun învestite cu semnificaţie terminologică, odată cu formularea unor definiţii corecte, explică apariţia unui astfel dicţionar. Vocabularul terminologiei propriu-zise include diverse categorii de termeni: termeni noi, specifici terminologiei, termeni din vocabularul unor discipline conexe (lingvistică, logică, informatică), termeni din alte discipline cu semnificaţie modificată, termeni preluaţi din vocabularul comun, termeni compuşi (sintagme), formaţi din cuvinte uzuale. Lucrarea este constituită din: *Cuprins*, *Prefaţă*, *Introducere*, *Îndrumar pentru utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* şi *Surse bibliografice* (listă cu standarde ISO). Dicţionarul este structurat în două secţiuni: dicţionarul propriu-zis, în care lista principală de cuvinte în limba română este ordonată alfabetic, şi indexurile bilingve. În prima secţiune, termenul „descriptor" în limba română este urmat de traducerile în cele două limbi străine, de definiţii şi, după caz, de note explicative şi de exemple ilustrative, iar termenul „nondescriptor", numai de trimiteri la termenul preferat. Dintre sursele lucrării (lucrări de specialitate, dicţionare, standarde) face parte din aceeaşi serie explicativă şi multilingvă: *Dicţionarul explicativ pentru ştiinţele exacte. ELTH 4 – Tehnologia informaţiei*, publicat în 2000.

Referinţe: BRL, 47, 2004, nr. 670; BRL, 50, 2007, nr. 1206.

A.P.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 15). Comandă şi reglare – Automatizări industriale: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2004, ISBN 973-8466-87-3, 973-8130-17-4, 973-27-1144-2, 973-27-0747-X, 197 p. [C.T.Ş.E., TermRom şi A.G.I.R.].**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) conţine aproximativ 1800 de termeni (fondul conceptual: 1500 de concepte) din domeniul electrotehnicii, subdomeniile: senzori şi transductoare (de măsură), relee electrice, comandă şi reglare automată, echipament electric pentru maşini industriale, dispozitive de comandă automată pentru aparate electrocasnice, supraveghere (control) automată.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1207.

G.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 16). Telecomunicaţii: român-englez-francez*, Coordonatori: acad. Gleb Drăgan, prof. dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu, prof. dr. ing. Aureliu Panaitescu, Autori: Călin Alexandru Târnoveanu, Paraschiva Onica, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2004, ISBN 973-27-1145-0, 978-973-27-1145-3, 978-973-8466-88-3, XI + 343 p. [Academia Română, C.T.Ş.E.].**

Dicţionarul în trei limbi (română, franceză şi engleză) conţine termeni din domeniul electrotehnicii, subdomeniul telecomunicaţiilor. Relaţiile dintre concepte, elaborarea definiţiilor şi stabilirea termenilor echivalenţi în limbile străine urmează principiile şi structura aplicate în primul volum al seriei de electrotehnică (ELTH 1).

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1208.

G.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 4). Sisteme de protecţie şi automatizări: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Dumitru Cezar Ionescu (coord. Domeniu energetic), ing. Doru Mircea Păunescu, prof. dr. ing. Călin Mucichescu, conf. dr. ing. Anatoli Paul Ulmeanu, ing. Alfred Stein, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2004, ISBN 973-27-1147-7, 973-8466-93-8, XI + 95 p. [Academia Română, C.T.Ş.E., Universitatea „Politehnica" din Bucureşti, Facultatea de Energetică, A.G.I.R.]**

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, engleză şi franceză), cuprinde 725 de termeni din domeniul energeticii, subdomeniul sistemelor de protecţie şi automatizărilor. Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă*, *Introducere*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român* şi *Index francez-român*. Articolele sunt enumerate alfabetic, pe două coloane, termenul în limba română fiind urmat de corespondenţii săi în cele două limbi de circulaţie internaţională şi de o definiţie în limba română. Indexurile sunt organizate alfabetic, pe două coloane, sub forma unor dicţionare bilingve în care termenul românesc este urmat de corespondentul străin.

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1213.

O.Z.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Industrie alimentară (IAL 5). Operaţii unitare: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Constantin Banu, Rodica Amarfi, Maria Turtoi (coordonatori domeniu industrie alimentară), [Elaborare: prof. univ. dr. ing. Rodica Amarfi, prof. dr. ing Rodica Alexandru, Universitatea „Dunărea de Jos" Galaţi, conf. dr. ing. Maria Turtoi, conf. dr. ing. Elisabeta Botez, dr. ing. Gheorghe Turtoi, GEA Process Technology Romania, Colaboratori de la Universitatea Tehnică a Moldovei, Chişinău: conf. dr. Rodica Sturza, conf. dr. ing. Galina Dicusar, conf. dr. ing. Artur Macari, conf. dr. Eleonora Dupouy, conf. dr. ing. Olga Deseatnicov, conf. dr. ing. Angela Gudima], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, ISBN 973-27-1140-X, 973-8466-91-1, 2004, 245 p.

Dicţionarul este redactat în patru limbi (română, engleză, franceză, rusă) şi cuprinde cca 1500 de termeni din domeniul industriei alimentare, subdomeniile fenomenelor de transfer, a operaţiilor unitare şi a unor domenii de graniţă. Terminologia vizează instrumente teoretice generale de abordare a operaţiilor unitare (bilanţul materialelor, bilanţul termic, echilibrul dintre faze, teoria similitudinii, analiza dimensională, transferul cantităţii de mişcare, transferul de căldură, transferul de substanţă, consideraţii de convenienţă economică). În *Cuvânt înainte* se precizează că „ingineria alimentară este un domeniu al ştiinţelor tehnice aflat în plin proces de diversificare şi perfecţionare a metodologiei şi tehnicilor cu care operează" şi că „pentru studiul tehnologiei produselor alimentare şi a dezvoltării ei viitoare, metoda operaţiilor unitare este de o deosebită importanţă" (p. X). Dicţionarul se adresează specialiştilor care lucrează în domeniul producţiei de bunuri alimentare, precum şi studenţilor de la facultăţile şi specializările de profil, constituind un instrument util celor care doresc să aprofundeze noţiunile de bază ale operaţiilor unitare. Lucrarea preia structura şi organizarea dicţionarelor editate în seria dedicată industriei alimentare, cuprinzând două părţi. Prima secţiune prezintă termenii cei mai utilizaţi în domeniul considerat, urmaţi de termenii corespondenţi în limbile componente. Cea de-a doua secţiune a dicţionarului cuprinde indexurile englez-român, francez-român şi rus-român ale termenilor definiţi în prima parte a lucrării. Prin indicarea termenilor corespondenţi în limbile componente, volumul facilitează identificarea termenilor în literatura de specialitate străină. Intrările sunt enumerate în ordine alfabetică, pe două coloane, iar articolele au următoarea organizare: termen în română, termeni corespondenţi în limbile ţintă, definiţie în română. Bibliografia însumează 42 de titluri, între acestea, două dicţionare poliglote de industrie alimentară şi patru glosare de specialitate.

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1215.

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ioana Albu, Andrea Hamburg (coordonatori), *Dicţionar de afaceri (engleză, germană, franceză, italiană, maghiară)*, Autori: Ioana Albu, Andrea Hamburg, Cristina Abrudan, Rodica Bogdan, Andra Catarig, Ştefania Panaitescu, Mirabela Pop, Monica Sim, Editura Universităţii din Oradea, Oradea, 2004, ISBN 978-973-613-548-4, 242 p.

Dicţionarul, redactat în şase limbi (română, engleză, germană, franceză, italiană, maghiară), cuprinde 2300 de termeni din domeniul economiei, subdomeniile: comerţ, comerţ internaţional, finanţe, contabilitate, corespondenţă de afaceri şi contractuală, marketing şi management. Se adresează persoanelor angajate în tranzacţii comerciale internaţionale, celor interesaţi de aspectele specifice ale lumii afacerilor, celor care urmează cursuri de profil, profesorilor de la instituţiile de învăţământ economic, pentru îmbogăţirea „bagajului lingvistic de specialitate" al studenţilor. Lucrarea este structurată astfel: *Cuvânt înainte*, *Corp dicţionar* şi *Bibliografie*. Intrările sunt dispuse pe verticală, pe două coloane, iar articolele cuprind: termen în română, termeni corespondenţi în limbile ţintă. Dicţionarul a fost realizat pe baza unor lucrări de specialitate din domeniul economic: reviste economice, publicaţii guvernamentale şi financiare, corespondenţa unor companii. Bibliografia este organizată pe limbi, pentru engleză fiind indicate nouă titluri, şapte pentru germană, patru pentru franceză, nouă pentru italiană şi două pentru maghiară.

M.M.

Victoria-Mihaela Aldea, *Dicţionar de termeni economici: italian-român-englez, român-italian-englez*, Editura Mayon, Bucureşti, 2004, ISBN 973-85426-3-4, 128 p.

Dicţionarul, elaborat de Victoria-Mihaela Aldea, specialist în italiană şi engleză pentru afaceri, cadru didactic la A.S.E. Bucureşti, şi redactat în trei limbi (italiană, română, engleză), conţine peste 7000 de termeni din domeniul economiei. Lucrarea este organizată astfel: *Abrevieri*, *Dicţionar de termeni economici: italian-român-englez* şi *Dicţionar de termeni economici: român-italian-englez*. Termenii din limba italiană, respectiv din limba română sunt ordonaţi alfabetic, pe trei coloane.

Referinţe: BRL, 47, 2004, nr. 551.

G.M.

Lucian Dincă, Dorin Drăghiciu, Dănuţ Chira, *Dicţionar forestier poliglot. Român-englez-francez-german. Englez-Român. Francez-Român. German-Român*, Editura Silvodel, Braşov, 2004, ISBN 978-606-8020-21-1, 426 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul, redactat în patru limbi (română, engleză, franceză, germană), însumează 10000 de termeni din domeniul forestier, din diferite discipline silvice (silvicultură, botanică forestieră, dendrologie etc.), cu accent pe termenii silvici de bază. Se adresează specialiştilor din domeniul silviculturii, cadrelor didactice, studenţilor şi tuturor celor interesaţi de domeniul forestier. În *Cuvânt introductiv*, autorii realizează o trecere în revistă a dicţionarelor de profil româneşti şi subliniază relaţia dintre specialiştii din România şi cei din Europa, Statele Unite ale Americii şi Canada. Primul dicţionar românesc de silvicultură este editat în 1965, pentru ca în 1995 să fie editat, într-un tiraj mic, *Dicţionarul forestier poliglot*, cu un inventar lexical redus. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt introductiv*, *Cuprins*, *Dicţionar forestier român-englez-francez-german*, *Dicţionar forestier englez-român*, *Dicţionar forestier francez-român*, *Dicţionar forestier german-român* şi *Bibliografie*. Dicţionarul are o structură bipartită: prima parte conţine termenii silvici din limba română, în ordine alfabetică, iar a doua parte cuprinde liste alfabetice de cuvinte străine cu echivalentele româneşti ale acestora. Intrările sunt organizate tabelar, pe patru coloane, fiecare termen fiind urmat de termeni corespondenţi în limbile străine. Originalitatea lucrării rezidă în modul de alcătuire, prezenta ediţie înglobând un dicţionar poliglot şi trei dicţionare bilingve de specialitate. V. ediţia a doua (^{2}2011).

Referinţe: BRL, 47, 2004, nr. 571.

M.M.

Mircea Fotea, Ecaterina Ţăranu, *Dicţionar frazeologic român selectiv, cu echivalente în limbile franceză, engleză, neogreacă*, Editura Lumen, Iaşi, 2004, ISBN 973-7766-14-8, 523 p.

Dicţionarul, redactat în patru limbi (română, franceză, engleză, neogreacă), conţine 4060 de expresii şi locuţiuni, înregistrate sub 1510 cuvinte-cheie. Se adresează studenţilor, care şi-au însuşit „structurile fundamentale" ale limbii române în anul pregătitor, contribuind la aprofundarea cunoştinţelor de limbă română. Lucrarea de frazeologie este organizată astfel: dedicaţie, *Cuvânt înainte*, *Lista abrevierilor*, dicţionar propriu-zis şi *Bibliografie*; nu prezintă index. Selecţia inventarului lexical s-a făcut prin raportare la gradul de circulaţie şi de reprezentare a tuturor nivelurilor stilistice. Înregistrarea termenilor se realizează sub cuvinte-cheie, ordonate alfabetic şi evidenţiate grafic. Intrările sunt enumerate pe orizontală, iar articolele au următoarea structură: termen în română (cu indicarea categoriilor gramaticale), expresiile în alcătuirea cărora intră termenul şi explicarea lor, exemple (fiecare intrare este redată în context, valorificându-se opere literare sau texte elaborate), termeni corespondenţi în limbile componente. *Lista de abrevieri* include principalele abrevieri utilizate în lucrare şi valoarea acestora (categorii gramaticale, părţi de vorbire).

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Aurelia Grigoriu, Rodica Bidalach, Magda Cernat (coord.), *Dicţionar poliglot tehnic textil: englez-german-francez-italian-român*, 2 vol., Ediţia a II-a, Editura Certex, Bucureşti, 2004, Vol. I: 867 p., Vol. II: 611 p. [Institutul Naţional de Cercetare-Dezvoltare pentru Textile şi Pielărie Bucureşti, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi" Iaşi].

Ediţia a doua conţine aceleaşi limbi (engleză, germană, franceză, italiană, română) şi acelaşi număr de intrări (17975), fiind structurată la fel ca ediţia anterioară. V. prima ediţie ([1]1999).

Referinţe: BRL, 47, 2004, nr. 672.

A.P.

Annamária Kabán, *Magyar-francia-román szótár / Dictionnaire hongrois-français-roumain / Dicţionar maghiar-francez-român*, Stúdium Kiadó, Kolozsvár [Cluj-Napoca], 2004, ISBN 973-643-066-9, 132 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (maghiară, franceză şi română), conţine 4200 de intrări selectate la nivelul vocabularului de bază. Lucrarea este alcătuită din: *Előszó* [prefaţă], *Felhasznált szótárak* [bibliografie], *Rövidítések jegyzéke* [abrevieri româneşti explicate în latină şi în limbile componente ale dicţionarului] şi *Magyar-francia-román* (dicţionarul propriu-zis); nu conţine index. Dicţionarul este organizat tabelar, pe trei coloane. Cuvintele din limba maghiară, ordonate alfabetic, sunt puse în relaţie cu corespondenţele din celelalte două limbi. Sunt indicate categoriile gramaticale pentru majoritatea intrărilor şi a cuvintelor echivalente.

Referinţe: BRL, 47, 2004, nr. 595.

A.P.

Avram Lazăr, Michel Troquet, *Dicţionar de petrol, explorare, exploatare englez-român-francez*, Ediţia a II-a revizuită şi adăugită, Colecţia Dicţionare, Editura Tehnică, Bucureşti, 2004, ISBN 973-31-2162-2, 376 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (engleză, română şi franceză), conţine peste 6900 de termeni tehnici din domeniul petrolului, explorării şi exploatării. Lucrarea cuprinde: *Prefaţă*, *Introducere*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* şi *Surse bibliografice*. Articolele sunt organizate pe trei coloane. Termenul în limba engleză (numerotat) este însoţit de termeni corespondenţi în celelalte limbi. V. ediţia întâi ([1]2000).

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Bixi-Pompiliu Mocanu, Liviu Scrieciu, Speranza Tomescu, *Dicţionar român-englez-francez, englez-francez-român. Terminologie militară NATO – Logistică*, Editura Militară, Bucureşti, 2004, ISBN 973-86493-6-6, 161 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, engleză şi franceză), conţine 485 de termeni NATO de logistică militară. Se adresează angajaţilor din armată, soldaţilor şi tuturor celor interesaţi de domeniul militar. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, *Partea I Dicţionar termeni militari – logistică – român, englez, francez*, *Partea a II-a Dicţionar termeni militari – logistică – englez, francez, român*, *Partea a III-a Dicţionar acronime englez-francez-român* şi *Bibliografie*. Limbile de bază ale dicţionarului sunt româna (în prima parte) şi engleza (în părţile a doua şi a treia). Inventarul lexical cuprinde 485 de intrări în Partea I şi 486 în Partea a II-a. Intrările sunt organizate tabelar, iar articolele au structuri distincte pentru cele trei părţi: Partea I: număr de ordine, termen în română, termeni corespondenţi în engleză şi franceză, definiţie în română; Partea a II-a: număr de ordine, termen în engleză, termeni corespondenţi în franceză şi română, definiţie în română; Partea a III-a: termen militar NATO în engleză şi explicarea lui în limbile componente. Bibliografia dicţionarului însumează douăzeci şi două de titluri, inventarul terminologic fiind alcătuit în concordanţă cu „Glosarul NATO de termeni şi definiţii" (ediţia septembrie 1998).

Referinţe: BRL, 47, 2004, nr. 610.

M.M.

Amelia Molea, Maria Gabriela Moraru, *Dicţionar de termeni şi definiţii NATO* [englez-francez-român], Editura Academiei Tehnice Militare, Bucureşti, 2004, ISBN 973-640-030-1, 458 p.

Dicţionarul are trei limbi componente (engleză, franceză, română) şi conţine termeni militari NATO. Se adresează specialiştilor din domeniu şi persoanelor interesate de terminologia NATO, având ca scop asigurarea unei comunicări corecte şi lipsite de ambiguitate, aspect fundamental în cadrul unei alianţe bazate pe cooperare. Lucrarea este structurată astfel: *Cuvânt introductiv*, *Termeni* şi *Referinţe bibliografice*. Intrările, aranjate după criteriul alfabetic, sunt dispuse tabelar, pe trei coloane aferente limbilor componente. Articolele au următoarea alcătuire: termen şi definiţie în engleză, termeni corespondenţi în celelalte două limbi, cu definiţiile acestora în limbile respective. Referinţele bibliografice, însumând cincisprezece titluri, sunt împărţite în două categorii: cinci surse româneşti şi zece surse străine.

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ion Oprişor, *Glosar de abrevieri utilizat în documentele şi publicaţiile NATO (englez, francez, român)*, Editura Statului Major General, Direcţia Doctrină şi Instrucţie, Bucureşti, 2004.

A.P.

Iasmina Paunchici, Georgeta Raţă, Adriana Ritt, Reghina Dascăl, Anca-Andreea Pavel, *Comunicare şi marketing. Culegere de termeni tehnici în limbile engleză, franceză şi română / Communication and marketing. A Compendium of Technical Terms in English, French and Romanian / Communication et Marketing. Un recueil de termes techniques en anglais, français et roumain*, Editura Mirton, Timişoara, 2004, ISBN 973-661-273-2, 136 p.

Dicţionarul conţine 1825 de termeni din domeniile comunicării şi marketingului, în trei limbi (engleză, franceză şi română). Lucrarea este formată din: *Cuvânt înainte*, *Abrevieri*, *Termeni tehnici în limbile engleză, franceză şi română*, *Lexic francez*, *Lexic român* şi *Bibliografie*. Articolele sunt organizate alfabetic într-un tabel, termenul în limba engleză, precedat de număr de ordine, fiind urmat de corespondenţii săi în celelalte două limbi. Rar, se notează între paranteze, cu prescurtări, după termenul în limba de bază, valoarea sa morfologică. Foarte rar, se dau explicaţii scurte cu privire la valoarea termenilor. Dicţionarul conţine două indexuri pentru limbile franceză şi română. Fiecare index este organizat pe două coloane, fiecare coloană conţinând termenii în ordine alfabetică, urmaţi de numărul de ordine la care pot fi găsiţi în corpul dicţionarului.

O.Z.

Eugen Popescu (coord.), Simona Boştină-Bratu, Ştefan Olaru, *Dicţionar militar pentru artilerie terestră şi artilerie antiaeriană: englez-francez-român*, Editura Artileria română, Sibiu, 2004, ISBN 973-86164-0-9, 216 p.

Dicţionarul, realizat de cadre militare şi universitare, şi redactat în trei limbi (engleză, franceză şi română), conţine aproximativ 4000 de intrări, termeni, sintagme şi expresii din domeniul militar, subdomeniul artileriei terestre şi antiaeriene. Se adresează ofiţerilor şi subofiţerilor din domeniu interesaţi de lectura, studiul sau traducerea unor documente militare. Lucrarea este constituită din: *Cuvânt introductiv*, *Dicţionar englez-francez-român*, *Tabel prescurtări* şi *Tabel comparativ cu gradele militare din Forţele Terestre ale S.U.A., Marea Britanie, Canada, Franţa şi România*; nu prezintă indexuri. Dicţionarul este organizat sub formă de tabel, cu trei coloane, şi prezintă termenii (inclusiv sintagme şi expresii) în limba engleză, în ordine alfabetică, şi, în paralel, termenii corespondenţi în celelalte două limbi.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Referinţe: BRL, 47, 2004, nr. 560.

A.P.

Georgeta Raţă, Alexandru Moisuc, Ionel Samfira, Felicia-Raluca Silion, Oana Boldea, *Apa şi agricultura. Culegere de termeni tehnici în engleză, franceză, germană şi română / Water and agriculture. A compendium of technical terms in English, French, German and Romanian / L'eau et l'agriculture. Un recueil de termes techniques en anglais, français, allemand et roumain / Wasser und Landwirtschaft. Eine Sammlung von Fachbegriffen in der Englischen, Französischen, Deutschen und Rumänischen Sprache*, Editura Mirton, Timişoara, 2004, ISBN 973-661-351-8, 263 p.

Culegerea cuprinde 3163 de termeni tehnici din domeniile agriculturii şi circuitului apei în natură, în patru limbi (română, engleză, franceză şi germană). Dicţionarul este alcătuit din: *Cuvânt înainte*, *Cuprins*, *Termeni tehnici în limbile engleză, franceză, germană şi română*, *Lexic francez*, *Lexic german*, *Lexic român* şi *Bibliografie*. Articolele sunt organizate alfabetic într-un tabel. Termenul în limba engleză, precedat de număr de ordine, este urmat de termeni corespondenţi în celelalte trei limbi. Cele trei indexuri, numite lexicuri de către autori, sunt alcătuite din termeni organizaţi alfabetic, urmaţi de două numere, primul indicând numărul de ordine, iar al doilea, numărul paginii la care termenul respectiv poate fi găsit în corpul dicţionarului.

O.Z.

Valeriu Rusu, *Dicţionar medical*, Ediţia a II-a revizuită şi adăugită, Colaboratori la ediţia a II-a: Irena Răileanu, Walther Bild, Bogdan Stana, Călin Liuţe, Răzvan Răcilă, Vlad Bredeţean, Editura Medicală, Bucureşti, 2004, ISBN 973-39-0423-6, 1844 p. [Lucrare distinsă cu premiul „Victor Babeş" al Academiei Române, 2001, şi cu premiul „Copyro", 2001].

Dicţionarul medical, ajuns la cea de-a doua ediţie, este redactat în patru limbi (română, engleză, franceză şi germană) şi conţine o serie de modificări faţă de ediţia anterioară. Se corectează anumite greşeli, se actualizează definiţii şi denumiri de entităţi patologice, se extinde capitolul de *Abrevieri, simboluri şi acronime* şi *Indexul de nume proprii*, se revizuieşte capitolul de constante biologice, se renunţă la capitolul *Abrevieri ale titlurilor revistelor de circulaţie internaţională*, se introduce capitolul *Laureaţii premiului Nobel pentru fiziologie / medicină* şi se completează glosarul de informatică medicală. De asemenea, se adaugă în corpul dicţionarului peste 2700 de termeni, dintre care 1200 de inovaţii lexicale datorate evoluţiei domeniului vizat, şi se adaugă un index german-român. Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă*, *Introducere la ediţia I*, *Introducere la ediţia a II-a*, *Îndrumări pentru utilizarea dicţionarului*, *Abrevieri*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

utilizate în dicționar, *Din istoria terminologiei medicale*, *Ghid etimologic*, *Abrevieri, simboluri și acronime*, *Vocabular de termeni medicali*, *Tabele de date anatomice*, *Sistemul Internațional (SI) de unități de măsură*, *Tabele de constante biologice*, *Glosar de informatică medicală*, *Glosar de termeni medicali populari*, *Laureații premiului Nobel pentru fiziologie / medicină*, *Index de termeni englez-român*, *Index de termeni francez-român*, *Index de termeni german-român*, *Index de nume proprii* și *Bibliografie*. La fel ca în ediția precedentă, articolele sunt enumerate alfabetic, pe două coloane. Termenul în limba română este urmat de termeni corespondenți în franceză și engleză, de o notă etimologică (prin care se explică rădăcinile latine și grecești ale termenilor) și de o definiție în limba română. Pentru termenii românești și pentru cei din limba franceză se indică partea de vorbire, genul și numărul. În funcție de natura termenului, se adaugă, înaintea definiției denumiri anatomice internaționale, informații biografice sau trimiteri la termeni complementari. Indexurile dicționarului conțin termenii în limbile engleză, franceză și germană din corpul dicționarului, organizați alfabetic pe două coloane, sub forma unor dicționare bilingve, termenul în limba străină fiind urmat de corespondentul său român. V. celelalte ediții ([1]2001, [3]2007, [4]2010).

Referințe: BRL, 47, 2004, nr. 637.

O.Z.

Neculai Șelaru (coord.), Mitică Georgescu, Ileana Svoronos, Bianca Ioriatti, Patricia Moise, *Dicționar poliglot de vânătoare / Dictionnaire polyglotte de chaise / Mehrsprachiges Wörterbuch der Jagd / Hunting Polyglot Dictionary / Dizionario poliglotta di caccia*, Editura Cynegis, București, 2004, ISBN 973-99848-8-6, 476 p.

Dicționarul, redactat în cinci limbi (română, franceză, germană, engleză și italiană), conține 2652 de termeni din domeniul cinegetic. Concretizează procesul reactualizării și completării unor dicționare mai vechi în materie de vânătoare, în conformitate cu preocupările Consiliului Internațional al Vânătorii și Conservării Vânatului, pentru înlesnirea comunicării membrilor săi în cele trei limbi oficiale. Se adresează vânătorilor, personalului de specialitate cinegetică și colaboratorilor acestora, persoanelor preocupate de protecția naturii și de conservarea valorilor mediului înconjurător. Lucrarea este alcătuită din: *Cuvânt înainte / Avant propos / Vorwort / Foreword / Introduzione*, dicționarul propriu-zis, *Index limba franceză*, *Index limba germană*, *Index limba engleză*, *Index limba italiană* și *Index al denumirilor științifice*. Dicționarul propriu-zis este organizat tabelar, pe cinci coloane, corespunzătoare limbilor componente. Termenul în limba română, precedat de număr de ordine, este urmat de termenii corespondenți în celelalte patru limbi. Fiecare dintre indexuri, organizat pe trei coloane, conține lista alfabetică a termenilor într-o anumită limbă, însoțiți de

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

litera şi numărul de ordine ale termenului românesc. Indexul denumirilor ştiinţifice priveşte numele plantelor şi animalelor relevante pentru domeniu.

Referinţe: BRL, 47, 2004, nr. 671.

A.P.

Mariana Toma, Teodora Popescu-Furnea, Edmond Nawrotzky-Török, *Mic dicţionar englez-german-francez-român de termeni economici, juridici şi politici*, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2004, ISBN 973-686-624-6, 163 p.

Dicţionarul are patru limbi componente (engleză, germană, franceză, română) şi conţine aproximativ 7000 de cuvinte şi expresii-titlu englezeşti din domeniile economic, juridic şi politic. Lucrarea este structurată astfel: *Argument*, dicţionar propriu-zis şi *Bibliografie*. Autorii subliniază în *Argument* că plurilingvismul constituie un imperativ al societăţii moderne, devenind o prioritate pentru studenţii economişti dornici de a se integra pe piaţa muncii europene şi mondiale. Este motivată, de asemenea, opţiunea de a reda termenii în expresii, valorificându-se principiul asocierii lexico-semantice, şi nu izolat: „tranziţia de la o limbă la alta se face prin traducerea contextelor şi sensurilor mai degrabă decât a cuvintelor izolate" (*Argument*). Perspectiva lexicală sintagmatică a demersului lexicografic se reflectă în caracterul intrărilor, cea mai mare parte dintre acestea constituind locuţiuni substantivale, adjectivale şi adverbiale. Selecţia expresiilor se face după criteriul frecvenţei, al asocierii lexicale în corpusul de materiale didactice utilizate în cadrul facultăţilor de ştiinţe economice şi politice, studii europene. Intrările sunt ordonate alfabetic, iar articolele au structura: termen în engleză, termeni corespondenţi în celelalte trei limbi. Pentru termenii corespondenţi în germană şi franceză se oferă informaţii privind categoria gramaticală a genului. Bibliografia dicţionarului însumează unsprezece titluri şi două site-uri. V. celelalte ediţii ([2]2005, [3]2006, [4]2009).

Referinţe: BRL, 48, 2005, nr. 488.

M.M.

Iulian Vlad, Vasile Băcilă, Isabela Oprea, *Dicţionar poliglot de etologie şi fiziologie animală*, Editura Universităţii „Lucian Blaga", Sibiu, 2004, ISBN 973-651-822-1, 133 p.

Dicţionarul cuprinde cei mai folosiţi 594 de termeni din domeniul etologiei şi fiziologiei animale, în patru limbi (română, engleză, franceză şi germană). Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă*, dicţionarul propriu-zis, trei indexuri şi *Bibliografie*. Articolele sunt enumerate alfabetic, termenii în limba română, precedaţi de număr de ordine, sunt urmaţi de termenii corespondenţi străini. Dicţionarul conţine câte un index pentru fiecare dintre limbile străine

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

componente, cu termeni organizaţi alfabetic şi cu indicarea paginii la care pot fi găsiţi în corpul dicţionarului. Destul de rar, se oferă explicaţii cu referire la sensul termenilor. Bibliografia cuprinde douăzeci de titluri, printre care: Ion Dinu, *Dicţionar poliglot de zootehnie* (1982), Tatiana Maliţa, *Dicţionar poliglot de medicină veterinară* (1975), Tatiana Maliţa, *Dicţionar poliglot de termeni de genetică* (1976).

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1183.

O.Z.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 17). Telecomunicaţii II: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2005, ISBN 973-27-1298-8, 973-27-0747-X, 973-8466-99-7, 973-8130-17-4, 145 p. [C.T.Ş.E., Comitetul electrotehnic român al C.E.I., TermRom şi A.G.I.R.].**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) conţine aproximativ 1100 de termeni din domeniul electrotehnicii, subdomeniul telecomunicaţiilor (transmisiune şi metode de comunicaţie, telefonie şi reţele telefonice). Relaţiile dintre concepte, elaborarea definiţiilor şi stabilirea termenilor echivalenţi în limbile străine urmează principiile şi structura aplicate în primul volum al seriei de electrotehnică (ELTH 1).

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1209.

G.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 18). Tehnica iluminatului: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2005, ISBN 973-720-004-7, 973-8130-17-4, 973-27-1251-1, 973-27-0747-X, 154 p. [C.T.Ş.E., Comitetul electrotehnic român al C.E.I., TermRom şi A.G.I.R.].**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză, franceză) conţine 1800 de termeni din domeniul electrotehnicii, subdomeniul tehnicii iluminatului (comandă şi reglare, automatizări industriale). Conceptele care fac parte din acest domeniu au fost sistematizate în funcţie de apartenenţa lor semantică şi logică (radiaţii, mărimi energetice, luminoase, fotonice, şi unităţi de măsură; vedere şi redare a culorilor; colorimetrie; emisie şi proprietăţi optice ale materialelor; măsurări radiometrice şi fotometrice; receptoare fizice; efecte actinice; surse de lumină, tipuri de lămpi şi caracteristici; elemente constructive ale lămpilor şi aparate auxiliare; iluminare şi lumină de zi; corpuri de iluminat şi elementele lor constructive, semnalare vizuală). Relaţiile dintre concepte, elaborarea definiţiilor şi stabilirea

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

termenilor echivalenţi în limbile străine urmează principiile şi structura aplicate în primul volum al seriei de electrotehnică (ELTH 1).

Referinţe: BRL, 49, 2006, nr. 844.

G.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 5). Electrotehnică generală: român-englez-francez*, Autori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu, prof. dr. ing. Aureliu Panaitescu (coordonatori domeniu electrotehnic), mat. Ana Maria Vizanti, mat. Paraschiva Onica, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2005, ISBN 973-27-1297-X, 973-720-017-9, XI + 117 p. [A.N.C.Ş., Academia Română, C.T.Ş.E., Comitetul Eletrotehnic Român al C.E.I., TermRom şi A.G.I.R. Lucrările din seria Electrotehnică au la bază „Tezaurul standardizat de electrotehnică", coordonat de acad. Alexandru Timotin].**

Dicţionarul conţine 1800 de termeni din domeniul energeticii, subdomeniul electrotehnicii generale (mărimi şi unităţi, electromagnetism, circuite şi dispozitive electrice şi magnetice), în trei limbi (română, engleză şi franceză). Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă*, *Introducere*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* şi *Surse bibliografice*. Articolele sunt organizate alfabetic, pe două coloane, termenul în limba română fiind urmat de corespondenţii săi în cele două limbi străine şi de o definiţie în limba română. Termenii din limba sursă sunt însoţiţi de o serie de indici pentru diverse abrevieri, simboluri şi sinonime ale termenilor de bază (recomandate sau nerecomandate). Indexurile au forma unor dicţionare bilingve organizate alfabetic, termenul străin fiind urmat de corespondentul său românesc.

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1210.

O.Z.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Industrie alimentară (IAL 6). Aditivi: român-englez-francez-rus*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Constantin Banu (coord. domeniu industrie alimentară), [Elaborare: prof. dr. ing. Constantin Banu, lector dr. ing. ec. Sorin-Strătilă Dorin, Universitatea „Dunărea de Jos", Galaţi, Colaboratori de la Universitatea Tehnică a Moldovei, Chişinău: conf. dr. Rodica Sturza, conf. dr. ing. Olga Deseatnicova, conf. dr. Eleonora Dupouy, conf. dr. ing. Silvia Rubţov, conf. dr. ing. Angela Gudima], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2005, ISBN 973-27-1272-4, 973-720-006-3, 217 p. [C.T.Ş.E., Academia Română].**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Al şaselea volum al seriei, redactat în patru limbi (română, engleză, franceză şi rusă), conţine termeni din domeniul industriei alimentare, subdomeniul aditivilor. Întrucât calitatea alimentelor este influenţată de aditivii alimentari (care se pot folosi numai în conformitate cu prevederile legislaţiei naţionale şi ale reglementărilor Uniunii Europene), dicţionarul „are ca scop informarea rapidă, în special a producătorilor de alimente, asupra condiţiilor de folosire a aditivilor şi asupra modului lor de acţiune şi a efectelor pe care le implică" (*Introducere*, p. IX). Lucrarea respectă structura şi modalităţile de organizare ale dicţionarelor din serie.

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1216.

M.M.

*** ***Dicţionar vizual în 5 limbi: engleză, franceză, germană, spaniolă, română*, Traducere: Ionuţ Simionescu, Dan Dumitrescu, Editura Litera Internaţional, Bucureşti, 2005, ISBN 973-675-291-7, 400 p. [*Language Visual Dictionary*, Dorling Kindersley Publishing, New York, 2003].**

Lucrarea constituie varianta în limba română a unui dicţionar consacrat limbajului vizual. Varianta originală cuprinde peste 10000 de termeni, 1600 de fotografii şi un index cuprinzător, constituind un instrument util celor care doresc să înveţe una din cele cinci limbi europene ale dicţionarului (engleză, franceză, germană, spaniolă şi italiană). Printre categoriile de public ţintă se numără studenţii, cadrele didactice, persoanele care călătoresc pentru afaceri şi turiştii, în general. În ediţia românească, se păstrează primele patru limbi ale ediţiei englezeşti, locul limbii italiene fiind luat de limba română. Traducerea în limba română include peste 6000 de noţiuni în context, fiind structurată astfel: *Sumar* (în cele 5 limbi), *Despre dicţionar*, *Cum să folosim dicţionarul*, dicţionar propriu-zis (*Oamenii*, *Aspectul*, *Sănătatea*, *Casa*, *Serviciile*, *Cumpărăturile*, *Alimentele*, *Masa în oraş*, *Studiile*, *Locul de muncă*, *Transportul*, *Sportul*, *Timpul liber*, *Mediul ambiant*, *Alte informaţii*, *Index*, *Mulţumiri*). Dicţionarul este bogat ilustrat, valorificarea imaginilor având la bază principiul înţelegerii şi memorării eficiente. Inventarul de intrări, format din cuvinte şi fraze, este organizat pe grupuri tematice, care acoperă majoritatea aspectelor vieţii cotidiene. Intrările sunt ordonate după criteriul alfabetic, iar articolele cuprind: termen în engleză urmat de termeni corespondenţi în celelalte limbi componente. La final, dicţionarul include un index alfabetic, organizat pe cinci coloane aferente celor cinci limbi, care cuprinde termenii şi paginile la care aceştia se regăsesc. Organizarea tematică a inventarului lexical şi indexul final facilitează consultarea dicţionarului.

Referinţe: BRL, 48, 2005, nr. 456.

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Radu Baltador, Cristina Hofmann, Andreea Somboti, *Glosar al limbajului din administraţie: român-german-maghiar*, Editura Universităţii „Lucian Blaga", Sibiu, 2005, ISBN 978-739-149-7, 218 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, germană, maghiară), include „fondul lexical de bază utilizat în domeniul administraţiei publice", dar şi „alte noţiuni folosite în domenii conexe": economic, politic şi juridic (*În loc de prefaţă*, p. 3). Lucrarea are ca scop îmbunătăţirea comunicării dintre funcţionarii publici şi minorităţile naţionale maghiare şi germane şi se adresează funcţionarilor publici interesaţi de noţiunile folosite în administraţia publică din ţările vorbitoare de maghiară şi germană. Lucrarea este structurată astfel: *În loc de prefaţă*, *Câteva îndrumări pentru utilizarea glosarului*, *Lista abrevierilor folosite*, *Glosar al limbajului din administraţie român-german-maghiar*, *Index german* şi *Index maghiar*. Articolele, dispuse pe trei coloane aferente limbilor componente, sunt ordonate după principiul alfabetic şi cuprind: termen în română, urmat de termeni corespondenţi în celelalte două limbi. Pentru unele intrări se notează definiţia termenilor (ex.: *părinte* „persoană cu drept de educare"), iar pentru corespondenţii în maghiară şi germană se oferă indicaţii privind categoriile gramaticale. La sfârşitul glosarului, sunt ordonate alfabetic cuvintele şi abrevierile în germană şi maghiară, indicându-se paginile la care acestea se regăsesc.

Referinţe: BRL, 49, 2006, nr. 733.

M.M.

Titu I. Băjenescu, [*Vocabular bursier poliglot*], în *Bursa şi strategiile investiţiilor la bursă* (571 p.), Matrix ROM, Bucureşti, 2005, ISBN 973-685-935-5, p. 318-397.

Vocabularul, parte a unei lucrări elaborate de Titu Băjenescu, profesor inginer, expert şi consultant internaţional, este redactat în patru limbi (română, germană, franceză şi engleză). Conţine patru organizări ale aceluiaşi material lexical cu schimbarea limbii sursă: *Vocabular bursier poliglot român-german-francez-englez*, *Vocabular bursier poliglot german-francez-englez-român*, *Vocabular bursier poliglot francez-englez-român-german* şi *Vocabular bursier poliglot englez-român-german-francez*. Se adresează „practicienilor din domeniile pieţei de capital, studenţilor orientaţi către acest domeniu, dar mai ales investitorilor mici sau mari" (*Cuvânt înainte*, p. 10). Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, *În loc de prefaţă*, *Introducere*, douăzeci şi şase de capitole din domeniul pieţei de capital, *Mic glosar bursier*, *Abrevieri*, vocabular bursier poliglot, *Anexe*, *Bibliografie*, *Tabla de materii* şi *Index alfabetic*. Termenii sunt organizaţi tabelar.

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

G. Bezacier, Mircea Mureşan, Ion Surgu, Vasile Ciulic (coordonatori), *Dictionnaire interarmées trilingue des relations internationales stratégiques et de sécurité. Français-roumain-anglais*, Autori: comandor M. Benedittini, colonel J.M. Destribats, colonel D. Boissié, locotenent-colonel R. Gardères, maior D. Rigal, căpitanul W. Perrin-Cocon, maistru militar clasa I I.R. Dargelosse, adjutant-şef G. Fleurbaey, general de brigadă Ion Marian, comandor Enea Enache, colonel Cristea Vasilică, asist. univ. Angela Jipescu, Editura Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I", Bucureşti, 2005, ISBN 973-663-277-6, 258 p. [Antetitlu: România, Ministerul Apărării Naţionale, Direcţia Management Resurse Umane; République Française; Ministère de la Défense. Centre de Doctrine d'Emploi des Forces].

Dicţionarul apare în trei volume, fiecare având ca limbă de bază una din cele trei limbi componente şi reprezentând reorganizări ale aceluiaşi inventar lexical. Dicţionarul cuprinde 1000 de termeni, aleşi după criteriul frecvenţei şi după criteriul importanţei, din domeniul politico-militar (armată, relaţii internaţionale, relaţii strategice, relaţii de securitate, structuri militare naţionale, strategie militară, concepte de apărare şi de politică tehnologică, activităţi cu caracter umanitar, operaţii de susţinere a păcii), în trei limbi (franceză, română şi engleză). Lucrarea are următoarea structură: *Avant-propos*, *Cuvânt înainte*, *Précisations* şi dicţionarul propriu-zis. Corpul lucrării este format din două secţiuni, fără ca acestea să fie despărţite grafic sau cu ajutorul titlurilor şi subtitlurilor. Prima secţiune, numită de autori „index", este organizată sub forma unui tabel cu trei coloane. Această secţiune cuprinde termenii în limba de bază, în volumul de faţă limba franceză, organizaţi alfabetic şi urmaţi de echivalenţii lor în celelalte două limbi. A doua secţiune conţine aceiaşi termeni în franceză, enumeraţi tot alfabetic, în cadrul unui tabel cu trei coloane. Diferenţa faţă de secţiunea precedentă constă în faptul că fiecare termen în limba de bază şi fiecare corespondent al său este urmat de o definiţie (cu indicarea sursei din care aceasta a fost preluată). În cazul termenilor în limba franceză, după definiţie uneori urmează o notă în care se oferă detalii cu caracter politico-militar referitoare la termenul-titlu. În interiorul dicţionarului sunt pagini lăsate albe intenţionat şi litere fără termeni (după specificul fiecăreia dintre cele trei limbi componente). V. celelalte două variante (2005).

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 302.

O.Z.

G. Bezacier, Mircea Mureşan, Ion Surgu, Vasile Ciulic (coordonatori), *Joint Trilingual Dictionary of International, Strategic and Security Relations. English-French-Romanian*, Autori: comandor M. Benedittini, colonel J.M. Destribats, colonel D. Boissié, locotenent-colonel R. Gardères, maior D. Rigal, căpitanul W. Perrin-Cocon, maistru militar clasa I I.R. Dargelosse,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

adjutant-şef G. Fleurbaey, general de brigadă Ion Marian, comandor Enea Enache, colonel Cristea Vasilică, asist. univ. Angela Jipescu, Colecţia UNAP. Filologie, Editura Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I", Bucureşti, 2005, ISBN 973-663-278-4, 260 p. [Ministerul Apărării Naţionale. Direcţia Management Resurse Umane. Ministère de la Défense. Centre de Doctrine d'Emploi des Forces].

Varianta dicţionarului cu limba engleză ca limbă de bază apare la aceeaşi editură, în acelaşi an. Comitetul de redacţie, termenii, domeniul vizat de aceştia, macro- şi microstructura sunt aceleaşi ca în variantele în limbile franceză şi română. Diferenţa între ediţii constă în faptul că limba de bază este limba engleză, articolele fiind reorganizate în funcţie de aceasta. Lucrarea este formată din: *Foreword*, *User's Guide* şi dicţionarul propriu-zis. V. celelalte două variante (2005).

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1233.

O.Z.

G. Bezacier, Mircea Mureşan, Ion Surgu, Vasile Ciulic (coordonatori), *Dicţionar interarme trilingv de relaţii internaţionale strategice şi de securitate. Român-francez-englez*, Autori: comandor M. Benedittini, colonel J.M. Destribats, colonel D. Boissié, locotenent-colonel R. Gardères, maior D. Rigal, căpitanul W. Perrin-Cocon, maistru militar clasa I I.R. Dargelosse, adjutant-şef G. Fleurbaey, general de brigadă Ion Marian, comandor Enea Enache, colonel Cristea Vasilică, asist. univ. Angela Jipescu, Editura Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I", Bucureşti, 2005, ISBN 973-663-276-8, 258 p. [Ministerul Apărării Naţionale, Direcţia Management Resurse Umane; République Française; Ministère de la Défense. Centre de Doctrine d'Emploi des Forces].

Varianta dicţionarului cu limba română ca limbă de bază apare la aceeaşi editură, în acelaşi an. Comitetul de redacţie, termenii, domeniul vizat de aceştia, macro- şi microstructura sunt aceleaşi ca în celelalte variante. Diferenţa între ediţii constă în faptul că limba de bază este limba română, articolele fiind reorganizate în funcţie de aceasta. Lucrarea este formată din: *Cuvânt înainte*, *Precizări* şi corp dicţionar. V. celelalte două variante (2005).

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1220.

O.Z.

Ileana Constantinescu, Alexandru Ilie, Daniel Ghironte, Anca-Nicoleta Precup, *Mic dicţionar de internet şi de informatică român-francez-englez*, [Ediţia a 3-a], Editura Milena Press, Bucureşti, 2005, ISBN 973-7873-03-3, 92 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, franceză şi engleză), conţine aproximativ 500 de termeni din domeniul internetului şi informaticii. Faţă de ediţiile anterioare dedicate informaticii, ediţia a treia reprezintă o reeditare îmbogăţită cu termeni din domeniul internetului. Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă* – o sinteză a prefeţelor primelor două ediţii, dicţionar şi o listă de *Apariţii*. Dicţionarul are aceeaşi structură ca ediţiile anterioare: tabelar, pe trei coloane; nu include indexuri. V. celelalte ediţii ([1]1998, [2]2001).

Referinţe: BRL, 49, 2006, nr. 862.

A.P.

Mihai Cosma, Ruxandra Cosma, *Dicţionar multilingv de termeni muzicali*, Editura Universităţii Naţionale de Muzică, Bucureşti, 2005, ISBN 973-7857-01-1, 165 p. [Lucrare apărută cu sprijinul Consiliului Naţional al Cercetării din Învăţământul Superior, grant tip A, nr. 1151/2003].

Dicţionarul este alcătuit de cadre didactice de la Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti şi de la Universitatea din Bucureşti. Cuprinde aproximativ 1400 de termeni din domeniul muzicii (instrumente muzicale, aparatură electronică, muzicologie, estetică muzicală, compoziţie, cânt, folclor etc.), în trei limbi (română, engleză şi germană). Lucrarea este alcătuită din: *Cuvânt înainte*, dicţionarul propriu-zis, *Index de termeni în limbile engleză şi germană* şi *Bibliografie*. Articolele sunt organizate alfabetic, pe două coloane. Termenul în limba română, este urmat de o definiţie scurtă, tot în limba română, şi de termeni corespondenţi în limbile străine. Pentru substantivele în limba germană se indică întotdeauna genul, articolul şi forma sau formele de plural. În cazul în care există diferenţe între engleza britanică şi engleza americană, se menţionează ambele forme. Indexul lucrării reuneşte termenii în cele două limbi străine, aceştia fiind organizaţi în ordine alfabetică, pe două coloane, pentru fiecare indicându-se numărul paginii la care poate fi găsit în corpul dicţionarului. Lucrarea este urmată de o ediţie bilingvă[1].

O.Z.

Maria-Mariana Dobran, *Dicţionar de termeni comunitari*, în *ABC-ul integrării europene. Dicţionar de termeni comunitari: română-engleză-franceză-germană* (240 p.), Traducere: Diana Bărglăzan, Ruxandra Buglea, Editura Eurostampa, Timişoara, 2005, ISBN 973-687-332-3, p. 71-207.

Dicţionarul, reprezentând partea a doua a lucrării, este elaborat de Maria-Mariana Dobran, doctor în economie, autoare a *Dicţionarului economic explica-*

[1] Mihai Cosma, *Dicţionar de termeni muzicali: român-englez*, Editura Universităţii Naţionale de Muzică, [Bucureşti], 2007, ISBN 978-973-7857-86-6, 123 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

tiv: română, engleză, franceză, germană ([1]2000, [2]2001, [3]2003). Este redactat în patru limbi (română, engleză, franceză, germană) şi conţine 690 de termeni „comunitari" din domeniul integrării europene. Lucrarea este structurată astfel: *În loc de introducere*, *Abrevieri reprezentative*, *Partea I: Introducere în problematica integrării europene*, 1. *Unele consideraţii privind esenţa şi structurile integrării europene*, *2. Aderarea României la UE – obiectiv strategic de maximă importanţă*, *Partea a II-a: Dicţionar de termeni comunitari*, *Indexul termenilor în limba română, cu traducere în limbile engleză, franceză şi germană* şi *Bibliografie selectivă*. Partea I, reprezentând o treime din lucrare, tratează pe scurt structurile esenţei integrării europene (înfiinţarea Uniunii Europene, tratate şi acorduri, extinderea acesteia, conceptele de dezvoltare şi integrare europeană), respectiv avantajele şi dezavantajele aderării României la Uniunea Europeană. Partea a II-a este alcătuită dintr-un dicţionar monolingv de termeni comunitari şi dintr-un index multilingv. Termenii în limba română sunt însoţiţi de definiţii. Indexul conţine lista principală de termeni în limba română şi traduceri în limbile străine, cu indicarea prescurtată a acestora.

A.P.

Lucian Georgescu, Rodica Stănescu, *Glosar privind poluarea solului (română, engleză, franceză) / Glossaire sur la pollution de sol (roumain, français, anglais) / Glossary on Soil Pollution (Romanian, French, English)*, Editura Ecozone, Iaşi, 2005, ISBN 973-7645-04-9, 214 p.

Glosarul, redactat în trei limbi (română, engleză şi franceză), conţine 400 de termeni de bază din domeniul poluării solului. Se adresează celor care lucrează în domeniul mediului, în special celor care au preocupări legate de managementul solurilor (*Cuvânt introductiv*, p. 3). Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt introductiv*, dicţionarul propriu-zis şi bibliografie; nu conţine indexuri. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine.

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1167.

G.M.

Adrian Grozavu, Ludovic Ştefan Kocsis (coord.), *Dicţionar poliglot multimedia de mediu şi de ştiinţe ale mediului*, Autori: Giuseppe Cavone, Efstathia Chatzi, Adrian Grozavu, J.J. Grugan, Marios Kassimatis, Ludovic Ştefan Kocsis, Thomas Kreiml, Iustina Leahu, Rainer Lehtola, Michalis Loizides, Xenia Loizidou, Gheorghe Lupaşcu, Elena Manolakaki, Agostino Meale, Janos Palotas, Teresa Pinto, Miguel Angel Postigo, Francesco Ruggiero, Jean-Noél Salomon, Irini Seinti, Judit Peter Szucs, Pedro Teixeira, Panagiotis Vafeidis, Timo Vikman, Peter Vnucko, Richard

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Vrestiak, Editura Azimuth, Iaşi, 2005, ISBN 973-87276-1-8, 645 p. [Realizat cu sprijinul Comisiei Europene, în cadrul Programului „Leonardo da Vinci"].

Dicţionarul este alcătuit de un colectiv numeros, coordonat de cadre didactice de la Facultatea de Geografie şi Geologie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iaşi. Lucrarea este disponibilă în trei versiuni: tipărită, online şi pe CD-ROM (anexat formei tipărite). Dicţionarul cuprinde 3300 de termeni din domeniul ştiinţelor mediului şi din domeniile conexe acestuia, în unsprezece limbi (română, engleză, finlandeză, franceză, germană, greacă, maghiară, italiană, portugheză, slovacă şi spaniolă). Scopul acestui dicţionar este facilitarea procesului educaţional, a activităţii de cercetare şi a legislaţiei din domeniul mediului pentru susţinerea politicilor şi iniţiativelor statelor membre ale Uniunii Europene şi a celor candidate la aderare. Lucrarea este formată din: *Lista abrevierilor*, *Cuvânt înainte*, corpul dicţionarului, *Bibliografie* şi zece indexuri. Intrările sunt enumerate alfabetic, pe două coloane. Fiecare articol este format din termenul în limba română, o definiţie în limba română şi din corespondenţi în limbile străine menţionate. Dicţionarul cuprinde zece indexuri, câte unul pentru fiecare limbă străină componentă. Indexurile sunt organizate alfabetic, pe două coloane. Fiecare termen în limba străină este urmat de termenul corespondent în limba română şi de pagina la care poate fi găsit în corpul dicţionarului. Pe lângă cercetarea unei bibliografii de specialitate, pentru realizarea acestui dicţionar au fost consultaţi specialişti din douăsprezece instituţii şi organisme din diferite ţări (Franţa, Grecia, Italia, Austria, Finlanda, Marea Britanie, Cipru, Ungaria, Slovacia şi Portugalia).

O.Z.

Anca Lungu, Gian Luca Fiore, *Dicţionar explicativ poliglot de anatomie patologică veterinară*, Editura Printech, Bucureşti, 2005, ISBN 973-718-452-1, 169 p.

V. ediţia a doua ([2]2006).

A.P.

Luiza-Maria Olteanu, *Glosar rus-englez-român de abrevieri şi acronime NATO*, Editura Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I", Bucureşti, 2005, ISBN 973-663-228-8, 50 p.

Glosarul în trei limbi (rusă, engleză şi română), realizat de Luiza-Maria Olteanu, cadru didactic la Universitatea Naţională de Apărare „Carol I" din Bucureşti, cuprinde cca 269 de abrevieri şi acronime NATO din domeniul politicii externe. Lucrarea este formată din: *Corp dicţionar* şi *Bibliografie*. Inventarul de intrări este ordonat alfabetic, iar articolele au o organizare tabelară, cuprinzând termen

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

în rusă, urmat de termeni corespondenţi în celelalte două limbi. Bibliografia lucrării însumează şase titluri, printre acestea şi un dicţionar poliglot Ion Oprişor, *Glosar de abrevieri utilizat în documentele şi publicaţiile NATO: englez, francez şi român*, 2004).

Referinţe: BRL, 49, 2006, nr. 806.

M.M.

Boris Plahteanu (ed. coord.), *Dicţionar ilustrat poliglot în construcţia de maşini*, Autori: Irina Cozmîncă, Eugen Carata, Nicolae Seghedin, Cristian Croitoru, Corneliu Burlacu, Cătălin Dumitraş, Iulian Romanescu, Gheorghe Pleşu, Mircea Mihailide, Dan Veisa, Ştefan Boghian, Editura Performantica, Iaşi, 2005, ISBN 973-730-125-0, 344 p.

Dicţionarul în cinci limbi (română, engleză, germană, franceză şi rusă), coordonat de profesorul şi inventatorul Boris Plahteanu, conţine 3089 de termeni din domeniul construcţiilor de maşini. Dicţionarul este construit pe principiul tematic (mecanică tehnică, rezistenţa materialelor, materiale tehnice, organe de maşini, transmisii şi mecanisme, acţionarea maşinilor, ingineria turnării, deformare plastică, sudură, tratament termic, prelucrare prin aşchiere, desen industrial, precizie şi măsurători). Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, dicţionarul propriu-zis (tematic) şi *Cuprins*; nu conţine indexuri. Articolul este structurat după cum urmează: număr de ordine (cu zecimale), termen în română, corespondenţi în limbile străine (cu indicarea categoriei gramaticale a genului). Explicaţiile sunt date într-un limbaj grafic, general acceptat de practica internaţională, prin simboluri, formule, grafice, scheme, desene. Lucrarea se adresează specialiştilor din domeniul construcţiilor de maşini, precum şi studenţilor de la facultăţile de profil.

Referinţe: BRL, 49, 2006, nr. 847.

G.M.

Ştefania Rujan, Oana Voichici, *Mini-dicţionar al presei: francez-englez-român*, [f.e.], Târgovişte, 2005, ISBN 973-7616-05-7, 69 p.

Micul dicţionar, realizat de două cadre didactice universitare şi redactat în trei limbi (franceză, engleză şi română), conţine aproximativ 140 de termeni în limba franceză din domeniul presei scrise. Termenii specifici activităţii jurnalistice, utilizaţi frecvent în presa scrisă, sunt selectaţi pe baza unui corpus alcătuit din cele mai cunoscute jurnale din presa franceză şi engleză. Principalele criterii de selecţie a termenilor sunt: tipologia presei scrise, genurile jurnalistice, respectiv domeniile şi tematica abordată. Se adresează studenţilor de la Facultatea de Jurnalism şi tuturor persoanelor interesate de presa scrisă. Lucrarea este alcătuită din: *Cuvânt înainte* şi dicţionar; nu prezintă indexuri. Dicţionarul propriu-zis

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

este structurat tabelar pe trei coloane. Termenul în limba franceză, în jurul căruia sunt grupate sintagme şi expresii care îl conţin (indiferent de iniţiala primului termen al construcţiei), este pus în relaţie cu termeni corespondenţi din celelalte două limbi. Pentru corespondenţii francezi şi englezi se indică categoriile gramaticale.

A.P.

Felicia-Raluca Silion, Virginia Masichevici, Maria Adriana Proca, *Bolile plantelor, în latină, engleză, franceză, germană şi română / Plant Diseases, in Latin, English, French, German and Romanian / Maladies des plantes, en latin, anglais, français, allemand et roumain / Lexikon der Pflanzenkrankheiten, Latein, Englisch, Französisch, Deutsch und Rumänisch*, Editura Mirton, Timişoara, 2005, ISBN 973-661-694-0, 74 p.

Lexiconul cuprinde 190 de termeni din domeniul fitopatologiei, în cinci limbi (latină, engleză, franceză, germană şi română). Termenii au fost aleşi pe baza vocabularului utilizat în literatura tehnică de specialitate şi pe baza experienţei autorilor în domeniu. Lucrarea este alcătuită din: *Cuprins*, *Cuvânt înainte*, *Bolile plantelor*, *Indexul termenilor în limba engleză*, *Indexul termenilor în limba franceză*, *Indexul termenilor în limba germană*, *Indexul termenilor în limba latină*, *Indexul termenilor în limba română* şi *Bibliografie*. Intrările sunt enumerate alfabetic în cadrul unui tabel. Articolele sunt alcătuite fie din denumirea ştiinţifică (a plantei parazite care provoacă diverse boli), fie din denumirea standard în limba engleză (a diverşilor viruşi), precedată de număr de ordine, urmată de corespondenţi în limbile dicţionarului (în cazul intrărilor în limba engleză, termenul este repetat). Indexurile sunt organizate în ordine alfabetică, fiecare termen component fiind însoţit de indicele numeric şi de numărul paginii la care poate fi găsit în corpul dicţionarului.

O.Z.

Mariana Toma, Teodora Popescu-Furnea, Edmond Nawrotzky-Török, *English-German-French-Romanian Pocket Dictionary of Economic, Legal and Political Terms / Mic dicţionar englez-german-francez-român de termeni economici, juridici şi politici*, Editura Cartea Virtuală, Zalău, 2005, ISBN 973-86628-6-9, 160 p.

Dicţionarul, redactat în patru limbi (engleză, germană, franceză şi română), cuprinde aproximativ 7000 de cuvinte şi expresii din domeniile economiei, juridic şi al politicii, şi are ca scop promovarea plurilingvismului printre studenţii economişti care doresc integrarea pe piaţa muncii europene şi mondiale. Lucrarea este organizată astfel: *Argument* (în română şi engleză), dicţionarul propriu-zis şi *Bibliografie selectivă*. Intrările sunt ordonate alfabetic, iar artico-

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

lele au următoarea structură: termen în engleză, urmat de termeni corespondenţi în germană şi franceză (cu indicarea genului), şi termen în română. În stabilirea inventarului lexical, s-a respectat principiul lingvistic al asocierilor lexico-semantice vizând redarea cuvintelor în expresii şi nu izolat. Autorii subliniază în *Argument* că „pentru tranziţia dintr-o limbă în alta s-a făcut [mai degrabă] traducerea contextelor şi a sensurilor, decât a cuvintelor izolate din perspectivă lexicală, sintagmatică" (p. 4). Selecţia expresiilor s-a realizat prin raportare la frecvenţa asocierilor lexicale în corpusul de materiale didactice pentru studenţii facultăţilor de ştiinţe economice, ştiinţe politice şi studii europene. *Bibliografia selectivă* însumează unsprezece titluri, lucrări de specialitate şi dicţionare (apărute în perioada 1979-2003). V. celelalte ediţii ([1]2004, [3]2006, [4]2009).

M.M.

Rodica-Cristina Ţurcanu, *Sprachkontakterscheinungen. Rumänisch-Deutsch-Ungarisch in Baia Mare und Umgebung*, Band II: *Ein Wörterbuch zu alten und neuen Sprachkontakten*, Zusammengestellt auf Grund der Datensammlung in Zeitraum 1980-2005, Risoprint, Cluj-Napoca, 2005, ISBN 973-656-997-7, 75 p.

Dicţionarul „de contacte lingvistice vechi şi noi" constituie al doilea volum al ediţiei scurtate şi actualizate a tezei de doctorat *Fenomenul de contact lingvistic: limbile română, germană, maghiară în Baia Mare şi în împrejurimi*, susţinută de Rodica-Cristina Ţurcanu, în 2003, la Universitatea din Bucureşti. Conţine aproximativ 900 de unităţi lexicale germane preluate şi adaptate în graiurile şi varietăţile locale româneşti şi maghiare din nord-vestul României. Lista de cuvinte este organizată în primul rând pe domenii: societate, îmbrăcăminte, veselă, instrumente, unelte, aparate, bucătărie şi bucate, materiale de construcţii, instituţii, autorităţi. Volumul al doilea cuprinde: *Inhaltsverzeichnis*, *I. Einführung. Vorstellung und Einteilung des Wörterbuches*, *II. Zur Geschichte einzelner Wörter und Vergleichbarkeit der Sprachkontakte*, *III. Alte Deutsch-Rumänisch-Ungarische Sprachkontakte*, *IV. Neue Deutsch-Rumänisch-Ungarische Sprachkontakte*, *V. Gespräche*, *VI. Quellen, Literatur / Illustrationen*. Dicţionarul este organizat pe cinci coloane: primele două conţin cuvinte preluate din germană în graiurile şi varietăţile româneşti şi maghiare, apoi echivalentul în limbile: maghiară, română, germană. Corpusul de cuvinte a fost adunat în totalitate pe teren. Informaţiile din primul volum, despre valurile de elemente lexicale germane pătrunse în diferite momente din istoria părţii de vest a României, întregesc imaginea de ansamblu asupra contactelor lingvistice vechi existente între diferitele etnii din regiunea studiată.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Referinţe: Hans Gehl, *Rodica-Cristina Ţurcanu, Sprachkontakterscheinungen. Rumänisch-Deutsch-Ungarisch in Baia Mare und Umgebung, 2Bde., Risoprint, Cluj-Napoca, 2005*, în „Philologica Jassyensia", v. 2, 2006, nr. 2, p. 315-319.

A.P.

*** ***Dicţionar al terminologiei electrotehnice: român-englez-francez*, Alexandru Timotin, Florin Teodor Tănăsescu, Paraschiva Onica (coord.), Grupul de lucru: Alexandru Târnoveanu, Ana-Maria Vizanti, Dorina Rogobete, Colaboratori: Valentin Cristea, Alexandru Fransua, Nicolae Golovanov, Alfons Ifrim, Augustin Moraru, Aurel Panaitescu, Rodica Strungaru, Vasile Truşcă, Eugen Vasile, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2006, ISBN 973-720-095-0, 978-973-720-095-2, IX + 1 p. [nenum.] + 890 p. [Antetitlu: Academia de Ştiinţe Tehnice din România (A.Ş.T.R.); Comitetul Electrotehnic Român (C.E.R.); Editat cu sprijinul A.N.C.Ş.].**

Dicţionarul conţine peste 35000 de termeni utilizaţi atât în domeniul electrotehnicii, cât şi în operaţiunile de standardizare, în trei limbi (română, engleză şi franceză). Lucrarea succede ediţia bilingvă[1], valorificând banca de date a *Tezaurului Terminologiei Electrotehnice*. Lucrarea este alcătuită din: *Cuvânt înainte*, *Prefaţă*, *Îndrumar de utilizare* şi dicţionar propriu-zis. Intrările sunt ordonate alfabetic, pe două coloane, iar articolele sunt alcătuite din: termen în limba română, însoţit de coduri alfanumerice şi termeni corespondenţi în limbile străine, urmaţi de alte coduri alfanumerice. Cele două coduri care însoţesc termenii în limba română au rolul de a indica publicaţiile-sursă. Termenii corespondenţi în limba franceză sunt urmaţi de patru astfel de coduri. Aceste referinţe reprezintă trimiteri la definiţiile recomandate ale termenului în cauză şi sunt însoţite, la rândul lor, de simboluri grafice ce indică tipul documentului la care se face referire (ex.: standarde româneşti STAS, publicaţii ISO). În cazul în care referinţa nu conţine definiţia şi conceptul este identificat prin context, acest lucru se marchează printr-un simbol. Pentru termenii propuşi de grupul de lucru al Tezaurului Comitetului Electrotehnic Român, care are drept scop stabilirea terminologiei din domeniu, referinţele lipsesc. Pentru unii termeni în limba de bază, se folosesc notaţii aşezate între paranteze, pentru a aduce lămuriri asupra sensului lor, notaţiile fiind, uneori, traduse şi în celelalte două limbi. Unii termeni sunt însoţiţi de sinonime şi de o serie de simboluri care au rolul de a le indica statutul (sinonim tolerat, sinonim nerecomandat, abreviere sau simbol lateral, formă contrasă sau permutată).

O.Z.

[1] *** *Dicţionarul Terminologiei Electrotehnice Standardizate în varianta Englez-Român, Român-Englez*, Editura Tehnică, Bucureşti, 1966.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Industrie alimentară: român-englez-francez-rus*, Autori: Constantin Banu (coord. gen.), Rodica Segal, Despina Bordei, Aurelia Ionescu, Mircea Bulancea, Rodica Amarfi, Maria Turtoi (coordonatori pe domenii), Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2006, ISBN 973-720-079-9, 978-973-720-079-2, 1114 p. [C.T.Ş.E. a Academiei Române, în colaborare cu Academia de Ştiinţe Tehnice din România şi cu A.G.I.R.].**

Lucrarea apare în seria *Dicţionare explicative pentru ştiinţă şi tehnologie* (DEX-ŞT). Dicţionarul cuprinde aproximativ 4800 de termeni şi sintagme din domeniul industriei alimentare, fiind redactat în patru limbi (română, engleză, franceză şi rusă). În *Prefaţă* se subliniază că industria alimentară reprezintă una dintre cele mai dinamice ramuri ale economiei naţionale, baza teoretică şi ştiinţifică a producţiei alimentare fiind asigurată de literatura de specialitate şi de cercetările ştiinţifice. Dicţionarul urmăreşte să ofere producătorilor de alimente „un minimum de cunoştinţe referitoare la procesele biochimice, microbiologice şi tehnologice inclusiv criteriile de folosire a aditivilor alimentari, modul lor de acţiune şi efectele lor" (p. VII). Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, *Abrevieri*, *Termenii în limba română*, *Index englez-român*, *Index francez-român* şi *Index rus-român*. Intrările sunt enumerate pe două coloane, în ordine alfabetică, iar articolele cuprind: termen în română, termeni corespondenţi în limbile ţintă, definiţie în română.

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1203.

M.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie: Managementul integrat al calităţii: român-englez-francez-german-rus*, Autori: prof. univ. dr. ing. Constantin Oprean, drd. ing. Alina Vanu, Revizia termenilor în limbi străine: conf. univ. dr. Dorin Drâmbărean (limba engleză), conf. univ. dr. Rodica Fofiu (limba franceză); conf. univ. dr. Rodica Miclea, lector univ. dr. Dana Dogariu, Alexandru George Vanu (limba germană), conf. univ. dr. Adriana Bîrcă, drd. ing. Rodica Ciurdin (limba rusă), Coordonare editorială: dr. ing. Ioan Ganea, ing. Dan Bogdan, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2006, ISBN 973-720-044-6, 978-973-720-044-0, 204 p. [Publicat cu sprijinul A.N.C.Ş., în colaborare cu Academia de Ştiinţe Tehnice din România, A.G.I.R. şi Universitatea „Lucian Blaga" din Sibiu]**

Dicţionarul cuprinde aproximativ 800 de termeni din domeniul managementului integrat al calităţii (calitatea produselor, mediului, securităţii şi sănătăţii ocupaţionale, responsabilităţii sociale şi securităţii informaţiilor), în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi rusă). Lucrarea este compusă din: *Cuvânt înainte*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

român, *Index german-român* şi *Index rus-român*. Articolele sunt enumerate alfabetic pe două coloane, fiecare articol fiind alcătuit din termenul în limba română, corespondentele acestuia în celelalte limbi şi o definiţie în limba română. Fiecare index este organizat pe două coloane, cu termenii în limbile de circulaţie internaţională organizaţi alfabetic, după termenul în limba străină urmează termenul echivalent în limba română.

O.Z.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Transporturi: român-englez-francez-german*, 2 vol., Autori: Cristian Andreescu, Gheorghe Frăţilă, Cornel Vladu, Editura A.G.I.R., Bucureşti, Vol. I (*A-K*), 168 p., 2006, [cu bibl. (p. 159-168), ind.], Vol. II (*L-Z*), 2009.**

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1204.

G.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Transporturi feroviare: român-englez-francez*, Autori: prof. dr. ing. Şerban Raicu, prof. dr. ing. Mihai Mihăiţă (coord. domeniu), prof. dr. ing. Ioan Tănăsuică (coord. volum), Florian Ghionea, Vasile Dragu, Nicolae Mugurel Tănăsuică, Florin Valentin Ruscă, Aura Panica, Anamaria Ilie, Ioan Bratu, Octavian Liuşnea, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2006, ISBN 973-720-101-9, 978-973-720-101-0, 272 p. [Editat cu sprijinul A.N.C.Ş., C.T.Ş.E., Academia Română, Academia de Ştiinţe Tehnice din România (A.Ş.T.R.), A.G.I.R., Universitatea „Politehnica" Bucureşti].**

Dicţionarul cuprinde termeni din domeniul transporturilor feroviare şi pe şină (tramvai şi metrou), în trei limbi (română, engleză şi franceză). Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* şi *Bibliografie*. Intrările sunt enumerate pe două coloane, termenul în limba română fiind urmat de corespondenţii săi în cele două limbi străine şi de o definiţie în limba de bază. Indexurile sunt organizate alfabetic, pe două coloane, termenii în limbile străine fiind urmaţi de corespondenţii lor româneşti.

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1205.

O.Z.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 19). Electromagnetism şi electrotehnică generală: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan (coordonare generală), Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu (coordonatori domeniu electrotehnic), Ana Maria Vizanti,**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Paraschiva Onica (elaborare), Editura Academiei Române, Bucureşti, 2006, ISBN 973-27-1484-0, XI + 129 p. [C.T.Ş.E.].

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, engleză şi franceză), conţine aproximativ 1205 termeni din domeniul electrotehnicii, subdomeniul electromagnetismului şi electronicii generale. Relaţiile dintre concepte, elaborarea definiţiilor şi stabilirea termenilor echivalenţi în limbile străine urmează principiile şi structura aplicate în primul volum al seriei de electrotehnică (ELTH 1).

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1211.

G.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 6). Calitatea energiei electrice: român-englez-francez-german-rus*, Autori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Sorin Coatu, prof. dr. ing. Mircea Eremia (coord. domeniu electroenergetic), dr. ing. Nicolae Golovanov, dr. ing. Ion Stratan, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2006, ISBN (10) 973-27-1477-8, (13) 978-973-27-1477-5, XII + 107 p. [Apărut cu sprijinul A.N.C.Ş. şi al Academiei Române, C.T.Ş.E., în colaborare cu S.C. Electrica S.A.].**

Dicţionarul conţine 400 de termeni din domeniul energeticii, subdomeniul calităţii energiei electrice, în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi rusă). Lucrarea este formată din: *Prefaţă*, *Introducere*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român*, *Index german-român*, *Index rus-român* şi *Bibliografie*. Articolele sunt enumerate alfabetic, pe două coloane, termenul în limba română fiind urmat de corespondenţii săi în limbile străine şi de o definiţie în limba română. Termenii-titlu sunt însoţiţi de elemente grafice care au rolul de a indica simbolurile şi abrevierile termenilor de bază, sinonimele acestora sau lipsa unui corespondent. Cele patru indexuri sunt alcătuite sub forma unor dicţionare bilingve, organizate alfabetic, în cadrul cărora termenii străini sunt urmaţi de corespondentul românesc.

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1214.

O.Z.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 7). Mentenanţa şi fiabilitatea sistemelor electroenergetice: român-englez-francez*, Autori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), prof. dr. ing. Sorin Coatu, prof. dr. ing. Mircea Eremia (coord. domeniu electroenergetic), conf. dr. ing. Sorina Costinaş, conf. dr. ing. Paul Ulmeanu, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2006, ISBN (10) 973-27-1456-5, (13) 978-973-27-1456-0, XI+99 p. [Editat cu sprijinul A.N.C.Ş., în colaborare cu C.N. Transelectrica S.A.].**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul conţine 1200 de termeni din domeniul energeticii, subdomeniul sistemelor electromagnetice, în trei limbi (română, engleză şi franceză). Lucrarea este formată din: *Prefaţă*, *Introducere*, *Indicaţii de utilizare*, *Partea I – Mentenanţa sistemelor electroenergetice*, *Termeni comuni*, *Index englez-român*, *Index francez-român*, *Partea a II-a – Fiabilitatea sistemelor electroenergetice*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* şi *Surse bibliografice*. Articolele sunt enumerate alfabetic pe două coloane, termenul în limba română fiind urmat de termeni corespondenţi în cele patru limbi străine şi de o definiţie, tot în limba română. Indexurile sunt organizate alfabetic, pe două coloane, termenul străin fiind urmat de corespondentul său românesc.

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1212.

O.Z.

*** ***Dicţionar explicativ poliglot de termeni comunitari: română-engleză-franceză-germană-spaniolă*, Coordonarea colectivului de limbi romanice: Emilia Bondrea, Coordonarea colectivului de limbi germanice: Rodica Ştefan, Autori: Tamara Ceban, Andreea-Cristina Crişan, Sanda Marcoci, Ruxandra Vasilescu, Daiana-Georgiana Dumbrăvescu, Adina Barbu, Sara Moldoveanu, Silvia Rucsandra Pistol, Adina Rădulescu, Raluca Gabriela Burcea, Călin Vlad, Editura Fundaţiei „România de Mâine", Bucureşti, 2006, ISBN 973-725-501-1, 247 p.**

Iniţiativa editorială apare în contextul demersurilor de aderare a României la Uniunea Europeană, având ca scop declarat crearea unui mijloc de informare la zi şi a unui instrument de lucru util în dobândirea cât mai multor cunoştinţe despre Uniunea Europeană. Dicţionarul în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi spaniolă) cuprinde termeni din domeniul integrării europene şi se adresează studenţilor de la Facultatea de Relaţii Internaţionale şi Studii Europene, profesorilor, cercetătorilor, funcţionarilor publici, traducătorilor, dar şi publicului larg, interesat de acest domeniu. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, *Dicţionar*, *Listă de sigle şi abrevieri*, indexuri în limbile română, engleză, franceză, germană, spaniolă şi *Bibliografie*. Intrările în limba engleză sunt ordonate alfabetic, iar articolele au următoarea structură: termen în engleză, termeni corespondenţi în limbile componente (enumerate pe verticală), corespondent în română, definiţie în română (sub corespondentul românesc), indicarea termenilor cu care cuvântul titlu intră în relaţie din punct de vedere semantic. Indexurile, dispuse pe două coloane, cuprind liste alfabetice de termeni şi paginile aferente acestora. Bibliografia dicţionarului include cinci cărţi şi cinci site-uri de specialitate.

Referinţe: BRL, 49, 2006, nr. 846.

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** ***Glosar de termeni generali sportivi: român-englez-francez*, Partea I (*A-L*), Traducere: Alina Isabela Anghel, Redactare: Cristina Mocanu, [uz intern], în „Biblioteca antrenorului", nr. 5/2006, ISSN 1842-063X, p. 1-66. [Agenţia Naţională pentru Sport, Institutul Naţional de Cercetare pentru Sport].**

Glosarul, redactat în trei limbi (română, engleză şi franceză) şi din care sunt publicate doar literele *A-L*, conţine 107 termeni generali din domeniul sportului. Lucrarea, apărută într-unul din numerele unei reviste de profil, este alcătuită numai din glosarul propriu-zis; nu conţine indexuri. Glosarul este organizat tabelar, pe trei coloane, fiecare coloană este atribuită unei limbi şi conţine termenul şi definiţia corespunzătoare în fiecare din cele trei limbi. Termenul în limba română, însoţit în general de o definiţie detaliată şi amplă, este urmat de termeni corespondenţi în celelalte două limbi şi de definiţii succinte.

A.P.

*** ***Román-magyar-angol. Informatika-Szótár* [*Dicţionar de tehnologia informaţiei: român-maghiar-englez*] [vol. I], *Informatika. Magyar és angol szójegyzék / Vocabular maghiar şi englez / Hungarian and English Vocabulary* [vol. II], Autori: Andras Bazso-Dombi, Daniel Kis Zsigmond, Annamari Preg, Henrietta Maria Haindrich, Kálmán Tibor Nagy, Zoltan Bossanyi, Referent: lector dr. Klára Ionescu, Editura Ábel, Kolozsvár [Cluj-Napoca], 2006, ISBN 973-7741-98-6, [vol. I:] 539 p., [vol. II:] 309 p.**

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, maghiară şi engleză), conţine 19789 de intrări (numerotate), termeni şi sintagme din domeniul tehnologiei informaţiei. Lucrarea este alcătuită din două volume. Primul volum constă din dicţionarul propriu-zis, organizat tabelar, pe patru coloane care cuprind: număr de ordine, termen în limba română şi termeni corespondenţi, uneori serii de termeni sinonimi, în celelalte două limbi. Al doilea volum conţine două indexuri, fiecare cu termenii în limbile străine ordonate alfabetic şi cu indicarea numărului de ordine din primul volum. Unor intrări din indexuri le corespund mai multe numere, putându-se reconstitui seria de sinonime a termenilor româneşti.

A.P.

Maria-Magdalena Alexa (coord.), *Marketing Dictionary*, Editura PIM, Iaşi, 2006, 68 p. [Proiectul lingvistic *Socrates Comenius I, „Strategii şi tendinţe în reclame"*].

Dicţionarul, realizat de profesori şi elevi de la Colegiul Economic „Anghel Rugină" din Vaslui şi de la Bundeshandelsakademie din Weiz (Austria), şi redactat în trei limbi (germană, engleză şi română), cuprinde 200 de termeni din domeniul marketingului. Se adresează elevilor de la liceele de specialitate şi studenţilor de la profilul marketing, constituind un instrument teoretic,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

metodologic şi aplicativ. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, *Corp dicţionar 1*, *Corp dicţionar 2* şi *Bibliografie*. Intrările sunt ordonate alfabetic, iar articolele cuprind: termen şi definiţie în germană, termeni corespondenţi şi definiţii corespunzătoare în limbile ţintă. Autorii sunt conştienţi de limitele ediţiei, vizibile în lipsa de profunzime a analizei conţinutului unor concepte. Cele două părţi reprezintă variante de organizare a aceluiaşi inventar lexical: în prima parte, limba de bază este germana, iar în cea de-a doua, româna. Explicaţiile sunt redate ca titluri sau în fraze marcate grafic, la final de articol, iar definiţiile termenilor sunt formulate în fiecare din cele trei limbi ale dicţionarului. Din cauza dispunerii informaţiei în pagină (spaţiul grafic dintre două articole este aproape imperceptibil), dicţionarul este greu de urmărit, creând percepţia unei mase de informaţii nesistematizate.

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1235.

M.M.

Ileana Constantinescu, Natália Ramos, *Mic dicţionar de psihologie român-francez-portughez*, Editura Milena Press, Bucureşti, 2006, ISBN 973-7873-14-9, 52 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, franceză şi portugheză), conţine cei mai utilizaţi 500 de termeni din domeniul psihologiei. Lucrarea cuprinde: *Prefaţă*, dicţionar şi o listă de *Apariţii* editoriale. Dicţionarul este organizat tabelar, pe trei coloane, cu indicarea limbii în capul coloanei (o singură dată, la debutul literei); nu conţine indexuri. Termenul în limba română este pus în relaţie cu termeni corespondenţi în cele două limbi străine cărora li se indică categoriile gramaticale. Prezenţa limbii portugheze constituie un element de noutate în dicţionarele de psihologie româneşti.

A.P.

Constantin Dominte, *Pentru un lexicon general, poliglot şi istoric, de corespondenţe şi variante onomastice*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2006, ISBN 973-27-1336-4, 36 p. [Conferinţele Academiei Române, Ciclul „Limba română şi relaţiile ei cu istoria şi cultura românilor"].

Articolul constituie o expunere de motive şi principii pentru elaborarea unui lexicon poliglot care să conţină antroponime în cât mai multe limbi europene (română, bulgară, engleză, franceză, germană, greacă, italiană, latină, portugheză, rusă, spaniolă, turcă, ucraineană etc.), în condiţiile inexistenţei dicţionarelor onomastice poliglote de tip istoric. Lexiconul proiectat ar urma să apară în două ediţii: una destinată publicului larg şi o a doua destinată specialiştilor, care să cuprindă şi o necesară rubrică etimologică. Autorul articolului consideră că puţinele dicţionare multilingve care se publică au în

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

principal un scop practic, adresându-se fie studenţilor străini, fie turiştilor. Lexiconul proiectat ar putea elimina anumite erori de traducere, scop pentru atingerea căruia este necesară respectarea unei serii de principii: numele proprii nu se traduc (în calitate de semne verbale au semnificat şi semnificant, dar nu sunt cuvinte noţionale), ci se adaptează; este necesară cunoaşterea limbii sursă, a limbilor ţintă şi a culturilor implicate. Categoriile onomastice implicate de un astfel de dicţionar trebuie diferenţiate astfel: corespondenţe onomastice, cu semnificanţi distincţi în aceeaşi limbă sau în limbi diferite (implicit şi culturi distincte), nume coreferenţiale, cu semnificanţi distincţi de-a lungul timpului, nume cu semnificanţi corespondenţi, variante onomastice (conume, porecle etc.), mitonime, astronime. Se adaugă şi alte categorii care pun probleme prin imposibilitatea găsirii întotdeauna a unui corespondent: supranume, numele eroilor din folclor (ex.: rom. *Făt Frumos*, *Păcală*) etc. Numele ar urma să fie organizate în cuiburi onomastice, autorul ilustrând cu câteva mostre lexicografice (ex.: rom. *Alexandru*, *Ion*), în funcţie de apropierea formală, fonetică şi grafică, cu rezerva nerespectării principiului redării unitare în toate cazurile. Existenţa unităţilor omonime justifică prezenţa indicaţiilor glotice interparantetice.

A.P.

Roland Doron, *Dicţionar de psihologie*, Traducere din franceză: Natalia Cernăuţeanu, Georgeta Dan-Spânoiu, Ovidiu Dan, Sabina Drăgoi, Dana Florean, Liliana-Carmen Luchian, George Neacşu, Doina-Ştefania Săucan, Coordonare lexicografică: Antoaneta Iordache, Editura Humanitas, Bucureşti, 2006, ISBN 973-50-1164-6, 886 p. [Roland Doron, Françoise Parot (dir.), *Dictionnaire de psychologie*, Comitetul de redacţie: Didier Anzieu, Jean-Paul Bronckart, Michel le Moal, Claude Lévy-Leboyer, Marc Richelle, Daniel Widlöcher, Presses Universitaires de France, Paris, 1991].

Ediţia a doua a dicţionarului de psihologie nu înregistrează modificări de formă sau de conţinut raportat la ediţia anterioară. V. celelalte ediţii ([1]1999, [3]2007).

M.M.

Iosif Juhász, *American English in Focus (with translation into Romanian and Hungarian)*, Ediţia a II-a, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2006, ISBN (10) 973-647-445-3, (13) 978-973-647-445-3, 196 p.

Ediţia a doua a dicţionarului, îmbunătăţită şi adăugită, cuprinde peste 3000 de cuvinte în trei limbi (engleză britanică şi americană, română şi maghiară). Se adresează persoanelor interesate de varietăţile limbii engleze. Autorul, traducător şi translator, realizează, în textele care prefaţează cartea, un scurt istoric al englezei americane şi al celei britanice, subliniind că lucrarea de faţă „prezintă principalele caracteristici ale englezei americane, iar dicţionarul propriu-zis

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

cuprinde cuvintele care denotează același obiect, dar înregistrează nume distincte în cele două varietăți" (p. 15). Pe lângă diferențele care țin de vocabularul și de structura gramaticală ale celor două limbi, autorul prezintă aspecte socio-culturale, precum gradele militare și sistemul monetar specifice celor două țări. Dicționarul are o organizare tabelară, iar articolele cuprind: termen în engleza americană, urmat de termeni corespondenți în engleza britanică, română și maghiară. *American english in focus* este o lucrare eterogenă, prin multitudinea domeniilor sociale abordate și prin informațiile care însoțesc dicționarul propriu-zis. Lucrarea se apropie de un ghid de conversație, prin inserarea structurilor frazeologice, iar informațiile lexicografice sunt mai generoase pentru română (unii termeni se bucură de definiții și de indicații contextuale variate). Bibliografia lucrării cuprinde douăzeci de referințe vizând, în principal, lucrări de gramatică, dicționare explicative, generale și de specialitate, și dicționare bilingve. V. ediția întâi ([1]2003).

M.M.

Anca Lungu, Margherita Parodi, Valeria Grieco, Gian Luca Fiore, *Dicționar explicativ poliglot de anatomie patologică veterinară*, Ediție revizuită și completată, Editura Printech, București, 2006, ISBN 973-718-452-1, 282 p.

Dicționarul, în ediție revăzută și completată, este redactat în șase limbi (română, engleză, franceză, germană, italiană, spaniolă) și conține aproximativ 1500 de termeni din domeniul anatomiei patologice veterinare. Se adresează în primul rând studenților de la facultatea de medicină veterinară. Lucrarea este alcătuită dintr-o scurtă introducere, semnată de autori, dicționarul propriu-zis, *Vocabular englez-român util activității medicului veterinar*, *Vocabular francez-român util activității medicului veterinar*, *Vocabular german-român util activității medicului veterinar*, *Vocabular italian-român util activității medicului veterinar*, *Vocabular spaniol-român util activității medicului veterinar* și *Bibliografie selectivă*. Dicționarul este format din articole clasice, dispuse pe două coloane, cu următoarea structură: termen în limba română, urmat de o indicație etimologică (etimon latin și / sau grecesc) și de o definiție în limba română. În continuare, sunt enumerați termenii corespondenți în limbile străine, cu indicarea prescurtată a acestora. Indexurile, organizate sub formă de vocabulare bilingve și dispuse pe două coloane, prezintă termenii străini în relație cu termenii românești corespunzători. Bibliografia prezintă o selecție de douăzeci și patru de titluri, majoritatea dicționare, mare parte dintre ele de medicină generală și de medicină veterinară. Între acestea se numără un dicționar medical multilingv german și *Dicționarul poliglot de zootehnie*, redactat de Ion Dinu și publicat în 2000. V. prima ediție ([1]2005).

A.P.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

József Mezei, *Lexicon juridic = Jogi lexikon sorozat. Magyar-román-angol jogi, közgazdasági és üzleti szótár = Dicţionar: drept, economie, afaceri: maghiar-român-englez*, Editura C.H. Beck, Bucureşti, 2006, ISBN 973-655-808-8, 1377 p. [Apărut cu sprijinul financiar al Guvernului României, prin Departamentul pentru Relaţii interetnice, cu contribuţia Asociaţiei Culturale Petõfi din Bucureşti].

Dicţionarul, redactat în trei limbi (maghiară, română şi engleză), conţine aproximativ 34400 de intrări în limba maghiară, termeni şi sintagme din domeniile juridic, economic şi al afacerilor. Se adresează funcţionarilor, juriştilor şi economiştilor maghiari şi români, pentru care cunoaşterea limbii engleze de specialitate este absolut necesară. Selectarea vocabularului economic prezintă dificultăţi din cauza lipsei dicţionarelor de specialitate maghiaro-româneşti. Sunt favorizate subdomeniile contabilităţii şi evidenţei, a operaţiunilor bancare, a pieţei de mărfuri şi de instrumente financiare. Sunt avute în vedere suprapunerile vocabularelor din dicţionarele bilingve de specialitate care combină fie maghiara cu engleza, fie româna cu engleza. Selectarea vocabularului juridic nu pune probleme şi autorul caută reprezentarea echilibrată a terminologiei de bază a dreptului public şi a dreptului privat, nomenclatura, mai modestă, a dreptului financiar-bancar sau terminologia politologiei. Sunt subliniate o serie de aspecte referitoare la relaţia terminologiei de specialitate maghiare cu cea românească. Există o variantă maghiară oficială a „Monitorului Oficial al României" în care se publică cele mai importante norme juridice româneşti, imediat după promulgarea lor, variantă lipsită însă de valoare juridică din cauza eventualelor interpretări survenite în urma traducerii. Există, apoi, în română împrumuturi mai vechi din maghiară (ex.: *chezaş*, *zălog* etc.), devenite regionalisme, în contextul în care, în privinţa acestor terminologii, româna urmează modelul francez, iar maghiara, modelul german. Iar adoptarea unor termeni englezeşti în cele două limbi este un fenomen nu similar, ci identic, determinând simplificarea problematicii traducerilor de specialitate din şi în română, respectiv maghiară. Lucrarea este alcătuită din: *Előszó / Prefaţă*, *Rövidítések, jelek* [Listă abrevieri], dicţionarul propriu-zis, *Termeni* şi *Fehasznált irodalom* [Bibliografie]. Dicţionarul este organizat pe trei coloane; nu conţine indexuri. Termenul în limba maghiară, însoţit uneori de sinonime, este pus în relaţie cu termeni corespondenţi din celelalte două limbi, însoţiţi la rândul lor, după caz, de sinonime. În cazul verbelor, pentru română figurează formele de persoana a III-a singular, iar pentru engleză verbul la infinitiv. Bibliografia cuprinde şaisprezece dicţionare de specialitate mono- şi bilingve, majoritatea juridice.

Referinţe: BRL, 49, 2006, nr. 784.

A.P.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ecaterina Oprițoiu, *Dicționar tematic francez-român-englez*, Editura EduSoft, Bacău, 2006, ISBN (10) 973-8934-09-5, (13) 978-973-8934-09-2, 186 p.

Dicționarul conține peste 2000 de cuvinte, selectate la nivelul vocabularului general, în trei limbi (franceză, română și engleză). Scopul său este de a constitui o sursă de informare pentru cititorii care cunosc cele două limbi străine și doresc să își îmbogățească cunoștințele, dar și pentru cei care doresc să le învețe. Lucrarea este alcătuită din: *Cuprins*, corpul dicționarului împărțit în capitole tematice (*Casa*, *Menajul*, *Familia*, *Corpul și sănătatea*, *Jocuri și sporturi*, *Îmbrăcămintea*, *Încălțămintea*, *Articole de toaletă*, *Magazinele*, *Mesele*, *Viața urbană*, *Satul*, *Grădina*, *Ferma*, *Câmpul*, *Pădurea*, *Căsătoria*, *Navigația și aeronautica*, *Vama*, *Vremea*, *Timpul / durata*, *Cerul și pământul*, *Cantități și măsuri*, *Industria*, *Statul și puterea*, *Morala și religia*, *Afacerile*, *Banca*, *Frazeologie*), *Texte literare*, *List of Irregular Verbs* și *Alte titluri interesante ale Editurii Edusoft*. Intrările sunt organizate în formă de tabel cu trei coloane, articolele fiind enumerate tematic, în funcție de capitolele lucrării. În cadrul fiecărui capitol, termenii sunt împărțiți în funcție de clasa gramaticală din care fac parte (substantive, adjective, verbe). La sfârșitul fiecărui capitol, sunt indicate construcții lexicale și texte care conțin termenii prezentați, pentru ilustrarea contextuală a acestora.

Referințe: BRL, 49, 2006, nr. 807.

O.Z.

Mariana Toma, Teodora Popescu, Dana Feurdean, Edmond Nawrotzky-Török, *Mic dicționar englez-german-francez-italian-român de termeni economici, juridici și politici*, Ediția a III-a revizuită și adăugită, Colecția „Științele educației", Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2006, ISBN 973-686-869-9, 978-973-686-869-6, 268 p.

Dicționarul în cinci limbi (engleză, germană, franceză, italiană și română) reprezintă o variantă îmbogățită a ediției trilingve din 2004 și cuprinde termeni din domeniile economic, juridic și politic. Lucrarea are următoarea organizare: *Argument* (în română și engleză), dicționar propriu-zis, *Bibliography* și *Index alfabetic* în fiecare din limbile țintă. Prezenta ediție înregistrează același număr de intrări ca prima ediție, iar maniera de structurare a articolelor și principiile stabilirii inventarului lexical sunt identice. Intrările sunt ordonate după principiul alfabetic, iar articolele au următoarea structură: termen în engleză, termeni corespondenți în limbile țintă (cu indicarea genului și / sau articolului pentru germană, franceză și italiană). Indexurile alfabetice din final, dispuse pe două coloane, facilitează consultarea dicționarului. Bibliografia lucrării însumează treisprezece titluri și două site-uri. V. celelalte ediții ([1]2004, [2]2005, [4]2009).

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ida Zamfir, Horia Vârgolici, Vasile Zamfir, *Inginerie mecanică. Corespondenţe de termeni în limbile română-rusă-engleză*, Editura Universitas, Petroşani, 2006, ISBN (10) 973-741-024-6, (13) 978-973-741-024-5, 283 p. [V. Shvarts, *The Concise Illustrated Russian-English Dictionary of Mechanical Engineerings*, Russian Language Publisher, Moscova, 1980].

Dicţionarul, adaptarea la limba română a unui dicţionar bilingv, cuprinde 3795 de termeni tehnici din domeniul ingineriei mecanice (maşini, concepte, procese, operaţii tehnologice), în trei limbi (română, rusă şi engleză). Publicul-ţintă este reprezentat de studenţii care urmează cursurile unei facultăţi cu acest profil. Lucrarea este alcătuită din: *Notă din partea autorilor*, *Despre folosirea lucrării*, *Cuprins*, corpul dicţionarului, împărţit în capitole (*Matematică*, *Fizică*, *Rezistenţa materialelor*, *Materiale de inginerie*, *Organe de maşini*, *Transmisii mecanice şi mecanisme*, *Organizare industrială şi management*, *Prelucrare prin deformare plastică*, *Sudare*, *Tratament termic*, *Prelucrare prin aşchiere*, *Desen tehnic*, *Precizie. Interschimbabilitate*, *Măsurători*, *Alte tipuri de maşini*), *Glosar de termeni în limba română*, *Glosar de termeni în limba rusă*, *Glosar de termeni în limba engleză* şi *Bibliografie*. Intrările sunt organizate tematic, în funcţie de subiectele menţionate în titlul capitolelor. Autorii au ales această ordonare datorită numărului mare de ilustraţii alb-negru (desene, scheme, grafice, formule) din cadrul dicţionarului care se pot raporta la mai mulţi termeni. Articolele sunt alcătuite din termen în limba română, precedat de număr de ordine şi urmat de termeni corespondenţi în cele două limbi străine. Substantivele şi adjectivele în limbile română şi rusă apar la cazul nominativ, numărul singular şi plural (când este nevoie), iar verbele în limba rusă sunt indicate prin folosirea unei prescurtări. În cadrul celor trei indexuri, termenii din fiecare limbă sunt ordonaţi alfabetic şi însoţiţi de un indice numeric care are rolul de a facilita găsirea termenului în cadrul dicţionarului.

Referinţe: BRL, 50, 2007, nr. 1185.

O.Z.

****** Dicţionar european de conversaţie, 11 limbi: bulgară, cehă, franceză, germană, greacă, italiană, maghiară, poloneză, portugheză, spaniolă, turcă*, Versiunea în limba română: Simona Rosetti, Editura ALLFA, Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-724-122-1, 365 p. [**** *European Phrasebook. 12 languages. French, german, italian, spanish, portuguese, polish, czech, hungarian, romanian, bulgarian, greek, turkish*, Ediţia a 2-a, Thomas Cook, 2005].**

Ediţia românească a noului ghid de conversaţie european, preluat de la Editura Thomas Cook, se adresează turiştilor, urmărind să îmbogăţească experienţele de călătorie ale acestora şi să contribuie la rezolvarea problemelor de comunicare

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

întâmpinate cu ocazia călătoriilor. Intervenţiile traducătoarei s-au limitat la reorganizarea informaţiei, limba română căpătând statut de limbă sursă pentru multe dintre intrări, şi la reordonarea limbilor componente, aşa cum explică în *Introducere*. Lucrarea cuprinde o selecţie actualizată a vocabularului esenţial şi util din cele unsprezece limbi cel mai frecvent utilizate în Europa: bulgară, cehă, franceză, germană, greacă, italiană, maghiară, poloneză, portugheză, spaniolă şi turcă. Dicţionarul de conversaţie este structurat în unsprezece capitole aferente limbilor străine componente, fiecare dintre acestea fiind organizat, la rândul lui, în secţiuni tematice (*Informaţii de primă necesitate*, *Sosiri şi plecări*, *Vizitarea obiectivelor turistice*, *Cazare*, *Locuri de luat masa*, *Transportul*, *Comunicaţii*, *Cumpărături*, *Călătorii cu maşina*, *Sănătate*, *Urgenţe*). Modalitatea de organizare a materialului lexical este expusă de traducătoare în *Introducere*: „mai întâi este prezentată versiunea românească, urmată de traducerea ei într-una din cele 11 limbi şi de transcrierea simplificată a pronunţiei. În cazurile în care expresia este mai frecvent întâlnită pe un afiş sau în denumiri, sau vorbită de un nativ, se prezintă mai întâi versiunea în limba străină, urmată de transcrierea fonetică şi de traducerea românească" (p. 7). Inventarul de intrări conţine 350 de fraze uzuale în limba română şi traducerile acestora în celelalte unsprezece limbi componente. Autoarea subliniază că pentru stabilirea inventarului, s-a optat pentru variantele oficiale, politicoase, pentru a nu provoca neînţelegeri sau ofense. Fiecare din cele unsprezece capitole aferente limbilor componente este prefaţat de o *Introducere* cuprinzând: o scurtă caracterizare a limbii, adrese pentru obţinerea informaţiilor turistice, detalii practice despre ţara / ţările în care se vorbeşte limba respectivă (capitală, monedă, program de funcţionare a celor mai importante instituţii, telefoane utile, sărbători oficiale) şi o serie de sfaturi lingvistice privind aspecte legate de gramatică şi de pronunţie. Se remarcă identitatea inventarului de intrări în toate secţiunile bilingve ale lucrării.

Referinţe: BRL, 52, 2009, nr. 839.

M.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Ecologie şi protecţia mediului: român-englez-francez-german-rus*, Coordonare generală: acad. Gleb Drăgan, Coordonare de specialitate: prof. dr. Ioan Jelev, Elaborare: prof. univ. dr. ing. Ioan Jelev, dr. ing. Gabriel Burlacu, dr. ing. Vasilica Dăescu, dr. med. Angela Eminovici, Anca Farcaş, Cristina Lizac, Otilia Mihail, Carmen Popovici, Georgeta Săraru, Cristina Sofron, Florica Şega, Redactare: dr. med. Angela Eminovici, Anca Farcaş, Cristina Lizac, Carmen Popovici, Georgeta Săraru, Cristina Sofron, Florica Şega, Gabriela Popescu, Revizie ştiinţifică: prof. univ. dr. doc. ing. Simion Hâncu, prof. univ. dr. ing. Nicolae Golovanov, Prefaţă: acad. Ionel Haiduc [Preşedintele Academiei Române], Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R.,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-27-1624-3, 978-973-720-27-0, 458 p. [cu bibl. p. 458].

Dicţionarul, redactat în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi rusă), conţine 2300 de termeni din două domenii strâns legate: ecologie şi ştiinţa mediului. Lucrarea este alcătuită din: *Cuprins*, *Prefaţă*, *Introducere*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate* (dicţionar propriu-zis), *Index englez-român*, *Index francez-român*, *Index german-român*, *Index rus-român* şi *Surse bibliografice*. Similar volumelor din serie, dicţionarul este structurat pe două secţiuni: prima secţiune conţine termeni importanţi utilizaţi în cele două domenii, iar a doua secţiune, indexurile. În prima secţiune, termenii de bază în limba română sau descriptorii sunt însoţiţi de seria de termeni corespondenţi în cele patru limbi străine de circulaţie şi de definiţiile conceptelor. Sinonimele recomandate sau non-descriptorii sunt însoţiţi doar de trimiteri. Definiţiile sunt preluate sau prelucrate din sursele româneşti sau traduse din cele străine (mai ales ISO). Unele articole conţin indicaţii de domeniu, indicaţii morfologice sau numere de delimitare a sensurilor în cazul termenilor polisemantici. Indexurile sunt organizate bilingv. Acest tip de dicţionar (nu întâmplător elaborat sub egida Academiei Române, al cărei rol tradiţional constă atât în cultivarea ştiinţei şi culturii, cât şi în promovarea limbii române) se justifică prin necesitatea unei terminologii corecte (în ştiinţă şi tehnologie) pentru traducerea (transcrierea) documentelor europene în limba română, având în vedere reglementările comunitare în contextul integrării României în Uniunea Europeană (2007).

A.P.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Electrotehnică: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan (coord.), Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-27-1642-7, 978-973-720-172-0, 1608 p.**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) conţine 23765 de termeni din domeniul electrotehnicii. Conceptele care fac parte din acest domeniu au fost sistematizate, în funcţie de apartenenţa lor semantică şi logică (electrotehnică generală – mărimi şi unităţi, electromagnetism, circuite şi dispozitive electrice şi magnetice –, componente şi dispozitive electronice, măsurări electrice, detectarea şi măsurarea radiaţiilor ionizante, materiale electrotehnice, maşini electrice şi transformatoare, electrice, reactoare nucleare, comandă şi reglare, automatizări industriale, tehnologia informaţiei, transportul şi distribuţia energiei electrice, tracţiune electrică şi aplicaţii electromecanice, încercări generale de fiabilitate, tehnica iluminatului, telecomunicaţii, electrobiologie şi echipament medical). Lucrarea cuprinde: *Prefaţă*, *Introducere*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate* şi *Surse bibliografice*; nu conţine indexuri. Intrarea

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

(termen sau expresie) în limba română este însoțită de termeni corespondenți în limbile străine și de definiția în limba română.

G.M.

*** ***Dicționar explicativ pentru știință și tehnologie. Textile: român-englez-german-francez-italian-rus*, [2 vol.], Coordonare generală: acad. Gleb Drăgan, Coordonare de specialitate: cercet. șt. pr. I prof. ing. Aristide Dodu, cercet. șt. pr. I. dr. ing. Emilia Visileanu, prof. univ. dr. ing. Romen Butnaru, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., București, 2007, ISBN 978-973-27-1555-0, 978-973-720-133-1, [Vol. I:] 1463 p. [C.T.Ș.E. a Academiei Române, în colaborare cu Academia de Științe a Republicii Moldova].**

Dicționarul de textile, apărut în seria *Dicționare explicative pentru știință și tehnologie* (DEX-ȘT) „indică și definește termenii specifici din domeniul textil, privind: materiile prime și auxiliare, utilajele (organele și mecanismele), tehnologiile și produsele textile semifabricate și finite" (*Introducere*, p. III). Din colectivul de elaborare fac parte cercetători de la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Textile și Pielărie (INCDTP), cadre didactice de la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi" Iași, Facultatea de Textile și Pielărie (UTI-FTPI), și membri ai A.G.I.R. – Societatea Inginerilor Textiliști. Dicționarul are șase limbi componente (română, engleză, germană, franceză, italiană și rusă), cuprinzând 16344 de intrări (termeni și sintagme) din domeniul industriei textilelor (materii prime și auxiliare, utilaje, tehnologii și produse textile semifabricate și finite etc.). În *Introducere*, autorii evidențiază eforturile de cuprindere a unui număr cât mai mare de termeni din cei peste 20000 specifici domeniului. Lucrarea este organizată astfel: *Prefață*, *Introducere*, dicționar propriu-zis și *Bibliografie*. Redactarea respectă principiile generale de elaborare a dicționarelor din serie: atenție acordată definirii conceptelor, documentație în acord cu standardele internaționale ș.a. Articolele au următoarea structură: termen în română (sporadic se indică), termeni corespondenți în limbile străine, definiție sau explicație în română. În textul care prefațează volumul, autorii anunță că indexurile termenilor în limbile străine vor fi prezentate într-un alt volum, însoțit de un CD, sub forma unui dicționar poliglot englez-român, german-român, francez-român, italian-român și rus-român. Bibliografia lucrării însumează 86 de titluri (dicționare explicative și terminologice, tezaur de termeni tehnico-științifici pentru industria textilă, studii de specialitate, colecții ale revistelor de specialitate, colecții de standarde, un manual tehnic în italiană ș.a., apărute între anii 1935 și 2005).

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Energetică (ENERG 8). Linii electrice aeriene: român-englez-francez-german-rus*, Autori: prof. dr. ing. Gleb Drăgan (coord. gen.), conf. dr. ing. Marian Costea (coord. domeniu electroenergetic), dr. ing. George A. Florea, ing. Adrian-Mihail Lipan, asist. dr. ing. Laurenţiu-Constantin Lipan, ing. Sebastian Anghelescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-27-1612-0, 978-973-720-139-31, XI + 196 p. [Academia Română, C.T.Ş.E., în colaborare cu S.C. Electrica S.A. Bucureşti şi A.G.I.R., cu sprijinul A.N.C.Ş.].**

Dicţionarul conţine 1270 de termeni din domeniul energeticii, subdomeniul liniilor electrice aeriene, în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi rusă). Baza acestui dicţionar este reprezentată de dicţionarul multigrafiat elaborat de inginerul Paul Militaru în 1982, intitulat *Construcţia liniilor electrice aeriene de înaltă şi foarte înaltă tensiune. Vocabular poliglot ilustrat. Român-englez-francez-rus-german* (*Prefaţă*, p. X). Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă*, *Introducere*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate în limba română*, *Index englez-român*, *Index francez-român*, *Index german-român*, *Index rus-român* şi *Surse bibliografice*. Articolele sunt enumerate alfabetic pe două coloane, termenul în limbă română fiind urmat de termeni corespondenţi în limbile străine şi de o definiţie în limba română. Intrările sunt însoţite de o serie de elemente grafice care au rolul de a indica sinonimele lor. Cele patru indexuri sunt organizate sub forma unor dicţionare bilingve, în care termenul străin este urmat de corespondentul său românesc.

Referinţe: BRL, 52, 2009, nr. 840.

O.Z.

*** ***Dicţionar poliglot pentru ştiinţă şi tehnologie. Textile: englez-român, german-român, francez-român, italian-român, rus-român*, [2 vol.] Coordonare generală: acad. Gleb Drăgan; Coordonare de specialitate: cercet. şt. pr. I prof. ing. Aristide Dodu, cercet. şt. pr. I. dr. ing. Emilia Visileanu, prof. univ. dr. ing. Romen Butnaru, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-27-1555-0, 978-973-720-133-1, [Vol. II:] X + 1294 p.**

Lucrarea completează *Dicţionarul explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Textile*, elaborat pe parcursul a opt ani, de membri ai Societăţii Inginerilor Textilişti din A.G.I.R. Dicţionarul conţine, în fond, cinci dicţionare bilingve: englez-român, german-român, francez-român, italian-român şi rus-român. Încadrarea lucrării între dicţionarele multilingve este justificată de identitatea inventarului terminologic pentru toate cele cinci secţiuni. Lucrarea cuprinde cca 18000 de termeni definiţi în dicţionarul explicativ de textile, fiind structurată astfel :

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Prefață, *Introducere*, *Index englez-român*, *Index german-român*, *Index francez-român*, *Index italian-român*, *Index rus-român*, *Bibliografie* și *Anexe*, la care se adaugă o listă de 36 de termeni noi în română, însoțiți de corespondenții lor în engleză, germană, franceză, italiană și rusă, care completează fondul terminologic din dicționarul explicativ editat în 2006 la A.G.I.R. Editarea în volum separat a indexurilor este motivată de autori prin numărul mare de termeni, cuprinzând peste 2500 de pagini. Dicționarul este completat de o *Erată* care vizează și dicționarul explicativ. În textul care prefațează lucrarea se subliniază că „deși au apărut ca volume independente și la date diferite, colectivul de coordonare și autorii principali consideră că numai ambele volume pot constitui un instrument complet de lucru pentru specialiștii și studenții care se documentează sau traduc din literatura străină de specialitate" (*Introducere*, p. IX). Bibliografia însumează 96 de titluri vizând: dicționare, lucrări de specialitate, standarde, manuale, studii și articole din domeniul textil.

M.M.

*** ***Glossary on Water properties and Pollution / Glosar privind proprietățile apei și poluarea / Glossario sulle proprieta'e sull'inquinamento dell'aqua / Glossari de les proprietats i la pollució de l'aigua / Glossário sobre as propriedades e poluiçaõ da água / Suyun özellikleri ve kirlilidi konusunda lügatçe*, Coordonare: Maria Vișa, Joia Hainalka, Nicolae Souca, Viviana Vartic, Gabriela Floarea, Anca Niță, Gabriela Roșculeș, Cristina Moldovan, Parteneri: Vittorio Zanetti, Maddalena Gerli, Magda Sala Dalmases, Marta Rius Sans, Pilar Belloc García, Miquel Abancó Sancho, Ângela Pereira, Fátima Sousa, Margarida Azevedo, Isabel Ferraz, Emine Eștürk, Jale Akbulut, Editura Universității Transilvania, Brașov, 2007, ISBN 978-973-635-989-7, 132 p. [Project No: 06-PS-R3-748-Bv-Ro, *Water-Asset in the Sustainable Development of a Joint Europe*, 2004-2007. This project was realized with the Financial Support of the European Comission in the framework of Socrates-Comenius 1 Program].

Glosarul cuprinde 149 de termeni din domeniul mediului, subdomeniul proprietăților apei și poluării, în șase limbi (engleză, italiană, portugheză, română, spaniolă și turcă). Limbile dicționarului au fost alese după țările partenere din cadrul proiectului *Water-Asset*. Scopul său este de a deveni un instrument care să faciliteze înțelegerea termenilor legați de acest domeniu din diverse documente, articole sau manuale. Lucrarea este alcătuită din: *Foreword*, dicționarul propriu-zis, *Index* și *Bibliography*. Intrările sunt organizate alfabetic într-un tabel, cu excepția primelor două intrări (*pyramid water* și *vapour*) care fac excepție de la regula alfabetului. Articolele sunt organizate astfel: termenul în limba engleză, reluat în a doua coloană a tabelului și urmat de o definiție, este urmat de termeni corespondenți în celelalte limbi și de definițiile lor. Lungimea definițiilor și

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

cantitatea de informaţii oferite diferă de la o limbă la alta pentru acelaşi termen. Uneori, se oferă, între paranteze, detalii tehnice suplimentare pentru a lămuri sensul unor termeni. Indexul este organizat tabelar şi alfabetic. Se respectă ordinea limbilor din corpul dicţionarului, indicându-se în ultima coloană a tabelului pagina la care pot fi găsiţi.

O.Z.

Constantin Traian Chevereşan, Alina Pădurean, *English idioms: a multilingual student's approach*, Editura Universităţii „Aurel Vlaicu", Arad, 2007, ISBN 978-973-752-158-3, 64 p. + 2 p. [nenum.].

Dicţionarul cuprinde 458 de expresii şi verbe cu structură complexă şi caracter general, în cinci limbi (engleză, română, franceză, germană şi spaniolă). Lucrarea este alcătuită din: *Playfully, on Knowledge* (o pagină cu trei grupuri de enunţuri legate de cunoaştere), dicţionarul propriu-zis, *Content* şi *Bibliography*. Intrările dicţionarului sunt organizate alfabetic în formă de tabel, articolele fiind alcătuite din termenul în limba engleză şi corespondenţii săi în celelalte limbi. Pentru unii termeni se oferă, între paranteze, scurte explicaţii ce contribuie la stabilirea sensului lor.

O.Z.

Georgeta Corniţă (coord.), *Mimica. Dicţionar multilingv (român, francez, englez, german, maghiar) / La mimique. Dictionnaire multilingue (roumain, français, anglais, allemand, hongrois) / Mimicry. Multilingual Dictionary (Romanian, French, English, German, Hungarian) / Die Mimik. Mehrsprachiges Wörterbuch (rumänisch, französisch, englisch, deutsch, ungarisch) / A mimika. Többnyelvű (román, francia, angol, német, magyar)*, Autori: Constantin Corniţă, Delia Suiogan, Claudiu Fărcaş, Adrian Istrate, Mihaela Munteanu, Nicoleta Feier, Ana Olos, Georgeta-Beatrice Ilieş, Beniamin Pop, Ramona Demarcsek, Minodora Barbul, Rodica Ţurcanu, Eva-Maria Hadnagy, Enikő Bokos, Editura Universităţii de Nord, Baia Mare, 2007, ISBN 978-973-1729-11-4, 315 p. [Volum apărut sub egida MEdC-CNCSIS, Proiectul „Lingvistica nonverbalului. Mimica. Dicţionar multilingv (român, francez, englez, german, maghiar)", 2004-2006].

Dicţionarul[1] este realizat de un colectiv de autori coordonat de Georgeta Corniţă, profesor universitar la Universitatea de Nord din Baia Mare. Este redactat în cinci limbi (română, franceză, engleză, germană, maghiară) şi conţine aproximativ 2100 de cuvinte, majoritatea adjective de caracterizare a diferitelor elemente ale mimicii, încadrându-se în terminologia comunicării nonverbale. La

[1] Disponibil şi în format electronic: http://mim.ubm.ro (*Argument*, p. 17).

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

baza proiectului se află două lucrări semnate de Georgeta Corniță, axate pe comunicare și semnificare, cu accent pe rolul mimicii. Materialul lexicografic din respectivele lucrări este dezvoltat în dicționare bilingve[1]. Traducerea urmărește două niveluri de codificare: din codul nonverbal în codul verbal, iar la nivelul celui din urmă, dintr-un cod lingvistic de bază în alte coduri lingvistice. Lucrarea este alcătuită din: *Cuprins*, *Argument* (tradus în fiecare dintre limbile componente), dicționarul, *Abrevieri*, bibliografia constituită din *Dicționare* și *Index*. Dicționarul propriu-zis este structurat tabelar, pe cinci coloane corespunzătoare limbilor componente. Termenii care desemnează componentele feței umane sunt grupați întâi tematic: cap, față, nivelul superior (frunte, sprâncene), nivelul mijlociu (ochi, gene, pleoape), privire, nivelul inferior (nas, gură, buze, bărbie, voce). În cadrul fiecărei teme, termenii „mimici" sunt ordonați după categoriile: caractere antropologice, aspect, expresia activă a figurii, pentru ca în fiecare categorie să fie ordonați alfabetic. Intrările, termeni și structuri în limba română, ordonate alfabetic și numerotate crescător, cu reluarea numărătorii la fiecare temă, sunt puse în relație cu termeni corespondenți străini, ordonați la rândul lor alfabetic, dar cu indicarea numărului termenului românesc. Fiecare index este organizat pe câte trei coloane, termenii fiind însoțiți de numărul paginii corespunzătoare din dicționar. Bibliografia conține douăzeci și opt de dicționare academice, bilingve, multe germane.

Referințe: BRL, 50, 2007, nr. 1238; Ofelia Ichim, *Mimica. Dicționar multilingv*, în „Philologica Jassyensia", vol. 4, 2008, nr. 2, p. 289.

A.P.

Roland Doron, *Dicționar de psihologie*, Traducere din franceză: Natalia Cernăuțeanu, Georgeta Dan-Spânoiu, Ovidiu Dan, Sabina Drăgoi, Dana Florean, Liliana-Carmen Luchian, George Neacșu, Doina-Ștefania Săucan,

[1] Georgeta Corniță, Eva-Maria Hadnagy, Eniko Bokos, Constantin Corniță, Claudiu Fărcaș, Petronela-Maria Mureșan, Delia Suiogan, *Mimica. Dicționar român-maghiar și maghiar-român / Roman-magyar es magyar-roman szotar. A mimika*, Editura Universității de Nord, Baia Mare, 2006, 260 p.; Georgeta Corniță, Ramona Demarcsek, Georgeta-Beatrice Ilieș, Ana Olos, Beniamin Pop, Minodora Barbul, Constantin Corniță, Claudiu Fărcaș, Delia Suiogan, *Mimica. Dicționar român-englez și englez-român / Romanian-English and English-Romanian Dictionary of Mimicry*, Editura Universității de Nord, Baia Mare, 2006, 260 p.; Georgeta Corniță, Nicoleta Feier, Adrian Istrate, Mihaela Munteanu, Constantin Corniță, Claudiu Fărcaș, Delia Suiogan, *Mimica. Dicționar român-francez și francez-român / Dictionnaire roumain-français et français-roumain. La mimique*, Editura Universității de Nord, Baia Mare, 2006, 260 p.; Georgeta Corniță, Cristina-Rodica Țurcanu, Constantin Corniță, Claudiu Fărcaș, Delia Suiogan, *Mimica. Dicționar român-german și german-român / Rumänisch-deutsches und deutsch-rumänisches Wörterbuch der Mimik*, Editura Universității de Nord, Baia Mare, 2006, 274 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Coordonare lexicografică: Antoaneta Iordache, Editura Humanitas, Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-50-1537-4, 886 p. [Roland Doron, Françoise Parot (dir.), *Dictionnaire de psychologie*, Comitetul de redacţie: Didier Anzieu, Jean-Paul Bronckart, Michel le Moal, Claude Lévy-Leboyer, Marc Richelle, Daniel Widlöcher, Presses Universitaires de France, Paris, 1991].

Prezenta ediţie nu înregistrează modificări de formă sau de conţinut raportat la prima ediţie. V. celelalte ediţii ([1]1999, [2]2006).

M.M.

Ştefănuţă Enache (coord.), Costin Enache, Ferenichi Hrisula Enache, *Dicţionar general de ştiinţe: englez-francez-român*, 2 vol., Colecţia Dicţionare, Editura ASAB, Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-7725-21-29 (2 vol.), 978-973-7725-36-3 (vol. I), 978-973-7725-37-0 (vol. II), vol. I (*A-H*): 983 p., vol. II (*I-Z*): 991 p.

Dicţionarul în trei limbi (engleză, franceză şi română) conţine circa 90000 de termeni din mai multe ştiinţe: juridice, medicale, tehnice, biologice, chimice, politice, şi din domenii conexe ale acestora (agricultură, construcţii, astronomie, botanică, arhitectură, arheologie, comerţ, electricitate, etimologie, finanţe, geologie, geografie, istorie, literatură, filosofie, farmacie, psihologie, sculptură, pictură, teatru, teologie, textile, arte şi mitologie). Cele două volume au organizare simetrică şi sunt compuse din: *Cuvânt înainte*, *Lista abrevierilor*, corpul dicţionarului (literele *A-H* în primul volum şi *I-Z* în volumul al doilea) şi *Bibliografie*. Intrările sunt organizate alfabetic, într-un tabel cu trei coloane. Articolele sunt formate din termenul în limba engleză (pentru care se menţionează clasa gramaticală din care face parte) şi termeni corespondenţi în celelalte două limbi. Pentru fiecare corespondent se indică derivate şi compuse, şi se oferă traducerea lor. Se indică categoria gramaticală a genului pentru substantivele din limbile ţintă, iar pentru unele substantive şi adjective se indică forma de plural.

Referinţe: BRL, 52, 2009, nr. 841.

O.Z.

Ana Maria Gal, *Alimente şi preparate culinare din bucătăria românească şi internaţională. Dicţionar explicativ român-englez-german-francez-italian*, Editura Alfa, Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-724-075-0, 766 p.

Dicţionarul în cinci limbi (română, engleză, germană, franceză şi italiană) conţine 1690 de termeni din domeniul alimentaţiei şi gastronomiei. Lucrarea include denumirile uzuale şi comerciale ale principalelor categorii de alimente, preparate culinare specifice bucătăriei româneşti, preparate din bucătăria franceză,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

germană, italiană şi engleză, redate cu denumirea lor originală, preparate din bucătăriile regionale învecinate (sârbă, greacă, turcă), precum şi preparate exotice, din bucătăria japoneză sau chineză, foarte răspândite şi în restaurantele europene. De asemenea, au fost incluse verbele bucătăriei, prin care sunt definite modurile de preparare a alimentelor (*Cuvânt înainte*, p. 5). Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, *Abrevieri*, *Dicţionar explicativ*, *Glosar*, *Anexe*, *Bibliografie* şi *Despre autoare*. Dicţionarul explicativ este completat de un glosar de cuvinte şi expresii din limbile străine, cuprinzând 6750 de indici, cu trimitere la cuvântul-cheie din limba română. În cele trei anexe sunt prezentate sinoptic *Elemente şi piese de tranşare – Porcine, Bovine, Ovine*, respectiv termenii de măcelărie uzuali în cele cinci limbi, cu remarca că în acest domeniu „în limba română nu sunt statuate denumirile oficiale decât pentru produsele din carne de porc, dar fără a fi armonizate cu cele din alte limbi europene, iar pentru alte produse de carne, denumirile uzuale sunt insuficiente, iar unele traduceri sau adaptări din alte limbi nu sunt tocmai adecvate limbii române" (*ibid.*, p. 6). Întrucât modul de tranşare a cărnii este foarte diferit de la o ţară la alta, echivalenţele dintre denumiri sunt foarte greu de stabilit. Scopul acestui dicţionar este unul informativ pentru publicul larg, iar pentru specialişti reprezintă un inventar aproape complet al terminologiei alimentare actuale atât din limba română, cât şi din celelalte limbi. Ortografia cuvintelor din limba română este în conformitate cu cea indicată în *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române* (2005), iar pentru limba germană în conformitate cu noile reguli ortografice intrate în vigoare în anul 2006 (*ibid.*, p. 8). Lucrarea este rezultatul experienţei dobândite printr-o îndelungată activitate de inventariere a terminologiei gastronomice, materializată şi în lucrări de specialitate multilingve publicate anterior: *Dicţionar gastronomic* (1997); *Ghid de conversaţie pentru personalul din restaurante* (2003); *Dicţionar gastronomic explicativ* (2003).

G.M.

Henri Goursau, Monique Goursau, *Euro Dicţionar. Român-Englez-German-Francez-Italian-Spaniol-Maghiar*, Traducere: Geta Popescu, Alexandru Matei, Filip Bacalu, Florin Pîtea (coord.), Editura Mladinska Knjiga, Bucureşti, 2007, ISBN (13) 978-973-88009-1-5, 971 p. [Henri Goursau, Monique Goursau, *Europäisches Wörterbuch Französisch-Englisch-Deutsch-Spanisch-Italienisch-Portugiesisch, Sondersausgabe*, Orbis Verlag, München, 1989].

Dicţionarul cuprinde peste 10000 de cuvinte uzuale în şapte limbi (română, engleză, germană, franceză, italiană, spaniolă şi maghiară). Lucrarea a fost concepută ca un instrument util celor care călătoresc în Europa (oameni de afaceri, studenţi, liceeni, turişti). Dicţionarul este format din: *Cuprins*, *Prefaţă*, *Română*, *Engleză*, *Germană*, *Franceză*, *Italiană*, *Spaniolă* şi *Maghiară*. Termenii sunt

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

reluaţi succesiv, fiecare capitol având ca limbă de bază limba din titlu. Intrările sunt organizate sub forma unui tabel, cu câte o coloană pentru fiecare limbă componentă, termenul în limba de bază fiind urmat de corespondenţii săi în celelalte şase limbi. Acolo unde este considerat necesar se indică: pentru termenii româneşti categoria gramaticală a verbului, pentru limba engleză o prepoziţie specifică, forma de gerunziu, pentru limba germană articolele specifice, numărul plural şi genul substantivelor, pentru limba franceză articolele folosite pentru unele substantive şi terminaţiile pentru feminin, singular, iar pentru limba spaniolă terminaţia de feminin (singular sau plural, după caz) şi prepoziţii specifice unor substantive.

O.Z.

Alexandru Manoliu, Manuela Elisabeta Sidoroff, Lăcrămioara Oprică, Sorin Diaconeasa, Tatiana Tofan-Burac, *Dicţionar poliglot de biotehnologie: român, englez, rus, francez, finlandez*, [Asistenţă acordată în traducerea termenilor în limba finlandeză: Matti Olavi Sidoroff], Ediţia a II-a adăugită, [Colecţia Dicţionare], Editura Tehnică, Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-31-2324-8, 609 p.

Ediţia a doua este îmbunătăţită şi adăugită, odată cu introducerea limbii finlandeze, motivată de autori prin interesul acordat în Finlanda cercetărilor de biotehnologie. Dicţionarul are cinci limbi componente (română, engleză, rusă, franceză şi finlandeză). Lucrarea are următoarea structură: *Cuprins*, *Prefaţă* (în română şi engleză), *Abrevieri*, *Corp dicţionar*, *Bibliografie*, *English Index*, *Index rus*, *Index français* şi *Suomenkielinen hakemisto*. Textul care prefaţează dicţionarul preia informaţiile referitoare la alcătuire, conţinut şi structură, din *Prefaţa* la ediţia I. Intrările sunt aranjate alfabetic, fiind enumerate pe verticală, iar articolele au structura: număr de ordine, termen în română (cu indicarea categoriei gramaticale), termeni corespondenţi în limbile străine (precedate de iniţiala limbii pe care o reprezintă). Indexurile sunt aranjate pe trei coloane, alfabetic, termenii din limbile străine fiind urmaţi de numărul de ordine corespunzător termenului românesc din corpul dicţionarului. Bibliografia lucrării însumează 31 de titluri, incluzând ediţia anterioară. Vezi prima ediţie ([1]2002).

M.M.

Luiza-Maria Olteanu, *Termenii-abrevieri*, în *Terminologia NATO în limbile rusă, engleză, română* (223 p.), Editura Universităţii Naţionale de Apărare „Carol I", Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-663-578-6.

Capitolul al cincilea al tezei de doctorat pe tema terminologiei NATO, redactat în trei limbi (rusă, engleză şi română), cuprinde inventarul celor mai utilizaţi 318 termeni-abrevieri din limbajul militar de specialitate. În contextul geopolitic şi

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

militar al ultimilor ani, intensificarea relațiilor dintre țările membre și partenere NATO a avut drept consecință îmbogățirea terminologiei de specialitate. Obiectivele acestei lucrări sunt: sublinierea interoperabilității lingvistice în cadrul alianțelor, evidențierea bilingvismului profesional din sfera militară, influența limbii engleze asupra limbilor română și rusă, analiza contrastivă a sistemelor lexicale din limbile engleză și rusă, o trecere în revistă a celor mai utilizați termeni-abrevieri și alcătuirea unui glosar trilingv al acestora. Lucrarea este alcătuită din: *Cuprins*, *Cuvânt înainte*, *Capitolul I: Repere teoretice asupra cercetărilor terminologice*, *Capitolul II: Bilingvismul în sfera comunicării militare*, *Capitolul III: Influența limbii engleze asupra limbilor rusă și română la nivelul terminologiei NATO*, *Capitolul IV: Analiza contrastivă a sistemelor lexicale din domeniul politico-militar NATO în limbile rusă și engleză*, Capitolul *V: Termenii-abrevieri în Terminologia NATO în limbile rusă, engleză și română*, *Concluzii*, *Anexa 1*, *Anexa 2* și *Biliografie*. Intrările sunt organizate alfabetic în formă de tabel, articolele fiind alcătuite din termenul în limba de bază, adică limba rusă, și corespondentele sale în celelalte două limbi.

O.Z.

Ion Popescu-Sireteanu, Gina Nimigean, Iolanda Sterpu, Ecaterina Țăranu, *Dicționar de verbe românești. Cu traducere în limbile engleză, franceză, spaniolă, greacă modernă*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2007, ISBN 978-973-152-016-2, 3 p. [nenum.] + 485 p. + 8 p. [nenum.]. [Volum editat cu sprijinul A.N.C.Ș.].

Dicționarul conține aproximativ 2000 de verbe, în cinci limbi (română, engleză, franceză, spaniolă și greacă modernă). Lista verbelor românești a fost alcătuită pe baza *Dicționarului explicativ al limbii române* (ediția din 1996) și a *Dicționarului de neologisme* (ediția din 1986). Verbele românești sunt alese din limba standard și vorbită. Publicul-țintă este reprezentat de profesorii români de la lectoratele din străinătate, de studenții acestora și de cei care urmează cursuri de vară în România. Lucrarea este alcătuită din: *Un dicționar de verbe românești*, dicționarul propriu-zis, *Abrevieri*, *Conjugarea verbelor auxiliare* și *Conjugarea verbelor neregulate*. Intrările sunt enumerate alfabetic, pe două coloane, fiecare articol fiind compus din: termen în limba română (la infinitiv, cu indicarea conjugării), termeni corespondenți în limbile străine, exemple de folosire a verbelor în diferite contexte, sinonime, antonime și familia lexicală a verbului (uneori, cu indicarea cuvântului de bază). În cazul corespondențelor, prezentate la indicativ, prezent, persoanele I, a II-a și a III-a, singular, și la participiu, se indică valoarea tranzitivă, intranzitivă și reflexivă. Pentru corespondentele grecești se indică valorile: dinamic, pasiv, impersonal și reciproc. Pentru verbele unipersonale se folosește forma de la persoana a III-a singular. În cazul verbelor polisemantice se specifică în traducere sensurile

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

secundare. Pentru formele de infinitiv, indicativ prezent, participiu şi termenii familiei lexicale se indică accentul. Dicţionarul este succedat de o serie de liste ce cuprind conjugarea verbelor auxiliare şi a celor neregulate.

O.Z.

Valeriu Rusu, *Dicţionar medical*, Ediţia a III-a revizuită şi adăugită, Colaboratori la ediţia a III-a: Irena Răileanu, Vlad Bredeţean, Teodora Alexa, Walther Bild, Călin Liuţe, Răzvan Răcilă, Editura Medicală, Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-39-1622-3, 1983 p.

În cea de a treia ediţie a dicţionarului medical al doctorului Valeriu Rusu se adaugă capitolul *Tabele şi reprezentări grafice* şi peste 2000 de noi termeni, dintre care 1651 din vocabularul medical. Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă*, *Introducere la ediţia I*, *Introducere la ediţia a II-a*, *Introducere la ediţia a III-a*, *Îndrumări pentru utilizarea dicţionarului*, *Abrevieri utilizate în dicţionar*, *Din istoria terminologiei medicale*, *Ghid etimologic*, *Abrevieri, simboluri şi acronime*, *Vocabular de termeni medicali*, *Tabele de date anatomice*, *Sistemul Internaţional (SI) de unităţi de măsură*, *Tabele şi reprezentări grafice*, *Tabele de constante biologice*, *Glosar de informatică medicală*, *Glosar de termeni medicali populari*, *Laureaţii premiului Nobel pentru fiziologie / medicină*, *Index de termeni englez-român*, *Index de termeni francez-român*, *Index de termeni german-român*, *Index de nume proprii* şi *Bibliografie*. Structura articolelor şi a indexurilor este aceeaşi din ediţiile anterioare. V. celelalte ediţii ([1]2001, [2]2007, [4]2010).

O.Z.

Alexandru Szakács, Ágnes Gál, Lóránd Silye, *Magyar-román-angol geológiai szótár / Dicţionar geologic român-maghiar-englez / English-Hungarian-Romanian Geological Dictionary*, Presa Universitară Clujeană – Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Cluj-Napoca, 2007, ISBN 973-610-511-3, 364 p. [cu bibl. p. 363-364].

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, maghiară şi engleză), conţine aproximativ 11200 de intrări în limba maghiară, termeni şi sintagme din domeniul geologiei, subdomeniile: geologie generală, cristalografie, mineralogie, petrologie, hidrogeologie, pedologie, geochimie, paleontologie, stratigrafie, sedimentologie, vulcanologie, geofizică, metalogenie, lucrări miniere şi de foraj. Se adresează studenţilor şi cadrelor didactice de specialitate, dar şi celor pasionaţi de ştiinţele Pământului. Lucrarea este alcătuită din: *Tartalom / Cuprins / Contents*, *Előszó / Prefaţă / Forewords*, *Magyar-román-angol geológiai szótár*, *Dicţionar geologic român-maghiar-englez*, *English-Hungarian-Romanian Geological Dictionary* şi *Forrásmunkák / Bibliografie / Source references*.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul propriu-zis este constituit, de fapt, din trei variante sau ordonări ale limbilor componente, fiecare din cele trei limbi având, rând pe rând, statut de limbă sursă. Fiecare dicţionar rezultat este organizat pe câte trei coloane, termenul maghiar fiind succedat de termenii corespondenţi.

Referinţe: BRL, 52, 2009, nr. 823.

A.P.

Laura Ana-Maria Vrabie (coord.), Mariana Bara, *Glosar bancar*, Seria Aquis comunitar, Institutul European, Bucureşti, 2007, ISBN 978-973-7736-54-3, 133 p.

Glosarul este alcătuit de dr. Mariana Bara sub coordonarea Laurei Ana-Maria Vrabie, director al departamentului *Coordonări traduceri* din cadrul Institutului European din România. Dicţionarul conţine termeni din domeniul bancar, în patru limbi (engleză, franceză, germană şi română). Termenii au fost selectaţi din diverse acte comunitare în vigoare la momentul publicării şi au fost verificaţi de experţi din cadrul Băncii Naţionale a României. Lucrarea este compusă din: *Avertisment*, *Disclaimer*, *Cuvânt înainte*, *Foreword*, *Corpus: English*, *Français*, *Deutsch*, *Română*, *English Index*, *Index français*, *Deutscher Index*, *Index în limba română* şi *Bibliografie*. Articolele sunt enumerate alfabetic. Fiecare intrare este organizată astfel: termenul în limba engleză, precedat de număr de ordine, este urmat de contextul în care este folosit (opţional), de o definiţie în limba engleză, de indicarea sursei acesteia (opţional), de corespondenţii săi în celelalte trei limbi, de note ce privesc domeniul în care se utilizează termenul respectiv (opţional, doar pentru corespondenţii româneşti) şi de referinţe (opţional). Indexurile, câte unul pentru fiecare limbă a dicţionarului, sunt organizate alfabetic, pe două coloane, cu indicarea termenului avut în vedere şi a numărului de ordine din corpul dicţionarului. Bibliografia conţine surse recente (cea mai nouă este din 2006) şi cuprinde: acte comunitare din care au fost extraşi termenii relevanţi în limbile engleză, franceză şi germană (acorduri, decizii ale Consiliului, directive ale Consiliului / Parlamentului European, regulamente, rapoarte speciale, orientări ale Băncii Centrale Europene), dicţionare monolingve (română şi engleză) şi adrese de internet.

O.Z.

*** ***Dicţionarul termenilor filosofiei lui D.D. Roşca: român-francez-englez*, Ediţie trilingvă, Articole de: Ciprian Bota, George State, Ciprian Sonea, Laurenţiu Stanciu, Traducere în limba franceză: Liana Lăpădatu, Traducere în limba engleză: Bogdan Aldea, Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2008, ISBN 978-973-133-317-5, 245 p. [cu bibl. la sfârşitul cap. şi la p. 239-244].**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul reprezintă rezultatul final al unui grant de cercetare a patru doctoranzi de la Facultatea de Istorie şi filosofie a Universităţii din Cluj. Este o ediţie trilingvă (română, franceză, engleză) şi conţine principalele 38 de concepte din domeniul filosofiei (ex.: *artă*, *lume*, *timp*) prezentate în accepţia gânditorului ardelean D.D. Roşca. Dicţionarul reprezintă primul demers atât de receptare a operei filosofului în cultura română, cât şi de cunoaştere şi de familiarizare cu opera sa de către străini. Lucrarea cuprinde: *Nota editorială*, dicţionarul în limba română, *D.D. Roşca: Dictionnaire philosophique*, *D.D. Roşca: Philosophical Dictionary*, *Bibliografie selectivă* (*I. Cărţi; II. Articole din periodice; III. Recenzii; IV. Traduceri; V. Lucrări critice*) şi *Sumar*. Dicţionarul este structurat sub forma a trei dicţionare monolingve distincte, de fapt, un dicţionar românesc tradus în fiecare din celelalte două limbi. Termenii şi conceptele sunt organizate alfabetic, termenul titlu este urmat de un paragraf descriptiv, conţinând o definiţie, indicaţii asupra locului conceptului în operă, iniţialele autorului articolului, trimitere spre alte concepte. La finalul fiecărui articol este indicată o scurtă bibliografie.

Referinţe: BRL, 52, 2009, nr. 854.

A.P.

*** ***Europa. Ghid de termeni pentru o societate multiculturală / Guía de términos para un sociedad multicultural / Guia de termes per a una societat multicultural*, Autori: Teodora Fântânaru (coord.), Adrian Ţiglea, Sevastinca Pîrvu, Corina Aiacoboaie, Traducere: Mioara Angheluţă, Anna Pardo Selfa, Anamaria Cătănoiu, Àlvar Garcia Gimeno, Gisela Sendra Perez, Adriana Maria Cioran, Eric Bleich, Elena Crina Stănilă, Editura Andrew, Focşani, 2008, ISBN 978-973-1876-24-5, 167 p. [Proiect iniţiat de Biblioteca Judeţeană „Duiliu Zamfirescu" Vrancea, România, şi elaborat în colaborare cu Biblioteca Centrală „Convenit de Sant Roc" Gandia, Spania].**

Ghidul este elaborat de un colectiv de autori format din traducători, interpreţi, filologi, studenţi, bibliotecari. Lucrarea este formată din: *Argument*, *Argumento*, *Judeţul Vrancea*, *El distrito de Vrancea*, *Gandia*, *Así es Gandia*, *Així és Gandia*, *Imagini*, *Dicţionar de multiculturalism*, *Diccionario multiculturalismo*, *Diccionari multiculturalisme*, *Chestionar / Cuestionario*, *Comentariu / Comentario*, *Bibliografie* şi *Cuprins*; nu conţine index. Acest proiect colectiv, iniţiat de două biblioteci, una românească şi cealaltă străină, apare în anul european al dialogului intercultural şi are drept scop crearea unui instrument în sprijinul „cunoaşterii reciproce şi al integrării importantei comunităţi de români din Gandia" (*Argument*, p. 1). În primele capitole, ghidul oferă informaţii cu caracter monografic despre judeţul Vrancea şi oraşul Focşani, respectiv despre provincia Valencia şi oraşul Gandia (structură administrativă, coordonate geografice şi economice, scurt istoric, turism, viaţă socială, repere culturale), şi

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

un pliant color al județului Vrancea. Capitolul intitulat *Chestionar* cuprinde șapte întrebări legate de raportul dintre limba și cultura maternă, și limbile și culturile străine, și câteva răspunsuri ale unor persoane de naționalități diferite. Componenta multilingvă apare în capitolele intitulate: *Dicționar de multiculturalism*, *Diccionario multiculturalismo* și *Diccionari multiculturalisme*. Fiecare cuprinde 79 de termeni din domeniul dialogului intercultural în șase limbi (română, castiliană, valenciană, engleză, franceză și italiană). Termenii sunt reluați succesiv în cele trei capitole, care sunt organizate după una dintre cele trei limbi de bază (română, castiliană și valenciană). Intrările sunt ordonate alfabetic, termenul în limba de bază fiind urmat de corespondenții săi în celelalte cinci limbi și de o definiție, tot în limba de bază. De cele mai multe ori, definițiile cuprind informații suplimentare despre termenul definit, semănând cu fragmente de manual.

O.Z.

Jean-Claude Corbeil, Ariane Archambault, *Marele dicționar vizual în 5 limbi: română-engleză-franceză-spaniolă-germană*, Traducere: Ioana Maria Novac, Editura Litera Internațional, QA Internațional, București, 2008, ISBN 978-973-675-460-9, VIII + 1086 p.

Dicționarul reprezintă o traducere și conține aproximativ 32000 de termeni din toate domeniile lumii contemporane, în cinci limbi (română, engleză, franceză, spaniolă și germană). Ideea unui dicționar vizual tematic datează din 1980 și se datorează lui Jean-Claude Corbeil. Casa Editorială Quebec America publică, în anul 1986, prima ediție, monolingvă, a acestuia. Ediția apare în limba franceză (*Dictionnaire thématique visuel*, Québec, Amérique, 1986) și în limba engleză (*The Stoddart Visual Dictionary*, Stoddart, Toronto, 1986, 800 p.), în alb-negru, și cuprinde peste 25000 de termeni din sectoarele importante ale lumii contemporane[1]. În 1987, apare o ediție bilingvă, franceză-engleză, a dicționarului. Dicționarul a fost tradus, în anii următori, în numeroase limbi.

[1] Referințe pentru prima ediție a dicționarului: André Dugas, Joachim Reinwein, *Dictionnaire thématique visuel. Jean-Claude Corbeil, 1986, Montréal, Québec / Amérique / The Stoddart Visual Dictionary. Jean-Claude Corbeil, 1986, Toronto, Stoddart*, în „Revue québécoise de linguistique", 162 (1987), p. 325-334.; Ariane Archambault, *La stratégie de l'image terminologie. L'expérience du VISUEL*, în *Langues et sociétés en contact: Mélanges offertes a Jean-Claude Corbeil*, publié par Pierre Martel et Jacques Maurais, Tübingen, Niemeyer, 1994; Mary E. Bond, Martine M. Caron, *Canadian reference sources: an annotated bibliography*, UBC Press, 1996, p. 645; Monique Cormier, *Dictionnaire thématique visuel de Jean-Claude Corbeil (dir.) 1986, Un pacte intelligible entre l'image et le mot*, în Claude Corbo, Sophie Montreuil, *Livres québécoises remarquables du XX e siècle*, Presses de l'Université Du Québec, Québec, 2012, p. 279-294.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Unele edituri au preferat difuzarea ediţiei bilingve, cu o prefaţă în limba lor oficială. Ediţia românească este structurată astfel: *Mulţumiri*, *Introducere la Marele Dicţionar Vizual în 5 limbi (Politica redacţiei*, *Structura Marelui Dicţionar Vizual în 5 limbi*, *Terminologie*, *Metode de consultare)*, *Cuprins*, *Lista capitolelor*, corpul dicţionarului, *Index în limba română*, *English Index*, *Index français*, *Indice español* şi *Deutsches Register*. Dicţionarul este organizat tematic, cuprinzând cele mai importante sfere ale cunoaşterii umane (astronomie, Pământul, regnul vegetal, regnul animal, fiinţa umană, alimente şi bucătărie, casa, bricolaj şi grădinărit, îmbrăcăminte, accesorii şi articole pentru uz personal, artă şi arhitectură, comunicaţii şi birotică, transport şi vehicule, energie, ştiinţă, societate, sporturi şi jocuri). Articolele sunt enumerate în funcţie de tematică şi subtematică şi sunt însoţite de imagini color. Termenul în limba română, este urmat de termeni corespondenţi în cele patru limbi străine. Pentru fiecare termen şi corespondenţii săi se indică categoria gramaticală a genului. Indexurile sunt organizate alfabetic pe cinci coloane, fiecare termen fiind însoţit de numărul paginii la care apare în corpul dicţionarului.

Referinţe: BRL, 51, 2008, nr. 1124; BRL, 53, 2010, nr. 1003.

O.Z.

Cristina Drescan, *Dicţionar ilustrat. English-Deutsch-Român*, Editura Kreativ, Târgu Mureş, 2008, ISBN 978-973-7638-65-6, 95 p.

Dicţionarul conţine peste 10000 de cuvinte selectate la nivelul vocabularului general, în trei limbi (engleză, germană şi română). Lucrarea este compusă din: *Contents / Inhalt / Conţinut* şi dicţionarul propriu-zis împărţit în patruzeci şi cinci de capitole, ce corespund temelor abordate (*My body*, *My head*, *My family*, *Flowers*, *Trees and bushes*, *Vegetables*, *Herbs and cereals*, *Fruit*, *Sweets*, *Food*, *My favourite food*, *Beverage*, *Pets*, *Insects and other little animals*, *Domestic animals*, *Wild animals*, *In the water*, *Birds*, *In the classroom*, *My garden*, *My house*, *In the bedroom*, *In the livingroom*, *In the children's room*, *In the kitchen*, *At table*, *Tools and containers*, *Garden equipment*, *Clothes*, *Footwear*, *Accesories*, *Shapes*, *sizes, patterns and materials*, *Christmas*, *Sport*, *My hobbies*, *Job*, *Many together*, *In town*, *At hospital*, *In the street*, *Means of transportation*, *Landscape*, *At the seaside* şi *Weather*; fiecare titlu fiind tradus, în paralel, în celelalte două limbi); nu conţine index. Dicţionarul se adresează elevilor, studenţilor şi persoanelor care doresc să înveţe una dintre limbile componente. Lucrarea vizează dezvoltarea competenţei lingvistice, oferind cititorilor suport vizual şi motivaţional (*Coperta IV*). Intrările sunt organizate tematic, în funcţie de temele enumerate. Articolele sunt formate din termen în limba engleză şi termeni corespondenţi în celelalte două limbi. Unii termeni sunt însoţiţi de numeroase imagini color, în timp ce alţii sunt doar enumeraţi alfabetic.

O.Z.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Vladimir Hanga, Rodica Hanga-Calciu, Ioan Trifa, *Dicţionar juridic poliglot. Român-englez-francez-german-italian*, Editura Cordial LEX, Cluj-Napoca, 2008, ISBN 978-973-9480-45-1, 84 p.

Dicţionarul cuprinde peste 2300 de termeni din domeniul juridic, în cinci limbi (română, engleză, franceză, germană şi italiană). „Manualul", aşa cum este numit de autori (*Prefaţă*), este conceput ca un instrument de lucru util studenţilor de la facultăţile de drept în scopul însuşirii terminologiei străine de specialitate şi juriştilor. Lucrarea este alcătuită din *Prefaţă* şi dicţionarul propriu-zis; nu conţine index. Articolele sunt enumerate alfabetic şi tabelar, termenul în limba română, fiind urmat de corespondentele sale în celelalte patru limbi. Pentru termenii preluaţi din alte limbi (ex.: latină, italiană) se menţionează originea lor. De asemenea, unii termeni sunt însoţiţi de specificări privind domeniul de utilizare sau de termeni / sintagme cu care intră în relaţie.

Referinţe: BRL, 54, 2011, nr. 984.

O.Z.

Robert Marin, Sorin Baciu (coordonatori), *Lexic profesional*, Autori: Gelu Oltean, Liviu Galoş, Dumitru Zabou, Marcel Ardelean, Ştefan Pop, Dorel Şchiopu, Diana Popa, Editura Ministerului Internelor şi Reformei Administrative, Bucureşti, 2008, ISBN 978-973-745-065-4, 167 p.

Lexicul este alcătuit de un colectiv de autori format din ataşaţi de afaceri interne pe lângă ambasadele României în Marea Britanie, Italia, Franţa, Austria, şi consilieri de imagine. Inventarul lexical cuprinde peste 1800 de termeni juridici din domeniul ordinii şi siguranţei publice, în şase limbi (română, engleză, franceză, italiană, germană, spaniolă). Se adresează unui public-ţintă specializat, format din angajaţi ai Ministerului de Interne. Lucrarea este alcătuită din: *Cuvânt înainte* şi dicţionarul propriu-zis. Intrările sunt dispuse tabelar, pe două pagini, cu câte trei coloane pe pagină. Articolele sunt alcătuite din termenul în limba română, care este limba de bază, şi din corespondenţii acestuia în limbile străine. În cadrul articolelor de dicţionar se specifică pentru termenul-titlu apartenenţa la categoria gramaticală a verbului. Rar, pentru aceeaşi categorie de termeni, se indică, între paranteze, contextul în care se utilizează. În cazul limbii engleze, atunci când există deosebiri, se face diferenţa între termenii care aparţin englezei americane şi termenii care aparţin englezei britanice. Sporadic, alături de corespondentul din limba standard, se indică câteva sinonime cu caracter argotic sau colocvial şi, atunci când este cazul, formele de plural ale substantivelor.

O.Z.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Amelia Molea, Maria Gabriela Moraru, *Dicţionar de termeni NATO: român-francez-englez*, Editura Academiei Tehnice Militare, Bucureşti, 2008, ISBN 978-973-640-138-1, 450 p.

Dicţionarul conţine peste 3000 de termeni NATO din domeniul militar, în trei limbi (română, franceză şi engleză). Lucrarea este precedată de o variantă bilingvă, engleză-română[1]. Varianta trilingvă a fost motivată de noile cerinţe în ceea ce priveşte comunicarea în cadrul structurilor NATO. Scopul dicţionarului este asigurarea comunicării corecte şi lipsite de ambiguitate, lucru fundamental în cadrul oricărei alianţe bazată pe cooperare. Publicul-ţintă este reprezentat de specialiştii din domeniu şi de cititorii interesaţi. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt introductiv*, dicţionarul propriu-zis şi *Referinţe bibliografice*; nu conţine index. Intrările sunt organizate sub formă de tabel cu trei coloane, articolele fiind alcătuite din termen şi definiţia sa în limba română, corespondent în limba franceză, corespondent şi definiţie în limba engleză.

O.Z.

Bálint Szabó, *Dicţionar ilustrat de intervenţii la structuri portante istorice / Illustrated Dictionary of Intervention on Historic Load-bearing Structures / Történeti tartószerkezeti beavatkozások illusztrált szakszótára / Bildwörterbuch der Eingriffe in historische Tragwerke*, 2 vol., Ediţie multilingvă, Traducere în engleză şi germană: Eszter Bodor, Editor: Kirizsán Imola, Prefaţă: Bálint Szabó, Editura Utilitas, Cluj-Napoca, 2008, ISBN 978-973-9377-51-5, [Vol.] 1: ISBN 978-973-9377-43-0, 399 p., [Vol.] 2: ISBN 978-973-9377-50-8, 495 p.

Dicţionarul, redactat în patru limbi (română, engleză, maghiară şi germană), conţine 730 de intrări româneşti (numerotate), sintagme din domeniile construcţiilor şi arhitecturii, subdomeniul intervenţiilor la structuri portante istorice. Materialul este structurat pe un număr de şapte etape ale expertizei tehnice, efectuată la acest tip de structuri. Intervenţiile sunt necesare în condiţiile insuficienţelor provocate de diferite fenomene (mecanica construcţiei, pe care se pune accent în prezenta ediţie, biologia construcţiei, fizica construcţiei, mecanica solului sau instalaţii în construcţii). Volumul constituie un material didactic anexat prelegerilor autorului la cursul de reabilitare a construcţiilor ţinut la Facultatea de Arhitectură a Universităţii Tehnice din Cluj-Napoca. Lucrarea este formată din două volume. Primul volum este alcătuit din: *Cuprins*, *Preambul / Preamble / Elöljáróban / Vorwort*, *Termeni tehnici de specialitate în ordinea alfabetică din limba română*, *Termeni tehnici de specialitate în ordinea alfabetică din limba engleză*, *Termeni tehnici de specialitate în ordinea*

[1] Amelia Molea, Maria Gabriela Moraru, *Dicţionar de termeni şi definiţii NATO*, Editura Academiei Tehnice Militare, Bucureşti, 2004, 458 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

alfabetică din limba maghiară, *Termeni tehnici de specialitate în ordinea alfabetică din limba germană*, *Dicționar ilustrat în ordinea alfabetică a termenilor în limba română* (literele *A-C*, inclusiv construcția terminologică: *constatarea insuficiențelor la subansamblu de șarpantă istorică*). Al doilea volum continuă: *Dicționarul ilustrat în ordinea alfabetică a termenilor în limba română* (de la sintagma: *datare a structurii portante*), incluzând la final *Bibliografie*. În partea întâi, listele de termeni tehnici de specialitate, organizate tabelar pe patru coloane, sunt reluate de patru ori în aceeași ordine a limbilor, însumând patru variante ale aceluiași dicționar. Rând pe rând, fiecare dintre limbi are statut de limbă sursă, coloana corespunzătoare, în funcție de alfabetul căreia se reorganizează celelalte liste, fiind evidențiată grafic. Intrarea este precedată de o notație complexă (de tipul: $R_{1108}e_{44}$, explicitată în felul următor: termen în limba română, din partea a doua a dicționarului propriu-zis, apărut în 2008, al 44-lea termen românesc de la litera *e*). Termenul românesc este pus în relație cu termeni corespondenți din celelalte limbi. O particularitate a acestei terminologii o reprezintă lungimea sintagmelor și construcțiilor (în medie, zece elemente componente) și denotă dificultățile de exprimare a noțiunilor și compromisul unor denumiri complexe, și, în același timp, hiperspecializarea acestei terminologii. În partea a doua, și anume în dicționarul propriu-zis (publicat parțial încă din primul volum), organizat tot pe patru coloane, pentru fiecare limbă este formulat câte un articol cu aceeași structură. Termenul în limba română, precedat de indicativul explicitat, este urmat de un paragraf cu caracter de definiție în care se fac dese trimiteri la alți termeni din dicționar, sugerând strânsa dependență conceptuală a terminologiei privitoare la structurile portante istorice. Bibliografia cuprinde 143 de titluri.

Referințe: BRL, 53, 2010, nr. 1109.

A.P.

Grigore Ungureanu, Gheorghe Dogaru, *Comunicarea comunitară & Dicționar educativ esențial englez-francez-român*, Omega-Lux, București, 2008, ISBN 978-973-7856-23-4, 176 p. [cu bibl. p. 175–176].

Dicționarul, cel de-al șaptelea capitol al unei lucrări de specialitate, redactat în trei limbi (engleză, franceză și română), conține termeni din domeniul comunicării comunitare, în scop didactic. Lucrarea este alcătuită din șapte capitole, dintre care primele șase sunt teoretice (*1. Preliminarii*, *2. Procesul comunicării profesionale*, *3. Elaborarea strategiilor pentru comunicarea eficientă*, *4. Aplicarea tehnicilor de comunicare orală*, *5. Redactarea raportului profesional formal*, *6. Curriculum vitae – cartea de vizită pentru comunicarea profesională*) și *7. Dicționar educativ esențial englez-francez-român*, la care se adaugă în final rubrica: *Bibliografie selectivă* (unsprezece titluri); nu conține index. Dicționarul

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

propriu-zis este organizat tabelar, termenii corespondenţi, însoţiţi uneori de sinonime, fiind ordonaţi pe trei coloane.

Referinţe: BRL, 53, 2010, nr. 1123.

A.P.

Ruxandra Vasilescu (coord.), Daiana-Georgiana Dumbrăvescu, Raluca Borcea, Andrei Niculescu, *Dicţionar de termeni economici: român-englez-francez-spaniol*, Editura Polirom, Iaşi, 2008, ISBN 978-973-46-0938-3, 685 p.

Dicţionarul, elaborat de cadre didactice de la Facultatea de Limbi şi Literaturi Străine şi de la Facultatea de Marketing şi Afaceri Economice Internaţionale, Universitatea „Spiru Haret", Bucureşti, cuprinde 5000 de termeni din domeniul economic (subdomeniile financiar-contabil, bursier, juridic, al asigurărilor şi transporturilor), în patru limbi (română, engleză, franceză şi spaniolă). Apariţia acestui dicţionar a fost determinată de nevoia de îndrumare a studenţilor şi a filologilor interesaţi de traducerea specializată a conceptelor din domeniul economic. Publicul-ţintă este reprezentat de studenţi de la facultăţile de profil, specialişti din domeniile vizate şi traducători. Termenii au fost selectaţi în funcţie de necesităţile activităţilor educaţionale, traductologice şi de documentare (*Cuvânt înainte*). Noutatea pe care o aduce dicţionarul este reprezentată de includerea limbii spaniole, absentă pe piaţa românească a dicţionarelor de profil până în momentul apariţiei sale. Lucrarea este compusă din: *Cuprins*, *Cuvânt înainte*, *Dicţionar de termeni economici român-englez-francez-spaniol*, *Index – limba engleză*, *Index – limba franceză* şi *Index – limba spaniolă*. Articolele sunt enumerate alfabetic, pe două coloane, fiecare termen fiind urmat de termeni corespondenţi în cele trei limbi străine şi de o definiţie în limba română. Pentru termenii care reprezintă substantive (simple sau centru de grup nominal) în limbile franceză şi spaniolă se indică genul. Indexurile sunt organizate alfabetic, pe două coloane, fiecare termen în limba străină fiind urmat de pagina la care poate fi găsit în dicţionar.

O.Z.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Transporturi navale: român-englez-francez*, Autori: prof. univ. dr. Viorel Maier (coord.), Violeta Popescu, Izet Ünsalan Kunsel-Özel, Mihaela Greti Chiţu, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2009, ISBN 978-973-720-256-7, 458 p.**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză, franceză) conţine peste 4500 de termeni din domeniul transporturilor navale. Lucrarea este organizată astfel: *Cuprins*, *Prefaţă*, *Abrevieri şi prescurtări*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* şi *Bibliografie*. Termenul în limba română este însoţit de termenii corespondenţi în limbile străine şi de o definiţie în limba

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

română. Lucrarea se adresează, cu precădere, personalului specializat pentru domeniul naval cu valențele sale multiple (științifică, tehnică, economică, managerială), dar și personalului implicat în domenii conexe.

G.M.

Iordan Gheorghe Bărbulescu, Daniela Răpan, *Dicționar explicativ trilingv al Uniunii Europene / Trilingual Dictionary of the European Union / Dictionnaire explicatif trilingue de l'Union européenne*, Editura Polirom, Iași, 2009, ISBN 978-973-46-0845-4, 802 p. [Collegium. Politici publice și integrare europeană].

Dicționarul, alcătuit de conf. dr. Iordan Gheorghe Bărbulescu și Daniela Răpan, traducător, cuprinde aproximativ 600 de termeni generali și specializați (elemente de jargon și termeni familiari), aleși pe baza criteriilor frecvenței și importanței, din domeniul integrării europene, în trei limbi (română, engleză și franceză). Scopul dicționarului este acela de a deveni un instrument util pentru înțelegerea mecanismelor Uniunii Europene. Lucrarea este compusă din: *Listă de termeni*, *Cuvânt înainte*, *Foreword*, *Avant-propos*, *Listă de acronime*, *Dicționar explicativ trilingv al Uniunii Europene / Trilingual Dictionary of the European Union / Dictionnaire explicatif trilingue de l'Union européenne*, *Anexă*, *Bibliografie*, *Index (română)*, *Index (English)* și *Index (français)*. Intrările sunt organizate alfabetic, articolele fiind formate din termen în limba de bază (fiecare dintre limbile componente ocupând pe rând această poziție), o definiție a acestuia în aceeași limbă și corespondenții săi în celelalte două limbi, însoțite de definiții în limbile respective. Indexurile sunt organizate alfabetic, pe două coloane, după fiecare termen fiind indicată pagina la care poate fi găsit în corpul dicționarului.

Referințe: BRL, 53, 2010, nr. 975.

O.Z.

Anca Cehan, Irina Ciobanu, Dana Mihul, Nadina Cehan, *Dicționar terminologic trilingv de construcții și arhitectură*, 2 vol., Matrix Rom, București, 2009, ISBN 978-973-755-491-8, vol. I: 415 p., vol. II: 228 p. + 1 p. [nenum.].

Dicționarul conține 12779 de termeni din domeniile construcțiilor și arhitecturii și din domenii conexe (drumuri și poduri, canalizări, instalații de încălzire, sanitare, electrice și de ventilare, topografie, materiale de construcții, mecanică și rezistența materialelor), în trei limbi (engleză, franceză și română). Lucrarea este alcătuită din: *Cuvânt înainte*, *Lista de prescurtări* (în fiecare dintre cele trei limbi), corpul dicționarului (vol. I), două indexuri și *Selecție din lucrările apărute în domeniul construcții* (vol. II). Intrările sunt organizate alfabetic,

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

tabelar, pe trei coloane. Fiecare articol este alcătuit din termen în limba engleză, precedat de indicativ alfabetic şi numeric, şi din termeni corespondenţi în celelalte două limbi. În cazul limbii franceze, pentru corespondenţii substantive sau sintagme cu centru substantiv se indică genul şi terminaţiile pentru feminin (acolo unde este nevoie), iar pentru adjective se indică apartenenţa la această clasă. Termenul în limba română este însoţit, uneori, de mici precizări, aşezate între paranteze, care au rolul de a indica sensul lor. Indexurile sunt organizate pe două coloane, termenul (în franceză sau română, după caz) fiind urmat de indicele alfabetic şi numeric cu ajutorul căruia poate fi găsit în corpul dicţionarului.

Referinţe: BRL, 53, 2010, nr. 1153.

O.Z.

Ion Conecini (coord.), Doina Frumuşelu, Octavia Bogdan, *Dicţionar explicativ. Electroenergetică geografică. Reţele electrice – Mediu. Român-englez-francez / Explanatory dictionary. Geographic power engineering. Electrical networks – Environment. English-Romanian-French*, Traducere: Liana Floarea, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2009, ISBN 978-973-720-187-4, 510 p. [Elaborat de Comisia de Terminologie a A.G.I.R., în colaborare cu CNTEE Transelectrica S.A. Bucureşti; Lucrare publicată cu sprijinul A.N.C.Ş.].

Dicţionarul conţine 2300 de termeni din domeniul electroenergeticii geografice, în trei limbi (română, engleză şi franceză). Lucrarea este alcătuită din: *Date despre autori*, *Cuprins*, *Contents*, *Cuvânt introductiv*, *Foreword*, *Acronime / Acronyms*, *Dicţionar explicativ în limba română* (*Romanian explanatory dictionary*), *Fotodocumentar*, *Photographic documentary* (care cuprinde ilustraţii color în legătură cu domeniul avut în vedere), *English explanatory dictionary* (*Dicţionar explicativ în limba engleză*), *Index Francez-Român-Englez* (*French-Romanian-English Index*) şi *Bibliografie* (*Bibliography*). Componenta multilingvă este prezentă în două capitole, unul având ca limbă de bază limba română, iar celălalt, limba engleză. Intrările sunt ordonate pe două coloane, termenii fiind reluaţi succesiv în cele două capitole. Articolele sunt alcătuite din termenul în limba de bază (româna sau engleza), corespondenţii lor în celelalte două limbi şi de o definiţie. Indexurile sunt organizate pe două coloane, sub forma unor liste trilingve de termeni, după ordinea din titlul capitolelor. Bibliografia folosită la elaborarea acestui dicţionar conţine 597 de surse (lucrări de specialitate, dicţionare, enciclopedii, resurse online).

Referinţe: BRL, 53, 2010, nr. 1102.

O.Z.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ileana Constantinescu, Ovidiu Constantinescu, Cristian Buzan, Adriana Moţatu, Daniel Moisei, *Dicţionar juridic: român-francez-german*, Institutul de Studii Enciclopedice, Chişinău, 2009, ISBN 978-973-7873-26-2, 60 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, franceză şi germană), conţine principalii 600 de termeni din domeniul juridic. Se adresează studenţilor de la facultăţile de drept, juriştilor şi avocaţilor, dar are în vedere şi persoanele aflate în străinătate şi cărora le este necesară reprezentarea personală în instanţe. Lucrarea este alcătuită după acelaşi tipar simplificat, ca şi altele semnate de Ileana Constantinescu, din: *Prefaţă*, dicţionar şi o listă de *Apariţii* editoriale. Dicţionarul este organizat pe trei coloane; nu are indexuri. Termenul în limba română este pus în relaţie cu termeni corespondenţi în celelalte două limbi, pentru care sunt indicate categoriile gramaticale. V. ediţia a doua (^{2}2010).

A.P.

Ioan Donisă, Nicolae Boboc, Ion Ioniţă, *Dicţionar geomorfologic cu termeni corespondenţi în limbile engleză, franceză şi rusă*, Colecţia „Dicţionarele Editurii Universităţii", Seria Varia, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2009, ISBN 978-973-703-486-1, 414 p. [Editat cu sprijinul Agenţiei Naţionale pentru Plăţi şi Inspecţie Socială (A.N.P.S.); conţine CD-ROM cu glosare bilingve englez-român, francez-român, rus-român].

Dicţionarul este alcătuit de cadre didactice şi cercetători de la Facultatea de Geografie şi Geologie a Universităţii „Alexandru Ioan Cuza" din Iaşi, de la Institutul de Ecologie şi Geografie al Academiei Republicii Moldova şi de la Facultatea de Geografie din Chişinău. Lucrarea conţine 5755 de termeni din domeniile geomorfologiei, geologiei şi geografiei, în patru limbi (română, engleză, franceză şi rusă). Dicţionarul este alcătuit din: *Cuvânt înainte*, corpul dicţionarului, *Bibliografie* şi glosar (pe CD). Intrările sunt enumerate alfabetic, pe două coloane, articolele fiind alcătuite din termen în limba română, o definiţie în limba română şi corespondenţii în cele trei limbi străine. Rar, definiţia conţine informaţii referitoare la originea termenilor (fără indicarea etimonului). V. prima ediţie (^{1}1974).

Referinţe: BRL, 54, 2011, nr. 974.

O.Z.

Aurel Ioan Giurgiu, Pavel Vasile Ungurean, Florin Sebastian Duma, *Mic lexicon financiar-bancar şi bursier*, [Cuvânt de întâmpinare: Aurel Negucioiu], Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2009, ISBN 978-973-30-2399-9, 206 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Lexiconul cuprinde termeni din domeniul financiar-bancar, în patru limbi (română, engleză, franceză şi germană). Lucrarea este alcătuită din: *Cuvânt de întâmpinare*, corpul dicţionarului şi *Bibliografie*; nu conţine index. Intrările sunt ordonate alfabetic. Articolele sunt formate din: termenul în limba română, corespondenţii acestuia în cele trei limbi străine şi o definiţie în română. Bibliografia conţine douăzeci şi cinci de surse (apărute între anii 1984-2006) şi este formată din lucrări de specialitate şi dicţionare monolingve în limbile pe care le conţine dicţionarul.

Referinţe: BRL, 53, 2010, nr. 1034.

O.Z.

Vladimir Hanga, Ioan Trifa, *Mic dicţionar poliglot. Român-Englez-Latin-Francez-Italian-German*, Editura Cordial LEX, Cluj-Napoca, 2009, ISBN 978-973-9480-65-9, 72 p.

Dicţionarul este elaborat de două cadre didactice de la Universitatea „Babeş-Bolyai" din Cluj-Napoca şi de la Universitatea de Vest „Vasile Goldiş". Conţine peste 1000 de termeni cu caracter general, în şase limbi (română, engleză, latină, franceză, italiană şi germană). Lucrarea este formată din dicţionarul propriu-zis; nu conţine index. Intrările sunt enumerate alfabetic şi organizate tabelar, fiecare articol fiind alcătuit din termen în limba română şi termeni corespondenţi în celelalte cinci limbi.

Referinţe: BRL, 54, 2011, nr. 986.

O.Z.

Nina Ivanciu (coord.), Mihai Korka, Maria-Antoaneta Lorentz, Cécile Tourbatez, *Dicţionar trilingv de comunicare interculturală în afaceri (română-engleză-franceză)*, Editura A.S.E., Bucureşti, 2009, ISBN 978-606-505-253-6, 232 p.

Dicţionarul, realizat de cadre didactice de la A.S.E. Bucureşti, atât specialişti din domeniul ştiinţelor economice, cât şi lingvişti, şi redactat în trei limbi (română, engleză, franceză), cuprinde peste 250 de termeni şi expresii din domeniul ştiinţelor economice. S-a dorit să fie un „reper teoretic" şi se adresează: profesorilor, cercetătorilor, studenţilor „interesaţi de terminologia definită în română, cu corespondenţe în engleză şi franceză a comunicării interculturale în afaceri şi a reţelelor noţionale pe care acestea le implică în interacţiuni proprii celor trei câmpuri disciplinare: management, marketing, negocieri internaţionale" (*Argument*, p. 7), dar şi factorilor decizionali din întreprinderi, preocupaţi de îmbunătăţirea competenţei de comunicare profesională în situaţii interculturale. Ideea elaborării dicţionarului a pornit de la preocupări practice şi teoretice privitoare la „integrarea factorului uman, cu dubla sa dimensiune, individuală şi

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

socio-culturală, ca variabilă fundamentală a procesului economic într-o continuă evoluție solicitată de un macrocontext dinamic și eterogen din punct de vedere cultural" (*ibid.*). Dicționarul este structurat astfel: *Argument*, *Lista de termeni*, dicționarul propriu-zis, *Index termeni (I)*, *română-engleză-franceză*, *Index termeni (II)*, *engleză-franceză-română*, *Index termeni (III)*, *franceză-engleză-română*, *Referințe bibliografice*. Intrările sunt ordonate alfabetic, iar articolele cuprind: termen în română, definiție în română, paragraf explicativ / exemplificator, termeni corespondenți în engleză și franceză, trimitere la alți termeni din aceeași sferă semantică. Multe dintre articolele dicționarului au caracter enciclopedic, oferind informații generoase despre originea sau istoricul termenului, detalii tehnice, trimiteri bibliografice și chiar analize comparative privind accepțiunile termenilor în diverse state / părți ale globului. Se remarcă discrepanța în tratarea termenilor: unii termeni se bucură de prezentări ample, nuanțate, iar alții sunt prezentați lacunar, fără a beneficia de definiții lexicografice *stricto sensu*. Dificultățile întâmpinate de autori în procesul de elaborare vizează: planul lexical (fluctuații terminologice intralingvistice și interlingvistice); planul definițional și uzajul (imprecizie, rigoare uneori minimală, în raport cu exigențele raționalității științifice, plurisemantism sau variații de interpretare în cazul unor noțiuni); diferențele semantice interlingvistice (deși un termen are un corespondent aparent în celelalte limbi, sunt diferențe generate de specificul cultural). Dicționarul este realizat pe baza unui inventar bibliografic extrem de bogat, care însumează 145 de surse, cuprinzând lucrări lexicografice, cărți și studii de specialitate din domeniile culturii organizaționale, educației interculturale, managementului intercultural, marketingului și comunicării profesionale, lucrări de lingvistică.

Referințe: BRL, 53, 2010, nr. 1154.

M.M.

Corina Macovei (coord.), Guglielma Lombardi, *Dictionnaire illustré de termes botaniques*, [f.e.], Iași, 2009, ISBN 978-973-0-066608-1, 116 p. [Apărut în cadrul Programului „Învățare pe toată durata vieții"].

Dicționarul în cinci limbi (latină, franceză, română, italiană și sardă) conține 240 de termeni din domeniul botanicii. Lucrarea este organizată astfel: *Préface*, *Geologia Podișului Moldovei*, *Flora și vegetația din Podișul Moldovei*, *La géologie du Plateau de la Moldavie*, *La flore et la végétation du Plateau de la Moldavie*, *La storia geologica del Montiferu*, *La vegetazione del Motiferru*, *La géologie de Montiferru*, *La végétation de Montiferru*, *Arbres*, *Arbustes*, *Plantes*, *Plantes médicinales*, *Bibliographie* și *Sommaire*. Articolul de dicționar este structurat după cum urmează: ilustrație, denumire științifică, corespondenți în cele patru limbi (cu specificarea limbii înaintea termenului).

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Referinţe: BRL, 53, 2010, nr. 1059.

G.M.

Corina Macovei (coord.), Chantal Guyomard, *Dictionnaire de termes gastronomiques en français-anglais-roumain*, [f.e.], Iaşi, 2009, ISBN 978-973-0-066609-8, 22 p. [Apărut în cadrul Programului „Învăţare pe toată durata vieţii"].

Dicţionarul, redactat în trei limbi (franceză, engleză şi română), conţine peste 200 de termeni din domeniul gastronomiei. Lucrarea este organizată tematic, astfel: *Les viandes / Meats / Cărnuri*, *Poissons et Crustaces / Fish and Crustaceans / Peşte şi crustacee*, *Les produits laitiers / Dairy products / Produse lactate*, *Legumes et condiments / Vegetables and condiments / Legume şi condimente*, *Fruits / Fruit / Fructe*, *Les gâteaux, desserts-ingrédients courants / The cakes, desserts-usual ingredients / Prăjituri, deserturi-ingrediente obişnuite*, *Les verbes de la cuisine / Kitchen verbs / Verbe din domeniul culinar*, *Méthode de préparation / Methods for cooking and preparing food / Metode de preparare* şi *Préséntation des aliments / Presenting the food / Prezentarea alimentelor*. Termenul în limba franceză este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine.

Referinţe: BRL, 53, 2010, nr. 1142.

G.M.

Alexandru Manoliu, Katalin Bartók, Doina Dănilă, Vera Bontea, *Dicţionar de fitopatologie în şapte limbi. Micoze – română, latină, franceză, engleză, germană, rusă, maghiară*, Ediţia a II-a adăugită şi revizuită, Colecţia Dicţionare, Editura Tehnică, Bucureşti, 2009, ISBN 978-973-31-2350-7, 244 p.

Ediţia a doua, revizuită şi adăugită (cuprinde în plus maghiara), este redactată în şapte limbi (română, latină, franceză, engleză, germană, rusă şi maghiară). Inventarul lexical cuprinde 1237 de termeni din domeniul fitopatologiei şi 753 de termeni referitori la bolile produse de ciuperci plantelor de cultură şi arborilor. Dicţionarul este structurat astfel: *Cuprins*, *Prefaţă*, dicţionar propriu-zis, *Bibliografie*, *Index latinus*, *Index français*, *English Index*, *Deutscher Index*, index rus şi *Magyar index*. Intrările, aranjate alfabetic, sunt enumerate pe verticală, pe două coloane, iar articolele au structura: număr de ordine, termen în limba română, termeni corespondenţi în limbile străine (cu indicarea limbii prin iniţială). Bibliografia lucrării însumează 108 titluri şi un site de specialitate. V. prima ediţie ([1]1997).

Referinţe: BRL, 53, 2010, nr. 1145.

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Gheorghe Alexandru Netea, *Dicționar ilustrat de construcții și arhitectură: român-englez-maghiar*, Todesco, Cluj-Napoca, vol. I (*A-B*), 2009, ISBN 978-973-7695-71-0, 140 p.

Dicționarul, redactat în trei limbi (română, engleză și maghiară), conține aproximativ 300 de termeni din domeniile construcțiilor și arhitecturii. Lucrarea este organizată astfel: *Mulțumiri* și dicționarul propriu-zis; nu conține index. Termenul în limba română este însoțit de corespondenții săi în cele două limbi străine, de o definiție în română și de desene.

Referințe: BRL, 54, 2011, nr. 1001.

G.M.

Georgel Oprean (coord.), Ștefan Olaru, Daniel David, Călin Rus, *Îndrumar lingvistic pentru subunitatea de artilerie*, Editura Arhip Art, Sibiu, 2009, ISBN 978-973-8962-72-9, 221 p.

Îndrumarul cuprinde peste 1200 de termeni generali și specifici din domeniul militar, subdomeniul artilerie terestră și antiaeriană, în trei limbi (română, engleză și franceză). Se adresează unui public țintă restrâns, format din militarii care doresc să învețe termenii specifici domeniului și subdomeniului avut în vedere. Scopul său este acela de a completa instrumentele cu caracter lingvistic din cadrul subunității de artilerie. Dicționarul este alcătuit din: *Cuvânt înainte*, *Foreword*, *Avant-propos*, *Română / engleză / franceză*, *Engleză / franceză / română* și *Franceză / engleză / română*. După cum se observă din enumerarea părților lucrării, dicționarul este alcătuit din trei secțiuni, fiecare având drept limbă de bază una din cele trei limbi componente. Acest mod de organizare a fost ales pentru a facilita accesul rapid la informație. Intrările sunt enumerate tematic și alfabetic în cadrul unui tabel cu trei coloane, câte una pentru fiecare limbă componentă. Articolele sunt alcătuite din termenul în limba de bază și corespondentele acestuia în celelalte două limbi. Bibliografia este alcătuită din lucrări de specialitate în cele trei limbi și din lucrări specifice NATO. Prin scop, public-țintă, informația conținută și modul ei de organizare, se observă că acest îndrumar a fost conceput ca un instrument de lucru cu caracter restrâns, intern.

O.Z.

Afrodita Amira Surdu, Raul Victor Surdu Soreanu, *Dicționar poliglot de avicultură și industria produselor avicole / Multilingual Dictionary of Poultry Management and Industry / Dictionnaire polyglotte de l'élévage et l'industrie de la volaille / Mehrsprachiges Wörterbuch von Geflügelhaltung und Wirtschaft*, Editura Academiei Române, București, 2009, ISBN 978-973-27-1533-8, XVI + 420 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul în patru limbi (română, engleză, franceză şi germană) conţine 4769 de termeni din domeniile aviculturii şi industriei produselor agricole. Lucrarea este organizată astfel: *Cuprins*, *Cuvânt înainte*, *Prefaţă*, *Preface*, *Préface*, *Vorwort*, *Dicţionar*, *Alphabetical Index*, *Index alphabétique* şi *Deutsch Index*. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine. Dicţionarul este considerat „primul de acest fel din ţara noastră" (*v. Prefaţă*, p. IX).

Referinţe: BRL, 53, 2010, nr. 1108; Mihaela Moldoveanu, *Afrodita Amira Surdu, Raul Victor Surdu Soreanu, Dicţionar poliglot de avicultură şi industria produselor avicole, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2009, 420 p.*, în „Limba română", vol. LX, nr. 4, 2011, p. 556.

G.M.

Mariana Toma, Teodora Popescu, Dana Feurdean, Timea Tocalachis, Edmond Nawrotzky-Török, *Mic dicţionar englez-german-francez-italian-spaniol-român de termeni economici, juridici şi politici*, Ediţia a IV-a revăzută şi adăugită, Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2009, ISBN 978-973-1890-54-8, 300 p.

Dicţionarul, ajuns la cea de-a patra ediţie, este redactat în şase limbi (engleză, germană, franceză, italiană, spaniolă şi română). Faţă de ediţiile anterioare, prezenta ediţie cuprinde în plus limba spaniolă, fiind organizată astfel: *Argument*, *Dicţionar englez-german-francez-italian-spaniol-român*, *Bibliografie*, indexuri pentru română, germană, franceză, italiană, spaniolă, şi *Propuneri editoriale*. Inventarul de intrări, însumând cca 7000 de termeni şi expresii din domeniile economic, juridic şi politic, este ordonat alfabetic, iar articolele cuprind: termen în engleză, termeni corespondenţi în limbile componente, definiţie în română. Bibliografia dicţionarului include cincisprezece titluri şi trei site-uri de specialitate. V. celelalte ediţii ([1]2004, [2]2005, [3]2006).

Referinţe: BRL, 54, 2011, nr. 1041.

M.M.

Mihai Ţarcă, Viorel Ţarcă, Ana Ţarcă, Mihaela Ţarcă, *Mic dicţionar de demografie multilingv*, Editura Junimea, Iaşi, 2009, ISBN 978-973-37-1360-9, 224 p.

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) conţine aproximativ 2000 de termeni din domeniul demografiei. Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă* şi dicţionarul propriu-zis; nu conţine indexuri. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine.

Referinţe: BRL, 53, 2010, nr. 1165.

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Laura Ana-Maria Vrabie (coord.), Mariana Bara, Anca Alice Olaru, *Glosar privind Tratatul de la Lisabona*, Editura Institutul European din România, Bucureşti, 2009, ISBN 978-973-7736-79-6, VI + 198 p. [Seria Acquis comunitar].

Glosarul conţine 632 de termeni sub formă de grupuri nominale complexe, cu caracter general-comunitar şi specifici *Tratatului de la Lisabona*, în trei limbi (română, franceză şi engleză). *Tratatul de la Lisabona* modifică un document anterior, fiind caracterizat printr-un text discontinuu, ce cuprinde substituiri şi adăugiri întrebuinţate ulterior la elaborarea formei finale a actelor comunitare. Scopul acestui glosar constă în familiarizarea publicului român cu limbajul şi conceptele folosite în tratat. Lucrarea este alcătuită din: *Cuprins*, *Corpus*, *Index în limba română*, *Index français*, *English Index*, *Anexe* (*Tratate menţionate în Tratatul de la Lisabona*, *Statele membre ale Uniunii Europene*) şi *Bibliografie*. Lucrarea de faţă cuprinde „o succesiune de amendamente, fragmente, pasaje cu modificări şi trimiteri la articole abrogate sau înlocuite" (*Cuvânt introductiv*, p. III). Intrările sunt enumerate alfabetic, fiecare articol fiind format din: termen în limba de bază, precedat de număr de ordine, urmat de o serie de câmpuri: sursă, definiţie, context, notă şi referinţă, şi de corespondenţii săi în celelalte limbi ale dicţionarului. Rolul câmpurilor este de a completa informaţia din limba română: *context* reprezintă fragmentul în care poate fi găsit termenul, *sursă* indică locul de unde a fost preluat termenul (precizarea articolului şi alineatului), *notă* cuprinde detalii sau informaţii considerate necesare decodificării termenului şi *referinţă* indică resursa bibliografică folosită. Termenii sunt însoţiţi foarte rar de definiţii, dar sensul lor poate fi dedus din context. Câmpurile apar în funcţie de natura intrării. Indexurile sunt organizate alfabetic, după termenul centru al sintagmelor din corpul lucrării, cu menţionarea, pentru fiecare în parte, a paginii la care poate fi găsit în dicţionarul propriu-zis.

Referinţe: Ioana Vintilă-Rădulescu, *Mariana Bara, Anca Alice Olaru, Glosar privind Tratatul de la Lisabona. Bucureşti, Institutul European din România, Seria Acquis comunitar, 2009, 195 p.*, în „Limba Română", an 59, nr. 1, 2010, p. 104; BRL, 53, 2010, nr. 1163.

O.Z.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Electroenergetică: român-englez-francez*, Coordonare generală: acad. Gleb Drăgan, Elaborare: Gleb Drăgan, Mircea Dimitrie Cazacu, Gh. Comănescu, Alexandru Diaconu, Nicolae Golovanov, Sorin Hurdubeţiu, Mircea Eremia, Călin Mucichescu, Bogdan Nicoară, Petru Postolache, Ioan Viziteu, Viorel Bădescu, Marian Costea, Sorina Costinaş, Virgil Dumbravă, Ioan Trişciu, Paul Ulmeanu, Doru Bădescu, Constantin Bondar, Natalia Burchiu, Mihai Dogaru, George A. Florea, Costică Murgociu, Anca Popescu, Petre Terzi, E. Vergoti, Hermina Albert, Ştefan Hoţopeleanu, George Lavrov, Octavian**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Gheorghe, Niculae Oprea, Mircea Păunescu, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-27-1914-5, 978-973-720-309-0, 1123 p.

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) conţine peste 9500 de termeni din domeniul electroenergeticii. Conceptele care fac parte din acest domeniu au fost sistematizate în funcţie de apartenenţa lor semantică şi logică (energetică generală, echipamente electrice de înaltă tensiune, surse inepuizabile de energie, sisteme de protecţie şi automatizări, calitatea energiei electrice, mentenanţa şi fiabilitatea sistemelor electroenergetice, linii electrice aeriene, staţii şi posturi de transformare, reţele electrice, utilizarea eficientă a energiei electrice, piaţa de energie electrică, managementul energiei, „Flexible Alternating Current Transmission Systems" (FACTS), inteligenţa artificială, „Supervisory Control And Data Acquisition" (SCADA), monitorizare, comandă şi achiziţie de date, compatibilitate electromagnetică, Tehnica Tensiunilor Înalte (TTI), producerea distribuită a energiei electrice, protecţii şi automatizări în sisteme electroenergetice, sisteme energetice (*Prefaţă*, p. X). Lucrarea cuprinde: *Prefaţă*, *Introducere*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* şi *Surse bibliografice*. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine şi de o definiţie în limba română.

Referinţe: BRL, 56, 2013, nr. 953.

G.M.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Hidroenergetică: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan (coord. gen.), Eugen-Constantin Isbăşoiu (coord. domeniu hidroenergie), Călin Mucichescu, Valeriu Nistreanu, Radu Popa, Nicolae Vasiliu, Basarab D. Guzun, Daniela Vasiliu, Carmen-Sanda Georgescu, Bogdan Popa, Carmen Anca Safta, Daniela Elena Gogoaşe, Editura Academiei Române, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-27-1953-4, 978-973-720-326-7, 427 p. [Editat cu sprijinul A.N.C.Ş.].**

Dicţionarul cuprinde 3960 de termeni din domeniul hidroenergeticii, subdomeniul hidraulic (acţionări hidraulice şi pneumatice, amenajări hidroenergetice, echipamente hidromecanice, hidroenergetica şi gospodărirea apelor, hidrologie, maşini şi echipamente hidraulice), în trei limbi (română, engleză şi franceză). Lucrarea este alcătuită din: *Cuprins*, *Prefaţă*, *Introducere*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* şi *Surse bibliografice*. Intrările sunt enumerate alfabetic, pe două coloane, articolele fiind alcătuite din termen în limba română, termeni corespondenţi în celelalte limbi şi o definiţie în limba română. În cadrul articolelor se folosesc o serie de elemente

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

grafice care au rolul de a marca trimiterea la termenul de bază sau la sinonimele recomandate. Indexurile sunt organizate alfabetic, pe două coloane, termenul în limba engleză sau franceză fiind urmat de corespondentul în limba de bază a lucrării.

Referinţe: BRL, 56, 2013, nr. 954.

O.Z.

*** ***Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Ştiinţa şi ingineria materialelor. Metalurgie neferoasă: român-englez-francez*, Autori: prof. univ. dr. doc. ing. Florea Oprea (coord.), Ion Constantin, Petru Moldovan, Dragoş Taloi, Sanda Oprea, Jozsef Nagy, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-720-299-4, 516 p.**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) conţine aproximativ 2100 de termeni din domeniul ştiinţei şi ingineriei materialelor, subdomeniul metalurgiei neferoase. Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, *Cuprins*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* şi *Bibliografie*. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine şi de o definiţie în limba română. Sunt prezentate caracteristicile fizico-chimice, mecanice şi tehnologice a 58 de metale, a 18 nemetale şi a 90 de aliaje (v. *Prefaţă*, p. I). De asemenea, sunt descrise 110 minerale utilizate la extracţia metalelor şi sunt prezentate cca 200 de procese specifice, 250 de operaţii metalurgice, 50 de procedee industriale, 330 de materiale sau produse, 30 de subproduse metalurgice şi cca 210 agregate termice, mecanice şi dispozitive tehnologice utilizate în practica metalurgică (*ibid.*). Au fost utilizate cca 200 de figuri care redau fluxuri tehnologice simplificate de obţinere a metalelor neferoase, scheme simplificate de agregate tehnologice sau reprezentări schematice ale proceselor, iar datele numerice au fost sintetizate în 70 de tabele (*ibid.*, p. II). Lucrarea cu caracter enciclopedic se adresează unei categorii largi, de la simplul cititor de informaţie, la oamenii de afaceri, ingineri, cercetători, proiectanţi şi, nu în ultimul rând, masteranzilor, doctoranzilor şi studenţilor din domeniul tehnic, în general, şi din cel al producţiei şi comercializării materialelor metalice neferoase, în special.

G.M.

Ileana Constantinescu (coord. proiect), *Dictionnaire de gestion financière et des ressources humaines: français-roumain-portugais / Dicţionar de management financiar şi al resurselor umane. Francez-român-portughez / Dicionário de gestão financeira e dos recursos humanos. Francês-romeno-português*, Autori: Marius Dan Dalotă, Daniela Firoiu, Daniela Zirra, Maria Da Conceição Ramos, Dumitru Miron, Petre Brezeanu, Alina Florentina

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Avrigeanu, Milena Press, Bucureşti, 2010, ISBN 978-7873-27-9, 53 p. [Universitatea Româno-Americană, Universitatea din Porto].

Dicţionarul reprezintă rezultatul colaborării câtorva profesori de la Universitatea Româno-Americană, A.S.E. Bucureşti (Dumitru Miron, Petre Brezeanu, Ileana Constantinescu) şi Universitatea din Porto (Maria Da Conceição Ramos), în cadrul unui proiect interuniversitar coordonat de Ileana Constantinescu. Se adresează studenţilor de la facultăţile economice şi economiştilor. Este redactat în trei limbi (franceză, română, portugheză) şi conţine 651 de termeni şi sintagme din domeniile managementului financiar şi al resurselor umane. Selecţia termenilor are la bază cursurile profesorilor universitari implicaţi în elaborarea dicţionarului. Inventarul conţine inclusiv termeni creaţi de autori pentru limbile română şi portugheză pentru echivalarea celor intraţi în franceză pe filieră anglo-saxonă, precum şi termeni oficiali francezi utilizaţi în domeniu. Lucrarea este alcătuită din *Prefaţă* şi dicţionarul propriu-zis, organizat pe trei coloane; nu prezintă indexuri. Termenul în limba franceză este pus în relaţie cu termeni corespondenţi în celelalte două limbi.

Referinţe: BRL, 57, 2014, nr. 1306.

A.P.

Ileana Constantinescu (coord.), *Dicţionar juridic: român-francez-englez*, Autori: Cristian Buzan, Daniel Moisei, Andreea Topor, Vanesa Magherusan, Iulia Drăghici, Mariana Preda, Camelia Anghel, Adriana Moţatu, Milena Press, Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-7873-29-3, 55 p.

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, franceză şi engleză), conţine principalii aproximativ 500 de termeni din domeniul juridic. Este aceeaşi listă ca în *Dicţionarul juridic: român-francez-german*, publicat în 2009, la care se adaugă foarte puţini termeni noi. Se adresează celor interesaţi de domeniul juridic pentru documentare sau susţinerea de procese în ţările francofone sau anglofone. Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă* (semnată de autori), *Abrevieri*, dicţionar şi o listă de *Apariţii* editoriale. Dicţionarul este organizat pe trei coloane; nu are indexuri. Termenul în limba română este pus în relaţie cu termeni corespondenţi în celelalte două limbi, cu indicarea categoriilor gramaticale ale termenilor francezi şi a unor corespondenţi în engleza americană. V. prima ediţie ([1]2009).

Referinţe: BRL, 56, 2013, nr. 956.

A.P.

Nicolae Mihai Cuciureanu, Monica Diana Stanciu, Alexandru Voinicu, *Dicţionar tehnic. Definiţii generale şi specifice pentru transportul mărfurilor*

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

***periculoase în 6 limbi: engleză-română-franceză-rusă-spaniolă-italiană*, Teocora, Buzău, 2010, ISBN 978-973-1934-78-5, 87 p.**

Dicționarul în șase limbi (engleză, română, franceză, rusă, spaniolă și italiană) cuprinde 160 de termeni tehnici din domeniul transportului mărfurilor periculoase. Inventarul de intrări, ordonat alfabetic, este dispus tabelar, pe șase coloane, iar articolele au următoarea structură: termen în engleză, urmat de definiție în engleză, termeni corespondenți și definiții aferente în celelalte cinci limbi ale dicționarului.

Referințe: BRL, 54, 2011, nr. 968.

M.M.

Ion I. Dediu, *Tezaurul terminologic al ecologiei, Glosar etimologic român-rus-englez*, Editura Știința, Chișinău, 2010, ISBN 978-9975-67-746-2, 283 p.

Dicționarul în trei limbi (română, rusă și engleză) conține aproximativ 12000 de termeni din domeniul ecologiei. Lucrarea cuprinde: *Introducere*, dicționarul propriu-zis, *Bibliografie* și *Prezentare autor*; nu conține indexuri. Termenul în limba română este însoțit de etimon și de definiție (între paranteze), precum și de termeni corespondenți în limbile străine.

G.M.

Ștefan Dumitru, *Triglōsso glōssario stratiōtikīs orologias / Trilingual glossary of military terminology / Glosar trilingv de terminologie militară*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I", București, 2010, ISBN 978-973-663-839-0, 93 p.

Dicționarul în trei limbi (neogreacă, engleză și română) conține aproximativ 3200 de termeni din domeniul militar. Lucrarea este organizată astfel: *Introducere*, dicționarul propriu-zis și *Bibliografie*. Termenul în limba greacă este însoțit de termeni corespondenți în celelalte limbi. Din punctul de vedere al „vârstei" lexemelor, glosarul prezintă cuvinte ieșite din uzul cotidian și păstrate doar în texte, dar și cuvinte intrate recent în limbă, creații interne sau împrumuturi (*Introducere*, p. 3). Glosarul se adresează în primul rând cursanților de la Departamentul de Limbi Străine al Universității Naționale de Apărare „Carol I", dar și celor care studiază limba neogreacă și doresc aprofundarea terminologiei militare (*ibid.*).

Referințe: BRL, 56, 2013, nr. 902.

G.M.

Luciana Jidovu, Amalia Nițu, Georgiana Ghițescu, *Mic dicționar terminologic pentru domeniul Schengen (român-englez-francez-german)*, Editura Universul

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Juridic, Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-127-190-3, 277 p. [Elaborat în cadrul Proiectului „Educaţia juridică prin cunoaşterea şi aprofundarea normelor financiare comunitare şi a reglementărilor Schengen"].

Dicţionarul în patru limbi (română, engleză, franceză şi germană) conţine aproximativ 2000 de intrări din domeniul terminologiei Schengen. Lucrarea este organizată astfel: *Cuvânt înainte*, *Partea I: Expresii şi termeni*, *Partea a II-a: Ghid privind realizarea interviului în timpul controlului de frontieră* (conţine un interviu, întrebări cu caracter general sau specifice, în cele trei limbi străine) şi *Bibliografie selectivă*; nu conţine indexuri. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine (cu indicarea categoriilor gramaticale în cazul corespondenţilor din franceză şi germană). Dicţionarul reprezintă „un punct de plecare pentru îmbogăţirea limbajului de specialitate, atât al studenţilor de la cursurile de zi şi cu frecvenţă redusă din cadrul Academiei de Poliţie «Alexandru Ioan Cuza», cât şi al celor care fac parte din aparatul operativ al poliţiei de frontieră" (*Cuvânt înainte*, p. 6).

Referinţe: BRL, 56, 2013, nr. 915.

G.M.

Gabriela Lupchian, Catrinela Andreea Lazăr, *Finanţe, bănci şi contabilitate. Mic dicţionar poliglot*, Pro Universitaria, Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-129-497-1, 115 p.

Dicţionarul în trei limbi (română, franceză şi engleză) conţine aproximativ 440 de intrări (unele intrări cu 2-5 subintrări) din domeniile financiar, bancar şi al contabilităţii. Lucrarea cuprinde lista termenilor; nu conţine indexuri. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine.

Referinţe: BRL, 54, 2011, nr. 991.

G.M.

Valeriu Rusu, *Dicţionar medical*, Ediţia a IV-a, Colaboratori la ediţia a IV-a: Irina Răileanu, Adina Timofti, Teodora Alexa, Vlad Bredeţean, Călin Liuţe, Răzvan Răcilă, Nina Zamosteanu, Bogdan Ciuntu, Editura Medicală, Bucureşti, 2010, ISBN 978-973-39-0702-2, 2064 p.

Determinată de epuizarea ediţiei precedente, ediţia a patra reprezintă o variantă revizuită şi adăugită cantitativ şi calitativ a acesteia. Astfel, pe lângă termenii din subdomeniile medicale obişnuite, dicţionarul cuprinde termeni din noi domenii de interes, precum: imagistica medicală, radiologie, biologie medicală, medicina personalizată, medicină alternativă, psihologia clinică şi psihologia medicală. Inventarul de termeni se extinde cu aproximativ 1000 de termeni, dintre care 550 sunt adăugaţi în capitolul *Vocabular medical*, care reprezintă corpul

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

dicționarului. Pentru cuvintele nou adăugate nu se specifică etimologia, dar aceasta poate fi dedusă prin intermediul celorlalți termeni. Lucrarea este alcătuită din: *Prefață la ediția I*, *Prefață la ediția a IV-a*, *Introducere la ediția I*, *Introducere la ediția a II-a*, *Introducere la ediția a III-a*, *Introducere la ediția a IV-a*, *Îndrumări pentru utilizarea dicționarului*, *Abrevieri utilizate în dicționar*, *Din istoria terminologiei medicale*, *Ghid etimologic*, *Abrevieri, simboluri și acronime*, *Vocabular de termeni medicali*, *Tabele de date anatomice*, *Sistemul Internațional (SI) de unități de măsură*, *Tabele și reprezentări grafice*, *Constante medicale uzuale – Preanaliză și valori de referință*, *Glosar de informatică medicală*, *Glosar de termeni medicali populari*, *Laureații premiului Nobel pentru fiziologie / medicină*, *Index de termeni englez-român*, *Index de termeni francez-român*, *Index de termeni german-român*, *Index de nume proprii* și *Bibliografie*. Articolele de dicționar și indexurile sunt organizate după formatul ales în edițiile precedente. Cu o bibliografie de specialitate impresionantă (dicționare, glosare, enciclopedii de specialitate în diverse limbi: engleză, franceză, rusă, cursuri de limbaj medical, lucrări și tratate de specialitate, lucrări de lingvistică), noua ediție a dicționarului medical reprezintă o lucrare fundamentală în medicina românească, importanța și utilitatea sa fiind semnalată de epuizarea stocului primelor trei ediții. V. celelalte ediții ([1]2001, [2]2007, [3]2008).

Referințe: Stelian Dumistrăcel, Doina Hreapcă, Luminița Botoșineanu, *Database on the Medico-Pharmaceutical Terminology [MPHT] în Various Discursive Spaces: Elaborat-Related Issues*, în Elena Mitocariu *et al.*, *Proceedings of the 9th Internațional Conference „Linguistic Ressources and tools for Processing the Romanian Language"*, Iași, p. 24, 33.

O.Z.

Anca Avram, *Dicționar tehnic român-englez-german. Mecanică*, [f.e.], Craiova, 2011, ISBN 978-973-37-0-10146-1, 41 p.

Dicționarul în trei limbi (română, engleză și germană) conține 650 de termeni din domeniul mecanicii. Lucrarea este organizată astfel: *Argument* și dicționarul propriu-zis; nu conține indexuri. Termenul în limba română este însoțit de termeni corespondenți în limbile străine. Acest dicționar „este destinat să satisfacă necesitățile urgente în domeniul tehnic-mecanic; este un instrument practic de lucru al tehnicianului și mai puțin o lucrare de bază lexicografică" (*Argument*, p. 3).

Referințe: BRL, 58, 2015, nr. 1188.

G.M.

Anca Avram, *Dicționar tehnic român-german-francez. Mecanică*, [f.e.], Craiova, 2011, ISBN 978-973-37-0-10145-4, 42 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul în trei limbi (română, germană şi franceză) conţine aproximativ 650 de termeni din domeniul mecanicii. Structura şi destinaţia sunt similare ediţiei în limbile română, engleză şi germană.

Referinţe: BRL, 58, 2015, nr. 1189.

G.M.

Lucian Dincă, Dorin Drăghiciu, Dănuţ Chira, *Dicţionar forestier poliglot. Român-englez-francez-german. Englez-român. Francez-român. German-român*, [Ediţia a 2-a], Editura Silvică, Bucureşti, 2011, ISBN 978-606-8020-21-1, 426 p. [cu bibl. p. 426; Publicat de Institutul de Cercetări şi Amenajări Silvice (I.C.A.S.)].

Dicţionarul, ajuns la a doua ediţie, este redactat tot în patru limbi (română, engleză, franceză, germană) şi reia cei aproximativ 10000 de termeni din domeniul forestier. Lucrarea este structurată în felul următor: *Cuprins*, *Dicţionar forestier român-englez-francez-german*, *Dicţionar forestier englez-român*, *Dicţionar forestier francez-român*, *Dicţionar forestier german-român* şi *Bibliografie*. Dicţionarul propriu-zis, cvadrilingv, este organizat tabelar, cu casete ordonate pe patru coloane; titlul cu ordinea corespondenţilor se repetă în antet. Indexurile, concretizate în trei dicţionare bilingve, sunt organizate tot tabelar, pe casete distribuite pe câte două coloane. Denumirile româneşti de arbori sunt însoţite de denumirile ştiinţifice. Bibliografia este alcătuită din 30 de titluri: standarde şi dicţionare, inclusiv un dicţionar poliglot german. O treime dintre titluri este constituită dintr-o serie de dicţionare poliglote româneşti de profil, publicate anterior. Este vorba de: *Dicţionar tehnic silvic (român-francez-german-englez-italian-ungar-rus). Silvicultură, botanică, mecanică, vânătoare, zoologie, diverse* (1936), *Dicţionar tehnic poliglot: română, rusă, engleză, germană, franceză, maghiară* (1963), *Dicţionar forestier poliglot* (1965), *Dicţionar cinegetic român, francez, german, englez* (1965), *Dicţionar geomorfologic cu termeni corespondenţi în limbile franceză, germană, engleză, rusă* (1974), *Dicţionar poliglot de Geodezie, Fotogrammetrie şi Cartografie: engleză, română, germană, franceză, rusă* (1976), *Dicţionar de ştiinţa solului cu termeni corespondenţi în limbile franceză, germană, engleză, rusă* (1977), *Dicţionar botanic poliglot. Latină, română, engleză, germană, franceză, maghiară, rusă* (1980), *Dicţionar forestier poliglot român-englez-german-francez în domeniile: Silvicultură, exploatarea pădurilor, prelucrarea lemnului* (1995), *Dicţionar poliglot de vânătoare şi pescuit* (1999). V. prima ediţie ([1]2004).

A.P.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ivona Grigorescu, Önder Çömen (coord.), *English-Turkish-Romanian Technical Dictionary*, Autori: Eyüp Çelik, Ivona Grigorescu, Önder Çömen (editor in chief); Hatice Uyanik, Manuela Iacob, Andrei Hristia, Wylly Hanga, Angela Zugravu, Neslihan Erinç (sub-editors); Önder Çömen, Andrei Hristia (translaters), Editura Pim, Iaşi, 2011, ISBN 978-606-13-0456-1, 437 p. [Apărut cu sprijinul Comisiei Europene].

Dicţionarul conţine aproximativ 1750 de termeni din domeniul informaticii, în trei limbi (engleză, turcă şi română). Lucrarea este formată din două capitole, *Networking* şi *Communication*; nu conţine index. În cele două capitole, intrările sunt ordonate tematic şi alfabetic. Articolele dicţionarului sunt formate din: termenul în limba engleză, o definiţie în limba engleză şi corespondenţii săi în celelalte două limbi. Lucrarea este rezultatul unui proiect al cărui scop este facilitarea creării unui modul pedagogic inovativ în ceea ce priveşte domeniul tehnic al mentenanţei sistemului informatic în limba engleză. Dicţionarul poate fi folosit pentru a îmbunătăţi sistemul educativ din şcoli şi pentru a ajuta absolvenţii acestora pe piaţa muncii.

O.Z.

Emma B. Mawr, *Analogous Proverbs in Ten Languages, Învăţăminte despre Paremiologie, Ortografie, Axiologie şi Spiritualitate*, Ediţie îngrijită de C. George Sandulescu şi Lidia Vianu, Contemporary Literature Press, Editura pentru Studiul Limbii Engleze prin Literatură, Bucureşti, 2011, 148 p.

Cartea conţine 373 de proverbe, în zece limbi (engleză, română, franceză, germană, italiană, spaniolă, olandeză, daneză, portugheză şi latină). Lucrarea este compusă din: *Învăţăminte despre paremiologie, ortografie, axiologie şi spiritualitate* (pagini semnate de C. George Săndulescu), reproducerea în facsimil a celei de-a doua ediţii a dicţionarului (*Preface*, *Index*, *Analogous proverbs, in ten languages, arranged in the following order: English, Roumanian, French, German, Italian, Spanish, Dutch, Danish, Portuguese, Latin*), *Indexul editurii noastre, modernizat şi completat* şi *Apendice: Lista Membrilor Academiei Române, publicată în Dicţionarul Enciclopedic Ilustrat „Cartea Românească" de I. Aurel Candrea, Editura Cartea Românească Bucureşti, 1933*. Glosarul realizat în această ediţie este organizat alfabetic, în funcţie de limba engleză. V. ediţiile originale ([1]1882, [2]1885).

O.Z.

***** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Telecomunicaţii: român-englez-francez*, Coordonare generală: acad. prof. dr. ing. Gleb Drăgan, Coordonatori domeniu electrotehnic: prof. dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu, prof. dr. ing. Aureliu Panaitescu (Universitatea Politehnica Bucureşti),**

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Structuri semantice: ing. Călin-Alexandru Târnoveanu, Structuri informatice: mat. Paraschiva Onica, Revizie ştiinţifică: conf. ing. Eugen Vasile (Universitatea „Politehnica" Bucureşti), Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2012, ISBN 978-973-720-395-3, 845 p. [C.T.Ş.E. a Academiei Române].

Dicţionarul, redactat în trei limbi (română, engleză şi franceză), însumează 8000 de termeni din domeniul telecomunicaţiilor, din cadrul Tezaurului terminologiei electrotehnice, realizat pe baza fondului terminologic standardizat pe plan mondial de C.E.I. Lucrarea este alcătuită din: *Prefaţă*, *Introducere*, *Indicaţii de utilizare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* şi *Surse bibliografice*. Dicţionarul este structurat în două secţiuni. Prima secţiune cuprinde termeni de specialitate din domeniul telecomunicaţiilor, respectiv din telegrafie, fototelegrafie şi transmisiune de date. Cea de-a doua secţiune prezintă indexurile englez-român şi francez-român ale termenilor definiţi în prima parte. Inventarul de intrări este ordonat alfabetic, iar articolele cuprind: termen / sintagmă în română, termeni corespondenţi în celelalte două limbi, definiţie în română. „Definiţiile conceptelor sunt fie preluate (şi uneori prelucrate) direct din sursele bibliografice româneşti, fie preluate şi traduse (eventual prelucrate) din publicaţiile CEI" (*Indicaţii de utilizare*). Pentru eliminarea omonimiei, toţi termenii sunt formal distincţi, prin completări şi explicaţii parantetice, menite să evidenţieze sensul specializat al termenului. În cazul relaţiilor de sinonimie, se diferenţiază la nivel grafic sinonimele recomandate de cele nerecomandate. Autorii atrag atenţia că nu sunt incluse în dicţionar conceptele nedefinite explicit (menţionate sau sumar prezentate în documentele sursă). Bibliografia cuprinde două secţiuni: referinţe utilizate pentru terminologia în limbile franceză şi engleză (însumând 50 de titluri – dicţionare, standarde şi publicaţii ale C.E.I.) şi referinţe utilizate pentru terminologia în limba română cuprinzând douăzeci şi trei de titluri (dicţionare şi lucrări de specialitate).

M.M.

****** Dicţionar explicativ pentru ştiinţele exacte. Electrotehnică (ELTH 8). Electrotermie industrială: român-englez-francez*, Autori: Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu (coord.), Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2012, ISBN 978-973-720-397-7, 85 p. [C.T.Ş.E., Academia de Ştiinţe Tehnice din România, TermRom şi A.G.I.R.].**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză, franceză) conţine 645 de termeni din domeniul electrotehnicii, subdomeniul electrotermiei industriale (instalaţii electrotermice şi tratamente termice ale materialelor). Relaţiile dintre concepte, elaborarea definiţiilor şi stabilirea termenilor echivalenţi în limbile străine urmează principiile şi structura aplicate în primul volum al seriei de electrotehnică (ELTH 1).

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

**** Dicționar explicativ pentru științele exacte. Electrotehnică (ELTH 9). Supraconductibilitate – Materiale supraconductoare: român-englez-francez*, Autori: Gleb Drăgan, Florin Teodor Tănăsescu, Aureliu Panaitescu, Elaborare: Ana Maria Vizanti, Paraschiva Onica, Editura A.G.I.R., București, 2012, ISBN 973-973-720-396-0, XIII + 169 p. [C.T.Ș.E.].**

Dicționarul în trei limbi (română, engleză, franceză) conține aproximativ 1420 de termeni din domeniul electrotehnicii, subdomeniul supraconductibilității (materiale supraconductoare). Partea întâi a dicționarului se referă la supraconductori, materiale care nu prezintă rezistență la curgerea curentului electric și care „se numără printre ultimele provocări ale cercetării științifice" (v. *Introducere*, p. X): proprietăți supraconductoare, materiale supraconductoare, procedee de fabricație, tehnologia magneților supraconductori, tehnologii aplicate, metode de încercare și evaluare. Partea a doua conține *Noțiuni Generale folosite în Electrotehnică*: definiții fundamentale, matematică, fizică și chimie, dispozitive electrice și magnetice. Relațiile dintre concepte, elaborarea definițiilor și stabilirea termenilor echivalenți în limbile străine urmează principiile și structura aplicate în primul volum al seriei de electrotehnică (ELTH 1). Lucrarea cuprinde: *Prefață*, *Introducere*, *Indicații de utilizare*, *Partea I – Supraconductibilitate – Materiale supraconductoare*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român*, *Partea a II-a – Noțiuni generale folosite în Electrotehnică*, *Termeni de specialitate*, *Index englez-român*, *Index francez-român* și *Surse bibliografice*. Fondul conceptual al primei părți conține circa 720 de concepte, iar fondul terminologic circa 900 de termeni, în timp ce partea a doua cuprinde circa 450 de concepte și 520 de termeni (*Introducere*, p. X). Termenul în limba română este însoțit de termeni corespondenți în limbile străine și de o definiție în limba română.

G.M.

**** Dicționar explicativ pentru știință și tehnologie. Mine: român, francez, german, englez*, Coordonator: Dumitru Fodor, Autori: Ioan Dumitrescu, Maria Lazăr, Gabriela Dumbravă, Editura A.G.I.R., București, 2012, ISBN 978-973-720-360-1, XI + 246 p.**

Dicționarul în patru limbi (română, franceză, germană și engleză), coordonat de profesorul Dumitru Fodor (președinte al *Comitetului Național Minier Român* și membru activ al *Comitetului Mondial Minier*), conține peste 2200 de termeni din domeniul minelor. Se adresează specialiștilor și celor interesați de domeniul mineritului. Lucrarea este organizată astfel: *Cuprins*, *Prefață*, *Introducere*, *Indicații de utilizare*, *Termeni de specialitate*, indexuri și *Bibliografie*. Termenul în limba română este însoțit de termeni corespondenți în limbile străine și de definiția în limba română.

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

***** *Dicţionar explicativ pentru ştiinţă şi tehnologie. Rezistenţa materialelor: român, englez, francez*, Autori: prof. univ. dr. ing. Costică Atanasiu, Gabriel Jiga, Editura A.G.I.R., Bucureşti, 2012, ISBN 978-973-720-426-4, 134 p.**

Dicţionarul în trei limbi (română, engleză şi franceză) conţine peste 1200 de termeni din domeniul rezistenţei materialelor. Lucrarea este organizată astfel: *Cuprins*, *Cuvânt înainte*, *Termeni de specialitate*, indexuri şi *Bibliografie*. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine şi de definiţie în limba română. Lucrarea se adresează inginerilor, cercetătorilor, cadrelor didactice din domeniu, precum şi studenţilor de la facultăţi tehnice.

G.M.

Gheorghe Duca, *Dicţionar poliglot de chimie ecologică*, [Responsabilul ediţiei: dr. Constantin Manolache, Coordonare etimologică: Valentina Negru], Institutul de Studii Enciclopedice, Chişinău, 2012, ISBN 978-9975-4307-1-5, 680 p. [Academia de Ştiinţe a Moldovei].

Dicţionarul, elaborat pe parcursul a patru decenii şi redactat în cinci limbi (română, engleză, rusă, germană, franceză), cuprinde peste 3000 de „termeni şi îmbinări de cuvinte consacrate", utilizate în diferite compartimente ale chimiei ecologice. Pe lângă termenii de specialitate, dicţionarul include şi „un şir de termeni limitrofi şi definiţii din disciplinele înrudite": ecologie, fizică, biologie, geologie, microbiologie etc. În *Prefaţă*, sunt prezentate resorturile demersului editorial: creşterea rolului chimiei ecologice în procesul de soluţionare a problemelor de protecţie a mediului şi antrenarea în acest proces a specialiştilor de diferite profiluri şi din diferite ramuri de cercetare" (p. 5). Responsabilul ediţiei subliniază că rolul limbajului ştiinţific specializat, inclusiv al celui multilingv, în diseminarea cunoştinţelor, cooperarea ştiinţifică internaţională şi transferul tehnologic au impus elaborarea unui dicţionar poliglot de specialitate. Lucrarea se doreşte un instrument de lucru pentru cercetători, doctoranzi, masteranzi, studenţi, pedagogi, dar şi pentru publicul larg interesat de problemele chimiei ecologice. Lucrarea este organizată astfel: *Prefaţă*, *Mod de utilizare a dicţionarului*, dicţionar propriu-zis, indexuri alfabetice pentru engleză, rusă, germană, franceză, şi *Bibliografie selectivă*. Pentru termenii care înregistrează mai multe sensuri, acestea sunt diferenţiate numeric, iar pentru unele intrări, sunt menţionate la finalul articolului sinonime. Articolele sunt dispuse pe două coloane şi au următoarea structură: număr de ordine, termen în română, indicaţii etimologice, definiţie în română, termeni corespondenţi în celelalte patru limbi. Bibliografia dicţionarului însumează 45 de titluri, vizând lucrări de specialitate, dicţionare explicative şi bilingve (cu ani de apariţie cuprinşi între 1966 şi 2009).

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dan Dumitrescu, *Dicţionar comercial român-francez-englez*, Editura Sanda, Bucureşti, 2012, ISBN 978-973-129-497-1, 208 p.

Dicţionarul în trei limbi (română, franceză şi engleză) conţine peste 3000 de termeni din domeniul comerţului. Lucrarea cuprinde doar lista termenilor; nu conţine indexuri. Termenul în limba română este însoţit de termeni corespondenţi în limbile străine.

Referinţe: BRL, 55, 2012, nr. 1084.

G.M.

Mariana Istrate, *Appunti sulla terminologia dell' energia solare proposta per un glossario italiano-inglese-romeno* [*Aspects of solar energy terminology. Italian-Romanian-English Glossary / Note asupra terminologiei energiei solare. Glosar italian-englez-român*], în „Studia Universitatis «Babeş-Bolyai». Philologia", 57, nr. 1, 2012, p. 209-221.

Glosarul, partea centrală a unui scurt studiu de terminologie, este redactat în trei limbi (italiană, engleză şi română). Conţine 190 de termeni din domeniul noilor tehnici de exploatare a energiei solare. Limba de bază este italiana datorită experienţei denominative în domeniul energiilor solare şi în procesul standardizării termenilor utilizaţi. Se adresează studenţilor interesaţi de învăţarea limbajelor specializate. Articolul este compus din: *1. Avvertenza*, *2. Perchè l'energia solare*, *3. Problemi nel tradurre i testi specialistici*, *4. Precisioni terminologiche*, *Glossario* şi *Bibliografia* (treisprezece titluri). Glosarul este organizat pe trei coloane, termenul în limba italiană fiind pus în relaţie cu termeni corespondenţi în celelalte două limbi.

A.P.

Vasile Macari, Ana Cozari, Gheorghe Cozari, *Dicţionar didactic de termeni medical-veterinari român-latin-rus*, Tipografia „Print-Caro", Chişinău, 2012, ISBN 978-9975-56-071-9, 182 p.

Dicţionarul este realizat de cadre didactice de la Universitatea de Stat şi de la Universitatea Agrară de Stat din Republica Moldova. Este redactat în trei limbi (română, latină, rusă) şi conţine peste 5000 de termeni şi sintagme din domeniul medicinei veterinare (termeni tehnici, denumiri anatomice, zoologice, nume de afecţiuni). Se adresează studenţilor şi doctoranzilor de la Facultatea de Medicină Veterinară, dar şi specialiştilor din domeniu. Scopul acestuia este de a servi ca suport didactic pentru medicii veterinari, întrucât cunoaşterea parţială a terminologiei poate fi un obstacol pentru viitorul medic veterinar. Lucrarea este alcătuită din: *Cuprins*, *Cuvânt înainte*, *Alfabetul român*, *Alfabetul latin*, *Abrevieri*, *Vocabularul (dicţionarul) propriu-zis*, *Bibliografie*, *Rădăcini* –

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

prefixe – afixe, *Abrevieri şi expresii utilizate în reţete*, *Expresii şi maxime* şi o rubrică *Gaudeamus*. Dicţionarul este organizat pe trei coloane, termenul în limba română fiind urmat de termeni corespondenţi în celelalte două limbi. Bibliografia conţine 91 de titluri, majoritatea în limba rusă.

A.P.

Bogdan Dumitru Moloman, *Dicţionar de dreptul familiei. Cu termenii şi expresiile juridice traduse în franceză, italiană şi spaniolă*, [Corectura traducerii termenilor şi a expresiilor juridice din limba română în italiană şi franceză: Delia Ioana Sima, Lazăr Ciprian Ureche], Universul Juridic, Bucureşti, 2012, ISBN 978-973-127-818-6, 378 p.

Dicţionarul este redactat în patru limbi (română, franceză, italiană şi spaniolă), însumând cca 290 de termeni şi expresii juridice de dreptul familiei. Lucrarea este structurată astfel: *Despre autor*, *Prefaţă*, *Mulţumiri*, *Abrevieri*, dicţionarul propriu-zis, *Bibliografie* şi *Tabel cuprinzând corespondenţii intrărilor în română, pentru franceză, italiană şi spaniolă*. Inventarul de intrări, vizând atât termeni de specialitate, cât şi cuvinte din vocabularul comun, este ordonat alfabetic, iar articolele cuprind: intrare (termen sau sintagmă) în română, definiţie în română, termeni corespondenţi în limbile străine componente, trimiteri la alte articole de dicţionar. Tratarea intrărilor nu are caracter unitar din punct de vedere al întinderii: sunt termeni pentru care articolele se întind pe câteva pagini (ex.: *act de stare civilă*; *ocrotirea minorului prin tutelă*; *procedura desfacerii căsătoriei*; *schimbarea pe cale administrativă a numelui persoanei fizice*), iar altele au asignate trei-patru rânduri. Dicţionarul se adresează celor care operează cu diferite instituţii ale dreptului, fiind utilă traducătorilor autorizaţi în efectuarea de traduceri de factură juridică şi facilitând cunoaşterea şi înţelegerea diferiţilor termeni juridici. Pentru a înlesni consultarea, autorul face trimiteri la textele actelor normative care reglementează noţiunea juridică sau instituţia explicitată. Bibliografia lucrării înregistrează 90 de titluri aranjate în două secţiuni: *I. Dicţionare* şi *II. Tratate, comentarii, cursuri, monografii*.

M.M.

Elisabeth Piirainen, *Widespread Idioms in Europe and Beyond. Toward a Lexicon of Common Figurative Units.* Volume I, Series: International Folkloristics, Peter Lang Verlag, New York, Bern, Berlin, Bruxelles, Frankfurt am Main, Oxford, Wien, 2012, ISBN 9781453908457, 591 p.

Lexiconul, realizat de Elisabeth Piirainen, specialist în filologie şi lingvistică germană, şi redactat în 78 de limbi europene şi câteva non-europene, cuprinde 190 de unităţi frazeologice larg răspândite, cu structură fonetică, lexicală şi / sau morfologică similară. E vorba de 58 de limbi indo-europene (15 germanice:

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

islandeză, feroeză, norvegiană, suedeză, daneză, engleză, scoțiană, germană, idiș etc.; 5 celtice: irlandeză, galeză, bretonă, cornică etc.; 17 romanice: franceză, retoromană, provensală, ladină, francoprovensală, occitană, friulană, venețiană, italiană sardă, spaniolă, catalană, galiciană, mirandeză, portugheză, română, aromână; 2 baltice: letonă și lituaniană; 16 slave: rusă, bielorusă, ucraineană, polonă, cehă, slovacă, slovenă, croată, sârbă, bulgară etc.; albaneză, greacă și armeană), 11 limbi fino-ugrice (maghiară, finlandeză, estoniană etc.), 6 limbi turcice (tătară, turcă etc.), o limbă caucaziană (georgiana), o limbă semitică (maltezа) și limba bască. Inventarul de intrări trimite la: texte din Antichitate, Biblie, fabule, basme, povești populare, literatură populară internațională. V. volumul al doilea (2016).

A.P.

Georgeta Rață, Ionel Samfira, Diana-Andreea Boc-Sînmărghițan, Monica Butnariu, *Compendium of Forage Technical Terms in English, French and Romanian*, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle-upon-Tyne, 2012, ISBN (10) 1-4438-3623-0, (13) 978-1-4438-3623-4, 354 p.

Dicționarul în trei limbi (engleză, franceză și română) include 5611 termeni specifici din domeniul agriculturii, în special al furajelor, dar și al unor domenii conexe. Inventarul de intrări cuprinde termeni de specialitate desemnând aspecte legate de biologia, fiziologia și cultivarea plantelor. Printre categoriile de public vizate se află: agricultori, crescători de animale, fermieri, distribuitori de semințe și pesticide, fabricanți de semințe și pesticide, tehnicieni, traducători din cele trei limbi, alți specialiști din domeniul agricol, profesori, cercetători și studenți din domeniul agricol, horticol și al managementului fermelor. Dicționarul prezintă o organizare bipartită: în prima parte sunt prezentați, în ordine alfabetică, termenii agricoli și cei în relație cu domeniul, în limba engleză, precedați de număr de ordine și urmați de traducerile în celelalte două limbi. Cea de-a doua parte cuprinde două glosare ale termenilor în celelalte două limbi ale dicționarului, alfabetizați în ordinea din limba respectivă și însoțiți de un indicativ format din numărul de ordine al cuvântului francez și al cuvântului românesc corespunzător, care face trimitere la prima parte a dicționarului. Termenii sunt selectați din literatura de specialitate (articole, dicționare, enciclopedii, periodice, site-uri), pornind de la terminologia în limba engleză pentru care s-au furnizat corespondenții în celelalte două limbi. Intrările sunt dispuse tabelar, pe trei coloane, iar articolele au structura: termen în engleză, termeni corespondenți în celelalte două limbi. Bibliografia lucrării însumează cca 150 de titluri vizând: enciclopedii, cărți și articole de specialitate, lexicoane și glosare, dicționare specializate, unilingve și bilingve, și un dicționar poliglot (Coloman Váczy, *Dicționar botanic poliglot*, 1980).

M.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

****** Lesicon românesc-latinesc-unguresc-nemţesc, care de mai mulţi autori, în cursul a trideci şi mai multor ani s-au lucrat* seu: *Lexicon valachico-latino-hungarico-germanicum quod a pluribus auctoribus decursu triginta et amplius annorum elaboratum est*, Ediţie electronică de Maria Aldea, Daniel-Corneliu Leucuţa, Lilla-Marta Vremir, Vasilica Eugenia Cristea şi Adrian Aurel Podaru, Cluj-Napoca, 2013, http://www.bcucluj.ro/lexiconuldelabuda/site/login.php.**

Lexiconul de la Buda poate fi consultat şi în format digital, graţie unei echipe de cercetători de la Universitatea „Babeş-Bolyai" din Cluj-Napoca, condusă de Maria Aldea. Ediţia emendată şi prelucrată electronic pentru consultare on-line reproduce textul volumului tipărit în 1825, la tipografia din Buda. În plus, ediţia electronică include: traducerile în română pentru Prefaţa la *Ortografie* şi *Ortografia* lui Petru Maior, un index de cuvinte din dialectele transdanubiene, din italiană, franceză, spaniolă şi greacă, un index al proverbelor şi autorilor / operelor citate, şi un inventar de cuvinte ce însumează cuvintele-titlu, dubletele grafice şi lexicale ale cuvintelor-titlu şi cuvintele-titlu ale intrărilor secundare. Beneficiind de o interfaţă accesibilă, varianta digitizată cuprinde trimiteri spre platforma online de dicţionare ale limbii române[1] şi permite aplicarea unor filtre diverse de căutare.

Referinţe: Daniel-Corneliu Leucuţa, Bogdan Harhătă, Lilla Marta Vremir, Maria Aldea, *The Romanian-Latin-Hungarian-German Lexicon – The Lexicon of Buda (1825). Informatics Challenges for an Emended and On-Line Ready Edition*, în Ruth Vatvedt *et al.* (ed.), *Proceedings of the 15th EURALEX International Congress, 7-11 August 2012*, Reprosentralen, UIO, Oslo, 2012, p. 903-909; Maria Aldea, Bogdan Harhătă, Daniel-Corneliu Leucuţa, Lilla-Marta Vremir, *Primii paşi în realizarea ediţiei electronice a Lexiconului de la Buda (1825)*, în „Philologica Jassyensia", an IX, nr. 1 (17), 2013, p. 9-16; Elena Tamba, *Lexiconul de la Buda (1825) = Lesicon romanescu-latinescu-unguresc-nemtescu quare de mai mulţi autori, in cursul a trideci, si mai multoru ani s'au lucrat. Seu Lexicon valachico-latino-hungarico-germanicum quod a pluribus auctoribus decursu triginta et amplius annorum elaboratum est. Budae, Typis et Sumtibus Typografiae Regiae Universitatis Hungaricae, 1825, ediţie electronică de Maria Aldea, Daniel-Corneliu Leucuţa, Lilla-Marta Vremir, Vasilica Eugenia Cristea şi Adrian Aurel Podaru, Cluj-Napoca, 2013*, în „Philologica Jassyensia", an X, nr. 2 (20)/2014, p. 244-245; Maria Aldea, *Ediţia electronică a Lexiconului de la Buda (1825)*, în „Astra blăjeană", nr.4 (73), 2014, p. 67; Ionuţ Geană, *Maria Aldea (coord.), Lexiconul de la Buda. Lesicon românescu-latinescu-unguresc-nemţescu [...] Lexicon valachico-latino-hungarico-germanicum, [Ediţie electronică], Cluj-Napoca, 2013*, în „Fonetică şi dialectologie", XXXIV, Editura Academiei, Bucureşti, 2015, p. 260-261.

M.M.

Attila Imre, Doina Butiurcă, Inga Druţă (coord.), *Dicţionar de termeni economici: român-francez-englez-german-maghiar-rus / Dictionnaire de termes économiques / Dictionary of Economic Terms / Wörterbuch*

[1] www.dexonline.ro

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

***Wirtschaftlicher Termini /: Hatnyelvű gazdasági szótár / Словарь экономических termuhob*, vol. I (*A-K*), Editura Universitară, Bucureşti, 2013, ISBN 978-606-591-729-3, 302 p. [Realizat în cadrul Proiectului „Terminologia plurilingvă şi Dicţionarul poliglot de termeni", cod: UEFISCDI, WE_PN-II-ID-WE-2011-009; Universitatea „Petru Maior" din Târgu Mureş (iniţiator), Universitatea „Sapientia" din Cluj-Napoca, Facultatea de Ştiinţe tehnice şi umaniste din Târgu-Mureş, Institutul de Filologie al Academiei de Ştiinţe a Moldovei (Centrul de Terminologie), Chişinău, Universitatea „Alecu Russo" din Bălţi].**

Dicţionarul, rezultat al unui grant de cercetare centrat pe terminologia plurilingvă, este realizat de un colectiv de profesori universitari şi specialişti din România şi din Republica Moldova. Este redactat în şase limbi (română, franceză, engleză, germană, maghiară, rusă) şi conţine cei mai utilizaţi termeni (şi sintagme terminologice) din domeniul economiei. Lucrarea este formată din două volume. Primul volum conţine prima parte a dicţionarului propriu-zis – literele *A-K*. V. volumul al II-lea (2014).

Referinţe: Oxana Chira, *Dicţionarul de termeni economici în 6 limbi. „The Dictionary of Economic Terms" în 6 languages*, în „Confluenţe bibliologice", nr. 3-4 (33-34), 2013, p. 161-163.

A.P.

Attila Imre, Doina Butiurcă, Inga Druţă, Levente Bakos (coord.), *Dicţionar de termeni economici: român-francez-englez-german-maghiar-rus / Dictionnaire de termes économiques / Dictionary of Economic Terms / Wörterbuch Wirtschaftlicher Termini / Hatnyelvű gazdasági szótár / Словарь экономических termuhob*, vol. II (*L-Z*), Editura Universitară, Bucureşti, 2014, ISBN 978-606-28-0117-5, 287 p. [Realizat în cadrul Proiectului „Terminologia plurilingvă şi Dicţionarul poliglot de termeni", cod: UEFISCDI, WE_PN-II-ID-WE-2011-009; Universitatea „Petru Maior" din Târgu Mureş (iniţiator), Universitatea „Sapientia" din Cluj-Napoca, Facultatea de Ştiinţe tehnice şi umaniste din Târgu-Mureş, Institutul de Filologie al Academiei de Ştiinţe a Moldovei (Centrul de Terminologie), Chişinău, Universitatea „Alecu Russo" din Bălţi].

Volumul al doilea este structurat astfel: *Tabla de materii*, *Cuvânt înainte*, *Abrevieri* (fiecare din aceste prime trei elemente cu traducere în celelalte cinci limbi), dicţionarul propriu-zis – literele *L-Z* – şi *Surse*. V. volumul I (2013).

A.P.

Toma Runcanu, Dumitru Bacinschi, Victor Ion Pescaru, Grigore Makkai, Tibor Tanczer, *Dicţionar meteorologic*, Ediţia a II-a, Societatea Meteorologică Română, Bucureşti, 2014, ISBN 978-973-0-17096-2, 1526 p.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Dicţionarul, reeditat şi considerabil îmbogăţit de către un grup de specialişti meteorologi, este publicat similar primei ediţii „într-o generoasă ediţie poliglotă" în şapte limbi (română, engleză, franceză, germană, maghiară, rusă şi spaniolă), având la bază vocabularul meteorologic internaţional, ediţia din 1992. Volumul conţine aproximativ 4000 de termeni, sintagme şi abrevieri (4029 de intrări numerotate) din domeniul meteorologiei. Este util pentru consultarea unui text de specialitate în cele patru „limbi de largă circulaţie" folosite în documentele meteorologice internaţionale. Se adresează etnicilor minoritari de pe teritoriul României şi românilor minoritari din afara graniţelor. Cele două părţi principale ale dicţionarului, dicţionarul propriu-zis şi indexurile alfabetice, sunt precedate de: *Cuprins*, *Recomandare*, *Motivaţie* (în loc de prefaţă), *Note explicative*, *Bibliografie*, iar la final li se adaugă: *Anexe*. Termenul în limba română este însoţit fie de termeni corespondenţi străini şi de definiţii în limba română, cu indicarea siglei sursei, fie de sinonime. V. prima ediţie ([1]1965).

Referinţe: Cristina Florescu (coord.), *Terminologia meteorologică românească a fenomenelor atmosferice (ştiinţific versus popular)*, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2015, p. 698.

A.P.

***** *Dicţionarul greco-slavo-româno-latin* (sec. XVII), Atribuit lui: Nicolae Milescu Spătarul, Prelucrare, transcriere, adnotări şi introducere: Alexandru Nichitici, Editura Arc, Chişinău, 2015, ISBN 978-9975-61-927-1, 1552 p.**

Manuscrisul dicţionarului, descoperit în 1986 la Kiev şi editat de către istoricul Alexandru Nichitici, este atribuit lui Nicolae Milescu Spătarul şi datat în perioada 1672-1675. „Manuscrisul conţine aproximativ 17000 de cuvinte greceşti, nu mai puţin de 6000 de cuvinte slave, ceva mai mult de 24000 de cuvinte româneşti şi o serie de cuvinte în latină" (*Introducere*, p. 10). Ipoteza datării şi paternităţii, prezentată în *Introducere*, se sprijină pe o sumă de ipoteze incerte, în chip de argumente. Cărturarul lucra într-adevăr în 1672 la un dicţionar în trei limbi (rusă, greacă, latină, dar fără nicio informaţie asupra prezenţei limbii române), iar scrisul ar putea să-i aparţină, fiind similar celui din două autografe. Lucrarea conţine: *Nota editurii*, *Introducere* (câte una în limbile română, rusă şi engleză), *Dicţionarul greco-slavo-româno-latin*, *Scara acestui dicţionar, în care numărul ce iaste pus pre la cuvinte arată fieştecare cuvânt la ce faţă înapoi a dicţionarului se află*, *Indicele cuvintelor omise*, *Lista ligaturilor şi ductul unor litere greceşti*, *Indicele alfabetic al cuvintelor greceşti*, *Indicele cuvintelor în scară* şi *Indicele alfabetic al cuvintelor omise*. Filele manuscrisului sunt redate în stânga în facsimil, iar transliterarea cuvintelor este realizată pe pagina din dreapta, fiind de un real folos în continuarea cercetării. Dicţionarul este organizat pe patru coloane. Cuvântul în limba greacă este deseori glosat amănunţit în coloana românească, cu puţine echivalenţe slavone şi latineşti.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Referințe: Eugen Munteanu, *Nicolae Spătarul Milescu lexicograf? Despre o falsă paternitate literară și despre o ediție ratată (I, II)*, în „Cronica veche", Anul VII, nr. 8(79), 2017, p. 8; nr. 9 (80), 2017, p. 9.

A.P.

M. Mocanu, N. Zgardan, M. Isac, M. Zgardan, L. Ciumac, *Dicționar de alimentație publică în patru limbi. Rus, român, francez, englez*, Editura Arc, Chișinău, ISBN 978-9975-61-717-8, 2015, 168 p.

Dicționarul, redactat în patru limbi (rusă, română, franceză și engleză), conține termeni din domeniul alimentației publice (aparate industriale și de uz casnic, de veselă specială și de vase de bucătărie tradiționale, de ustensile utilizate la pregătirea bucatelor, de procese tehnologice și de produse alimentare, de preparate culinare, de mâncăruri și băuturi, de legume și fructe, inclusiv cele exotice etc.). Se adresează studenților și lectorilor de la facultățile de profil, personalului angajat în serviciile alimentației publice, managerilor și lucrătorilor din comerțul specializat, tuturor persoanelor interesate de terminologia din domeniu.

A.P.

Andrea Hamburg, *Dreisprachiges Wörterbuch für Tourismus. Deutsch-Rumänisch-Ungarisch*, Verlag Traugott Bautz, Nordhausen, 2016, ISBN 978-3-95948-209-7, 384 p.

Dicționarul în trei limbi (germană, română, maghiară), elaborat de Andrea Hamburg (lector la Facultatea de Științe Economice, Universitatea din Oradea), conține termeni din domeniul turismului. Lucrarea împărțită în trei secțiuni (*Dicționar german-român-maghiar*, *Dicționar român-german-maghiar*, respectiv *Dicționar maghiar-german-român*) este completată de anexe trilingve, precum *Lista statelor și orașelor lumii* incluzând o selecție de orașe din România și Ungaria, liste cuprinzătoare cu nume de munți, râuri, lacuri, mări și oceane, și *Bibliografie*. Tabelele de la sfârșitul secțiunii auxiliare aduc selecții de țări, cu națiunile și limbile lor corespondente. În varianta nemțească și în cea românească a acestor tabele, la denumirea poporului sunt indicate variantele masculine, feminine și de plural, pe când tabelul în limba maghiară face referire doar la forma de singular, respectiv de plural a acestora (Horea, p. 119). Dicționarul se adresează „cititorilor laici curioși (turiști), și prin termenii de specialitate abordați actualilor sau viitorilor experți în domeniul turismului" (*Cuvânt înainte*, p. 7).

Referințe: Ioana Claudia Horea, *Dreisprachiges Wörterbuch für Tourismus Deutsch-Rumänisch-Ungarisch* [Andrea Hamburg's trilingual dictionary for tourism. German-Romanian-Hungarian], în „Journal of Languages for Specific Purposes", Vol. 4(1), 2016, p. 115-119.

G.M.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Elisabeth Piirainen, *Lexicon of Common Figurative Units. Widespread Idioms in Europe and Beyond.* Volume II, Series: International Folkloristics, Peter Lang Verlag, New York, Bern, Berlin, Bruxelles, Frankfurt am Main, Oxford, Wien, 2016, ISBN 9781433129698, 776 p.

Lexiconul, realizat de Elisabeth Piirainen, specialist în filologie şi lingvistică germană, şi redactat în 78 de limbi europene şi câteva non-europene, cuprinde 280 de unităţi frazeologice larg răspândite, altele decât cele analizate în primul volum, cu structură fonetică, lexicală şi / sau morfologică similară. Majoritatea intrărilor nu pot fi atribuite unui text anume. Lucrarea (volumul al doilea) este alcătuită din: *Preface*, *1. Introduction*, *2. Theater, Music, Sports and Games*, *3. History and War*, *4. Intellectual and Technical Achievements*, *5. Special Concepts of the World*, *6. Cultural Symbols*, *7. Material Culture, Money and Living*, *8. Forces of Nature, Weather, Plants and Animals*, *9. Time and Space*, *10. Gestures, Postures and Facial Expressions*, *11. Physical Reactions and Sensation*, *12. The Human Body*, *13. Textual Sources from Ancient, Medieval and Modern Times – Supplement to "W1 Volume I"*, *14. Quotations, Terms and Views of Recent Modern Times*, *15. Conclusions and Main Results*, *References*, *Abbreviations of the Language Names*, *Indexes* şi *List of Participants*. V. primul volum (2012).

A.P.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

INDICE
(AUTORI, LIMBI, MATERII)

Abancó Sancho, Miquel, 296
Abil, Lucia, 187
abrevieri şi acronime, 276
Abrudan, Cristina, 260
aditivi, 270
administraţie publică, 271
Adrian, Irina, 198
afaceri, 179, 181, 184, 192, 198, 227, 240, 260, 289, 315
agricultură, 140, 170, 265, 334
agrometeorologie, 253
Ahmadia, Nabil, 166
Aiacoboaie, Corina, 305
Akbulut, Jale, 296
Al Atassi, Salam, 166, 167
Al Din Ali, Najin, 170
albaneză, 91, 94, 99, 334
Albert, Hermina, 320
Albotă, Mihail, 151
Albu, Adrian, 155, 174
Albu, Ioana, 260
Albu, Rodica, 198
Albu, Roxana Maria, 204, 253
Aldea, Bogdan, 304
Aldea, Maria, 106, 335
Aldea, Victoria-Mihaela, 260
Alexa, Maria-Magdalena, 285
Alexa, Teodora, 303, 325
Alexandrescu, Felicia, 181
Alexandru, Ana, 244
Alexandru, Domniţa, 165, 166, 173, 174
Alexandru, Rodica, 259
Alexandru, Teodora, 155
Alexe, Petru, 235
Alexeev, Ileana, 165, 166
alimentaţie publică, 252, 338
Amarfi, Rodica, 259, 281
Anania, Laurian, 212
anatomie, 172
anatomie patologică veterinară, 276, 288
Andone, Corina, 244
Andreesco, Alexandru, 141
Andreescu, Cristian, 282
Andronovici, Doina, 172
Anghel, Alina Isabela, 285
Anghel, Camelia, 323
Anghel, Paula, 136
Anghelescu, Sebastian, 295
Angheluţă, Mioara, 305
antroponime, 286
Anzieu, Didier, 210, 287, 299
apă, 265
Apetrei, Cristian, 232
apicultură, 158
Apostol, Silviu Emilian, 221
Apostolescu, Sandu, 148
arabă, 128, 131, 153, 157, 166, 167, 168, 170, 171, 173, 174, 176, 181, 216
Aramă, Constantin, 147
Archambault, Ariane, 306
Ardelean, Marcel, 308
arhitectură, 309, 312, 318
armeană, 334
Arnaud, Didier, 198
aromână, 91, 94, 99, 102, 173, 334
artilerie antiaeriană, 264, 318
artilerie terestră, 264, 318
asigurări, 198
astronomie, 157
Atanasiu, Costică, 331
Aurite, Cristina, 246
automatizări industriale, 257
automobilistic, 148
aviaţie militară, 254
avicultură, 319
Avram, Anca, 326
Avram, Lazăr, 236
Avram, Petre, 194, 238
Avrigeanu, Alina Florentina, 322
Azevedo, Margarida, 296

Bacalu, Filip, 300
Bacinschi, Dumitru, 133, 336
Baciu, Anca, 237
Baciu, Ileana, 230
Baciu, Sorin, 308
Badea, Dorota, 177
Bahrim, Gabriela, 234
Bahrim, Graţiela, 234
Bakos, Levente, 336
Baltador, Radu, 271
Baltagi, Paul, 143, 180
bancar, 182, 185, 196, 224, 249, 304, 315, 325
Banciu, Liviu, 134
Bantaş, Andrei, 148
Banu, Constantin, 234, 235, 244, 245, 259, 269, 281
Bara, Gyula, 180
Bara, Mariana, 304, 320
Barabaş, Nicolae, 204
baraje, 129, 130
Barbu, Adina, 284
Barbu, Eugen, 177
Barbu, Mihaela, 177
Barbul, Minodora, 297
Bariţiu, Georgiu, 108, 110, 123
Barna, Septimiu, 197

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Bartók, Katalin, 317
bască, 334
Bazso-Dombi, Andras, 285
Băcăuanu, V., 147
Băcilă, Vasile, 218, 267
Bădescu, Doru, 244, 320
Bădescu, Laurenţiu, 232
Bădescu, Viorel, 244, 320
Bădulescu, Laura, 253
Bădulescu, Sanda, 175
Băjenescu, Titu I., 271
Bălan/Bălan-Osiac, Elena, 184, 198
Bălănescu, Olga, 216
Bălănică, Theodor, 132
Bălteanu, Diana, 237
Bănică, Gheorghe, 166
Bănică, Magdalena, 166
Bărbulescu, Dan, 218
Bărbulescu, Ioana, 218
Bărbulescu, Iordan Gheorghe, 312
Bărglăzan, Diana, 274
Bârsan, Iulian, 245
Becea, Liliana, 247
Bejan, N., 142
Belc, Florin, 241
Belloc García, Pilar, 296
Benadava, Salavador, 163
Benedek, Virág, 100
Benedittini, M., 272
Benkö, József, 92, 96, 109
Bernard, Yves, 183
Bezacier, G., 272
Bianchi, Cornel, 223
Bibicescu, Gh., 140
Bidalach, Rodica, 211, 262
bielorusă, 334
Bild, Eduard, 190
Bild, Walther, 190, 265, 303
biochimie, 234
biofizică medicală, 176
biologie, 175
biomedicină, 201
biotehnologie, 241, 301
Biriş, Ioan, 149
Biriş, Sorin-Ştefan, 217
Biró, András, 144
birotică, 220
Bîrcă, Adriana, 281
Blajovici, Liliana, 218
Bleich, Eric, 305
Bobb, Ioan, 104
Boboc, Nicolae, 314
Boca, Florentina, 247
Boc-Sînmărghiţan, Diana-Andreea, 334
Bocskay, István, 248
Bodogai, Monica, 237
Bodor, Eszter, 309
Bogdan, Dan, 281
Bogdan, Octavia, 313
Bogdan, Rodica, 260
Boghian, Ştefan, 277
Bohosievici, Cazimir, 193
Boico, A., 132, 154
Boissié, D., 272
Bokos, Enikő, 297
Boldea, Oana, 265
Bondar, Constantin, 244, 320
Bondrea, Emilia, 284
Bontea, Vera, 200, 317
Bora, Mihaela, 213
Borcea, Raluca, 311
Bordei, Despina, 245, 281
Bordeianu, Lăcrămioara, 246
Borza, Alexandru, 101, 135
Bossanyi, Zoltan, 285
Boşcaiu, N., 162
Boştină-Bratu, Simona, 264
Bota, Ciprian, 304
botanică, 92, 93, 95, 101, 103, 110, 122, 124, 141, 162, 242, 316
Botez, Elisabeta, 259
Botorog, Mariana, 250
Bour, Ariadna, 138
Branea, Stela, 172, 176
Bratu, Andreea, 238
Bratu, Doina, 253
Bratu, Ioan, 282
Brâncuş, Grigore, 177
Brânduş, A., 208
Brândză, Dimitrie, 112
Breabăn, Maria Luiza, 146
Bredeţean, Vlad, 265, 303, 325
bretonă, 334
Brezeanu, Petre, 322
Briota, Liviu Zsolt, 209, 224, 249
Bronckart, Jean-Paul, 210, 287, 299
Brumaru, Elena, 149
Buciuceanu, Boris, 143, 180
Buciumeanu, Mihaela, 245
Bucşă, Gheorghe, 249
Budai-Deleanu, Ion, 99
Budău, Pavel, 193
Budulan, Costea, 246
Buglea, Ruxandra, 227, 274
Bujeniţă, Mihai, 147
Bulancea, Mircea, 244, 245, 281
bulgară, 94, 99, 112, 114, 117, 118, 119, 124, 128, 129, 130, 131, 134, 135, 140, 145, 151, 152, 156, 160, 177, 255, 286, 292, 334
Burcea, Raluca Gabriela, 284
Burchiu, Natalia, 244, 320
Burlacu, Corneliu, 277
Burlacu, Gabriel, 292
Burlacu, Mona, 225
Burlacu, Vladimir, 143, 180
Burluc, Romulus, 245
Burnei, Alexandra, 163
bursier, 186, 187, 271
Busato, Luiz Renato, 163
Busuioc, Ileana, 225, 230
Butan, Mioara, 203
Butiurcă, Doina, 335, 336
Butnariu, Monica, 334
Butnaru, Gallia, 237
Butnaru, Romen, 246, 294, 295
Buzan, Cristian, 314, 323

Caftangioglu, Maria, 138
calitate, 219
calitatea energiei electrice, 283
Canarache, Andrei, 153
Cantemir, Vasile, 107
Cantuniari, Şt. N., 121
caraşovean (grai), 135

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Carata, Eugen, 277
cardiologie, 209
Carp, Gabriela, 232
Carriere, G., 128
cartografie, 151
castiliană, 306
catalană, 173, 334
Catarig, Andra, 260
Cavone, Giuseppe, 275
Cazacu, Mircea Dimitrie, 244, 320
Cazacu, P., 183
Călăraşu, Herta, 138
Călin, Diana, 227
Călugăriţă, Andreea, 225
Cărăuşu, Constantin, 193
Cărpuş, Eftalea, 246
Cătănoiu, Anamaria, 305
Câmpeanu, Roger, 163
Cârdei, Eugen, 241
Cârstea, Ileana, 181
Ceauşescu, N.N., 143
Ceban, Tamara, 284
Cehan, Anca, 312
Cehan, Nadina, 312
cehă, 96, 128, 129, 130, 131, 133, 134, 140, 145, 151, 152, 155, 160, 177, 255, 292, 334

Çelik, Eyüp, 328

Centea, Larisa, 142, 151
Cerchez, Mihai, 197
Cernat, Magda, 211, 262
Cernăuţeanu, Natalia, 210, 287, 298
Chatzi, Efstathia, 275
Cherata, Sanda, 225
Chevereşan, Constantin Traian, 297
Chilat, Angela, 245
chimie, 165, 167, 176, 181, 204
chimie ecologică, 331
Chiosea, Cristina, 177
Chira, Carmen, 187
Chira, Dănuţ, 260, 327
Chira, Marie-Jeanne, 209
Chira, Vasile, 209
Chiriac, Adrian, 165, 166
Chirică, Anca, 153
Chiriţă, M., 140
Chiriţă, V., 208
Chiriţă, Vasile, 232
Chirvai, Lili, 149
Chisacof, Lia, 177
Chiţu, Mihaela Greti, 311
Chivescu, Romeo, 155
Ciauşu, Ana Maria, 157
cinegetic, 124, 134, 266
Cioacă, Doina Elena, 162
Cioară, Ioan, 246
Ciobanu, Irina, 312
Ciobanu, Lucian, 217
Ciochină, Alexandru, 232
Ciocodeică, Mihail, 231
Cioran, Adriana Maria, 305
Cipariu, Timotei, 108, 110
Cirimbei, Romana, 232
citate şi locuţiuni străine, 118, 119, 120, 122, 144, 187
Ciugarin, Victor, 143, 180
Ciulache, Sterie, 250
Ciulic, Vasile, 272
Ciumac, L., 338
Ciuntu, Bogdan, 325
Ciurdin, Rodica, 281
climatologie, 250, 253
Coatu, Sorin, 283
Cobîleanschi, L., 183
Cochinescu, Gabriela, 177
colectivităţi locale, 228
Colli, Jean-Claude, 183
Coloşi, Vasile, 100, 104
Coman, Marinella, 238
Coman, Virgil Gh., 122
Comănescu, Gh., 320

Çömen, Önder, 328

comerţ, 179, 186, 332
comerţ exterior, 139, 167, 171, 251
comerţ internaţional, 175
componente şi dispozitive electronice, 243
Comşa, Olivia, 207
Comşia, A.M., 134
comunicare, 264
comunicare comunitară, 310
Conea, Ana, 153
Conecini, Ion, 313
Constantin, Ion, 322
Constantin, Nicolae, 198
Constantin, Spiridon, 197
Constantinescu, Ileana, 181, 184, 198, 201, 209, 226, 250, 273, 286, 314, 322, 323
Constantinescu, N.N., 198
Constantinescu, Ovidiu, 314
construcţii, 159, 160, 309, 312, 318
construcţii de maşini, 193, 277
construcţii verbale, 238
contabilitate, 193, 325
Contescu, Titus, 147
conversaţie, 94, 107, 125, 172, 291
Copreanu, Dina, 174
Corbeil, Jean-Claude, 306
Corneli, Ioan, 105
cornică, 334
Corniţă, Constantin, 297
Corniţă, Georgeta, 297
corsicană, 173
Cosăceanu, Anca, 230
Cosma, Mihai, 274
Cosma, Ruxandra, 274
Costache, Florentina, 230
Costăchescu, Adriana, 184, 229, 238
Coste, Ileana, 173, 174
Costea, Ion, 148
Costea, Letiţia, 254
Costea, Marian, 295, 320
Costinaş, Sorina, 283, 320
Cotta, Vasile, 134
Covaci, Vasile, 230
Cozari, Ana, 332
Cozari, Gheorghe, 332
Cozma, Sorin, 193
Cozmîncă, Irina, 277
Crane, Eva, 157
Crăciun, Octavian, 174
Crăiuţu, Aurelian, 183
criminalistică, 240
Cristea, E., 160

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Cristea, Eugen, 159
Cristea, Petre, 148
Cristea, Valentin, 280
Cristea, Vasilica Eugenia, 335
Cristescu, Matei, 167
Cristureanu, Alexandru, 159
Crişan (Körösi), Ştefan, 100
Crişan, Andreea-Cristina, 284
croată, 128, 255, 334
Croitoru, Cristian, 277
Cruceanu, Sergiu, 247
Csaba, László E., 195
Csata, Ambrus, 199, 202, 209, 238, 251
Csata, Margit, 199
Csáti, Ernő, 151
Cuciureanu, Nicolae Mihai, 323
Cucu, Mădălina, 225
Cuniţă, Alexandra, 230
Cuniţchi, Nadejda, 201
Cuza, Vlad, 185

Da Conceição Ramos, Maria, 322
Dalotă, Marius Dan, 322
Dan, Dorin, 246
Dan, Ovidiu, 210, 287, 298
Danciu, Alexandra, 159
daneză, 113, 128, 129, 131, 133, 177, 328, 334
Danilevici, Dumitru, 177
Dan-Spânoiu, Georgeta, 210, 287, 298
Darabă, Aura, 235
Dargelosse, I.R., 272
Dascăl, Reghina, 264
David, Daniel, 318
Dăescu, Vasilica, 292
Dănilă, Doina, 317
De Bessé, Bruno, 163
Deboveanu-Terpu, Elena, 155
decontarea tranzacţiilor, 182
Dediu, Ion I., 324
Demarcsek, Ramona, 297
Demetrescu, I.C., 132
demografie, 319
Deseatnicov/Deseatnicova, Olga, 259, 269
Destribats, J.M., 272
detectarea şi măsurarea radiaţiilor ionizante, 207
Diaconeasa, Sorin, 241, 301
Diaconu, Alexandru, 244, 320
Dicusar, Galina, 259
Dijmărescu, Eugen, 198
Dijmărescu, Gabriela, 184, 198
Dina, Cornel, 205
Dincă, Lucian, 260, 327
Dinu, Ion, 218, 268, 288
Dinu, Liana Maria, 213
Dobran, Maria-Mariana, 218, 227, 251, 274
Dodu, Anca, 246
Dodu, Aristide, 246, 294, 295
Dogariu, Dana, 281
Dogaru, Gheorghe, 310
Dogaru, Mihai, 244, 320
Dominte, Constantin, 286
Donisă, Ioan/I., 147, 202, 314
Donisă, Valentin, 202
Dorin, Sorin-Strătilă, 235, 245, 269
Doron, Roland, 210, 287, 298
Dragomirescu, Şerban, 147
Dragu, Vasile, 282
Drăgan, Gleb, 206, 207, 215, 216, 221, 222, 223, 233, 234, 235, 243, 244, 245, 246, 256, 257, 258, 259, 268, 269, 282, 283, 292, 293, 294, 295, 320, 321, 328, 330
Drăghicescu, Janeta, 238
Drăghici, Iulia, 323
Drăghici, Sabina, 251
Drăghiciu, Dorin, 260, 327
Drăgoi, Sabina, 210, 287, 298
Drăgulănescu, Nicolae, 191
Drâmbărean, Dorin, 281
dreptul familiei, 333
Drescan, Cristina, 307
Druţă, Inga, 335, 336
Duca, Gheorghe, 331
Duhăneanu, Constantin, 139, 153
Duma, Florin Sebastian, 314
Dumbravă, Gabriela, 330
Dumbravă, Virgil, 320
Dumbrăvescu, Daiana-Georgiana, 284, 311
Dumea, Ciprian, 225
Dumitraş, Cătălin, 277
Dumitraş, Raisa, 201
Dumitrescu, Dan, 270, 332
Dumitrescu, Dumitru, 158
Dumitrescu, Emil, 136
Dumitrescu, Ioan, 330
Dumitrescu, Monica, 177
Dumitrescu, Rodica, 177
Dumitriu, Mădălina Anca, 193
Dumitru, Larisa, 225
Dumitru, Ştefan, 324
Dumitru, Veronica, 177
Duncea, Ştefana, 228
Dupouy, Eleonora, 259, 269
Duţă, Gheorghe, 247
Dvoracek, Aura, 239

ebraică, 128, 131
echipamente energetice de înaltă tensiune, 222
echivalenţa diplomelor în învăţământul superior, 225
ecologia solului, 203
ecologie, 293, 324
ecologie aplicată, 236
economie, 137, 139, 167, 179, 183, 189, 194, 209, 210, 218, 227, 251, 260, 267, 278, 289, 290, 311, 319, 336

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

economie de piaţă, 189, 196
economie electroenergetică, 129
educaţie fizică, 143
educaţie şi învăţământ, 168
Efros, V., 208
electrobiologie şi echipament medical, 216
electroenergetică, 321
electroenergetică geografică, 313
electromagnetism, 283
electronică, 141, 188, 283
electrotehnică, 141, 207, 215, 216, 222, 233, 243, 257, 258, 268, 269, 280, 283, 293, 330
electrotermie industrială, 329
elină/greacă veche, 102
Eminovici, Angela, 292
Enache, Costin, 299
Enache, Enea, 272, 273
Enache, Ferenichi Hrisula, 299
Enache, Ştefănuţă, 299
Enătescu, Adrienne Maria, 219
Enătescu, Mihai Alexandru, 219
Ene, Cornelia, 252
energetică, 222, 233, 244, 258, 269, 283, 284, 295
energie, 190
energie electrică, 169
energie nucleară, 208
energie solară, 332
energii inepuizabile, 244
Enescu, Sanda, 197
engleză, 107, 113, 117, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 293, 294, 295, 296, 297, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 334, 336, 337, 338
engleză americană, 141, 202, 210, 248, 249, 253, 274, 287, 308
engleză britanică, 202, 248, 249, 253, 274, 287, 308
Enisei, Alina, 245
Epuran, Mihai, 143
Eremia, Mircea, 283, 320
Erinç, Neslihan, 328
esperanto, 161, 177
estoniană, 334
Eştürk, Emine, 296
etologie, 267
explorare seismică, 205
expresii şi verbe cu structură complexă, 297

Farca, Eugenia, 138, 167
Farcaş, Anca, 292
Farkaş, Maria, 176, 181
Favreau, N., 235
Fărcaş, Claudiu, 297
Fântânaru, Teodora, 305
Fârnoagă, Luminiţa, 246
Feier, Nicoleta, 297
Fenyves, Z., 132
feroeză, 334
Ferraz, Isabel, 296
Feurdean, Dana, 290, 319
filosofia lui D.D. Roşca, 304
filosofie, 305
Filotti, Dimitrie, 151
financiar, 179, 182, 183, 186, 187, 196, 315, 325
finlandeză, 128, 131, 133, 276, 301, 334
Fiore, Gian Luca, 276, 288
Firea, Elena, 143
Firoiu, Daniela, 322
Firuţă, Corina, 177
Fischer, Jürgen, 210
fitopatologie, 200, 278, 317
fizica atmosferei, 253
fizică, 153, 165, 166, 167, 168, 189
fiziologie animală, 267
fiziopatologie, 183
Fleurbaey, G., 272, 273
Floarea, Gabriela, 296
Floarea, Liana, 313
Flonta, Teodor, 178, 181
Florea, George A., 295, 320
Florea, Niculae, 203
Florean, Dana, 210, 287, 298
Florescu Gligore, Ana-Maria, 242
Florescu, Taisa, 143
Fodor, Annabella, 219
Fodor, Dumitru, 330
Fodor, László, 219
Fofiu, Rodica, 281
Földvàry, Kinga, 227
forestier, 132, 191, 192, 261, 327
Fotea, Mircea, 261
fotogrammetrie, 151

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

franceză, 96, 98, 107, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 288, 290, 292, 293, 294, 295, 297, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 336, 337, 338
francoprovensală, 334
Fransua, Alexandru, 280
frazeologie, 261
Frăteanu, Radu, 160
Frăteanu, Vasile, 159
Frăţilă, Gheorghe, 282
Frâncu/Frîncu Nicolae/Nicolaie, 139, 167, 251
Frâncu/Frîncu Victoria, 177, 240
friulană, 334
Frone, Florin D., 211
Frumuşelu, Doina, 313
furaje, 334
Furtunescu, Horia, 190
Fuss, Michael, 109, 123

Gafar, Seifudain, 177
Gál, Ágnes, 303
Gal, Ana Maria, 199, 203, 252, 299
Galan, Justina, 175
galeză, 334
galiciană, 334
Galoş, Liviu, 308
Gancz, Andrei, 188
Gancz, Margareta, 188
Ganea, Ioan, 281
Garcia Gimeno, Àlvar, 305
Gardères, R., 272
gastronomie, 199, 203, 252, 299, 317
Gata, Anca, 244
Gârleanu, A., 169
genetică, 151, 237
Gentile, Benedetta, 163
geodezie, 151
geografie, 202, 314
geografie fizică, 208
geologie, 139, 148, 303, 314
geomorfologie, 147, 314
Georgescu, Carmen-Sanda, 321
Georgescu, Iulia, 153
Georgescu, Lucian, 275
Georgescu, Luminiţa, 234
Georgescu, Mitică, 266
Georgescu, Radu, 138
georgiană, 334
geoştiinţe, 206
Gerli, Maddalena, 296
germană, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 167, 169, 170, 172, 175, 176, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 189, 190, 191, 192, 196, 197, 198, 199, 200, 202, 203, 204, 205, 206, 208, 210, 212, 214, 217, 218, 221, 223, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 235, 237, 238, 240, 242, 243, 244, 246, 248, 251, 252, 253, 254, 255, 260, 261, 262, 265, 266, 267, 270, 271, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 288, 290, 292, 293, 294, 295, 297, 299, 300, 303, 304, 306, 307, 308, 309, 314, 315, 317, 319, 325, 326, 327, 328, 330, 331, 334, 335, 336, 337, 338
Gheorghe, Gabriel, 173
Gheorghe, Octavian, 320
Gheorghiţă, Ştefan, 156
Gherega, Eugenia, 157
Ghinculov, Silvia, 227
Ghionea, Florian, 282
Ghironte, Daniel, 226, 273
Ghişa, E., 162
Ghişoiu, Medy, 194
Ghiţescu, Georgiana, 324
Ghiţescu, Micaela, 161
Giurgiu, Aurel Ioan, 314
Godeanu, Gheorghe, 250
Goga, Mircea, 159
Gogoaşe, Daniela Elena, 321
Goian, I., 188
Goicu, Vasile, 173, 174
Goldenberg, Yves, 153
Golovanov, Nicolae, 280, 283, 292, 320

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Gorodea, Grigore, 149
gospodărirea apelor, 196
Goursau, Henri, 300
Goursau, Monique, 300
Grădinaru, A., 188
Grădinaru, O., 188
greacă/greacă modernă/neogreacă, 91, 94, 97, 98, 99, 102, 107, 108, 110, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 128, 129, 130, 131, 144, 165, 170, 173, 174, 176, 177, 181, 214, 261, 276, 286, 292, 302, 324, 334, 337
Greavu, Victor, 246
Grecu, Doina, 165, 166
Grecu, Voicu, 207
Gribincea, Valeria, 246
Grieco, Valeria, 288
Grigorescu, Ivona, 328
Grigoriu, Aurelia, 211, 246, 262
Grigoriu, Dragoş, 232
Grigorovitza, Emanoil, 114, 116
Grincu, Grigore, 201
Grindoc, Laurian, 232
Grosseck, Maria-Dana, 254
Grozavu, Adrian/A., 208, 275
Grugan, J.J., 275
Gudima, Angela, 235, 259, 269
Guillen, Philippe, 250
Guştere, Lavinia, 210
Guyomard, Chantal, 317
Guzun, Basarab D., 321

Hadnagy, Eva-Maria, 297
Haiduc, Ionel, 292
Hainalka, Joia, 296
Haindrich, Henrietta Maria, 285
Hamburg, Andrea, 260, 338
Hanga, Vladimir, 308, 315
Hanga, Wylly, 328
Hanga-Calciu, Rodica, 308
Harnaj, Viaceslav, 157
Hay, Lieselotte, 142, 151
Hayel Hani, Riad, 166
Hâncu, Simion, 292
Hârjoabă, I., 147
Hârlăoanu/Hîrlăoanu, Alfred, 139, 251
Heine, R., 235
Henter, Nóra M., 199
Herrera Leon, Rafael, 170
Herzka, Alfred, 131
Hetzer, Armin, 91
hidroenergetică, 321
hidrologie, 196
hidrotehnică, 159
hindi, 128
Hîncu, G., 188
Hlibowicki, Iohann, 113, 123
Hofmann, Cristina, 271
Hopârtean, Ionel, 176, 181
horticultură, 142
Hoţopeleanu, Ştefan, 320
Hrin, Mircea, 212
Hrin, Rodica, 212
Hristia, Andrei, 328
Hrişcă, Aristeia, 143
Hurdubeţiu, Sorin, 320
Hurezanu, Gerlinde, 197

Iacob, Manuela, 328
Ianovici, Nicolae, 102
Ichim, Dan, 236
identitate omonimă, 200, 230
idiş, 255, 334
Ifrim, Alfons, 280
Ignat, Bogdan, 232
Ilie, Alexandru, 226, 273
Ilie, Anamaria, 282
Iliescu, Andrei, 143
Iliescu, Bogdan, 232
Iliescu, Dan, 142, 151
Iliescu, Eugenia, 157
Iliescu, Maria, 159, 165, 173, 184, 194, 229
Iliescu, Mihai, 187
Ilieş, Georgeta-Beatrice, 297
Ilin, Dana Ligia, 230
imagini, 270
Imola, Kirizsán, 309
Imre, Attila, 335, 336
industria chimică, 130, 137
industria constructoare de maşini, 182
industria detergenţilor, 128
industria gazelor, 130
industria mobilei, 150
industria petrolului, 130, 148
industria produselor agricole, 319
industria sticlei, 197
industrie alimentară, 154, 234, 235, 244, 245, 259, 270, 281
industrii alimentare, 142
industrii extractive, 245
industrii fermentative, 244
informare ştiinţifică, 134
informatică, 180, 186, 190, 201, 202, 212, 226, 274, 328
informatizare în cartografie, 151
inginerie electrică, 217
inginerie mecanică, 291
instalaţii, 247
integrare europeană, 239, 275, 312
internet, 220, 274
intervenţii la structuri portante istorice, 309
Ion, Cori Simona, 177
Ionac, Nicoleta, 250
Ionescu, Anca Irina, 155
Ionescu, Aurelia, 235, 281
Ionescu, Aurelian, 124
Ionescu, Cezar/Dumitru Cezar, 222, 233, 244, 258
Ionescu, Constantin, 137
Ionescu, Florin, 142
Ionescu, I.D., 119
Ionescu, Klára, 285
Ionescu, Paul, 143, 180
Ionescu, Theodor Gh., 223
Ionilă, Florin-Lazăr, 194
Ioniţă, Ion, 314

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ioniță, Tudor, 240
Iordache, Antoaneta, 210, 287, 299
Iorga, Nicolae, 98, 120
Iorga-Siman, Georgeta, 166, 167
Iorga-Siman, Ion, 166, 167
Iorgovici, Paul, 98
Ioriatti, Bianca, 266
Iovănescu, Monica, 238
Irimiaș, Alexandru, 149
Irinevici, Pavel, 148
Irinievici, Paul, 130, 148
irlandeză, 334
Isac, M., 338
Isbășoiu, Eugen-Constantin, 321
islandeză, 334
Ispas, Bujorel, 173, 174
Ispas, Luiza, 246
Israel, Margit, 199
Istrate, Adrian, 297
Istrate, Gabriel, 152
Istrate, Mariana, 332
istro-română, 173
italiană, 107, 110, 113, 117, 119, 120, 121, 122, 124, 125, 128, 129, 130, 131, 133, 144, 146, 148, 149, 158, 161, 164, 172, 173, 177, 181, 182, 184, 185, 186, 187, 192, 198, 206, 210, 212, 221, 229, 238, 239, 240, 246, 251, 252, 260, 262, 266, 276, 286, 288, 290, 292, 294, 295, 296, 299, 300, 306, 308, 315, 316, 319, 324, 328, 332, 333, 334
Ivanciu, Nina, 315
Ivopol, Andrei, 177

încercări generale și fiabilitate, 207

japoneză, 128, 131
Jelev, Ioan, 292
Jidovu, Luciana, 324
Jiga, Gabriel, 331
Jipescu, Angela, 272, 273
Joly, Michel, 231
Jubran, Adnan, 166
Juhász, Iosif, 253, 287
Jula, Florica, 141
Jungel, Klára, 199
Jurconi, Ion, 153
Jurconi, Ion I., 240
juridic, 240, 267, 278, 289, 290, 308, 314, 319, 323

Kabán, Annamária, 262
Kadar, S., 132
Kalabaliki, Georgia, 170
Kassian, Vasile, 149
Kassimatis, Marios, 275
Kastanas, Christos, 176, 181
Kathrein, Iosif, 154
Kavalliotis, Theodoros Anastasios, 91
Kerim, Altay, 195
Kerim, Leyla, 195
Killmann, Victor, 144
Klimaschovsky, E., 145
Kocsis, Ludovic Ștefan, 275
Kolesnikova, Nadejda, 167
Korka, Mihai, 315
Kovács-Kuruc, J. Szabolcs, 248
Kräutner, Samuel, 109
Kreiml, Thomas, 275
Kunsel-Özel, Izet Ünsalan, 311
Kupás, P., 162

ladină, 334
Lateș, Ernest Mircea, 158
latină, 91, 94, 97, 98, 99, 100, 101, 104, 105, 107, 108, 111, 113, 115, 117, 119, 120, 122, 123, 141, 144, 162, 172, 173, 200, 201, 204, 242, 286, 315, 317, 328, 332, 335, 337
latină (denumiri științifice), 92, 93, 95, 96, 103, 108, 109, 110, 112, 113, 116, 122, 135, 170, 179, 214, 221, 229, 237, 278, 316
Lavrov, George, 320
Lazăr, Avram, 262
Lazăr, Catrinela Andreea, 325
Lazăr, Maria, 330
Lazea, Ramona, 238
Lazu, Elena, 175
Lăpădatu, Liana, 304
Lăscuș, Voicu, 228
Lăzărescu, Georgeta, 168
Lăzărescu, Ioan, 230
Lăzărescu, Mariana, 230
Lăzărescu, Ruxanda, 222
Lăzărescu, Vasile, 139
Lăzăroiu, Ligia, 246
Le Bissonnais, Jean, 231
Le Moal, Michel, 210, 287, 299
Leahu, Iustina, 275
Leahu, Lidia, 172
legislația mediului, 226
Lehtola, Rainer, 275
Leist, Ludovic, 114, 115
Leonhard, Daniel Joseph, 103
letonă, 334
Leu, Catinca, 200, 230
Leu, Corneliu, 200, 230
Leu, Ioana, 230
Leucuța, Daniel-Corneliu, 335
Leventer, Alexandru, 145
Leviţchi, A., 132
Levy, Robert, 163
Lévy-Leboyer, Claude, 210, 287, 299
Liciu, Nicolae, 190
limbaje de indexare, 240
lingvistică, 156
linii electrice aeriene, 295
Lipan, Adrian-Mihail, 295
Lipan, Laurențiu-Constantin, 295
lituaniană, 334
Liușnea, Octavian, 282
Liuțe, Călin, 232, 265, 303, 325
Livescu, Michaela, 238
Lizac, Cristina, 292
localități din Transilvania, 179, 255
logistică militară, 263
Loizides, Michalis, 275
Loizidou, Xenia, 275

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

lombardă, 173
Lombardi, Guglielma, 316
Lorentz, Maria-Antoaneta, 315
Louveaux, Jean, 157
Luca, Liviu, 193
Lucaci, Gheorghe, 241
Luchian, Liliana-Carmen, 210, 287, 298
luminotehnică, 223
Lungu, Anca, 276, 288
Lungu, Cornelia, 234
Lupaşcu, Gheorghe, 203, 275
Lupchian, Gabriela, 325
Lupescu, Octavian, 193
Lupu, Nicolae, 206, 242
Luscov, Ştefan Ioachim, 117, 118, 119, 124
Lutan, V., 183

Macari, Artur, 259
Macari, Vasile, 332
Macavei, Ioana, 153
Macovei, Corina, 316, 317
Macovei, Viorica, 244
Magherusan, Vanesa, 323
maghiară, 91, 92, 93, 95, 96, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 117, 118, 119, 123, 124, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 140, 141, 144, 145, 151, 160, 162, 177, 179, 180, 182, 196, 199, 202, 204, 209, 210, 217, 219, 221, 224, 229, 238, 242,248, 249, 253, 255, 260, 262, 271, 276, 279, 285, 287, 289, 292, 297, 300, 303, 309, 317, 318, 334, 335, 336, 337, 338
Magniţki, Alexandru V., 140
Maier, Viorel, 311
Maior, Petru, 105
Majdik, Kornélia, 203
Makkai, Grigore, 336
malayalam, 128
Maliţa, Tatiana, 142, 151, 218, 268
malteză, 334
management, 227
management de proiect, 231
management financiar, 323
managementul calităţii, 191, 281
managementul învăţământului superior din România, 230
Manolache, Constantin, 331
Manolakaki, Elena, 275
Manoliu, Alexandru, 200, 204, 241, 301, 317
Manta, Dănuţ, 254
Mantea, Ştefan, 146
Marcoci, Sanda, 284
Marcovici, Avram, 156
Marcu, Roxana, 226
Marfievici, Silviu, 143, 180
Marian, Barbu, 117, 119, 120, 122, 144, 187
Marian, Eugen, 144, 187
Marian, Ion, 272, 273
Marian, Paul B., 144, 187
Marié, Gérard, 163
Marin, Anca, 177
Marin, Constantin, 134, 139, 212
Marin, Robert, 240, 308
marină, 125, 128, 140
Marinescu, Adriana, 186
Marinescu, Viorel, 212
marketing, 211, 264, 285
Marsigli, Luigi Ferdinando, 91
Marton, Gherasim, 151
Masichevici, Virginia, 278
maşini şi instalaţii pentru agricultură şi industrie alimentară, 217
maşini şi organe de maşini, 138
maşini termice, 150
Mateescu, Dan, 230
Mateescu, Marinela, 253
Matei, Alexandru, 300
Matei, Dan, 186
Matekovits, György, 248
matematică, 155, 156, 157, 189
materiale de construcţii, 159
materiale electrotehnice, 222
Mawr, Emma B., 113, 328
Mazilu, Dan Horia, 155
Mănăilă, Doina, 189
Mărginean, Gh., 218
Mărgineanu, Anca, 232
măsurări în electricitate, 243
măsurători terestre, 151
Meale, Agostino, 275
mecanică, 124, 156, 223, 326, 327
medicină, 169, 205, 232, 250, 265, 303, 325
medicină legală, 240
medicină veterinară, 332
mediu, 213
Mehran, Eshtehardi, 176, 181
metalurgie, 130, 146, 193
meteorologie, 133, 196, 250, 253, 337
metoda ambalării sub presiune (de tip aerosol), 131
Meyer, Gustav, 91
Mezei, József, 289
Miclea, Rodica, 281
micologie, 204
microbiologie, 234
Micu-Klein, Samuil, 100, 104
Mihail, Otilia, 292
Mihailide, Mircea, 277
Mihalciuc, Maria, 189, 195, 209
Mihăescu, Constantin, 158
Mihăescu, Manuela, 228
Mihăilă, Ieronim, 156
Mihăileanu, Călin, 190
Mihăilescu, Liana Tatiana, 230
Mihăiţă, Mihai, 282
Mihul, Dana, 312

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

milaneză, 173
Milescu Spătarul, Nicolae, 97, 337
militar, 112, 114, 116, 117, 124, 143, 180, 263, 264, 272, 301, 309, 318, 324
Militaru, Paul, 169, 295
mimică, 297
Mincu, Mioara, 204, 253
mine, 148, 330
mineralogie, 101, 103, 121
Mingiuc, Constantin, 207
Mira, Niculae, 223
mirandeză, 334
Miroiu, Mihai, 179, 194
Miron, Dumitru, 322
Mironescu, Elena, 253
Mitropolitul Pelagoniei, Nectarie, 99
Mocanu, Bixi-Pompiliu, 263
Mocanu, Cristina, 285
Mocanu, M., 338
Moga, Ioan, 159
Moise, Patricia, 266
Moisei, Daniel, 314, 323
Moisuc, Alexandru, 265
Moldovan, Cristina, 296
Moldovan, Petru, 322
Moldovean, Cornelia, 225
Moldoveanu, Sara, 284
Molea, Amelia, 263, 309
Molea, Octavian, 151
Molnar-Halitzki, I., 100
Moloman, Bogdan Dumitru, 333
mongolă, 152, 160
Monjo, Armand, 163
Morariu, Letiția, 204
Moraru, Augustin, 280
Moraru, Maria Gabriela, 263, 309
Moscopoleanul, Daniil, 94, 99
Moșuț, Călin, 226
Moțatu, Adriana, 314, 323
Mucichescu, Călin, 258, 320, 321
Muñoz, Angel G., 218
Munteanu, Adina, 209
Munteanu, Dan, 163, 179, 213, 221, 229
Munteanu, M., 142
Munteanu, Mihaela, 297
Murat, Jeana, 218
Mureșan, Laura, 189, 195
Mureșan, Mircea, 272
Murgociu, Costică, 320
Muscă, Lelia, 234
Mustață, Georgian-Tiberiu, 232
Musteață, Grigore, 244
Mușat, Elena, 232
muzică, 274

Nagâț, Gheorghe, 193
Nagy, Iosif I., 176
Nagy, Jozsef, 322
Nagy, Kálmán Tibor, 285
Naiman, Aurora, 177
Nani, Sergiu, 143, 180
Nastratin, Nicolae, 159
NATO, 254, 263, 264, 276, 301, 309
Naum, Grațian, 232
Naum, Grigore, 143, 180
Nawrotzky-Török, Edmond, 267, 278, 290, 319
Năftănăilă, Ion, 220, 231
Năftănăilă, Ionel, 220
Neacșu, George, 210, 287, 298
Neaga, Irina, 193
Neagu, Valeria, 165, 229
Nedelcov, Constantin, 146
Nedelcu, Carmen, 165, 229, 238
Negru, Valentina, 331
Negruș, Mariana, 181
Negruzzi, Cost., 110
Negucioiu, Aurel, 314
Neguț, Silviu, 161
Nenițescu, C.D., 136
Nestor, Mircea, 197
Netea, Gheorghe Alexandru, 318
Neustädter, Mih., 95
Nichitici, Alexandru, 97, 337
Nicoară, Ariadna, 241
Nicoară, Bogdan, 320
Nicolau, Anca, 234
Nicolau, Edmond, 141
Nicolescu, Adrian, 230
Nicolescu, Carmen, 165, 166, 173, 174
Nicu, Alexe, 143
Niculescu, Andrei, 311
Niculescu, Șerban-Christian, 171
Niculescu, Viorica, 166, 172, 176
Niculescu, Virgiliu, 172
Niculescu, Voichița, 225
Nimigean, Gina, 302
Nistreanu, Valeriu, 321
Niță, Anca, 296
Niță, Dorin, 241
Nițu, Amalia, 324
Nor, Radu, 133
norvegiană, 128, 129, 131, 133, 334
Novac, Ioana Maria, 306
Nyárády, A., 141

Obrejanu, Grigore, 132, 154
occitană, 334
Odiațiu, Sanda, 213
olandeză, 113, 128, 129, 131, 133, 161, 177, 328
Olaru, Anca Alice, 320
Olaru, Ștefan, 264, 318
Olos, Ana, 297
Oltean, Gelu, 308
Olteanu, Luiza-Maria, 276, 301
Onica, Paraschiva, 222, 233, 258, 269, 280, 283, 329, 330
operații unitare (alimentare), 259
Oprea, Florea, 322
Oprea, Isabela, 267
Oprea, Niculae, 321
Oprea, Sanda, 322
Oprea, Ștefan, 158
Oprean, Constantin, 281
Oprean, Georgel, 318
Oprescu, Sanda, 142, 151
Oprică, Lăcrămioara, 241, 301
Oprișor, Ion, 264, 277
Oprițoiu, Ecaterina, 290

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Orban, Tudorel, 205
ordine publică, 240, 308
organizarea muncii, 145
orientare şcolară şi profesională, 235
Orlandea, Lucia, 159
Osman, Sabina, 138

Palincaş, Rodica, 157
Palotas, Janos, 275
Panait, Adrian, 207
Panaitescu, Aureliu/Aurel, 206, 207, 215, 216, 221, 233, 243, 257, 258, 268, 269, 280, 282, 293, 328, 329, 330
Panaitescu, Ştefania, 260
Pancu, Mihaela, 234
Pandelea, M., 142
Panica, Aura, 282
Panţu, Zacharia C., 116, 122, 124
Panţuru, Dumitru, 245
Papadopol, Gr., 108
Pappas, Gyorgyos, 214
Papp-Zakor, Melinda, 180
Paraschiv, Gabriela, 193
Paraschiva, Mircea-Valentin, 207
Pardo Selfa, Anna, 305
Parichi, Mihai, 203
Parodi, Margherita, 288
Parot, Françoise, 210, 287, 299
Pascal, Jacqueline, 163
Pashal, Ianache, 109
Paşca, Rodica, 151
Paşcovschi, Sergiu, 134
Paunchici, Iasmina, 264
Pavel, Anca-Andreea, 264
Pavel, Eugeniu, 190
Pădurean, Alina, 297
Păltineanu, Viorel, 161
Părăluţă, Constantin, 167
Păsăraru, Elena, 167
păsări din România, 179, 213, 221, 229
Păun, Costică, 253
Păunescu, Cornel, 205
Păunescu, Mircea/Doru Mircea, 258, 321
Pânzaru, Ioan, 230
Pârlog, Radu Cristian, 223
pedagogie, 219
pedagogie socială, 228
Pelaez, Fernando Gomez, 163
Pereira, Ângela, 296
Perrin-Cocon, W., 272
persană, 176, 181
personalităţi feminine, 253
Pescaru, Victor Ion, 336
Petre, Ana, 170
Petre, Ileana, 238
Petrescu, Monica, 204, 253
Petreuş, Narcisa, 228
Petrişor, Alexandru-Ionuţ, 221
petrol, 262
Philippide, A., 115
Piirainen, Elisabeth, 333, 339
Pintilie, Ecaterina, 246
Pinto, Teresa, 275
Pisone, Domitian [Jeromonachulu], 110
Pistol, Silvia Rucsandra, 284
Pîrvu, Gogu, 148
Pîrvu, Sevastinca, 305
Pîtea, Florin, 300
Plahteanu, Boris, 277
plante, 92, 93, 95, 96, 108, 109, 110, 112, 113, 116, 122, 135, 237
plante medicinale, 170, 214
Pleşu, Gheorghe, 277
Podani, Mircea, 253
Podaru, Adrian Aurel, 335
Podaru, Ioana, 246
politică, 267, 272, 278, 290, 319
politică externă, 276
polonă/poloneză, 124, 128, 129, 130, 133, 134, 135, 140, 145, 151, 155, 160, 161, 177, 292, 334
poluare, 296
poluarea solului, 275
Pop, Beniamin, 297
Pop, Carmen, 176
Pop, Liliana, 225
Pop, Mirabela, 260
Pop, Ştefan, 308
Popa, Adrian, 177
Popa, Aron, 148
Popa, Bazil, 149
Popa, Bogdan, 321
Popa, C., 189
Popa, Cornel, 154
Popa, D., 189
Popa, Diana, 308
Popa, Mihaela, 173
Popa, Radu, 321
Popa, Rodica, 197
Popa-Sotir, Mihai, 154
Popescu, Anca, 233, 320
Popescu, Constantin, 207
Popescu, Coralia, 182, 185
Popescu, Eugen, 264
Popescu, Gabriela, 292
Popescu, Geta, 300
Popescu, Gheorghe, 182, 185
Popescu, I.M., 189
Popescu, Lucia, 139, 167
Popescu, Teodora, 290, 319
Popescu, Tiberiu, 249
Popescu, Vasile, 213
Popescu, Violeta, 311
Popescu-Furnea, Teodora, 267, 278
Popescu-Negreanu, Mariana, 197
Popescu-Sireteanu, Ion, 302
Popovici, Carmen, 292
portugheză, 113, 128, 129, 130, 158, 161, 164, 173, 178, 210, 276, 286, 292, 296, 323, 328, 334
Postigo, Miguel Angel, 275
Postolache, Petru, 320
Praedetis, Aurelius Antoninus, 94
Precup, Anca-Nicoleta, 273
Preda, Constantin, 246
Preda, Eleonora, 174

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Preda, Mariana, 323
Preg, Annamari, 285
presă audiovizuală, 164
presă scrisă, 164, 277
Prioteasa, Paula, 171
Proca, Maria Adriana, 278
produse de origine animală şi vegetală, 235
proprietate intelectuală, 249
Protase, Ariana, 174
protecţia mediului, 196
protecţia plantelor, 129
provensală, 334
proverbe, 113, 115, 161, 173, 178, 181, 328
psihologie, 210, 219, 286, 287, 298
Pume, Nikolai, 140, 204
Purcăreanu, G.N., 132
Purcelean, St., 132
Purica, Ionuţ, 190
Pusztai, Ibolyai, 174

Radu, Ancuţa, 174
Radu, Maria, 156
Radu, Rodica, 204
Radu, Viorica, 191
Raicu, Şerban, 282
Ramos, Natália, 286
Raouf Anjak, Abdul, 166
Rapeanu, Gabriela, 244
Ratiu, Liliana, 153
Raţă, Georgeta, 254, 264, 265, 334
Răcilă, Răzvan, 265, 303, 325
Rădulescu, Adina, 284
Rădulescu, Anda, 238
Rădulescu, Angelica, 172, 176
Rădulescu, G.M.T., 171
Rădulescu, Gh., 218
Rădulescu, Gheorghe, 142, 151
Răduleţ, Remus, 126, 254
Răduţ, Cornel, 143
Răileanu, Irena/Irina, 232, 265, 303, 325
Răileanu, Valeriu, 150
Răpan, Daniela, 312
Răpan, Florian, 254
Răşenescu, Ion, 154, 235
Râpeanu, S.N., 207
reactoare nucleare, 215
resurse umane, 323
retoromană, 173, 334
Revai, Elisabeta, 172, 176
Rey, Alain, 163
rezistenţa materialelor, 331
Richelle, Marc, 210, 287, 299
Rigal, D., 272
Ritt, Adriana, 254, 264
Rius Sans, Marta, 296
Rodriguez, T., 235
Rogai, Eliferie, 156
Rogobete, Dorina, 222, 280
Rohony, Vilmos, 144
Roman, Alexandru, 167
Romanescu, Iulian, 277
Romanescu, Paula, 253
Romocea, Camelia, 227
Ronai, Alexandru, 175
Rosetti, Simona, 291
Rosetti-Bălănescu, C., 134
Roşculeş, Gabriela, 296
Rotaru, Salomeea, 177
Rozsa, Sándor, 242
Rubţov, Silvia, 234, 244, 245, 269
Rucăreanu, Costin, 256
Ruggiero, Francesco, 275
Rujan, Ştefania, 277
Runcanu, Toma, 336
Rus, Călin, 318
rusă, 98, 107, 109, 112, 114, 116, 117, 118, 119, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 145, 146, 147, 148, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 159, 160, 162, 165, 167, 169, 170, 172, 177, 180, 183, 189, 190, 192, 193, 196, 199, 200, 201, 202, 204, 210, 214, 217, 223, 227, 234, 235, 240, 241, 243, 244, 245, 246, 251, 259, 270, 276, 277, 281, 283, 286, 291, 293, 294, 295, 301, 314, 317, 324, 331, 332, 334, 336, 337, 338
Ruscă, Florin Valentin, 282
Rusu, Bogdan, 193
Rusu, Gheorghe, 196
Rusu, Tania Elena, 232
Rusu, Valeriu, 169, 232, 265, 303, 325
ruteană, 113, 255
rutier, 187, 241

Safta, Carmen Anca, 321
Sala Dalmases, Magda, 296
Sallo, Ervin, 174
Salomon, Jean-Noél, 275
Samfira, Ionel, 265, 334
Samson, Nicolae, 172
Sanda, George, 153
Sandu, Adrian, 247
Sandu, Luana, 247
Sandulescu, C. George, 113, 328
sanscrită, 173
sardă, 173, 316, 334
Savin, Constantin, 196
Savu, Costică, 241
saxonă, 103
Săndulescu, Alexandru, 138
Săraru, Georgeta, 292
săsesc (dialect), 92, 109, 179, 255
Săucan, Doina-Ştefania, 210, 287, 298
Săulescu, N., 134
sârbă, 107, 117, 118, 119, 124, 135, 177, 255, 334
sârbo-croată, 129, 131, 133, 155, 160
Sârbu, Richard, 173, 174
Scalistira, Gheorghe Apostol, 107
Scărlătescu, Doru, 152
Schengen, 325
schi, 247
Schina, Mihail, 99
Schveiger, Paul, 156
scoţiană, 334
Scrieciu, Liviu, 263

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Scurtu, Gabriela, 165, 229, 238
Scurtu, Gh., 140
Seche, Luiza, 163
Seche, Mircea, 163
Secrieru, I., 188
securitatea alimentelor, 225
Segal, Brad, 142, 234
Segal, Rodica, 234, 281
Seghedin, Nicolae, 277
Seinti, Irini, 275
Semenova, Galina, 172
Sendra Perez, Gisela, 305
Sfetcu, G., 142
Shvarts, V., 291
siciliană, 173
siderurgie, 130
Sidoroff, Manuela Elisabeta, 301
Sidoroff, Matti Olavi, 301
Sigerus, Petrus, 92, 101, 109
siguranţă publică, 308
Silion, Felicia-Raluca, 265, 278
silvicultură, 124
Silye, Lóránd, 303
Sim, Monica, 260
Sima, Delia Ioana, 333
Sima, Valeria, 145
Simescu, Adrian, 160
Simion, Eugen, 208, 246, 256
Simionescu, Ionuţ, 270
Simionese, Vasile, 155, 174
Siniaghin, Iraklii I., 140
sisteme de protecţie şi automatizări, 258
sisteme electromagnetice, 284
Sîrbu, Leonida, 153
slavonă, 97, 337
Slătineanu, Laurenţiu, 193
slovacă, 133, 134, 145, 151, 155, 255, 276, 334
slovenă, 129, 131, 133, 334
Sluşanski, B., 132, 154
Snagovanu, Josaphat, 111
Sofron, Cristina, 292
Somboti, Andreea, 271
Sonea, Ciprian, 304
Sopa, Sorin, 182
Souca, Nicolae, 296
Sousa, Fátima, 296
spaniolă, 113, 128, 131, 133, 135, 139, 140, 143, 144, 146, 148, 151, 153, 158, 160, 161, 164, 165, 167, 170, 173, 177, 178, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 190, 192, 194, 196, 198, 206, 210, 217, 218, 221, 229, 231, 235, 239, 240, 242, 243, 251, 270, 276, 284, 286, 288, 292, 296, 297, 300, 302, 306, 308, 311, 319, 324, 328, 333, 334, 337
Spânu, Cristian, 193
sport, 143, 146, 164, 248, 285
Sprangate, Ştefan, 124
Stambuleanu, Adrian, 138
Stamminger, Anne-Laure, 198
Stan, Minodora, 142, 151
Stan, Sorin V., 189, 195
Stana, Bogdan, 265
Stana, Daniela, 242
Stana, Doina, 242
Stanciu, Laurenţiu, 304
Stanciu, Mihai, 143, 180
Stanciu, Monica Diana, 323
Stanciu, Natalia, 245
Stanciu, Nataşa, 234
State, George, 304
statistică, 137, 189
Stănciulescu, Gabriela, 189, 195, 206, 242
Stănescu, Rodica, 275
Stănilă, Elena Crina, 305
Stein, Alfred, 258
Sterpu, Iolanda, 302
Stinghe, V.N., 132, 151
Stoian, Ovidiu, 191
Stoianov, Claudia, 207
Stoianovici, Voislava, 155
Stoicescu, Antoaneta, 244
Stoicescu, Laura, 186
Stoicovici, Olga, 155
Stoiculescu, Mira, 150
stomatologie, 248
Stratan, Alexandru, 201
Stratan, Ion, 283
Stratan, Nicolae, 201
Stroescu, Adina, 143
Stroescu, Dan, 254
Strungaru, Rodica, 280
Sturza, Maria, 139
Sturza, Rodica, 259, 269
sudare, 133
sudare (electrică prin rezistenţă), 129
suedeză, 128, 129, 131, 133, 161, 334
Suillen, Phillipe, 198
Suiogan, Delia, 297
supraconductibilitate, 330
Surdu Soreanu, Raul Victor, 318
Surdu, Afrodita Amira, 318
Surgu, Ion, 272
Svoronos, Ileana, 266
swahili, 153
Sylla, Abdoulaye, 170
Szabados, Carol, 147, 148
Szabó, Alexandru, 130, 150, 151, 238
Szabó, Attila M., 179, 255
Szabó, Bálint, 309
Szabó, Erzsébet M., 179, 255
Szakács, Alexandru, 303
Székely, Melinda, 248
Szekely, Sara, 149
Szucs, Judit Peter, 275

Şalariu, Ioan, 151
Şchiopu, Dorel, 308
Şega, Florica, 292
Şelaru, Neculai, 266
Şerb, Adrian, 193
Şerban, Violeta, 235
Şeulean, Alma, 159
Şincai, Gh., 101
Şonea, Alexandra, 218
Şoptereanu, Liliana, 139, 251
Ştefan, Rodica, 284
Ştefanovici, Vera, 172
Ştefănescu, Ariadna, 186

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ştefănescu, Cipriana, 232
Ştefănescu-Drăgăneşti, Virgil, 153
ştiinţa mediului, 293
ştiinţa solului, 132, 153, 203
ştiinţa şi ingineria materialelor, 322
ştiinţe, 299
ştiinţele mediului, 276
ştiinţele naturii, 196
ştiinţele pământului, 148
Şveica, Simona, 225

Tabără, Iulian, 223
Tagliavini, Carlo, 91, 123
Taha Amin, Radwan, 166
Taloi, Dragoş, 322
Tanco, Lucia, 152
Tanczer, Tibor, 336
Täuber, F., 162
Tawfiq, Nael, 216
Tămaş, Mircea, 170, 214
Tănăsescu, Filofteia, 163
Tănăsescu, Florin Teodor, 206, 207, 215, 216, 221, 233, 243, 257, 258, 268, 269, 280, 282, 293, 328, 329, 330
Tănăsuică, Ioan, 282
Tănăsuică, Nicolae Mugurel, 282
tătară, 195, 334
Târnoveanu, Alexandru/Călin-Alexandru/Călin Alexandru, 233, 258, 280, 329
tehnic, 122, 126, 130, 135, 144, 145, 175, 189
tehnica iluminatului, 268
tehnologia informaţiei, 215, 256, 285
tehnologie chimică, 137
Teixeira, Pedro, 275
telecomunicaţii, 141, 220, 258, 268, 329
teledetecţie, 202
Telegdi, Peter, 180
Telia, M., 153
Teodorescu, Georgeta Felicia, 199, 203, 252
Teodorescu, Justin, 160
Teodorescu, Leon, 143
Teodorescu, Nicolae, 156
Teodori, Alexandru, 105
Teodorovici, Ioan, 105
Teodoru, Pompei Traian, 141
terminologie, 187, 257
termotehnică, 130, 150
Terzi, Petre, 244, 320
Tetean, Diana, 243
textil, 172, 212, 246, 262, 294, 295
Thai, Ba Luu, 139
Theodorof, Eugenia, 183
Theodorof, Ioan, 183
Thumann, Johann, 91
Timofti, Adina, 325
Timotin, Alexandru, 280
Tiponut, Virgil, 188
Tiugan, Nicoleta, 163
Tîrziman, Elena, 256
Tocalachis, Timea, 319
Tofan-Burac, Tatiana, 241, 301
Togan, Dorina, 197
Toma, Doina, 246
Toma, Mariana, 267, 278, 290, 319
Tomescu, Mihaela, 212
Tomescu, Speranza, 263
Tomozei, M., 142
topografie, 171
Topor, Andreea, 323
Totescu, Antoaneta, 143
Tourbatez, Cécile, 315
tracţiune electrică, 222
Trandafir, Lucia, 138
Trandafir, Nicu, 227
transportul mărfurilor periculoase, 324
transportul şi distribuţia energiei electrice, 216
transporturi, 282
transporturi aeriene, 147
transporturi feroviare, 282
transporturi navale, 147, 311
transporturi pe şină, 282
transporturi terestre, 147
Tratatul de la Lisabona, 320
triestiană, 173
Trifa, Ioan, 308, 315
Trifu, I., 132, 154
Trişciu, Ioan, 320
Trofin, Aurel, 156
Troquet, Julien, 236
Troquet, Michel, 236, 262
Truşcă, Vasile, 280
Tudorică, Andrei, 140
Tudose, Constantin, 143, 146
turcă, 98, 109, 112, 116, 117, 118, 119, 124, 128, 129, 135, 177, 195, 286, 292, 296, 328, 334
turism, 161, 167, 177, 206, 242, 251, 338
Turtoi, Gheorghe, 259
Turtoi, Maria, 259, 281

Ţarcă, Ana, 319
Ţarcă, Mihaela, 319
Ţarcă, Mihai, 319
Ţarcă, Viorel, 319
Ţăranu, Ecaterina, 261, 302
Ţăranu-Raţiu, Maria, 253
Ţârlea, Stan, 218
Ţeghiu, Liviu, 173, 174
Ţenchea, Maria, 173
Ţiglea, Adrian, 305
Ţigu, Gabriela, 206, 242
Ţîştea, Dumitru, 133, 250, 254
Ţurcanu, Rodica/Rodica-Cristina, 279, 297
Ţuşco, V., 183

ucraineană, 135, 156, 255, 286, 334
Ulmeanu, Paul/Anatoli Paul, 258, 283, 320
Ungurean, Pavel Vasile, 314
Ungureanu, Grigore, 310
unităţi frazeologice, 333, 339
Ureche, Lazăr Ciprian, 333
Uricariu, Lucia, 159

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

Ursu, Mihaela, 186
utilaj petrolier, 145
Uyanik, Hatice, 328

Váczy, Coloman, 162, 201, 204, 334
Vafeidis, Panagiotis, 275
valenciană, 173, 306
Valverde, Sergio Jenkins, 218
Vanu, Alexandru George, 281
Vanu, Alina, 281
Varfalvi-Berinde, Carmen, 228
Varlam, Horaţiu, 232
Vartic, Viviana, 296
Vasile, Eugen, 280, 329
Vasilescu, Ruxandra, 284, 311
Vasilică, Cristea, 272, 273
Vasiliu, Daniela, 321
Vasiliu, G.D., 134
Vasiliu, Nicolae, 321
Vârgolici, Horia, 291
Vâţă, Cornelia, 234
Vecsler, Hary, 143, 180
Veisa, Dan, 277
veneţiană, 173, 334
verbe, 302
Vergoti, E., 320
Veszelszki, Antal, 96
Vianu, Lidia, 113, 328
vietnameză, 139
Vikman, Timo, 275
vinificaţie, 149
Vintilă, Irina, 153
Vintilă, Iuliana, 245
Vintilă-Rădulescu, Ioana, 256
Vinţeler, Alle, 159
Vinţeler, Onufrie, 159, 243
Visileanu, Emilia, 246, 294, 295
Vişa, Maria, 296
Vişan, Viorel, 230
viticultură, 149
Vizanti, Ana Maria/Ana-Maria, 269, 280, 282, 330
Vizireanu, Camelia, 235
Viziteu, Ioan, 320
vizual, 270, 306
Vlad, Călin, 284
Vlad, Felicia, 173, 174
Vlad, Iulian, 267
Vlad, V.I., 189
Vladu, Cornel, 282
Vlaiculescu, Maria, 149
Vnucko, Peter, 275
vocabular de bază, 159, 194, 262
vocabular fundamental, 173
vocabular fundamental de specialitate, 173
vocabular general, 91, 94, 97, 98, 100, 104, 107, 110, 111, 119, 124, 160, 162, 195, 199, 214, 216, 253, 290, 307
vocabular general de orientare ştiinţifică, 174
vocabular minimal, 165
Voichici, Oana, 277
Voichiţă, Victoria, 253
Voiculescu, Lavinia, 235
Voinea, Radu P., 223
Voinicu, Alexandru, 323
Volosciuc, Aurel, 134
Vrabie, Laura Ana-Maria, 304, 320
Vraciu, Hariton, 152
Vremir, Lilla-Marta, 335
Vrestiak, Richard, 275
Vultur, Ioan, 174

Widlöcher, Daniel, 210, 287, 299
Wolf, Siegfried, 155
Wolfgang, Franchi, 170

Yahya, Aiman Haj, 176, 181
Yusuf, Nevzat M., 177

Zabou, Dumitru, 308
Zamfir, Ida, 291
Zamfir, Vasile, 291
Zamosteanu, Nina, 325
Zanetti, Vittorio, 296
Zavera, Maria, 155
Zehan, Rodica, 237
Zgardan, M., 338
Zgardan, N., 338
Zirra, Daniela, 322
zoologie, 101, 103, 124
zootehnie, 218
Zsigmond, Daniel Kis, 285
Zsigó, C.E., 162
Zugravu, Angela, 328

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

THE MULTILINGUAL LEXICOGRAPHY FROM THE 17TH CENTURY TO THE 21ST CENTURY. BIBLIOGRAPHY

SYNTHESIS[1]

In the context of the accelerated process of dictionary computerization, combined with the absence of an up-to-date bibliography of the multilingual dictionaries which contain the Romanian language, the aim of this work is to offer an inventory of the multilingual dictionaries (lists, glossaries, vocabularies, lexicons, dictionaries or thesauri), printed on paper, in which the Romanian language is associated with at least two foreign languages (official languages, dialects and patois, scientific idioms and artificial languages). Having as background a corpus consisting of catalogues and bibliographies representative for the Romanian books, a list consisting of approximately 480 titles which cover a period between the late 17th century and early XXIst century was created. The thematic bibliography (because it regards multilingual dictionaries), chronologically arranged and annotated, semi-analytical and critical, is accompanied by an alphabetical list of the works in question and a triple index (of authors, languages and subjects). The bibliographical articles have a tripartite structure: bibliographical entry, a short descriptive paragraph and a reference paragraph. The work offers an excursion into the polyglot lexicography and is a useful instrument for different public categories: students and PhD students in philology, linguists, lexicographers, terminologists, translators and other specialists concerned with lexicography, translation and terminology issues. The study of these lexicographical works has generated a series of observations concerning: the motivations of the subject matter, the research context, the source corpus, a short history, typology elements, intentions, projects and editions, constitutive languages, micro- and macro-particularities, the justification of the presence or absence of some works, the structure of the bibliographic article and conclusions. The research frame has excluded some works: bilingual dictionaries, polyglot dictionaries for children, conversation guides or polyglot editions with glosses, multilingual terminological databases and databanks in electronic form. The main exception from the research frame is

[1] Traducere: Oana Zamfirescu.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

represented by the first multilingual dictionaries which contains the Aromanian dialect. The multilingual Romanian dictionaries are tributary to two traditions and two prototypes: the polyglot dictionary or lexicon, which selects its entries from the general vocabulary of one language, and the terminological multilingual dictionary, which contains the analysis of terminologies appertaining to different scientific and terminological domains. The selection of the foreign languages is motivated by different reasons: culture languages, international languages, languages that are used in a certain region of a country or belong to a certain family, etc. The Romanian language appears in double hypostasis, according to its status: as source-language or target-language, on one side, and as mother-tongue and foreign tongue, on the other side. Structurally, the multilingual dictionary has two parts or sections: the main dictionary and the indexes. The majority of the works registered in this volume have a binary structure. There are works that do not follow this pattern. It is their multilingual component that determines their inclusion in the class of typical multilingual dictionaries. An adequate inventory of the achievements within polyglot lexicography involves the use of the prototype theory, the main reason for its use being the number of atypical works.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

LA LEXICOGRAPHIE POLYGLOTTE ENTRE LE XVIIE ET LE XXIE SIÈCLE. BIBLIOGRAPHIE

SYNTHÈSE[1]

Dans le contexte de l'informatisation rapide des dictionnaires et étant donnée l'absence d'une bibliographie actualisée des dictionnaires multilingues qui contiennent la langue roumaine, le but du présent travail est d'offrir l'inventaire des dictionnaires multilingues (listes, glossaires, vocabulaires, lexicons, dictionnaires ou thesaurus), imprimés sur le papier, où la langue roumaine est mise en relation avec au moins deux langues étrangères (langues officielles, dialectes et patois, langages scientifiques ou langues artificielles). À partir d'un corpus formé par des catalogues et des bibliographies représentatives pour le livre roumain, on a réalisé la première liste d'environ 480 titres qui couvrent une période comprise entre la fin du XVIIe siècle et le début du XXIe siècle. La bibliographie thématique, parce qu'elle vise les dictionnaires multilingues, ordonnée chronologiquement et annotée, semi-analytique et critique, est accompagnée par la liste alphabétique des travaux visés et par un triple indice (d'auteurs, de langues composantes et de matières). Les articles bibliographiques ont une structure en trois parties : l'entrée bibliographique, un bref alinéa descriptif et une rubrique de références. Le travail offre une incursion dans la lexicographie polyglotte, étant un instrument pratique pour les différentes catégories de public : étudiants et doctorants en philologie, linguistes, lexicographes, terminologues, spécialistes en traductologie, d'autres spécialistes intéressés par les problèmes de lexicographie, de traductologie et de terminologie. L'analyse de ces travaux a généré une série d'observations concernant : la motivation de l'objet de la recherche, l'objet et le cadre de la recherche, le corpus des sources, un bref historique, les éléments de typologie, les intentions, les projets et les éditions, les langues composantes, les particularités micro- et macrostructurales, la justification de la présence et respectivement de l'absence de certains titres, la structure de l'article bibliographique et les conclusions. Le cadre de la recherche suppose l'exclusion

[1] Traducere: Mihaela Mocanu, Andreea-Giorgiana Marcu.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

de quelques types de travaux qui pourraient être analysés ici : dictionnaires bilingues ; vocabulaires polyglottes pour les enfants ; guides de conversation ou des éditions polyglottes, accompagnés par des gloses ; bases et banques de données terminologiques (multilingues) en format électronique. La principale exception du cadre des recherches est constituée par l'enregistrement exclusif des premiers dictionnaires multilingues qui contiennent le dialecte aroumain. Les dictionnaires multilingues roumains s'inscrivent dans deux grandes traditions, représentés par deux prototypes : le dictionnaire polyglotte ou le « lexicon » qui trie les entrées au niveau général de la langue et le dictionnaire de spécialité multilingue, où l'on analyse les terminologies des différents domaines scientifiques et techniques. Le choix des langues étrangères est différemment motivé : langues de culture, langues de circulation internationale, langues fonctionnelles dans une certaine région d'un pays ou appartenant à une famille de langues etc. La langue roumaine apparaît en double hypostase, en fonction de la place occupée : d'une part c'est la langue source ou la langue cible, d'autre part, c'est la langue maternelle ou la langue étrangère. Du point de vue structurel, le dictionnaire multilingue contienne deux parties : le dictionnaire proprement-dit et les index. La plupart des travaux enregistrés dans la présente bibliographie ont une structure bipartite. Cependant on enregistre aussi des travaux qui ne sont pas construits d'après cette structure, mais dont la composante multilingue détermine leur considération à côté des réalisations de la catégorie typique des dictionnaires multilingues. L'inventaire adéquat des réalisations dans le cadre de la lexicographie polyglotte suppose l'application de la théorie du prototype et cela surtout grâce à des travaux atypiques.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

ARTICOLE DIN PROIECT
(SELECȚIE[1])

Clim, Marius-Radu, *Les dictionnaires multilingues: de la tradition lexicographique à l'ère digitale*, „Philologica Jassyensia", nr. 2/2017 (acceptat).

Marcu, Andreea-Giorgiana, *Practici de traducere în unele dicționare multilingve românești din prima jumătate a secolului al XIX-lea*, „Dacoromania" (în evaluare).

Mocanu, Mihaela, *Observații privind tratamentul relațiilor semantice în dicționarele multilingve românești*, „Studii și cercetări lingvistice", nr. 2/2017 (acceptat).

Mocanu, Mihaela, *Romanian Multilingual Dictionaries. A Comparative Approach*, „Studii de Știință și Cultură", Vol. XIII, Nr. 13(50), 2017, ISSN 2067-5135, p. 51-60.

Munteanu, Eugen, *Les débuts de la lexicographie plurilingue en Roumanie*, „Anuar de lingvistică și istorie literară", 2017 (acceptat).

Pricop, Alina-Mihaela, *Preliminaries to a Typology of Romanian Multilingual Dictionaries*, „Philologica Jassyensia", Anul XII, Nr. 2 (24), 2016, ISSN 1841-5377, p. 159-166.

Pricop, Emilian, *A concise literature review on the Romanian multilingual dictionaries of biology and related sciences*, „Extreme Life, Biospeology & Astrobiology – International Journal of the Bioflux Society", 9(1)/2017, ISSN 2067-6360, p. 9-21.

Zamfirescu, Oana, *Nomenclatura botanică populară – între lexic structurat și lexic nestructurat*, „Diacronia", 5, 23 martie 2017, ISSN 2393-1140, p. 1-11.

[1] Lista completă a articolelor publicate sau în curs de publicare în reviste de specialitate, a comunicărilor susținute la manifestări științifice și a articolelor publicate în volumele conferințelor este disponibilă pe site-ul proiectului: http://dmrit.philippide.ro/.

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

CUPRINS

Mulţumiri 5

Sigle bibliografice şi abrevieri 7
Sigle bibliografice 7
Abrevieri 8
Semnături 8

Introducere (*Alina-Mihaela Pricop*) 9
1. Motivarea obiectului cercetării 10
2. Obiectul şi cadrul cercetării 10
3. Corpus 12
4. Scurt istoric 15
5. Elemente de tipologie 16
6. Intenţii, proiecte, ediţii 18
8. Limbi componente 20
9. Particularităţi micro- şi macrostructurale 22
10. Structura articolului bibliografic 27
11. Consideraţii conclusive 29

Bibliografie ordonată alfabetic 31

Bibliografie adnotată şi ordonată cronologic 89

Indice (autori, limbi, materii) (*Alina-Mihaela Pricop*) 341

The Multilingual Lexicography from the 17th Century to the 21st Century. Bibliography. Synthesis 357

La lexicographie polyglotte entre le XVIIe et le XXIe siècle. Bibliographie. Synthèse 359

Articole din proiect (selecţie) 361

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

TIPARUL EXECUTAT LA
IMPRIMERIA EDITURII UNIVERSITĂŢII
„ALEXANDRU IOAN CUZA" DIN IAŞI
700109 Iaşi, Pinului 1A, tel./fax 0232 314947
Apărut: 2017
Comanda: 727

Informaţii şi comenzi:
www.editura.uaic.ro
editura@uaic.ro

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro

BIBLIOGRAPHICA

Lucrarea cuprinde bibliografia dicționarelor multilingve care conțin limba română, ordonată alfabetic și cronologic, cu introducere la problematica domeniului, indice (de autori, limbi componente și materii), sinteza tradusă în engleză și franceză, împreună cu o selecție a articolelor publicate în proiect. Bibliografia tematică înregistrează dicționarele în manuscris și tipărite, de la începuturi (sfârșitul secolului al XVII-lea) până în prezent, fiind alcătuită pe baza unui corpus de cataloage și bibliografii reprezentative pentru cartea și lingvistica românească. În introducere sunt precizate motivația, cadrul și obiectul cercetării proiectului *Dicționarele multilingve românești. Istoric și tipologie*, precum și considerații privitoare la o serie de aspecte precum: corpus de surse, scurt istoric, elemente de tipologie, intenții, proiecte și ediții, limbi componente, particularități micro- și macrostructurale. Varianta ordonată cronologic este alcătuită din articole bibliografice cu structură tripartită: intrare bibliografică, paragraf descriptiv și referințe. Volumul reprezintă rezultatul cercetării desfășurate la Institutul de Filologie Română „A. Philippide" (Academia Română – Filiala Iași), în cadrul unui proiect CNCS – UEFISCDI.

www.editura.uaic.ro

9 786067 144055

EDITURA UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA" IAȘI

https://biblioteca-digitala.ro / https://philippide.ro